ΕΥΔΑΠ

ΕΤΗΣΙΟΣ ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ & ΕΤΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ 2018

ΕΤΗΣΙΟΣ
ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
& ΕΤΗΣΙΟ ΔΕΛΤΙΟ
2018

ΕΥΔΑΠ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1.	**Παρουσίαση της Εταιρείας**	**10**
1.1	Διοικητικό Συμβούλιο	12
1.2	Παρουσίαση του Διοικητικού Συμβουλίου	13
1.3	Παρουσίαση των Στελεχών της Εταιρείας	16
1.4	Ιστορικό Σύσταση	18
1.5	Εταιρικοί Σκοποί	18
1.6	Δραστηριότητες της Εταιρείας	19
1.7	Περιοχή Αρμοδιότητας	20
1.8	Τιμολόγιο	22
2	**Συνοπτική Παρουσίαση Χρηματοοικονομικών Στοιχείων**	**24**
2.1	Βασικά Χρηματοοικονομικά Μεγέθη & Δείκτες (Όμιλος)	26
2.2	Εξέλιξη & Διάρθρωση Κατανάλωσης	29
2.3	Στοιχεία για τη Μετοχή	32
3.	**Ετήσια Οικονομική Έκθεση**	**34**
3.1	Δηλώσεις Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου	37
3.2	Ετήσια Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου	38
3.3	Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις	128
	Γενικές Πληροφορίες για την Εταιρεία	128
	Κατάσταση Λογαριασμού Αποτελεσμάτων της Χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018 & 2017	129
	Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος της Χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018 & 2017	129
	Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2018 & 2017	130
	Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής Θέσης 1ης Ιανουαρίου – 31ης Δεκεμβρίου 2018 & 2017	131
	Καταστάσεις Ταμειακών Ροών 1ης Ιανουαρίου – 31ης Δεκεμβρίου 2018 & 2017	133
	Σημειώσεις επι των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων της 31ης Δεκεμβρίου 2018	134
	1. Σύσταση, Δραστηριότητα & Νομικό Πλαίσιο Εταιρείας	134
	2. Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και Τροποποίηση Υφιστάμενων Προτύπων	136
	3. Σημαντικές Λογιστικές Πολιτικές	138
	4. Κρίσιμες Λογιστικές Αντιμετωπίσεις και Σημαντικές Πηγές Εκτίμησης Αβεβαιοτήτων	145
	5. Έσοδα	146
	6. Μερισμός Στοιχείων της Κατάστασης Αποτελεσμάτων κατ'είδος Εξόδων	147
	7. Αποσβέσεις	149
	8. Αμοιβές & Έξοδα Προσωπικού (Όμιλος & Εταιρεία)	149
	9. Χρηματοοικονομικά Έσοδα (Όμιλος & Εταιρεία)	150
	10. Χρηματοοικονομικά Έξοδα (Όμιλος & Εταιρεία)	150
	11. Φόρος Εισοδήματος	150
	12. Κέρδη ανά Μετοχή	151

13. Υπεραξία 151
14. Λοιπές Άυλες Ακινητοποιήσεις (Όμιλος & Εταιρεία) 152
15. Ενσώματες Ακινητοποιήσεις 152
16. Επενδύσεις σε Θυγατρικές 154
17. Χρηματοοικονομικά Περιουσιακά Στοιχεία στην Εύλογη Αξία μέσω Λοιπών Συνολικών Εσόδων 154
18. Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις (Όμιλος & Εταιρεία) 154
19. Αναβαλλόμενη Φορολογική Απαίτηση (Όμιλος & Εταιρεία) 155
20. Υλικά, Ανταλλακτικά & Αναλώσιμα (Όμιλος & Εταιρεία) 156
21. Απαιτήσεις από Πελάτες, Συμβατικά Περιουσιακά Στοιχεία (Όμιλος & Εταιρεία) 156
22. Λοιπές Απαιτήσεις (Όμιλος & Εταιρεία) 159
23. Ταμείο και Ταμειακά Διαθέσιμα 160
24. Μετοχικό Κεφάλαιο 160
25. Αποθεματικά 160
26. Συσσωρευμένα Κέρδη εις νέον 161
27. Υποχρεώσεις για Παροχές στο Προσωπικό (Όμιλος & Εταιρεία) 161
28. Προβλέψεις για Εκκρεμοδικίες (Όμιλος & Εταιρεία) 167
29. Επιχορηγήσεις Επενδύσεων (Όμιλος & Εταιρεία) 167
30. Εγγυήσεις Καταναλωτών 168
31. Λειτουργικές & Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις 168
32. Μεταγενέστερα Γεγονότα 169
33. Δεσμεύσεις & Ενδεχόμενες Υποχρεώσεις-Απαιτήσεις 169
34. Συναλλαγές με Συνδεδεμένα Μέρη (Όμιλος & Εταιρεία) 170
35. Αμοιβές Ελεγκτών 170
36. Εταιρεία Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π ΝΠΔΔ 171
37. Διαχείριση Κεφαλαίου 171
38. Διαχείριση Χρηματοικονομικού Κινδύνου 171
39. Προσδιορισμός των Εύλογων Αξιών 174
40. ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα 174
41. ΔΠΧΑ 15 Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες - Επίδραση από την Εφαρμογή 178

Έκθεση Ελέγχου Ανεξαρτήτου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή 182

Εταιρικες Ανακοινώσεις – Γνωστοποιήσεις 2018 187

Στοιχεία και Πληροφορίες 188

Μήνυμα Προέδρου Διοικητικού Συμβουλίου

Αγαπητοί Μέτοχοι,

Η ΕΥΔΑΠ, ως Εταιρεία Κοινής Ωφέλειας, αποτελεί μια ιδιαίτερη επιχειρηματική οντότητα. Κύρια ευθύνη μας αποτελεί η παροχή ασφαλών και αξιόπιστων υπηρεσιών σε όλους τους Καταναλωτές μας. Παράλληλα, σημαντικό μας μέλημα αποτελεί το να προσδίδουμε αξία στους Μετόχους μας. Το 2018, η Εταιρεία μας συνέχισε την κερδοφόρα πορεία της μέσω της παράλληλης εφαρμογής στρατηγικών που παρέμειναν προσανατολισμένες προς την Κοινωνία, τους Εργαζόμενους μας, το Περιβάλλον, τους Πελάτεςμας και τους Μετόχους μας.
Ειδικότερα, το 2018 η ΕΥΔΑΠ παρουσίασε αύξηση των καθαρών κερδών της κατά 10% φτάνοντας τα 48 εκατ. ευρώ έναντι 43,5 εκατ. ευρώ το 2017, καταφέρνοντας παράλληλη μείωση του λειτουργικού της κόστους κατά 5,1% φτάνοντας τα 267,1 εκατ. ευρώ έναντι 281,5 εκατ. ευρώ το 2017. Ο κύκλος εργασιών της Εταιρείας διαμορφώθηκε στα 322,4 εκατ. ευρώ από τα 327,3 εκατ. ευρώ το 2017, παρουσιάζοντας μικρή μείωση κατά 1,5%. Η μείωση αυτή οφείλεται κυρίως σε μείωση της κατανάλωσης λόγω της αυξημένης ευαισθητοποίησης του κοινού για τον φυσικό πόρο αλλά και της δίκαιης πολιτικής της ΕΥΔΑΠ για τις ληξιπρόθεσμες οφειλές. Παράλληλα όλοι οι δείκτες αποδοτικότητας παρουσίασαν σημαντική βελτίωση, αποδεικνύοντας την εύρυθμη λειτουργία της Εταιρείας.
Η Εταιρεία μας το 2018 υλοποίησε επιτυχώς τον στρατηγικό της στόχο για επέκταση των δραστηριοτήτων της και σε άλλες περιοχές της Ελλάδας. Στο πλαίσιο αυτό,στο τέλος Δεκεμβρίου του 2017, το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΥΔΑΠ αποφάσισε την παραλαβή κατά κυριότητα του υπολοίπου **δικτύου ύδρευσης της Σαλαμίνας** (το νησί υδροδοτείτο ήδη κατά 50% από την ΕΥΔΑΠ) διευρύνοντας το πελατολόγιό της κατά 20.000 περίπου υδροπαροχές και 300 περίπου χλμ. δικτύου. Στο παρελθόν έτος υπήρξαν σημαντικές διεργασίες της ΕΥΔΑΠ, με Δήμους της Δυτικής Αττικής κυρίως αλλά και της Ανατολικής, στην κατεύθυνση παραλαβής από την Εταιρεία των δημοτικών δικτύων ύδρευσης. Χαρακτηριστικότερο παράδειγμα, εκτός από την Απόφαση Παραλαβής του υπολειπόμενου **Δικτύου Ύδρευσης της Σαλαμίνας**, αποτελούν και οι παραλαβές **των Δημοτικών Δικτύων Μαγούλας** του **Δήμου Ελευσίνας** και του **οικισμού Αγίου Δημητρίου** του **Δήμου Πεντέλης**, που προσέθεσαν αθροιστικά στο Δίκτυο της ΕΥΔΑΠ περίπου 22.500 υδροπαροχές.
Επιπρόσθετα, σημαντική μας επένδυση αποτελεί η επιτυχής ολοκλήρωση των διαδικασιών υλοποίησης των Κέντρων Επεξεργασίας Λυμάτων Ανατολικής Αττικής, που θα λύσει το χρόνιο αποχετευτικό πρόβλημα της περιοχής με τα πιο σύγχρονα Κέντρα Επεξεργασίας Λυμάτων στην Ελλάδα που ενσωματώνουν τις πλέονπροηγμένες τεχνολογίες μηδενικής όχλησης.
Για άλλη μία χρονιά η ΕΥΔΑΠ διακρίθηκε για τις επιχειρηματικές της πρωτοβουλίες με βραβεύσεις σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο. Η διαρκής προσήλωση της Εταιρείας μας στην επιχειρηματική ηθική, την κοινωνική και την εταιρική υπευθυνότητα οδήγησε στη βράβευσή της Επιτροπής Ελέγχου της ΕΥΔΑΠ με το Βραβείο Silver των Responsible Management Excellence Awards του EBENGR. Η Εταιρεία μας είναι η πρώτη και μοναδική εταιρεία του Δημοσίου που λαμβάνει το εν λόγω βραβείο. Διακριθήκαμε επίσηςγια την συνεισφορά μας στην προστασία του περιβάλλοντος στα Environmental Awards 2018 λαμβάνοντας δύο χρυσά βραβεία. Πιο συγκεκριμένα, η Εταιρεία μας απέσπασε το πρώτο χρυσό βραβείο στην κατηγορία Water Stewardship/Water Management and Conservation/Διαχείριση υγρών αποβλήτων

με το έργο Καινοτόμα διεργασία ανάκτησης φωσφόρου και αζώτου από εκροές ιλύος Κέντρου Επεξεργασίας Λυμάτων στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού ερευνητικού έργου «SMART-Plant». Το δεύτερο χρυσό βραβείο μας απονεμήθηκε για το περιβαλλοντικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Το ταξίδι του Σταγονούλη», στην κατηγορία Environmental Leadership. Τέλος, είμαστε η πρώτη εταιρεία του Δημόσιου Τομέα στην οποία απονεμήθηκε,από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Ποιότητας (EFQM), η υψηλή διάκριση Αριστείας «Committed to Excellence – 2 Star» ενώ Διεθνή Πιστοποίηση - Δέσμευση στην Επιχειρηματική Αριστεία «EFQM-Committed to Excellence» έλαβε επίσης η Διεύθυνση Ψηφιακής Διοικητικής Πληροφόρησης της Εταιρείας.

Η διαρκής εξέλιξη και αναβάθμιση των υπηρεσιών μας με στόχο τη βέλτιστη εξυπηρέτησητων Πελατών μας αποτελεί βασική μας προσήλωση και η ΕΥΔΑΠ επαναβεβαίωσε τη δέσμευσή της προς τους στόχους που ορίζονται στο πλαίσιο Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (e-government). Η ενδυνάμωση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης συνεχίστηκε και το 2018, μέσα από την ανάπτυξη εξαιρετικά σημαντικών εφαρμογών όπως το e-ΕΥΔΑΠ, το ηλεκτρονικό κατάστημα της ΕΥΔΑΠ στο οποίο οι πελάτες μας μπορούν να κάνουν εγγραφή μέσω της εταιρικής μας ιστοσελίδας (www.eydap.gr) απολαμβάνοντας την άμεση διευθέτηση των αιτημάτων που τους απασχολούν. Αυτά περιλαμβάνουν μεταξύ πολλών άλλων, τη διόρθωση στοιχείων που αφορούν τις παροχές τους και η ένταξή τους σε Ειδικό Τιμολόγιο. Επιπρόσθετα, στο e-ΕΥΔΑΠ, η Εταιρεία μας, στο πλαίσιο της κατάκτησης του στόχου για μείωση του χαρτιού, συμπεριέλαβε την ενεργοποίηση του ηλεκτρονικού λογαριασμού e-bill, δίνοντας τη δυνατότητα στους πελάτες να επιλέξουν τηλήψη του λογαριασμού τους σε ηλεκτρονική μορφή καταργώντας την έντυπη μορφή.

Σκοπός μας είναι η ΕΥΔΑΠ να αποτελεί πρότυπο κοινωνικής και περιβαλλοντικής ευθύνης όχι μόνο για την Αττική στην οποία δραστηριοποιείται αλλά για όλες τις μικρές και μεγάλες επιχειρήσεις της χώρας μας. Ανάμεσα στις πολλές σχετικές δράσεις της Εταιρείας μας, συγκαταλέγεται η αδιάκοπη εφαρμογή του Κοινωνικού και του Φιλανθρωπικού Τιμολογίου από το 2016, διασφαλίζοντας ότι κανένας συμπολίτης μας δεν θα στερηθεί το νερό για οικονομικούς λόγους, δίνοντας παράλληλα ανάσα ανακούφισης στις ευπαθείς κοινωνικές ομάδες.

Στο σημείο αυτό, θα ήθελα να κάνω ιδιαίτερη μνεία τους Εργαζόμενους της Εταιρείας μας, στην εμπειρία, την τεχνογνωσία και την υψηλή αφοσίωση των οποίων οφείλουμε την ηγετική θέση που κατέχουμε έως σήμερα. Η επένδυσή μας στην καινοτομία και η συνεχής ενημέρωση και εκπαίδευση σε νέες τεχνολογίες καθώς και η διάθεση προσφοράς που διακρίνει όλα τα μέλη της Εταιρείας μας, αποτελούν αρωγό στην επιτυχημένη πορεία της ΕΥΔΑΠ.

Σχεδιάζοντας τις Στρατηγικές του αύριο με γνώμονα την εκπλήρωση της Αποστολής και του Οράματός μας, σας ευχαριστούμε πολύ για την υποστήριξή σας και την εμπιστοσύνη σας.

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου,
Κωνσταντίνος Παπαδόπουλος

Μήνυμα Διευθύνοντος Συμβούλου

Κυρίες και Κύριοι Μέτοχοι,

Η ΕΥΔΑΠ, η μεγαλύτερη εταιρεία ύδρευσης και αποχέτευσης στην Ελλάδα και μία από τις μεγαλύτερες στην Ευρώπη, βασιζόμενη στο υγιές οικονομικό περιβάλλον της, την υψηλή τεχνογνωσία και το άρτια καταρτισμένο Ανθρώπινο Δυναμικό της, κατάφερε για μία ακόμη χρονιά να προσφέρει υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, παράλληλα με την αύξηση της κερδοφορίας.

Στόχος της ΕΥΔΑΠ είναι η παροχή ποιοτικού και οικονομικά προσιτού νερού σε όλο και περισσότερους πολίτες, η παροχή άριστων υπηρεσιών αποχέτευσης σε όλη την Αττική, με παράλληλη στήριξη των ευαίσθητων κοινωνικών ομάδων. Το δυναμικό τρίπτυχο περιβάλλον-οικονομία-κοινωνία οριοθετεί εκ νέου τις πολιτικές προστασίας της ΕΥΔΑΠ για την **βιώσιμη ανάπτυξη**, με έμφαση στην αειφόρο διαχείριση του νερού και την ανάπτυξη υπεύθυνων περιβαλλοντικών προτύπων και κοινωνικών αξιών. ΗΔιοίκηση της ΕΥΔΑΠ εφαρμόζει πρακτικές κυκλικής οικονομίας τόσο μέσω της διαχείρισης των υγρών και στερεών αποβλήτων, όσο και με τα υδροηλεκτρικά έργα και τα φωτοβολταϊκά συστήματα για την παραγωγή ενέργειας. Η ΕΥΔΑΠ θέτει όλες τις βάσεις για τη συνεχή ανάπτυξή της προς όφελος του κοινωνικού συνόλου, των Πελατών, των Εργαζομένων, των Μετόχων και όλων των εχόντων έννομο συμφέρον από αυτή. Η ΕΥΔΑΠ βασίζει τη φιλοσοφία της στο χαρακτήρα του νερού ως δημόσιο αγαθό. Προς την κατεύθυνση αυτή, και μεταξύ άλλων κοινωνικών πρωτοβουλιών, η Διοίκηση της Εταιρείας εφάρμοσε καιτο 2018, τοΚοινωνικό Τιμολόγιο, ενώ ακόμη **στήριξε έμπρακτα όλους όσους αποδεδειγμένα βρίσκονται σε δύσκολη οικονομική θέση.**

Παράλληλα με το κοινωνικό της έργο, η ΕΥΔΑΠ πρωταρχικό στόχο έχει και τη διασφάλιση των συμφερόντων όλων των Μετόχων και Πελατών, μέσω του περαιτέρω εξορθολογισμού των δαπανών, της μείωσης των λειτουργικών εξόδων, της συνεχούς βελτίωσης και απλούστευσης εταιρικών διαδικασιών, καθώς και μέσω στοχευμένων επενδύσεων. Οι δείκτες μέτρησης αποδοτικότητας της Εταιρείας για τη χρήση του 2018 είναι ενισχυμένοι, λόγω της μείωσης των λειτουργικών εξόδων προ αποσβέσεων κατά 6%. Τα Κέρδη προ Φόρων Χρηματοδοτικών Επενδυτικών Αποτελεσμάτων και Συνολικών Αποσβέσεων (EBITDA) της Εταιρείας αυξήθηκαν κατά 12 εκατ. ευρώ (+14,2%) και διαμορφώθηκαν στα 96,7 εκατ. ευρώ, με ταυτόχρονη αύξηση του EBITDA margin στο 30,0% από 25,9% το 2017.

Τα Κέρδη προ Φόρων της Εταιρείας αυξήθηκαν σημαντικά κατά 21%, διαμορφωμένα στα 80,3 εκατ. ευρώ από 66,5 εκατ. ευρώ το 2017, ενώ και τα Κέρδη μετά από Φόρουςπαρουσίασαν επίσης σημαντική αύξηση κατά 10%, στα 48 εκατ. ευρώ από 43,5 εκατ. ευρώ το 2017.

Οι Καθαρές Λειτουργικές Ταμειακές Εισροές για τον Όμιλο αυξήθηκαν κατά 44 εκατ. ευρώ σε 112,3 εκατ. ευρώ το 2018, ενώ οι Ελεύθερες Ταμειακές Ροές της Επιχείρησης (Free Cash Flowsto the Firm) για τον Όμιλο, διαμορφώθηκαν στα 108,8 εκατ. ευρώ από 64,5 εκατ. ευρώ το 2017.

Η ιδιαιτερότητα και η ανελαστικότητα του προϊόντος, το φυσικό μονοπώλιο που διαθέτει η ΕΥΔΑΠ, η υψηλή ταμειακή ρευστότητα, ο μηδενικός δανεισμός σε συνδυασμό με τις στρατηγικές επιλογές της για αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη λειτουργία, η μετάβαση της Εταιρείας στην ψηφιακή εποχή, η τεχνογνωσία και η εμπειρία του ανθρώπινου δυναμικού, καθώς και ο εκσυγχρονισμός μέσω εφαρμογής καινοτόμων και νέων δραστηριοτήτων, εξασφαλίζει στην Εταιρεία την προοπτική της βιώσιμης ανάπτυξής της και θέτει τις βάσεις για περαιτέρω μεγέθυνση και κερδοφορία.
Κινητήρια δύναμη και αρωγός στο έργο της ΕΥΔΑΠ, είναι το ανθρώπινο δυναμικό της, το οποίο με την εξειδικευμένη εμπειρία, την άριστη κατάρτισή του, καθώς και την αγάπη με την οποία περιβάλλει την Εταιρεία, λειτουργεί καταλυτικά για την αναπτυξιακή της τροχιά.
Η ΕΥΔΑΠ ανταποκρίνεται συνεχώς στις νέες προκλήσεις, εκπληρώνοντας το όραμά της, το οποίο δεν είναι άλλο από τη μέγιστη δυνατή προσφορά στην κοινωνία.

Κυρίες και Κύριοι Μέτοχοι,

Ως η μεγαλύτερη εταιρεία στην Ελλάδα παροχής υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης, η ΕΥΔΑΠ, συνεπής πάντα προς τους Μετόχους τηςτης, με την αδιάλειπτη, από την ημέρα εισαγωγής της στο ΧΑ, ετήσια διανομή μερίσματος, θα προτείνει στην Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων, με απόφαση του Διοικητικού της Συμβουλίου, τη διανομή μερίσματος, συνολικού ποσού 28.755.000 ευρώ (0,27 ευρώ ανά μετοχή μεικτό) αυξημένο κατά 35%.
Σας ευχαριστώ θερμά για την αμέριστη συμπαράστασή σας και την εμπιστοσύνη σας απέναντι στη Διοίκησηκαι τους Εργαζόμενους της ΕΥΔΑΠ.

Ιωάννης Μπενίσης
Διευθύνων Σύμβουλος

ΟΡΑΜΑ - ΑΠΟΣΤΟΛΗ - ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ

Όραμά μας είναι να παραμείνουμε η μεγαλύτερη και πιο αξιόπιστη Εταιρεία στη διαχείριση του κύκλου του νερού, προσανατολισμένη πάντα στον Άνθρωπο, την Κοινωνία και το Περιβάλλον.

Αποστολή μας είναι να παρέχουμε ποιοτικό και φθηνό πόσιμο νερό σε όλο και περισσότερους πολίτες και να το αποδίδουμε πίσω στο περιβάλλον καθαρό, μέσα από την αποτελεσματική διαχείριση όλων των διαθέσιμων πόρων, με κοινωνική ευαισθησία και με γνώμονα τη συνεισφορά μας στην κοινωνική ευημερία.

Η Στρατηγική μας είναι βασισμένη στην επίτευξη μιας ισορροπημένης και αειφόρου ανάπτυξης προς όφελος του κοινωνικού συνόλου, των πελατών, των εργαζομένων, των μετόχων και όλων των εχόντων έννομο συμφέρον απ' αυτήν.

Οι κύριοι άξονες της στρατηγικής μας είναι:

- Αύξηση της αποτελεσματικότητας στη λειτουργία της Εταιρείας.
- Αναβάθμιση των παρεχομένων υπηρεσιών.
- Επέκταση του πελατολογίου, Αύξηση της γεωγραφικής κάλυψης.
- Ανάπτυξη νέων δραστηριοτήτων.
- Αξιοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού.
- Αξιοποίηση της τεχνολογίας και της καινοτομίας.
- Διευθέτηση του ρυθμιστικού και συμβατικού πλαισίου με το Ελληνικό Δημόσιο.
- Αυστηρή εφαρμογή και συμμόρφωση με όλα τα ποιοτικά και λειτουργικά πρότυπα.

Για την επίτευξη των στόχων αυτών, η ΕΥΔΑΠ έχει αναπτύξει ένα Ολοκληρωμένο Πρόγραμμα Εκσυγχρονισμού, οι κύριες δράσεις του οποίου είναι εστιασμένες στην:

- Υιοθέτηση σύγχρονων μεθόδων οικονομικού προγραμματισμού.
- Ανασχεδίαση και απλοποίηση εσωτερικών και εξωτερικών διαδικασιών.
- Εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων τηλελέγχου και τηλεχειρισμού για αποτελεσματική διαχείριση δικτύου.
- Εφαρμογή κρίσιμων παρεμβάσεων στο δίκτυο για αποφυγή επαναλαμβανόμενων κοστοβόρων βλαβών. Εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων και εργαλείων διαχείρισης κινδύνων. Επέκταση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης για την εξυπηρέτηση των πελατών.
- Υιοθέτηση σύγχρονων συστημάτων ανάπτυξης και διαχείρισης προσωπικού.
- Εφαρμογή νέου μοντέλου συνεργασίας με τους Δήμους.
- Ενδυνάμωση της κανονιστικής συμμόρφωσης και τη λήψη σχετικών πιστοποιήσεων. Εκπόνηση επιχειρηματικών σχεδίων για νέες δραστηριότητες και επέκταση σε περιοχές εκτός Αττικής.

1

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΕΥΔΑΠ

1.1 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Ονοματεπώνυμο	Ιδιότητα
Κωνσταντίνος Παπαδόπουλος	Πρόεδρος Δ.Σ., Μέλος
Ιωάννης Μπενίσης	Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
Κωνσταντίνος Βαφειάδης	Εκτελεστικό Μέλος
Ιωάννης Καρδαράς	Μέλος
Αλέξανδρος Πουλιάσης	Ανεξάρτητο Μέλος, μη Εκτελεστικό
Γεώργιος Μακρυνός	Μέλος
Νικόλαος Σαράντης	Μέλος
Μιχαήλ Σταυρουλάκης	Ανεξάρτητο Μέλος, μη Εκτελεστικό
Γεώργιος Χαλαμπαλάκης	Μέλος
Παναγιώτης Σκουλαρίκης	Μέλος
Χρήστος Μηστριώτης	Μέλος
Εμμανουήλ Αγγελάκης	Μέλος
Γεώργιος Αλεξανδράκης	Μέλος

1.2 ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Κωνσταντίνος Παπαδόπουλος
Πρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου

Ο Κωνσταντίνος Παπαδόπουλος είναι Δρ. Υδρογεωλόγος γεννημένος στη Θεσσαλονίκη το 1952 με τις ακόλουθες σπουδές: 1978: Πτυχίο Γεωλογικού τμήματος (Laurea in Scienze Geologiche) της Φυσικομαθηματικής Σχολής του Πανεπιστήμιου Πάρμας (Universita degli Studi di Parma - Italia)
1982: Δίπλωμα Εμπεριστατωμένων Σπουδών [Diplôme d' Études Approfondies (D.E.A)] στις Επιστήμες του Νερού [(Sciences de L' Eau) σε θέματα Υδρολογίας - Υδρογεωλογίας- Υδροχημείας και Διαχείρισης Υδατικών Πόρων] του Πανεπιστημίου Pierre et Marie Curie του Παρισιού (Paris VI)
2004: Διδακτορικό Δίπλωμα στην Υδρογεωλογία του Πανεπιστημίου Πατρών. Το 1983 εργάστηκε στην Γεωπονική Σχολή Αθηνών ως Επιστημονικός συνεργάτης στο έργο του Υπουργείου Χωροταξίας και Περιβάλλοντος «Επιπτώσεις της ατμοσφαιρικής ρύπανσης στο περιβάλλον - Αττική». Από το 1984 έως το 1997 εργάστηκε στο Ινστιτούτο Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (Ι.Γ.Μ.Ε.), στον τομέα της βασικής έρευνας και μελέτης μικρών και ευρύτερων περιοχών με ολοκληρωμένη προσέγγιση των υδρογεωλογικών συστημάτων και την ποσοτική και ποιοτική διερεύνηση του Κύκλου του νερού στο σύνολό του (Μετεωρολογία, Υδρολογία, Υδροδυναμική και Υδροχημεία).
Από το 1997 έως το 2004 εργάστηκε στο Υπουργείο Ανάπτυξης ως Εμπειρογνώμονας στη Διαχείρισης Υδατικών Πόρων (Δ.Υ.Π.)., με σκοπό την υποστήριξη όλων των περιφερειακών μονάδων της Δ.Υ.Π., τη σύνταξη προδιαγραφών, την προκήρυξη, την αξιολόγηση, την ανάθεση (1997-2003), την επίβλεψη και παραλαβή (2004-2008) των Σχεδίων Διαχείρισης Υδατικών Πόρων για το σύνολο των Υδατικών Διαμερισμάτων της χώρας. Την χρονική περίοδο 1998-2003 υπήρξε επίσης εκπρόσωπος της χώρας στις Ευρωπαϊκές Επιτροπές για τα θέματα των υπογείων υδάτων στο πλαίσιο της κατάρτισης της Οδηγίας 2000/60 και ενός καθοδηγητικού κειμένου υποστήριξης της εφαρμογής της Οδηγίας για τον προσδιορισμό των τάσεων ποιοτικής και ποσοτικής υποβάθμισης των υπογείων υδάτων ως συνεργάτης προγράμματος (Project partner).
Από το 2004 έως το 2011 εργάστηκε στην Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης των Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (Μ.Ο.Δ), στη διαχείριση έργων από την διαδικασία ένταξής τους σε κάποιο Χρηματοδοτικό Μέσο μέχρι την Ολοκλήρωση των πράξεων. Παράλληλα, διετέλεσε και Σύμβουλος του Προέδρου της Μ.Ο.Δ. σε θέματα Διαχείρισης Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (Γ' Κ.Π.Σ. - Ε.Σ.Π.Α.)
Από το 2011 έως το 2014 εργάστηκε στο Εθνικό Κέντρο Βιώσιμης και Αειφόρου Ανάπτυξης - Ινστιτούτο Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών και Μελετών (Ε.Κ.Β.Α.Α. - Ι.Γ.Μ.Ε.Μ.), στον τομέα της βασικής έρευνας και μελέτης μικρών και ευρύτερων περιοχών, με ειδικότερη απασχόληση στα έργα Υδρογεωλογικής Έρευνας.
Έχει 19 Δημοσιεύσεις - Ανακοινώσεις σε Συνέδρια και Ημερίδες, 27 Μελέτες - Έρευνες και 34 Υπηρεσιακές Εκθέσεις υδρολογικού, υδρογεωλογικού και περιβαλλοντικού περιεχομένου.

Ιωάννης Μπενίσης
Διευθύνων Σύμβουλος

Ο Ιωάννης Μπενίσης γεννήθηκε και μεγάλωσε στην Αθήνα. Πέρασε με υποτροφία στο Τμήμα Μαθηματικών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστήμιου Αθηνών, την οποία διατήρησε καθ' όλη τη διάρκεια των σπουδών του.
Εργάστηκε για αρκετά χρόνια στον εκπαιδευτικό τομέα ως καθηγητής σε Φροντιστήρια Μέσης Εκπαίδευσης και διατέλεσε Διευθύνων Σύμβουλος μεγάλου φροντιστηριακού οργανισμού. Διαθέτει πολυετή εμπειρία στη διαχείριση και οργάνωση πολυάριθμων επιχειρήσεων, σε κλάδους όπως εκπαίδευση, κατασκευές, ενέργεια, τουρισμός και εστίαση. Δραστηριοποιήθηκε στον ιδιωτικό τομέα και υπήρξε ιδιοκτήτης Εταιρείας Συμβούλων ενεργειακών θεμάτων. Ήταν από τους πρώτους στην Ελλάδα που ασχολήθηκε με τα φωτοβολταϊκά συστήματα και υπήρξε ιδιοκτήτης μικρού φωτοβολταϊκού πάρκου.
Έλαβε μέρος σε διαγωνισμό που προκήρυξε το Υπουργείο Τουρισμού για θέσεις Διευθυντών και μαζί με τους λοιπούς επιτυχόντες προσλήφθηκε ως συμβασιούχος με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου. Αποχώρησε μετά τη λήξη της σύμβασής του, παρ' ότι είχε τη δυνατότητα μονιμοποίησης, την οποία διεκδίκησαν και πέτυχαν πολλοί εκ των τότε συμβασιούχων.
Τον Ιούλιο του 2015 ανέλαβε καθήκοντα Διευθύνοντος Συμβούλου της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. Μέχρι σήμερα, έχει λάβει πολλές και σημαντικές πρωτοβουλίες για την εδραίωση του κοινωνικού χαρακτήρα της Εταιρείας και τον εκσυγχρονισμό των οργανωτικών δομών και λειτουργιών της, με βραβεύσεις και διακρίσεις τόσο στον τομέα του management όσο και για τις ψηφιακές εφαρμογές που υλοποιήθηκαν σε αυτό το χρονικό διάστημα.

Κωνσταντίνος Βαφειάδης
Μέλος Δ.Σ.

Ο Κωνσταντίνος Βαφειάδης γεννήθηκε στην Αθήνα το 1975. Είναι παντρεμένος και πατέρας δύο παιδιών. Είναι διπλωματούχος της Σχολής Χημικών Μηχανικών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου (1997), κάτοχος μεταπτυχιακού διπλώματος M.Sc. in Advanced Chemical Engineering από το Imperial College London (1998) και διδακτορικού διπλώματος Ph.D. in Control Engineering από το City University London (2003). Εργάζεται ως Σύμβουλος Επιχειρήσεων με εξειδίκευση σε σύνθετα έργα πληροφορικής, με έμφαση στο χρηματοπιστωτικό τομέα καθώς και στο σχεδιασμό και υλοποίηση επενδυτικών, ερευνητικών και αναπτυξιακών έργων. Κατά τη διάρκεια των σπουδών του στο ΕΜΠ ασχολήθηκε ενεργά με το φοιτητικό κίνημα και διετέλεσε Μέλος του Δ.Σ. του συλλόγου φοιτητών και εκπρόσωπος των φοιτητών στα όργανα συνδιοίκησης. Είναι εκλεγμένο Μέλος του Δ.Σ. του Πανελληνίου Συλλόγου Χημικών Μηχανικών (ΠΣΧΜ) από το 2005, Β' Αντιπρόεδρος από το 2007 και Πρόεδρος στις εκλογές του 2010 και του 2013. Είναι εκλεγμένος στην Κεντρική Αντιπροσωπεία του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (ΤΕΕ). Έχει διατελέσει Μέλος της Μόνιμης Επιτροπής Θεμάτων Έρευνας, Τεχνολογίας και Καινοτομίας του ΤΕΕ καθώς και της Μόνιμης Επιτροπής Θεμάτων Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων του ΤΕΕ, όπως επίσης έχει διατελέσει Μέλος του Δ.Σ. του Οργανισμού Διεξαγωγής Ιπποδρομιών Ελλάδος (ΟΔΙΕ) (2010-2014). Το 2014 εξελέγη δημοτικός σύμβουλος στα Βριλήσσια και στη συνέχεια ορίστηκε αντιπρόεδρος του Δ.Σ. του Οργανισμού Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης του Δήμου Βριλησσίων. Από τον Ιούλιο του 2015 είναι Αντιδήμαρχος Ανθρώπινων και Οικονομικών Πόρων του Δήμου Βριλησσίων.

Ιωάννης Καρδαράς
Μέλος Δ.Σ.

Ο Ιωάννης Καρδαράς γεννήθηκε στον Πειραιά το 1948. Είναι πτυχιούχος της Νομικής Σχολής Αθηνών (1974), με μεταπτυχιακές σπουδές στο Πανεπιστήμιο του Λονδίνου με ειδίκευση στο Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στο «Συγκριτικό Ευρωπαϊκό Δίκαιο» (1976). Εργάζεται ως δικηγόρος στον Πειραιά από το 1977 και είναι δικηγόρος στον Άρειο Πάγο. Έχει διατελέσει επί 2 τριετίες Μέλος του Δ.Σ. του «Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά» καθώς και εκδότης της «Δικηγορικής Επικαιρότητας». Το 2014 ως υποψήφιος πρόεδρος διεκδίκησε στο β' γύρο την Προεδρία του Δικηγορικού Συλλόγου Πειραιά και τελικά εκλέχτηκε Μέλος του Δ.Σ., την οποία ιδιότητα διατηρεί έως σήμερα, ενώ έχει ενεργή συμμετοχή στην υπεράσπιση κοινωνικών και πολιτικών δικαιωμάτων. Από το 2002 έως το 2014

εκλέγεται επί 12 έτη Δημοτικός Σύμβουλος στο Δήμο Πειραιά με τη δημοτική κίνηση «Λιμάνι της Αγωνίας» με ενασχόληση σε πολλά θέματα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης αλλά και με την Ψυττάλεια που αφορά την ΕΥΔΑΠ και τον Δημόσιο χαρακτήρα της. Από το 2013 έως το 2014 συμμετείχε σε ομάδα νομικών που ασχολούνταν εθελοντικά με το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ), με σκοπό την αντιδικία στα Ανώτατα Διοικητικά και Πολιτικά Δικαστήρια.

Γεώργιος Μακρυνός
Μέλος Δ.Σ.

Ο Γιώργος Μακρυνός, υγιεινολόγος - επόπτης δημόσιας υγείας γεννήθηκε το 1959 στον Πειραιά. Πτυχιούχος του τμήματος Δημόσιας Υγιεινής (1982) της Σχολής Επαγγελμάτων Υγείας και Πρόνοιας του ΤΕΙ Αθηνών, με μετεκπαίδευση στην «διαχείριση και τεχνολογία περιβάλλοντος» και μεταπτυχιακό τίτλο ειδίκευσης στη δημόσια υγεία (2007-09) από την Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας (ΕΣΔΥ). Με επαγγελματική - εκπαιδευτική - επιστημονική εμπειρία ως εργαστηριακός συνεργάτης - καθηγητής εφαρμογών στο τμήμα Δημόσιας Υγιεινής του ΤΕΙ Αθηνών (1985-2002), σε γνωστικά αντικείμενα μεταξύ των οποίων: α) η Περιβαλλοντική Υγιεινή και Υγειονομική Μηχανική (Υγιεινή Υδάτων & Ύδρευσης- Υγιεινή Αποχέτευσης, επεξεργασία και διαχείριση στερεών και υγρών αποβλήτων), β) Υγιεινή και Ασφάλεια της Εργασίας. Με εκπαιδευτική εμπειρία στην τεχνική εκπαίδευση στον τομέα υγείας & πρόνοιας και στην επαγγελματική κατάρτιση σε θέματα Δημόσιας Υγείας και Περιβάλλοντος. Με ιδιαίτερη ενασχόληση στην Υγιεινή και Ασφάλειας της Εργασίας (ΥΑΕ) ως μέλος του ΣΥΑΕ (Συμβούλιο Υγιεινής & Ασφάλειας της Εργασίας) του Υπουργείου Εργασίας (2001-05), (2007-09) και υπεύθυνος της γραμματείας Υγιεινής & Ασφάλειας της ΠΟΕ-ΟΤΑ. (2007-10) Εξωτερικός συνεργάτης του τομέα Επαγγελματικής & Βιομηχανικής Υγιεινής της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας (ΕΣΔΥ). Με πλούσια κοινωνική και πολιτική δράση από τα φοιτητικά χρόνια έως σήμερα στους χώρους: της τεχνολογικής εκπαίδευσης, δημόσιας υγείας και περιβάλλοντος, αθλητισμού, πολιτισμού και των κοινωνικών δικαιωμάτων. Δημοτικός σύμβουλος Κορυδαλλού από το 2010 και Πρόεδρος του Οργανισμού Άθλησης & Πολιτισμού Δήμου Κορυδαλλού Πρόεδρος της Πανελλήνιας Ένωσης Εποπτών Δημόσιας Υγείας (ΠΕΕΔΥ) Αντιπρόεδρος του Δ.Σ. του Εθνικού Διαδημοτικού Δικτύου Υγειών Πόλεων και Προαγωγής Υγείας (ΕΔΔΥΠΠΥ). Εκλεγμένο μέλος στην γενική συνέλευση της Περιφερειακής Ένωσης Δήμων Αττικής (ΠΕΔΑ) και μέλος της επιτροπής κοινωνικής προστασίας, υγείας και αλληλεγγύης. Διετέλεσε αντιπρόεδρος Δ.Σ. του Γ.Π.Ν. Δυτ. Αττικής «Αγία Βαρβάρα» (2010) και αναπληρωτής αντιπρόεδρος του Δ.Σ. του ειδ. Νοσοκομείο «Οφθαλμιατρείο Αθηνών (2010). Μέλος του Κ.Σ. της Ε.Σ.Ε.Ε., γραμματέας της ομοσπονδίας του έκτακτου εκπαιδευτικού προσωπικού των ΤΕΙ και πρόεδρος της ελληνικής ομοσπονδίας πυγμαχίας (Ε.Ο.Π).

Αλέξανδρος Πουλιάσης
Μέλος Δ.Σ.

Ο Αλέξανδρος Πουλιάσης γεννήθηκε στην Αθήνα το 1977. Μεγάλωσε στο Περιστέρι και αποφοίτησε από το 2ο Λύκειο. Εισήχθηκε στο τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών. Ολοκλήρωσε τις σπουδές του ακολουθώντας την κατεύθυνση Λογιστικής και Χρηματοδοτικής Διοίκησης. Μετά την αποφοίτησή του από το Λύκειο ο Αλέξανδρος Πουλιάσης εργάστηκε στην οικογενειακή επιχείρηση, δραστηριοποιημένη στον τομέα της ένδυσης, μέχρι το 2005, όταν η επιχείρηση διέκοψε τις εργασίες της. Από το 2006 ως το 2015 εργάστηκε ως υπεύθυνος πωλήσεων σε εταιρίες παραγωγής θυρών. Σήμερα εργάζεται ως σύμβουλος στο Υπουργείο Οικονομικών. Έχει διατελέσει Δημοτικός Σύμβουλος, μέλος της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής και μέλος του Κέντρου Φροντίδας Οικογένειας του Δήμου Περιστερίου. Είναι εκλεγμένο μέλος του Συμβουλίου της Αντιπροσωπείας του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδας και μέλος του Κέντρου Ειδικών Ατόμων «Χαρά».

Νικόλαος Σαράντης
Μέλος Δ.Σ.

Ο Νικόλαος Σαράντης, Δήμαρχος Αγίων Αναργύρων - Καματερού, γεννήθηκε από Ευβοιώτες γονείς το 1957 στους Αγίους Αναργύρους όπου κατοικεί μόνιμα. Είναι παντρεμένος και πατέρας δύο παιδιών. Είναι γραφίστας, εκπαιδευτικός στο Τμήμα Γραφιστικής του Α.ΤΕ.Ι Αθήνας από το 1982. Κατέχει μεταπτυχιακό με τίτλο «Ευρωπαϊκή Ένωση και Αναπτυσσόμενες Χώρες» από το Τμήμα Διεθνών Σχέσεων του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών (χρονολογία).
Εξελέγη, πρώτη φορά Δήμαρχος Αγίων Αναργύρων στις δημοτικές εκλογές του 2006. Στις δημοτικές εκλογές του 2010, θέτει υποψηφιότητα για τη θέση του Δημάρχου του ενιαίου «καλλικρατικού» Δήμου Αγίων Ανάργυρων - Καματερού και εκλέγεται, όπως και στις δημοτικές εκλογές του 2014. Από τον Οκτώβριο του 2011 έως τον Οκτώβριο του 2014, διατέλεσε Πρόεδρος της Περιφερειακής Ένωσης Δήμων Αττικής (ΠΕΔΑ).
Από τον Οκτώβριο του 2014 έως και σήμερα είναι Γενικός Γραμματέας Περιφερειακής Ένωσης Δήμων Αττικής (ΠΕΔΑ).
Στην κοινωνική του συμμετοχή έχει διατελέσει Πρόεδρος του Αναπτυξιακού Συνδέσμου Δυτικής Αθήνας (2009-2011), Μέλος του Δ.Σ. της Τοπικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων Νομού Αττικής (Τ.Ε.Δ.Κ.Ν.Α.) (2006-2010), Μέλος του Δ.Σ. του Δήμου Αγίων Αναργύρων (1986-2002), Αντιδήμαρχος του Δήμου Αγίων Αναργύρων (1988-1990), Πρόεδρος Δ.Σ. του Δήμου Αγίων Αναργύρων (1991-2000), Ιδρυτής και Πρόεδρος του Αθλητικού Οργανισμού και του Πνευματικού Κέντρου Δήμου Αγίων Αναργύρων (1986-1988), Μέλος του Δ.Σ. του Ενιαίου Συνδέσμου Δήμων Κοινοτήτων Νομού Αττικής (Ε.Σ.Δ.Κ.Ν.Α.) (1998-2002), Πρόεδρος του Δ.Σ. του Γυμναστικού Συλλόγου Αγίων Αναργύρων (1990-1997), Μέλος του Δ.Σ. της Ένωσης Σωματείων Καλαθοσφαίρισης Αττικής - Ελληνικής Ομοσπονδίας Καλαθοσφαίρισης (Ε.Σ.Κ.Α.-ΕΟΚ) (1993-1997) και Μέλος του Δ.Σ. της επιτροπής Δημοκρατικών Κατοίκων και Μορφωτικής Λέσχης Αγίων Αναργύρων (1974).

Μιχαήλ Σταυρουλάκης
Μέλος Δ.Σ.

Ο Μιχαήλ Σταυρουλάκης είναι οικονομολόγος, λογιστής - φοροτεχνικός και σπούδασε στο Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό ίδρυμα (ΤΕΙ) Ηρακλείου Κρήτης, στη σχολή Διοίκησης Επιχειρήσεων, στο τμήμα Λογιστικής (1981) και στην Ανώτατη Βιομηχανική Σχολή Πειραιά (ΑΒΣΠ) (1986). Κατέχει άδεια ασκήσεως επαγγέλματος λογιστή - φοροτεχνικού Α' τάξης. Έχει εργαστεί ως λογιστής και οικονομικός σύμβουλος σε διάφορες επιχειρήσεις και διαθέτει εμπειρία σε διεθνείς και χρηματοπιστωτικές συναλλαγές. Από το 1992 έως το 2010 διετέλεσε Οικονομικός Διευθυντής στην εταιρεία TRANSDON INC. Μέχρι σήμερα εργάζεται ως ανεξάρτητος λογιστής - φοροτεχνικός σύμβουλος. Μιλά πολύ καλά Αγγλικά.

Γεώργιος Χαλαμπαλάκης
Μέλος Δ.Σ.

Ο Γεώργιος Χαλαμπαλάκης γεννήθηκε στο Ηράκλειο της Κρήτης το 1977. Σπούδασε Φυσική της Επιστήμη των Λέιζερ & Υλικών (BSc Hons) στο Πανεπιστήμιο Heriot-Watt του Εδιμβούργου της Σκωτίας (2000) και κατέχει Διδακτορικό (PhD) στην Επιστήμη Συμπυκνωμένης Ύλης και Νανοτεχνολογίας των Υλικών από το Πανεπιστήμιο του Μονπελιέ της Γαλλίας (2005). Η εργασία του έχει βραβευτεί με το Βραβείο Καλύτερης Έρευνας Νέου Ερευνητή στο Διεθνές Συνέδριο Επιστήμης Υλικών (E-MRS) του Στρασβούργου της Γαλλίας, το 2004. Είναι συντάκτης και ομοσυντάκτης 12 δημοσιεύσεων και παρουσιάσεων σε διεθνή περιοδικά και συνέδρια. Έχει εργαστεί ως Φυσικός στο Ινστιτούτο Ηλεκτρονικής Δομής και Λέιζερ (ΙΗΔΛ) στο Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας (ΙΤΕ). Το 2001 διατέλεσε βοηθός έρευνας στον τομέα της Νανο-Βιοιατρικής στο Biozentrum του Πανεπιστημίου της Βασιλείας στην Ελβετία. Από το 2005 έως το 2007, διετέλεσε ερευνητής επιστήμονας στον τομέα

των Λέιζερ & Νανο-δομικών Υλικών στο Ερευνητικό Κέντρο της Royal Philips Ltd στο Αϊντχόφεν της Ολλανδίας. Το 2007 εργάστηκε ως Ερευνητής Επιστήμονας στον τομέα Νανο-δομικών Υλικών στο ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος» στην Αθήνα, και από το 2009 έως και σήμερα εργάζεται ως ερευνητής στον τομέα των Φωτοβολταϊκών Συστημάτων και Εξοικονόμησης Ενέργειας στο Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Κ.Α.Π.Ε) στην Αθήνα. Από το Ιούνιο του 2013 είναι συνιδρυτής εταιρείας, η οποία δραστηριοποιείται στην παρασκευή και εξαγωγή Ελληνικών Βιολογικών αγροτικών προϊόντων.

Χρήστος Μηστριώτης
Μέλος Δ.Σ.

Γεννήθηκε στην Αθήνα το 1976. Έλαβε Πτυχίο Οικονομικών με ειδίκευση στην Οικονομετρία από το University of Kent, Canterbury και Μεταπτυχιακό Τίτλο σπουδών στα Χρηματοοικονομικά από το Imperial College στο Λονδίνο. Έχει εργαστεί σε χρηματιστηριακές - επενδυτικές εταιρείες και από το 2004 κατέχει τη θέση του Διευθυντή Διαχείρισης Διαθεσίμων και Διαχείρισης Χρηματοοικονομικού Κινδύνου (Treasurer) σε μεγάλο Όμιλο.

Παναγιώτης Σκουλαρίκης
Μέλος Δ.Σ.

Ο Παναγιώτης Σκουλαρίκης γεννήθηκε στην Αθήνα τον Ιανουάριο του 1972.
Αποφοίτησε από το Κολλέγιο Αθηνών το 1989 και το 1992 έλαβε πτυχίο οικονομικών από το Πανεπιστήμιο Αθηνών, ενώ ακολούθησαν μεταπτυχιακές σπουδές στο London School of Economics απ' όπου έλαβε M.Sc. στα Οικονομικά/Επιχειρησιακή Έρευνα και M.Phil. στα Οικονομικά/Ευρωπαϊκές Σπουδές.
Τη δεκαετία του 1990 εργάστηκε στην Citibank N.A. στο Λονδίνο, στους τομείς των χρεογράφων και της διαχείρισης ρευστότητας, ενώ με την επιστροφή του στην Ελλάδα το 2001, ανέλαβε καθήκοντα οικονομικού συμβούλου του Διοικητή της Αγροτικής Τράπεζας. Από το 2003 έως το 2010 διετέλεσε Υποδιευθυντής Διοίκησης και ασχολήθηκε με τα θέματα οικονομικής αποδοτικότητας της Τράπεζας και του Ομίλου της ATEbank. Τον Ιούνιο του 2005, στο πλαίσιο της μερικής ιδιωτικοποίησης της ATEbank, ανέλαβε τη δημιουργία και διεύθυνση των επενδυτικών σχέσεων της Τράπεζας, ενισχύοντας τις επαφές και σχέσεις με την εγχώρια και διεθνή επενδυτική κοινότητα και τους θεσμικούς επενδυτές.
Από τον Αύγουστο 2012, αποτελεί στέλεχος του Ομίλου της Τράπεζας Πειραιώς, έχοντας ως αρχικά καθήκοντα την παρακολούθηση των δεσμεύσεων και της πορείας του Προγράμματος Αναδιάρθρωσης του Ομίλου Πειραιώς, την Διοικητική Πληροφόρηση (MIS) καθώς και την σχέση με τους Οίκους Πιστοληπτικής Αξιολόγησης.
Το Μάρτιο του 2015 ανέλαβε την δημιουργία, εποπτεία και διαχείριση των Σχέσεων με τις Εποπτικές Αρχές και το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, καθήκοντα που επιτελεί έως σήμερα από την θέση του Γενικού Διευθυντή, όντας και μέλος πολλών διοικητικών επιτροπών του Ομίλου.
Είναι μέλος του Δ.Σ. της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. από τον Ιούλιο 2010 ενώ έχει διατελέσει και μέλος του Δ.Σ. της ΑΤΕ Αμοιβαία Κεφάλαια. Είναι παντρεμένος, έχει μια κόρη και μιλάει αγγλικά και γαλλικά.

Εμμανουήλ Αγγελάκης
Μέλος Δ.Σ.

Ο Μανώλης Αγγελάκης γεννήθηκε το 1964 στην Αθήνα, είναι απόφοιτος του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, και εργάζεται στην ΕΥΔΑΠ ως Επιστημονικό Προσωπικό από το Μάιο του 1993. Από το Φεβρουάριο του 2014 είναι Αναπληρωτής Διευθυντής.
Ο κ. Αγγελάκης διετέλεσε Πρόεδρος του Συλλόγου Εργαζομένων «Ένωσις Υπαλλήλων ΕΥΔΑΠ, μέλος του Δ.Σ. της Ομοσπονδίας Εργαζομένων της ΕΥΔΑΠ, είναι Πρόεδρος της ΔΑΚΕ ΕΥΔΑΠ, ενώ από τον Απρίλιο του 2009 έχει εκλεγεί ως Εκπρόσωπος των Εργαζομένων στο Δ.Σ. της ΕΥΔΑΠ.

Γεώργιος Αλεξανδράκης
Μέλος Δ.Σ.

Ο Γιώργος Αλεξανδράκης γεννήθηκε στις 11.6.1976 στο Αγρίνιο, όπου ολοκλήρωσε την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευσή του. Είναι Μηχανολόγος Μηχανικός ΤΕ απόφοιτος της σχολής Τεχνολογικών Εφαρμογών (ΣΤΕΦ) του ΑΤΕΙ Πάτρας και του τμήματος Διοίκησης Επιχειρήσεων και Οργανισμών (ΔΕΟ) της σχολής Κοινωνικών Επιστημών του Ελληνικού Ανοιχτού Πανεπιστημίου.
Κατά τα έτη 2002-2003 απασχολήθηκε στη ΔΕΠΑ, ως μηχανικός και έκτοτε μέχρι σήμερα εργάζεται στην ΕΥΔΑΠ Α.Ε. ως υπεύθυνος Μηχανικός του Μηχανολογικού Τμήματος των Η/Μ Εγκαταστάσεων της Διεύθυνσης Δικτύου Αποχέτευσης.
Γνωρίζει άριστα αγγλικά και είναι πιστοποιημένος εκπαιδευτής ενηλίκων από τον ΕΟΠΠΕΠ.
Είναι απόφοιτος της Ακαδημίας Εργασίας της ΓΣΕΕ, μέλος του Οικονομικού Επιμελητηρίου και κατέχει άδεια Λογιστή Φοροτέχνη β΄ τάξης με ΑΜ 0119319.
Το 2004 εκλέγεται για πρώτη φορά Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Σωματείου Εργαζομένων Αποχέτευσης και έχει διατελέσει τέως Πρόεδρός του για 10 συναπτά έτη. Επίσης επί σειρά ετών εκλέγεται Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Ομοσπονδίας Εργαζομένων ΕΥΔΑΠ και της Εκτελεστικής της Επιτροπής.
Από τον Ιούλιο του 2017 είναι Εκπρόσωπος των Εργαζομένων στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΥΔΑΠ ΑΕ.

Ιωάννης Μουτζουρίδης
Νομικός Σύμβουλος Δ.Σ.

Ο Ιωάννης Μουτζουρίδης γεννήθηκε στην Αθήνα το 1975. Κατάγεται από το Ναύπλιο, από οικογένεια με μακρά παράδοση στη νομική και πολιτική ζωή της Αργολίδας.
Εργάζεται ως Δικηγόρος στην Αθήνα από το 1999 και είναι Δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω, Μέλος του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών.
Είναι απόφοιτος του Ελληνο-Αμερικανικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος-Κολλεγίου Αθηνών (1992). Σπούδασε στη Νομική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Το 2000 απέκτησε μεταπτυχιακό τίτλο στο Εργατικό Δίκαιο του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών εκπονώντας διπλωματική εργασία με τίτλο «Ομαδικές Απολύσεις», σε συνεργασία με τον Καθηγητή κ. Γεώργιο Λεβέντη.
Έχει ασκήσει μάχιμη δικηγορία, έχει συμμετάσχει στην ίδρυση Δικηγορικών Εταιριών και έχει διατελέσει Νομικός Σύμβουλος Ομίλων Εταιριών κυρίως σε θέματα Εμπορικού, Εταιρικού, Εργατικού και Διοικητικού Δικαίου, και Νομικός Σύμβουλος σε Διοικητικά Συμβούλια Ομίλων Εταιριών Μέσων Μαζικής Ενημέρωσης και Επικοινωνίας. Έχει χειρισθεί δικαστηριακές υποθέσεις μεγάλων Εταιριών, συμμετάσχει σε διαιτησίες του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου (ICC), διαπραγματευθεί δημόσιες συμβάσεις, και χειρισθεί δημόσιους διαγωνισμούς έργων και προμηθειών.
Έχει επίσης διατελέσει Ειδικός Επιστημονικός Συνεργάτης- Νομικός Σύμβουλος στο Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, με συμμετοχή στην Ομάδα Διοίκησης Έργου για την Ανάπτυξη των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ) και με ειδίκευση στην οργάνωση και τη λειτουργία της Δημόσιας Διοίκησης έχοντας συμμετάσχει σε νομοπαρασκευαστικές επιτροπές.
Στην ΕΥΔΑΠ έχει απασχοληθεί στην Υπηρεσία Δικών και στην Υπηρεσία Εργατικών Θεμάτων, έχει διατελέσει Προϊστάμενος στην Υπηρεσία Αναγκαστικών Εισπράξεων και από το 2015 κατέχει τη θέση του Διευθυντή Νομικών Υπηρεσιών, έχοντας, μεταξύ άλλων, στην αρμοδιότητά του τις Δικαστηριακές Υποθέσεις, την Κανονιστική Συμμόρφωση, τις Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών, την Αναγκαστική Είσπραξη Οφειλών και τα Εργασιακά Θέματα του προσωπικού της ΕΥΔΑΠ.
Ομιλεί την αγγλική και τη γαλλική γλώσσα.

Χριστίνα Κονταράτου
Γραμματέας Δ.Σ.

1.3 ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Στις 17.4.2019 με Απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΥΔΑΠ υπήρξε τροποποίηση του Οργανογράμματος της Εταιρείας με:

Α) κατάργηση της Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικού και της Γενικής Διεύθυνσης Ανθρώπινου Δυναμικού και τη δημιουργία της νέας Γενικής Διεύθυνσης Οικονομικών και Ανάπτυξης, η οποία αναφέρεται διοικητικά και λειτουργικά στον Διευθύνοντα Σύμβουλο της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. Στην εν λόγω Γενική Διεύθυνση θα προΐσταται ένας Γενικός Διευθυντής ο οποίος θα επικουρείται στο έργο του από τέσσερις (4) Βοηθούς Γενικούς (ες) Διευθυντές (ντριες) ως εξής:

Βοηθός Γενικός (η) Διευθυντής (ντρια) Οικονομικών, στην αρμοδιότητα του/της οποίου/οποίας θα υπάγονται η Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών και η Διεύθυνση Οικονομικής Ανάλυσης

Βοηθός Γενικός(η) Διευθυντής(ντρια) Ανθρώπινου Δυναμικού, στην αρμοδιότητα του/της οποίου/οποίας θα υπάγονται η Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού και η Διεύθυνση Εκπαίδευσης και Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού

Βοηθός Γενικός (η) Διευθυντής (ντρια) Εφοδιαστικής Αλυσίδας, στην αρμοδιότητα του/της οποίου/οποίας θα υπάγονται η Διεύθυνση Προμηθειών και η Διεύθυνση Αποθηκών και Μεταφορών.

Βοηθός Γενικός (η) Διευθυντής (ντρια) Ψηφιακού Μετασχηματισμού, στην αρμοδιότητα του/της οποίου/οποίας θα υπάγονται οι Διευθύνσεις Ψηφιακής Διοικητικής Πληροφόρησης και Διεύθυνση Πληροφορικής

Β) Κατάργηση της μίας (1) εκ των δύο (2) άμεσα υπαγόμενων στον Διευθύνοντα Σύμβουλο της ΕΥΔΑΠ Α.Ε θέσεων Βοηθού Γενικού (ης) Διευθυντού (ντριας). Τον Διευθύνοντα Σύμβουλο θα επικουρεί στο έργο του ένας/μία (1) Βοηθός Γενικός (η) Διευθυντής (ντρια) με αρμοδιότητα τη Διεύθυνση Έργων Ανατολικής Αττικής.

Ο βασικός κορμός της διοίκησης της Εταιρείας, μετά το Διοικητικό Συμβούλιο, αποτελείται από 5 Γενικές Διευθύνσεις, τις οποίες υπηρετούν στελέχη της Εταιρείας με πολυετή εμπειρία και αφοσίωση στο έργο της.

Κωνσταντίνος Βουγιουκλάκης
Γενικός Διευθυντής Αποχέτευσης

Ο Κωνσταντίνος Βουγιουκλάκης γεννήθηκε στην Αθήνα τον Σεπτέμβριο του 1966 και αποφοίτησε από το 5ο Λύκειο Καλλιθέας. Σπούδασε στο Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο, στο τμήμα των Πολιτικών Μηχανικών, με την ειδίκευση του Συγκοινωνιολόγου. Εργάζεται στην ΕΥΔΑΠ από το 1993 όπου και έχει αναλάβει διάφορες θέσεις, μεταξύ των οποίων, Προϊστάμενος του Β Περιφερειακού Τομέα Συντήρησης (1996-1997), Προϊστάμενος της Υπηρεσίας Προληπτικής Συντήρησης Δικτύου Αποχέτευσης (1997-2007), Διευθυντής Δικτύου Αποχέτευσης (2009-2013) και Βοηθός Γενικός Διευθυντής Λειτουργίας Δικτύων & Εγκαταστάσεων (2013-2014), Γενικός Διευθυντής Ανάπτυξης και Παραγωγής Έργων έχοντας στην αρμοδιότητα του τη Διεύθυνση Σχεδιασμού & Ανάπτυξης, τη Διεύθυνση Υποδομών, τη Διεύθυνση Ποιότητας Έρευνας και Ανάπτυξης (R&D), τη Διεύθυνση Κτιριακών Ακίνητης Περιουσίας & Ενέργειας και τη Διεύθυνση Ανάπτυξης σχέσεων με ΟΤΑ.

Από τον Οκτώβριο του 2016 κατέχει την θέση του Γενικού Διευθυντή Αποχέτευσης, έχοντας υπό την ευθύνη του όλη την λειτουργία του δικτύου αποχέτευσης, των Κέντρων Επεξεργασίας Λυμάτων αλλά και τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη έργων αποχέτευσης.

Γιώργος Καραγιάννης
Γενικός Διευθυντής Ύδρευσης

Ο Γιώργος Καραγιάννης είναι διπλωματούχος Πολιτικός Μηχανικός της Πολυτεχνικής Σχολής του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης. Εντάχθηκε στο ανθρώπινο δυναμικό της ΕΥΔΑΠ το 1990. Ως στέλεχος της Διεύθυνσης Κτιριακών Εγκαταστάσεων έχει μελετήσει και κατασκευάσει σημαντικό αριθμό οικοδομοτεχνικών έργων. Επί σειρά ετών ασχολήθηκε με την οργάνωση, τον σχεδιασμό και την υλοποίηση έργων και διαδικασιών στα Δίκτυα Ύδρευσης.

Ταυτόχρονα, από το 1990 έως σήμερα, έχει ασχοληθεί με τη μελέτη και την κατασκευή πολλών οικοδομικών έργων (κατοικίες-γραφεία κ.ο.κ.) με έμφαση στα βιοκλιματικά κτίρια και την εισαγωγή των ανανεώσιμων μορφών ενέργειας σε αυτά, καθώς και με την μελέτη και την κατασκευή έργων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (Φωτοβολταϊκά).

Κατέχοντας θέση Προϊσταμένου, Αναπληρωτή Διευθυντή, Βοηθού Γενικού Διευθυντή και Γενικού Διευθυντή έχει ηγηθεί Υπηρεσιών και Διευθύνσεων σε όλο το φάσμα των τεχνικών δραστηριοτήτων της Εταιρείας.

Από τη θέση του Βοηθού Γενικού Διευθυντή Λειτουργίας Δικτύων και Εγκαταστάσεων (Μάιος 2013 έως Ιούνιος 2014) και από τη θέση του Γενικού Διευθυντή Λειτουργίας Δικτύων και Εγκατα-

στάσεων (Ιούνιος 2014 έως Σεπτέμβριος 2016) είχε πολυσχιδή και εξαιρετικά σύνθετη και ευρεία δραστηριότητα στις Διευθύνσεις: Υδροληψίας, Μονάδων Επεξεργασίας Νερού, Δικτύου Ύδρευσης, Δικτύου Αποχέτευσης, Κέντρων Επεξεργασίας και του Επιχειρησιακού Κέντρου Λειτουργίας & 1022 της ΕΥΔΑΠ.
Από τον Οκτώβριο του 2016 κατέχει τη θέση του Γενικού Διευθυντή Ύδρευσης παρακολουθώντας και συντονίζοντας τις Διευθύνσεις: Δικτύου Ύδρευσης, Υδροληψίας, Επεξεργασίας Νερού και Σχεδιασμού & Ανάπτυξης Έργων Τομέα Ύδρευσης, που έχουν την αρμοδιότητα για τις πηγές ύδρευσης, τα εξωτερικά υδραγωγεία, τις μονάδες επεξεργασίας νερού, τα δίκτυα ύδρευσης, τον έλεγχο της ποιότητας του νερού καθώς και τον σχεδιασμό και την ανάπτυξη νέων έργων στον τομέα ύδρευσης σε όλη την περιοχή αρμοδιότητας της ΕΥΔΑΠ.
Από το 1990 είναι Μέλος του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (Τ.Ε.Ε.) και του Πανελλήνιου Συλλόγου Πολιτικών Μηχανικών (Π.Σ.Π.Μ.Ε.), ενώ υπήρξε και εκλεγμένο μέλος της Αντιπροσωπείας του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος από το 2006 έως το 2009.

Στυλιανή Πολιτάκη
Γενική Διευθύντρια Πελατών

Γεννήθηκε τον Ιούλιο του 1959 στο Βύρωνα Αττικής και αποφοίτησε από το 4ο Λύκειο Αθηνών στο Παγκράτι. Ξεκίνησε τις σπουδές της στο Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών της Πολυτεχνικής Σχολής του Πανεπιστήμιου της Πάτρας και συνέχισε στο Τμήμα Οργάνωσης & Διοίκησης Επιχειρήσεων του Πανεπιστήμιου Πειραιά. Είναι κάτοχος μεταπτυχιακού τίτλου (MSc) από το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο στην Επιστήμη & Τεχνολογία Υδατικών Πόρων με κατεύθυνση στην Υδρολογία.
Στην ΕΥΔΑΠ εργάζεται από το 1983 υπηρετώντας διάφορους τομείς και αναλαμβάνοντας διάφορες θέσεις, μεταξύ των οποίων Προϊσταμένη της Υπηρεσίας Λειτουργίας Εξωτερικών Υδραγωγείων στη Διεύθυνση Υδροληψίας, της Υπηρεσίας Τομέα Ύδρευσης και στη συνέχεια Αναπληρώτρια Διευθύντρια στη Διεύθυνση Δικτύου Ύδρευσης, Αναπληρώτρια Διευθύντρια στη Διεύθυνση Δικτύου Αποχέτευσης, Αναπληρώτρια Διευθύντρια και ακολούθως Διευθύντρια στη Διεύθυνση Εξυπηρέτησης Πελατών. Κατόπιν εντάχθηκε στο δυναμικό της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου ως Ελεγκτής Α' ενώ τον Ιούλιο του 2015 ανέλαβε τα καθήκοντα της Διευθύντριας μέχρι τον Σεπτέμβριο του 2016, όπου με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΥΔΑΠ, τοποθετήθηκε Γενική Διευθύντρια Πελατών.

Αντιγόνη Συνοδινού
Γενική Διευθύντρια Συντονισμού και Υποστηρικτικών Λειτουργιών

Η κα Αντιγόνη Συνοδινού γεννήθηκε στην Αθήνα και αποφοίτησε από το 1ο Λύκειο Ν. Ψυχικού. Είναι διπλωματούχος Χημικός Μηχανικός Ε.Μ.Π. με μεταπτυχιακό στην Διοίκηση Επιχειρήσεων.
Η κα Συνοδινού ξεκίνησε την καριέρα της σε δυναμική ελληνική βιομηχανική επιχείρηση του κλάδου των χημικών στο μάρκετινγκ, ως υπεύθυνη ομάδας προϊόντων. Κατόπιν, μετακινήθηκε σε μία εκ των κορυφαίων πολυεθνικών επιχειρήσεων καταναλωτικών αγαθών, όπου ανέλαβε θέσεις ευθύνης στον προγραμματισμό παραγωγής και στα logistics.
Από το 1996 εργάζεται στην ΕΥΔΑΠ. Έχει διατελέσει Προϊσταμένη της Εσωτερικής Υπηρεσίας Πρόληψης και Προστασίας (ΕΣΥΠΠ), Προϊσταμένη στην Υπηρεσία Βιομηχανικών Αποβλήτων και Λυμάτων, Προϊστάμενη και υπεύθυνη λειτουργίας στις Μονάδες επεξεργασίας Νερού Πολυδενδρίου και Μενιδίου, Δ/ντρια των Μονάδων Επεξεργασίας Νερού και από το 2016 βοηθός Γενική Δ/ντρια Ύδρευσης. Από τον Απρίλιο του 2019, ανέλαβε την Γενική Δ/νση Συντονισμού και Υποστηρικτικών Λειτουργιών, όπου έχει στην ευθύνη της τις Δ/νσεις Συντονισμού και Ελέγχου, Περιβάλλοντος, Έρευνας και Ανάπτυξης, Κτιριακών Εγκαταστάσεων και Ακίνητης Περιουσίας και Ασφάλειας Εγκαταστάσεων και Διοικητικής Υποστήριξης Σχεδιασμού Έκτακτης Ανάγκης.
Δραστηριοποιείται σε θέματα υποδομών, καθώς και σε θέματα περιβάλλοντος και διαχείρισης υδατικών πόρων.
Μιλάει αγγλικά και γαλλικά.

1.4 ΙΣΤΟΡΙΚΟ-ΣΥΣΤΑΣΗ

Η ΕΥΔΑΠ Α.Ε. (Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτευούσης) είναι η μεγαλύτερη Εταιρεία στην Ελλάδα που δραστηριοποιείται στη διανομή και διαχείριση ύδατος καθώς και στην παροχή υπηρεσιών αποχέτευσης. Το πελατολόγιο της ΕΥΔΑΠ στον τομέα της ύδρευσης, περιλαμβάνει περίπου 4.400.000 πελάτες (2.160.000 συνδέσεις περίπου), ενώ το μήκος των τροφοδοτικών αγωγών και του δικτύου διανομής ανέρχεται σε περίπου 14.000χλμ. Ο τομέας της αποχέτευσης εξυπηρετεί σχεδόν 3.500.000 πελάτες, ενώ το συνολικό μήκος αγωγών που λειτουργεί η Εταιρεία ανέρχεται σε περίπου 9.500 χλμ.
Η ΕΥΔΑΠ ιδρύθηκε το 1980 με το ν.1068/1980 «περί συστάσεως ενιαίου φορέα Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας», μετά από τη συγχώνευση της Ανωνύμου Ελληνικής Εταιρείας Υδάτων των Πόλεων Αθηνών - Πειραιώς και περιχώρων (Ε.Ε.Υ.) και του Οργανισμού Αποχετεύσεως Πρωτευούσης (Ο.Α.Π.).
Το 1999 με το ν.2744/1999 «Ρυθμίσεις θεμάτων της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας και άλλες διατάξεις» η ΕΥΔΑΠ περιήλθε στη σημερινή της νομική μορφή καθώς τα κυριότερα πάγια της Εταιρείας απορροφήθηκαν από την Εταιρεία Παγίων ΕΥΔΑΠ ΝΠΔΔ, παραμένοντας στην ιδιοκτησία του Δημοσίου. Στην κυριότητα της Εταιρείας Παγίων ανήκουν τα φράγματα, οι ταμιευτήρες, τα εξωτερικά υδραγωγεία και αντλιοστάσια, καθώς και οι άλλες εγκαταστάσεις που εξασφαλίζουν την ασφαλή μεταφορά του νερού μέχρι τις εγκαταστάσεις στις οποίες γίνεται η επεξεργασία για την μετατροπή του σε πόσιμο. Με σύμβαση όμως που υπογράφηκε μεταξύ της ΕΥΔΑΠ και του Ελληνικού Δημοσίου, το Δεκέμβριο του 1999 η ΕΥΔΑΠ συνεχίζει να λειτουργεί τα υπόψη έργα για λογαριασμό της Εταιρείας Παγίων.
Τον Ιανουάριο του 2000 η ΕΥΔΑΠ εισήχθη στην κύρια αγορά του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών. Σημαντικό είναι να αναφερθεί ότι το 2005 ψηφίστηκε ο ν.3429/2005 για τις «Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμούς» (ΔΕΚΟ) ο οποίος προέβλεπε συγκεκριμένες ρυθμίσεις για τις ΔΕΚΟ. Πιο αναλυτικά, οι επιχειρήσεις στις οποίες συμμετέχει το Δημόσιο, ανάμεσά τους και η ΕΥΔΑΠ, και είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο τίθενται εκτός του Δημοσίου Τομέα. Οι εταιρείες αυτές οργανώνονται, λειτουργούν και διοικούνται σύμφωνα με τις διατάξεις του ν.2190/1920 «Περί Ανώνυμων Εταιρειών» όπως ίσχυε μέχρι τις 31/12/2018, του ν.4548/2018 και του ν.3016/2002 «Περί Εταιρικής Διακυβέρνησης».
Το 2012, με την ψήφιση του ν.4053/2012, βάσει του οποίου η ΕΥΔΑΠ δύναται να παρέχει όλο το εύρος των υπηρεσιών που ορίζονται στο νόμο 2744/1999 και εκτός περιοχής αρμοδιότητας της Εταιρείας, μέσω θυγατρικών εταιρειών και μέσω σύναψης προγραμματικών συμβάσεων με τους ΟΤΑ, διαμορφώθηκε ένα νέο αναπτυξιακό πλαίσιο για την Εταιρεία, διευρύνοντας την αγορά στην οποία μπορεί να δραστηριοποιηθεί και αναπτυχθεί. Η δραστηριότητα της ΕΥΔΑΠ όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 68 του Ν.4313/2014 εκτείνεται στους δήμους της Περιφέρειας Αττικής, όπως αυτοί ορίζονται στο εδάφιο θ' της παρ. 3 του άρθρου 3 του Ν.3852/2010, πλην των Δήμων Αίγινας, Τροιζηνίας, Κυθήρων, Αγκιστρίου, Σπετσών, Ύδρας και Πόρου της Περιφερειακής Ενότητας Νήσων της Περιφέρειας Αττικής. Η ΕΥΔΑΠ Α.Ε. ίδρυσε τον Ιούλιο του 2011, (ΦΕΚ Τεύχος Α.Ε. & ΕΠΕ 6773/19.07.2011, Απόφ. Δ.Σ. 17241/13.05.2011), Εταιρεία με την επωνυμία «ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΝΗΣΩΝ» με το διακριτικό τίτλο «ΕΥΔΑΠ ΝΗΣΩΝ Α.Ε.», στης οποίας το μετοχικό κεφάλαιο συμμετέχει με ποσοστό 100%. Με την από 21/09/2017 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της ανώνυμης Εταιρείας, η επωνυμία άλλαξε σε «ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ» και με διακριτικό τίτλο «ΕΥΔΑΠ ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.»
Η έδρα της Εταιρείας είναι στο Δήμο Γαλατσίου και στεγάζεται σε ιδιόκτητες εγκαταστάσεις επί της οδού Ωρωπού 156, Τ.Κ. 111 46, τηλ.: 210-214.4444.

1.5 ΕΤΑΙΡΙΚΟΙ ΣΚΟΠΟΙ

Οι Εταιρικοί Σκοποί της λειτουργίας της ΕΥΔΑΠ έχουν καθορισθεί από το ν.2744/1999 και από τις τροποποιήσεις αυτού, όπως αναγράφονται στην Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Οικονομικών, Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων. Οι σκοποί αυτοί είναι οι εξής:

α. Η παροχή υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης, καθώς και η μελέτη, κατασκευή, εγκατάσταση, λειτουργία, εκμετάλλευση, διαχείριση, συντήρηση, επέκταση και ανανέωση συστημάτων ύδρευσης και αποχέτευσης. Στις δραστηριότητες και στα έργα αυτά συμπεριλαμβάνονται και η άντληση, αφαλάτωση, επεξεργασία, αποθήκευση, μεταφορά, διανομή και διαχείριση πάσης φύσεως υδάτων με στόχο την υλοποίηση των προαναφερομένων σκοπών της ΕΥΔΑΠ. Επιπλέον, συμπεριλαμβάνονται τα έργα και οι δραστηριότητες συλλογής, μεταφοράς, επεξεργασίας, αποθήκευσης καθώς και η διαχείριση και διάθεση των προϊόντων της επεξεργασίας των λυμάτων.

β. Η παροχή τηλεπικοινωνιακών, ενεργειακών, συναφών αυτών και λοιπών υπηρεσιών και η χρησιμοποίηση του συστήματος ύδρευσης και αποχέτευσης παραλλήλως και για άλλους σκοπούς, όπως η ανάπτυξη των τηλεπικοινωνιακών και ενεργειακών δραστηριοτήτων κατ' εξαίρεση των απαγορεύσεων της παρ. 8 του άρθρου 11 του ν.2744/1999 και υπό τον όρο ότι δεν επηρεάζεται η ασφαλής και αξιόπιστη λειτουργία του συστήματος.

γ. Η μελέτη και εκμετάλλευση φυσικών πηγών και υδάτινων πόρων, η παραγωγή και εμφιάλωση ύδατος και πάσης φύσεως αναψυκτικών και ποτών που εμπεριέχουν νερό.

δ. Η εκμετάλλευση τεχνογνωσίας και η παροχή υπηρεσιών τεχνικής βοήθειας.

ε. Η πραγματοποίηση επενδύσεων συναφών με τους σκοπούς και το αντικείμενο της Εταιρείας.

Με βάση το άρθρο 2 του ν.2744/1999, έχει χορηγηθεί στην ΕΥΔΑΠ το αποκλειστικό δικαίωμα ύδρευσης και αποχέτευσης στη γεωγραφική περιοχή αρμοδιότητάς της για χρονική περίοδο 20 ετών, η οποία ξεκινάει από την 25η Οκτωβρίου 1999. Επισημαίνεται ότι οι δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης, λόγω της φύσης του προϊόντος και της εγκατεστημένης υποδομής αποτελούν φυσικό μονοπώλιο.
Σύμφωνα με το ν.2939/2001 (ΦΕΚ 179/2001) η ΕΥΔΑΠ εξακολουθεί και μετά την έναρξη της ισχύος του ν.2744/1999 να είναι ο αποκλειστικός φορέας υλοποίησης των έργων που αφορούν στο συνολικό υδροδοτικό σύστημα της μείζονος περιοχής της Αττικής. Σε αυτό εντάσσονται και τα συγχρηματοδοτούμενα από το Ταμείο Συνοχής της Ευρωπαϊκής Ένωσης έργα.
Η ΕΥΔΑΠ δικαιούται να εισπράττει την επιχορήγηση του Ταμείου Συνοχής αναδρομικά, για τα ποσά που καταβλήθηκαν ή καταβάλλονται μετά την έναρξη της ισχύος του ν.2744/1999.
Απότη χρήση του 2004 εκκρεμείη σύναψη εγγραφής συμφωνίας όπως ορίζεται στο άρθρο 15 της από9.12.1999 σύμβασης μεταξύτου ΕλληνικούΔημοσίου και της Εταιρείας, η οποία θα καθορίζει το τίμημα του αποληφθέντος μη επεξεργασμένου νερού. Ελλείψει γραπτής συμφωνίας, η Εταιρεία συνεχίζει και μετά την 30.06.2013, να συμψηφίζει το τίμημα του αδιύλιστου νερού με τις υπηρεσίες συντήρησης και λειτουργίας που προσφέρει για τα πάγια περιουσιακάστοιχεία που ανήκουν στην Εταιρεία Παγίων "ΕΥΔΑΠ ΝΠΔΔ", ενώ παράλληλα βρίσκονται στο στάδιο διαβούλευσης με τους αρμόδιους φορείς οι όροι της συμφωνίας. Αλλαγές στην τιμολόγηση των υπηρεσιών που προσφέρει η ΕΥΔΑΠ, θα επιφέρει η εφαρμογήτης ΚΥΑ 135275 (αρ. 3, παρ.9), ΦΕΚ 1751/22.05.2017 «Έγκριση γενικών Κανόνων κοστολόγησης και Τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του».

1.6 ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Ύδρευση

Η ΕΥΔΑΠ τροφοδοτεί την Αττική με ένα από τα πιο ποιοτικά νερά του κόσμου. Οι κύριες πηγές υδροληψίας και οι ταμιευτήρες που χρησιμοποιούνται, βρίσκονται σε αγνές περιοχές, απαλλαγμένες από γεωργική και βιομηχανική δραστηριότητα, με αποτέλεσμα η ελληνική πρωτεύουσα να τροφοδοτείται με άριστης ποιότητας νερό.

Οι τεχνητές λίμνες του Μόρνου, του Ευήνου, του Μαραθώνα και η φυσική λίμνη της Υλίκης–συνολικής χωρητικότητας 1.500 εκατ. κυβικά μέτρα–αποτελούν τους 4 ταμιευτήρες προμήθειας ακατέργαστου νερού. Στις πηγές υδροληψίας που χρησιμοποιεί η ΕΥΔΑΠ περιλαμβάνονται και υπόγειοι υδατικοί πόροι που αξιοποιούνται με τη λειτουργία 100 γεωτρήσεων. Με τις σημερινές συνθήκες λειτουργίας ο Μόρνος και ο Εύηνος αποτελούν τους κύριους υδροδότες. Η μεταφορά του ακατέργαστου νερού στις Μονάδες Επεξεργασίας Νερού (ΜΕΝ) γίνεται μέσω ενός εκτενούς συστήματος εξωτερικών υδραγωγείων συνολικού μήκους 495 χλμ και παρά την μεγάλη απόσταση των κύριων υδροδοτών από την Αττική, η μεγαλύτερη ποσότητα του νερού μεταφέρεται με τη δύναμη της βαρύτητας χωρίς την οικονομική και περιβαλλοντική επιβάρυνση ενεργοβόρων αντλήσεων, που μόνο σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης ενεργοποιούνται.

Οι τέσσερις Μονάδες Επεξεργασίας Νερού, στο Γαλάτσι, στις Αχαρνές, στο Πολυδένδρι και στη Μάνδρα, με αθροιστική μέγιστη διυλιστική ικανότητα 1.900.000 $μ^3$ νερού ημερησίως, είναι καθοριστικής σημασίας, καθώς εκεί το νερό υποβάλλεται σε επεξεργασία καθαρισμού, προκειμένου να καθίσταται πόσιμο και άριστης ποιότητας. Στη συνέχεια μέσα από ένα σύνθετο δίκτυο ύδρευσης φτάνει σε κάθε σπίτι, με μέση ημερήσια κατανάλωση για το 2018 1.040.977 $μ^3$/ημέρα.

Η ΕΥΔΑΠ, εκτός από τις περιοχές που υδρεύει με λιανική πώληση, υδρεύει και περιοχές χορηγώντας στους Δήμους το νερό με χονδρική πώληση (ενίσχυση δικτύου ΟΤΑ), όπου η ευθύνη διαχείρισης του δικτύου ανήκει στους φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Οι καθημερινοί έλεγχοι ποιότητας του ακατέργαστου και πόσιμου νερού που πραγματοποιούνται στα χημικά και μικροβιολογικά εργαστήρια της ΕΥΔΑΠ έχουν ως σκοπό να εξασφαλίζεται και να πιστοποιείται η άριστη ποιότητα του νερού που διαθέτει η ΕΥΔΑΠ στους κατοίκους των Αθηνών. Για το λόγο αυτό, παρακολουθείται στενά η ποιότητα των νερών των τεσσάρων ταμιευτήρων, Μαραθώνα, Υλίκης, Μόρνου και Ευήνου, όπως επίσης και η ποιότητα του πόσιμου νερού στο δίκτυο ύδρευσης, ώστε να γίνεται άμεσα αντιληπτό και να αντιμετωπίζεται έγκαιρα οποιοδήποτε πρόβλημα ενδεχομένως προκύψει.

Αποχέτευση και Βιολογικός Καθαρισμός

Η ΕΥΔΑΠ έχει σχεδιάσει και υλοποιήσει ένα ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης του αποχετευτικού δικτύου και των Κέντρων Επεξεργασίας Λυμάτων, προσβλέποντας στην ορθή και αδιάλειπτη λειτουργία τους με απώτερο στόχο την προστασία της δημόσιας υγείας.

Η συλλογή και μεταφορά των λυμάτων στα Κέντρα Επεξεργασίας Λυμάτων γίνεται με το δίκτυο ακαθάρτων, συνολικού μήκους 8.300 χιλιομέτρων περίπου, μέρος του οποίου και συγκεκριμένα στο κέντρο της Αθήνας, είναι παντορροϊκό (αγωγοί ακαθάρτων και ομβρίων). Η συντήρηση του δικτύου αποχέτευσης αποσκοπεί στη συνεχή και απρόσκοπτη λειτουργία του, επί 24ώρου βάσεως, στην επίλυση προβλημάτων και στην ελαχιστοποίηση των όποιων δυσλειτουργιών ανακύπτουν κάθε φορά, με τη λήψη των απαιτούμενων σε κάθε περίπτωση ενεργειών για απόφραξη ή καθαρισμό αγωγών κ.λπ., με την κατάλληλη συντήρηση του ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού, τα οποία επιτυγχάνονται με τη βοήθεια εκπαιδευμένου προσωπικού και τη χρήση του κατάλληλου εξοπλισμού που εκσυγχρονίζεται συνεχώς σύμφωνα με τις νέες τεχνολογίες.

Η επεξεργασία των λυμάτων του λεκανοπεδίου Αττικής και του Θριασίου Πεδίου γίνεται στα Κέντρα Επεξεργασίας Λυμάτων:

- **Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων Ψυττάλειας (ΚΕΛΨ)** πρόκειται για ένα από τα μεγαλύτερα ΚΕΛ στην Ευρώπη και διεθνώς. Εξυπηρετεί περίπου 3.500.000 κατοίκους. Εκεί καταλήγει όλο το αποχετευτικό δίκτυο του λεκανοπεδίου Αττικής. Με την πλήρη επεξεργασία των λυμάτων, το παραγόμενο νερό είναι απαλλαγμένο από το ρυπαντικό φορτίο σε ποσοστό περίπου 90-95% και καταλήγει στη θάλασσα του Σαρωνικού, εντελώς ακίνδυνο για την ισορροπία του θαλάσσιου οικοσυστήματος.
- **Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων Μεταμόρφωσης (ΚΕΛΜ)** Αποτελεί εγκατάσταση υποδοχής και συνεπεξεργασίας αστικών λυμάτων (Β. Προαστίων) και οικιακών βοθρολυμάτων (από περιοχές που στερούνται αποχετευτικού δικτύου).
- **Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων Θριασίου Πεδίου (ΚΕΛΘ)** Εξυπηρετεί τις οικιστικές περιοχές των Δήμων Ελευσίνας, Μαγούλας, Ασπροπύργου και την περιοχή Μάνδρας του Δήμου Μάνδρας-Ειδυλλίας, καθώς και βιομηχανικές και βιοτεχνικές περιοχές και αποτελεί μια ολοκληρωμένη λύση σ' ένα χρόνιο πρόβλημα των κατοίκων, αλλά και των επαγγελματιών που δραστηριοποιούνται στην ευρύτερη περιοχή, ενώ παράλληλα, συμβάλλει στην αποκατάσταση της ισορροπίας του οικοσυστήματος του κόλπου της Ελευσίνας.

Για την εξασφάλιση της υδροδότησης της μείζονος περιοχής της Πρωτεύουσας, η ΕΥΔΑΠ Α.Ε. προμηθεύεται ακατέργαστο νερό από το Δημόσιο. Σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο ν.2744/99 και στην από το Δεκέμβριο του 1999 σύμβαση με το Ελληνικό Δημόσιο, το τίμημα του ακατέργαστου νερού συμψηφίζεται με το κόστος των υπηρεσιών που προσφέρει η ΕΥΔΑΠ Α.Ε. για τη συντήρηση και λειτουργία των παγίων στοιχείων που ανήκουν στην Εταιρεία Παγίων ΕΥΔΑΠ ΝΠΔΔ.

Από τη χρήση του 2004 εκκρεμεί η σύναψη εγγραφής συμφωνίας όπως ορίζεται στο άρθρο 15 της από 9.12.1999 σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Εταιρείας, η οποία θα καθορίζει το τίμημα του απολεφθέντος μη επεξεργασμένου νερού.

Ελλείψει γραπτής συμφωνίας, η Εταιρεία συνεχίζει και μετά την 30.06.2013, να συμψηφίζει το τίμημα του αδιύλιστου νερού με τις υπηρεσίες συντήρησης και λειτουργίας που προσφέρει για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν στην Εταιρεία Παγίων "ΕΥΔΑΠ ΝΠΔΔ", ενώ παράλληλα βρίσκονται στο στάδιο διαβούλευσης με τους αρμόδιους φορείς οι όροι της συμφωνίας.

1.7 ΠΕΡΙΟΧΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ

Ως περιοχή αρμοδιότητας της ΕΥΔΑΠ ΑΕ ορίστηκε η μείζων περιοχή της Πρωτεύουσας, όπως αυτή καθορίζεται στον Ιδρυτικό της Νόμο 1068/1980. Παράλληλα, βάσει του ν.2744/1999 η ΕΥΔΑΠ ΑΕ έχει το αποκλειστικό δικαίωμα της παροχής υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης στη γεωγραφική περιοχή της δικαιοδοσίας της. Το δικαίωμα αυτό είναι ανεκχώρητο και αμεταβίβαστο. Η διάρκεια του δικαιώματος αυτού που έχει ισχύ για 20 χρόνια καθώς και η ανανέωσή του, ρυθμίζονται από τη Σύμβαση που έχει συναφθεί ανάμεσα στο Ελληνικό Δημόσιο και την ΕΥΔΑΠ ΑΕ. Η Σύμβαση αυτή υπεγράφη το Δεκέμβριο του 1999. Πρόσφατα με το άρθρο 68 του ν.4313/17-12-2014 τροποποιήθηκε το άρθρο 8 του ν. 2744/1999 και η περιοχή δραστηριότητας της ΕΥΔΑΠ ΑΕ επεκτάθηκε σε όλους τους Δήμους της Περιφέρειας Αττικής, όπως αυτοί ορίζονται στο εδάφιο θ΄ της παραγρ. 3 του άρθρου 3 του ν. 3852/2010 πλην των Δήμων Αίγινας, Τροιζηνίας, Κυθήρων, Αγκιστρίου, Σπετσών, Ύδρας και Πόρου, της Περιφερειακής ενότητας Νήσων της Περιφέρειας Αττικής. Πιο συγκεκριμένα, η περιοχή αρμοδιότητας της ΕΥΔΑΠ ΑΕ καλύπτει τα διοικητικά όρια των εξής Δήμων και Δημοτικών Ενοτήτων, τους οποίους υδρεύει είτε απευθείας είτε με ειδικές παροχές:

Δήμοι και Δημοτικές Ενότητες Εντός Περιοχής Αρμοδιότητας της ΕΥΔΑΠ

Απευθείας Ύδρευση από την ΕΥΔΑΠ ΑΕ

• Δήμος Αγ. Αναργύρων–Καματερού (Δημοτ. Ενότ. Αγίων Αναργύρων, Δημοτ. Ενότ. Καματερού) • Δήμος Αγ. Βαρβάρας • Δήμος Αγ. Δημητρίου • Δήμος Αγ. Παρασκευής • Δήμος Αθηναίων • Δήμος Αιγάλεω • Δήμος Αλίμου • Δήμος Αμαρουσίου • Δήμος Ασπροπύργου • Δήμος Γλυφάδας • Δήμος Βάρης–Βούλας–Βουλιαγμένης (Δημοτ. Ενότ. Βούλας, Δημοτ. Ενότ. Βουλιαγμένης) • Δήμος Βύρωνα • Δήμος Καισαριανής • Δήμος Γαλατσίου • Δήμος Δάφνης–Υμηττού (Δημοτ. Ενότ. Δάφνης, Δημοτ. Ενότ. Υμηττού) • Δήμος Ελευσίνας (Δημοτ. Ενότ. Ελευσίνος, Δημοτ. Ενότ. Μαγούλας) • Δήμος Ελληνικού–Αργυρούπολης (Δημοτ. Ενότ. Ελληνικού, Δημοτ. Ενότ. Αργυρούπολης) • Δήμος Φυλής (Δημοτ. Ενότ. Ζεφυρίου) • Δήμος Ζωγράφου • Δήμος Ηλιούπολης • Δήμος Ηρακλείου • Δήμος Αχαρνών (Δημοτ. Ενότ. Θρακομακεδόνων) • Δήμος Ιλίου • Δήμος Καλλιθέας • Δήμος Κερατσινίου–Δραπετσώνας (Δημοτ. Ενότ. Κερατσινίου, Δημοτ. Ενότ. Δραπετσώνας) • Δήμος Κορυδαλλού • Δήμος Λυκόβρυσης–Πεύκης (Δημοτ. Ενότ. Πεύκης, Δημοτ. Ενότ. Λυκόβρυσης) • Δήμος Πεντέλης (Δημοτ. Ενότ. Μελισσίων, Δημοτ. Ενότ. Νέας Πεντέλης, Δημοτ. Ενότ. Πεντέλης) • Δήμος Μοσχάτου–Ταύρου (Δημοτ. Ενότ. Μοσχάτου, Δημοτ. Ενότ. Ταύρου) • Δήμος Ν. Ιωνίας • Δήμος Ν. Σμύρνης • Δήμος Νίκαιας–Αγ. Ι. Ρέντη (Δημοτ. Ενότ. Νίκαιας, Δημοτ. Ενότ. Αγ. Ι. Ρέντη) • Δήμος Π. Φαλήρου • Δήμος Παπάγου–Χολαργού (Δημοτ. Ενότ. Παπάγου, Δημοτ. Ενότ. Χολαργού) • Δήμος Πειραιά • Δήμος Περάματος • Δήμος Περιστερίου • Δήμος Πετρούπολης • Δήμος Φιλαδέλφειας–Χαλκηδόνος (Δήμος Νέας Φιλαδέλφειας, Δήμος Νέας Χαλκηδόνος) • Δήμος Φιλοθέης–Ψυχικού (Δημοτ. Ενότ. Φιλοθέης, Δημοτ. Ενότ. Ψυχικού, Δημοτ. Ενότ. Νέου Ψυχικού) • Δήμος Χαϊδαρίου • Δήμος Χαλανδρίου • Δήμος Σαλαμίνας

Ύδρευση μέσω Ενίσχυσης Δημοτικού Δικτύου (*)

• Δήμος Διονύσου (Δημοτ. Ενότ. Διονύσου, Δημοτ. Ενότ. Ανοίξεως, Δημοτ. Ενότ. Αγίου Στεφάνου, Δημοτ. Ενότ. Κρυονερίου, Δημοτ. Ενότ. Σταμάτας, Δημοτ. Ενότ. Δροσιάς, Δημοτ. Ενότ. Ροδοπόλεως) • Δήμος Φυλής (Δημοτ. Ενότ. Άνω Λιοσίων, Δημοτ. Ενότ. Φυλής • Δήμος Κηφισιάς (Δημοτ. Ενότ. Εκάλης) • Δήμος Βριλησσίων • Δήμος Λαυρεωτικής (Δημοτ. Ενότ. Κερατέας, Δημοτ. Ενότ. Λαυρεωτικής, Δημοτ. Ενότ. Αγίου Κωνσταντίνου • Δήμος Σαρωνικού (Δημοτ. Ενότ. Αναβύσσου, Δημοτ. Ενότ. Παλαιάς Φώκαιας, Δημοτ. Ενότ. Κουβαρά) • Δήμος Μάνδρας–Ειδυλλίας (ενίσχυση από το δίκτυο ύδρευσης της ΕΥΔΑΠ ΑΕ και από το δίκτυο εξωτερικών υδραγωγείων της Εταιρείας Παγίων ΕΥΔΑΠ ΝΠΔΔ μέσω ταχυδιϋλιστηρίου που βρίσκεται πλησίον του Κέντρου Περιφερειακού Ελέγχου Θήβας). Δημοτ. Ενότ. Μάνδρας (ενίσχυση από δίκτυο ύδρευσης ΕΥΔΑΠ ΑΕ), Δημοτ. Ενότ. Βιλίων (ενίσχυση από ταχυδιϋλιστήριο ΕΥΔΑΠ), Δημοτ. Ενότ. Ερυθρών (ενίσχυση από ταχυδιϋλιστήριο ΕΥΔΑΠ), Δημοτ. Ενότ. Οινόης (ενίσχυση από ταχυδιϋλιστήριο ΕΥΔΑΠ)

•Δήμος Μεγαρέων (Δημοτ. Ενότ. Μεγαρέων) • Δήμος Μαραθώνα, Δημοτ. Ενότ. Μαραθώνα, Δημοτ. Ενότ. Νέας Μάκρης, Δημοτ. Ενότ. Γραμματικού • Δήμος Μαρκοπούλου Μεσογαίας • Δήμος Παιανίας (Δημοτ. Ενότ. Παιανίας) • Δήμος Σπάτων-Αρτέμιδος (Δημοτ. Ενότ. Σπάτων - Λούτσας, Δημοτ. Ενότ. Αρτέμιδος) • Δήμος Ραφήνας–Πικερμίου (Δημοτ. Ενότ. Πικερμίου) • Δήμος Ωρωπού (ενίσχυση από το δίκτυο ύδρευσης της ΕΥΔΑΠ ΑΕ και από τις γεωτρήσεις Μαυροσουβάλας της ΕΥΔΑΠ ΑΕ) Δημοτ. Ενότ. Ωρωπίων (γεωτρήσεις Μαυροσουβάλας), Δημοτ. Ενότ. Καλάμου (γεωτρήσεις Μαυροσουβάλας), Δημοτ. Ενότ. Μαλακάσας (γεωτρήσεις Μαυροσουβάλας), Δημοτ. Ενότ. Μαρκόπουλου Ωρωπού (γεωτρήσεις Μαυροσουβάλας), Δημοτ. Ενότ. Συκαμίνου (γεωτρήσεις Μαυροσουβάλας), Δημοτ. Ενότ. Αφιδνών (ενίσχυση από δίκτυο ύδρευσης ΕΥΔΑΠ ΑΕ), Δημοτ. Ενότ. Καπανδριτίου (ενίσχυση από δίκτυο ύδρευσης ΕΥΔΑΠ ΑΕ), Δημοτ. Ενότ. Πολυδενδρίου (ενίσχυση από δίκτυο ύδρευσης ΕΥΔΑΠ ΑΕ)

Μικτό Σύστημα Ύδρευσης(**)

• Δήμος Αχαρνών, (Δημοτ. Ενότ. Αχαρνών) • Δήμος Βάρης–Βούλας–Βουλιαγμένης, (Δημοτ. Ενότ. Βάρης) • Δήμος Σαρωνικού, (Δημοτ. Ενότ. Καλυβίων Θορικού, (Δημοτ. Ενότ. Σαρωνίδος) • Δήμος Παλλήνης, (Δημοτ. Ενότ. Ανθούσας, Δημοτ. Ενότ. Γέρακα, Δημοτ. Ενότ. Παλλήνης, Δήμος Κηφισιάς, Δημοτ. Ενότ. Κηφισιάς (Πολιτεία), Δημοτ. Ενότ. Ερυθραίας, Δήμος Κρωπίας, Δήμος Ραφήνας–Πικερμίου, Δημοτ. Ενότ. Ραφήνας Δήμος Μεγαρέων, Δημοτ. Ενότ. Ν. Περάμου, Δήμος Παιανίας, Δημοτ. Ενότ. Γλυκών Νερών, Δήμος Μεταμόρφωσης)

** Περιοχές με ύδρευση μέσω ενίσχυσης Δημοτικού Δικτύου που τροφοδοτεί η ΕΥΔΑΠ ΑΕ διαμέσου Δήμου, χωρίς ευθύνη και συμμετοχή στη λειτουργία του τοπικού εσωτερικού δικτύου.*

*** Περιοχές με μικτό σύστημα ύδρευσης που σημαίνει ότι κάποια τμήματα των αναγραφόμενων Δημοτικών Ενοτήτων υδροδοτούνται απευθείας από την ΕΥΔΑΠ ΑΕ, ενώ κάποια άλλα υδροδοτούνται είτε με ενίσχυση των δημοτικών δικτύων από την ΕΥΔΑΠ ΑΕ, είτε μέσω γεωτρήσεων με ευθύνη του οικείου Δήμου.*

ΔΗΜΟΙ ΚΑΙ ΔΗΜΟΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ ΕΚΤΟΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΕΥΔΑΠ ΑΕ

Ύδρευση με ή χωρίς συμμετοχή της ΕΥΔΑΠ ΑΕ στη λειτουργία του τοπικού δικτύου

Κατά μήκος των υδραγωγείων Μόρνου και Υλίκης υφίστανται Δήμοι και Δημοτικές Ενότητες, που βρίσκονται σε περιοχές εκτός αρμοδιότητας της ΕΥΔΑΠ ΑΕ, οι οποίες υδροδοτούνται είτε από την ΕΥΔΑΠ ΑΕ με διυλισμένο νερό μέσω εγκατεστημένων μικρών μονάδων επεξεργασίας νερού, είτε από την Εταιρεία Παγίων ΕΥΔΑΠ ΝΠΔΔ με αδιύλιστο νερό. Η υδροδότηση και στις δύο περιπτώσεις, γίνεται μέσω ειδικών παροχών που έχουν χορηγηθεί στον κάθε Οργανισμό Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ), χωρίς συμμετοχή της ΕΥΔΑΠ ΑΕ στη λειτουργία του τοπικού δικτύου. Η ΕΥΔΑΠ ΑΕ επίσης, υδροδοτεί με διυλισμένο νερό (που μεταφέρεται με πλοία) μέσω ειδικών παροχών, νησιά της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου και της Περιφερειακής ενότητας Νήσων της Περιφέρειας Αττικής. Τέλος η ΕΥΔΑΠ ΑΕ υδροδοτεί με

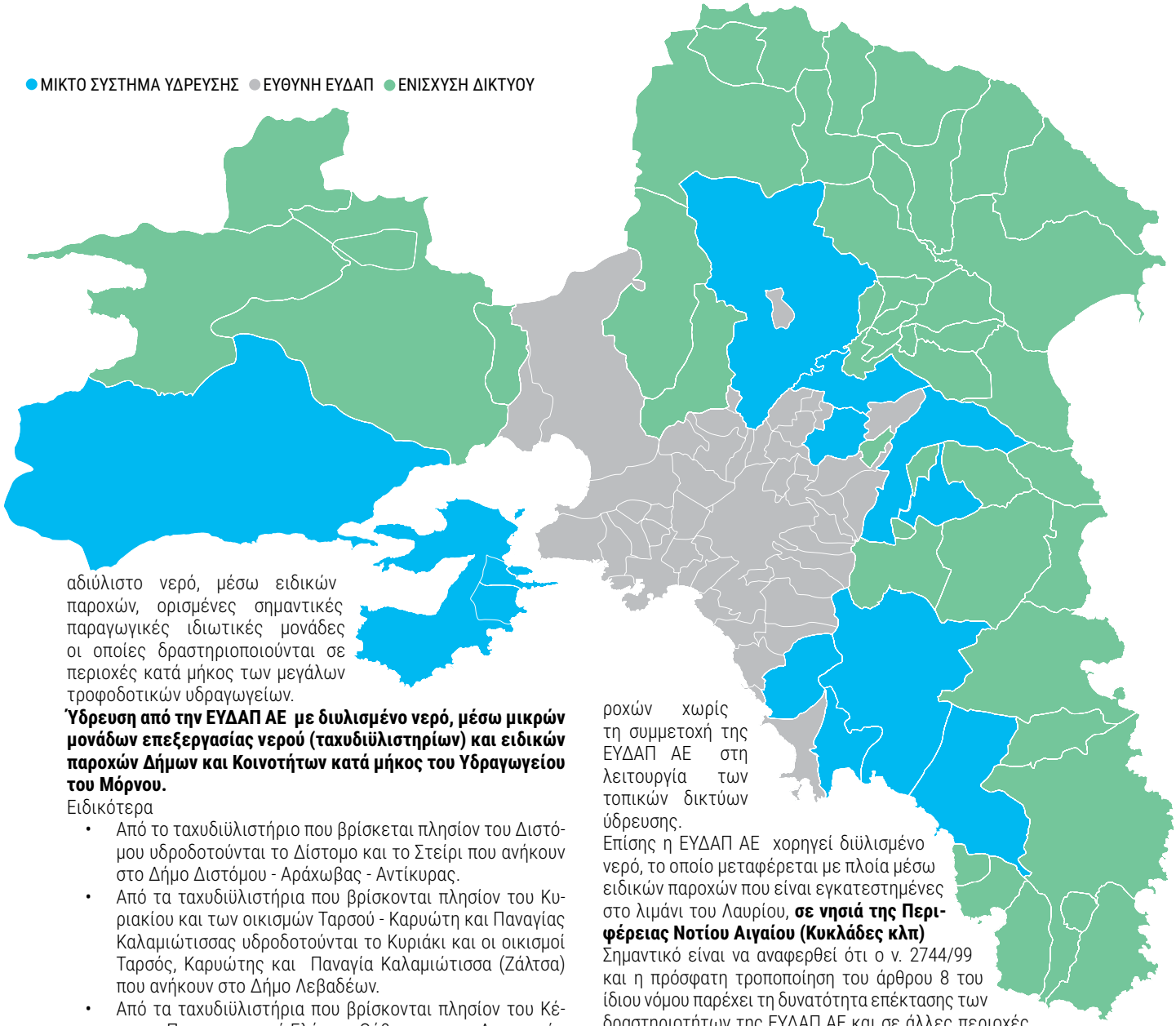

αδιύλιστο νερό, μέσω ειδικών παροχών, ορισμένες σημαντικές παραγωγικές ιδιωτικές μονάδες οι οποίες δραστηριοποιούνται σε περιοχές κατά μήκος των μεγάλων τροφοδοτικών υδραγωγείων.

Ύδρευση από την ΕΥΔΑΠ ΑΕ με διυλισμένο νερό, μέσω μικρών μονάδων επεξεργασίας νερού (ταχυδιϋλιστηρίων) και ειδικών παροχών Δήμων και Κοινοτήτων κατά μήκος του Υδραγωγείου του Μόρνου.

Ειδικότερα

- Από το ταχυδιϋλιστήριο που βρίσκεται πλησίον του Διστόμου υδροδοτούνται το Δίστομο και το Στείρι που ανήκουν στο Δήμο Διστόμου - Αράχωβας - Αντίκυρας.
- Από τα ταχυδιϋλιστήρια που βρίσκονται πλησίον του Κυριακίου και των οικισμών Ταρσού - Καρυώτη και Παναγίας Καλαμιώτισσας υδροδοτούνται το Κυριάκι και οι οικισμοί Ταρσός, Καρυώτης και Παναγία Καλαμιώτισσα (Ζάλτσα) που ανήκουν στο Δήμο Λεβαδέων.
- Από τα ταχυδιϋλιστήρια που βρίσκονται πλησίον του Κέντρου Περιφερειακού Ελέγχου Θήβας και των Δημοτικών Κοινοτήτων Καπαρελλίου, Λεύκτρων, Ελλοπίας, Δομβραίνας και Προδρόμου υδροδοτούνται οι Πλαταιές, το Καπαρέλλι, το Μελισσοχώρι, ο Αγ. Βασίλειος, το Λουτούφι, τα Λεύκτρα, η Ελλοπία, η Ξηρονομή, η Δομβραίνα, η Θίσβη, ο Πρόδρομος και η Παραλία Σαράντη που ανήκουν στο Δήμο Θηβαίων.

Χορήγηση αδιύλιστου νερού από την Εταιρεία Παγίων ΕΥΔΑΠ μέσω ειδικών παροχών με την τεχνική και λειτουργική υποστήριξη της ΕΥΔΑΠ ΑΕ, και την εν συνεχεία επεξεργασία του μέσω τοπικών μονάδων επεξεργασίας νερού τη λειτουργία των οποίων έχουν οι αρμόδιοι ΟΤΑ

Ειδικότερα

- Από το Δήμο Δελφών υδροδοτούνται η Άμφισσα και η Δεσφίνα
- Από το Δήμο Θηβαίων υδροδοτείταιη Θήβα και η Θίσβη.
- Από το Δήμο Τανάγρας υδροδοτούνται η Τανάγρα, τα Οινόφυτα, το Σχηματάρι και ο Αγ. Θωμάς
- Από το Δήμο Χαλκιδέων υδροδοτείται η Αυλίδα.

Ύδρευση από την ΕΥΔΑΠ ΑΕ με διυλισμένο νερό (μεταφορά με πλοία), μέσω ειδικών παροχών, νησιών της Περιφερειακής ενότητας Νήσων της Περιφέρειας Αττικής και της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου

Στους δήμους **Αίγινας και Αγκιστρίου** η ΕΥΔΑΠ ΑΕ χορηγεί διυλισμένο νερό (που μεταφέρεται με πλοία) μέσω ειδικών παροχών χωρίς τη συμμετοχή της ΕΥΔΑΠ ΑΕ στη λειτουργία των τοπικών δικτύων ύδρευσης.

Επίσης η ΕΥΔΑΠ ΑΕ χορηγεί διϋλισμένο νερό, το οποίο μεταφέρεται με πλοία μέσω ειδικών παροχών που είναι εγκατεστημένες στο λιμάνι του Λαυρίου, **σε νησιά της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου (Κυκλάδες κλπ)**

Σημαντικό είναι να αναφερθεί ότι ο ν. 2744/99 και η πρόσφατη τροποποίηση του άρθρου 8 του ίδιου νόμου παρέχει τη δυνατότητα επέκτασης των δραστηριοτήτων της ΕΥΔΑΠ ΑΕ και σε άλλες περιοχές εκτός των οριζόμενων στην παράγραφο 1 του τροποποιημένου άρθρου 8 του ν. 2744/1999.

Προϋπόθεση για την επιχειρούμενη κάθε φορά επέκταση δραστηριοτήτων είναι η ΕΥΔΑΠ ΑΕ να εξετάζει και να εξασφαλίζει αφενός την εύλογη απόδοση της επένδυσης, αφετέρου τη δυνατότητα χρηματοδότησης της Εταιρείας με ίδια ή ιδιωτικά κεφάλαια για την προσήκουσα εκπλήρωση των υποχρεώσεών της. Η ψήφιση του ν. 4053/2012, βάσει του οποίου η ΕΥΔΑΠ ΑΕ δύναται να παρέχει όλο το εύρος των υπηρεσιών που ορίζονται στο ν.2744/1999 και εκτός περιοχής αρμοδιότητας της Εταιρείας, μέσω θυγατρικών εταιρειών και μέσω σύναψης προγραμματικών συμβάσεων με τους ΟΤΑ, διαμορφώνει ένα νέο αναπτυξιακό πλαίσιο για την Εταιρεία, διευρύνοντας την αγορά στην οποία μπορεί να δραστηριοποιηθεί και αναπτυχθεί.

Για την διασφάλιση της υδροδότησης της μείζονος περιοχής της Πρωτεύουσας, όπως αναφέρεται και προηγουμένως, η ΕΥΔΑΠ ΑΕ προμηθεύεται ακατέργαστο νερό από το Δημόσιο, το οποίο έχει συμφωνήσει να το εξασφαλίζει από κατάλληλες πηγές και να το παραδίδει στην ΕΥΔΑΠ ΑΕ. Σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο ν. 2744/99 και στην από το Δεκέμβριο του 1999 σύμβαση με το Ελληνικό Δημόσιο, το τίμημα του ακατέργαστου νερού θα συμψηφίζεται με το κόστος των υπηρεσιών που προσφέρει η ΕΥΔΑΠ ΑΕ για τη συντήρηση και λειτουργία των παγίων στοιχείων που ανήκουν στην Εταιρεία Παγίων ΕΥΔΑΠ ΝΠΔΔ.

1.8 ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ

ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ ΕΥΔΑΠ Α.Ε.

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΥ	ΜΗΝΙΑΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ (μ^3)	€/μ^3
ΎΔΡΕΥΣΗ (ισχύει από 16.12.2013- Φ.Ε.Κ. 3188Β/16.12.2013)		
Κατηγορία Ι.		
ΓΕΝΙΚΟ ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ – ΟΙΚΙΑΚΗ ΧΡΗΣΗ	0 - 5	0,3500
	5 - 20	0,6400
	20 - 27	1,8300
	27 - 35	2,5600
	Άνω των 35	3,2000
	Υποχρεωτική κατανάλωση 2 μ^3 / μήνα, αναστέλλεται για όσο χρόνο υπάρχει διακοπή υδροδότησης με αφαίρεση μετρητή	
Κατηγορία ΙΙ.		
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ - ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ	μέχρι 1.000	0,8300
	Άνω των 1.000	0,9800
	* Υποχρεωτική κατανάλωση 100 μ^3/μήνα	
Κατηγορία ΙΙΙ.		
ΔΗΜΟΣΙΑ – ΔΗΜΟΤΙΚΑ -ΝΠΔΔ	ανεξαρτήτως μηνιαίας κατανάλωσης	0,9800
Κατηγορία ΙV.		
ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΑ	ανεξαρτήτως μηνιαίας κατανάλωσης	0,2300
Κατηγορία V.		
ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΔΙΚΤΩΝ ΔΗΜΩΝ & ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ –ΥΔΡΟΔΟΤΗΣΗ ΝΗΣΩΝ	ανεξαρτήτως μηνιαίας κατανάλωσης	0,4880
Κατηγορία VI.		
ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΣ ΠΛΟΙΩΝ	ανεξαρτήτως μηνιαίας κατανάλωσης	2,4000
Κατηγορία VII.		
ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	ανεξαρτήτως όγκου ακινήτου και κατηγορίας κατανάλωσης	11,0100
Κατηγορία VIII.		
ΑΔΫΙΛΙΣΤΟ ΝΕΡΟ	για ολόκληρη την κατανάλωση που πραγματοποιείται από όλους τους υδρολήπτες της κατηγορίας αυτής	0,1804
ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΑΓΙΟ ΤΕΛΟΣ		**€/μήνα**
παροχή με υδρ. μέχρι 5/8" και 3/4"	ως 30 m^3 / **3μηνο**	1,00
	από 30 ως 60 m^3 / **3μηνο**	1,00
	άνω των 60 m^3 / **3μηνο**	1,00
παροχή με υδρ. μέχρι 1"	μηνιαία – για παροχές κυρίως επαγγελματικής-βιομηχανικής χρήσης και ενίσχυσης δικτύων ΟΤΑ	4,50
παροχή με υδρ. μέχρι $1^{1/2}$"		4,50
παροχή με υδρ. μέχρι 2"		13,00
παροχή με υδρ. μέχρι 3"		13,00
παροχή με υδρ. μέχρι 4"		35,00
παροχή με υδρ. μέχρι 6"		35,00
ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΧΡΗΣΗΣ ΥΠΟΝΟΜΩΝ		
Κοινοί καταναλωτές	75% x τιμής νερού (52.5% για κήπους άνω των 200μ^2)	
Δημόσια – Κανονικά	75% x τιμής νερού	
Φιλανθρωπικά	75% x τιμής νερού	
Βιομηχανικά	75% x τιμής νερού	
	37.5% για βιομηχανίες/βιοτεχνίες ποτοποιίας, παγοποιίας, χαρτοποιίας, παραγωγής τεχνητής μετάξης, υδρομετρητές σε οικοδομικά έργα	
ΦΠΑ		
ΦΠΑ 13%	Από **17.12.2010 13%** επί της αξίας του καταναλισκόμενου νερού (Ν.3899/2010 Φ.Ε.Κ.212Α/17.12.2010)	
ΦΠΑ 24%	Από **01.06.2016 24%** επί του παγίου τέλους + Δικ. Χρήσης Υπονόμων (Ν. 4389/2016 Φ.Ε.Κ. 94Α/27.05.2016)	

ΚΕΛ ΨΥΤΤΑΛΕΙΑ

2

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ 2018

ΕΥΔΑΠ

2.1 ΒΑΣΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ & ΔΕΙΚΤΕΣ (ΟΜΙΛΟΣ)

Α. ΒΑΣΙΚΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ					*μεγέθη σε χιλιάδες €*
	2014	2015	2016	2017	2018
Σύνολο Ενεργητικού	1.541.945	1.577.096	1.551.840	1.532.621	1.533.608
Ενσώματες Ακινητοποιήσεις	957.138	916.555	881.337	852.522	825.402
Ταμείο και Ταμειακά Ισοδύναμα	233.314	260.419	280.544	294.921	383.552
Ίδια Κεφάλαια	921.310	966.940	904.766	942.028	949.227
Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες	-46.353	64.408	52.379	68.314	112.285
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες	-13.320	-16.725	-400	-3.805	-3.475
Ελεύθερες Ταμιακές Ροές *	-59.673	47.683	51.979	64.509	108.810
Κύκλος Εργασιών	326.387	324.268	328.851	327.343	322.413
Μικτό Κέρδος	141.365	138.410	146.214	142.865	137.245
Κέρδη προ Φόρων Χρηματοδοτικών, Επενδυτικών Αποτελεσμάτων και Συνολικών Αποσβέσεων (EBITDA) *	87.597	83.731	87.279	84.599	96.632
Κέρδη προ Φόρων Χρηματοδοτικών & Επενδυτικών Αποτελεσμάτων (EBIT)*	49.383	43.708	49.908	47.820	59.053
Κέρδη προ Φόρων	63.497	56.315	41.324	66.473	80.272
Κέρδη μετά από Φόρους	41.923	43.657	24.049	43.427	47.908
Κέρδη ανά μετοχή (σε Ευρώ)	0,39	0,41	0,23	0,41	0,45
Β. ΒΑΣΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ					
Μικτού Περιθωρίου Κέρδους (%) *	43,3%	42,7%	44,5%	43,6%	42,6%
EBITDA Margin *	26,8%	25,8%	26,5%	25,8%	30,0%
EBIT Margin *	15,1%	13,5%	15,2%	14,6%	18,3%
Tax Burden *	0,66	0,78	0,58	0,65	0,6
Interest Burden *	1,29	1,29	0,83	1,39	1,36
Asset Turnover *	0,20	0,21	0,21	0,21	0,21
Leverage *	1,71	1,65	1,67	1,67	1,62
ROE *	4,48%	4,62%	2,57%	4,70%	5,07%

Σημείωση:
** Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης: Για επεξηγήσεις και υπολογισμό των δεικτών βλ. Ενότητα, "Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης (ΕΔΜΑ)" στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση της χρήσης από 1 Ιανουαρίου 2018 έως 31 Δεκεμβρίου 2018*

Έσοδα από παροχή νερού και σχετιζομένων υπηρεσιών (σε χιλιάδες €)

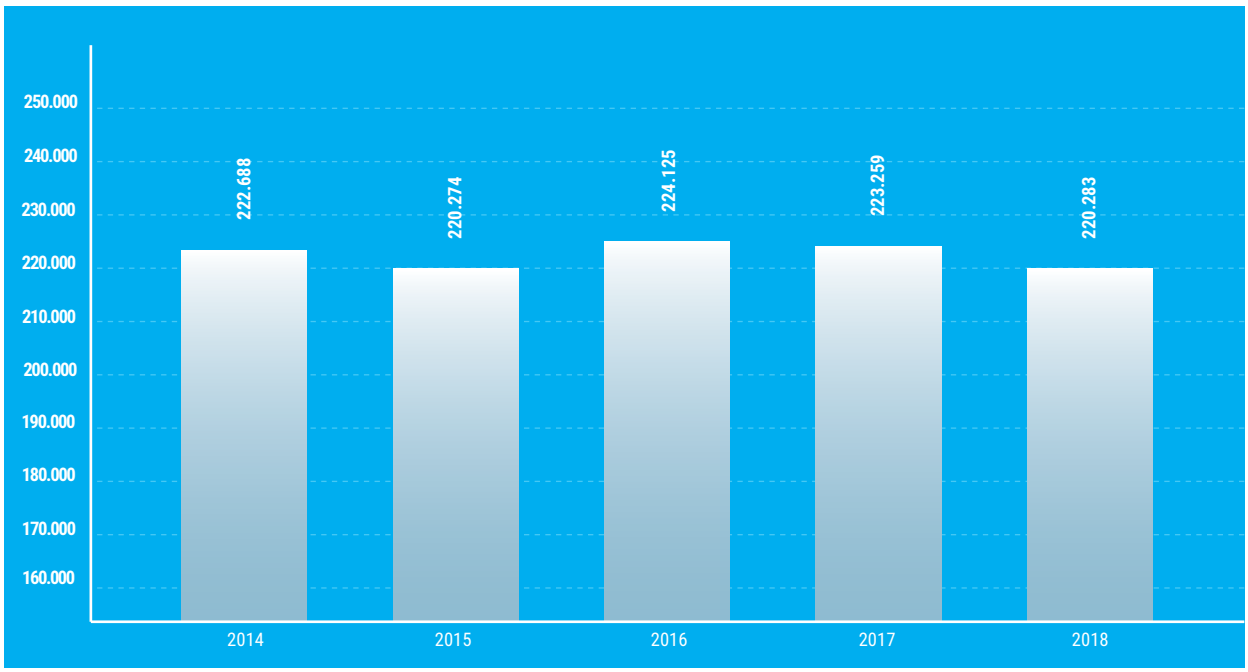

Έσοδα από υπηρεσίες αποχέτευσης (σε χιλιάδες €)

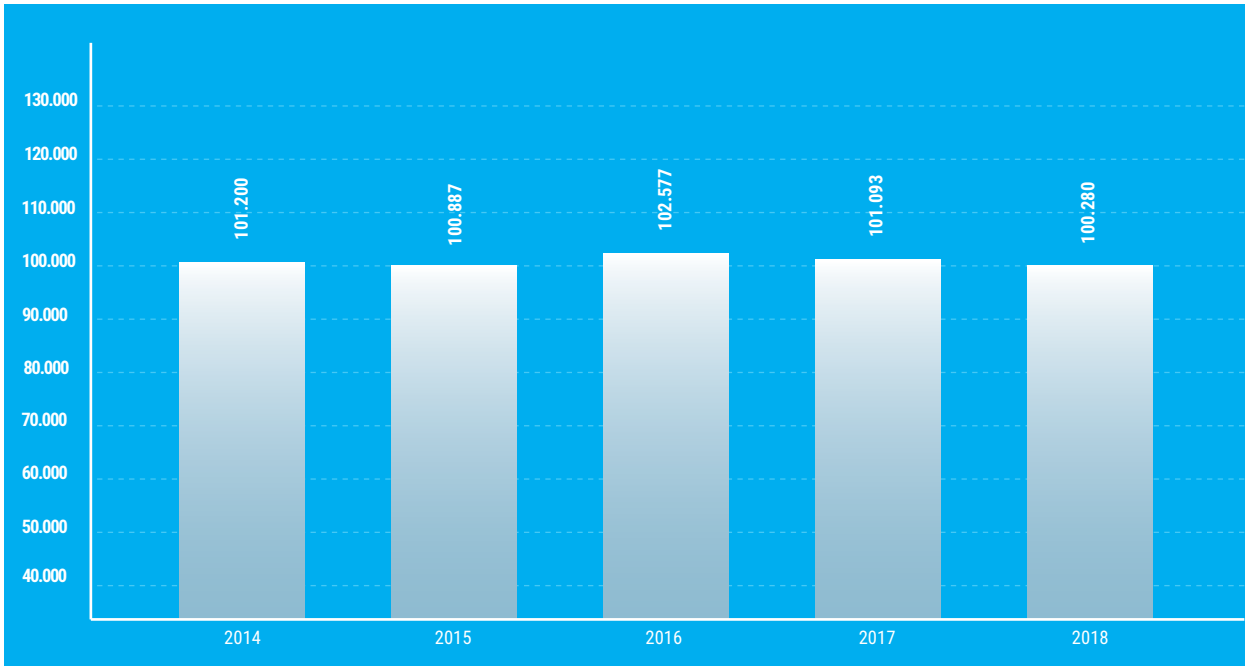

Κέρδη Εκμεταλλεύσεως (σε χιλιάδες €)

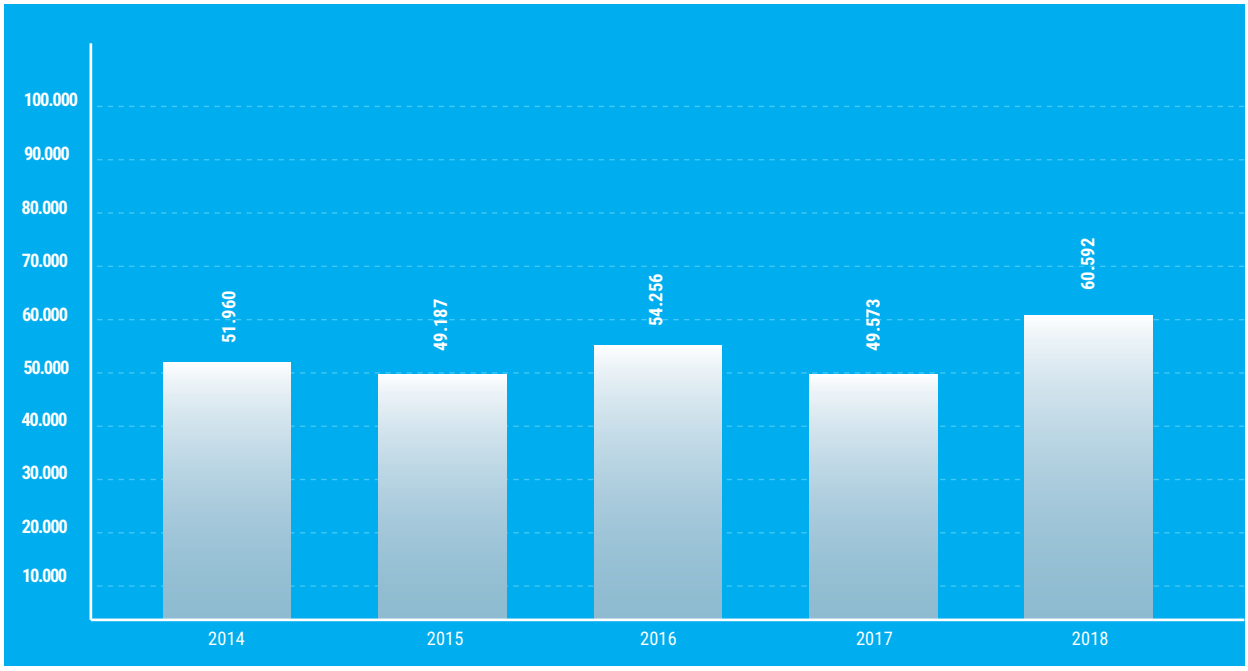

Κέρδη προ Φόρων (σε χιλιάδες €)

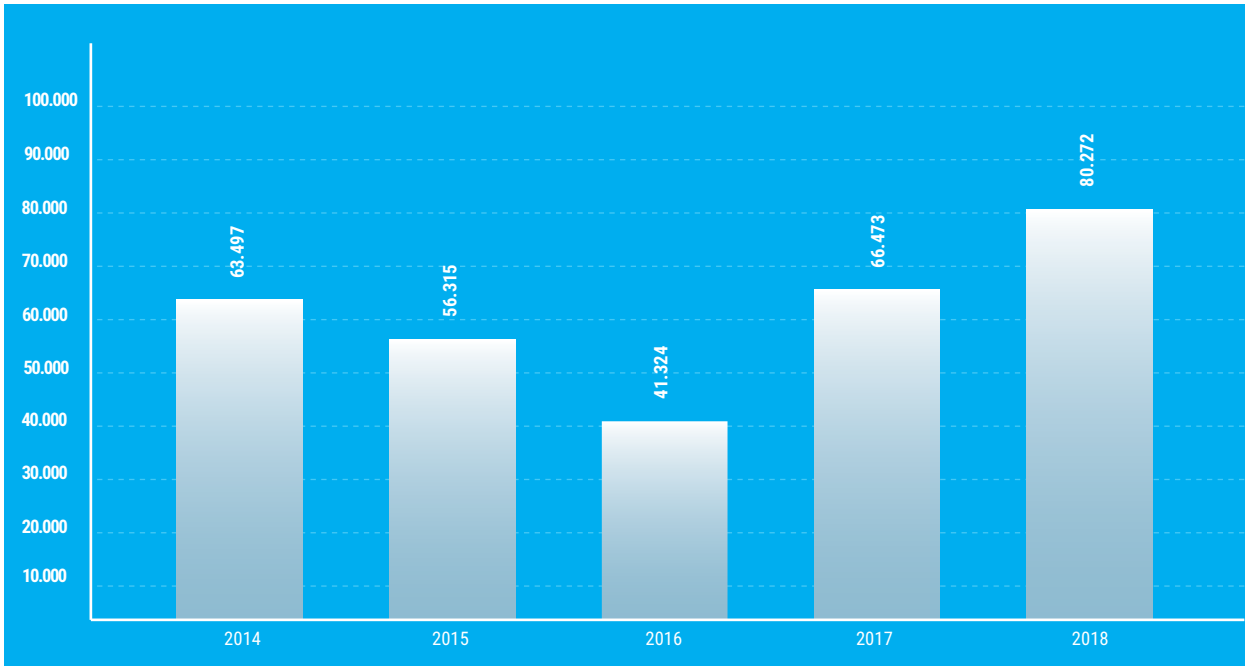

2.2 ΕΞΕΛΙΞΗ & ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΙΜΟΛΟΓΗΜΕΝΗΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗΣ %

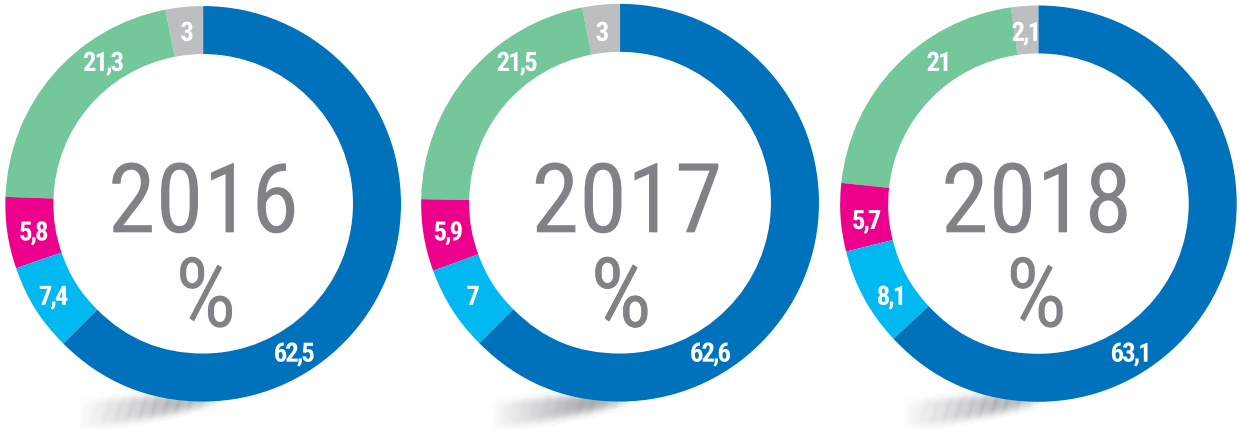

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΕΣΟΔΩΝ ΠΩΛΗΣΗΣ ΝΕΡΟΥ

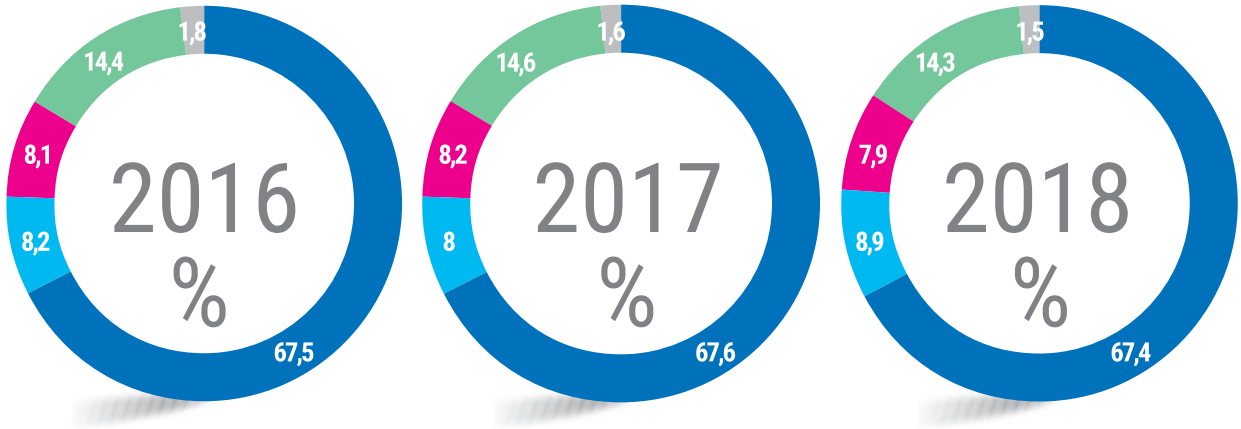

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΕΣΟΔΩΝ ΧΡΗΣΗΣ ΥΠΟΝΟΜΩΝ

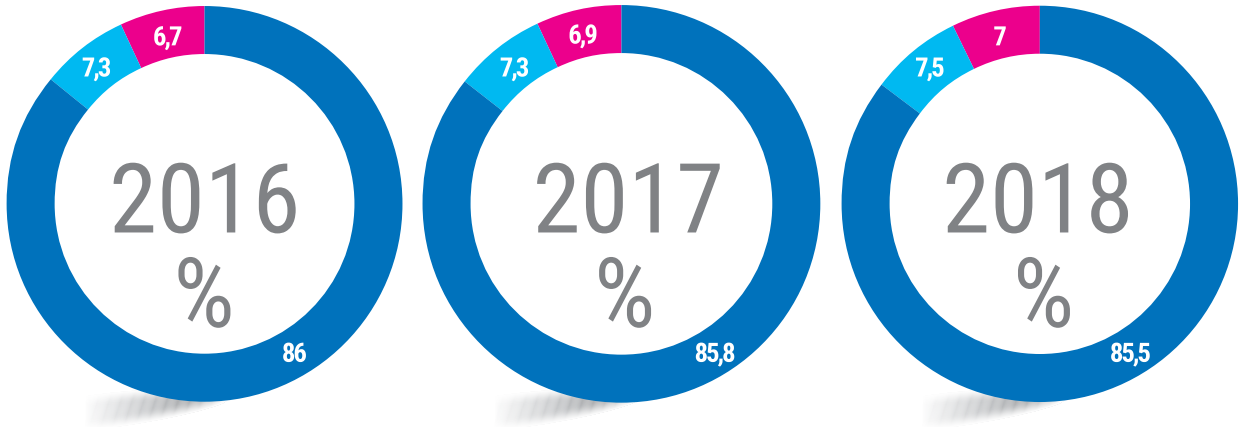

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΕΣΟΔΩΝ ΠΩΛΗΣΗΣ ΝΕΡΟΥ ΚΑΙ ΧΡΗΣΗ ΥΠΟΝΟΜΩΝ

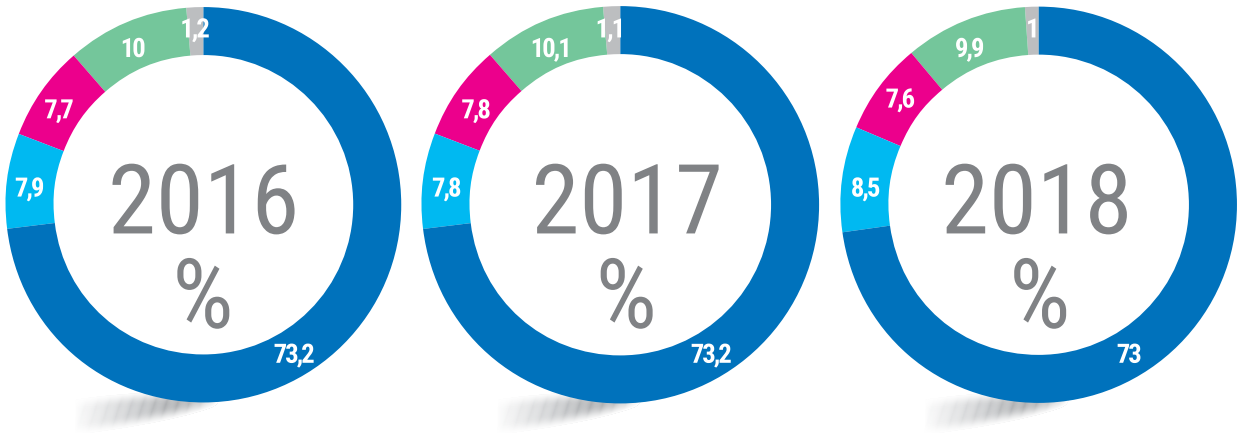

ΓΕΝΙΚΟ ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ · ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΟ-ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ · ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ ΔΗΜΟΣΙΟΥ - ΟΤΑ · ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΔΙΚΤΥΟΥ · ΛΟΙΠΑ ΤΙΜΟΛΟΓΙΑ

Εξέλιξη Συνολικής Κατανάλωσης (σε κ.μ.)

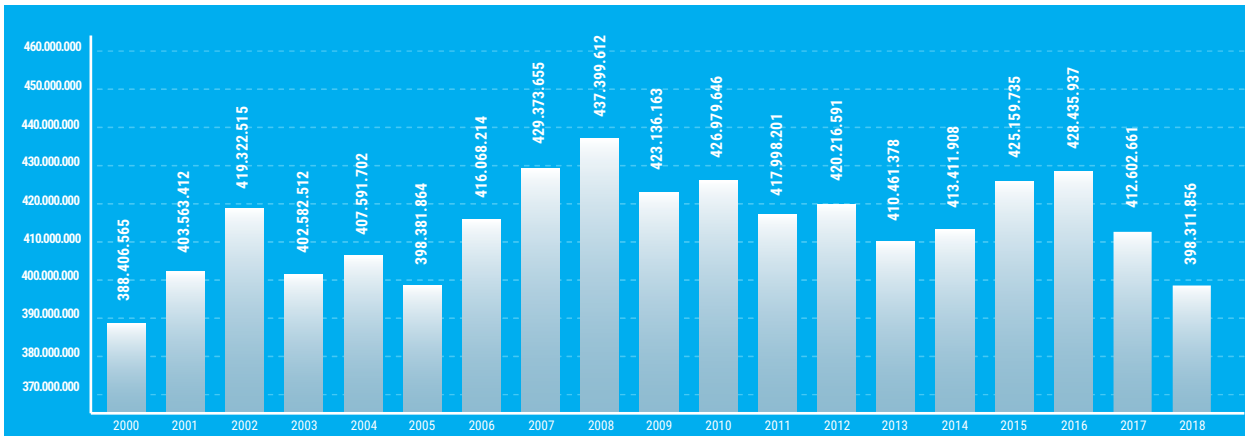

Εξέλιξη Εσόδων Πώλησης Νερού (σε €)

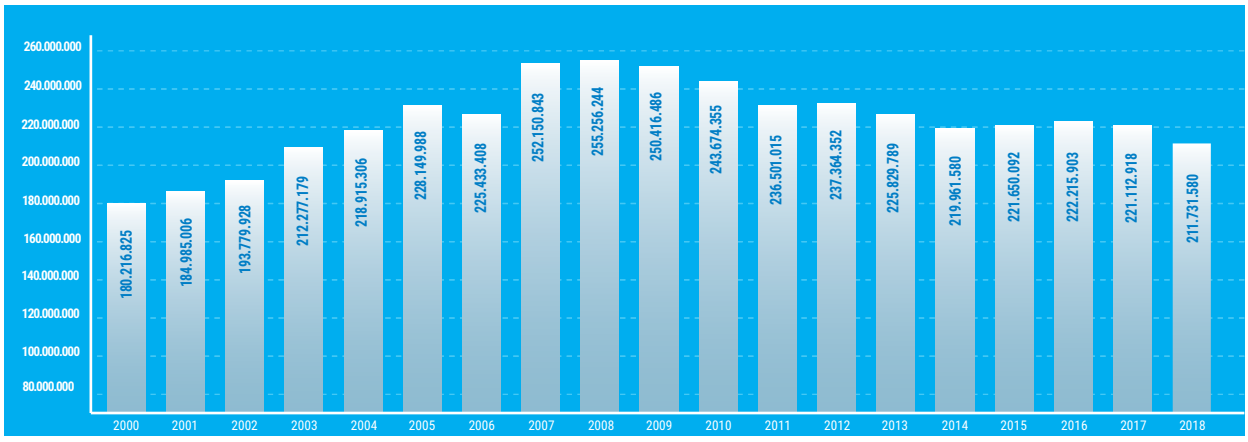

Εξέλιξη Εσόδων Χρήσης Υπονόμων (σε €)

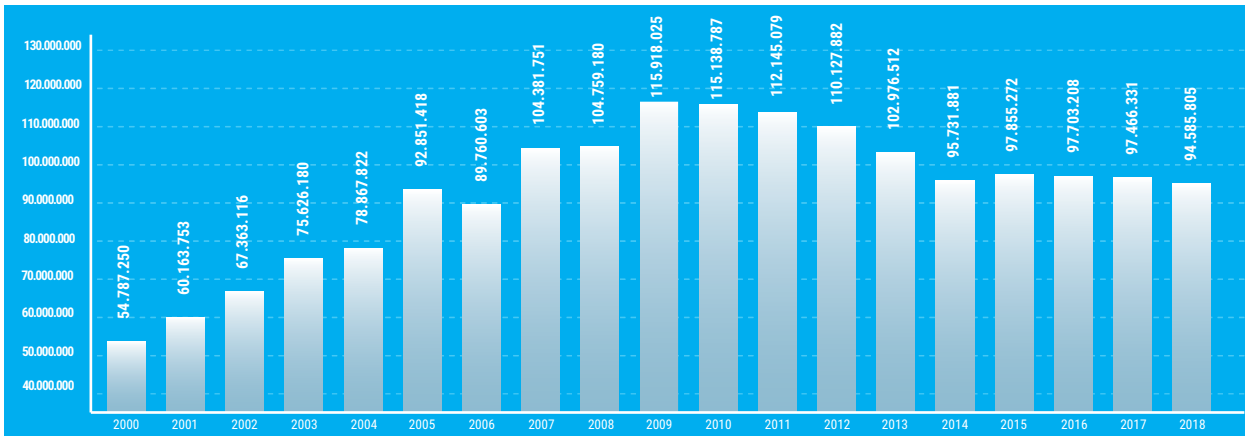

Εξέλιξη Εσόδων Πώλησης Νερού & Χρήσης Υπονόμων (σε €)

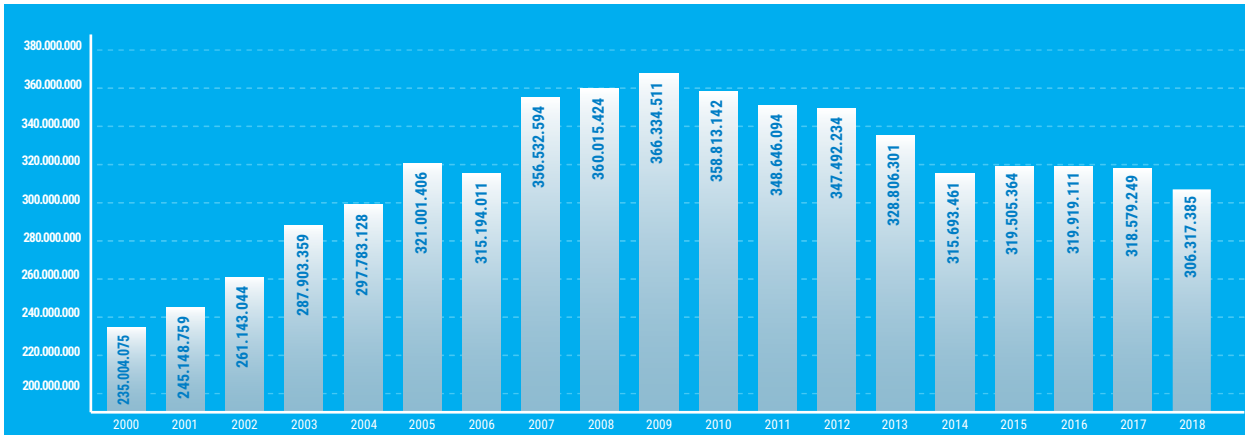

2.3 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΕΤΟΧΗ

ΟΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΗΣ ΕΥΔΑΠ ΔΙΑΠΡΑΓΜΑΤΕΥΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΚΥΡΙΑ ΑΓΟΡΑ ΤΟΥ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

ΣΥΜΒΟΛΟ	**ΕΥΔΑΠ**
BLOOMBERG	**EYDAP:GA**
REUTERS	**EYDR:AT**
ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΕΤΟΧΩΝ	**106.500.000**
ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ	**(31/12/2018) 532.500.000**
ΤΙΜΗ ΚΛΕΙΣΙΜΑΤΟΣ	**5,00€ (31/12/2018)**
ΑΝΩΤΑΤΗ ΤΙΜΗ ΕΤΟΥΣ 2018	**6,97€ (30/1/2018)**
ΚΑΤΩΤΑΤΗ ΤΙΜΗ ΕΤΟΥΣ 2018	**4,77€ (21/12/2018)**

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΣΧΕΤΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΜΑΝΣΗΣ ΜΕΤΟΧΗΣ ΕΥΔΑΠ ΜΕ ΓΕΝΙΚΟ ΔΕΙΚΤΗ ΚΑΙ ΔΕΙΚΤΗ FTSE LARGE CAP ΕΤΟΥΣ 2017

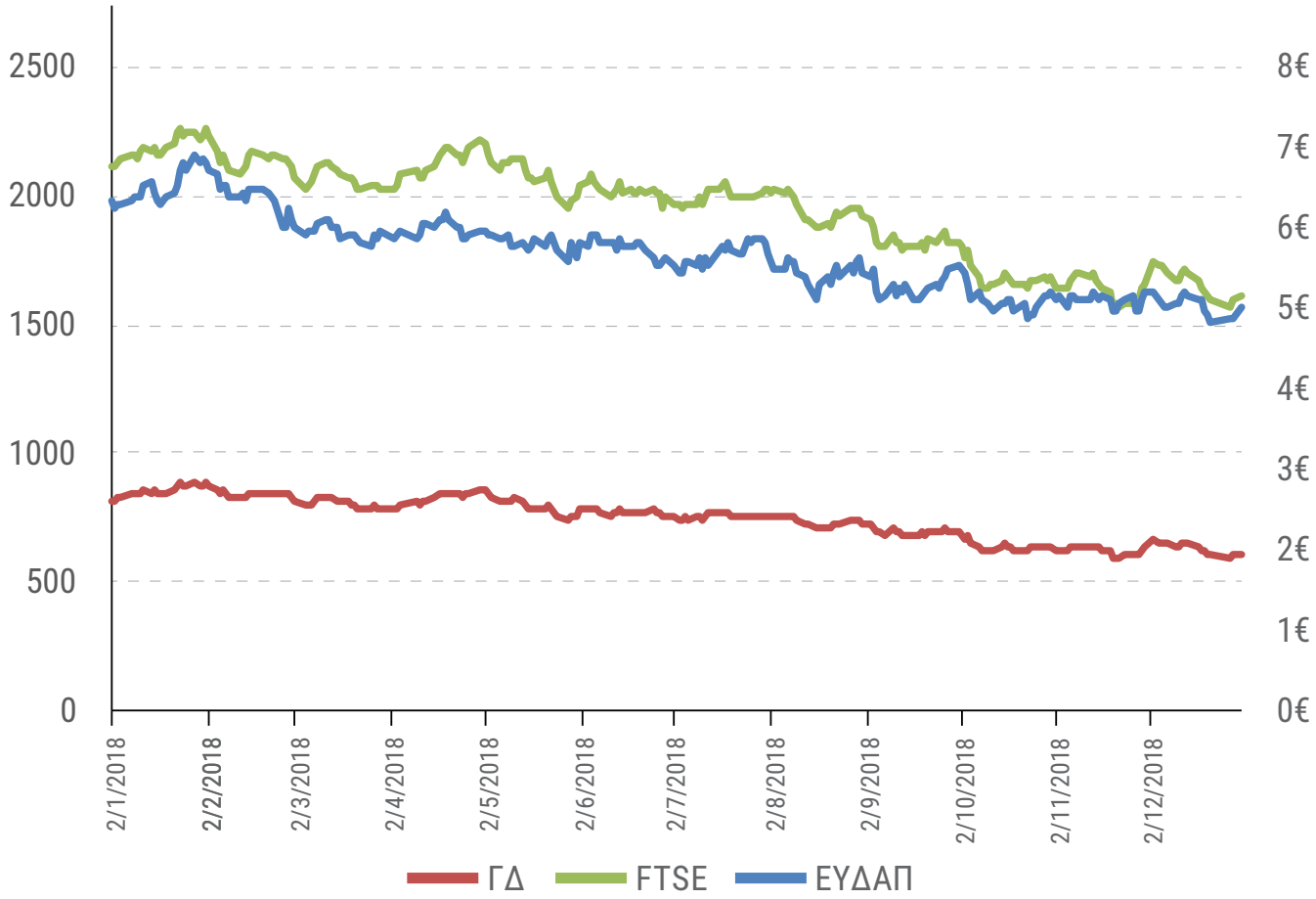

Μετοχική Σύνθεση	2018		
	Μετοχές #	Μέτοχοι #	%
Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε	53.250.001	1	50%+1 μετοχή
ΤΑΙΠΕΔ	12.069.739	1	11,33
Νομικά Πρόσωπα	33.576.383	279	31,53
Φυσικά Πρόσωπα	7.603.877	23.470	7,14
Σύνολο	**106.500.000**		**100,00%**

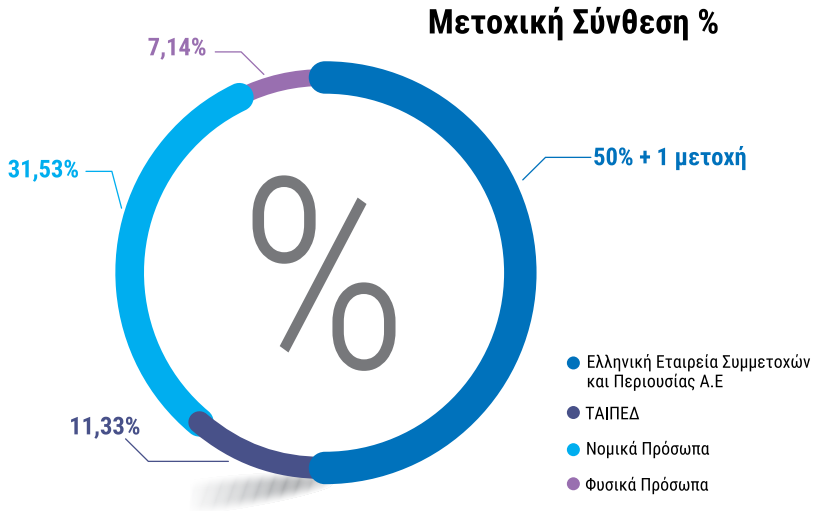

Διαχρονικά μερίσματα και κέρδη ανά μετοχή

Χρήση	Κέρδη ανά μετοχή	Μέρισμα €
2001	0,65	0,22
2002	0,27	0,10
2003	0,36	0,13
2004	0,05	0,06
2005	0,19	0,07
2006	0,31	0,11
2007	0,40	0,14
2008	0,29	0,13
2009	0,05	0,02
2010	0,11	0,04
2011	0,26	0,17
2012	0,48	0,20 (1)
2013	0,73	0,38 (2)
2014	0,39	0,20
2015	0,41	0,31-0,38 (3)
2016	0,23	0,11
2017	0,41	0,20
2018	0,45	0,27 (4)

(1) 0,15€ μέρισμα χρήσης 2012 & 0,05€ έκτακτο μέρισμα από κέρδη προηγούμενων χρήσεων
(2) 0,36€ μέρισμα χρήσης 2013 και 0,02€ διανομή αποθεματικού από αφορολόγητα έσοδα
(3) 0,38€ μέρισμα χρήσης παρελθουσών χρήσεων 2012 & 2013
(4) 0,27€ μέρισμα προτεινόμενο στην Γενική Συνέλευση Μετόχων 26 Ιουνίου 2019

3 ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ 2018

ΕΥΔΑΠ

Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης Α.Ε
ΑΡ. Γ.Ε.Μ.Η. 121578960000
ΩΡΩΠΟΥ 156 ΓΑΛΑΤΣΙ

ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ
ΑΠΟ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2018 ΕΩΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018
ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΤΥΠΑ
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ (Δ.Π.Χ.Α.)
& ΤΟΝ Ν. 3556/2007

Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης Α.Ε
ΑΡ. Γ.Ε.Μ.Η. 121578960000
ΩΡΩΠΟΥ 156 ΓΑΛΑΤΣΙ

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Χρήσεως από 1η Ιανουαρίου 2018 – 31η Δεκεμβρίου 2018

Η παρούσα Ετήσια Οικονομική Έκθεση συντάχθηκε σύμφωνα με το Ν. 3556/2007, όπως αυτός έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα και τις επ' αυτού αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς καθώς και τις διατάξεις του Κωδ. Νόμου 2190/1920 και περιλαμβάνει:

α) τις δηλώσεις των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου (σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ.2 του Ν.3556/2007)
β) την Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, συμπεριλαμβανομένης της δήλωσης εταιρικής διακυβέρνησης
γ) την Μη-Χρηματοοικονομική Κατάσταση Βάσει του Νόμου 4403/07.07.2016
δ) τις Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της χρήσεως από 01.01.2018 έως 31.12.2018
ε) την Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή
στ) τις Εταιρικές Ανακοινώσεις – Γνωστοποιήσεις 2018
ζ) τα Στοιχεία και τις Πληροφορίες της χρήσεως από 01.01.2018 έως 31.12.2018

Βεβαιώνεται ότι η παρούσα Ετήσια Οικονομική Έκθεση είναι αυτή η οποία εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της **«Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης Α.Ε.»** στις 05.04.2019 και είναι αναρτημένη στο διαδίκτυο, στην ηλεκτρονική διεύθυνση http://www.eydap.gr.

3.1 ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

(σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ.2 του ν.3556/2007)

Οι

1. **Κωνσταντίνος Αντ. Παπαδόπουλος,** Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου

2. **Ιωάννης Εμμ. Μπενίσης,** Διευθύνων Σύμβουλος

3. **Μιχαήλ Αδ. Σταυρουλάκης,** ανεξάρτητο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, ειδικά προς τούτο ορισθείς από το Διοικητικό Συμβούλιο

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 2 του άρθρου 4 του ν.3556/2007 δηλώνουμε εξ όσων γνωρίζουμε, ότι:

α. Οι συνημμένες Οικονομικές Καταστάσεις για τη διαχειριστική χρήση από 01.01.2018 έως 31.12.2018 της ΕΥΔΑΠ Α.Ε, που καταρτίσθηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσεως της ΕΥΔΑΠ Α.Ε και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο.

β. Η ετήσια Ενοποιημένη Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου, απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

Αθήνα, 5 Απριλίου 2019

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ.
Κωνσταντίνος Αντ. Παπαδόπουλος
Α.Δ.Τ. Π 720446

Ο Διευθύνων Σύμβουλος
Ιωάννης Εμμ. Μπενίσης
Α.Δ.Τ. ΑΒ 521661

Το Μέλος του Δ.Σ
Μιχαήλ Αδ. Σταυρουλάκης
Α.Δ.Τ. ΑΚ 231180

3.2 ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Κυρίες και κύριοι μέτοχοι,

Σας υποβάλλουμε την ετήσια έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου για την Εταιρική Χρήση από 01.01.2018 έως 31.12.2018 η οποία συντάχθηκε σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις του άρθρου 107 παρ. 3 του Κ.Ν. 2190/1920, τις διατάξεις του άρθρου 4 του Ν. 3556/2007, όπως αυτός έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα, καθώς και των κατ΄ εξουσιοδότηση του ίδιου Νόμου αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

Στην παρούσα έκθεση απεικονίζονται οι επιδόσεις, η εξέλιξη και η θέση της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης Α.Ε., με το διακριτικό τίτλο ΕΥΔΑΠ Α.Ε. (εφεξής καλουμένη για λόγους συντομίας ως «Εταιρεία» ή «ΕΥΔΑΠ») και του Ομίλου. Γίνεται ο απολογισμός της ετήσιας περιόδου με αναφορά των σημαντικών γεγονότων που έλαβαν χώρα κατά την Οικονομική Χρήση 2018 και την επίδρασή τους στις Οικονομικές Καταστάσεις της ίδιας περιόδου, περιγράφονται οι κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες και παρατίθενται οι σημαντικές συναλλαγές που καταρτίσθηκαν μεταξύ της Εταιρείας και των συνδεδεμένων με αυτήν προσώπων, σύμφωνα με το ΔΛΠ 24. Επίσης περιλαμβάνεται και η Μη-Χρηματοοικονομική Κατάσταση της εταιρίας, βάσει του Νόμου 4403/07.07.2016.
Επιπλέον, η Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνει την επεξηγηματική έκθεση της παρ. 7 του άρθρου 4 του ν.3556/2007 καθώς και την Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης.

Η χρήση του 2018 ολοκληρώθηκε με θετικά για την Εταιρεία αποτελέσματα, επιβεβαιώνοντας για ακόμη μια χρονιά, την σταθερή και κερδοφόρα πορεία της ΕΥΔΑΠ. Στόχος της ΕΥΔΑΠ είναι η παροχή ποιοτικού και οικονομικά προσιτού νερού σε όλο και περισσότερους πολίτες, η παροχή άριστων υπηρεσιών αποχέτευσης σε όλη την Αττική, με παράλληλη στήριξη των ευαίσθητων κοινωνιών ομάδων. Το δυναμικό τρίπτυχο περιβάλλον-οικονομία-κοινωνία οριοθετεί εκ νέου τις πολιτικές προστασίας του περιβάλλοντος της ΕΥΔΑΠ, με έμφαση στην αειφόρο διαχείριση του νερού και την ανάπτυξη υπεύθυνων περιβαλλοντικών προτύπων και κοινωνικών αξιών. Έχοντας πάντα υπόψη μας, τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης, όπως αυτοί έχουν οριστεί από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, η διοίκηση της ΕΥΔΑΠ εφαρμόζει πρακτικές κυκλικής οικονομίας τόσο μέσω της διαχείρισης των υγρών και στερεών αποβλήτων, όσο και με τα υδροηλεκτρικά έργα και τα φωτοβολταϊκά συστήματα για την παραγωγή ενέργειας. Η ΕΥΔΑΠ θέτει όλες τις βάσεις για την συνεχή ανάπτυξή της προς όφελος του κοινωνικού συνόλου, των πελατών, των εργαζομένων, των μετόχων και όλων των εχόντων έννομο συμφέρον απ' αυτήν.

Κινητήρια δύναμη και αρωγός στο έργο της ΕΥΔΑΠ, είναι το ανθρώπινο δυναμικό της, το οποίο τόσα χρόνια με την εξειδικευμένη εμπειρία, την άριστη κατάρτισή του καθώς και την αγάπη με την οποία περιβάλλει την Εταιρεία, λειτουργεί καταλυτικά για την αναπτυξιακή της τροχιά.

ΣΥΣΤΑΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ & ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Η «Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτευούσης» (η "ΕΥΔΑΠ", ή η "Εταιρεία") είναι η μεγαλύτερη Εταιρεία στην Ελλάδα που δραστηριοποιείται στη διανομή και διαχείριση ύδατος καθώς και στην παροχή υπηρεσιών αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων.

Ιδρύθηκε το 1980 με το ν. 1068/80 «περί συστάσεως ενιαίου φορέα Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτευούσης» μετά από την συγχώνευση των δύο επιχειρήσεων Ελληνική Εταιρεία Υδάτων και Οργανισμός Αποχέτευσης Πρωτευούσης.

Το 1999 με το ν.2744/1999 «Ρυθμίσεις θεμάτων της Εταιρείας Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτεύουσας και άλλες διατάξεις» η ΕΥΔΑΠ περιήλθε στη σημερινή της νομική μορφή καθώς τα κυριότερα πάγια της Εταιρείας απορροφήθηκαν από την Εταιρεία Παγίων ΕΥΔΑΠ ΝΠΔΔ, παραμένοντας στην ιδιοκτησία του Δημοσίου. Στην κυριότητα της Εταιρείας Παγίων ανήκουν τα φράγματα, οι ταμιευτήρες, τα εξωτερικά υδραγωγεία και αντλιοστάσια, καθώς και οι άλλες εγκαταστάσεις που εξασφαλίζουν την ασφαλή μεταφορά του νερού μέχρι τις εγκαταστάσεις στις οποίες γίνεται η επεξεργασία για την μετατροπή του σε πόσιμο. Με σύμβαση όμως που υπογράφηκε μεταξύ της ΕΥΔΑΠ και του Ελληνικού Δημοσίου, το Δεκέμβριο του 1999 η ΕΥΔΑΠ συνεχίζει να λειτουργεί τα υπόψη έργα για λογαριασμό της Εταιρείας Παγίων.

Τον Ιανουάριο του 2000, η Εταιρεία εισήλθε στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών. Η ΕΥΔΑΠ έχει το αποκλειστικό δικαίωμα να παρέχει υπηρεσίες προμήθειας και διανομής νερού και υπηρεσίες αποχέτευσης στην περιοχή της Αττικής για 20 χρόνια ξεκινώντας από την ημερομηνία δημοσίευσης του Νόμου 2744/1999. Το δικαίωμα αυτό δεν είναι μεταβιβάσιμο και μπορεί να ανανεωθεί μετά από γραπτή συμφωνία της Εταιρείας με το Ελληνικό Δημόσιο.

Η δραστηριότητα της ΕΥΔΑΠ όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 68 του Ν.4313/2014 εκτείνεται στους δήμους της Περιφέρειας Αττικής, όπως αυτοί ορίζονται στο εδάφιο θ' της παρ. 3 του άρθρου 3 του Ν.3852/2010, πλην των Δήμων Αίγινας, Τροιζηνίας, Κυθήρων, Αγκιστρίου, Σπετσών, Ύδρας και Πόρου της Περιφερειακής Ενότητας Νήσων της Περιφέρειας Αττικής.

Το πελατολόγιο της ΕΥΔΑΠ περιλαμβάνει περίπου 4.400.000 πελάτες (2.160.000 συνδέσεις περίπου) και παρέχει υπηρεσίες υδροδότησης μέσω των 14.000 χιλιομέτρων δικτύου διανομής νερού και τροφοδοτικών αγωγών. Το δίκτυο αποχέτευσης έχει συνολικό μήκος περί τα 9.500 χιλιόμετρα. Επισημαίνεται ότι με το Ν. 2744/1999, η ευθύνη για την αποχέτευση των ομβρίων υδάτων και την αντιπλημμυρική προστασία στις περιοχές αρμοδιότητας της ΕΥΔΑΠ περιήλθε στο τότε Υπουργείο ΠΕΧΩΔΕ, σήμερα δε, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, αρμόδιοι για τη μελέτη, κατασκευή, συντήρηση των έργων αποχέτευσης ομβρίων και των έργων αντιπλημμυρικής προστασίας εν γένει, όπως επίσης και για τον καθαρισμό των φρεατίων υδροσυλλογής, είναι η Περιφέρεια και οι ΟΤΑ.

Η νέα οργανωτική δομή της ΕΥΔΑΠ είναι διαμορφωμένη από τον Οκτώβριο του 2016. Στόχος της νέας δομής είναι η ομαλότερη και αποδοτικότερη λειτουργία της Εταιρείας με στόχο πάντα την βέλτιστη απόδοση προς όφελος των καταναλωτών, των μετόχων αλλά και των εργαζομένων. Διαμορφώθηκαν έξι Γενικές Διευθύνσεις με πιο εξειδικευμένο αντικείμενο έναντι τεσσάρων που υπήρχαν στην προηγούμενη οργανωτική δομή:

- Γενική Διεύθυνση Ύδρευσης
- Γενική Διεύθυνση Αποχέτευσης
- Γενική Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού
- Γενική Διεύθυνση Συντονισμού και Υποστηρικτικών Λειτουργιών
- Γενική Διεύθυνση Οικονομικού
- Γενική Διεύθυνση Πελατών

Η ΕΥΔΑΠ τροφοδοτεί την Αττική με ένα από τα πιο ποιοτικά νερά του κόσμου. Οι κύριες πηγές υδροληψίας και οι ταμιευτήρες που χρησιμοποιούνται, βρίσκονται σε αγνές περιοχές, απαλλαγμένες από γεωργική και βιομηχανική δραστηριότητα, με αποτέλεσμα η ελληνική πρωτεύουσα να τροφοδοτείται με άριστης ποιότητας νερό, ενώ η μεταφορά του γίνεται με φυσικό τρόπο μέσω βαρύτητας, με μικρή κατανάλωση ενέργειας.

Όραμά μας είναι να παραμείνουμε η μεγαλύτερη και πιο αξιόπιστη Εταιρεία στη διαχείριση του κύκλου του νερού, προσανατολισμένη πάντα στον Άνθρωπο, την Κοινωνία και το Περιβάλλον. Αποστολή μας είναι να παρέχουμε ποιοτικό και φθηνό πόσιμο νερό σε όλο και περισσότερους πολίτες και να το αποδίδουμε πίσω στο περιβάλλον καθαρό, μέσα από την αποτελεσματική διαχείριση όλων των διαθέσιμων πόρων, με κοινωνική ευαισθησία και με γνώμονα τη συνεισφορά μας στην κοινωνική ευημερία.

Η στρατηγική μας είναι βασισμένη στην επίτευξη μιας ισορροπημένης και αειφόρου ανάπτυξης προς όφελος του κοινωνικού συνόλου, των πελατών, των εργαζομένων, των μετόχων και όλων των εχόντων έννομο συμφέρον απ' αυτήν.

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2018

Ι. Επισκόπηση Δραστηριοτήτων - Εξέλιξη κατανάλωσης νερού και τιμολογημένων εσόδων πώλησης νερού & χρήσης υπονόμων

Το έτος 2018 η συνολική κατανάλωση νερού[1] (τιμολογημένη και μη τιμολογημένη) μειώθηκε κατά 14.290.805m^3 (-3,5%) σε σχέση με το έτος 2017, έναντι μεγαλύτερης μείωσης κατά 18.593.673 (-4,3%) που σημειώθηκε το έτος 2017 σε σχέση με το έτος 2016. Η συνολική κατανάλωση νερού τα έτη 2016, 2017 και 2018 ήταν 431.166.334m^3, 412.602.661m^3 και 398.311.856m^3, αντίστοιχα.

1 Η συνολική κατανάλωση νερού αποτελείται από τους ακόλουθους επιμέρους παράγοντες:

- *Εξερχόμενη ποσότητα διυλισμένου νερού από τις Μονάδες Επεξεργασίας Νερού (ΜΕΝ)*
- *Καταγεγραμμένη ποσότητα του παρεχόμενου αδιύλιστου και διυλισμένου (από ταχυδιυλιστήρια) νερού σε περιοχές κατά μήκος του καναλιού του Μόρνου, του υδραγωγείου της Υλίκης και στην περιοχή Μαυροσουβάλας Ωρωπού (από αντλιοστάσιο γεωτρήσεων).*

Αναφορικά με τις βασικές κατηγορίες πελατών, η τιμολογημένη κατανάλωση νερού με γενικό τιμολόγιο, που αντιπροσωπεύει και τη μεγαλύτερη κατηγορία πελατών - κατηγορία των οικιακών καταναλωτών - παρουσίασε σημαντική μείωση κατά 6.607.691m^3 (-3,4%) σε σχέση με το έτος 2017, έναντι μικρής μείωσης 303.801m^3 (-0,2%) που σημειώθηκε το έτος 2017, σε σχέση με το έτος 2016. Η κατανάλωση νερού με γενικό τιμολόγιο τα έτη 2016, 2017 και 2018 ήταν 192.800.954m^3, 192.497.153m^3 και 185.889.462m^3, αντίστοιχα.

Επίσης, το έτος 2018, η τιμολογημένη κατανάλωση νερού για ενίσχυση δικτύων ΟΤΑ, που αντιπροσωπεύει και τη δεύτερη σημαντικότερη κατηγορία τιμολογίου, παρουσίασε σημαντική μείωση κατά 4.146.988m^3 (-6,3%), σε σχέση με το έτος 2017, έναντι οριακής αύξησης κατά 357.317m^3 (0,5%) που σημειώθηκε το έτος 2017, σε σχέση με το έτος 2016. Η τιμολογημένη κατανάλωση νερού για ενίσχυση δικτύων ΟΤΑ τα έτη 2016, 2017 και 2018 ήταν 65.514.909m^3, 65.872.226m^3 και 61.725.238m^3, αντίστοιχα.
Η τιμολογημένη κατανάλωση νερού των πελατών με βιομηχανικό και επαγγελματικό τιμολόγιο, παρουσίασε αύξηση κατά 2.195.549m^3 (10,2%), σε σχέση με το έτος 2017, έναντι μείωσης κατά 1.116.063m^3 (-4,9%) που σημειώθηκε το έτος 2017, σε σχέση με το έτος 2016. Η τιμολογημένη κατανάλωση νερού με βιομηχανικό και επαγγελματικό τιμολόγιο τα έτη 2016, 2017 και 2018 ήταν 22.678.916m^3, 21.562.853m^3 και 23.758.402m^3, αντίστοιχα.
Η τιμολογημένη κατανάλωση νερού των πελατών με τιμολόγιο Δημοσίου - ΟΤΑ παρουσίασε μείωση κατά 1.403.988m^3 (-7,8%), σε σχέση με το έτος 2017, έναντι οριακής αύξησης κατά 94.826m^3 (0,5%) που σημειώθηκε το έτος 2017, σε σχέση με το έτος 2016. Η τιμολογημένη κατανάλωση νερού των πελατών Δημοσίου - ΟΤΑ τα έτη 2016, 2017 και 2018 ήταν 17.960.506m^3, 18.055.332m^3 και 16.651.344m^3, αντίστοιχα.

Η συμβολή της μεταβολής της τιμολογημένης κατανάλωσης κάθε επιμέρους κατηγορίας τιμολογίου στη συνολική μείωση της τιμολογημένης κατανάλωσης, η οποία ανέρχεται σε 12.786.652m^3, αποτυπώνεται στον ακόλουθο πίνακα (Π1):

Π1. Μεταβολή τιμολογημένης κατανάλωσης του έτους 2018 σε σχέση με το έτος 2017

Κατηγορία Τιμολογίου	Μεταβολή (σε κ.μ.)	Μεταβολή (%)
Γενικό	-6.607.691	-3,4
Βιομηχανικό - Επαγγελματικό	2.195.549	10,2
Δημοσίου - ΟΤΑ	-1.403.988	-7,8
Ενίσχυσης Δικτύου ΟΤΑ	-4.146.988	-6,3
Λοιπά τιμολόγια	-2.823.534	-30,3
Συνολική Μεταβολή Τιμολογημένης Κατανάλωσης	**-12.786.652**	**-4,2**

Στον ακόλουθο πίνακα (Π2) απεικονίζεται η εξέλιξη της τιμολογημένης κατανάλωσης (σε κυβικά μέτρα), ως προς τις κυριότερες κατηγορίες τιμολογίων, καθώς και η αναλογία στη συνολική τιμολογημένη κατανάλωση, για τα έτη 2016, 2017 και 2018:

Π2. Τιμολογημένη Κατανάλωση & Αναλογία στη συνολική Τιμολογημένη Κατανάλωση (Τιμολογημένη Κατανάλωση σε κ.μ./ Αναλογία στη συνολική Τιμολογημένη Κατανάλωση σε %)

Κατηγορία Τιμολογίου	2016	2017	2018
Γενικό	192.800.954/62,5%	192.497.153/62,6%	185.889.462/63,1%
Βιομηχανικό - Επαγγελματικό	22.678.916/7,4%	21.562.853/7,0%	23.758.402/8,1%
Δημοσίου - ΟΤΑ	17.960.506/5,8%	18.055.332/5,9%	16.651.344/5,7%
Ενίσχυση Δικτύων ΟΤΑ	65.514.909/21,2%	65.872.226/21,4%	61.725.238/21,0%
Λοιπά τιμολόγια	9.410.024/3,1%	9.310.120/3,1%	6.486.586/2,1%
Σύνολο	**308.365.308**	**307.297.684**	**294.511.032**

Αντιστοίχως, στον ακόλουθο πίνακα (Π3) απεικονίζεται η εξέλιξη των τιμολογημένων εσόδων πώλησης νερού, ως προς τις κυριότερες κατηγορίες τιμολογίων, καθώς και η αναλογία στο σύνολο των τιμολογημένων εσόδων πώλησης νερού, για τα έτη 2016, 2017 και 2018:

Π3.Τιμολογημένα Έσοδα Πώλησης Νερού& Αναλογία στο σύνολο των τιμολογημένων Εσόδων Πώλησης Νερού (Έσοδα Πώλησης Νερού σε € / Αναλογία στο Σύνολο των Εσόδων Πώλησης Νερού σε %)			
Κατηγορία Τιμολογίου	**2016**	**2017**	**2018**
Γενικό	150.064.348/67,5%	149.468.226/67,6%	142.719.479/67,4%
Βιομηχανικό - Επαγγελματικό	18.207.752/8,2%	17.667.222/8,0%	18.870.820/8,9%
Δημοσίου - ΟΤΑ	18.009.818/8,1%	18.114.432/8,2%	16.721.664/7,9%
Ενίσχυση Δικτύων ΟΤΑ	32.068.997/14,4%	32.241.664/14,6%	30.219.342/14,3%
Λοιπά τιμολόγια	3.864.987/1,8%	3.621.374/1,6%	3.200.275/1,5%
Σύνολο	**222.215.902**	**221.112.918**	**211.731.580**

Στον ακόλουθο πίνακα (Π4) απεικονίζεται η εξέλιξη των τιμολογημένων εσόδων χρήσης υπονόμων, κατά κατηγορία τιμολογίου, καθώς και η αναλογία στο σύνολο των τιμολογημένων εσόδων χρήσης υπονόμων, για τα έτη 2016, 2017 και 2018:

Π4. Τιμολογημένα Έσοδα χρήσης Υπονόμων & Αναλογία στο Σύνολο των τιμολογημένων Εσόδων χρήσης Υπονόμων (Έσοδα Χρήσης Υπονόμων σε €/Αναλογία στο Σύνολο των Εσόδων Χρήσης Υπονόμων σε %)			
Κατηγορία Τιμολογίου	**2016**	**2017**	**2018**
Γενικό	84.062.212/86,0%	83.576.041/85,7%	80.856.296/85,5%
Βιομηχανικό - Επαγγελματικό	7.050.546/7,2%	7.112.298/7,3%	7.109.676/7,5%
Δημοσίου - ΟΤΑ	6.551.551/6,7%	6.735.978/6,9%	6.576.578/7,0%
Ενίσχυση Δικτύων ΟΤΑ	0/0%	0/0%	0/0%
Λοιπά τιμολόγια	38.899/0,1%	42.014/0,1%	43.255/0,0%
Σύνολο	**97.703.208**	**97.466.331**	**94.585.805**

Στη συνέχεια, στον ακόλουθο πίνακα (Π5) απεικονίζεται η εξέλιξη των τιμολογημένων εσόδων πώλησης νερού & χρήσης υπονόμων, ως προς τις κυριότερες κατηγορίες τιμολογίων, καθώς και η αναλογία στο σύνολο των τιμολογημένων εσόδων πώλησης νερού & χρήσης, για τα έτη 2016, 2017 και 2018:

Π5.Τιμολογημένα Έσοδα Πώλησης Νερού και Χρήσης Υπονόμων & Αναλογία στο σύνολο των τιμολογημένων Εσόδων Πώλησης Νερού και Χρήσης Υπονόμων (Έσοδα πώλησης νερού και χρήσης υπονόμων σε €/Αναλογία στο Σύνολο των Εσόδων Πώλησης Νερού και Χρήσης Υπονόμων σε %)			
Κατηγορία Τιμολογίου	**2016**	**2017**	**2018**
Γενικό	234.126.560/73,2%	233.044.267/73,2%	223.575.775/73,0%
Βιομηχανικό – Επαγγελματικό	25.258.298/7,9%	24.779.520/7,8%	25.980.496/8,5%
Δημοσίου – ΟΤΑ	24.561.369/7,7%	24.850.410/7,8%	23.298.242/7,6%
Ενίσχυση Δικτύων ΟΤΑ	32.068.997/10,0%	32.241.664/10,1%	30.219.342/9,9%
Λοιπά τιμολόγια	3.903.886/1,2%	3.663.388/1,1%	3.243.530/1,0%
Σύνολο	**319.919.110**	**318.579.249**	**306.317.385**

Στον ακόλουθο πίνακα (Π6) απεικονίζεται η σχετική κατανομή (%) της τιμολογημένης ποσότητας νερού που τιμολογείται με το γενικό τιμολόγιο, ως προς τα κλιμάκια τιμολόγησης του γενικού τιμολογίου:

Π6. Εξέλιξη της Αναλογίας Τιμολογημένης Ποσότητας Νερού με Γενικό Τιμολόγιο σε Κλιμάκια Τιμολόγησης (%)			
Κλιμάκια Γενικού Τιμολογίου	**2016**	**2017**	**2018**
1ο Κλιμάκιο (1-15 m^3 ανά τρίμηνο)	49,28%	49,69%	49,91%
2ο Κλιμάκιο (16-60 m^3 ανά τρίμηνο)	43,89%	43,56%	43,83%
3ο Κλιμάκιο (61-81 m^3 ανά τρίμηνο)	2,74%	2,62%	2,39%
4ο Κλιμάκιο (82-105 m^3 ανά τρίμηνο)	1,16%	1,11%	1,06%
5ο Κλιμάκιο (>105 m^3 ανά τρίμηνο)	2,93%	3,02%	2,81%

Με άλλα λόγια, ο ανωτέρω πίνακας εκφράζει το ποσοστό της τιμολογημένης ποσότητας νερού με γενικό τιμολόγιο που τιμολογείται σε κάθε κλιμάκιο τιμολόγησης[2]. Στον παρακάτω πίνακα (Π7) παρουσιάζεται το μέσο τιμολογημένο έσοδο πώλησης νερού ανά κυβικό μέτρο για τις κυριότερες κατηγορίες τιμολογίων:

Π7. Εξέλιξη Μέσου τιμολογημένου Εσόδου πώλησης νερού ανά κυβικό μέτρο νερού (€)			
Κατηγορία Τιμολογίου	**2016**	**2017**	**2018**
Γενικό	0,78	0,78	0,77
Βιομηχανικό – Επαγγελματικό	0,80	0,82	0,79
Δημοσίου – ΟΤΑ	1,00	1,00	1,00
Ενίσχυση Δικτύων ΟΤΑ	0,49	0,49	0,49
Λοιπά τιμολόγια	0,41	0,39	0,49
Σύνολο	**0,72**	**0,72**	**0,72**

Στον παρακάτω πίνακα (Π8) παρουσιάζεται το μέσο τιμολογημένο έσοδο χρήσης υπονόμων ανά κυβικό μέτρο για τις κυριότερες κατηγορίες τιμολογίων:

Π8. Εξέλιξη Μέσου τιμολογημένου Εσόδου χρήσης υπονόμων ανά κυβικό μέτρο (€)			
Κατηγορία Τιμολογίου	**2016**	**2017**	**2018**
Γενικό	0,44	0,43	0,43
Βιομηχανικό – Επαγγελματικό	0,31	0,33	0,30
Δημοσίου – ΟΤΑ	0,36	0,37	0,39
Ενίσχυση Δικτύων ΟΤΑ	0,00	0,00	0,00
Λοιπά τιμολόγια	0,00	0,00	0,01
Σύνολο	**0,32**	**0,32**	**0,32**

Τέλος, στον παρακάτω πίνακα (Π9) παρουσιάζεται το συνολικό μέσο τιμολογημένο έσοδο πώλησης νερού & χρήσης υπονόμων ανά κυβικό μέτρο για τις κυριότερες κατηγορίες τιμολογίων:

Π9. Εξέλιξη Μέσου τιμολογημένου Εσόδου πώλησης νερού & χρήσης υπονόμων ανά τιμολογημένο κυβικό μέτρο (€)			
Κατηγορία Τιμολογίου	**2016**	**2017**	**2018**
Γενικό	1,21	1,21	1,20
Βιομηχανικό – Επαγγελματικό	1,11	1,15	1,09
Δημοσίου – ΟΤΑ	1,37	1,38	1,40
Ενίσχυση Δικτύων ΟΤΑ	0,49	0,49	0,49
Λοιπά τιμολόγια	0,41	0,39	0,50
Σύνολο	**1,04**	**1,04**	**1,04**

Για το έτος 2018 και ειδικά για το τιμολόγιο ενίσχυσης δικτύου σημειώνουμε ότι, ενώ το 21,0% της τιμολογημένης ποσότητας νερού τιμολογείται με τιμολόγιο ενίσχυσης δικτύου[3], τα τιμολογημένα έσοδα πώλησης νερού από το αναφερόμενο τιμολόγιο ανέρχονται

2 Οι ποσότητες της τιμολογημένης ποσότητας νερού με το γενικό τιμολόγιο των ετών 2016, 2017 και 2018 απεικονίζονται στον πίνακα Π2 που είδαμε ανωτέρω.
3 βλ. τον ανωτέρω πίνακα Π2

μόλις στο 14,3% των εσόδων πώλησης νερού[4] . Αυτό ερμηνεύεται από το γεγονός ότι το μέσο τιμολογημένο έσοδο πώλησης νερού ανά κυβικό μέτρο του τιμολογίου ενίσχυσης δικτύου €0,49[5] είναι κατά 31,9% χαμηλότερο του γενικού μέσου εσόδου ανά κυβικό μέτρο πώλησης νερού €0,72[6] .

4 βλ. τον ανωτέρω πίνακα Π3
5 βλ. τον ανωτέρω πίνακα Π7
6 βλ. τον ανωτέρω πίνακα Π7

ΙΙ. Παρουσίαση βασικών οικονομικών αποτελεσμάτων της Εταιρείας

Ο κύκλος εργασιών της Εταιρείας διαμορφώθηκε στα 322,4 εκατ. € από στα 327,3 εκατ. € το 2017 παρουσιάζοντας μείωση κατά 1,5% (-4,9 εκατ. €). Συνολικά από τις κύριες δραστηριότητές της, (ύδρευση και αποχέτευση) η Εταιρεία παρουσίασε μείωση εσόδων κατά 3,8 εκατ. € (-1.2%).

Ειδικότερα, τα έσοδα από παροχή νερού και σχετιζόμενες υπηρεσίες παρουσίασαν μείωση κατά 3 εκατ. € (-1,3%), όπως και τα έσοδα από υπηρεσίες αποχέτευσης κατά 0,8 εκατ. € (-0,8%). Μείωση παρουσίασαν επίσης και τα έσοδα από πώληση ηλεκτρικής ενέργειας κατά 149 χιλ. € (-7,4%). Ομοίως μείωση παρουσιάστηκε στα έσοδα από κατασκευές για λογαριασμό τρίτων κατά 528 χιλ. € αλλά και στα έσοδα από πωλήσεις αποθεμάτων κατά 463 χιλ. €.

Το συνολικό λειτουργικό κόστος της Εταιρείας (δηλαδή το άθροισμα του Κόστους Πωληθέντων, των Εξόδων Λειτουργίας Διοίκησης, των Εξόδων Λειτουργίας Διάθεσης και της Απομείωσης Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων) παρουσίασε μείωση κατά 5,1% ή 14,4 εκατ. € και διαμορφώθηκε στα 267,1 εκατ. € από 281,5 εκατ. € το 2017. Ειδικότερα, αύξηση παρουσίασε το κόστος πωληθέντων κατά 0,7 εκατ. € (+0,4%) και διαμορφώθηκε στα 185,2 εκατ. € από 184,5 εκατ. € το 2017, όπως και τα έξοδα διάθεσης που επίσης αυξήθηκαν κατά 0,3 εκατ. € (+1,2%), ενώ σε αντίθετη κατεύθυνση κινήθηκαν τα Έξοδα Λειτουργίας Διοίκησης που παρουσίασαν μείωση κατά 5,6 εκατ. € (-8,2%). Σημειώνουμε ότι οι προβλέψεις χρήσης για επισφαλείς πελάτες, κατά το 2018, με την εφαρμογή του IFRS 9 από 1/1/2018 περιλαμβάνονται στο στοιχείο της Κατάστασης Αποτελεσμάτων με τον τίτλο: «Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων», ενώ κατά το 2017, οι προβλέψεις αυτές περιλαμβάνονταν στο Κόστος Πωληθέντων.

Το αποτέλεσμα αυτών των εξελίξεων ήταν να μειωθεί το Μικτό Περιθώριο Κέρδους της Εταιρείας κατά 5,6 εκατ. € (-3,9%) και να διαμορφωθεί στα 137,2 εκατ. € από 142,8 εκατ. το 2017. Το μικτό περιθώριο κέρδους ως ποσοστό επί του κύκλου εργασιών μειώθηκε στο 42,6% το 2018 από 43,6% το 2017.

Τα άλλα έσοδα εκμεταλλεύσεως ανήλθαν στα 5,3 εκατ. € από 3,8 εκατ. € το 2017 σημειώνοντας αύξηση κατά 41% ή +1,5 εκατ. €. Στα έσοδα αυτά περιλαμβάνεται πλήθος κατηγοριών εσόδων, όπως έσοδα από δικαστικές δαπάνες, επιδοτήσεις ΟΑΕΔ για επιμόρφωση προσωπικού και πρακτική άσκηση φοιτητών, καταπτώσεις εγγυήσεων-ποινικών ρητρών, επιχορηγήσεις ερευνητικών προγραμμάτων, λοιπά έκτακτα και ανόργανα έσοδα, έσοδα προηγούμενων χρήσεων, κέρδη από εκποίηση υλικών, έσοδα από παροχή υπηρεσιών σε τρίτους κτλ.

Σε σχέση με την μεταβολή των λειτουργικών εξόδων (δηλαδή το άθροισμα του Κόστους Πωληθέντων, των Εξόδων Λειτουργίας Διοίκησης, των Εξόδων Λειτουργίας Διάθεσης και της Απομείωσης Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων), ανάλογα με το είδος τους, παρουσιάστηκαν οι ακόλουθες μεταβολές σε σχέση με το 2017:

- Οι αμοιβές και τα έξοδα προσωπικού μειώθηκαν κατά 6,3 εκατ. € (-4,9%)
- Οι αμοιβές και τα έξοδα τρίτων μειώθηκαν κατά 219 χιλιάδες € (-0,5%)
- Οι παροχές τρίτων μειώθηκαν κατά 765 χιλιάδες € (-2,2%)
- Οι αποσβέσεις αυξήθηκαν κατά 801 χιλιάδες € (+2,2%)
- Οι διάφορες προβλέψεις μειώθηκαν κατά 2,8 εκατ. € (-21,1%)
- Τα διάφορα έξοδα μειώθηκαν κατά 175 χιλιάδες € (-0,9%)
- Οι αναλώσεις υλικών μειώθηκαν κατά 470 χιλιάδες € (-6,0%)
- Το κόστος ιδιοκατασκευών (στοιχείο μειωτικό του συνολικού κόστους) αυξήθηκε κατά 4,5 εκατ. € (+71%)

Οι αμοιβές και τα έξοδα προσωπικού διαμορφώθηκαν στα 121,9 εκατ. € από 128,2 εκατ. το 2017. Η υποχώρηση τους κατά 6,3 εκατ. €, οφείλεται στην υποχώρηση των προβλέψεων για λοιπές παροχές στο προσωπικό (αποζημίωση Ν.2112/20 και ειδικές εφάπαξ αποζημιώσεις) κατά 11,2 εκατ. € σε σχέση με το 2017. Σημειώνουμε ότι κατά το 2017, αναγνωρίστηκε ποσό ύψους 11,8 εκατ. € ως επιπρόσθετο κόστους προϋπηρεσίας για την εφάπαξ αποζημίωση των εργαζομένων. Η αναγνώριση αυτή σχετίζονταν με προηγούμενες δικαστικές αποφάσεις, στις οποίες συνταξιούχοι της εταιρείας διεκδίκησαν αναλογίες δώρων στην αποζημίωση τους και δικαιώθηκαν, δημιουργώντας έτσι την ανάγκη αναθεώρησης της προϋπάρχουσας αναλογιστικής εκτίμησης.

Σε ότι αφορά τις υπόλοιπες κατηγορίες των αμοιβών και εξόδων προσωπικού, οι μισθοί και τα ημερομίσθια παρουσίασαν αύξηση κατά 4,7 εκατ. € (+5,8%) και διαμορφώθηκαν στα 86,3 εκατ. € από 81,6 εκατ. € το 2017, οι εργοδοτικές εισφορές αυξήθηκαν κατά 597 χιλ. € (+3,1%), τα λοιπά έξοδα για το προσωπικό μειώθηκαν κατά 48 χιλιάδες (-0,8%) ενώ και οι προβλέψεις για υγειονομική περίθαλψη μειώθηκαν κατά 442 χιλ. € (-8,0%).

Τα διάφορα έξοδα που διαμορφώθηκαν στα 19 εκατ. € από 19,2 εκατ. € το 2017, θα πρέπει να σημειωθεί ότι αποτελούνται από φόρους και τέλη (εκτός του φόρου εισοδήματος), υλικά άμεσης ανάλωσης, έξοδα προβολής και διαφήμισης, έξοδα μεταφορών, δωρεές-επιχορηγήσεις και λοιπά διάφορα έξοδα. Τα τελευταία συνδέονται κυρίως με επιδικασθέντες τόκους δικαστικών υποθέσεων, κόστη απόθεσης των εσχαρισμάτων των Κέντρων Επεξεργασίας Λυμάτων προς τον ΕΔΣΝΑ (Ειδικός Διαβαθμιδικός Σύνδεσμος Νομού Αττικής) και με τις αγορές ενσώματων παγίων για ιδιοπαραγόμενα έργα. Οι τελευταίες αυξήθηκαν στα 8.546

χιλ. € από 5.216 χιλ. € το 2017 με αποτέλεσμα, το σύνολο των λοιπών διαφόρων εξόδων να παρουσιάσει αύξηση κατά περίπου 3,2 εκατ. € (+43%). Στις υπόλοιπες κατηγορίες των διάφορων εξόδων παρουσιάστηκαν μειώσεις στους φόρους –τέλη κατά 3 εκατ. € (-40%), στα έξοδα προβολής και διαφήμισης κατά 9 χιλιάδες € (-1%) και στα υλικά άμεσης ανάλωσης κατά 499 χιλ. € (-25%).

Σχετικά σταθερές παρέμειναν οι αμοιβές και τα έξοδα τρίτων καθώς διαμορφώθηκαν στα 47,1 εκατ. € από 47,3 εκατ. € το 2017, παρά το γεγονός, ότι παρουσιάστηκε αύξηση των σχετικών εξόδων στο ΚΕΛΨ (+528 χιλ. € ή +2%), στο ΚΕΛΜ (+772 χιλ. ή +47%) και στο Δίκτυο Ύδρευσης (+551 χιλ. € ή +24%). Στις υπόλοιπες οργανωτικές μονάδες παρουσιάστηκε μείωση κατά 2,1 εκατ. € (-13%) με κυριότερες, αυτές στη Διεύθυνση Υδροληψίας κατά -1,1 εκατ. €, στη Διεύθυνση Αποχέτευσης κατά -0,9 εκατ. €, στη Διεύθυνση Προμηθειών κατά -0,2 εκατ. €, ενώ αυξήσεις παρουσιάστηκαν στη Νομική Διεύθυνση και τις Υπηρεσίες της κατά +0,6 εκατ. € καθώς και στην Υπηρεσία Ασφάλειας Εγκαταστάσεων κατά +0,3 εκατ. €.

Μικρή μείωση παρουσίασαν οι παροχές τρίτων καθώς υποχώρησαν στα 34,6 εκατ. € από 35,3 εκατ. € το 2017. Ειδικότερα μείωση παρουσίασαν οι δαπάνες για επισκευές–συντηρήσεις κατά 1,2 εκατ. € (-27%), οι δαπάνες για ενοίκια κατά 248 χιλιάδες € (-3%) και οι λοιπές παροχές τρίτων κατά 129 χιλ. € (-7%). Αντίθετα αυξήσεις σημείωσαν οι δαπάνες για ηλεκτρικό ρεύμα κατά περίπου 764 χιλιάδες € (+5%), για ταχυδρομικά-τηλεπικοινωνίες κατά 42 χιλ. € (+1%) και οι δαπάνες για φυσικό αέριο παραγωγής κατά 24 χιλ. (+5%).

Επιπροσθέτως με την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 αναγνωρίστηκε συνολική επισφάλεια την 1/1/2018 ύψους 95.475 χιλιάδων €. Η Εταιρία, στα πλαίσια της εφαρμογής της μεθοδολογίας που έχει υιοθετήσει για την επιμέτρηση της απομείωσης του χρηματοοικονομικού στοιχείου ενεργητικού «Απαιτήσεις από Πελάτες» σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9, πραγματοποίησε στις 31 Δεκεμβρίου 2018, νέα εκτίμηση της πρόβλεψης για επισφαλείς πελάτες από την οποία προέκυψε αναστροφή στις προβλέψεις-έξοδο επισφαλών πελατών ύψους -9.877 χιλιάδων € από την αρχική επισφάλεια ύψους 95.475 χιλιάδων €. Η εκτίμηση αυτή παρουσιάζεται διακριτά στην κατάσταση αποτελεσμάτων με τον τίτλο: «Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων». Το 2017 πραγματοποιήθηκε πρόβλεψη-έξοδο επισφαλών πελατών ύψους 5.915 χιλιάδων €, η οποία είχε λογιστεί στο κόστος πωληθέντων. Συνολικά η πρόβλεψη επισφαλών πελατών στις 31/12/2018 ανήλθε στα 85.597 χιλιάδες €. Το ποσοστό επισφαλών πελατών έναντι του μικτού υπολοίπου πελατών κατά το 2018 ανήλθε από το 21% κατά το 2017, στο 32%

σε χιλιάδες €	Υπόλοιπο Επισφαλών Πελατών και Συμβατικών Περιουσιακών Στοιχείων	Υπόλοιπο Πελατών προ Πρόβλεψης Επισφαλειών Πελατών και Συμβατικών Περιουσιακών Στοιχείων	Μερίδιο
	(1)	(2)	(3)=(1)/(2)
2014	37.585	240.699	16%
2015	45.293	269.794	17%
2016	51.606	259.045	20%
2017	57.521	273.476	21%
2018	85.597	271.732	32%

Συνολικά οι διάφορες προβλέψεις (έξοδο) κατά τη διάρκεια του 2018 παρουσίασαν μείωση κατά 2,8 εκατ. € (-21%) σε σχέση με το αντίστοιχο ποσό του 2017 και διαμορφώθηκαν, συνολικά, στα 10,4 εκατ. € έναντι 13,1 εκατ. € το 2017. Οι προβλέψεις αυτές για το 2018 περιλαμβάνουν: τις προβλέψεις για επισφαλείς πελάτες («Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων» -9.877 χιλιάδες €), τις προβλέψεις για επίδικες υποθέσεις (20.004 χιλιάδες €), και τις προβλέψεις για απαξίωση αποθεμάτων/έργων τρίτων (241 χιλιάδες €).

σε χιλιάδες €	Προβλέψεις Χρήσης Επισφαλών Πελατών/ Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	Προβλέψεις Χρήσης Επίδικων Υποθέσεων
2014	13.866	3.008
2015	7.708	11.117
2016	6.313	13.515
2017	5.915	6.993
2018	-9.877	20.004

Σε ότι αφορά τις προβλέψεις για δικαστικές υποθέσεις (έξοδο) αυτές διαμορφώθηκαν στα 20 εκατ. € περίπου, με αποτέλεσμα οι προβλέψεις στην κατάσταση οικονομικής θέσης να ανέλθουν στα 55,1 εκατ. € το 2018 από 35,2 εκατ. € το 2017. Συνολικά η εταιρεία προχώρησε στο σχηματισμό νέας πρόβλεψης για εργατικές υποθέσεις ύψους 12.826 χιλ. € και για αστικές υποθέσεις ύψους 7.178 χιλ. €.

Τέλος στις υπόλοιπες κατηγορίες εξόδων, οι αναλώσεις υλικών μειώθηκαν κατά 470 χιλιάδες € (-6%) ενώ το κόστος ιδιοκατασκευών (στοιχείο μειωτικό των εξόδων) παρουσίασε αύξηση κατά 4.468 χιλιάδες € (+71%).
Σε σχέση με τα λοιπά έξοδα (που είναι όλα τα έξοδα που δεν κατανέμονται σε λειτουργίες, εκτός δηλαδή του Κόστους Πωληθέντων, των Εξόδων Λειτουργίας Διοίκησης και των Εξόδων Λειτουργίας Διάθεσης) παρουσιάστηκε μείωση κατά 214 χιλιάδες € (-12%) και διαμορφώθηκαν στα 1,5 εκατ. € από 1,8 εκατ. € το 2017. Τα έξοδα αυτά περιλαμβάνουν συνήθως τις αποζημιώσεις από ατυχήματα και ζημιές δικτύου, διάφορες φορολογικές επιβαρύνσεις, λοιπές προσαυξήσεις και πρόστιμα κτλ. Επίσης περιλαμβάνουν και τις εξοδοποιήσεις μελετών ή/και έργων προηγούμενων περιόδων.
Το ολικό αποτέλεσμα των ανωτέρω μεταβολών ήταν η αύξηση στην των κερδών προ φόρων χρηματοδοτικών επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων (EBITDA) της Εταιρείας κατά 12 εκατ. € (+14,2%) που διαμορφώθηκαν στα 96,7 εκατ. € από 84,7 εκατ. € το 2017. Το EBITDA margin αυξήθηκε στο 30,0% από 25,9% το 2017.
Οι αποσβέσεις χρήσης παρουσίασαν αύξηση κατά +2,2% ή +0,8 εκατ. € και διαμορφώθηκαν στα 37,6 εκατ. € από 36,8 εκατ. € το 2017. Η μικρή αυτή αύξηση οφείλεται κυρίως στη μείωση των αποσβέσεων επιχορηγήσεων και συμμετοχών καταναλωτών καθώς οι αποσβέσεις ενσώματων και ασώματων ακινητοποιήσεων παρέμειναν ουσιαστικά αμετάβλητες. Με την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 15, το ποσό των Ευρώ 33.259 χιλ. που συμπεριλαμβάνονταν την 1η Ιανουαρίου 2018 ως έσοδο επομένων χρήσεων στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης στο κονδύλι «Επιχορηγήσεις Επενδύσεων και Συμμετοχές Καταναλωτών», αναγνωρίστηκε στα κέρδη εις νέον της Εταιρείας και του Ομίλου. Ως εκ τούτου το ποσό που απομένει για απόσβεση συμμετοχών καταναλωτών (ποσό μειωτικό των αποσβέσεις ενσώματων και ασώματων ακινητοποιήσεων) περιορίστηκε σημαντικά.
Η αύξηση του EBITDA επηρέασε τα κέρδη προ φόρων χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων (EBIT) της Εταιρείας, τα οποία παρουσίασαν αύξηση κατά 11,2 εκατ. € (+23,4%) και διαμορφώθηκαν στα 59,1 εκατ. € από 47,9 εκατ. € το 2017. Το EBIT margin διαμορφώθηκε στο 18,3% από 14,6% το 2017.
Τα χρηματοοικονομικά έξοδα παρουσίασαν αύξηση κατά 31% και διαμορφώθηκαν στα 0,7 εκατ. € από 0,5 εκατ. € το 2017. Τα έξοδα αυτά σχετίζονται κυρίως με τόκους εφάπαξ αποζημίωσης (427 χιλ. €) και λοιπά συναφή με τις χρηματοδοτήσεις έξοδα (219 χιλ. €).
Τα χρηματοοικονομικά έσοδα σημείωσαν αύξηση κατά 14% και ανήλθαν στα 21,9 εκατ. € από 19,1 εκατ. € το 2017. Τα χρηματοοικονομικά έσοδα αποτελούνται κυρίως από τις προσαυξήσεις ληξιπρόθεσμων οφειλών των πελατών και από τους τόκους/προσόδους επί των προϊόντων στα οποία είναι τοποθετημένα τα ταμιακά διαθέσιμα (λογαριασμός ταμιακής διαχείρισης της Τράπεζας Της Ελλάδος και προθεσμιακές καταθέσεις πιστωτικών ιδρυμάτων).
Τα κέρδη προ φόρων της Εταιρείας αυξήθηκαν σημαντικά στα 80,3 εκατ. € από 66,5 εκατ. € το 2017 σημειώνοντας αύξηση κατά 21%.
Ο φόρος εισοδήματος διαμορφώθηκε στα 32,4 εκατ. € από 23 εκατ. € το 2017, αυξημένος κατά 9,3 εκατ. € ή +40% και τα κέρδη μετά από φόρους της Εταιρείας, παρουσίασαν άνοδο κατά +10% και έφθασαν στα 48 εκατ. € από 43,5 εκατ. € το 2017. Το καθαρό περιθώριο κέρδους αυξήθηκε στο 14,9% από 13,3% το 2017.
Οι Καθαρές Λειτουργικές Ταμιακές εισροές για τον όμιλο αυξήθηκαν από 68,3 εκατ. € το 2017 σε 112,3 εκατ. € το 2018. Βελτίωση παρατηρήθηκε κατά 22 εκατ. στις ταμιακές ροές των βραχυπροθέσμων υποχρεώσεων (+5,2 εκατ. € το 2018 έναντι -17,3 εκατ. € το 2017) και κατά 8 εκατ. στους καταβεβλημένους φόρους (-16,5 εκατ. € το 2018 έναντι -24,7 εκατ. € το 2017)
Οι Καθαρές Επενδυτικές Ταμιακές ροές για τον όμιλο διαμορφώθηκαν σε εκροή 3,5 εκατ. €, ενώ το 2017 υπήρχε εκροή ύψους 3,8 εκατ. €. Η αγορά ενσώματων ακινητοποιήσεων διατηρήθηκε στα 15 περίπου εκατ. € ενώ σε ότι αφορά τους τόκους εισπραχθέντες παρουσιάστηκε αύξηση, από 7,3 εκατ. € το 2017 σε 8,8 εκατ. € το 2018.
Τέλος οι Ελεύθερες Ταμιακές Ροές της Επιχείρησης[7] (Free Cash Flows to the Firm) για τον όμιλο, διαμορφώθηκαν στα 108,8 εκατ. € από 64,5 εκατ. € το 2017.

Ανάλυση της Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων (Return on Equity) σε 5 επιμέρους παράγοντες (για τον Όμιλο[8])

	2018	2017	2016
ROE	5,07%	4,70%	2,57%
Tax Burden	0,60	0,65	0,58
Interest Burden	1,36	1,39	0,83
EBIT Margin	18,32%	14,61%	15,18%
Asset Turnover	0,21	0,21	0,21
Leverage	1,62	1,67	1,67

όπου ROE=Κέρδη μετά από φόρους/Μ.Ο. Ιδίων Κεφαλαίων
Tax Burden = Κέρδη μετά από φόρους / Κέρδη προ Φόρων
Interest Burden = Κέρδη προ Φόρων / EBIT
EBIT Margin = EBIT / Κύκλος Εργασιών
Asset Turnover = Κύκλος Εργασιών / Μ.Ο Ενεργητικού
Leverage = Μ.Ο Ενεργητικού / Μ.Ο Ιδίων Κεφαλαίων

7 Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης: Για επεξηγήσεις και υπολογισμό των δεικτών βλ. Ενότητα, "Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης"
8 Οι ποσότητες της τιμολογημένης ποσότητας νερού με το γενικό τιμολόγιο των ετών 2016,2017 και 2018 απεικονίζονται στον πίνακα Π2 που είδαμε

Η επίδραση της θυγατρικής Εταιρείας στα ενοποιημένα κονδύλια είναι αμελητέα και δε χρήζει περαιτέρω ανάλυσης.
ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΜΕΤΡΗΣΗΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ("ΕΔΜΑ")
Ο Όμιλος στην Έκθεση Διαχείρισης και στις γνωστοποιήσεις του προς το επενδυτικό κοινό χρησιμοποιεί Εναλλακτικούς Δείκτες Μέτρησης της Απόδοσης (ΕΔΜΑ) πέρα από τα οικονομικά μεγέθη που συμπεριλαμβάνονται στις οικονομικές του καταστάσεις και οι οποίες καταρτίζονται σύμφωνα με το ισχύον πλαίσιο χρηματοοικονομικής πληροφόρησης.
Σκοπός της παράθεσης αυτών των δεικτών είναι τόσο η Διοίκηση της Εταιρείας όσο και οι επενδυτές να έχουν μια πληρέστερη εικόνα της αποδοτικότητας, της κεφαλαιακής διάρθρωσης, της δραστηριότητας και της ρευστότητας του Ομίλου και σε καμία περίπτωση δεν θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη ανεξάρτητα από τους δείκτες μέτρησης που προκύπτουν απευθείας από τις οικονομικές καταστάσεις.

Οι Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης που ο Όμιλος χρησιμοποιεί είναι οι ακόλουθοι:

- **Κέρδη προ Φόρων Χρηματοδοτικών, Επενδυτικών Αποτελεσμάτων και Συνολικών Αποσβέσεων (EBITDA)**

Ο Δείκτης αυτός είναι ευρύτατα διαδεδομένος στην επενδυτική κοινότητα και εντάσσεται στη γενικότερη ενότητα των δεικτών αποδοτικότητας, έχοντας το πλεονέκτημα ότι απομονώνει τις επιδράσεις των χρηματοδοτικών-επενδυτικών αποτελεσμάτων, της φορολογίας εισοδήματος και της κυριότερης κατηγορίας μη ταμιακών εξόδων που είναι οι αποσβέσεις.
Ο Δείκτης υπολογίζεται εάν από το κύκλο εργασιών αφαιρεθούν το κόστος πωληθέντων, τα έξοδα διάθεσης, τα έξοδα διοίκησης, τα λοιπά έξοδα και προστεθούν τα άλλα έσοδα εκμετάλλευσης και οι συνολικές αποσβέσεις. Επίσης αφαιρείται το κονδύλι «Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων» της Κατάστασης του Λογαριασμού Αποτελεσμάτων, το οποίο αφορά την πρόβλεψη-έξοδο περιόδου επισφαλών πελατών, η οποία σε προηγούμενες περιόδους συμπεριλαμβάνονταν στο κόστος πωληθέντων. Τα μεγέθη αυτά χρησιμοποιούνται χωρίς καμία προσαρμογή από τις οικονομικές καταστάσεις και τις σημειώσεις τους.

Πίνακας Συμφωνίας του EBITDA				
	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε χιλ. Ευρώ	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Κύκλος εργασιών	322.413	327.343	322.396	327.324
Κόστος πωληθέντων	-185.168	-184.478	-185.168	-184.478
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	-61.989	-67.564	-61.921	-67.487
Έξοδα λειτουργίας διάθεσης	-29.859	-29.510	-29.859	-29.510
Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	9.877		9.877	
Λοιπά έξοδα	-1.539	-1.753	-1.539	-1.753
Άλλα έσοδα εκμεταλλεύσεως	5.318	3.782	5.317	3.782
Αποσβέσεις ενσώματων και ασώματων ακινητοποιήσεων	44.127	44.963	44.127	44.963
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων	-6.548	-8.184	-6.548	-8.184
Κέρδη προ Φόρων Χρηματοδοτικών, Επενδυτικών Αποτελεσμάτων και Συνολικών Αποσβέσεων (EBITDA)	**96.632**	**84.599**	**96.682**	**84.656**

- **Περιθώριο EBITDA**

Ο δείκτης αυτός προκύπτει από τον ανωτέρω πίνακα με διαίρεση του EBITDA με τον Κύκλο Εργασιών. Εκφράζει το ποσοστό που έχει το κέρδος EBITDA επί του Κύκλου Εργασιών ή εναλλακτικά πόσα κέρδη EBITDA αντιστοιχούν σε μία μονάδα πωλήσεων. Η Διοίκηση της εταιρείας χρησιμοποιεί τον συγκεκριμένο Δείκτη στο πλαίσιο της ευρύτερης αποτίμησης της λειτουργικής απόδοσης της επιχείρησης.

Πίνακας Συμφωνίας του EBITDA Περιθωρίου (margin)				
	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε χιλ. Ευρώ	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Κύκλος εργασιών	322.413	327.343	322.396	327.324
EBITDA	96.632	84.599	96.682	84.656
EBITDA margin	30,0%	25,8%	30,0%	25,9%

• **Κέρδη προ Φόρων Χρηματοδοτικών και Επενδυτικών Αποτελεσμάτων (EBIT)**

Ο δείκτης αυτός όπως και ο προηγούμενος (EBITDA) είναι ευρύτατα διαδεδομένος στην επενδυτική κοινότητα και εντάσσεται στη γενικότερη ενότητα των δεικτών αποδοτικότητας, έχοντας το πλεονέκτημα ότι απομονώνει τις επιδράσεις των χρηματοδοτικών -επενδυτικών αποτελεσμάτων και της φορολογίας εισοδήματος.

Ο δείκτης υπολογίζεται εάν από τον κύκλο εργασιών αφαιρεθούν το κόστος πωληθέντων, τα έξοδα διάθεσης, τα έξοδα διοίκησης, τα λοιπά έξοδα και προστεθούν τα άλλα έσοδα εκμετάλλευσης. Επίσης αφαιρείται το κονδύλι «Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων» της Κατάστασης του Λογαριασμού Αποτελεσμάτων, το οποίο αφορά την πρόβλεψη-έξοδο περιόδου επισφαλών πελατών, η οποία σε προηγούμενες περιόδους συμπεριλαμβάνονταν στο κόστος πωληθέντων. Τα μεγέθη αυτά χρησιμοποιούνται χωρίς καμία προσαρμογή από τις οικονομικές καταστάσεις.

Πίνακας Συμφωνίας του EBIT				
	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε χιλ. Ευρώ	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Κύκλος εργασιών	322.413	327.343	322.396	327.324
Κόστος πωληθέντων	-185.168	-184.478	-185.168	-184.478
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	-61.989	-67.564	-61.921	-67.487
Έξοδα λειτουργίας διάθεσης	-29.859	-29.510	-29.859	-29.510
Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	9.877		9.877	
Λοιπά έξοδα	-1.539	-1.753	-1.539	-1.753
Άλλα έσοδα εκμεταλλεύσεως	5.318	3.782	5.317	3.782
Κέρδη προ Φόρων Χρηματοδοτικών και Επενδυτικών Αποτελεσμάτων (EBIT))	59.053	47.820	59.103	47.877

• **Περιθώριο EBIT**

Ο δείκτης αυτός προκύπτει από τον ανωτέρω πίνακα με διαίρεση του EBIT με τον Κύκλο Εργασιών. Εκφράζει το ποσοστό που έχει το κέρδος EBIT επί του Κύκλου Εργασιών. Η Διοίκηση της εταιρείας χρησιμοποιεί τον συγκεκριμένο Δείκτη στα πλαίσια της ευρύτερης αποτίμησης της λειτουργικής απόδοσης της επιχείρησης.

Πίνακας Συμφωνίας του EBIT Περιθωρίου (margin)				
	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε χιλ. Ευρώ	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Κύκλος εργασιών	322.413	327.343	322.396	327.324
EBIT	59.053	47.820	59.103	47.877
EBIT margin	18,3%	14,6%	18,3%	14,6%

• **Ελεύθερες Ταμιακές Ροές (Free Cash Flows to the Firm)**

Ο Δείκτης αυτός εντάσσεται στη γενικότερη ενότητα των δεικτών αποδοτικότητας καθώς δείχνει το ποσό των μετρητών που είναι διαθέσιμο για διανομή στους μετόχους και στους δανειστές της επιχείρησης και ταυτόχρονα είναι ένας από τους βασικούς δείκτες χρηματοοικονομικής ευρωστίας.

Ο Δείκτης υπολογίζεται εάν από στην Κατάσταση Ταμιακών Ροών προστεθεί το σύνολο εισροών/(εκροών) από Λειτουργικές Δραστηριότητες στο σύνολο των εισροών/(εκροών) από Επενδυτικές Δραστηριότητες.

Πίνακας Συμφωνίας των Ελεύθερων Ταμιακών Ροών (Free Cash Flows to the Firm-FCFF)				
	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε χιλ. Ευρώ	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Σύνολο εισροών / (εκροών) από Λειτουργικές Δραστηριότητες	112.285	68.314	112.357	68.395
Σύνολο εισροών / (εκροών) από Επενδυτικές Δραστηριότητες	-3.475	-3.805	-3.483	-3.814
Ελεύθερες Ταμιακές Ροές (FCFF)	108.810	64.509	108.874	64.581

- **Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων (Return on Equity/ROE)**

Γενικότερα η αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων δείχνει το κέρδος που αντιστοιχεί στην επένδυση των μετόχων μιας εταιρείας. Ανήκει στην ομάδα των δεικτών αποδοτικότητας και είναι επίσης γενικά διαδεδομένος για σκοπούς σύγκρισης ομοειδών επιχειρήσεων και αξιολόγησης της διοίκησης μιας εταιρείας.

Ο δείκτης υπολογίζεται εάν διαιρεθεί το καθαρό εισόδημα (Κέρδη μετά από Φόρους) με τον μέσο όρο των ιδίων κεφαλαίων αρχής και τέλους περιόδου.

Μπορεί επίσης να εκφραστεί ως γινόμενο πέντε παραγόντων όπου κάθε ένας αντιστοιχεί σε έναν ξεχωριστό αριθμοδείκτη.

Οι επιμέρους αριθμοδείκτες είναι:

1. Φορολογικού Βάρους (Tax Burden): που είναι ο λόγος του Καθαρού Εισοδήματος (Κέρδη μετά από Φόρους) προς τα Κέρδη προ Φόρων
2. Χρηματοοικονομικού Βάρους (Interest Burden): που είναι ο λόγος των Κερδών προ Φόρων προς τα Κέρδη προ Φόρων Χρηματοδοτικών και Επενδυτικών Αποτελεσμάτων (EBIT)
3. EBIT margin: είναι ο λόγος του EBIT προς τον Κύκλο Εργασιών
4. Κυκλοφοριακή ταχύτητα Ενεργητικού (Assets Turnover): που είναι ο λόγος του Κύκλου Εργασιών προς το Σύνολο του Ενεργητικού (μέσος όρος Συνόλου Ενεργητικού αρχής και τέλους περιόδου).
5. Μόχλευσης (Leverage): που είναι ο λόγος του Συνόλου Ενεργητικού (μέσος όρος Συνόλου Ενεργητικού αρχής και τέλους περιόδου) προς τα Ίδια Κεφάλαια (μέσος όρος Ιδίων Κεφαλαίων αρχής και τέλους περιόδου).

Πίνακας Συμφωνίας του ROE σε επίπεδο ΟΜΙΛΟΥ

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2015
Κύκλος εργασιών (α)	322.413	327.343	328.851	324.268
Κέρδη μετά από Φόρους (β)	47.908	43.427	24.049	43.657
Κέρδη προ Φόρων (γ)	80.272	66.473	41.324	56.315
EBIT (δ)	59.053	47.820	49.908	43.708
Σύνολο Ενεργητικού (ε)	1.533.608	1.532.621	1.551.840	1.577.096
Μέσος όρος Ενεργητικού Αρχής Τέλους Χρήσης (στ)	1.533.115	1.542.231	1.564.468	1.559.521
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων (ζ)	949.227	942.028	904.766	966.940
Μέσος όρος Ιδίων Κεφαλαίων Αρχής Τέλους Χρήσης (η)	945.628	923.397	935.853	944.125
Tax Burden = (β)/(γ)	**0,60**	**0,65**	**0,58**	**0,78**
Interest Burden = (γ)/(δ)	**1,36**	**1,39**	**0,83**	**1,29**
EBIT Margin = (δ)/(α)	**18,32%**	**14,61%**	**15,18%**	**13,48%**
Asset Turnover = (α)/(στ)	**0,21**	**0,21**	**0,21**	**0,21**
Leverage = (στ)/(η)	**1,62**	**1,67**	**1,67**	**1,65**
ROE = (β)/(η)	**5,07%**	**4,70%**	**2,57%**	**4,62%**

Με την ανάλυση του Δείκτη της Αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων σε πέντε επιμέρους παράγοντες, η Διοίκηση της εταιρείας αλλά και κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί να γνωρίζει τι τμήμα των καθαρών κερδών επιβαρύνεται από την φορολογία (Tax Burden), τι τμήμα επιβαρύνεται ή επωφελείται από την χρηματοδοτική ή επενδυτική δραστηριότητα (Interest Burden), ποια είναι η συμβολή του περιθωρίου κέρδους των λειτουργικών κερδών (σε επίπεδο EBIT - το EBIT margin), ποια είναι η αξιοποίηση του ενεργητικού (Asset Turnover) και τέλος ποια είναι η συμβολή της μόχλευσης (Leverage).

- **Λειτουργικό Κόστος προ αποσβέσεων (OPEX)**

Ο Δείκτης χρησιμοποιείται από την Διοίκηση της εταιρείας στη λήψη αποφάσεων και στην επικοινωνία της με τους επενδυτές καθώς περιλαμβάνει όλες τις κατηγορίες δαπανών που μερίζονται σε λειτουργίες, δηλαδή το κόστος πωληθέντων, τα έξοδα διοίκησης και τα έξοδα διάθεσης αφού αφαιρεθούν οι αποσβέσεις. Επίσης περιλαμβάνει το κονδύλι «Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων» της Κατάστασης του Λογαριασμού Αποτελεσμάτων, το οποίο αφορά την πρόβλεψη-έξοδο περιόδου επισφαλών πελατών, η οποία σε προηγούμενες περιόδους συμπεριλαμβάνονταν στο κόστος πωληθέντων. Εξαιρούνται τα λοιπά έξοδα καθώς δεν μπορούν να κατανεμηθούν σε λειτουργίες.

Πίνακας Συμφωνίας του Λειτουργικού Κόστους προ Αποσβέσεων				
	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε χιλ. Ευρώ	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Κόστος πωληθέντων	185.168	184.478	185.168	184.478
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	61.989	67.564	61.921	67.487
Έξοδα λειτουργίας διάθεσης	29.859	29.510	29.859	29.510
Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	-9.877		-9.877	
Αποσβέσεις ενσώματων και ασώματων ακινητοποιήσεων	-44.127	-44.963	-44.127	-44.963
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων	6.548	8.184	6.548	8.184
Λειτουργικό Κόστος προ Αποσβέσεων	**229.560**	**244.773**	**229.492**	**244.696**

- **Μικτό Περιθώριο Κέρδους (%)**

Ο δείκτης αυτός προκύπτει από τη διαίρεση του Μικτού Περιθωρίου με τον Κύκλο Εργασιών όπως ακριβώς τα δύο αυτά μεγέθη εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις. Χρησιμοποιείται από την Διοίκηση της εταιρείας συμπληρωματικά με το Μικτό Περιθώριο σε αξία. Σημειώνεται επίσης ότι από την 1/1/2018, εντός του Κόστους Πωληθέντων (και άρα και του Μικτού Περιθωρίου Κέρδους) δεν περιλαμβάνεται η πρόβλεψη-έξοδο περιόδου επισφαλών πελατών, η οποία σε προηγούμενες περιόδους συμπεριλαμβάνονταν στο κόστος πωληθέντων. Η συγκεκριμένη πρόβλεψη αναφέρεται, από 1/1/2018 διακριτά, ως «Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων» στην Κατάσταση του Λογαριασμού Αποτελεσμάτων.

Πίνακας Συμφωνίας του Μικτού Περιθωρίου Κέρδους (%)				
	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε χιλ. Ευρώ	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Κύκλος εργασιών	322.413	327.343	322.396	327.324
Μικτό Περιθώριο Κέρδους	137.245	142.865	137.228	142.846
Μικτό Περιθώριο Κέρδους %	**42,6%**	**43,6%**	**42,6%**	**43,6%**

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2018

Ψήφιση ν. 4512/2018

Στις 17 Ιανουαρίου 2018, ψηφίστηκε ο ν. 4512/2018, με τον οποίο, η πλειοψηφία των μετοχών της ΕΥΔΑΠ μεταβιβάστηκε στην Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας. Στόχος της ΕΕΣΥΠ είναι η αναμόρφωση του πλαισίου διαχείρισης προς όφελος του δημοσίου συμφέροντος, έτσι ώστε η χώρα να μπορέσει να αξιοποιήσει τον εθνικό της πλούτο.

Πρόταση για αναθεώρηση της Οδηγίας για το νερό από την Ε.Ε.

Την 1η Φεβρουαρίου 2018 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή πρότεινε την αναθεωρημένη ευρωπαϊκή νομοθεσία που θα βελτιώσει την ποιότητα του πόσιμου νερού και την πρόσβαση σε αυτό καθώς και θα παρέχει καλύτερη πληροφόρηση στους πολίτες.
Το δικαίωμα πρόσβασης σε βασικές υπηρεσίες καλής ποιότητας, συμπεριλαμβανομένου του νερού, είναι μία από τις αρχές του ευρωπαϊκού πυλώνα των κοινωνικών δικαιωμάτων που εγκρίθηκε ομόφωνα από τους αρχηγούς κρατών και κυβερνήσεων στη Σύνοδο Κορυφής του Γκέτεμποργκ. Η εν λόγω νομοθετική πρόταση αποσκοπεί στο να εγγυηθεί αυτό το δικαίωμα και, ως εκ τούτου, να ανταποκριθεί στην πρώτη επιτυχημένη Πρωτοβουλία Ευρωπαίων Πολιτών «Right2Water», η οποία συγκέντρωσε 1,6 εκατομμύρια υπογραφές προς υποστήριξη της βελτίωσης της πρόσβασης σε ασφαλές πόσιμο νερό για όλους τους Ευρωπαίους. Επιπλέον, η πρόταση επιδιώκει να δώσει τη δυνατότητα στους καταναλωτές να διασφαλίζουν ότι οι προμηθευτές νερού παρέχουν στους καταναλωτές σαφέστερες πληροφορίες σχετικά με την κατανάλωση νερού, τη διάρθρωση του κόστους καθώς και την τιμή ανά λίτρο, επιτρέποντας τη σύγκριση με την τιμή του εμφιαλωμένου νερού. Αυτό θα συμβάλει στους περιβαλλοντικούς στόχους της μείωσης της περιττής χρήσης πλαστικών και του περιορισμού του αποτυπώματος άνθρακα της ΕΕ, καθώς και στην επίτευξη των στόχων της αειφόρου ανάπτυξης. Οι κανόνες που η Επιτροπή προτίθεται να επικαιροποιήσει θα βελτιώσουν την ποιότητα και την ασφάλεια των υδάτων προσθέτοντας νέες και αναδυόμενες ουσίες στον κατάλογο κριτηρίων για τον προσδιορισμό της ασφάλειας των υδάτων.

Μεταβολή ποσοστού μετόχων σε επίπεδο δικαιωμάτων ψήφου.

Στις 2 Μαρτίου 2018, η ΕΥΔΑΠ έλαβε γνωστοποίηση από το Υπουργείο Οικονομικών ότι ο συνολικός αριθμός δικαιωμάτων ψήφου (έμμεσα και άμεσα) που ελέγχει το Ελληνικό Δημόσιο ανέρχεται σε 65.319.740 (61,33%) εκ των οποίων τα άμεσα δικαιώματα ψήφου αφορούν σε 53.250.001 (50%+1 μετοχή) κοινές ονομαστικές μετοχές και τα έμμεσα δικαιώματα ψήφου αφορούν σε 12.069.739 (11,33%) κοινές ονομαστικές μετοχές. Η εν λόγω μεταβολή του άμεσου και έμμεσου ποσοστού συμμετοχής του Ελληνικού Δημοσίου στην ΕΥΔΑΠ Α.Ε. οφείλεται στη μεταβίβαση 17.004.761 μετοχών (15,97%) από το ΤΑΙΠΕΔ απευθείας στο Ελληνικό Δημόσιο, κατόπιν εκτέλεσης εξωχρηματιστηριακής συναλλαγής, άνευ ανταλλάγματος, σύμφωνα με την απόφαση 262 της διυπουργικής Επιτροπής Αναδιαρθρώσεων και Αποκρατικοποιήσεων (ΦΕΚ τ΄Β/614/22.02.2018) και της από 1.3.2018 διόρθωσης σφάλματος (ΦΕΚ Β 697/01.03.2018) με τις οποίες έγινε μερική ανάκληση της 195/27.10.2011(ΦΕΚ Β΄ 759) Απόφασης της Διυπουργικής Επιτροπής Αναδιαρθρώσεων και Αποκρατικοποιήσεων, κατ' εφαρμογή της 1906/2014 απόφασης της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας.
Το συνολικό ποσοστό συμμετοχής (άμεσης και έμμεσης) του Ελληνικού Δημοσίου δεν έχει μεταβληθεί.
Στις 21 Μαρτίου 2018, η Εταιρεία έλαβε σχετική υποβολή γνωστοποίησης του Υπουργείου Οικονομικών, σύμφωνα με την οποία ο συνολικός αριθμός έμμεσων δικαιωμάτων ψήφου που ελέγχει το Ελληνικό Δημόσιο ανέρχεται σε 65.319.740 (61,33%).
Η μεταβολή των δικαιωμάτων ψήφου οφείλεται στη μεταβίβαση κατόπιν εκτέλεσης εξωχρηματιστηριακής συναλλαγής, άνευ ανταλλάγματος, με ημερομηνία 20 Μαρτίου 2018, από το Ελληνικό Δημόσιο στην «Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε.» (ΕΕΣΥΠ Α.Ε.) 53.250.001 μετοχών της ΕΥΔΑΠ Α.Ε., σύμφωνα με την παρ.20 του άρθρου 380 του ν. 4512/2018, με την οποία αντικαταστάθηκε η παρ.1 του άρθρου 197 του ν. 4389/2016, με ισχύ από 1/1/2018.
Το σύνολο (100%) των μετοχών του ΤΑΙΠΕΔ κατέχεται από την «Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε.» (ΕΕΣΥΠ Α.Ε.), η οποία ελέγχει πλέον άμεσα τα δικαιώματα ψήφου 53.250.001 μετοχών (50%+1 μετοχή) και έμμεσα τα δικαιώματα ψήφου 12.069.739 μετοχών (11,33%) μέσω του ΤΑΙΠΕΔ. Επομένως, το συνολικό ποσοστό των δικαιωμάτων ψήφου (άμεσα και έμμεσα) της ΕΕΣΥΠ Α.Ε. ανέρχεται σε 61,33%. Το Ελληνικό Δημόσιο ελέγχει κατά 100% την ΕΕΣΥΠ Α.Ε..

Τιμητική Βράβευση για την ΕΥΔΑΠ

Το 2ο Επιχειρηματικό Βραβείο στην κατηγορία «Βραβείο Καλύτερης Εταιρείας του Δημοσίου» απέσπασε η ΕΥΔΑΠ στην εκδήλωση «Επιχειρηματικά Βραβεία Χρήμα», που διοργάνωσε για 15η συνεχή χρονιά η ETHOS MEDIA AE και το επενδυτικό και οικονομικό περιοδικό ΧΡΗΜΑ.

Μνημόνιο συνεργασίας μεταξύ δήμου Αθηναίων και ΕΥΔΑΠ Α.Ε

Μνημόνιο συνεργασίας με στόχο τη βιώσιμη διαχείριση του νερού υπέγραψε ο δήμαρχος Αθηναίων κ. Γιώργος Καμίνης με τον πρόεδρο της ΕΥΔΑΠ κ. Κωνσταντίνο Παπαδόπουλο. Η ορθολογική χρήση του νερού και η ανάδειξη της σημασίας του, ως πολύτιμου δημόσιου αγαθού είναι ο στόχος της συνεργασίας του δήμου Αθηναίων με την Εταιρία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτευούσης, στο πλαίσιο της οποίας τοποθετήθηκαν δημόσιες βρύσες σε τρία κεντρικά σημεία της πρωτεύουσας και θα διερευνηθεί η αξιοποίηση του Αδριάνειου Υδραγωγείου, που βρίσκεται στην περιοχή της Δεξαμενής στο Κολωνάκι. Αντικείμενο του μνημονίου αποτελεί η καταγραφή και κατανόηση του «Γαλάζιου Αποτυπώματος» του δήμου Αθηναίων. Το Γαλάζιο Αποτύπωμα (Blue Water Footprint) είναι ένας σύνθετος δείκτης, που περιγράφει

την κατανάλωση τόσο του επιφανειακού, όσο και του υπόγειου νερού και περιλαμβάνει ποσοτικά, ποιοτικά, γεωγραφικά και χρονικά στοιχεία. Ο δείκτης αυτός θα υποστηρίξει τον δήμο Αθηναίων στη διερεύνηση και καταγραφή της χρήσης του νερού, για κάθε υπηρεσία που παρέχει, δίνοντας έτσι χρήσιμες πληροφορίες για την αειφόρο διαχείριση των υδάτων. Συμπληρωματικοί άξονες της συνεργασίας δήμου Αθηναίων και ΕΥΔΑΠ, μέσω του Γραφείου Ανθεκτικότητας και Βιωσιμότητας του δήμου Αθηναίων, είναι οι ακόλουθοι:

1) Πιλοτική τοποθέτηση δημοσίων βρυσών σε 3 κεντρικά σημεία της πόλης.

Η ΕΥΔΑΠ και ο δήμος Αθηναίων προωθούν την αξία του νερού ως κοινωνικού αγαθού και το δικαίωμα πρόσβασης όλων των πολιτών σε αυτό. Στόχος είναι η αύξηση κατά 20% των σημείων πρόσβασης σε πόσιμο νερό μέχρι το 2030. Το καλοκαίρι του 2018, σε συνεργασία με την ΕΥΔΑΠ, ξεκίνησε η πιλοτική εγκατάσταση δημοσίων κρηνών σε τρία σημεία στο κέντρο της πόλης: α) Ερμού και Νίκης, β) Πλατεία Ασωμάτων γ) Είσοδος σταθμού μετρό «ΚΕΡΑΜΕΙΚΟΣ». Στόχος για το 2019 είναι η τοποθέτηση 11 ακόμα κοινόχρηστών βρυσών.

2) Αξιοποίηση του νερού του Αδριάνειου Υδραγωγείου για τις ανάγκες του δήμου Αθηναίων

Η ΕΥΔΑΠ και ο δήμος Αθηναίων διερευνούν τη δυνατότητα αξιοποίησης του νερού που αντλείται από τους άξονες του Αδριάνειου Υδραγωγείου για την εξυπηρέτηση υπηρεσιών που παρέχει ο δήμος. Οι υπηρεσίες αυτές περιλαμβάνουν ενδεικτικά την άρδευση χώρων πρασίνου, καθώς και το πλύσιμο δρόμων, κάδων και απορριμματοφόρων. Το Αδριάνειο Υδραγωγείο κατασκευάστηκε τον 2ο αι μ.Χ. από τον Ρωμαίο αυτοκράτορα Αδριανό, με στόχο την ύδρευση της πόλης των Αθηνών από τα βρόχινα νερά της Πεντέλης και της Πάρνηθας. Η σήραγγα μήκους 25 χιλιομέτρων ξεκινούσε από την περιοχή του Τατοΐου και μετέφερε το νερό μέχρι και τους πρόποδες του Λυκαβηττού, όπου αποθηκευόταν σε λιθόκτιστη δεξαμενή.

Ειδική Συνέλευση Μετόχων Μειοψηφίας

Η Ειδική Συνέλευση των Μετόχων Μειοψηφίας πραγματοποιήθηκε στις 11 Ιουνίου 2018, στο Χρηματιστήριο Αθηνών, όπου εξέλεξε τους κ. Παναγιώτη Σκουλαρίκη και τον κ. Χρήστο Μηστριώτη ως Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. εκ μέρους των Μετόχων της Μειοψηφίας.

Συγκρότηση Δ.Σ. σε σώμα

Στις 14 Ιουνίου 2018, το Δ.Σ. της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. μετά την επικύρωση από την Τακτική Γενική Συνέλευση της 18ης Ιουνίου 2018 του ορισμού του κ. Παναγιώτη Σκουλαρίκη και του κ. Χρήστο Μηστριώτη ως Μέλη της Εταιρίας, το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας συνεδρίασε και συγκροτήθηκε σε σώμα ως ακολούθως:

Κωνσταντίνος Παπαδόπουλος, Πρόεδρος Δ.Σ. – Μη Εκτελεστικό Μέλος
Ιωάννης Μπενίσης, Διευθύνων Σύμβουλος – Εκτελεστικό Μέλος
Κωνσταντίνος Βαφειάδης - Εκτελεστικό Μέλος
Ιωάννης Καρδαράς - Μη Εκτελεστικό Μέλος
Γεώργιος Μακρυνός - Μη Εκτελεστικό Μέλος
Αλέξανδρος Πουλιάσης – Ανεξάρτητο, Μη Εκτελεστικό Μέλος
Νικόλαος Σαράντης - Μη Εκτελεστικό Μέλος
Μιχαήλ Σταυρουλάκης – Ανεξάρτητο, Μη Εκτελεστικό Μέλος
Γεώργιος Χαλαμπαλάκης - Μη Εκτελεστικό Μέλος
Χρήστος Μηστριώτης - Μη Εκτελεστικό Μέλος
Παναγιώτης Σκουλαρίκης - Μη Εκτελεστικό Μέλος
Εμμανουήλ Αγγελάκης - Μη Εκτελεστικό Μέλος
Γεώργιος Αλεξανδράκης Μέλος Δ.Σ. - Μη Εκτελεστικό Μέλος.

Παράταση θητείας Μελών Δ.Σ.

Στη Συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της 28ης Ιουνίου 2018, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε ομόφωνα την διαπίστωση της παράτασης της θητείας των εννέα Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. που εξελέγησαν από τους Μετόχους πλειοψηφίας, ήτοι των κ.κ Κωνσταντίνου Παπαδόπουλου, Ιωάννη Μπενίση, Κωνσταντίνου Βαφειάδη, Ιωάννη Καρδαρά, Γεωργίου Μακρυνού, Αλέξανδρου Πουλιάση, Νικολάου Σαράντη, Μιχαήλ Σταυρουλάκη και Γεωργίου Χαλαμπαλάκη, για χρονικό διάστημα ενός έτους, δηλαδή έως 28.06.2019

Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων Ιούνιος 2018

Η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων πραγματοποιήθηκε στις 18 Ιουνίου 2018, στο Χρηματιστήριο Αθηνών, όπου μεταξύ άλλων ενέκρινε τις Ατομικές και Ενοποιημένες Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της ΕΥΔΑΠ Α.Ε., απήλλαξε τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, ενέκρινε τη διανομή μερίσματος χρήσης 2017, ενέκρινε τις καταβληθείσες αμοιβές του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου και του Διευθύνοντος Συμβούλου, Ενέκρινε τις καταβληθείσες αμοιβές και αποζημιώσεις των Μελών και της Γραμματέας του Διοικητικού Συμβουλίου, των Μελών Επιτροπής Ελέγχου, των Διευθυντή Νομικών Υπηρεσιών και Νομικού Συμβούλου, επέλεξε την Ελεγκτική Εταιρεία «Σ.Ο.Λ. Α.Ε. Ορκωτοί Λογιστές», επικύρωσε τη μη άσκηση δικαιώματος προτίμησης της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Attica Bank, εξέλεξε τον κ. Σταυρουλάκη Μιχαήλ ως πρόεδρο της Επιτροπής Ελέγχου, και τους κ.κ. Πουλιάση Αλέξανδρο και τον Καρδάρα Ιωάννη ως Μέλη της Επιτροπής Ελέγχου της ΕΥΔΑΠ Α.Ε..και τέλος, επικύρωσε την Τροποποίηση του Καταστατικού της ΕΥΔΑΠ Α.Ε..

Βραβεία και διακρίσεις

Με το Βραβείο Silver βραβεύτηκε η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου της ΕΥΔΑΠ στην 11η εκδήλωση των Responsible Management Excellence Awards του EBENGR, την Τρίτη 3 Ιουλίου 2018, για την επιχειρηματική ηθική, την κοινωνική υπευθυνότητα και την εταιρική διακυβέρνηση. Η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου αξιολογήθηκε με βάση το EBENRME Model που περιλαμβάνει συγκεκριμένα κριτήρια αξιολόγησης στους τομείς της επιχειρηματικής ηθικής και εταιρικής υπευθυνότητας και έλαβε μετά από επιτυχημένη τεκμηρίωση της πλήρωσής τους, ειδική πιστοποίηση. Το EBENRME Model αποτελεί το μοναδικό στην Ελλάδα πιστοποιήσιμο μοντέλο επιχειρηματικής ηθικής

και έχει επιλεχθεί, ως ένα από τα σημαντικότερα μοντέλα επιχειρηματικής αριστείας για τη διαμόρφωση του δείκτη DEX του γερμανικού χρηματιστηρίου. Στη διοργάνωση βραβεύτηκαν και έλαβαν πιστοποίηση συνολικά 15 εταιρείες, εκ των οποίων η ΕΥΔΑΠ είναι η πρώτη και μοναδική εταιρεία δημοσίου που λαμβάνει διάκριση.
Με δύο χρυσά βραβεία τιμήθηκε η συνεισφορά της ΕΥΔΑΠ στην προστασία του περιβάλλοντος και την αειφορία, στα Environmental Awards 2018, που διοργανώθηκαν την Τρίτη 10 Ιουλίου 2018. Πιο συγκεκριμένα, η Εταιρεία απέσπασε το πρώτο χρυσό βραβείο στην κατηγορία Water Stewardship/Water Management and Conservation / Διαχείριση υγρών αποβλήτων με το έργο Καινοτόμα διεργασία ανάκτησης φωσφόρου και αζώτου από εκροές ιλύος Κέντρου Επεξεργασίας Λυμάτων στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού ερευνητικού έργου «SMART-Plant». Το «SMART-PLANT» έχει στόχο τη δημιουργία και υλοποίηση καινοτόμων λύσεων στη διαδικασία επεξεργασίας λυμάτων, που θα επιτυγχάνει την απαιτούμενη ποιότητα των επεξεργασμένων λυμάτων, με ταυτόχρονη ανάκτηση υλικών (αζώτου, φωσφόρου και βιοαποδομήσιμου οργανικού υλικού) και ενέργειας (βιοαερίου). Το δεύτερο χρυσό βραβείο αφορά στη διαχρονική συμβολή της εταιρείας στην περιβαλλοντική εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση των παιδιών γύρω από τον κύκλο του νερού. Η εταιρεία διακρίθηκε στην κατηγορία Environmental Leadership με το Περιβαλλοντικό Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα «Το ταξίδι του Σταγονούλη» στο οποίο συμμετέχουν περισσότερα από 15.000 παιδιά ετησίως τα τελευταία 30 χρόνια.

Δίκτυο ύδρευσης της Δημοτικής Ενότητας Μαγούλας

Το δίκτυο ύδρευσης της Δημοτικής Ενότητας Μαγούλας εντάχθηκε στο υδροδοτικό σύστημα της ΕΥΔΑΠ από την 1η Σεπτεμβρίου 2018. Οι διαδικασίες ένταξης του δικτύου στην περιοχή αρμοδιότητας της ΕΥΔΑΠ ολοκληρώθηκαν με την υπογραφή της σύμβασης και του πρωτοκόλλου παράδοσης-παραλαβής ανάμεσα στο Διευθύνοντα Σύμβουλο της Εταιρείας, Ιωάννη Μπενίση και τον Δήμαρχο Ελευσίνας Γεώργιο Τσουκαλά. Η ένταξη του δικτύου στην ευθύνη της ΕΥΔΑΠ αποτελεί μέρος του στρατηγικού σχεδιασμού της Εταιρείας, που αφορά σε επέκταση των δραστηριοτήτων της σε νέες περιοχές, ανταποκρινόμενη στα σχετικά αιτήματα των Δήμων. Πρόκειται για ένα δίκτυο 42 χλμ., που εξυπηρετεί περίπου 2.300 παροχές.

Έγκριση τροποποίησης του εσωτερικού κανονισμού Εταιρικής Διακυβέρνησης και Λειτουργίας

Την 31η Οκτωβρίου 2018, εγκρίθηκε με άμεση εφαρμογή η νέα έκδοση του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης - Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας καθώς και του αναμορφωμένου Οργανογράμματος της Εταιρείας.

Διεθνής Πιστοποίηση Επιχειρηματικής Αριστείας, «EFQM Committed to Excellence 2 Star» για την ΕΥΔΑΠ

Η ΕΥΔΑΠ είναι η πρώτη εταιρεία του Δημόσιου Τομέα στην οποία απονεμήθηκε η υψηλή διάκριση Αριστείας «Committed to Excellence – 2 Star» από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Ποιότητας (EFQM). Διεθνή πιστοποίηση - Δέσμευση στην Επιχειρηματική Αριστεία «EFQM-Committed to Excellence» έλαβε επίσης η Διεύθυνση Ψηφιακής Διοικητικής Πληροφόρησης της Εταιρείας.
Το Μοντέλο Αριστείας EFQM βασίζεται σε ένα σύνολο ευρωπαϊκών αξιών και είναι ένα πρακτικό, μη περιοριστικό πλαίσιο, που αξιολογεί τους οργανισμούς στην πορεία τους προς την επιχειρηματική αριστεία. Η ΕΥΔΑΠ αναγνωρίστηκε από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Ποιότητας ως μία εταιρεία διεθνούς κύρους, προσανατολισμένη στην επίτευξη αποτελεσμάτων, με εμπνευσμένη και αποτελεσματική ηγεσία, εξαιρετικό εργασιακό κλίμα και αφοσιωμένους ανθρώπους. Μέσα από την κουλτούρα ομαδικής εργασίας, η ΕΥΔΑΠ έχει επιτύχει θετικό αντίκτυπο στην αγορά, ενώ έχει κερδίσει την εκτίμηση και τον σεβασμό των πελατών της και των υπολοίπων ενδιαφερομένων μερών.
Για την απόκτηση της Πιστοποίησης δόθηκε βαρύτητα στην αξιολόγηση των βασικών συστημάτων της Εταιρείας. Η προσέγγιση αυτή βοήθησε την Εταιρεία να κατανοήσει το εύρος και την ωριμότητα των βασικών συστημάτων διοίκησης που είναι απαραίτητα για τη συνεχή εξέλιξή της.
Το επίπεδο αυτό Πιστοποίησης απαίτησε μια σύντομη καταγραφή και αξιολόγηση των Βασικών Συστημάτων Διοίκησης (Στρατηγική, Διαχείριση Πελατών, Διαχείριση Προσωπικού, Διαχείριση Διεργασιών, Παρακολούθηση Βασικών Αποτελεσμάτων, Αειφορία) και προετοίμασε την Εταιρεία για το ανώτερο επίπεδο της Αναγνώρισης για την Επιχειρηματική Αριστεία – EFQM Recognized for Excellence, το οποίο είναι στόχος της ΕΥΔΑΠ για το 2019.
Τα οφέλη από την υιοθέτηση των αρχών EFQM που αναμένεται να προκύψουν σε στρατηγικό επίπεδο για την Εταιρεία είναι, μεταξύ άλλων, τα εξής:
• Μακροπρόθεσμη Διοίκηση της Ποιότητας, μέσω ενός ενοποιημένου πλαισίου διαχείρισης Ολικής Ποιότητας.
• Σύνδεση στρατηγικής με συγκεκριμένα έργα βελτίωσης (top-down approach) στο σύνολο της εφοδιαστικής αλυσίδας και λήψη ανάδρασης από τα αποτελέσματα των έργων, με στόχο την επιβεβαίωση ή αναθεώρηση της στρατηγικής (bottom-up approach).
• Συμβολή στην αύξηση της παραγωγικότητας.
• Ενδυνάμωση του ονόματος της Εταιρείας στην αγορά.

Ο.Τ.Α.

Το 2018 συνεχίστηκε η εντατική διεκδίκηση των ληξιπρόθεσμων οφειλών από τους Δήμους. Για το σκοπό αυτό εστάλησαν εξώδικα σε έντεκα (11) Δήμους για οφειλές ύψους 30.488.489,05€, συμπεριλαμβανομένων των προσαυξήσεων. Από τα εξώδικα αυτά, για τα έξι (6) η ΕΥΔΑΠ προέβη σε κατάσχεση εις χείρας τρίτων.
Οι συνολικές εισπράξεις από τους ΟΤΑ το 2018 ανήλθαν σε 62.730.241,73€ έναντι 47.760.518,78€ το 2017 δηλαδή σημειώθηκε αύξηση κατά 31,34%.
Στις 31/12/2018 οι ληξιπρόθεσμες οφειλές των ΟΤΑ προς την ΕΥΔΑΠ Α.Ε. ανήλθαν σε 29.663.286,58€ έναντι 39.728.859,14€ το 2017, προέκυψε δηλαδή μείωση της τάξης του 25,33%. Από τις ληξιπρόθεσμες οφειλές, ποσό ύψους 5.420.537,35€ αντιστοιχεί σε ποσά για τα οποία έχει ήδη υπογραφεί σύμβαση ρύθμισης οφειλών με δεκατρείς (13) Δήμους. Εντός του 2018, τρεις (3)

Δήμοι εξόφλησαν ολοσχερώς τις συμβάσεις ρύθμισης ληξιπρόθεσμων οφειλών που είχαν συνάψει με την ΕΥΔΑΠ ΑΕ.

Δημόσιο

Εντός του 2018 υπεγράφη η Σύμβαση Παροχής Νερού με το Υπουργείο Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής εξασφαλίζοντας την υδροδότηση των άνυδρων νησιών και επιλύθηκε το θέμα σχετικά με την καταβολή των τελών αποχέτευσης από διάφορους φορείς.
Οι ληξιπρόθεσμες οφειλές του Δημοσίου ανήλθαν για το 2018 στα 13,8 εκ. ευρώ από 12,8 που ήταν το 2017, παρουσιάζοντας αύξηση κατά 8%. Οι συνολικές **εισπράξεις** από το Δημόσιο ανήλθαν για το 2018 σε 16,8 εκ. ευρώ έναντι 13 εκ ευρώ του 2017, αυξημένες κατά 28,76%.

Μεγάλοι Πελάτες – ΚΕΛΜ

Εντός του 2018 αντιμετωπίστηκαν, ρυθμίστηκαν και επιλύθηκαν χρονίζουσες υποθέσεις των Μεγάλων Πελατών. Για το 2018 οι ληξιπρόθεσμες οφειλές των Μεγάλων Πελατών ανήλθαν στα 3,8 εκ ευρώ από τα οποία 925,7 χιλ. ευρώ βρίσκονται σε διακανονισμό. Οι συνολικές **εισπράξεις** ανήλθαν για το 2018 σε 22,8 εκ. ευρώ.
Οι Συνολικές εισπράξεις του Κέντρου Επεξεργασίας Λυμάτων Μεταμόρφωσης για το 2018 ανήλθαν σε 2,04 εκ. ευρώ (συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ), έναντι 1,89 εκ. ευρώ το 2017, αυξημένες κατά 7,6% έναντι της περσινής χρονιάς. Εντός του 2018 μπήκε σε λειτουργία το νέο σύστημα εισόδου και παρακολούθησης των διελεύσεων.

Εφαρμογή Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων

Η ΕΥΔΑΠ Α.Ε. συμμορφούμενη στα προβλεπόμενα υπό του Γενικού Κανονισμού Προστασίας Δεδομένων ΕΕ 2016/679 (εφεξής ΓΚΠΔ) έχει πρωτίστως ορίσει Υπεύθυνο Προστασίας Δεδομένων (DPO) από τον Απρίλιο του 2018 η οποία μεριμνά για την συνεχή συμμόρφωση της Εταιρείας, γνωμοδοτεί, εισηγείται και επικαιροποιεί τα ληφθέντα οργανωτικά μέτρα.
Συνακόλουθα, έχει ήδη προβεί στην σύνταξη και δημόσια κοινοποίηση των Πολιτικών που υιοθέτησε σε σχέση με την Προστασία των Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα των υποκειμένων, τα δεδομένα των οποίων επεξεργάζεται. Ειδικότερα, έχουν αναρτηθεί από τον Μάιο του 2018 στην ιστοσελίδα της ΕΥΔΑΠ ΑΕ (www.eydap.gr) και στην εσωτερική της πλατφόρμα οι εξής Πολιτικές:

- Πολιτική Ορθής Χρήσης και Προστασίας των Δεδομένων
- Πολιτική Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα των Εργαζομένων της ΕΥΔΑΠ Α.Ε.
- Πολιτική Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα Καταναλωτών της ΕΥΔΑΠ Α.Ε.
- Πολιτική Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα Προμηθευτών της ΕΥΔΑΠ Α.Ε.

Επίσης με Απόφαση Δ.Σ. εγκρίθηκε ο Κώδικας Δεοντολογίας της Εταιρείας σύμφωνα με το άρθρο 40 του ΓΚΠΔ. Οι ανωτέρω Πολιτικές και ο Κώδικας Δεοντολογίας έχουν κοινοποιηθεί σε όλους τους ενδιαφερομένους.
Περαιτέρω, στο γραφείο της Υπευθύνου Προστασίας Δεδομένων τηρείται το ολοκληρωμένο αρχείο δραστηριοτήτων της ΕΥΔΑΠ Α.Ε., σε αριθμό 315 δραστηριότητες, το οποίο συνεχώς επικαιροποιείται και αναμορφώνεται σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των δημοσιευθέντων οδηγιών και αποφάσεων της Ελληνικής Αρχής Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα.
Σε ό,τι αφορά τις δραστηριότητες που ενέχουν υψηλό κίνδυνο διενεργήθηκαν εκτιμήσεις αντικτύπου (DPIAS) και έχουν ληφθεί υπόψιν τα αντίμετρα για την απομείωση του κινδύνου.
Αναφορικά με την άσκηση των δικαιωμάτων των υποκειμένων και την στοχευμένη ενημέρωση αυτών έχουν συνταχθεί και κοινοποιηθεί τα σχετικά κείμενα (έντυπο αιτήματος παροχής πληροφοριών και κείμενο ενημέρωσης για σύστημα βιντεοεπιτήρησης).
Σε εξαιρετικές περιπτώσεις επεξεργασίας δεδομένων ειδικών κατηγοριών έχουν συνταχθεί και κοινολογηθεί τα σχετικά έντυπα για την ορθή λήψη συγκατάθεσης.
Αναφορικά με τις συμβάσεις με τους εξωτερικούς συνεργάτες, προμηθευτές, παρόχους υγείας η ΕΥΔΑΠ Α.Ε. έχει ήδη προωθήσει τα σχετικά ερωτηματολόγια-οδηγίες ως προς τον προσδιορισμό της φύσεως της επεξεργασίας και του ρόλου αυτών (εκτελούντες-υπεύθυνοι). Ομοίως είναι εν εξελίξει η διαδικασία ένταξης σχετικών όρων στις συμβάσεις υδροληψίας-αποχέτευσης.
Είναι σε εξέλιξη η εκπαίδευση του προσωπικού στα θέματα διαχείρισης προσωπικών δεδομένων κατά την άσκηση των καθηκόντων τους. Η ΕΥΔΑΠ Α.Ε. είναι σε συνεχή εγρήγορση και καταβάλλει κάθε προσπάθεια για την πλήρη συμμόρφωσης της στον ΓΚΠΔ

Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση

Η ΕΥΔΑΠ επαναβεβαιώνει τη δέσμευσή της για την επίτευξη των στόχων που ορίζονται στο πλαίσιο Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (e-government). Οι στόχοι αυτοί αφορούν στην αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) για την αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών αλλά και των εσωτερικών λειτουργιών έτσι ώστε να διασφαλίζεται η ποιοτική εξυπηρέτηση του πελάτη

- Ικανοποίηση των πελατών και του κοινωνικού συνόλου γενικότερα
- Ίσες ευκαιρίες σε κάθε συναλλασσόμενο με την ΕΥΔΑΠ
- Διαφάνεια στις εταιρικές διαδικασίες
- Αποτελεσματική Διοίκηση
- Ικανοποίηση των εργαζομένων μέσω της ενεργού συμμετοχής τους
- Μείωση του Εταιρικού Περιβαλλοντικού Αποτυπώματός μας.

Η ενσωμάτωση της κουλτούρας της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης συνεχίστηκε το 2018 με την ανάπτυξη εφαρμογών που αφορούν:
1) Στην εταιρική ιστοσελίδα (www.eydap.gr)

- Απλοποίηση των διαδικασιών εγγραφής μέσω του taxisnet ως χρήστης του e-ΕΥΔΑΠ. Μέσω της εγγραφής

στο e-ΕΥΔΑΠ, ο πελάτης μπορεί να έχει πρόσβαση σε συγκεντρωτικά στοιχεία των παροχών του, οφειλές, πληρωμές, αλληλογραφία με την ΕΥΔΑΠ κ.α.

- Μέσα στο πρώτο τρίμηνο του 2019, εφαρμόστηκε η απλοποιημένη διαδικασία διόρθωσης στοιχείων του πελάτη μέσω του taxisnet, γεγονός που απλοποιεί τις διαδικασίες εξυπηρέτησης των αιτημάτων των χρηστών της ιστοθέσης μας.

• **E-BILL**

- Πλέον με μια πολύ απλή διαδικασία, ο πελάτης μπορεί να επιλέξει να λαμβάνει ηλεκτρονικά τον λογαριασμό του.

- Ηλεκτρονική ενημέρωση των πελατών που επιθυμών με sms/ e-mail για οτιδήποτε αφορά στο υδρευόμενο ακίνητο πχ. λογαριασμός, διακοπή υδροδότησης λόγω οφειλών.

- Ηλεκτρονική εξόφληση μέσω του ασφαλούς τραπεζικού περιβάλλοντος

• **Επικαιροποίηση** δημοσιευμένων **εταιρικών πληροφοριών**

• **Click to call:** Από τις 29/1/2018 έχει δοθεί η δυνατότητα στον πελάτη να καταχωρεί τα στοιχεία επικοινωνίας του, να επιλέγει το θέμα που τον απασχολεί και την επιθυμητή ώρα επικοινωνίας και ο υπάλληλος του τηλεφωνικού κέντρου θα επικοινωνεί μαζί του.

- Προσθήκη της επιλογής **e-pos** του Συστήματος Πληρωμών ΔΙΑΣ στις δυνατότητες ηλεκτρονικής πληρωμής λογαριασμών μέσω της ιστοσελίδας μας.
- Δυνατότητες πληρωμής διακανονισμών σε εξωτερικά κανάλια εκτός ταμείων
- 24ωρη τηλεφωνική εξυπηρέτηση μέσω της τηλεφωνικής γραμμής 1022 που συλλέγει δυναμική πληροφορία από τους καταναλωτές, τα τεχνικά τμήματα και τα περιφερειακά κέντρα. Παρέχεται τηλεφωνική εξυπηρέτηση πελάτη, ενημέρωση τεχνικών υπηρεσιών, παραγωγή στατιστικών, καταγραφή παραπόνων, ενημέρωση τρίτων φορέων – Υπηρεσιών.
- Ενσωμάτωση ενημερωτικών Video στην ιστοθέση για τους καταναλωτές.
- Ηλεκτρονική κατάθεση και διεκπεραίωση συγκεκριμένου τύπου **αιτημάτων** στο site και δυνατότητα παρακολούθηση της πορείας του αιτήματός.

- Υποβολή αιτήματος για χορήγηση ειδικών τιμολογίων: έκτακτο ειδικό τιμολόγιο, πολυτεκνικό, φιλανθρωπικό, υπερηλίκων κι επαγγελματικό

- Υποβολή αιτήματος διακανονισμού

- Επικαιροποίηση στοιχείων

- Διακανονισμός οφειλών (ηλεκτρονική κατάθεση του αιτήματος και ολοκλήρωσή του)

• Από το 2017, υπάρχει η δυνατότητα έκδοσης λογαριασμού σε **μορφή Braille**

• Δυνατότητα των σχολείων να κλείσουν ηλεκτρονικά το ραντεβού τους για το περιβαλλοντικό πρόγραμμα.

• Δημιουργία πλατφόρμας δημοσιογράφων.

2) Στην αναβαθμισμένη **mobile εφαρμογή EydApp** της Εταιρείας για ενημέρωση βλάβης, εξόφληση λογαριασμού αλλά κι επικοινωνία με το Τμήμα Εξυπηρέτησης Πελατών

3) Στα πληροφοριακά συστήματα εξυπηρέτησης πελατών. Η Εταιρεία παρέχει αδιάλειπτα **24/7** και αποτελεσματικά τις υπηρεσίες της μέσω των πληροφοριακών συστημάτων.

4) Στο **ERP** και το **CRM** της Εταιρείας

5) Στην αναβάθμιση των **Πληροφορικών Συστημάτων Τηλελέγχου & Τηλεχειρισμού των Μονάδων Επεξεργασίας Νερού**.

6) Στην εναρμόνιση των πληροφορικών συστημάτων και των υποδομών στις αρχές της ασφαλείας και **προστασίας προσωπικών δεδομένων**.

7) Στην σταδιακή μετάβαση υποδομών & εφαρμογών σε ασφαλές εταιρικό περιβάλλον **στο cloud**.

8) Στην εσωτερική παραγωγή και διακίνηση εταιρικών εγγράφων με ηλεκτρονική υπογραφή

9) Δημιουργία σειράς **videos** που δίνουν οδηγίες σχετικά με την εύρεση του υδρομετρητή, την ανάγνωσή του και τον εντοπισμό διαρροής στο ακίνητο, όλα αναρτημένα στα κοινωνικά δίκτυα της Εταιρείας.

Άμεσοι στόχοι της Εταιρείας στο πλαίσιο της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης είναι:

1. Η δυνατότητα καταχώρησης της ένδειξης του μετρητή από τον πελάτη

2. Η δυνατότητα κατάθεσης αιτήματος μείωσης λογαριασμού από Αφανή Διαρροή

3. Η εικονική τιμολόγηση

4. Αναβάθμιση εσωτερικής ιστοθέσης (portal) για την αποτελεσματικότερη συνεργασία και λειτουργία των οργανωτικών μονάδων

Η ΕΥΔΑΠ, δεσμευόμενη για την παροχή υπηρεσιών υψηλού επιπέδου στους πελάτες της αλλά και στους πολίτες γενικότερα, είναι προσανατολισμένη στη συνεχή βελτίωση των υπηρεσιών που παρέχονται ηλεκτρονικά αλλά και στη διαρκή έρευνα για την ανάπτυξη νέων καινοτόμων και ασφαλών υπηρεσιών παρακολουθώντας και αξιοποίησης των σύγχρονων τάσεων της τεχνολογίας.

Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Στοχοθεσίας

Στο πλαίσιο της εφαρμογής του Συστήματος Διοίκησης μέσω Στόχων, η ΕΥΔΑΠ το 2018 σχεδίασε και υλοποίησε ένα Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα, με το οποίο παρακολουθεί την πορεία υλοποίησης των επιχειρησιακών στόχων όλων των οργανωτικών μονάδων της Εταιρείας, διαμορφώνοντας ένα νέο, πλήρως αυτοματοποιημένο και πιο λειτουργικό περιβάλλον. Πρόκειται για μια σύγχρονη διαδικτυακή εφαρμογή (web application) μέσω της οποίας οι χρήστες υποβάλλουν τα στοιχεία σύμφωνα με συγκεκριμένες προδιαγραφές. Τα στοιχεία αυτά επικυρώνονται, αξιολογούνται και αποθηκεύονται σε βάση δεδομένων και στη συνέχεια αυτά εξάγονται αυτόματα και οπτικοποιούνται μέσω ενός από τα πλέον σύγχρονα λογισμικά οπτικοποίησης. Συνολικά, από τις περίπου 150 οργανωτικές μονάδες της ΕΥΔΑΠ, τέθηκαν 1.050 επιχειρησιακοί στόχοι, από τους οποίους οι 560 έχουν ολοκληρωθεί.

Πέρα από αυτή καθαυτή την υλοποίηση του αρχικού σκοπού, δηλαδή της αποτελεσματικότερης παρακολούθησης της πορείας των δράσεων που υλοποιούν οι λειτουργικές δομές (ιεραρχία) της Εταιρείας, σκοπός του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος είναι η χρήση του μηχανισμού αυτού ως μέσο άντλησης πληροφοριών οι οποίες θα συμβάλλουν στην αποτελεσματικότε-

ρη άσκηση διοίκησης, στον εντοπισμό τυχόν δυσλειτουργιών και γενικότερα στη λήψη αποφάσεων.
Η επίτευξη των ανωτέρω εξασφαλίζεται μέσω του σωστού σχεδιασμού αλλά και της κατάλληλης χρήσης του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος έτσι ώστε να αναλύονται οι αναφορές και οι δείκτες που αφορούν:

- την αποτύπωση της τρέχουσας κατάστασης όσον αφορά στην υλοποίηση του χρονοδιαγράμματος τόσο σε επίπεδο εταιρείας όσο και ανά οργανωτική μονάδα.
- τα αίτια καθυστερήσεων (χρονικών υπερβάσεων) στην επίτευξη των στόχων, το φόρτο εργασίας των διαφόρων βαθμίδων της ιεραρχίας και πιθανές δυσλειτουργίες εμπλεκόμενων φορέων.
- την αποτίμηση όλων των βαθμίδων της ιεραρχίας μέσα από σειρά δεικτών.

Τα αποτελέσματα που επιτεύχθηκαν μέσω της ανάπτυξης του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος υποβολής και διαχείρισης ήταν τα εξής:

- Δημιουργήθηκε πλήρως αυτοματοποιημένη διαδικασία με τη χρήση της σύγχρονης τεχνολογίας, που διευκολύνει τόσο το έργο της Υπηρεσίας Ελέγχου Υλοποίησης Στόχων, όσο και τους χρήστες.
- Μειώθηκαν σημαντικά οι χρόνοι απόκρισης και οι απαιτούμενες ανθρωποώρες.
- Δόθηκαν δυνατότητες περαιτέρω εξέλιξης του συστήματος.
- Εξασφαλίστηκε η ορθότητα των στοιχείων.
- Διαμορφώθηκε ένα νέο ψηφιακό περιβάλλον στην ΕΥΔΑΠ, με αξιοποίηση νέων τεχνολογιών.

Διακυβέρνηση Εταιρικών Δεδομένων

Η διακυβέρνηση των εταιρικών δεδομένων (Data Governance) αποτελεί βασικό πυλώνα Ψηφιακού Μετασχηματισμού και διαμόρφωσης συστήματος αναφορών (Reporting).
Η ΕΥΔΑΠ ολοκλήρωσε τη διαδικασία διασύνδεσης Πληροφοριακών Συστημάτων της Εταιρείας σε ενιαία πλατφόρμα, με τη χρήση των πλέον σύγχρονων εργαλείων Big Data.
Αναγνωρίζοντας την ανάγκη παροχής έγκυρης και έγκαιρης πληροφόρησης, απαραίτητης για τη λήψη αποφάσεων και τη διαμόρφωση παρεμβάσεων, καθώς και αναγκαίων δράσεων, με τη δημιουργία ενός κόμβου Ψηφιακής Διακυβέρνησης επιτεύχθηκε άμεση πρόσβαση στα στοιχεία των βάσεων δεδομένων της ΕΥΔΑΠ και υπάρχει πλέον δυνατότητα ολοκληρωμένης διαχείρισης της πληροφορίας αυτών.
Στόχος της για το 2019 είναι η ολοκληρωμένη επεξεργασία του μεγάλου όγκου των αποθηκευμένων (αρχικών ακατέργαστων) δεδομένων και η άντληση ποιοτικής πληροφόρησης. Ήδη, στις αρχές του 2019 η Εταιρεία προχώρησε στο σχεδιασμό της διαδικασίας μεταφοράς, αξιολόγησης και μετασχηματισμού των δεδομένων με την εφαρμογή επιχειρησιακών κανόνων. Ο στόχος για το 2019 είναι η εξαγωγή ποιοτικών αποτελεσμάτων και χρήσιμης πληροφορίας για τη διαμόρφωση συστήματος αναφορών, μέσω της άντλησης των συνεπών και ενοποιημένων δεδομένων που θα περιέχονται στην κύρια μονάδα ανάλυσης.

ΕΥΔΑΠ ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΑΕ

Τον Ιούλιο του 2011 συστήθηκε η Εταιρεία «ΕΥΔΑΠ ΝΗΣΩΝ Α.Ε.» στης οποίας το μετοχικό κεφάλαιο συμμετέχει η ΕΥΔΑΠ Α.Ε. με ποσοστό 100%. Σκοπός της Εταιρείας είναι η παροχή υπηρεσιών ύδρευσης, αποχέτευσης καθώς και ένα πλήθος δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τα παραπάνω, στη νησιωτική Ελληνική Επικράτεια.
Τον Ιανουάριο του 2013, με τροπολογία που πέρασε στη Βουλή δημιουργήθηκε το νομικό πλαίσιο, σύμφωνα με το οποίο μπορεί να ανατίθεται, στην ΕΥΔΑΠ Α.Ε. ή σε θυγατρικές της, η εκπόνηση ή ανάθεση μελετών για την κατασκευή έργων συναφών με τη δραστηριότητα της εταιρείας καθώς και η ανάθεση και διοίκηση εκτέλεσης των έργων αυτών σε νησιωτικές περιοχές.
Τον Μάρτιο του 2013 η «ΕΥΔΑΠ ΝΗΣΩΝ Α.Ε.» προχώρησε σε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της κατά 30.000 ευρώ ενώ στις 7 Φεβρουαρίου 2014 στην Έκτακτη Γενική Συνέλευση της «ΕΥΔΑΠ ΝΗΣΩΝ Α.Ε.» επικυρώθηκε και νέα αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της κατά 150.000,00 ευρώ.
Στις 22 Οκτωβρίου του 2014 η ΕΥΔΑΠ Α.Ε. με απόφαση του ΔΣ της (18460/22.10.14), ενέκρινε την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της «ΕΥΔΑΠ ΝΗΣΩΝ Α.Ε.» κατά 1.000.000 ευρώ με καταβολή του ποσού σε δύο ισόποσες δόσεις των 500.000 ευρώ, την 1η Νοεμβρίου 2014 και την 1η Ιουλίου 2015.
Στην έκτακτη Γενική Συνέλευση της 21ης Σεπτεμβρίου 2017 αποφασίστηκε η τροποποίηση του άρθρου 1 αλλαγή επωνυμίας σε «ΕΥΔΑΠ ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.» και του άρθρου 2 (σκοπός) οι δραστηριότητες θα αναλαμβάνονται εντός της Ελληνικής επικράτειας και εκτός της περιοχής που ορίζεται στο άρθρο 8 του νόμου 2744/1999 ως αρμοδιότητα της ΕΥΔΑΠ Α.Ε.
Το Διοικητικό Συμβούλιο απαρτίζεται από τους κατωτέρω:

Μπενίσης Ιωάννης	Πρόεδρος του ΔΣ και Διευθύνων Σύμβουλος
Βαφειάδης Κωνσταντίνος	Μέλος
Βουγιουκλάκης Κωνσταντίνος	Μέλος
Καραγιάννης Γεώργιος	Μέλος
Ματσούκης Πέτρος	Μέλος
Γλένης Γεώργιος	Μέλος
Μακρυνός Γεώργιος	Μέλος

Σκοπός της «ΕΥΔΑΠ ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.» είναι η αξιοποίηση της αδιαμφισβήτητης τεχνογνωσίας, του εξειδικευμένου προσωπικού και των σύγχρονων εργαλείων της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. για την παροχή υπηρεσιών υψηλής ποιότητας στους τομείς ύδρευσης και αποχέτευσης στα Ελληνικά νησιά, αλλά και σε κάθε περιοχή της Ελλάδας που έχει ανάγκη.
Στόχος μας είναι να μεταφέρουμε στους τοπικούς οργανισμούς ύδρευσης και αποχέτευσης, την τεράστια εμπειρία δεκαετιών της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. στην ορθολογική διαχείριση υδάτινων πόρων, στην εφαρμογή νέων τεχνολογιών, στην αξιοποίηση εθνικών και ευρωπαϊκών κονδυλίων για να εξασφαλίσουμε μαζί τους την ορθή λειτουργία των εγκαταστάσεων τους, την προστασία του περιβάλλοντος και το ελάχιστο δυνατό κόστος για το πολίτη και την τοπική κοινωνία.

Αναλυτικά οι δράσεις της ΕΥΔΑΠ ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε. το 2018 παρουσιάζονται παρακάτω:

1. Νήσος Αστυπάλαια

Η «ΕΥΔΑΠ ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.» υπέγραψε σύμβαση με τον Δήμο Αστυπάλαιας για την εκκένωση και τον καθαρισμό των σηπτικών δεξαμενών καθώς και την συντήρηση των εγκαταστάσεων Κ.Ε.Λ. στην περιοχή Β' Πούντα της Αστυπάλαιας. Οι εργασίες ολοκληρώθηκαν με επιτυχία και παραδόθηκε το έργο.

2. Νήσος Αντίπαρος

Η «ΕΥΔΑΠ ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.» ανταποκρίθηκε στην πρόσκληση του Δήμου Αντιπάρου προτείνοντας σχέδιο για κατάρτιση Προγραμματικής Σύμβασης με τον Δήμο Αντιπάρου με αντικείμενο την ανάθεση στην «ΕΥΔΑΠ ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.» του ρόλου της αναθέτουσας αρχής, του φορέα της υλοποίησης καθώς και του συντάκτη των τευχών δημοπράτησης και των τεχνικών προδιαγραφών που αφορούν στο έργο «Προμήθεια και εγκατάστασης μονάδας αφαλάτωσης Δ. Αντιπάρου»

3. Νήσος Τήλος

Η «ΕΥΔΑΠ ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.» ανταποκρίθηκε στην πρόσκληση του Δήμου Τήλου προτείνοντας σχέδιο για κατάρτιση Προγραμματικής Σύμβασης με τον Δήμο

i) με αντικείμενο την ανάθεση στην «ΕΥΔΑΠ ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.». του ρόλου της αναθέτουσας αρχής, του φορέα της υλοποίησης καθώς και του συντάκτη των τευχών δημοπράτησης και των τεχνικών προδιαγραφών που αφορούν στο έργο «Κατασκευή Έργων Επαναλειτουργίας Λιμνοδεξαμενής Τήλου, για την αντιμετώπιση του φαινομένου της λειψυδρίας»

ii) και για το έργο « Εγκατάσταση Επεξεργασίας Βοθρολυμάτων Δήμου Τήλου».

4. Νήσος Κάσος

Η «ΕΥΔΑΠ ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.» υπέγραψε σύμβαση με τον Δήμο Κάσου για το έργο «ψηφιακή αποτύπωση των υφιστάμενων δικτύων πόσιμου νερού της πόλης Κάσου και τον έλεγχο λειτουργίας και υδραυλικής συμπεριφοράς των δικτύων διανομής της πόλης.» Οι εργασίες ολοκληρώθηκαν με επιτυχία και παραδόθηκε το έργο.

5. ΔΕΥΑ Καστοριάς

Η «ΕΥΔΑΠ ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.» κατόπιν αιτήματος της ΔΕΥΑ Καστοριάς, υπέβαλε προσφορά για τον καθαρισμό των αντλιοστασίων λυμάτων Α' & Β' της πόλης Καστοριάς. Η σχετική σύμβαση αναμένετε να υπογραφεί στις αρχές του 2019.

6. ΔΕΥΑ Ναυπλίου

Η «ΕΥΔΑΠ ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.» ύστερα από πρόσκληση της ΔΕΥΑ Ναυπλίου υπέβαλε προσφορά παροχής υπηρεσιών για την συντήρηση του δικτύου αποχέτευσης. Η σχετική σύμβαση αναμένετε να υπογραφεί στις αρχές του 2019.

7. Ταμείο Παρακαταθηκών & Δανείων (Τ.Π.Δ.)

Η «ΕΥΔΑΠ ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.» σε ακολουθία μιας σειράς συζητήσεων και ενεργειών της Διοίκησης της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. συμμετείχε στην προώθηση του προγράμματος του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων (Τ.Π.Δ.) με τίτλο «ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗ ΜΕΛΕΤΩΝ ΩΡΙΜΑΝΣΗΣ ΕΡΓΩΝ ΤΩΝ Ο.Τ.Α.» Επέλεξε 46 νησιωτικούς δήμους, αξιοποιώντας την αναρτημένη λίστα «Πίνακας Δικαιούχων» στην ιστοσελίδα του (Τ.Π.Δ.) και με τους οποίους επικοινώνησε τόσο τηλεφωνικά όσο και ηλεκτρονικά με σκοπό αφενός την ενημέρωσή τους αφετέρου την υποβοήθηση υποβολής της κατάλληλης για τους εν λόγω δήμους πρόταση εντάξεως στο πρόγραμμα. Οι 18 δήμοι από αυτούς, εκδήλωσαν ένα αρχικό ενδιαφέρον για έργα αρμοδιότητας της εταιρίας, χωρίς όμως να έχει οριστικοποιηθεί κάποιο συγκεκριμένο έργο κατάλληλο για χρηματοδότηση. Τελικώς, ο Δήμος Αντιπάρου ζήτησε συνεργασία με την «ΕΥΔΑΠ ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.» για έργα αφαλάτωσης.

8. Πρόγραμμα επενδύσεων ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ Ι

Η «ΕΥΔΑΠ ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.» σε ακολουθία μιας σειράς συζητήσεων και ενεργειών της Διοίκησης της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. συμμετείχε στην προώθηση του προγράμματος του Υπουργείου Εσωτερικών με τίτλο «ΦΙΛΟΔΗΜΟΣ Ι »

Έχει προσεγγίσει δήμους που έχουν την δυνατότητα να συμμετέχουν στο πρόγραμμα, με σκοπό αφενός την ενημέρωσή τους και αφετέρου την υποβοήθηση υποβολής της κατάλληλης για τους εν λόγω δήμους πρόταση εντάξεως στο πρόγραμμα.

9. ΔΕΗ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ

Αναγνωρίζοντας το γεγονός ότι τα υβριδικά συστήματα ΑΠΕ με έμφαση στην από κοινού εξυπηρέτηση αναγκών ύδρευσης αποχέτευσης και παραγωγής ενέργειας αποτελούν κομβικό εργαλείο στον σχεδιασμό έργων στα μη διασυνδεδεμένα νησιά, η «ΕΥΔΑΠ ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.» και η ΔΕΗ Ανανεώσιμες βρίσκονται στην φάση κατάρτισης κοινής δράσης με υποψήφια μελέτη πιλοτικής εφαρμογής στην Σκιάθο.

10. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΩΡΙΜΑΝΣΗ, ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΕΥΔΑΠ ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΟΥ ΕΣΠΑ 2014 – 2020

Σε συνεργασία με σχετικούς φορείς και οργανισμούς γίνονται ενέργειες ώστε να υποβληθούν προτάσεις προς χρηματοδότηση σχετικά με την αναβάθμιση της ποιότητας των υπηρεσιών της εταιρείας μας προς του πελάτες της με τη χρησιμοποίηση σύγχρονων πληροφοριακών συστημάτων. Η σχετική πρόταση αναμένεται να κατατεθεί εντός του 2019.

ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΗ ΠΟΡΕΙΑ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ

Η ΕΥΔΑΠ, έχοντας το αποκλειστικό δικαίωμα παροχής υπηρεσιών προμήθειας και διανομής νερού και υπηρεσιών αποχέτευσης στην περιοχή της Αττικής, εξυπηρετεί το 40% του πληθυσμού της ελληνικής επικράτειας.

Ως η μεγαλύτερη Εταιρεία παροχής υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης της Ελλάδας και μία από τις μεγαλύτερες στην Ευρώπη, φροντίζει με συνέπεια, υπευθυνότητα και ευαισθησία να παρέχει άριστης ποιότητας νερό παράλληλα με σύγχρονες και αδιάλειπτες υπηρεσίες αποχέτευσης και βιολογικού καθα-

ρισμού στον εξυπηρετούμενο πληθυσμό της Αττικής, ενώ ταυτόχρονα διασφαλίζει το φυσικό περιβάλλον.
Έχοντας ως πρωταρχικό στόχο την καλύτερη δυνατή εξυπηρέτηση των πελατών της, αλλά και την άρτια διαχείριση του νερού, η υψηλή της τεχνογνωσία εγγυάται την υπερκάλυψη των αναγκών του εξυπηρετούμενου πληθυσμού και της αποτελεσματικότητας της χρήσης των πόρων.
Κατά τη διάρκεια του 2019, η Εταιρεία αναμένεται να εφαρμόσει μέρος του επενδυτικού προγράμματος που εγκρίθηκε στο πλαίσιο του Επιχειρηματικού Σχεδίου 2017-2021. Στην ανάπτυξη του επιχειρηματικού σχεδίου προβλέπεται η κατασκευή και διαχείριση των παγίων που προορίζονται για πολυετή χρήση σε ένα ταχέως μεταβαλλόμενο περιβάλλον. Το 43% του προϋπολογισμού αφορά στα έργα αποχέτευσης της Ανατολικής Αττικής, τα οποία θα δώσουν λύση στο πρόβλημα δεκαετιών που ταλανίζει την περιοχή. Η χρηματοδότηση των κεφαλαιουχικών επενδύσεων προβλέπεται να καλυφθεί μέσω των θετικών λειτουργικών ταμειακών ροών, των επιχορηγήσεων και των υφιστάμενων ταμειακών διαθεσίμων.
Η ΕΥΔΑΠ με δεδομένη την κοινωνική της ευαισθησία, θα συνεχίσει να στηρίζει συμπολίτες μας που έχουν ανάγκη, μέσα από την εφαρμογή κοινωνικών τιμολογίων.
Από τη χρήση του 2004 εκκρεμεί η σύναψη εγγραφής συμφωνίας όπως ορίζεται στο άρθρο 15 της από 9.12.1999 σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Εταιρείας, η οποία θα καθορίζει το τίμημα του απολημφθέντος μη επεξεργασμένου νερού.
Ελλείψει γραπτής συμφωνίας, η Εταιρεία συνεχίζει και μετά την 30.06.2013, να συμψηφίζει το τίμημα του αδιύλιστου νερού με τις υπηρεσίες συντήρησης και λειτουργίας που προσφέρει για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν στην Εταιρεία Παγίων "ΕΥΔΑΠ ΝΠΔΔ", ενώ παράλληλα βρίσκονται στο στάδιο διαβούλευσης με τους αρμόδιους φορείς οι όροι της συμφωνίας.
Αλλαγές στην τιμολόγηση των υπηρεσιών που προσφέρει η ΕΥΔΑΠ, θα επιφέρει η εφαρμογή της ΚΥΑ 135275 (αρ. 3, παρ.9), ΦΕΚ 1751/22.05.2017 «Έγκριση γενικών Κανόνων κοστολόγησης και Τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του».

Η αξιοποίηση της τεχνογνωσίας των εργαζομένων, ο διαρκής εκσυγχρονισμός μέσω των νέων τεχνολογιών, βελτιώνουν συνεχώς την παραγωγικότητα και κατ' επέκταση την ανταγωνιστικότητα της εταιρείας. Σε συνδυασμό δε με τη μονοπωλιακή φύση του προσφερόμενου προϊόντος, η ΕΥΔΑΠ θα συνεχίσει να διαθέτει υψηλή ταμειακή ρευστότητα, χωρίς δανεισμό, και θα πετυχαίνει βιώσιμη ανάπτυξη, διασφαλίζοντας τα συμφέροντα και του κοινωνικού συνόλου αλλά και των μετόχων.

ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ & ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΕΣ

Η Εταιρεία διαχειρίζεται το κεφάλαιό της με τρόπο τέτοιο ώστε να εκπληρώνει τους σκοπούς της, όπως αναφέρονται στην παράγραφο 4α του άρθρου 1 του Ν.2744/99. Επίσης σύμφωνα με την παράγραφο 8 του ιδίου άρθρου απαγορεύεται η σύσταση εμπράγματου δικαιώματος επί των ακινήτων παγίων στοιχείων της, που χρησιμοποιούνται για την άσκηση των σχετικών με την παροχή υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης δραστηριοτήτων της. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 5 του ιδίου νόμου δεν χωρεί αναγκαστική εκτέλεση του ενεργητικού της ΕΥΔΑΠ που χρησιμοποιείται για την άσκηση των σχετικών με την παροχή υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης δραστηριοτήτων της.

Η Εταιρεία την τρέχουσα περίοδο δεν προέβη σε δανεισμό είτε μακροπρόθεσμο είτε βραχυπρόθεσμο. Μετά την εισαγωγή της στο χρηματιστήριο το 2000 και μέχρι το 2013 η Εταιρεία είχε προβεί κυρίως σε βραχυπρόθεσμο δανεισμό, προκειμένου να ανταποκριθεί στις λειτουργικές της υποχρεώσεις λόγω της μη πληρωμής των λογαριασμών ύδρευσης από ορισμένους ΟΤΑ και άλλους δημόσιους φορείς.
Η Εταιρεία φροντίζει να διατηρεί ικανοποιητικό ύψος κεφαλαίων προκειμένου να εξυπηρετεί τους σκοπούς της εφαρμόζοντας την κατάλληλη μερισματική πολιτική.

Δείκτης δανειακής επιβάρυνσης				
	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε χιλ Ευρώ	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Δανειακές Υποχρεώσεις	-	-	-	-
Ταμειακά Διαθέσιμα & Ισοδύναμα	(383.552)	(294.921)	(382.615)	(293.920)
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	949.227	942.028	949.431	942.191
Δείκτης καθαρού χρέους προς ίδια κεφάλαια	**0**	**0**	**0**	**0**

Συνεπώς δεν υφίσταται κίνδυνος από μεταβολή των επιτοκίων των τραπεζών.
Η διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων διεκπεραιώνεται από τις αρμόδιες Διευθύνσεις της Εταιρείας, οι οποίες λειτουργούν με συγκεκριμένους κανόνες που έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο.
Το Διοικητικό Συμβούλιο θέτει τους στόχους, ορίζει την πολιτική, επιλέγει το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων, η υλοποίηση του οποίου ανατίθεται στα στελέχη της Εταιρείας. Η ύπαρξη πλαισίου διαχείρισης κινδύνων είναι κεντρικής σημασίας και η διαδικασία παρακολούθησης είναι δομημένη, συνεχής και διαρκής.

(α) Πιστωτικός κίνδυνος

Η έκθεση της Εταιρείας όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο περιορίζεται στα κάτωθι χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Κατηγορίες χρηματοοικονομικών στοιχείων	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Χρηματοοικονομικά Περιουσιακά Στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	1.703	3.659	1.703	3.659
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	383.552	294.921	382.615	293.920
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις και Συμβατικά Περιουσιακά Στοιχεία	211.410	237.299	211.350	237.252
Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	9.380	19.034	9.380	19.034
Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες	-	-	1.210	1.210
Σύνολο	**606.045**	**554.913**	**606.258**	**555.075**

Στις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις περιλαμβάνονται απαιτήσεις από ιδιώτες πελάτες, για τις οποίες υφίσταται σχετικός κίνδυνος, ο οποίος περιορίζεται με την ανάληψη μέτρων και δράσεων από τις αρμόδιες διευθύνσεις. Οι δράσεις αφορούν τη λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση των ληξιπρόθεσμων οφειλών και παροχής διευκολύνσεων για την αποπληρωμή αυτών.

Για την κατηγορία των οφειλών της τοπικής αυτοδιοίκησης ΟΤΑ, η Εταιρεία εξετάζει την δυνατότητα είσπραξης των ληξιπρόθεσμων οφειλών μέσω κατάρτισης συμβάσεων (διαχείρισης δικτύων ή διακανονισμούς) ή μέσω νομοθετικών ρυθμίσεων.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναθεώρησε τη μεθοδολογία για την επιμέτρηση της απομείωσης των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9. Το ΔΠΧΑ 9 αντικαθιστά τις προβλέψεις του ΔΛΠ 39 που σχετίζονται με την αναγνώριση, ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων καθώς και των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, την αποαναγνώριση των χρηματοοικονομικών μέσων, την απομείωση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και την λογιστική πολιτική αντιστάθμισης. Η εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» από 01 Ιανουαρίου 2018 έχει ως αποτέλεσμα αλλαγή στη λογιστική πολιτική και προσαρμογές στα κονδύλια των οικονομικών καταστάσεων. Η αρχική εφαρμογή από την επίδραση της νέας πολιτικής απομείωσης αναγνωρίζεται ως προσαρμογή στο υπόλοιπο ανοίγματος των κερδών εις νέον την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν επηρεάζει τα κονδύλια της κατάστασης οικονομικής θέσης της 31.12.2017 (Σημ. 40).

Η επίδραση από την εφαρμογή του νέου προτύπου «στα κέρδη εις νέον» ως συνέπεια της νέας μεθοδολογίας απεικονίζεται ως εξής:

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	Σημειώσεις	Όμιλος	Εταιρεία
Κέρδη εις νέον την 31.12.2017 - ΔΛΠ 39/ΔΛΠ 18		**458.503**	**458.666**
Αύξηση της πρόβλεψης Απομείωσης των απαιτήσεων και των Συμβατικών περιουσιακών στοιχείων		(37.954)	(37.954)
Συνολική επίδραση από την ανακατάταξη των Συμμετοχικών τίτλων από τις επενδύσεις		12.827	12.827
Σύνολο προσαρμογών ΔΠΧΑ9		**(25.127)**	**(25.127)**
Κέρδη εις νέον την 1.1.2018 - ΔΠΧΑ 9 πριν την αναπροσαρμογή από το ΔΠΧΑ 15		**433.376**	**433.539**

Επισημαίνεται ότι με την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 επαναξιολογήθηκε το σύνολο των εμπορικών απαιτήσεων της εταιρείας.

Παρακάτω παρατίθεται πίνακας χρονοανάλυσης για τις απαιτήσεις της Εταιρείας:

Ποσά σε χιλ Ευρώ							
ΧΡΟΝΟΑΝΑΛΥΣΗ ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ							
2018	**Μη Ληξιπρόθεσμες**	**0-1 μήνα**	**1-6 μήνες**	**6 μήνες-2 έτη**	**2 έτη-5 έτη**	**> 5 έτη**	**Σύνολο**
ΙΔΙΩΤΕΣ	30.489	10.030	27.375	38.812	33.844	37.719	**178.268**
ΔΗΜΟΣΙΟ	2.137	943	1.060	4.219	5.004	4.848	**18.212**
ΟΤΑ	6.059	2.659	9.681	8.656	7.143	663	**34.862**
Σύνολο	**38.685**	**13.632**	**38.116**	**51.688**	**45.992**	**43.230**	**231.343**

2017	**Μη Ληξιπρόθεσμες**	**0-1 μήνα**	**1-6 μήνες**	**6 μήνες-2 έτη**	**2 έτη-5 έτη**	**> 5 έτη**	**Σύνολο**
ΙΔΙΩΤΕΣ	30.029	9.548	30.352	45.046	33.458	33.422	**181.855**
ΔΗΜΟΣΙΟ	3.483	736	1.806	3.671	5.369	3.367	**18.432**
ΟΤΑ	6.411	2.450	8.139	10.901	16.743	860	**45.503**
Σύνολο	**39.923**	**12.734**	**40.297**	**59.617**	**55.569**	**37.649**	**245.789**

Σημειώνεται ότι το εξοφλημένο ποσό των δόσεων, των διακανονισμών ιδιωτών την 31.12.2018 ανέρχεται σε ποσό Ευρώ 14.015 χιλ. έναντι ποσού Ευρώ 13.069 χιλ. της αντίστοιχης περσινής περιόδου και δεν συμπεριλαμβάνεται στο υπόλοιπο των ιδιωτών πελατών, στον πίνακα της χρονοανάλυσης.
Η Διεύθυνση Διαχείρισης Εσόδων & Απαιτήσεων και η Διεύθυνση Διαχείρισης Ειδικών πελατών, ελέγχουν διαρκώς τις απαιτήσεις από πελάτες της Εταιρείας, είτε χωριστά είτε κατά ομάδα (κωδικοί τιμολογίων, κατηγορίες πελατών) και ενσωματώνουν τις πληροφορίες αυτές στις διαδικασίες του πιστωτικού ελέγχου.
Για την αντιμετώπιση του πιστωτικού κινδύνου η Υπηρεσία Αναγκαστικών Εισπράξεων της Διεύθυνσης Νομικών Υπηρεσιών εξετάζει σε συνεχή βάση και διευθετεί μέσω της δικαστικής οδού (ΝΔ 356/1974 «Κώδικας Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων») ληξιπρόθεσμες οφειλές προς είσπραξη από υδροληψία, δικαιώματα χρήσης και δικαιώματα σύνδεσης ακινήτων από ιδιώτες και ΟΤΑ.
Το ταμείο και τα ταμειακά ισοδύναμα υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9 και η εκτιμώμενη ζημία απομείωσης δεν κρίνεται σημαντική. Η διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου γίνεται με συγκέντρωση του μεγαλύτερου τμήματος των διαθεσίμων της Εταιρείας στην Τράπεζα της Ελλάδος (περίπου 60%) και με περιορισμό της έκθεσης στα λοιπά ημεδαπά πιστωτικά ιδρύματα (κυρίως Συστημικές τράπεζες).
Κανένα από τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία δεν έχει εξασφαλιστεί με υποθήκη ή άλλη μορφή πιστωτικής εξασφάλισης. Αντίστοιχα η Εταιρεία δεν έχει εκχωρήσει σε τρίτους ως μορφής εγγύησης χρηματοπιστωτικά μέσα του Ενεργητικού

(β) Κίνδυνος ρευστότητας

Ο κίνδυνος ρευστότητας αντιμετωπίζεται με τη διατήρηση ικανών χρηματικών διαθεσίμων και την εξασφάλιση τραπεζικών πιστώσεων προς χρήση. Δεν υφίσταται κίνδυνος ρευστότητας λόγω της ύπαρξης σημαντικών ταμειακών διαθεσίμων ικανών να καλύψουν τις τρέχουσες λειτουργικές και επενδυτικές ανάγκες.
Ο παρακάτω πίνακας αναλύει τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της Εταιρείας, ταξινομημένες σε σχετικές ομαδοποιημένες ημερομηνίες λήξης, οι οποίες υπολογίζονται σύμφωνα με το χρονικό υπόλοιπο από την ημερομηνία ισολογισμού μέχρι τη συμβατική ημερομηνία λήξης, σε μη προεξοφλημένες τιμές.

ΧΡΟΝΟΑΝΑΛΥΣΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ							
2018	0-1 Μήνα	2-3 Μήνες	3-6 Μήνες	6-12 Μήνες	1- 5 έτη	> 5 έτη	Σύνολο
Δανειακές Υποχρεώσεις	-	-	-	-	-	-	-
Προμηθευτές & Λοιπές Υποχρεώσεις	17.249	29.388	10.682	4.973	42.295	328.532	**433.119**
Σύνολο	**17.249**	**29.388**	**10.682**	**4.973**	**42.295**	**328.532**	**433.119**

2017	0-1 Μήνα	2-3 Μήνες	3-6 Μήνες	6-12 Μήνες	1- 5 έτη	> 5 έτη	Σύνολο
Δανειακές Υποχρεώσεις	-	-	-	-	-	-	-
Προμηθευτές & Λοιπές Υποχρεώσεις	15.908	27.819	4.594	4.464	39.042	315.576	**407.403**
Σύνολο	**15.908**	**27.819**	**4.594**	**4.464**	**39.042**	**315.576**	**407.403**

Ποσά σε χιλ Ευρώ

(γ) Κίνδυνος Αγοράς

Ο κίνδυνος αγοράς σχετίζεται με το μετοχικό χαρτοφυλάκιο της Εταιρείας, το οποίο αποτελεί μακροπρόθεσμη, στρατηγική επένδυση κι ως εκ τούτου περιορίζεται σε προκαθορισμένα όρια θέσης (Position Limits).

(δ) Κίνδυνοι από την επιβολή κεφαλαιακών ελέγχων στην Ελλάδα

Με Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου στις 28 Ιουνίου 2015, οι Ελληνικές τράπεζες τέθηκαν σε αργία και επιβλήθηκαν κεφαλαιακοί έλεγχοι. Η τραπεζική αργία έληξε στις 20 Ιουλίου 2015, ενώ σταδιακά περιορίζονται οι κεφαλαιακοί έλεγχοι, ωστόσο μέρος αυτών παραμένει σε ισχύ. Λόγω της ιδιαιτερότητας και της ανελαστικότητας του προϊόντος, η ζήτησή του δεν επηρεάζεται από την επιβολή κεφαλαιακών ελέγχων, συνεπώς οι σχετικές οικονομικές εξελίξεις στην Ελλάδα δεν επηρέασαν τις εισπράξεις, τις πληρωμές και τον κύκλο εργασιών της Εταιρείας.

(ε) Ρυθμιστικός κίνδυνος

Στις 22 Μαΐου 2017, δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ Β 1751, η Κοινή Υπουργική Απόφαση η οποία είχε ως θέμα: «Έγκριση γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του». Η ΕΥΔΑΠ ΑΕ εξετάζει την εφαρμογή των γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος σύμφωνα με την ανωτέρω Κοινή Υπουργική Απόφαση.

Από την προκαταρκτική εξέταση της Κοινής Υπουργικής Απόφασης από την Εταιρεία, προέκυψαν θέματα προς διευκρίνιση, που αφορούν:

- Την τιμή του ακατέργαστου ύδατος, ως βασικό στοιχείο κόστους,
- Το περιβαλλοντικό κόστος και το κόστος πόρου ανά κυβικό μέτρο νερού, καθώς αυτό δεν έχει γνωστοποιηθεί στην Εταιρεία, έως την 31 Οκτωβρίου 2018, από τη Διεύθυνση Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης,
- Το κόστος ευκαιρίας του επενδεδυμένου κεφαλαίου και ειδικότερα η εύλογη ετήσια απόδοση των ιδιωτικών επιχειρηματικών κεφαλαίων που χρησιμοποιούνται,

Με Κοινή Υπουργική Απόφαση που εκδόθηκε στις 03.12.2013, ορίστηκε ότι οι οφειλές του Ελληνικού Δημοσίου προς την Εταιρεία από επιχορηγούμενες δαπάνες επενδυτικού προγράμματος για τη δεκαετία 2000-2010, που απορρέουν από την 09.12.1999 σύμβαση του Ελληνικού Δημοσίου με την Εταιρεία, ύψους Ευρώ 294 εκατ. περίπου, αποσβένονται με μη φορολογικές οφειλές ισόποσης αξίας της Εταιρείας προς το Ελληνικό Δημόσιο, οι οποίες αφορούν το κόστος του διατεθέντος σε αυτήν αδιύλιστου νερού, περιόδου 25.10.2004-30.06.2013.

Ωστόσο εκκρεμεί από τη χρήση 2004 η σύναψη έγγραφης συμφωνίας όπως ορίζεται στο άρθρο 15 της από 09.12.1999 σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Εταιρείας η οποία θα καθορίζει το τίμημα του απολημφθέντος μη επεξεργασμένου ύδατος. Ελλείψει γραπτής συμφωνίας, η Εταιρεία συνεχίζει και μετά την 30.06.2013, να συμψηφίζει το τίμημα του αδιύλιστου ύδατος που αντλεί με τις υπηρεσίες συντήρησης και λειτουργίας που προσφέρει για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν στην Εταιρεία Παγίων «ΕΥΔΑΠ ΝΠΔΔ» επιβαρύνοντας τα αποτελέσματά της.

Μέχρι και σήμερα ισχύει το τιμολόγιο που εγκρίθηκε με το ΦΕΚ 3188Β/16.12.2013.

(στ) Σχέσεις με Ελληνικό Δημόσιο

Με κοινή υπουργική απόφαση της 03.12.2013 που εκδόθηκε βάσει νομοθετικών ρυθμίσεων ορίστηκε ότι οι οφειλές του Ελληνικού Δημοσίου προς την Εταιρεία από επιχορηγούμενες δαπάνες επενδυτικού προγράμματος για τη δεκαετία 2000-2010 που απορρέουν από την 09.12.1999 σύμβαση του Ελληνικού Δημοσίου με την Εταιρεία ύψους Ευρώ 294 εκατ. περίπου αποσβένονται με μη φορολογικές οφειλές ισόποσης αξίας της Εταιρείας προς το Ελληνικό Δημόσιο, μέχρι τις 30.6.2013 οι οποίες αφορούν το κόστος του διατεθέντος σε αυτήν αδιύλιστου νερού περιόδου 25.10.2004-30.06.2013. Με την ίδια κοινή υπουργική απόφαση αποσβέστηκαν και οι λοιπές αξιώσεις μέχρι την 30.06.2013 μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και ΕΥΔΑΠ ΑΕ. Με απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων την 27η Δεκεμβρίου 2013 έγινε αποδεκτή η ανωτέρω κοινή υπουργική απόφαση.

Ωστόσο εκκρεμεί από τη χρήση 2004 η σύναψη έγγραφης συμφωνίας όπως ορίζεται στο άρθρο 15 της από 09.12.1999 σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Εταιρείας η οποία θα καθορίζει το τίμημα του απολημφθέντος μη επεξεργασμένου ύδατος. Ελλείψει γραπτής συμφωνίας, η Εταιρεία συνεχίζει και μετά την 30.06.2013, να συμψηφίζει το τίμημα του αδιύλιστου ύδατος που αντλεί με τις υπηρεσίες συντήρησης και λειτουργίας που προσφέρει για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν στην Εταιρεία Παγίων «ΕΥΔΑΠ ΝΠΔΔ» (σημ.33) επιβαρύνοντας τα αποτελέσματά της.

Αλλαγές στην τιμολόγηση των υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης θα επιφέρει η εφαρμογή της ΚΥΑ 135275 (αρ. 3, παρ.9), ΦΕΚ 1751/22.05.2017 «Έγκριση γενικών Κανόνων κοστολόγησης και Τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του». Στην παρούσα φάση δεν είναι δυνατόν να προβλεφθούν τυχόν επιπτώσεις από τη διαδικασία αυτή στην μέχρι τώρα ακολουθούμενη τακτική της εταιρείας.

ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Α) Συναλλαγές με Μέλη Διοικητικού Συμβουλίου

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	31.12.2018	31.12.2017
Αμοιβές (Προέδρου & Δ/ντος Συμβούλου και Εκτελεστικών Συμβούλων)	114	114
Αμοιβές & έξοδα παράστασης μελών Δ.Σ.	239	138
Σύνολο	**353**	**252**

Β) Συναλλαγές και υπόλοιπα με Ελληνικό Δημόσιο και ΟΤΑ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε χιλ. Ευρώ	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
1) Συναλλαγές				
- Έσοδα	55.938	61.512	55.938	61.512
- Κόστος πωληθέντων (κόστος κατασκευής έργων)	-	529	-	529
2) Υπόλοιπα				
- Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις (Έργα για λογαριασμό Ελληνικού Δημοσίου)	4.141	4.297	4.141	4.297
- Επίδραση εφαρμογής ΔΠΧΑ15 (01.01.2018)	-	(4.297)	-	(4.297)
- Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις από πελάτες (Διακανονισμοί Δήμων)	3.619	12.961	3.619	12.961
- Απαιτήσεις από Πελάτες (ΟΤΑ, Ελληνικό Δημόσιο)	50.433	53.286	50.433	53.286
- Απαίτηση από Ε.ΥΔ.Α.Π. ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.	-	-	-	24
- Λοιπές Απαιτήσεις (από το Ελληνικό Δημόσιο για κάλυψη ελλείμματος από αποζημίωση προσωπικού)	258	258	258	258

Οι συναλλαγές με Ελληνικό Δημόσιο και ΟΤΑ αφορούν έσοδα υδροληψίας τιμολογημένα και δεδουλευμένα, καθώς επίσης και δεδουλευμένα έσοδα από το κόστος κατασκευής έργων για λογαριασμό του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών και μεταφορών και του Ν.Π.Δ.Δ «Εταιρεία Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π».

ΜΕΡΙΣΜΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της 18ης Ιουνίου 2018 αποφάσισε τη διανομή μερίσματος κερδών χρήσης 2017 ποσού 0,20 ευρώ ανά μετοχή μικτό.
Το Διοικητικό Συμβούλιο της 5ης Απριλίου 2019, αποφάσισε να προτείνει στην Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων τη διανομή μερίσματος ποσού εικοσιεπτά λεπτών (Ευρώ 0,27) ανά μετοχή, (συνολικό μικτό ποσό Ευρώ 28.755.000) για τη χρήση 2018. Το μέρισμα αποτελεί αντικείμενο έγκρισης από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων και περιλαμβάνεται στο υπόλοιπο του λογαριασμού «Αποτελέσματα εις νέον».

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΜΕΤΑ ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2018

Δεν σημειώθηκε κανένα σημαντικό γεγονός μετά το τέλος της χρήσης του 2018.

ΔΗΛΩΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Η Δήλωση Εταιρικής Διακυβέρνησης αφορά στο σύνολο των αρχών και πρακτικών που υιοθετεί η Εταιρεία προκειμένου να διασφαλίσει την απόδοσή της, τα συμφέροντά των μετόχων της και τα συμφέροντα όλων των ενδιαφερόμενων μερών. Επισημαίνεται ότι συντάσσεται βάσει του ισχύοντος άρθρου 152 του Ν. 4548/2018, καλυπτομένου του περιεχομένου του άρθρου 43ββ του ΚΝ 2190/1920, όπως ίσχυε έως 31-12-2018.

Η δομή της παρούσας Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης επικεντρώνεται στα ακόλουθα θέματα:

i. Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης – Εσωτερικός Κανονισμός Λειτουργίας
ii. Διοικητικό Συμβούλιο και Επιτροπή Ελέγχου
iii. Γενική Συνέλευση & Δικαιώματα Μετόχων
iv. Εσωτερικός Έλεγχος και Διαχείριση Κινδύνων
v. Λοιπά διαχειριστικά ή εποπτικά όργανα ή επιτροπές της Εταιρείας

Α. Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η Εταιρεία έχει θεσπίσει Κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης τον οποίο έχει ενσωματώσει στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας και αποτελεί ήδη από τις 23.10.2013 ενιαίο κείμενο κατονομαζόμενο ως Εσωτερικός Κανονισμός Εταιρικής Διακυβέρνησης

και Λειτουργίας της ΕΥΔΑΠ και τον οποίο τηρεί. Την 31η Οκτωβρίου 2018, εγκρίθηκε με την υπ' αριθ. 19899 απόφαση ΔΣ σε άμεση εφαρμογή η νέα έκδοση του Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης - Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας. Ο Κώδικας αυτός βρίσκεται διαθέσιμος στο κοινό σε ηλεκτρονική μορφή στον ιστότοπο της Εταιρείας www.eydap.gr και σε έντυπη μορφή στην έδρα της Εταιρείας Ωρωπού 156 Γαλάτσι, στην Υπηρεσία Μετοχολογίου και στην Υπηρεσία Εταιρικών Ανακοινώσεων.
Η Εταιρεία συμμορφώνεται πλήρως με το νομοθετικό πλαίσιο εταιρικής διακυβέρνησης που διέπει τις εισηγμένες εταιρείες έχοντας υιοθετήσει πλέον των νομοθετικών προβλέψεων τα κριτήρια αντικειμενικότητας των ανεξάρτητων μη εκτελεστικών μελών του ΔΣ όπως αυτά προβλέπονται στον Ελληνικό Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης για τις εισηγμένες εταιρείες όπως ειδικότερα κατωτέρω αναλύεται.

Β. Διοικητικό Συμβούλιο και Επιτροπή Ελέγχου

Η Εταιρεία διοικείται από το Διοικητικό Συμβούλιο, ο αριθμός των μελών του οποίου είναι περιττός και δεν δύναται να υπερβαίνει τα δεκατρία (13) μέλη ή να είναι μικρότερος των επτά (7) μελών. Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται από εκτελεστικά, μη εκτελεστικά και ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 3 και 4 του Ν. 3016/2002 όπως κάθε φορά ισχύει.
Η Γενική Συνέλευση των μετόχων είναι αρμόδια να καθορίζει τον αριθμό των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου καθώς επίσης και να αυξάνει ή να μειώνει τον αριθμό αυτών, πάντοτε μέσα στο πλαίσιο που τίθεται από το καταστατικό και το νόμο. Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται:
α) από δύο (2) εκπροσώπους των εργαζομένων στην Εταιρεία που εκλέγονται (με τους αναπληρωματικούς τους) με άμεση και καθολική ψηφοφορία.
β) από δύο (2) μέλη που εκπροσωπούν τους μετόχους της μειοψηφίας και εκλέγονται κατά τον τρόπο που ορίζεται στο άρθρο 36 του Καταστατικού.
γ) από εκπροσώπους των μετόχων, που εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4389/2016 και τον Κ.Ν. 2190/1920.
Η θητεία των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου είναι πενταετής και παρατείνεται αυτοδίκαια μέχρι της υποδείξεως ή της εκλογής νέων συμβούλων. Η παράταση δεν μπορεί να υπερβεί το ένα (1) έτος. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ανακαλούνται ελευθέρως. Η ανάκληση και η αντικατάσταση γίνεται από εκείνους που έχουν δικαίωμα εκλογής ή υπόδειξης. Η Γενική Συνέλευση μπορεί να αντικαθιστά οποιαδήποτε από τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου που εξέλεξε σύμφωνα με την παράγραφο 2 εδ. γ' του άρθρου 11 του Καταστατικού της ΕΥΔΑΠ όπως αυτό τροποποιήθηκε με την από 18-6-2018 απόφαση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων και πριν από τη λήξη της θητείας τους. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορούν να ορίζονται εκ νέου ή να επανεκλέγονται απεριόριστα και είναι απεριόριστα ανακλητά. Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δεν μπορεί να είναι συγγενείς μεταξύ τους εξ αίματος ή αγχιστείας μέχρι και του τρίτου βαθμού ούτε να είναι με οποιαδήποτε μορφή εργολάβοι ή προμηθευτές της Εταιρείας ή μέλη Διοικητικού Συμβουλίου ή υπάλληλοι επιχείρησης που βρίσκεται σε συναλλακτική σχέση με την Εταιρεία. Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί, όμως, να είναι μέλη Διοικητικού Συμβουλίου ή υπάλληλοι επιχείρησης που είναι συνδεδεμένη με την Εταιρεία, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 42ε κ.ν. 2190/1920.
Κατά το έτος 2018 υπήρχαν στο ΔΣ δύο ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη. Η Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. εναρμονιζόμενη με τη νομοθεσία περί Εταιρικής Διακυβέρνησης, τις σχετικές ευρωπαϊκές οδηγίες και τον Ελληνικό Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης για τις Εισηγμένες Εταιρείες και με γνώμονα τη διασφάλιση της αντικειμενικότητας των αποφάσεων του ανωτάτου οργάνου Διοίκησης τηρεί τα κάτωθι κριτήρια αντικειμενικότητας, βάσει των οποίων πρέπει να εκλέγονται τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου:
1. Τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου πρέπει κατά τη διάρκεια της θητείας τους να μην κατέχουν μετοχές σε ποσοστό μεγαλύτερο του 0,5% του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας και να μην έχουν σχέση εξάρτησης με την Εταιρεία ή με συνδεδεμένα με αυτή πρόσωπα.
Σχέση εξάρτησης υπάρχει όταν μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου:
α. Διατηρεί επιχειρηματική ή άλλη επαγγελματική σχέση με την Εταιρεία ή με συνδεδεμένη με αυτή επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 42ε παρ. 5 του Κ.Ν. 2190/1920, η οποία σχέση από τη φύση της επηρεάζει την επιχειρηματική της δραστηριότητα, όταν ιδίως είναι σημαντικός προμηθευτής ή πελάτης της Εταιρείας.
β. Είναι Πρόεδρος του Δ.Σ. ή διευθυντικό στέλεχος της Εταιρείας, καθώς και εάν έχει τις ως άνω ιδιότητες ή είναι εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου σε συνδεδεμένη με την Εταιρεία επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 42ε παρ. 5 του Κ.Ν. 2190/1920 ή διατηρεί σχέση εξαρτημένης εργασίας ή έμμισθης εντολής με την Εταιρεία ή τις συνδεδεμένες με αυτήν επιχειρήσεις.
γ. Έχει συγγένεια μέχρι δεύτερου βαθμού ή είναι σύζυγος εκτελεστικού μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου ή διευθυντικού στελέχους ή μετόχου που συγκεντρώνει την πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας ή συνδεδεμένης με αυτήν επιχείρησης κατά την έννοια του άρθρου 42ε παρ. 5 του Κ.Ν. 2190/1920.
δ. Έχει διοριστεί σύμφωνα με το άρθρο 18 παρ. 3 του Κ.Ν. 2190/1920.
2. Τα ανεξάρτητα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορούν να υποβάλλουν, ο καθένας ή από κοινού, αναφορές και ξεχωριστές εκθέσεις από αυτές του Διοικητικού Συμβουλίου προς την τακτική ή έκτακτη γενική συνέλευση της Εταιρείας, εφόσον κρίνουν τούτο αναγκαίο.
3. Προκειμένου να ελεγχθεί η τήρηση των διατάξεων του νόμου αυτού η Εταιρεία, μέσα σε είκοσι ημέρες από τη συγκρότηση σε σώμα του Δ.Σ., υποβάλλει στην Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς το πρακτικό της Γενικής Συνέλευσης που εξέλεξε τα ανεξάρτητα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Ομοίως υποβάλλεται μέσα στην ίδια προθεσμία και το πρακτικό του Διοικητικού Συμβουλίου, στο οποίο ορίζεται η ιδιότητα του κάθε μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου ως εκτελεστικού, μη εκτελεστικού ή εκλέγεται προσωρινό ανεξάρτητο μέλος σε αντικατάσταση άλλου που πα-

ραιτήθηκε, εξέλιπε ή για οποιονδήποτε λόγο κατέστη έκπτωτο.
Επιπροσθέτως, στο πλαίσιο του καθορισμού της ανεξαρτησίας, τόσο των υποψηφίων όσο και των εν ενεργεία μελών του, το Δ.Σ. θα πρέπει να θεωρεί ότι σχέση εξάρτησης υπάρχει, όταν το μέλος:

- διατελεί (κατά το Νόμο 3016/2002) ή έχει διατελέσει υπάλληλος, ανώτατο στέλεχος ή Πρόεδρος του Δ.Σ. της Εταιρείας ή θυγατρικής της εντός των προηγουμένων τριών (3) ετών
- λαμβάνει ή έχει λάβει από την Εταιρεία, εντός του 12μήνου που προηγήθηκε του διορισμού του, οποιαδήποτε άλλη αποζημίωση εκτός από την αμοιβή του ως μέλους, η οποία έχει εγκριθεί από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Εταιρείας
- έχει (κατά το Νόμο 3016/2002) ή είχε εντός τους προηγούμενου έτους ουσιώδη επιχειρηματική σχέση με την Εταιρεία ή με θυγατρική της, ιδιαίτερα ως σημαντικός πελάτης, προμηθευτής ή σύμβουλος της Εταιρείας, ή ως εταίρος, μέτοχος ή μέλος του Δ.Σ., ή ως ανώτατο στέλεχος νομικού προσώπου, το οποίο έχει τέτοιου είδους σχέση με την Εταιρεία ή με θυγατρική της
- έχει διατελέσει εντός των τελευταίων τριών (3) ετών τακτικός ελεγκτής της Εταιρείας ή θυγατρικής της ή εταίρος ή υπάλληλος επιχείρησης, που παρέχει υπηρεσίες τακτικού ελέγχου στην Εταιρεία ή θυγατρική της
- έχει (κατά το Νόμο 3016/2002) συγγένεια δεύτερου βαθμού ή συζυγική σχέση με μη ανεξάρτητο μέλος του Δ.Σ., ανώτατο στέλεχος, σύμβουλο ή σημαντικό μέτοχο της Εταιρείας ή θυγατρικής της
- ελέγχει, άμεσα ή έμμεσα μέσω συνδεδεμένων μερών, πάνω από 10% των δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρείας ή εκπροσωπεί σημαντικό μέτοχο της Εταιρείας ή θυγατρικής της
- έχει υπηρετήσει στο Δ.Σ. για περισσότερα από δώδεκα (12) έτη από την ημερομηνία της πρώτης εκλογής του
- έχει διατελέσει εντός των τελευταίων τριών (3) ετών τακτικός ελεγκτής της Εταιρείας ή θυγατρικής της ή εταίρος ή υπάλληλος επιχείρησης, που παρέχει υπηρεσίες τακτικού ελέγχου στην Εταιρεία ή θυγατρική της
- έχει (κατά το Νόμο 3016/2002) συγγένεια δεύτερου βαθμού ή συζυγική σχέση με μη ανεξάρτητο μέλος του Δ.Σ., ανώτατο στέλεχος, σύμβουλο ή σημαντικό μέτοχο της Εταιρείας ή θυγατρικής της
- ελέγχει, άμεσα ή έμμεσα μέσω συνδεδεμένων μερών, πάνω από 10% των δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρείας ή εκπροσωπεί σημαντικό μέτοχο της Εταιρείας ή θυγατρικής της.

Σύγκληση του Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο συγκαλείται από τον Πρόεδρό του ή το νόμιμο αναπληρωτή του, σύμφωνα με τις διατάξεις του Καταστατικού και συνεδριάζει στην έδρα της Εταιρείας. Εισηγητής των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης στο Διοικητικό Συμβούλιο είναι ο Διευθύνων Σύμβουλος.
Το Διοικητικό Συμβούλιο συνεδριάζει δύο φορές το μήνα και έκτακτα όταν κριθεί τούτο αναγκαίο από τον Πρόεδρό του. Η ημερήσια διάταξη των συνεδριάσεων καθορίζεται από τον Πρόεδρο και τα θέματά της περιέχονται στην πρόσκληση που αποστέλλεται στους συμβούλους.
Η πρόσκληση της συνεδρίασης γνωστοποιείται στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου δύο (2) τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν από τη συνεδρίαση και περιλαμβάνει με σαφήνεια και τα θέματα της ημερησίας διάταξης. Διαφορετικά, η λήψη αποφάσεων επιτρέπεται μόνο εφ' όσον παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται όλα τα μέλη του και κανένα δεν αντιλέγει στη λήψη αποφάσεων. Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 20 του Ν. 2190/1920.

Απαρτία - Πλειοψηφία - Αντιπροσώπευση μελών ΔΣ

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι σε απαρτία και συνεδριάζει νόμιμα όταν παρίστανται το ήμισυ πλέον ενός των μελών του, με την επιφύλαξη των διατάξεων των παραγράφων 4, 4α και 5 του άρθρου 11 του Καταστατικού. Για την εξεύρεση του αριθμού απαρτίας παραλείπεται το τυχόν προκύπτον κλάσμα. Ουδέποτε ο αριθμός των αυτοπροσώπως παρόντων συμβούλων μπορεί να είναι μικρότερος των τριών. Οι αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων. Σε περίπτωση ισοψηφίας δεν υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου. Σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος του Προέδρου προεδρεύει ο αναπληρωτής του. Στις συνεδριάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου δύναται να παρίστανται χωρίς δικαίωμα ψήφου επιστημονικοί σύμβουλοι, νομικοί ή μη και εμπειρογνώμονες, καθώς και ο Διευθυντής των Νομικών Υπηρεσιών της Εταιρείας, εφ' όσον κληθούν από τον Πρόεδρο ή το Διοικητικό Συμβούλιο, και σε περίπτωση κωλύματος ή απουσίας του Διευθυντή των Νομικών Υπηρεσιών της Εταιρείας άλλος δικηγόρος που θα υποδείξει ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου. Κάθε σύμβουλος έχει δικαίωμα να ενημερώνεται εγγράφως από τον Πρόεδρο και τον Διευθύνοντα Σύμβουλο για τη διαχείριση της Εταιρείας και γενικά για την εξέλιξη των εταιρικών υποθέσεων. Σύμβουλος που απουσιάζει μπορεί να αντιπροσωπεύεται από άλλο σύμβουλο με έγγραφη εξουσιοδότηση. Κάθε σύμβουλος μπορεί να αντιπροσωπεύει ένα μόνο σύμβουλο που απουσιάζει.
Σε κάθε συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου τηρούνται Πρακτικά που επικυρώνονται αμέσως ή στην επόμενη συνεδρίαση. Τα αντίγραφα ή αποσπάσματα των Πρακτικών επικυρώνονται από τον Πρόεδρο ή τον αναπληρωτή του, ή άλλο εξουσιοδοτημένο μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου μετά από σχετική απόφαση του οργάνου. Τα Πρακτικά του Διοικητικού Συμβουλίου γράφονται σε ειδικό βιβλίο που τηρείται χειρόγραφα ή μηχανογραφικά και υπογράφονται από τον Πρόεδρο και τους συμβούλους που πήραν μέρος στη συνεδρίαση. Τυχόν άρνηση συμβούλου να υπογράψει τα Πρακτικά, αναφέρεται σ' αυτά. Κάθε σύμβουλος, έχει δικαίωμα να ζητήσει να σημειωθεί η γνώμη του στα Πρακτικά.
Αντίγραφα Πρακτικών συνεδριάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου, για τα οποία υπάρχει υποχρέωση καταχώρισής τους στο μητρώο ανωνύμων εταιριών, σύμφωνα με το άρθρο 7α Κ.Ν. 2190/1920, υποβάλλονται στην αρμόδια εποπτεύουσα Αρχή μέσα σε προθεσμία είκοσι (20) ημερών από τη συνεδρίαση του Διοικη-

τικού Συμβουλίου.
Η κατάρτιση και υπογραφή Πρακτικού από όλα τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή τους αντιπροσώπους τους ισοδυναμεί με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, ακόμη και αν δεν έχει προηγηθεί συνεδρίαση.

Εξουσία και αρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου

Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι το ανώτατο διοικητικό όργανο της Εταιρείας που κατά κύριο λόγο διαμορφώνει τη στρατηγική και πολιτική ανάπτυξης αυτής, ενώ εποπτεύει και ελέγχει τη διαχείριση της περιουσίας της.
Το Διοικητικό Συμβούλιο είναι αρμόδιο να αποφασίσει για κάθε θέμα που αφορά στη διαχείριση της περιουσίας, στη διοίκηση και εκπροσώπηση της Εταιρείας και γενικά στη δραστηριότητά της, λαμβάνει δε όλα τα ενδεικνυόμενα μέτρα και αποφάσεις για την πραγματοποίηση του σκοπού της Εταιρείας. Το Διοικητικό Συμβούλιο επίσης παρακολουθεί την πορεία της Εταιρείας και την υλοποίηση των δραστηριοτήτων της. Εξαιρούνται της αρμοδιότητας του Διοικητικού Συμβουλίου τα θέματα εκείνα τα οποία σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου ή του Καταστατικού υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα της Γενικής Συνέλευσης.

Ανάθεση αρμοδιοτήτων από το Διοικητικό Συμβούλιο

Το Διοικητικό Συμβούλιο υπό τους περιορισμούς του Νόμου και του Καταστατικού, μπορεί με απόφασή του να αναθέτει την άσκηση των εξουσιών ή των αρμοδιοτήτων του μερικώς στον Πρόεδρο ή τον Διευθύνοντα Σύμβουλο ή σε μέλος ή μέλη αυτού ή σε Διευθυντές της Εταιρείας ή σε υπαλλήλους αυτής ή σε τρίτους.

Πληροφορίες για τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου

Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου από τις 01.01.2018 έως 31.12.2018 διαμορφώθηκαν ως εξής:

Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου από 01.01.2018 έως 31.12.2018	
Κωνσταντίνος Παπαδόπουλος	Πρόεδρος ΔΣ, Εκτελεστικό Μέλος
Ιωάννης Μπενίσης	Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
Κωνσταντίνος Βαφειάδης	Εκτελεστικό Μέλος
Ιωάννης Καρδαράς	Μη εκτελεστικό Μέλος
Γεώργιος Μακρυνός	Μη εκτελεστικό Μέλος
Αλέξανδρος Πουλιάσης	Ανεξάρτητο Μη εκτελεστικό Μέλος
Νικόλαος Σαράντης	Μη εκτελεστικό Μέλος
Μιχαήλ Σταυρουλάκης	Ανεξάρτητο Μη εκτελεστικό Μέλος
Γεώργιος Χαλαμπαλάκης	Μη εκτελεστικό Μέλος
Παναγιώτης Σκουλαρίκης	Μη εκτελεστικό Μέλος
Χρήστος Μηστριώτης	Μη εκτελεστικό Μέλος
Εμμανουήλ Αγγελάκης	Μη εκτελεστικό Μέλος
Γεώργιος Αλεξανδράκης	Μη εκτελεστικό Μέλος

Βιογραφικά μελών Διοικητικού Συμβουλίου

Κωνσταντίνος Παπαδόπουλος, Πρόεδρος Διοικητικού Συμβουλίου, Μη Εκτελεστικό Μέλος

Ο Κωνσταντίνος Παπαδόπουλος είναι Δρ Υδρογεωλόγος, με τις ακόλουθες σπουδές : 1978 : Πτυχίο Γεωλογικού τμήματος (Laurea in Scienze Geologiche) της Φυσικομαθηματικής Σχολής του Πανεπιστήμιου Πάρμας (Universita degli Studi di Parma - Italia), 1982: Δίπλωμα Εμπεριστατωμένων Σπουδών [Diplôme d' Études Approfondies (D.E.A)] στις Επιστήμες του Νερού [(Sciences de L'Eau) σε θέματα Υδρολογίας - Υδρογεωλογίας- Υδροχημείας και Διαχείρισης Υδατικών Πόρων] του Πανεπιστημίου Pierre et Marie Curie του Παρισιού (Paris VI), 2004: Διδακτορικό Δίπλωμα στην Υδρογεωλογία του Πανεπιστημίου Πατρών. Το 1983 εργάστηκε στην Γεωπονική Σχολή Αθηνών ως Επιστημονικός συνεργάτης. Από το 1984 έως το 1997 εργάστηκε στο Ινστιτούτο Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών (Ι.Γ.Μ.Ε.). Από το 1997 έως το 2004 εργάστηκε στο Υπουργείο Ανάπτυξης ως Εμπειρογνώμονας στη Διαχείρισης Υδατικών Πόρων (Δ.Υ.Π.). Από το 2004 έως το 2011 εργάστηκε στην Μονάδα Οργάνωσης της Διαχείρισης των Αναπτυξιακών Προγραμμάτων (Μ.Ο.Δ) και από το 2011 έως το 2014 εργάστηκε στο Εθνικό Κέντρο Βιώσιμης και Αειφόρου Ανάπτυξης - Ινστιτούτο Γεωλογικών και Μεταλλευτικών Ερευνών και Μελετών (Ε.Κ.Β.Α.Α. - Ι.Γ.Μ.Ε.Μ.).

Ιωάννης Μπενίσης,
Διευθύνων Σύμβουλος - Εκτελεστικό Μέλος

Ο Ιωάννης Μπενίσης γεννήθηκε και μεγάλωσε στην Αθήνα. Σπούδασε με υποτροφία στο Τμήμα Μαθηματικών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστήμιου Αθηνών. Διαθέτει πολυετή εμπειρία στη διαχείριση και οργάνωση πολυάριθμων επιχειρήσεων, σε κλάδους όπως εκπαίδευση, κατασκευές, ενέργεια, τουρισμός και εστίαση. Δραστηριοποιήθηκε στον ιδιωτικό τομέα και υπήρξε ιδιοκτήτης Εταιρείας Συμβούλων ενεργειακών θεμάτων. Τον Ιούλιο του 2015 ανέλαβε καθήκοντα Διευθύνοντος Συμβούλου της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. Μέχρι σήμερα, έχει λάβει πολλές και σημαντικές πρωτοβουλίες για την εδραίωση του κοινωνικού χαρακτήρα της Εταιρείας και τον εκσυγχρονισμό των οργανωτικών δομών και λειτουργιών της, με βραβεύσεις και διακρίσεις τόσο στον τομέα του management όσο και για τις ψηφιακές εφαρμογές που υλοποιήθηκαν σε αυτό το χρονικό διάστημα.

Κωνσταντίνος Βαφειάδης,
Μέλος Δ.Σ. - Εκτελεστικό Μέλος

Ο Κωνσταντίνος Βαφειάδης είναι διπλωματούχος της Σχολής Χημικών Μηχανικών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου (1997), κάτοχος μεταπτυχιακού διπλώματος M.Sc. in Advanced Chemical Engineering από το Imperial College London (1998) και διδακτορικού διπλώματος Ph.D. in Control Engineering από το City University London (2003). Εργάζεται ως Σύμβουλος Επιχειρήσεων με εξειδίκευση σε σύνθετα έργα πληροφορικής, με έμφαση στο χρηματοπιστωτικό τομέα καθώς και στο σχεδιασμό και υλοποίηση επενδυτικών, ερευνητικών και αναπτυξιακών έργων. Από τον Ιούλιο του 2015 είναι Αντιδήμαρχος Ανθρώπινων και Οικονομικών Πόρων του Δήμου Βριλησσίων.

Ιωάννης Καρδαράς,
Μέλος Δ.Σ. - Μη Εκτελεστικό Μέλος

Ο Ιωάννης Καρδαράς είναι πτυχιούχος της Νομικής Σχολής Αθηνών (1974), με μεταπτυχιακές σπουδές στο Πανεπιστήμιο του Λονδίνου με ειδίκευση στο Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στο «Συγκριτικό Ευρωπαϊκό Δίκαιο» (1976). Εργάζεται ως δικηγόρος στον Πειραιά από το 1977 και είναι δικηγόρος στον Άρειο Πάγο.

Γεώργιος Μακρυνός,
Μέλος Δ.Σ. - Μη Εκτελεστικό Μέλος

Ο Γιώργος Μακρυνός, είναι πτυχιούχος του τμήματος Δημόσιας Υγιεινής (1982) της Σχολής Επαγγελμάτων Υγείας και Πρόνοιας του ΤΕΙ Αθηνών, με μετεκπαίδευση στην «διαχείριση και τεχνολογία περιβάλλοντος» και μεταπτυχιακό τίτλο ειδίκευσης στη δημόσια υγεία (2007-09) από την Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας (ΕΣΔΥ). Δημοτικός σύμβουλος Κορυδαλλού από το 2010 και Πρόεδρος του Οργανισμού Άθλησης & Πολιτισμού Δήμου Κορυδαλλού.

Αλέξανδρος Πουλιάσης,
Μέλος Δ.Σ. - Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος

Ο Αλέξανδρος Πουλιάσης ολοκλήρωσε τις σπουδές του στο τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών ακολουθώντας την κατεύθυνση Λογιστικής και Χρηματοδοτικής Διοίκησης. Σήμερα εργάζεται ως σύμβουλος στο Υπουργείο Οικονομικών. Έχει διατελέσει Δημοτικός Σύμβουλος, μέλος της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής και μέλος του Κέντρου Φροντίδας Οικογένειας του Δήμου Περιστερίου. Είναι εκλεγμένο μέλος του Συμβουλίου της Αντιπροσωπείας του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδας και μέλος του Κέντρου Ειδικών Ατόμων «Χαρά».

Νικόλαος Σαράντης,
Μέλος Δ.Σ. - Μη Εκτελεστικό Μέλος

Ο Νικόλαος Σαράντης είναι Δήμαρχος Αγίων Αναργύρων – Καματερού. Είναι γραφίστας, εκπαιδευτικός στο Τμήμα Γραφιστικής του Α.ΤΕ.Ι Αθήνας από το 1982 . Κατέχει μεταπτυχιακό με τίτλο «Ευρωπαϊκή Ένωση και Αναπτυσσόμενες Χώρες» από το Τμήμα Διεθνών Σχέσεων του Παντείου Πανεπιστημίου Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών. Από τον Οκτώβριο του 2014 έως και σήμερα είναι Γενικός Γραμματέας Περιφερειακής Ένωσης Δήμων Αττικής (ΠΕΔΑ).

Μιχαήλ Σταυρουλάκης,
Μέλος Δ.Σ. - Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος

Ο Μιχαήλ Σταυρουλάκης είναι οικονομολόγος, λογιστής - φοροτεχνικός και σπούδασε στο Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό ίδρυμα (ΤΕΙ) Ηρακλείου Κρήτης, στη σχολή Διοίκησης Επιχειρήσεων, στο τμήμα Λογιστικής (1981) και στην Ανώτατη Βιομηχανική Σχολή Πειραιά (ΑΒΣΠ) (1986). Έχει εργαστεί ως λογιστής και οικονομικός σύμβουλος σε διάφορες επιχειρήσεις και διαθέτει εμπειρία σε διεθνείς και χρηματοπιστωτικές συναλλαγές.

Γεώργιος Χαλαμπαλάκης,
Μέλος Δ.Σ. - Μη Εκτελεστικό Μέλος

Ο Γεώργιος Χαλαμπαλάκης σπούδασε Φυσική της Επιστήμης των Λέιζερ & Υλικών (BSc Hons) στο Πανεπιστήμιο Heriot-Watt του Εδιμβούργου της Σκωτίας (2000) και κατέχει Διδακτορικό (PhD) στην Επιστήμη Συμπυκνωμένης Ύλης και Νανοτεχνολογίας των Υλικών από το Πανεπιστήμιο του Μονπελιέ της Γαλλίας (2005). Από το 2013 είναι συνιδρυτής Εταιρείας, η οποία δραστηριοποιείται στην παρασκευή και εξαγωγή Ελληνικών Βιολογικών αγροτικών προϊόντων.

Χρήστος Μηστριώτης,
Μέλος Δ.Σ. - Μη Εκτελεστικό Μέλος

Έλαβε Πτυχίο Οικονομικών με ειδίκευση στην Οικονομετρία από το University of Kent, Canterbury και Μεταπτυχιακό Τίτλο σπουδών στα Χρηματοοικονομικά από το Imperial College στο Λονδίνο. Έχει εργαστεί σε χρηματιστηριακές - επενδυτικές εταιρείες και

από το 2004 κατέχει τη θέση του Διευθυντή Διαχείρισης Διαθεσίμων και Διαχείρισης Χρηματοοικονομικού Κινδύνου (Treasurer) σε μεγάλο Όμιλο.

Παναγιώτης Σκουλαρίκης,
Μέλος Δ.Σ. - Μη Εκτελεστικό Μέλος

Ο Παναγιώτης Σκουλαρίκης αποφοίτησε από το Κολλέγιο Αθηνών το 1989 και το 1992 έλαβε πτυχίο οικονομικών από το Πανεπιστήμιο Αθηνών, ενώ ακολούθησαν μεταπτυχιακές σπουδές στο London School of Economics απ' όπου έλαβε M.Sc. στα Οικονομικά/Επιχειρησιακή Έρευνα και M.Phil. στα Οικονομικά/Ευρωπαϊκές Σπουδές.
Έχει εργαστεί στην Citibank NA στο Λονδίνο στους τομείς των χρεογράφων και της διαχείρισης ρευστότητας, σε διάφορες διευθυντικές θέσεις στην Αγροτική Τράπεζα και σήμερα είναι Γενικός Διευθυντής στην Τράπεζα Πειραιώς με καθήκοντα την διαχείριση των Σχέσεων με τις Εποπτικές Αρχές και το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.

Εμμανουήλ Αγγελάκης
Μέλος Δ.Σ. - Μη Εκτελεστικό Μέλος

Ο Μανώλης Αγγελάκης είναι απόφοιτος του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, και εργάζεται στην ΕΥΔΑΠ ως Επιστημονικό Προσωπικό από το Μάιο του 1993.

Γεώργιος Αλεξανδράκης
Μέλος Δ.Σ. - Μη Εκτελεστικό Μέλος

Ο Γιώργος Αλεξανδράκης είναι Μηχανολόγος Μηχανικός ΤΕ απόφοιτος του ΑΤΕΙ Πάτρας. Εργάζεται στην ΕΥΔΑΠ από το 2003 ως υπεύθυνος Μηχανικός του μηχανολογικού τμήματος των ΗΜ εγκαταστάσεων της Διεύθυνσης Δικτύου Αποχέτευσης.

Αποφάσεις Γ.Σ. και Δ.Σ. για την εκλογή νέων Μελών

Αποφάσεις Γ.Σ.
Ειδική Συνέλευση της 11ης/06/2018: εκλογή κ.κ. Παναγιώτη Σκουλαρίκη και Χρήστου Μηστριώτη.

Συγκρότηση Δ.Σ. σε σώμα την 13η/06.2018.
Αποφάσεις Δ.Σ.

Η υπ' αριθ. 19713/28.06.2018 απόφαση του Δ.Σ. της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. με την οποία αποφασίστηκε η διαπίστωση της παράτασης της θητείας των εννέα (09) Μελών του Δ.Σ. της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. που εξελέγησαν από τους Μετόχους της πλειοψηφίας, ήτοι των κ.κ. Κωνσταντίνου Παπαδόπουλου, Ιωάννη Μπενίση, Κωνσταντίνου Βαφειάδη, Ιωάννη Καρδαρά, Γεωργίου Μακρυνού, Αλέξανδρου Πουλιάση, Νικολάου Σαράντη, Μιχαήλ Σταυρουλάκη και Γεωργίου Χαλαμπαλάκη, για χρονικό διάστημα έως ένα (01) έτος, δηλαδή έως 28.06.2019.
Συγκρότηση Δ.Σ. σε σώμα την 28η/06.2018.

Αριθμός συνεδριάσεων Διοικητικού Συμβουλίου από 01/01/2018 έως 31/12/2018

Κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα το Διοικητικό Συμβούλιο πραγματοποίησε πενήντα εννέα (59) συνεδριάσεις (υπ' αριθ. 1245η/05.01.2018 έως και 1303η/28.12.2018).

Σύνθεση Μελών Επιτροπής Ελέγχου από 01/01/2018 έως 31/12/2018

Μιχαήλ Σταυρουλάκης, Πρόεδρος
Ιωάννης Καρδαράς, Μέλος
Αλέξανδρος Πουλιάσης, Μέλος

Αποφάσεις Γ.Σ. και Δ.Σ. για την εκλογή Μελών Επιτροπής Ελέγχου
Αποφάσεις Γ.Σ.

36η Τακτική Γ.Σ. της 18ης /06/2018: ορισμός Επιτροπής Ελέγχου από τους κ.κ. Μιχαήλ Σταυρουλάκη ως Πρόεδρο και Ιωάννη Καρδαρά και Αλέξανδρο Πουλιάση ως Μέλη.

Αριθμός Συνεδριάσεων Επιτροπής Ελέγχου από 01/01/2018 έως 31/12/2018

Κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα η Επιτροπή Ελέγχου πραγματοποίησε είκοσι οκτώ (28) συνεδριάσεις, σύμφωνα με το από 24.01.2019 e-mail της Γραμματείας Επιτροπής Ελέγχου Δ.Σ. Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.

Γ. Γενική Συνέλευση & Δικαιώματα Μετόχων
Τρόπος λειτουργίας της Γενικής Συνέλευσης και βασικές εξουσίες αυτής

Η Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας είναι το ανώτατο όργανο αυτής και δικαιούται να αποφασίζει για κάθε υπόθεση που αφορά την Εταιρεία. Οι νόμιμες αποφάσεις αυτής δεσμεύουν και τους μετόχους που απουσίαζαν ή διαφώνησαν. Η Γενική Συνέλευση είναι η μόνη αρμόδια να αποφασίζει για τα εξής θέματα:
α. Για κάθε τροποποίηση του Καταστατικού. Με την επιφύλαξη της παρ. 4 του άρθρου 8 και της παρ. 5 του άρθ. 9 του Καταστατικού ως τροποποίηση θεωρείται και η αύξηση ή μείωση του εταιρικού κεφαλαίου.
β. Για την εκλογή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των ελεγκτών με την επιφύλαξη των άρθρων 11 και 13 του Καταστατικού.
γ. Για την έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας.
δ. Για τη διάθεση των ετησίων κερδών και την έγκριση των αμοιβών των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου.
ε. Για την απαλλαγή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών από κάθε προσωπική ευθύνη.
στ. Για την έκδοση ομολογιακού δανείου κάθε είδους, με την επιφύλαξη της παρ. 4 του άρθ. 9 του Καταστατικού.
ζ. Για τη συγχώνευση, τη διάσπαση, τη μετατροπή, την αναβίωση, την παράταση της διάρκειας και τη λύση της Εταιρείας.
η. Για το διορισμό εκκαθαριστών.
Κατά τα λοιπά, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 34 Κ.Ν. 2190/20 όπως ίσχυαν έως την 31/12/2018

Σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης

Η Γενική Συνέλευση των μετόχων συγκαλείται από το Διοικητικό Συμβούλιο και συνέρχεται τακτικά στην έδρα της Εταιρείας τουλάχιστον μία φορά το χρόνο, σύμφωνα δε με το ισχύσαν έως 31-12-2018 άρθρο 25 του ν. 2190/1920, η Γενική Συνέλευση συνέρχεται στην έδρα της Εταιρείας ή στην περιφέρεια άλλου δήμου εντός του νομού της έδρας ή άλλου δήμου όμορου της έδρας, τουλάχιστον μια φορά κάθε εταιρική χρήση, το αργότερο έως τη δεκάτη (10η) ημερολογιακή μέρα του ενάτου μήνα μετά τη λήξη της εταιρικής χρήσης.
Η Γενική Συνέλευση των μετόχων μπορεί να συνέρχεται και στην περιφέρεια του Δήμου όπου βρίσκεται η έδρα του Χρηματιστηρίου.
Το Διοικητικό Συμβούλιο μπορεί να συγκαλεί σε έκτακτη συνεδρίαση τη Γενική Συνέλευση των μετόχων όταν το κρίνει σκόπιμο.
Το Διοικητικό Συμβούλιο οφείλει να συγκαλέσει τη Γενική Συνέλευση μετά από αίτηση των ελεγκτών, εντός δέκα (10) ημερών από την επίδοση της αίτησης στον Πρόεδρο αυτού, ορίζοντας ως αντικείμενο ημερήσιας διάταξης το περιεχόμενο αυτής. Την ίδια υποχρέωση υπέχει και όταν τη σχετική αίτηση υποβάλει το Δημόσιο. Σε περίπτωση άρνησής του, τη Γενική Συνέλευση δικαιούται να συγκαλέσει το Δημόσιο διά του εποπτεύοντος Υπουργού, με έγγραφη δήλωσή του που κοινοποιείται στην Εταιρεία.
Σε περίπτωση που δεν υπάρχει Διοικητικό Συμβούλιο, η Γενική Συνέλευση συγκαλείται α) Από προσωρινό Διοικητικό Συμβούλιο που ορίζεται από το αρμόδιο Δικαστήριο σύμφωνα με το άρθρο 69 ΑΚ, ή β) Αυτόκλητα και με την προϋπόθεση ότι παρίστανται ή εκπροσωπούνται κατά τη Συνεδρίαση όλοι οι μέτοχοι εκπροσωπούντες το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας.
Δεν παρέχεται η δυνατότητα συμμετοχής στη Γενική Συνέλευση και άσκησης του δικαιώματος ψήφου με ηλεκτρονικά μέσα ή με αλληλογραφία.

Πρόσκληση - Ημερήσια διάταξη της Γενικής Συνέλευσης

Η πρόσκληση της Γενικής Συνέλευσης πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον το οίκημα, τη χρονολογία και την ώρα της συνεδρίασης, καθώς και τα θέματα της ημερήσιας διάταξης με σαφήνεια. Η Γενική Συνέλευση συγκαλείται με δημοσίευση σχετικής πρόσκλησης προς τους μετόχους της Εταιρείας, σύμφωνα με όσα ορίζονται στις σχετικές με τους κανόνες δημοσιότητας διατάξεις που προβλέπονται στο άρθρο 26 παρ. 2 και 26α του Κ.Ν. 2190/1920 όπως ίσχυε έως 31-12-2018. Η πρόσκληση τοιχοκολλείται σε εμφανή θέση στην έδρα της Εταιρείας και δημοσιεύεται όπως επιβάλλουν οι εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις.
Η πρόσκληση δημοσιεύεται πριν από είκοσι πλήρεις ημέρες στις προβλεπόμενες ημερήσιες ή εβδομαδιαίες πολιτικές και οικονομικές εφημερίδες και στο Γ.Ε.Μ.Η.. Στις περιπτώσεις των επαναληπτικών Γενικών Συνελεύσεων οι παραπάνω προθεσμίες συντέμνονται στο μισό και η πρόσκληση δημοσιεύεται και πάλι όπως παραπάνω. Διευκρινίζεται ότι συνυπολογίζονται και οι μη εργάσιμες ημέρες, ενώ η ημέρα δημοσίευσης της πρόσκλησης της Γενικής Συνέλευσης και η ημέρα της συνεδρίασής της δεν συνυπολογίζονται στις παραπάνω προθεσμίες.
Εντός της αυτής εικοσαήμερης (20ήμερης) προθεσμίας η πρόσκληση γνωστοποιείται στα Υπουργεία Οικονομικών (Γενική Γραμματεία Δημόσιας Περιουσίας, Μονάδα Αποκρατικοποιήσεων και Διαχείρισης Κινητών Αξιών) και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Δέκα (10) ημέρες πριν από την Τακτική Γενική Συνέλευση, κάθε μέτοχος μπορεί να πάρει από την Εταιρεία τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις καθώς και τις σχετικές εκθέσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και των Ελεγκτών.
Το πλήρες κείμενο της πρόσκλησης δημοσιοποιείται επιπλέον μέσα στην προθεσμία της παραγράφου 1 του άρθρου 26 του Κ.Ν. 2190/1920, με τρόπο που διασφαλίζει την ταχεία και χωρίς διακρίσεις πρόσβαση σε αυτήν, με μέσα που κατά την κρίση του Διοικητικού Συμβουλίου θεωρούνται ευλόγως αξιόπιστα, για την αποτελεσματική διάχυση των πληροφοριών στο επενδυτικό κοινό, όπως ιδίως με έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα ενημέρωσης με εθνική και πανευρωπαϊκή εμβέλεια. Η Εταιρία δεν δύναται να επιβάλλει στους μετόχους ειδική χρέωση για τη δημοσιοποίηση της πρόσκλησης για σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης με οποιονδήποτε από τους ανωτέρω τρόπους.
Από την ημέρα δημοσίευσης της πρόσκλησης για σύγκληση Γενικής Συνέλευσης μέχρι και την ημέρα της Γενικής Συνέλευσης, αναρτώνται στην ιστοσελίδα της Εταιρίας τουλάχιστον οι ακόλουθες πληροφορίες:
(α) η πρόσκληση για σύγκληση της γενικής συνέλευσης,
(β) ο συνολικός αριθμός των μετοχών και των δικαιωμάτων ψήφου που υφίστανται κατά την ημερομηνία της πρόσκλησης, συμπεριλαμβανομένων και χωριστών συνόλων ανά κατηγορία μετοχών, εφόσον το κεφάλαιο της Εταιρίας είναι κατανεμημένο σε περισσότερες κατηγορίες μετοχών,
(γ) τα έγγραφα που πρόκειται να υποβληθούν στη Γενική Συνέλευση,
(δ) σχέδιο απόφασης για κάθε θέμα της ημερήσιας διάταξης που προτείνεται ή, εφόσον καμία απόφαση δεν έχει προταθεί προς έγκριση, σχόλιο του Διοικητικού Συμβουλίου για κάθε θέμα της εν λόγω ημερήσιας διάταξης και τυχόν σχέδια αποφάσεων που προτείνουν οι μέτοχοι, αμέσως μετά την παραλαβή τους από την Εταιρία,
(ε) τα έντυπα που πρέπει να χρησιμοποιηθούν για την άσκηση του δικαιώματος ψήφου μέσω αντιπροσώπου και, εφόσον τούτο προβλέπεται, για την άσκηση του δικαιώματος ψήφου με αλληλογραφία, εκτός αν τα εν λόγω έντυπα αποστέλλονται απευθείας σε κάθε μέτοχο.
Αν για τεχνικούς λόγους, δεν είναι δυνατή η πρόσβαση μέσω διαδικτύου στα ανωτέρω στοιχεία, η Εταιρία επισημαίνει στην ιστοσελίδα της τον τρόπο προμήθειας των σχετικών εντύπων σε έγχαρτη μορφή και τα αποστέλλει ταχυδρομικώς και χωρίς χρέωση σε κάθε μέτοχο που το ζητεί.

Δικαιώματα Μετόχων και τρόπος άσκησής τους

Κάθε μετοχή παρέχει δικαίωμα μιας ψήφου στη Γενική Συνέλευση.
Στη Γενική Συνέλευση δικαιούται να συμμετάσχει όποιος εμφανίζεται ως μέτοχος στα αρχεία του Συστήματος Άυλων Τίτλων που διαχειρίζεται η «Ελληνικά Χρηματιστήρια Α.Ε.» (Ε.Χ.Α.Ε.), στο οποίο τηρούνται οι κινητές αξίες (μετοχές) της Εταιρείας. Η απόδειξη της μετοχικής ιδιότητας γίνεται με την προσκόμιση σχετικής έγγραφης βεβαίωσης του ως άνω φορέα ή εναλλακτικά, με απευθείας ηλεκτρονική σύνδεση της Εταιρείας με τα αρχεία του εν λόγω φορέα. Η ιδιότητα του μετόχου πρέπει να

υφίσταται κατά την ημερομηνία καταγραφής (record date), ήτοι κατά την έναρξη της πέμπτης (5ης) ημέρας πριν από την ημέρα συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης, και η σχετική βεβαίωση ή η ηλεκτρονική πιστοποίηση σχετικά με τη μετοχική ιδιότητα πρέπει να περιέλθει στην Εταιρεία το αργότερο την τρίτη (3η) ημέρα πριν από τη συνεδρίαση της Γενικής Συνέλευσης.

Ο μέτοχος συμμετέχει στη Γενική Συνέλευση και ψηφίζει είτε αυτοπροσώπως είτε μέσω αντιπροσώπων. Κάθε μέτοχος μπορεί να διορίζει μέχρι τρεις (3) αντιπροσώπους. Νομικά πρόσωπα μετέχουν στη Γενική Συνέλευση ορίζοντας ως εκπροσώπους τους μέχρι τρία (3) φυσικά πρόσωπα. Ωστόσο, αν ο μέτοχος κατέχει μετοχές της Εταιρείας, οι οποίες εμφανίζονται σε περισσότερους του ενός λογαριασμούς αξιών, ο περιορισμός αυτός δεν εμποδίζει τον εν λόγω μέτοχο να ορίζει διαφορετικούς αντιπροσώπους για τις μετοχές που εμφανίζονται στον κάθε λογαριασμό αξιών σε σχέση με τη Γενική Συνέλευση. Αντιπρόσωπος που ενεργεί για περισσότερους μετόχους μπορεί να ψηφίζει διαφορετικά για κάθε μέτοχο. Ο αντιπρόσωπος μετόχου υποχρεούται να γνωστοποιεί στην Εταιρεία, πριν από την έναρξη της συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης, κάθε συγκεκριμένο γεγονός, το οποίο μπορεί να είναι χρήσιμο στους μετόχους για την αξιολόγηση του κινδύνου να εξυπηρετήσει ο αντιπρόσωπος άλλα συμφέροντα πλην των συμφερόντων του αντιπροσωπευμένου μετόχου. Κατά την έννοια της παρούσας παραγράφου, μπορεί να προκύπτει σύγκρουση συμφερόντων ιδίως όταν ο αντιπρόσωπος:

α) είναι μέτοχος που ασκεί τον έλεγχο της Εταιρείας ή είναι άλλο νομικό πρόσωπο ή οντότητα η οποία ελέγχεται από το μέτοχο αυτόν,

β) είναι μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου ή της εν γένει διοίκησης της Εταιρείας ή μετόχου που ασκεί τον έλεγχο της Εταιρείας, ή άλλου νομικού προσώπου ή οντότητας που ελέγχεται από μέτοχο ο οποίος ασκεί τον έλεγχο της Εταιρείας,

γ) είναι υπάλληλος ή ορκωτός ελεγκτής της Εταιρείας ή μετόχου που ασκεί τον έλεγχο της Εταιρείας, ή άλλου νομικού προσώπου ή οντότητας που ελέγχεται από μέτοχο, ο οποίος ασκεί τον έλεγχο της Εταιρείας,

δ) είναι σύζυγος ή συγγενής πρώτου βαθμού με ένα από τα φυσικά πρόσωπα που αναφέρονται στις ως άνω περιπτώσεις (α) έως (γ).

Ο διορισμός και η ανάκληση αντιπροσώπου του μετόχου γίνεται εγγράφως και κοινοποιείται στην Εταιρεία με τους ίδιους τύπους, τουλάχιστον τρεις (3) ημέρες πριν από την ημερομηνία συνεδρίασης της Γενικής Συνέλευσης.

Η Εταιρεία διαθέτει στην ιστοσελίδα της τα έντυπα που οφείλει να χρησιμοποιεί ο μέτοχος για τον ορισμό του/των αντιπροσώπου/ων του. Τα έντυπα αυτά κατατίθενται, συμπληρωμένα και υπογεγραμμένα από το μέτοχο στην Εταιρεία τρεις (3) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημερομηνία της Γενικής Συνέλευσης. Ο δικαιούχος οφείλει να μεριμνά για την επιβεβαίωση της επιτυχούς αποστολής των εντύπων διορισμού και ανάκλησης αντιπροσώπου και της παραλαβής τους από την Εταιρεία. Τα έντυπα αυτά διατίθενται και σε έγχαρτη μορφή, στα γραφεία της Εταιρείας.

Το Δημόσιο παρίσταται στη Γενική Συνέλευση εκπροσωπούμενο από τον Υπουργό Οικονομικών ή αντιπρόσωπό του, που έχει εξουσιοδοτηθεί από αυτόν εγγράφως.

Στη Γενική Συνέλευση δύναται να παρίσταται χωρίς δικαίωμα ψήφου και ο εποπτεύων την Εταιρεία Υπουργός ή εξουσιοδοτημένος εγγράφως αντιπρόσωπός του. Ειδικά για την εκλογή των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, η εκπροσώπηση του Ελληνικού Δημοσίου ως μετόχου στη Γενική Συνέλευση γίνεται από τους Υπουργούς Οικονομίας και Οικονομικών και τον εποπτεύοντα Υπουργό ή το εξουσιοδοτημένο από αυτούς όργανο.

Σημειώνεται ότι η άσκηση των εν λόγω δικαιωμάτων (συμμετοχής και ψήφου) δεν προϋποθέτει τη δέσμευση των μετοχών του δικαιούχου ούτε την τήρηση άλλης ανάλογης διαδικασίας, η οποία περιορίζει τη δυνατότητα πώλησης και μεταβίβασης αυτών κατά το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί ανάμεσα στην ημερομηνία καταγραφής και στην ημερομηνία της Γενικής Συνέλευσης.

Έναντι της Εταιρείας θεωρείται ότι έχει δικαίωμα συμμετοχής και ψήφου στη Γενική Συνέλευση μόνον όποιος φέρει την ιδιότητα του μετόχου κατά την αντίστοιχη ημερομηνία καταγραφής.

Σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς τις διατάξεις του άρθρου 28α του κ.ν.2190/1920, ο εν λόγω μέτοχος μετέχει στη Γενική Συνέλευση μόνο μετά από άδειά της.

Όσον αφορά τα λοιπά δικαιώματα των μετόχων και μετόχων μειοψηφίας καθώς και τον τρόπο άσκησής τους εφαρμόζονται οι εκάστοτε διατάξεις του Ν. 2190/1920 όπως ίσχυαν έως 31-12-2018.

Συνήθης απαρτία και πλειοψηφία της Γενικής Συνέλευσης

Η Γενική Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα επί των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης, αν εκπροσωπείται σ' αυτή τουλάχιστον το πενήντα ένα τοις εκατό (51%) του μετοχικού κεφαλαίου που έχει καταβληθεί.

Εάν δεν επιτευχθεί η απαρτία της προηγούμενης παραγράφου στην πρώτη συνεδρίαση, η Γενική Συνέλευση προσκαλείται και συνέρχεται σε επαναληπτική συνεδρίαση μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από τη ματαιωθείσα συνεδρίαση και ύστερα από πρόσκληση πριν δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες, οποιοδήποτε και αν είναι το τμήμα του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου που εκπροσωπείται κατ' αυτήν. Νεότερη πρόσκληση δεν απαιτείται, εάν στην αρχική πρόσκληση ορίζονται ο τόπος και ο χρόνος των επαναληπτικών συνεδριάσεων, που προβλέπονται από το νόμο, εάν δεν επιτευχθεί απαρτία, υπό την προϋπόθεση ότι μεσολαβούν τουλάχιστον δέκα (10) πλήρεις ημέρες ανάμεσα στη ματαιωθείσα συνεδρίαση και στην επαναληπτική.

Όλες οι αποφάσεις της Γενικής Συνέλευσης λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των ψήφων που εκπροσωπούνται στη Συνέλευση.

Εξαιρετική απαρτία και πλειοψηφία της Γενικής Συνέλευσης

Εξαιρετικά η Γενική Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα επί των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης αν εκπροσωπούνται σ' αυτή τουλάχιστον τα δύο τρίτα (2/3) του μετοχικού κεφαλαίου που έχει καταβληθεί, όταν πρόκειται για αποφάσεις που αφορούν:

α) Μεταβολή της εθνικότητας της Εταιρείας

β) Μεταβολή του αντικειμένου της Εταιρείας.

γ) Επαύξηση των υποχρεώσεων των μετόχων.

δ) Αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με εξαίρεση τις αυξήσεις

του άρθρου 8 (παράγραφοι 2 και 3 του Καταστατικού) ή που επιβάλλονται από διατάξεις Νόμων ή που γίνονται με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών.
ε) Μείωση του μετοχικού κεφαλαίου.
στ) Έκδοση δανείου με ομολογίες, με την επιφύλαξη των όσων ορίζονται στο άρθρο 9 παρ. 4 του Καταστατικού.
ζ) Μεταβολή του τρόπου διάθεσης των κερδών.
η) Συγχώνευση διάσπαση, μετατροπή, αναβίωση, παράταση διαρκείας ή διάλυση της Εταιρείας.
θ) Παροχή ή ανανέωση εξουσίας προς το Διοικητικό Συμβούλιο για αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου ή έκδοση ομολογιακού δανείου, σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 2 και 3 και το άρθρο 9 παρ. 4 του Καταστατικού.
ι) Σε κάθε άλλη περίπτωση κατά την οποία ο Νόμος ή το Καταστατικό αυτό ορίζουν ότι για τη λήψη ορισμένης απόφασης από τη Γενική Συνέλευση απαιτείται η ειδική αυξημένη απαρτία της παρούσης παραγράφου.
Εάν δεν επιτευχθεί η απαρτία της προηγούμενης παραγράφου στην πρώτη συνεδρίαση, η Γενική Συνέλευση προσκαλείται και συνέρχεται σε επαναληπτική συνεδρίαση μέσα σε είκοσι (20) ημέρες από τη ματαιωθείσα συνεδρίαση και ύστερα από πρόσκληση πριν δέκα (10) τουλάχιστον ημέρες. Στην περίπτωση αυτή, η Γενική Συνέλευση βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα επί των θεμάτων της αρχικής ημερήσιας διάταξης, όταν σ' αυτή εκπροσωπείται τουλάχιστον το ένα δεύτερο (1/2) του μετοχικού κεφαλαίου που έχει καταβληθεί.
Σε περίπτωση που και πάλι δεν επιτευχθεί η απαιτούμενη απαρτία, η Γενική Συνέλευση προσκαλείται και συνέρχεται σε δεύτερη επαναληπτική συνεδρίαση σύμφωνα με την παρ. 2 του Άρθρου 31 του Καταστατικού, βρίσκεται δε σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα επί των θεμάτων της αρχικής ημερήσιας διάταξης, όταν σ' αυτή εκπροσωπείται τουλάχιστο το ένα τρίτο (1/3) του μετοχικού κεφαλαίου που έχει καταβληθεί.
Νεότερη πρόσκληση δεν απαιτείται, εάν στην αρχική πρόσκληση ορίζονται ο τόπος και ο χρόνος των επαναληπτικών συνεδριάσεων, που προβλέπονται από το νόμο, εάν δεν επιτευχθεί απαρτία, υπό την προϋπόθεση ότι μεσολαβούν τουλάχιστον δέκα (10) πλήρεις ημέρες ανάμεσα στη ματαιωθείσα συνεδρίαση και σε κάθε επαναληπτική.
Όλες οι αποφάσεις για τα παραπάνω θέματα λαμβάνονται με πλειοψηφία των δύο τρίτων (2/3) του μετοχικού κεφαλαίου που εκπροσωπούνται στη Γενική Συνέλευση.

Λοιπές Πληροφορίες

Οι πληροφορίες του άρθρου 27 παρ. 3 του κ.ν.2190/1920 συμπεριλαμβανομένης της πρόσκλησης αυτής, της διαδικασίας για την άσκηση δικαιώματος ψήφου μέσω αντιπροσώπου, των εντύπων διορισμού και ανάκλησης αντιπροσώπου, των σχεδίων αποφάσεων για τα θέματα της ημερήσιας διάταξης καθώς και πληρέστερες πληροφορίες σχετικά με την άσκηση των δικαιωμάτων μειοψηφίας του άρθρου 39 του κ.ν. 2190/1920 διατίθενται σε ηλεκτρονική μορφή στην ιστοσελίδα της Εταιρείας (www.eydap.gr).

Δ. Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου και Διαχείριση Κινδύνων

Το Σύστημα Εσωτερικού Ελέγχου της ΕΥΔΑΠ ΑΕ αποτελεί ένα σύνολο διαδικασιών, πολιτικών, αρχών, κανονισμών, ασφαλιστικών δικλείδων και οργανωτικών δομών που έχει σχεδιαστεί ώστε να παρέχει εύλογη διασφάλιση όσον αφορά στην ακρίβεια και αξιοπιστία των λογιστικών και επιχειρησιακών δεδομένων, στην προστασία και αποδοτική χρήση των πόρων της εταιρείας ,στην επίτευξη των στρατηγικών της στόχων και στη συνολική αποτελεσματικότητα και απόδοση των λειτουργιών της.
Το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας διαμορφώνει το όραμα της Εταιρείας και τους στρατηγικούς της στόχους ενώ έχει και τη γενική εποπτεία της αποτελεσματικότητας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου. Τα διευθυντικά στελέχη της εταιρείας (Γενικοί Διευθυντές, Βοηθοί Γενικοί Διευθυντές, Αναπληρωτές Διευθυντές) είναι υπεύθυνα για τον σχεδιασμό, την υλοποίηση, τη διαχείριση, τον διαρκή έλεγχο και τη συνεχή αξιολόγηση των λειτουργικών διαδικασιών, των διαδικασιών διαχείρισης κινδύνων και των ασφαλιστικών δικλείδων. Όλοι οι εργαζόμενοι είναι υπεύθυνοι για την εφαρμογή του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου στον τομέα αρμοδιότητάς τους. Οι εσωτερικοί και οι εξωτερικοί ελεγκτές είναι υπεύθυνοι για να παρέχουν προς το Διοικητικό Συμβούλιο εύλογη διαβεβαίωση για την επάρκεια και αποτελεσματικότητα του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της Εταιρείας.
Η ΕΥΔΑΠ Α.Ε., στο πλαίσιο των διατάξεων περί Εταιρικής Διακυβέρνησης και των βέλτιστων επιχειρηματικών πρακτικών έχει προχωρήσει σε μια σειρά οργανωτικών αλλαγών που διασφαλίζουν την εταιρική διαφάνεια και την προάσπιση των συμφερόντων των μετόχων και των εργαζομένων.

Επιτροπή Ελέγχου

Στο πλαίσιο της Εταιρικής Διακυβέρνησης της Εταιρείας, της αξιολόγησης του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και της εφαρμογής των Αποφάσεων των Εποπτικών Αρχών (Απόφαση Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 5/204/14.11.2000, Νόμος 3016/17.05.2002, Νόμος 4449/24.01.2017), η εταιρεία έχει θεσπίσει Επιτροπή Ελέγχου, η οποία μπορεί να είναι είτε ανεξάρτητη επιτροπή είτε επιτροπή του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας και αποτελείται από τρία (3) τουλάχιστον μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου. Ορίζεται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρείας και λειτουργεί σύμφωνα με τις διατάξεις των Ν. 3016/2002 και Ν. 4449/2017 και τον εγκεκριμένο από το Διοικητικό Συμβούλιο Κανονισμό Λειτουργίας της (απόφαση Δ.Σ. 19412/8-11-2017) στον οποίο καθορίζονται ο σκοπός, η δικαιοδοσία, η εκλογή, η σύνθεση, οι αρμοδιότητες και οι ευθύνες της.

Σύνθεση Μελών Επιτροπής Ελέγχου
Σύνθεση Μελών Επιτροπής Ελέγχου
από 01/01/2018 έως 31/12/2018

Μιχαήλ Σταυρουλάκης,	Πρόεδρος
Ιωάννης Καρδαράς,	Μέλος
Αλέξανδρος Πουλιάσης,	Μέλος

Αποφάσεις Γ.Σ. και Δ.Σ. για την εκλογή Μελών Επιτροπής Ελέγχου

Η σύνθεση της παραπάνω αναφερόμενης Επιτροπής Ελέγχου της Εταιρείας προέκυψε από τις παρακάτω αποφάσεις Γ.Σ. και Δ.Σ.:

Απόφαση Γ.Σ.

(1) 36η Τακτική Γ.Σ. της 18ης/06/2018:
Ο Πρόεδρος της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης λαμβάνοντας υπ όψιν την Απόφαση με αρ. 19658/23-5-2018 της 1267ης Συνεδρίασης του ΔΣ της ΕΥΔΑΠ ΑΕ εισηγήθηκε να τεθεί στην κρίση της 36ης Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων το θέμα της εκλογής Μελών Επιτροπής Ελέγχου Διοικητικού Συμβουλίου, σύμφωνα με το άρθρο 44 του Ν. 4449/2017, από πρόσωπα που πληρούν τις προϋποθέσεις του νόμου, προτείνοντας την εκλογή του ανεξάρτητου μη εκτελεστικού μέλους του ΔΣ κ. Μιχαήλ Σταυρουλάκη, ως Προέδρου της Επιτροπής Ελέγχου, του μη εκτελεστικού μέλους του ΔΣ κ. Ιωάννη Καρδαρά καθώς και του ανεξάρτητου μη εκτελεστικού μέλους του ΔΣ κ. Αλέξανδρου Πουλιάση, ως Μέλη της ως άνω Επιτροπής. Στα πρόσωπα των ανωτέρω πληρούνται όλες οι τιθέμενες εκ του νόμου προϋποθέσεις.
Μετά από ψηφοφορία κατά πλειοψηφία εκλέχτηκαν, το ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ. κ. Μιχαήλ Σταυρουλάκης, ως Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου, το μη εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ. κ. Ιωάννης Καρδαράς, καθώς και το ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος του Δ.Σ. κ. Αλέξανδρος Πουλιάσης ως Μέλη της ως άνω Επιτροπής που προβλέπεται από το άρθρο 44 του Ν.4449/2017

Αριθμός Συνεδριάσεων Επιτροπής Ελέγχου από 01/01/2018 έως 31/12/2018

Κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα η Επιτροπή Ελέγχου πραγματοποίησε εικοσιοκτώ (28) συνεδριάσεις.
Η Επιτροπή Ελέγχου, για την υλοποίηση του έργου της, συνεδριάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα και εκτάκτως, όταν απαιτηθεί. Η συχνότητα και ο χρόνος πραγματοποίησης των συνεδριάσεων της Επιτροπής Ελέγχου είναι ανάλογα της έκτασης των αρμοδιοτήτων της λαμβάνοντας υπόψη, μεταξύ άλλων, τη δραστηριότητα, το μέγεθος, το επιχειρησιακό περιβάλλον και το Επιχειρηματικό Μοντέλο της Εταιρείας.
Η Επιτροπή, για κάθε συνεδρίαση τηρεί Πρακτικά Συνεδριάσεων, στα οποία αποτυπώνονται οι ενέργειές της και τα αποτελέσματα αυτών, ως προς την υλοποίηση του έργου της και αναλόγως των θεμάτων υποβάλλει αναφορές στο Διοικητικό Συμβούλιο, εφόσον κρίνεται αναγκαίο.
Οι κύριες αρμοδιότητες της Επιτροπής Ελέγχου, όπως ορίζονται από τη σχετική νομοθεσία, αφορούν στην παρακολούθηση της διαδικασίας της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, της αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και του συστήματος διαχείρισης κινδύνων, καθώς και της ορθής λειτουργίας της μονάδας των εσωτερικών ελεγκτών της ελεγχόμενης οντότητας.
Επίσης, αφορούν στην παρακολούθηση της πορείας του υποχρεωτικού ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων, καθώς και στην επισκόπηση και παρακολούθηση θεμάτων συναφών με την ύπαρξη και διατήρηση της αντικειμενικότητας και ανεξαρτησίας του νόμιμου ελεγκτή ή του ελεγκτικού γραφείου, ιδιαιτέρως όσον αφορά την παροχή στη λεγόμενη οντότητα άλλων υπηρεσιών από το νόμιμο ελεγκτή ή το ελεγκτικό γραφείο. Είναι επίσης υπεύθυνη για τη διαδικασία επιλογής ορκωτού ελεγκτή λογιστή ή ελεγκτικής εταιρείας.
Η Επιτροπή Ελέγχου έχει συχνή επικοινωνία με τη Δ/νση Εσωτερικού Ελέγχου στο πλαίσιο εκτέλεσης των καθηκόντων της. Στο πλαίσιο αυτό η επικεφαλής της Δ/νσης Εσωτερικού Ελέγχου καλείται να μετέχει στις περισσότερες από τις συνεδριάσεις της Επιτροπής Ελέγχου και να παρέχει ενημέρωση για την πορεία των διενεργούμενων ελέγχων και την παρακολούθηση υλοποίησης των διορθωτικών ενεργειών που αποφασίστηκαν στα πλαίσια των ελέγχων. Η Επιτροπή Ελέγχου έχει επίσης συχνή επικοινωνία και συναντήσεις με τους ορκωτούς ελεγκτές για την επισκόπηση των οικονομικών καταστάσεων και την αξιολόγηση της παρεχόμενης χρηματοοικονομικής πληροφόρησης.
Ο Πρόεδρος της Επιτροπής Ελέγχου ενημερώνει τους Μετόχους, κατά την Ετήσια Γενική τους Συνέλευση, για τα πεπραγμένα της Επιτροπής, με βάση τις προβλεπόμενες αρμοδιότητές της.
Η Επιτροπή Ελέγχου κατά το έτος 2018 χειρίστηκε θέματα, τα σημαντικότερα των οποίων κατηγοριοποιούνται ως εξής:

- Έγκριση του προγράμματος ελέγχων έτους 2018 της Δ/νσης Εσωτερικού Ελέγχου και παρακολούθηση της πορείας υλοποίησής του.
- Επισκόπηση του έργου και της λειτουργίας της Δ/νσης Εσωτερικού Ελέγχου.
- Αξιολόγηση των οικονομικών καταστάσεων ως προς την πληρότητα και συνέπειά τους.
- Γνωμοδότηση για επιλογή ελεγκτικής εταιρείας.
- Διασφάλιση της ανεξαρτησίας των νομίμων ελεγκτών.
- Υποστήριξη προς τη Διοίκηση για την εισαγωγή βέλτιστων πρακτικών εταιρικής διακυβέρνησης και τη βελτιστοποίηση της αποτελεσματικότητας και αποδοτικότητας των λειτουργιών.
- Επισκόπηση των διαδικασιών αξιολόγησης και διαχείρισης των επιχειρηματικών κινδύνων.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Ο εσωτερικός έλεγχος της Εταιρείας ασκείται από τη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου η οποία αποτελεί ανεξάρτητη οργανωτική μονάδα και αναφέρεται στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας. Η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου εποπτεύεται στο έργο της από την Επιτροπή Ελέγχου Διοικητικού Συμβουλίου και παρέχει υπηρεσίες διασφάλισης και συμβουλευτικού χαρακτήρα. Λειτουργεί, σύμφωνα με την κείμενη ελληνική νομοθεσία, τον εγκεκριμένο από το ΔΣ Κανονισμό Λειτουργίας της, τα Διεθνή Ελεγκτικά Πρότυπα για την επαγγελματική εφαρμογή του Εσωτερικού Ελέγχου του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών καθώς και τους κανόνες δεοντολογίας που υπαγορεύονται από τις βασικές αρχές της ελεγκτικής.
Η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου έχει ως σκοπό να παρέχει βοήθεια στη Διοίκηση, στο Διοικητικό Συμβούλιο, στα στελέχη της Εταιρείας και γενικά στους εργαζόμενους, για αποτελεσματικότερη εκτέλεση των καθηκόντων τους και επίτευξη των στόχων της εταιρείας, μέσω αξιολόγησης της λειτουργίας των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, του συστήματος διαχείρισης κινδύνων και των πρακτικών εταιρικής διακυβέρνησης, μέσω των διενεργούμενων ελέγχων και παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών.
Στους σκοπούς της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου περιλαμβάνονται:

- Η εξέταση και αξιολόγηση της επάρκειας και αποτελεσματικότητας του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου της

Εταιρείας και η διαπίστωση του κατά πόσον αυτό το σύστημα παρέχει λογική διαβεβαίωση σχετικά με:

- ⇨Τη συμμόρφωση με τις γενικές διαδικασίες της Εταιρείας και την κείμενη Νομοθεσία.
- ⇨Τη διασφάλιση των περιουσιακών στοιχείων της Εταιρείας.
- ⇨Την οικονομική/και αποδοτική χρήση των πόρων.
- ⇨Την αξιοπιστία των οικονομικών καταστάσεων.
- ⇨Την αξιοπιστία και αρτιότητα των πληροφοριών, οι οποίες χρησιμοποιούνται για τη λήψη αποφάσεων.
- ⇨Την αναγνώριση και σωστή διαχείριση των κινδύνων.
- ⇨Την επίτευξη των αντικειμενικών σκοπών των επιχειρησιακών λειτουργιών.

- Η ενημέρωση της Διοίκησης για τα αποτελέσματα των ελέγχων και τις διορθωτικές ενέργειες που απαιτούνται.
- Η παρακολούθηση υλοποίησης των συμφωνηθέντων ενεργειών.
- Η διεξαγωγή ειδικών και έκτακτων ελέγχων που της αναθέτει η Διοίκηση.
- Η συνεργασία του Εσωτερικού Ελέγχου με τον Εξωτερικό Έλεγχο, με στόχο την κάλυψη περιοχών με υψηλούς κινδύνους, που απειλούν την Εταιρεία, καθώς και την αποφυγή των διπλών ελέγχων. Οι κυριότερες δράσεις της Διεύθυνσης Εσωτερικού ελέγχου κατά το 2018 μπορούν να συνοψισθούν στις εξής κατηγορίες:
- Η Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου αξιολογήθηκε και πιστοποιήθηκε με το Responsible Management Excellence (RME) Model του EBEN, που είναι το πιο δραστήριο Ευρωπαϊκό Δίκτυο Επιχειρηματικής Ηθικής, αναγνωρισμένο παγκοσμίως ως εκπρόσωπος της ευρωπαϊκής αντίληψης για την επιχειρηματική ηθική.
- Αυξήθηκε ο αριθμός των ολοκληρωθέντων ελέγχων, παρέχοντας μεγάλο βαθμό κάλυψης του ετήσιου προγράμματος ελέγχων. Ως προς τα ποιοτικά χαρακτηριστικά τους, ο κύριος όγκος των ελέγχων αφορά λειτουργικούς ελέγχους που διενεργούνται με βάση τους κυριότερους κινδύνους (risk based audit) και εστιάζουν σε ευρύ φάσμα των δραστηριοτήτων της Εταιρείας ενώ πραγματοποιήθηκαν και έλεγχοι που απορρέουν από τη νομοθεσία περί Εταιρικής Διακυβέρνησης. Πέραν των προγραμματισμένων ελέγχων, ολοκληρώθηκε σημαντικός αριθμός έκτακτων ελέγχων.
- Υποστήριξε την προώθηση της έννοιας της Εταιρικής Διαχείρισης Κινδύνων με την διοργάνωση σχετικής ενημερωτικής παρουσίασης στα στελέχη της εταιρείας και την υποστήριξη του έργου Διαχείρισης Κινδύνων της Εταιρείας προκειμένου να καταρτιστεί ένα ενιαίο για το σύνολο της Εταιρείας πλαίσιο αρχών-διαδικασιών-μεθόδων για τη Διαχείριση των Κινδύνων.
- Καθιερώθηκαν δείκτες αυτοαξιολόγησης του έργου της Διεύθυνσης, οι οποίοι παρουσιάζονται στην ετήσια έκθεση πεπραγμένων της προς το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας. Μέσω της αυτοαξιολόγησης και με τη χρήση των δεικτών αυτών, εντοπίζονται τυχόν αδυναμίες και λαμβάνονται έγκαιρα δράσεις αντιμετώπισής τους, με σκοπό τη συνεχή βελτίωση των προσφερόμενων ελεγκτικών υπηρεσιών.
- Καταρτίζεται τριετές πρόγραμμα ελέγχων με ποικίλα αντικείμενα που καλύπτουν όλο το εύρος δραστηριοτήτων της εταιρείας, και με κύριο κριτήριο την αντιμετώπιση των κυριότερων επιχειρηματικών κινδύνων. Στόχευση των ελέγχων αποτελούν η πιστή εφαρμογή των διαδικασιών λειτουργίας της εταιρείας, ο εντοπισμός έλλειψης ασφαλιστικών δικλείδων, η χρηστή διαχείριση, η τήρηση των υποχρεώσεων της εταιρείας που απορρέουν από τη χρηματιστηριακή νομοθεσία και των κανόνων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.
- Οι συμφωνηθείσες στα πλαίσια ελέγχων διορθωτικές ενέργειες καταγράφονται σε μητρώο και παρακολουθείται από τη Δ/νση Εσωτερικού Ελέγχου η υλοποίησή τους εκ μέρους των αρμόδιων Διευθύνσεων. Μετά την ολοκλήρωση του κάθε follow up ενημερώνεται σχετικά η Διοίκηση και το Διοικητικό Συμβούλιο. Η διαδικασία αυτή λειτουργεί ως στρατηγικό εργαλείο στα χέρια της Διοίκησης για τη συνεχή βελτίωση των εταιρικών διαδικασιών.

Διαχείριση κινδύνων

Η ύπαρξη πλαισίου διαχείρισης κινδύνων είναι κεντρικής σημασίας για την εδραίωση της Εταιρικής Διακυβέρνησης. Η επιχειρησιακή διαχείριση κινδύνων είναι μια δομημένη, συνεχής και διαρκής διαδικασία ,που αφορά σε όλα τα επίπεδα του οργανισμού με σκοπό την αναγνώριση, καταγραφή και εκτίμηση των κινδύνων, την επιλογή κατάλληλων τρόπων απόκρισης, τον σχεδιασμό και εφαρμογή ασφαλιστικών δικλείδων, την αξιολόγηση της επάρκειας και αποτελεσματικότητάς τους και τη συνεχή παρακολούθηση και αναφορά σε ευκαιρίες και απειλές, που επιδρούν στην επίτευξη των στόχων του οργανισμού.

Η Εταιρεία δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην αποτελεσματική παρακολούθηση και διαχείριση των ενδεχόμενων κινδύνων, ώστε να διατηρηθεί η σταθερότητα και η συνέχεια των εργασιών της και συγκεκριμένα:

- Στη διαμόρφωση συνολικού πλαισίου και την εισήγηση στρατηγικής, πολιτικών και διαδικασιών διαχείρισης και ελέγχου των κινδύνων που ενδεχομένως αναλαμβάνει η Εταιρεία, σύμφωνα με τις κατευθύνσεις της Διοίκησης.
- Στον ορισμό, την αναγνώριση και την αξιολόγηση των αναλαμβανόμενων κινδύνων.
- Στην ανάπτυξη και υλοποίηση εργαλείων προσαρμοσμένων σε σχέση με τον κίνδυνο τιμολόγησης των παρεχόμενων υπηρεσιών και την εκπαίδευση των οργανωτικών μονάδων για τη χρήση τους.
- Στην κατάρτιση Σχεδίου Αντιμετώπισης Καταστάσεων Κρίσεων.
- Στη διαμόρφωση εταιρικής κουλτούρας διαχείρισης κινδύνων σε κάθε ιεραρχικό επίπεδο της Εταιρείας

Αν και κάθε μέλος της Εταιρείας διαδραματίζει τον δικό του ρόλο -στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων του- για την εξασφάλιση της επαρκούς διαχείρισης των κινδύνων, το Διοικητικό Συμβούλιο φέρει τη συνολική ευθύνη . Θέτει τους στόχους, ορίζει την πολιτική, αποφασίζει για τον τρόπο απόκρισης και την αποδοχή ή όχι του εναπομείναντος κινδύνου. Επιλέγει το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων, η υλοποίηση του οποίου ανατίθεται στα στελέχη της Εταιρείας.

Κατά το πρώτο τρίμηνο του 2018 διεξήχθη συστηματικά αξιολόγηση κινδύνων (risk assessment) ακολουθώντας συγκεκριμένη μεθοδολογία, μέσω επιτόπιων αυτοψιών και συνεντεύξεων με στελέχη, και κατεγράφησαν σε πλήρη κατάλογο, περιγράφηκαν,

βαθμολογήθηκαν και χαρτογραφήθηκαν οι κίνδυνοι σε όλο το εύρος της εταιρείας και του ομίλου και οι τρόποι περιορισμού τους (controls).
Διοργανώθηκαν επίσης σχετικά σεμινάρια για τα στελέχη της ΕΥΔΑΠ με θέμα τα είδη, την αξιολόγηση και τη διαχείριση κινδύνων, το σύστημα εσωτερικού ελέγχου καθώς επίσης και την έννοια των ασφαλιστικών δικλείδων (controls) και το μοντέλο των τριών γραμμών άμυνας των οργανισμών.

Λοιπά διαχειριστικά ή εποπτικά όργανα ή επιτροπές της Εταιρείας

- Υπεύθυνος Προστασίας Δεδομένων (DPO)
- Στο πλαίσιο του Εσωτερικού Κανονισμού Εταιρικής Διακυβέρνησης και Λειτουργίας και του υπόλοιπου κανονιστικού πλαισίου, λειτουργούν οι εξής Επιτροπές:
- Επιτροπή Υγιεινής και Ασφάλειας των Εργαζομένων (Ε.Υ.Α.Ε.)
- Επιτροπές Προμηθειών και Υπηρεσιών
- Επιτροπή Αποζημιώσεων Ζημιών Τρίτων
- Επιτροπή Αναβάθμισης Παρεχόμενων Υπηρεσιών καιΔιαχείρισης Αιτημάτων Πελατών
- Επιτροπή Διακανονισμών της Γενικής Διεύθυνσης Πελατών
- Επιτροπή Παρακολούθησης Πολιτικής Ασφαλείας των Πληροφοριακών και Δικτυακών Συστημάτων της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε.
- Επιτροπή Αξιολόγησης Αιτημάτων Διακανονισμού Οφειλών
- Ιατρικό Συμβούλιο
- Υπηρεσιακό Συμβούλιο
- Συμβούλια Προαγωγών
- Πειθαρχικά Συμβούλια
- Συμβούλιο Διοίκησης
- Τεχνικό Συμβούλιο

ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
Σύμφωνα με την παρ. 7 του άρθρου 4 του Ν. 3556/2007

Σύμφωνα με το άρθρο 4, παρ. 7 του νόμου 3556/2007, η Εταιρεία δημοσιεύει αναλυτικές πληροφορίες αναφορικά με τα παρακάτω θέματα:

Διάρθρωση Μετοχικού Κεφαλαίου

Την 31-12-2018 το Μετοχικό Κεφάλαιο της Εταιρείας ανερχόταν ολοσχερώς καταβεβλημένο σε εξήντα τρία εκατομμύρια εννιακόσιες χιλιάδες Ευρώ (€ 63.900.000) και διαιρείται σε εκατόν έξι εκατομμύρια πεντακόσιες χιλιάδες (106.500.000) κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας εξήντα λεπτών του Ευρώ (€ 0,60) η κάθε μια.
Οι μετοχές της Εταιρείας είναι στο σύνολό τους κοινές ονομαστικές με δικαίωμα ψήφου και δεν υπάρχουν ειδικές κατηγορίες μετοχών. Κάθε μετοχή ενσωματώνει όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που πηγάζουν από τον Κ.Ν. 2190/1920 και το Ν. 4548/2018. Οι μετοχές της Εταιρείας είναι εισηγμένες προς διαπραγμάτευση στην Αγορά Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών. Η κυριότητα εκάστης μετοχής συνεπάγεται αυτοδικαίως την αποδοχή από τον κύριο αυτής των όρων του Καταστατικού της Εταιρείας και των νομίμων αποφάσεων των Γενικών Συνελεύσεων των μετόχων, έστω και αν δεν έλαβαν μέρος σε αυτές οι μέτοχοι. Η ευθύνη των μετόχων περιορίζεται στην ονομαστική αξία των μετοχών που κατέχουν. Οι μέτοχοι συμμετέχουν στη διοίκηση και τα κέρδη της Εταιρείας σύμφωνα με το Νόμο και τις διατάξεις του Καταστατικού.

Περιορισμοί στη μεταβίβαση μετοχών της Εταιρείας

Οι μετοχές της Εταιρείας είναι ελεύθερα διαπραγματεύσιμες στο Χρηματιστήριο Αθηνών και η μεταβίβασή τους γίνεται όπως ορίζει ο Νόμος. Δεν υφίστανται εκ του Καταστατικού της περιορισμοί για τη μεταβίβαση αυτών.
Σύμφωνα με το άρθρο 4 του Ν. 3016/2002, όπως ισχύει, τα ανεξάρτητα μη εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας δεν μπορούν, μεταξύ άλλων, να κατέχουν μετοχές της σε ποσοστό πάνω από 0,5% του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου.

Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές κατά την έννοια των άρθρων 9 έως 11 του Ν. 3556/2007

Οι σημαντικές άμεσες και έμμεσες συμμετοχές προσώπων (φυσικών και νομικών) στο σύνολο των δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρείας κατά την έννοια των άρθρων 9 έως 11 του Ν. 3556/2007, παρουσιάζονται ακολούθως:
Στις 2 Μαρτίου 2018, η ΕΥΔΑΠ έλαβε γνωστοποίηση από το Υπουργείο Οικονομικών ότι ο συνολικός αριθμός δικαιωμάτων ψήφου (έμμεσα και άμεσα) που ελέγχει το Ελληνικό Δημόσιο ανέρχεται σε 65.319.740 (61,33%) εκ των οποίων τα άμεσα δικαιώματα ψήφου αφορούν σε 53.250.001 (50%+1 μετοχή) κοινές ονομαστικές μετοχές και τα έμμεσα δικαιώματα ψήφου αφορούν σε 12.069.739 (11,33%) κοινές ονομαστικές μετοχές. Η εν λόγω μεταβολή του άμεσου και έμμεσου ποσοστού συμμετοχής του Ελληνικού Δημοσίου στην ΕΥΔΑΠ Α.Ε. οφείλεται στη μεταβίβαση 17.004.761 μετοχών (15,97%) από το ΤΑΙΠΕΔ απευθείας στο Ελληνικό Δημόσιο, κατόπιν εκτέλεσης εξωχρηματιστηριακής συναλλαγής, άνευ ανταλλάγματος, σύμφωνα με την απόφαση 262 της Διυπουργικής Επιτροπής Αναδιαρθρώσεων και Αποκρατικοποιήσεων (ΦΕΚ τ΄Β/614/22.02.2018) και την από 1.3.2018 διόρθωση σφάλματος (ΦΕΚ Β 697/01.03.2018) με τις οποίες έγινε μερική ανάκληση της 195/27.10.2011(ΦΕΚ Β΄ 759) Απόφασης της Διυπουργικής Επιτροπής Αναδιαρθρώσεων και Αποκρατικοποιήσεων, κατ' εφαρμογή της 1906/2014 απόφασης της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας.
Το συνολικό ποσοστό συμμετοχής (άμεσης και έμμεσης) του Ελληνικού Δημοσίου δεν έχει μεταβληθεί.
Στις 21 Μαρτίου 2018, η Εταιρεία έλαβε σχετική υποβολή γνωστοποίησης του Υπουργείου Οικονομικών, σύμφωνα με την οποία ο συνολικός αριθμός έμμεσων δικαιωμάτων ψήφου που ελέγχει το Ελληνικό Δημόσιο ανέρχεται σε 65.319.740 (61,33%). Η μεταβολή των δικαιωμάτων ψήφου οφείλεται στη μεταβίβαση κατόπιν εκτέλεσης εξωχρηματιστηριακής συναλλαγής, άνευ ανταλλάγματος, με ημερομηνία 20 Μαρτίου 2018, από το Ελληνικό Δημόσιο στην «Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε.» (ΕΕΣΥΠ Α.Ε.) 53.250.001 μετοχών της ΕΥΔΑΠ Α.Ε., σύμφωνα με την παρ.20 του άρθρου 380 του ν. 4512/2018, με την οποία

αντικαταστάθηκε η παρ.1 του άρθρου 197 του ν. 4389/2016, με ισχύ από 1/1/2018.
Το σύνολο (100%) των μετοχών του ΤΑΙΠΕΔ κατέχεται από την «Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε.» (ΕΕΣΥΠ Α.Ε.), η οποία ελέγχει πλέον άμεσα τα δικαιώματα ψήφου 53.250.001 μετοχών (50%+1 μετοχή) και έμμεσα τα δικαιώματα ψήφου 12.069.739 μετοχών (11,33%) μέσω του ΤΑΙΠΕΔ. Επομένως, το συνολικό ποσοστό των δικαιωμάτων ψήφου (άμεσα και έμμεσα) της ΕΕΣΥΠ Α.Ε. ανέρχεται σε 61,33%. Το Ελληνικό Δημόσιο ελέγχει κατά 100% την ΕΕΣΥΠ Α.Ε..
Η "Paulson & Co. Inc.", κατέχει (έμμεσα) 10.648.800 δικαιώματα ψήφου, ποσοστό 9.99% επί του συνόλου δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρείας.
Ο John Paulson κατέχει (έμμεσα) 10.648.800 δικαιώματα ψήφου ποσοστό 9.99% επί του συνόλου δικαιωμάτων ψήφου της Εταιρείας.
** Ο John Paulson ελέγχει την Paulson & Co. Inc., η οποία είναι Εταιρεία διαχείρισης επενδυτικών κεφαλαίων. Υπό την ιδιότητά της αυτή ασκεί τα δικαιώματα ψήφου στην Εταιρεία.*

Μετοχές παρέχουσες ειδικά δικαιώματα ελέγχου

Σύμφωνα με το άρθρο 197 του Ν. 4389/2016, όπως τροποποιήθηκε με το Ν. 4512/2018 (έναρξη ισχύος από 1-1-2018) και το άρθρο 11 του Καταστατικού της Εταιρείας ένα μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου προτείνεται προς εκλογή από τον Υπουργό Οικονομικών στην «Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε.» (ΕΕΣΥΠ Α.Ε.), η οποία ασκεί τα δικαιώματα διορισμού ή ψήφου στη Γενική Συνέλευση για την εκλογή μελών Διοικητικού Συμβουλίου σύμφωνα με τον κ.ν. 2190/1920.
Σύμφωνα με τα άρθρα 11 και 36 του Καταστατικού της Εταιρείας οι μέτοχοι της μειοψηφίας έχουν δικαίωμα να εκλέγουν 2 μέλη στο Διοικητικό Συμβούλιο μέσω ειδικής συνέλευσης που συγκαλείται ειδικά για το σκοπό αυτό. Για τη σύγκληση και λήψη αποφάσεων επί της συνέλευσης αυτής ισχύουν ανάλογα τα άρθρα του Νόμου και του Καταστατικού της Εταιρείας που προβλέπουν τη σύγκληση και λήψη αποφάσεων επί Γενικών Συνελεύσεων. Κάθε μέτοχος που παρίσταται και ψηφίζει νομίμως έχει δικαίωμα να προτείνει και να ψηφίσει ένα μόνο σύμβουλο ανεξάρτητα από τον αριθμό των μετοχών που κατέχει.

Περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου

Στην ειδική συνέλευση των μετόχων μειοψηφίας (άρθρα 11 και 36 του καταστατικού της Εταιρείας) αποκλείεται η συμμετοχή εταιριών των οποίων τα πλειοψηφικά δικαιώματα ψήφου κατέχει άμεσα ή έμμεσα το Ελληνικό Δημόσιο (άρθρο 36 παρ.1).
Στη Γενική Συνέλευση που εκλέγει τα λοιπά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου αποκλείεται η συμμετοχή των μετόχων μειοψηφίας αντίστοιχα (άρθρο 11 παρ.2 εδ. γ).
Δεν προβλέπονται στο καταστατικό της Εταιρείας άλλοι περιορισμοί ή προθεσμίες άσκησης του δικαιώματος ψήφου που απορρέουν από τις μετοχές της.

Συμφωνίες μετόχων της Εταιρείας

Δεν έχουν περιέλθει εις γνώση της Εταιρείας τυχόν συμφωνίες μεταξύ μετόχων, οι οποίες συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση μετοχών ή στην άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου.

Κανόνες διορισμού και αντικατάστασης μελών Δ.Σ. και τροποποίησης καταστατικού

Σύμφωνα με το άρθρο 11 παρ. 1 & 2 του καταστατικού, η Εταιρεία διοικείται από το Διοικητικό Συμβούλιο, ο αριθμός των μελών του οποίου είναι περιττός και δεν δύναται να υπερβαίνει τα δεκατρία (13) μέλη ή να είναι μικρότερος των επτά (7) μελών. Η Γενική Συνέλευση των μετόχων είναι αρμόδια να καθορίζει τον αριθμό των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου καθώς επίσης και να αυξάνει ή να μειώνει τον αριθμό αυτών, πάντοτε μέσα στο πλαίσιο που τίθεται με την παρούσα παράγραφο.
Το Διοικητικό Συμβούλιο αποτελείται:
(α) Από δύο (2) εκπροσώπους των εργαζομένων στην Εταιρία που εκλέγονται (με τους αναπληρωματικούς τους) με άμεση και καθολική ψηφοφορία, σύμφωνα με το άρθρο 17 παρ. 1 του Ν. 2469/1997 (ΦΕΚ Α΄ 38), όπως κάθε φορά ισχύει.
(β) Από δύο (2) μέλη που εκπροσωπούν τους μετόχους της μειοψηφίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 18, παρ.3 και 5 του Κ.Ν.2190/1920 και εκλέγονται κατά τον τρόπο που ορίζεται στο άρθρο 36 του παρόντος Καταστατικού.
(γ) Από εκπροσώπους των μετόχων που εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 4389/2016 και τον Κ.Ν. 2190/1920. Στη Γενική Συνέλευση αυτή δεν μπορούν να μετέχουν οι μέτοχοι που συμμετέχουν στην Ειδική Συνέλευση που προβλέπεται στο άρθρο 36 του παρόντος Καταστατικού για την εκλογή του υπολοίπου συμβουλίου. Ένα (1) μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου προτείνεται προς εκλογή από τον Υπουργό Οικονομικών στην Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε., η οποία ασκεί τα δικαιώματα διορισμού ή ψήφου στη Γενική Συνέλευση σύμφωνα με τον Κ.Ν. 2190/1920.
Σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 11, τα εκλεγόμενα από τους εργαζόμενους δύο (2) μέλη προτείνονται μέσα σε προθεσμία δύο (2) μηνών από της εκλογής τους. Μέχρις ότου οριστούν οι εκπρόσωποι των εργαζομένων το Διοικητικό Συμβούλιο συγκροτείται και λειτουργεί νόμιμα χωρίς τα μέλη αυτά. Από τον ορισμό τους και εξής, συμμετέχουν αυτοδίκαια στη σύνθεση του οργάνου, που αν έχει ήδη συγκροτηθεί σε σώμα, ανασυγκροτείται ώστε να περιλάβει και τα μέλη αυτά στη σύνθεσή του.
Σύμφωνα με την παρ. 4 εδ (α) του άρθρου 11 η μη εκλογή ή ο μη ορισμός ή μη συμπλήρωση για οποιοδήποτε λόγο από τους μετόχους της μειοψηφίας των μελών που την εκπροσωπούν δεν παρακωλύει τη συγκρότηση και τη λειτουργία του Διοικητικού Συμβουλίου και ο αριθμός αυτών δεν υπολογίζεται για τη διαμόρφωση της απαρτίας και πλειοψηφίας.
Σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 11, σε κάθε περίπτωση το Διοικητικό Συμβούλιο συγκροτείται και λειτουργεί νόμιμα χωρίς τους εκπροσώπους των εργαζομένων στην Εταιρεία αν παρέλθει άπρακτη η παραπάνω προθεσμία του άρθρου 11 παρ. 4 του παρόντος. Στην περίπτωση αυτή ο αριθμός τους αντιστοίχως δεν υπολογίζεται για τη διαμόρφωση της απαρτίας και πλειοψηφίας.
Ενώ σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 13 του Καταστατικού, εάν κάποιος από τους συμβούλους, οι οποίοι εκλέγονται από τους εργαζόμενους, ή τη Γενική Συνέλευση της μειοψηφίας, παύει από οποιαδήποτε αιτία να μετέχει στο Διοικητικό Συμβούλιο, αντικαθίσταται από τον αναπληρωτή του και σε περίπτωση παύσεως και αυτού κατά τον τρόπο του ορισμού του. Μέχρις ότου οριστεί αντικαταστάτης στις παραπάνω περιπτώσεις, το

Διοικητικό Συμβούλιο συγκροτείται και λειτουργεί νόμιμα, της παραγράφου 5 του άρθρου 11 του παρόντος Καταστατικού εφαρμοζομένης αναλόγως.
Εκτός από τις προαναφερθείσες διαφοροποιήσεις, οι λοιποί κανόνες που προβλέπει το Καταστατικό της Εταιρείας για το διορισμό και την αντικατάσταση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας καθώς και για την τροποποίηση των διατάξεων του καταστατικού, δεν διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον Κ.Ν.2190/1920 και στον Ν. 4548/2018.

Αρμοδιότητα Διοικητικού Συμβουλίου ή ορισμένων μελών του για έκδοση νέων μετοχών / αγορά ίδιων μετοχών σύμφωνα με το άρθρο 16 του Κ.Ν. 2190/1920

Η αρμοδιότητα του Δ.Σ. σε ό,τι αφορά την έκδοση νέων μετοχών αναφέρεται στο άρθρο 8 του Καταστατικού που ρυθμίζει τα ζητήματα της αύξησης, μείωσης και απόσβεσης του μετοχικού κεφαλαίου. Αναλυτικά το άρθρο 8 του καταστατικού αναφέρει:
1. Για την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας, απαιτείται απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της Εταιρίας για την τροποποίηση του σχετικού με το μετοχικό κεφάλαιο άρθρου του Καταστατικού, η οποία λαμβάνεται με την αυξημένη απαρτία και πλειοψηφία του άρθρου 31 του Καταστατικού.
2. (α) Με την επιφύλαξη της παρ. 4 του άρθρου αυτού, ορίζεται ρητά ότι με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, η οποία υπόκειται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7β του Ν.2190/1920, όπως ισχύει, μπορεί να εκχωρείται στο Διοικητικό Συμβούλιο η εξουσία ώστε με απόφασή του, που λαμβάνεται με πλειοψηφία των 2/3 τουλάχιστον του συνόλου των μελών του, να αυξάνει το μετοχικό κεφάλαιο μερικά ή ολικά με την έκδοση νέων μετοχών, μέχρι το ποσό του κεφαλαίου που είναι καταβεβλημένο κατά την ημερομηνία που χορηγήθηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο η εν λόγω εξουσία.
(β) Η εξουσία αυτή του Διοικητικού Συμβουλίου μπορεί να ανανεώνεται από τη Γενική Συνέλευση για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει την πενταετία για κάθε ανανέωση και η ισχύς της αρχίζει μετά τη λήξη της κάθε πενταετίας. Η απόφαση αυτή της Γενικής Συνέλευσης υπόκειται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου 7β του Ν. 2190/1920, όπως ισχύει.
3. Η κατά την παραπάνω παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου αποφασιζόμενη αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου δεν αποτελεί τροποποίηση του Καταστατικού.
4. Κατ' εξαίρεση των διατάξεων της παραπάνω παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου, όταν τα αποθεματικά της Εταιρίας υπερβαίνουν το 1/4 του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου, για την αύξησή του απαιτείται πάντοτε απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, που λαμβάνεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 31 αυτού του Καταστατικού («Εξαιρετική απαρτία και πλειοψηφία της Γενικής Συνέλευσης») και με ανάλογη τροποποίηση του σχετικού με το μετοχικό κεφάλαιο άρθρου του Καταστατικού.
5. (α) Σε κάθε περίπτωση αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου που δεν γίνεται με εισφορά σε είδος, ή έκδοσης ομολογιών με δικαίωμα μετατροπής τους σε μετοχές, παρέχεται δικαίωμα προτίμησης σε ολόκληρο το νέο κεφάλαιο ή το ομολογιακό δάνειο, υπέρ των κατά το χρόνο της αύξησης ή της έκδοσης μετόχων, ανάλογα με τη συμμετοχή τους στο υφιστάμενο μετοχικό κεφάλαιο.
(β) Μετά το τέλος της προθεσμίας για την ενάσκηση του δικαιώματος προτίμησης που όρισε το όργανο της Εταιρίας το οποίο αποφάσισε την αύξηση ή την έκδοση των ομολογιών, η οποία δεν μπορεί να είναι μικρότερη των δεκαπέντε (15) ημερών, οι μετοχές ή οι μετατρέψιμες ομολογίες που δεν έχουν αναληφθεί σύμφωνα με τα παραπάνω διατίθενται ελεύθερα από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας σε τιμή όχι κατώτερη της τιμής που καταβάλλουν οι υφιστάμενοι μέτοχοι.
(γ) Η πρόσκληση για την ενάσκηση του δικαιώματος προτίμησης, στην οποία πρέπει να μνημονεύεται και η προθεσμία μέσα στην οποία πρέπει να ασκηθεί αυτό το δικαίωμα, δημοσιεύεται στο διαδικτυακό τόπο του Γ.Ε.ΜΗ.. Κατ' εξαίρεση, η κατά τα ανωτέρω πρόσκληση και η προθεσμία άσκησης του δικαιώματος προτίμησης μπορούν να παραλειφθούν, εφόσον στη Γενική Συνέλευση παρέστησαν μέτοχοι εκπροσωπούντες το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου και έλαβαν γνώση της προθεσμίας που τάχθηκε για την άσκηση του δικαιώματος προτίμησης ή δήλωσαν την απόφασή τους για την από αυτούς άσκηση ή μη του δικαιώματος προτίμησης.
6. Με τις προϋποθέσεις της παραγράφου 10 του άρθρου 13 του Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει σήμερα, μπορεί με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης να περιοριστεί ή να καταργηθεί το παραπάνω δικαίωμα προτίμησης.
7. Η Εταιρία μπορεί με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης που λαμβάνεται σύμφωνα με το Νόμο και το Καταστατικό:
(α) Να προβαίνει στη μερική ή ολική απόσβεση του μετοχικού της κεφαλαίου, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 15α του Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει,
(β) Να προβαίνει σε μείωση του μετοχικού της κεφαλαίου, σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 3 επ. του άρθρου 4 του Κ.Ν. 2190/1920 όπως ισχύει.
(γ) Σε περίπτωση αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή μετρητών καθώς και σε περίπτωση σημαντικών αποκλίσεων στη χρήση αντληθέντων κεφαλαίων εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 9 του Ν.3016/2002 όπως εκάστοτε ισχύει.
Σε ό,τι αφορά στη δυνατότητα αγοράς ίδιων μετοχών δεν υπάρχουν διαφοροποιήσεις σε σχέση με το Νόμο.
Κατά την τρέχουσα περίοδο δεν υπάρχει εν ισχύι απόφαση Γενικής Συνέλευσης για την εκχώρηση προς το Διοικητικό Συμβούλιο εξουσίας αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας με έκδοση νέων μετοχών. Δεν υφίσταται επίσης πρόγραμμα διάθεσης μετοχών στα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, το προσωπικό της Εταιρείας και των συνδεδεμένων με αυτή μερών ούτε πρόγραμμα αγοράς ίδιων μετοχών.

Σημαντικές συμφωνίες που τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής ελέγχου

Δεν υφίστανται συμφωνίες, οι οποίες τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρείας κατόπιν δημόσιας πρότασης.

Συμφωνίες με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή το προσωπικό της Εταιρείας

Δεν υπάρχουν συμφωνίες της Εταιρείας με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της ή με το προσωπικό της, οι οποίες να προβλέπουν την καταβολή αποζημίωσης ειδικά σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θητείας ή της απασχόλησής τους εξαιτίας δημόσιας πρότασης.

ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Το περιεχόμενο της μη χρηματοοικομικής κατάστασης έχει συνταχθεί λαμβάνοντας υπόψη τις απαιτήσεις του Ν. 4403 - Εγκύκλιος 62784/2017 και των Προτύπων GRI (έκδοση 2016/2018). Σε αυτό το πλαίσιο, η παρακάτω μη χρηματοοικονομική κατάσταση βασίζεται σε ανάλυση ουσιαστικότητας των θεμάτων Βιώσιμης Ανάπτυξης που σχετίζονται με τις δραστηριότητές της ΕΥΔΑΠ, με σκοπό την ιεράρχηση των θεμάτων με τις σημαντικότερες οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές επιδράσεις και όσων θεμάτων επηρεάζουν σημαντικά τα ενδιαφερόμενά του μέρη της εταιρείας. Επίσης, η κατάσταση περιλαμβάνει και συγκεκριμένους δείκτες επίδοση βάσει των Προτύπων GRI.

Α Επιχειρηματικό Μοντέλο

Αναφορά στο επιχειρηματικό μοντέλο της ΕΥΔΑΠ, καθώς και λεπτομερής περιγραφή των δράσεων της ΕΥΔΑΠ Νήσων Αναπτυξιακής ΑΕ γίνεται στα κείμενα της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης 2018 καθώς και στις Σημειώσεις επί των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων της 31ης Δεκεμβρίου 2018, με πληροφορίες και στοιχεία αναφορικά με τη λειτουργία, το επιχειρηματικό περιβάλλον, την οργάνωση και τη δομή, τις αγορές στις οποίες δραστηριοποιείται, τους στόχους και τις στρατηγικές, καθώς και τις κύριες τάσεις και παράγοντες που μπορεί να επηρεάσουν τη μελλοντική ανάπτυξή της.

Β Πολιτική Κινδύνων & διαχείριση των κινδύνων αυτών

Παράλληλα με τους χρηματοοικονομικούς κινδύνους, που αναπτύσσονται στην αντίστοιχη ενότητα, η ΕΥΔΑΠ εστιάζει στην παρακολούθηση συγκεκριμένων θεμάτων, τα οποία έχουν αναγνωρισθεί ως ουσιαστικά στο πλαίσιο της Βιώσιμης Ανάπτυξης. Τα θέματα αυτά αφορούν στις ευρύτερες θεματικές του Περιβάλλοντος, της Κοινωνίας (εργασιακά, κοινωνικά και θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων) και της Αγοράς, της Εφοδιαστικής Αλυσίδας, αλλά και της Καταπολέμησης της Διαφθοράς και της Δωροδοκίας. Οι επιδράσεις που αφορούν στις παρακάτω περιοχές, η διαχείρισή τους και οι κίνδυνοι που συνδέονται με τα θέματα αυτά αναπτύσσονται εκτενέστερα στις αντίστοιχες ενότητες.

- Διαχείριση Ανθρώπινου Δυναμικού, σχετικά με την απασχόληση, την εκπαίδευση και την επιμόρφωση, τη διατήρηση ταλέντου, την υγεία και ασφάλεια στην εργασία, το δικαίωμα στον συνδικαλισμό, θέματα τα οποία διαχειρίζεται η ΕΥΔΑΠ με σχετικές πολιτικές και διαδικασίες.
- Σεβασμός των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων στο εργασιακό περιβάλλον της ΕΥΔΑΠ, καθώς και στην εφοδιαστική αλυσίδα, μέσω πολιτικών και διαδικασιών. Η ΕΥΔΑΠ στο πλαίσιο της εταιρικής κοινωνικής της ευθύνης, αλλά και των υποχρεώσεών της, δίνει ιδιαίτερη σημασία στη διασφάλιση των ανθρώπινων δικαιωμάτων στην εργασία και στην εξάλειψη των διακρίσεων.
- Περιβαλλοντική Συμμόρφωση και αποφυγή περιβαλλοντικών επιπτώσεων των δραστηριοτήτων: ένα θέμα το οποίο η ΕΥΔΑΠ διαχειρίζεται μέσω των ενεργειών της για την Προστασία του Θαλάσσιου Περιβάλλοντος, την Περιβαλλοντική Συμμόρφωση, τη Διαχείριση Υγρών και Στερεών Αποβλήτων, της υπεύθυνης επιλογής συσκευών και προϊόντων, καθώς και τη μείωση της κατανάλωση ενέργειας, των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και της κατανάλωσης νερού.
- Υγεία και Ασφάλεια των Καταναλωτών - Ποιότητα Νερού Ύδρευσης: που αφορά στην αδιάλειπτη παροχή πόσιμου νερού άριστης ποιότητας, υγιεινού και καθαρού και αποφυγή κινδύνων για την υγεία των καταναλωτών.
- Υγεία και Ασφάλεια των Καταναλωτών - Υπηρεσίες Αποχέτευσης: ορθή και αδιάλειπτη λειτουργία, συντήρηση και αναβάθμιση του συστήματος συλλογής, μεταφοράς και επεξεργασίας λυμάτων εντός του Λεκανοπεδίου της Αττικής.
- Πρόσβαση σε Καθαρό Νερό, Διασφάλιση Πόρων Παροχής & Κάλυψη Δικτύου Ύδρευσης: συνεχής διασφάλιση των απαραίτητων υδατικών πόρων, εξασφάλιση της επαρκούς επεξεργασίας τους σε πόσιμο νερό άριστης ποιότητας και η ικανότητα διανομής αυτού μέσω του δικτύου ύδρευσης στους πελάτες της.
- Αξιόπιστο Δίκτυο Ύδρευσης & Υδατική Απόδοση: εξασφάλιση επαρκούς ποσότητας, αποδεκτής πίεσης και υψηλής ποιότητας πόσιμου νερού σε όλη την έκταση του υδροδοτικού συστήματος.
- Προσιτό Τιμολόγιο και Εξυπηρέτηση Πελατών: πρόσβαση σε καθαρό νερό και στην υγιεινή, σε όλους τους πολίτες, διατηρώντας ένα κλιμακωτό τιμολόγιο και με παράλληλες σημαντικές πρωτοβουλίες για την ανακούφιση των ασθενέστερων οικονομικά ομάδων.
- Καταπολέμηση της Διαφθοράς, της δωροδοκίας και της απάτης: για την πρόληψη και τελικά την αποφυγή περιστατικών εφαρμόζονται αντίστοιχες διαδικασίες και πολιτικές.
- Εφοδιαστική Αλυσίδα: η ΕΥΔΑΠ, με έμφαση στη διαφάνεια και την ηθική ακεραιότητα και εφαρμόζοντας προληπτικές διαδικασίες και πολιτικές έγκαιρης συμμόρφωσης, καλύπτει τις προμηθευτικές ανάγκες των διαφόρων υπηρεσιακών μονάδων από την εγχώρια και τη διεθνή αγορά.

Γ. Περιβαλλοντικά Θέματα

Γ1. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΘΑΛΑΣΣΙΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
Κυριότεροι μη χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Η προστασία του θαλάσσιου περιβάλλοντος, μέσω της υπεύθυνης διαχείρισης των λυμάτων αποτελεί διαχρονικά προτεραιότητα τόσο για την ΕΥΔΑΠ, όσο και για τα ενδιαφερόμενα μέρη της. Το θέμα αυτό κρίνεται ιδιαίτερα ουσιαστικό και λόγω των ευρύτερων επιπτώσεων που δύναται να έχει στη βιώσιμη ανάπτυξη. Η προστασία των θαλάσσιων οικοσυστημάτων αποτελεί ζήτημα υψηλού ενδιαφέροντος και για τη διεθνή κοινότητα, ενώ αποτελεί και σημαντική απαίτηση στην περιοχή δραστηριότητας της ΕΥΔΑΠ και ειδικότερα στο Λεκανοπέδιο της Αττικής. Η ΕΥΔΑΠ, επιδεικνύοντας συναίσθηση του δυνητικού αντίκτυπου των δραστηριοτήτων της στην υγεία των πολιτών και στο περιβάλλον, συλλέγει και επεξεργάζεται τα λύματα με στόχο την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον πληρώντας τις απαιτούμενες ποιοτικές προδιαγραφές, επενδύει στην αναβάθμιση των διαθέσιμων τεχνολογιών επεξεργασίας λυμάτων

και προχωρά στην εφαρμογή πρακτικών κυκλικής οικονομίας.
Με τις πρακτικές αυτές και μέσω της υπεύθυνης διαχείρισης των λυμάτων, η Εταιρεία συμβάλλει επιπλέον στην επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης 6 «ΚΑΘΑΡΟ ΝΕΡΟ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗ», 12 «ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ» και 14 «ΖΩΗ ΣΤΟ ΝΕΡΟ», όπως αυτοί έχουν ορισθεί από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών.

Εταιρικές πολιτικές και δέουσα επιμέλεια

Μέσω της προχωρημένης επεξεργασίας των αστικών λυμάτων στις εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων της ΕΥΔΑΠ (ΚΕΛ), το υδατικό μέρος καθαρίζεται και επιστρέφει στα υδάτινα οικοσυστήματα-αποδέκτες, ενώ ένα μέρος του επαναχρησιμοποιείται σε χρήσεις εντός των εγκαταστάσεων. Το στερεό υπόλειμμα της επεξεργασίας των αστικών λυμάτων είναι η ιλύς, η οποία αφυδατώνεται, ξηραίνεται και αξιοποιείται ως καύσιμο κυρίως στην τσιμεντοβιομηχανία.
Η λειτουργία των ΚΕΛ της ΕΥΔΑΠ είναι αναπόσπαστο τμήμα της ολοκληρωμένης και υπεύθυνης διαχείρισης του νερού για την εξυπηρέτηση του πληθυσμού της ευρύτερης περιοχής της Αθήνας, της Αττικής, καθώς και άλλων περιοχών.
Μεταξύ των βασικών αξόνων δράσης των Επενδυτικών Προγραμμάτων της ΕΥΔΑΠ, δεσπόζουσα θέση έχει η προστασία του περιβάλλοντος, μέσω της βελτίωσης των υποδομών ύδρευσης και αποχέτευσης, συμπεριλαμβανομένης της διαχείρισης και διάθεσης των προϊόντων επεξεργασίας των λυμάτων.
Η καλή λειτουργία, η αποτελεσματική επεξεργασία στα Κέντρα Επεξεργασίας Λυμάτων και η συμμόρφωση με τους Περιβαλλοντικούς Όρους τεκμηριώνεται με συνεχείς και συστηματικές δειγματοληψίες στις εκροές τους (σύμφωνα με τις οδηγίες ΕΕ 91/271 κλπ. και τους εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους).
Οι βασικοί ποιοτικοί στόχοι για τη διατήρηση της καλής κατάστασης του οικοσυστήματος είναι η τήρηση των ορίων εκροών των ΚΕΛ, όπως αυτοί ορίζονται από τη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων και την Απόφαση έγκρισης περιβαλλοντικών όρων των εγκαταστάσεων.
Η κατανόηση του βαθμού επίτευξης των στόχων επιτυγχάνεται μέσω της συνεχούς παρακολούθησης (monitoring) της ποιότητας των εκροών των ΚΕΛ και της συνολικής παρακολούθησης του αποδέκτη σε συνεργασία με το Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών (ΕΛΚΕΘΕ) .
Όπως και στα προηγούμενα χρόνια, το 2018 υπάρχει πλήρης τήρηση των ορίων ποιότητας των εκροών σε όλα τα ΚΕΛ.
Αντίστοιχα, η καλή λειτουργία, ο έλεγχος, η διαρκής συντήρηση με μέσα υψηλής τεχνολογίας αλλά και η ανάπτυξη του δικτύου αποχέτευσης συμβάλουν στην ελαχιστοποίηση των έμμεσων απορροών στους αποδέκτες.
Η διατήρηση της καλής ποιότητας του θαλάσσιου οικοσυστήματος του Σαρωνικού, στον βαθμό που σχετίζεται με την καλή λειτουργία του ΚΕΛΨ και την επίτευξη των ποιοτικών στόχων, διασφαλίζει από κινδύνους αρνητικής φήμης την Εταιρεία αλλά και την προστατεύει από χρηματοοικονομικούς και λειτουργικούς κινδύνους, όπως την επιβολή προστίμων.
Η αρνητική φήμη δύναται να αφορά τόσο γενικότερα στη συνολική εικόνα της Εταιρείας όσο και ειδικότερα στην εμπιστοσύνη των ενδιαφερόμενων μερών της σε περιβαλλοντικές τεχνολογίες που εφαρμόζει, όπως τα Κέντρα Επεξεργασίας Λυμάτων.
Αντίθετα, η καλή λειτουργία του ΚΕΛΨ όπως αποδεικνύεται από τη βελτίωση της οικολογικής κατάστασης του Σαρωνικού, ενδυναμώνει την εμπιστοσύνη των ενδιαφερόμενων μερών, ενώ διευκολύνει την αποδοχή τέτοιων τεχνολογιών και την ανάπτυξη νέων Κέντρων Επεξεργασίας Λυμάτων.
Πρέπει βέβαια να σημειωθεί ότι η διατήρηση της καλής οικολογικής κατάστασης του θαλάσσιου οικοσυστήματος του Σαρωνικού δεν εξαρτάται μόνο από την καλή λειτουργία του ΚΕΛΨ και του δικτύου αποχέτευσης. Μια μεγάλη σειρά παραγόντων, που δυστυχώς δεν εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της ΕΥΔΑΠ, όπως παράνομες απορρίψεις λυμάτων, ναυτικά ατυχήματα, απορροές ομβρίων κ.λπ., επηρεάζουν την τελική ποιότητα του θαλάσσιου περιβάλλοντος των αποδεκτών.

Αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομική βασικοί δείκτες επίδοσης

Από την αρχική φάση της λειτουργίας του, το 1994, το ΚΕΛ Ψυττάλειας σηματοδότησε τη βελτίωση της κατάστασης του θαλάσσιου οικοσυστήματος του Σαρωνικού, που είχε στο παρελθόν υποβαθμιστεί σημαντικά λόγω της ανεξέλεγκτης διάθεσης ανεπεξέργαστων λυμάτων. Η λειτουργία του Κέντρου Επεξεργασίας Λυμάτων Ψυττάλειας έχει συμβάλλει σημαντικά στη διατήρηση της καλής περιβαλλοντικής κατάστασης του υδάτινου οικοσυστήματος του Σαρωνικού.
Η βελτίωση της ποιότητας των παράκτιων υδάτων αναψυχής, αποδεικνύεται και από το γεγονός ότι σχεδόν το σύνολο των ακτών του Σαρωνικού έχουν λάβει την σήμανση της γαλάζιας σημαίας, σύμβολο περιβαλλοντικής ποιότητας που απονέμεται με αυστηρά κριτήρια σε οργανωμένες ακτές που διαχειρίζονται παράκτιοι δήμοι.
Μετά από περισσότερα από 24 χρόνια λειτουργίας του ΚΕΛΨ και 15 χρόνια από την λειτουργία της Β' φάσης της εγκατάστασης, ο Σαρωνικός κόλπος είναι σε πολύ καλή οικολογική κατάσταση (Οδηγία 2000/60).
Τα αποτελέσματα των δειγματοληψιών των ποιοτικών δεδομένων εκροών των ΚΕΛ δημοσιοποιούνται στην Εθνική βάση Δεδομένων του ΥΠΕΝ (http://astikalimata.ypeka.gr/) και είναι προσβάσιμα στο κοινό.
Η εικόνα που αφορά στην επίτευξη των ορίων ποιότητας των εκροών, ανά ελεγχόμενη παράμετρο για καθένα από τα ΚΕΛ της ΕΥΔΑΠ, αποτυπώνεται στον παρακάτω πίνακα:

Επίτευξη ποιοτικών ορίων εκροών				
2018	**BOD5** Βιοχημικά απαιτούμενο οξυγόνο (πρώτων 5 ημερών)	**COD** Χημικά απαιτούμενο οξυγόνο	**TSS** Ολικά αιωρούμενα στερεά	**T-N** Ολικό Άζωτο
ΚΕΛΨ	√	√	√	√
ΚΕΛΜ	√	√	√	√
ΚΕΛΘ	√	√	√	√

Η βελτίωση της οικολογικής κατάστασης και η απουσία αρνητικών επιπτώσεων από τη διάθεση των εκροών των ΚΕΛ στο θαλάσσιο οικοσύστημα του Σαρωνικού τεκμηριώνεται και από την πολυετή παρακολούθηση του θαλάσσιου οικοσυστήματος από ανεξάρτητους ερευνητικούς και κρατικούς φορείς.
Η ΕΥΔΑΠ έχει αναθέσει στο ΕΛΚΕΘΕ πριν ακόμη από την λειτουργία του ΚΕΛ Ψυττάλειας, τη συστηματική παρακολούθηση του Σαρωνικού κόλπου και του κόλπου της Ελευσίνας, που είναι χαρακτηρισμένοι ως ευαίσθητοι αποδέκτες (ΚΥΑ 19661/1982/1999 και ΚΥΑ 48392/939/2002). Η παρακολούθηση περιλαμβάνει όλους τους απαραίτητους δείκτες και τις παραμέτρους για την αξιολόγηση της περιβαλλοντικής και οικολογικής κατάστασης του θαλάσσιου οικοσυστήματος και συγκεκριμένα: φυσικές παραμέτρους όπως θερμοκρασία, αλατότητα, πυκνότητα, διαλυμένο οξυγόνο, φθορισμό διαύγεια/θολερότητα, θρεπτικά άλατα, χλωροφύλλη. Η οικολογική αξιολόγηση του Σαρωνικού περιλαμβάνει και τη μελέτη των βιοκοινωνιών, φυτοπλαγκτού, ζωοβενθικών βιοκοινωνιών και ιζημάτων για προσδιορισμό οργανικού άνθρακα, ολικού αζώτου, ολικού άνθρακα και βαρέων μετάλλων.

Σύμφωνα και με τα πλέον πρόσφατα στοιχεία από το συνεχιζόμενο πρόγραμμα παρακολούθησης του ΕΛΚΕΘΕ, επιβεβαιώνεται η διατήρηση της καλής κατάστασης του οικοσυστήματος του Σαρωνικού.

Η βελτίωση τόσο των συστηματικά εξεταζόμενων χαρακτηριστικών του θαλάσσιου οικοσυστήματος του Εσωτερικού Σαρωνικού Κόλπου αλλά και η κοινωνική αποδοχή και χρήση των ακτών του Σαρωνικού επιβεβαιώνουν τον καταλυτικό ρόλο της επεξεργασίας των λυμάτων και την αποτελεσματική λειτουργία των ΚΕΛ και ιδιαίτερα του ΚΕΛ Ψυττάλειας, δεδομένου ότι είναι η μεγαλύτερη εγκατάσταση από τις τρεις.
Σήμερα οι παραλίες του Σαρωνικού κόλπου γύρω από την Ψυττάλεια έχουν ποιοτικά χαρακτηριστικά που πληρούν την υψηλή απαιτούμενη ποιότητα υδάτων κολύμβησης – που αποδεικνύεται από την περιβαλλοντική παρακολούθηση, με συχνές μετρήσεις που πραγματοποιούνται από αρμόδιους κρατικούς φορείς, όπως η Ειδική Γραμματεία Υδάτων, το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η Περιφέρεια Αττικής και το πρόγραμμα "Γαλάζιες Σημαίες".

Γ2. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ

Κυριότεροι μη χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Η περιβαλλοντική συμμόρφωση αποτελεί την ουσιαστική δέσμευση στην εφαρμογή περιβαλλοντικών πολιτικών στις δραστηριότητες της Εταιρείας, όπως αυτές διαμορφώνονται από την εθνική περιβαλλοντική νομοθεσία.
Η ΕΥΔΑΠ εναρμονίζεται πλήρως με την περιβαλλοντική νομοθεσία, οι δε δραστηριότητές της εναρμονίζονται με τις Εθνικές και Ευρωπαϊκές περιβαλλοντικές Πολιτικές και Στόχους, στον τομέα της διαχείρισης των υδάτινων πόρων και λυμάτων.
Με στόχο τη διατήρηση και την υπεύθυνη διαχείριση του νερού ως πολύτιμου φυσικού πόρου, η περιβαλλοντική συμμόρφωση της ΕΥΔΑΠ αποτελεί ουσιαστική αλλά και ελάχιστη απαίτηση, καθώς πολλές φορές η Εταιρεία προβαίνει σε πρωτοβουλίες πέραν της εκπλήρωσης των ελάχιστων θεσμικών απαιτήσεων για περιβαλλοντική συμμόρφωση.
Η ΕΥΔΑΠ, ως Δημόσια Εταιρεία Κοινής Ωφέλειας, αναγνωρίζει την ιδιαίτερη σημασία του θέματος της περιβαλλοντικής της συμμόρφωσης, όπου σε τυχόν περιστατικό αθέτησης δύναται να επιφέρει την επιβολή υψηλών προστίμων με σημαντικές οικονομικές συνέπειες για την Εταιρεία, ως απόρροια της ιδιαίτερα αυστηρής Εθνικής και Ευρωπαϊκής νομοθεσίας. Η μη περιβαλλοντική συμμόρφωση δύναται επιπλέον να ζημιώσει σημαντικά την εταιρική φήμη και υπεύθυνη περιβαλλοντική λειτουργία της ΕΥΔΑΠ, δεδομένου ότι η διαχείριση του νερού αποτελεί κύρια περιβαλλοντική της δραστηριότητα.
Η περιβαλλοντική συμμόρφωση αποτελεί για την ΕΥΔΑΠ ουσιαστικό παράγοντα Βιώσιμης Ανάπτυξης, συνεισφέροντας παράλληλα και στην επίτευξη του 16ου Στόχου Βιώσιμης Ανάπτυξης «ΕΙΡΗΝΗ, ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΙΣΧΥΡΟΙ ΘΕΣΜΟΙ», όπως έχει οριστεί από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών. Το ζήτημα της περιβαλλοντικής συμμόρφωσης αποτελεί επίσης ουσιαστική προτεραιότητα για τα ενδιαφερόμενα μέρη της Εταιρείας, όπως προέκυψε από την Ανάλυση Ουσιαστικότητας που πραγματοποιήθηκε στις αρχές του 2017.

Εταιρικές πολιτικές και δέουσα επιμέλεια

Η ΕΥΔΑΠ δεσμεύεται να υποστηρίζει και να ενθαρρύνει:

- την προληπτική προσέγγιση ως προς τις περιβαλλοντικές προκλήσεις,
- πρωτοβουλίες για την προώθηση της περιβαλλοντικής υπευθυνότητας,
- την ανάπτυξη και διάδοση φιλικών προς το περιβάλλον τεχνολογιών.

Η εφαρμογή των αρχών της πρόληψης και προφύλαξης στα

έργα και στις δραστηριότητες της ΕΥΔΑΠ καλύπτεται μέσω:

- της εκπόνησης των μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων,
- της παρακολούθησης της καλής λειτουργίας των εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων,
- της συλλογή των αστικών λυμάτων με συνεχείς δειγματοληψίες και τον έλεγχο της ορθής λειτουργίας σε πραγματικό χρόνο.

Πιο συγκεκριμένα, η περιβαλλοντική συμμόρφωση βασίζεται στην εκπόνηση και τήρηση των διαδικασιών της περιβαλλοντικής αδειοδότησης και αφορά στα παρακάτω θέματα:

- Περιβαλλοντική Αδειοδότηση Εγκαταστάσεων και Δραστηριοτήτων
- Τήρηση Περιβαλλοντικών Όρων
- Έλεγχο τήρησης Περιβαλλοντικών Όρων
- Συμμετοχή στο Ηλεκτρονικό Μητρώο Αποβλήτων (ΗΜΑ)

Παράλληλα, η Εταιρεία δραστηριοποιείται στην έρευνα και την ανάπτυξη περιβαλλοντικών τεχνολογιών στον τομέα της επεξεργασίας νερού και λυμάτων με συνεργασίες με εθνικά και ευρωπαϊκά ερευνητικά ιδρύματα.

Στο πλαίσιο των αρχών της πρόληψης και της προφύλαξης, τηρείται η διαδικασία εκτίμησης των δυνητικών επιπτώσεων στο περιβάλλον, από την υλοποίηση έργων και δραστηριοτήτων της Εταιρείας. Με την έγκριση περιβαλλοντικών όρων (μέσω υπουργικών αποφάσεων) θεσπίζονται τα αναγκαία μέτρα, οι όροι και οι περιορισμοί, μέσω των οποίων εξασφαλίζεται ότι το έργο/δραστηριότητα ή η εγκατάσταση της Εταιρείας θα υλοποιηθεί και θα λειτουργεί με βάση τις αρχές της Βιώσιμης Ανάπτυξης.

Η διαδικασία αυτή, που αποσκοπεί στο να αξιολογούνται όσο το δυνατόν πιο έγκαιρα οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις στο σχεδιασμό των έργων της Εταιρείας, περιλαμβάνει την Εκπόνηση Μελετών Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ), τη διαβούλευση με αρμόδιους φορείς και τα ενδιαφερόμενα μέρη και την ενσωμάτωση τήρησης των όρων στην κατασκευή και λειτουργία των έργων.

Κατά την κατασκευή και λειτουργία των έργων γίνεται συνεχής έλεγχος και παρακολούθηση της τήρησης των εγκεκριμένων Περιβαλλοντικών Όρων. Μέσω της διαδικασίας αυτής, ενσωματώνονται στο σχεδιασμό των έργων οι περιβαλλοντικές πολιτικές για την προστασία του περιβάλλοντος και τη Βιώσιμη Ανάπτυξη. Οι πολιτικές αυτές εκφράζονται μέσα από την ισχύουσα σχετική Εθνική και Ευρωπαϊκή Νομοθεσία και τις Διεθνείς Συμβάσεις και Προδιαγραφές. Επιμέρους κανονισμοί και προδιαγραφές της ίδιας της Εταιρείας μπορούν να εντάσσονται στις αρχικές φάσεις σχεδιασμού των έργων, μέσω της διαδικασίας της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, εφόσον αυτή αποτελεί μια από τις προκαταρκτικές φάσεις σχεδιασμού, που προδιαγράφουν τις επόμενες φάσεις των τεχνικών μελετών.

Πέραν των ενεργειών που εντάσσονται στη διαδικασία της εκπόνησης μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων και της περιβαλλοντικής αδειοδότησης, οι αρχές της πρόληψης και της προφύλαξης είναι «ενσωματωμένες» και διαμορφώνουν τον τεχνικό σχεδιασμό των έργων ύδρευσης και αποχέτευσης, μέσω αυστηρών περιβαλλοντικών προδιαγραφών, που περιλαμβάνουν τομείς όπως:

- κατάλληλη επιλογή υλικών και μηχανημάτων,
- κατάλληλος σχεδιασμός των έργων, που περιλαμβάνει εφεδρείες και
- μηχανισμούς διασφάλισης, έναντι περιβαλλοντικών ατυχημάτων (ατυχημάτων πρόκλησης ρύπανσης).

Ο τομέας λειτουργίας και συντήρησης των υποδομών είναι πολύ σημαντικός στην επίτευξη της περιβαλλοντικής συμμόρφωσης, κατά την φάση της λειτουργίας. Η ΕΥΔΑΠ διαθέτει οργανωμένες μονάδες, τόσο στον τομέα της ύδρευσης όσο και στον τομέα της αποχέτευσης, οι οποίες είναι ανά πάσα στιγμή διαθέσιμες για την αντιμετώπιση οποιουδήποτε προβλήματος μπορεί να εμφανιστεί στη λειτουργία των δικτύων και των εγκαταστάσεων.

Σε θεσμικό επίπεδο, οι αρχές της πρόληψης και της προφύλαξης εντάσσονται στην λειτουργία της Εταιρείας μέσω μιας σειράς προστατευτικών ρυθμίσεων και κανονισμών που αφορούν στη λειτουργία του δικτύου και των εγκαταστάσεων, αλλά και στην προστασία των ταμιευτήρων και των περιοχών λήψης πόσιμου ύδατος.

Εκπομπές Διοξειδίου του Άνθρακα – Διεθνείς Συμφωνίες

Η ΕΥΔΑΠ υποβάλλει αναφορές σχετικά με τις ποσότητες ρύπων οι οποίες εκλύονται στην ατμόσφαιρα, προερχόμενες από την επεξεργασία λυμάτων (από τα ΚΕΛ Ψυττάλειας, Μεταμόρφωσης και Θριασίου Πεδίου). Οι αναφορές υποβάλλονται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Μητρώου Έκλυσης και Μεταφοράς Ρύπων (Ε-ΜΕΜΡ). Τα αναφερόμενα στοιχεία υποβάλλονται κατ' έτος με προθεσμία το τέλος Μαρτίου.

Το ΚΕΛ Ψυττάλειας της ΕΥΔΑΠ έχει ενταχθεί στο Σύστημα Εμπορίας (Δικαιωμάτων) Εκπομπών (αερίων του θερμοκηπίου) της Ευρωπαϊκής Ένωσης και συμμορφώνεται με τις προβλέψεις της σχετικής κοινοτικής και εθνικής Νομοθεσίας.

Αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες επίδοσης

Η ΕΥΔΑΠ τηρεί πλήρως την περιβαλλοντική νομοθεσία έχοντας εγκεκριμένους περιβαλλοντικούς όρους για το σύνολο των εγκαταστάσεων της (Κέντρα Επεξεργασίας Λυμάτων, Μονάδες Επεξεργασίας Νερού, Εξωτερικό Υδροδοτικό Σύστημα κοκ).

Για κάθε Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων (ΚΕΛ) και Μονάδα Επεξεργασία Νερού (ΜΕΝ) με τα συνοδά τους έργα υπάρχει Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ). Το ίδιο ισχύει και για το σύνολο των εγκαταστάσεων του **Εξωτερικού Υδροδοτικού Συστήματος.**

Σχετική διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης τηρείται και για κάθε νέο έργο ή τροποποίηση των υφιστάμενων.

Όσον αφορά τα Φράγματα Μόρνου και Μαραθώνα, το 2016 εκδόθηκαν οι αντίστοιχες ΤΕΠΕΜ (Τεχνικές Περιβαλλοντικές Μελέτες), σύμφωνα με τις οποίες

- για το μεν **φράγμα του Μόρνου**, η ΕΥΔΑΠ ολοκλήρωσε εντός του 2018 το πρώτο έτος συστηματικής παρακολούθησης της κατάστασης του ποτάμιου οικοσυστήματος κατάντη του φράγματος. Στόχος της παρακολούθησης είναι η συλλογή στοιχείων για διάστημα 3 έως 5 ετών, ώστε να διαμορφωθεί η τελική απόφαση σχετικά με την **οικολογική παροχή,**
- για το δε **φράγμα του Μαραθώνα** υλοποιήθηκε η κατασκευή **οικολογικής παροχής** 25 lt/sec.

ΕΚΠΟΜΠΕΣ ΔΙΟΞΕΙΔΙΟΥ ΤΟΥ ΑΝΘΡΑΚΑ

Παραθέτουμε στοιχεία για τις εκπομπές Διοξειδίου του Άνθρακα στην ατμόσφαιρα και για την επιστροφή (παράδοση) δικαιωμάτων εκπομπών. Τα στοιχεία έχουν επαληθευθεί από ανεξάρτη-

το πιστοποιημένο επαληθευτή και υποβάλλονται στην αρμόδια εθνική αρχή (ΥΠΕΝ) και στο σχετικό Μητρώο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι εκπομπές Διοξειδίου του Άνθρακα από το ΚΕΛ Ψυττάλειας, (όπως έχουν αναφερθεί στο παραπάνω Μητρώο κατά την τελευταία πενταετία)

Έτος	2014	2015	2016	2017	2018
Διοξείδιο του Άνθρακα (t/έτος)	5.236	4.085	3.117	2.146	2.596

Συμμόρφωση με την περιβαλλοντική νομοθεσία και τους κανονισμούς

Κατά την περίοδο αναφοράς δεν υπήρξε ΚΑΝΕΝΑ περιστατικό μη συμμόρφωσης με την περιβαλλοντική νομοθεσία και τους κανονισμούς.

Γ3. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΥΓΡΩΝ ΚΑΙ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ (ΚΥΚΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ)

Κυριότεροι μη χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Η ΕΥΔΑΠ, ως επιχείρηση Κοινής Ωφέλειας στο χώρο των υπηρεσιών ύδατος, έχει ως βασική δραστηριότητα την παραγωγή και διανομή πόσιμου νερού και τη συλλογή, διαχείριση και επεξεργασία των αστικών λυμάτων.

Στο πλαίσιο αυτό, η διαχείριση των στερεών και υγρών αποβλήτων από τις δραστηριότητες της ΕΥΔΑΠ έχει ιδιαίτερη σημασία τόσο στην προστασία του περιβάλλοντος όσο και στην ορθολογική διαχείριση των διαθέσιμων φυσικών πόρων.

Η διεθνής ευαισθητοποίηση απέναντι στο περιβάλλον σχετίζεται άμεσα με την οικονομία των πόρων. Η επαναχρησιμοποίηση υλικών, που παλαιότερα εντάσσονταν στην κατηγορία των «απορριμμάτων», ενσωματώνεται σταδιακά στην υπεύθυνη επιχειρηματική δραστηριότητα της Εταιρείας.

Μέσω της υπεύθυνης διαχείρισης των υγρών και στερεών αυτών αποβλήτων, και της εφαρμογής πρακτικών κυκλικής οικονομίας, η Εταιρεία συμβάλλει στην επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης, όπως αυτοί έχουν οριστεί από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, και συγκεκριμένα στους στόχους 3 «ΚΑΛΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΕΥΗΜΕΡΙΑ», 7 «ΦΘΗΝΗ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ», 12 «ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ», 14: «ΖΩΗ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΟ ΝΕΡΟ» και 15 «ΖΩΗ ΣΤΗ ΣΤΕΡΙΑ».

Η ολοκληρωμένη διαχείριση των λυμάτων της Αττικής αποτελεί στρατηγικό στόχο της ΕΥΔΑΠ. (το θέμα αναλύεται περαιτέρω στο κεφάλαιο «Υγεία και Ασφάλεια Καταναλωτών: Υπηρεσίες Αποχέτευσης»).

Το σύνολο των σχεδιαζόμενων έργων θα θέσει τέλος στην ανεξέλεγκτη διάθεση των ανεπεξέργαστων λυμάτων και θα διασφαλίσει την ποιοτική κατάσταση και βιωσιμότητα των υπογείων υδατικών αποθεμάτων. Με τον τρόπο αυτό, η ΕΥΔΑΠ συμβάλλει περεταίρω στην επίτευξη του Στόχου Βιώσιμης Ανάπτυξης 14: ΖΩΗ ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΟ ΝΕΡΟ.

Επιπροσθέτως, η ΕΥΔΑΠ, στην προσπάθειά της να συνεισφέρει στην υπεύθυνη διαχείριση των ανακυκλώσιμων υλικών με σκοπό την ενεργή συμβολή της στην παγκόσμια προσπάθεια για την αξιοποίηση των πρώτων υλών και την επαναφορά τους στον οικονομικό κύκλο, προωθεί τη συλλογή και ανακύκλωση χαρτιού και μπαταριών.

Η μη ορθολογική διαχείριση των στερεών παραπροϊόντων και της κατάλληλης επεξεργασίας των υγρών λυμάτων από τις εγκαταστάσεις της ΕΥΔΑΠ μπορεί να επιφέρει θεσμικούς και χρηματοοικονομικούς κινδύνους από την πιθανή επιβολή προστίμων και ποινών, ενώ θα έχει αρνητικές επιπτώσεις στην εικόνα της Εταιρείας, ως εταιρείας Κοινής Ωφέλειας, με προτεραιότητα στην προστασία του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων.

Εταιρικές πολιτικές και δέουσα επιμέλεια

Στα **Κέντρα Επεξεργασίας Λυμάτων (ΚΕΛ)** μέσω της επεξεργασίας των λυμάτων, το παραγόμενο νερό (επεξεργασμένη εκροή) είναι απαλλαγμένο από το ρυπαντικό φορτίο σε ποσοστό περίπου 95% και καταλήγει στη θάλασσα χωρίς σημαντικές επιπτώσεις στην οικολογική ισορροπία του θαλάσσιου οικοσυστήματος, ενώ ένα μέρος επαναχρησιμοποιείται σε χρήσεις εντός των εγκαταστάσεων. Το στερεό υπόλειμμα της επεξεργασίας των αστικών λυμάτων είναι η ιλύς, η οποία αφυδατώνεται, ξηραίνεται και αξιοποιείται ως καύσιμο στην τσιμεντοβιομηχανία.

Οι επεξεργασμένες εκροές και από τα τρία κέντρα επεξεργασίας λυμάτων καταλήγουν μέσω κατάλληλων αγωγών διάθεσης, στην ευρύτερη θαλάσσια περιοχή του Σαρωνικού Κόλπου. Συγκεκριμένα, η εκροή του ΚΕΛ Ψυττάλειας καταλήγει νότια της νήσου Ψυττάλειας, η εκροή του ΚΕΛ Θριασίου στον Κόλπο της Ελευσίνας και η εκροή του ΚΕΛ Μεταμόρφωσης, μέσω του Κηφισού, καταλήγει επίσης στον Σαρωνικό Κόλπο.

Κατά τη διαδικασία **επεξεργασίας των λυμάτων** παράγονται **στερεά απόβλητα,** τα οποία αποτελούνται κατά βάση από τα παραπροϊόντα προ-επεξεργασίας των λυμάτων και τη ιλύ. Πρόκειται για μη επικίνδυνα απόβλητα, η υπεύθυνη διάθεση και διαχείριση των οποίων αποτελεί προτεραιότητα για τα ενδιαφερόμενα μέρη της ΕΥΔΑΠ, όπως για παράδειγμα για τις τοπικές κοινωνίες των ΚΕΛΨ, λαμβάνοντας ιδιαιτέρως υπόψη τις μεγάλες ετήσιες ποσότητές τους.

Στα **διυλιστήρια νερού**, η ιλύς που δημιουργείται από την καθίζηση και από την πλύση των φίλτρων μεταφέρεται με ειδικό αγωγό σε υφιστάμενες εγκαταστάσεις, όπου μέρος του ανακτώμενου νερού οδηγείται με αντλιοστάσιο στις δεξαμενές επεξεργασίας νερού και στη συνέχεια σε υδαρή μορφή, οδηγείται μέσω του αποχετευτικού συστήματος της ΕΥΔΑΠ στο Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων της Ψυττάλειας.

Στα **διυλιστήρια Ασπροπύργου και Πολυδενδρίου**, η ιλύς αυτή αφυδατώνεται και το στερεό προϊόν λόγω της σύστασής του είναι κατάλληλο για αξιοποίηση σε μία σειρά εναλλακτικών χρήσεων σε τομείς όπως:

- Τσιμεντοβιομηχανία
- Κεραμοποιία
- Κηπευτική
- Βελτίωση εδαφών

Στα **διυλιστήρια νερού** του **Μενιδίου** και του **Γαλατσίου**, η ΕΥΔΑΠ στο πλαίσιο της βιώσιμης διαχείρισης των υδατικών πόρων αλλά και εφαρμογής των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών, επενδύει στην αναβάθμιση των εγκαταστάσεων με την κατασκευή των απαραίτητων συμπληρωματικών έργων για την επεξεργασία και τη διαχείριση της ιλύος που παράγεται κατά τη διαδικασία διύλισης του νερού.

Με ευαισθησία και περιβαλλοντική ευθύνη η ΕΥΔΑΠ έχει βάλει

σε προτεραιότητα την βελτιστοποίηση της επεξεργασίας της ιλύος που προκύπτει ως απόβλητο από την επεξεργασία νερού. Για το σκοπό αυτό στην:

α) ΜΕΝ Πολυδενδρίου, κατά το 2018 ξεκίνησε η κατασκευή μονάδας διαχείρισης ιλύος η οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί τους πρώτους μήνες του 2019.

β) ΜΕΝ Αχαρνών, η κατασκευή της μονάδας διαχείρισης λάσπης δημοπρατήθηκε το 2018 και εντός του 2019 προγραμματίζεται η έναρξη κατασκευής της.

γ) ΜΕΝ Γαλατσίου, η κατασκευή της μονάδας διαχείρισης λάσπης βρίσκεται σε φάση αδειοδοτήσεων.

δ) ΜΕΝ Ασπροπύργου, έχει δημοπρατηθεί και αναμένεται εντός του 2019 η επισκευή και ο εκσυγχρονισμός των υφιστάμενων συστημάτων επεξεργασίας της λάσπης

Η ιλύς από την επεξεργασία του αδιύλιστου νερού θα αξιοποιείται, όπως και στα διυλιστήρια Ασπροπύργου και Πολυδενδρίου, ως βελτιωτικό των εδαφών για διάφορες καλλιέργειες ή για βελτίωση του εδάφους σε περιπτώσεις δενδροφυτεύσεων, για την τσιμεντοβιομηχανία και την κεραμοποιία. Τα έργα αυτά βρίσκονται σε φάση κατασκευής ή και δημοπράτησης.

Στα **Κέντρα Επεξεργασίας Λυμάτων** τα στερεά απόβλητα που προέρχονται από την παραγωγική διαδικασία κατά το στάδιο της προ-επεξεργασίας των λυμάτων (εσχαρίσματα, άμμος και βαρέα στερεά), καθώς επίσης και της πρωτοβάθμιας ιλύος (εσχαρίσματα λεπτής εσχάρωσης ιλύος) οδηγούνται προς υγειονομική ταφή.

Η ξήρανση της αφυδατωμένης ιλύος που παράγεται και από τα τρία Κέντρα Επεξεργασίας Λυμάτων πραγματοποιείται στο Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων της Ψυττάλειας.

Όλη η ποσότητα του ξηραμένου προϊόντος που παράγεται, αξιοποιείται θερμικά από την τσιμεντοβιομηχανία, ως εναλλακτικό καύσιμο, εφαρμόζοντας μία τεχνολογικά σύγχρονη, περιβαλλοντικά αποδεκτή και βιώσιμη λύση διαχείρισης.

Πέραν των παραπάνω, στο στάδιο της χώνευσης της επεξεργασίας της λάσπης παράγεται **βιοαέριο**, τόσο στο **ΚΕΛΨ** όσο και στο **ΚΕΛΜ**. Το βιοαέριο αυτό αξιοποιείται για την παραγωγή ενέργειας και συγκεκριμένα στο ΚΕΛΨ όλη η ποσότητα βιοαερίου που παράγεται χρησιμοποιείται για τις ανάγκες της εγκατάστασης, ενώ στο ΚΕΛΜ χρησιμοποιείται περίπου το 70% της ποσότητας βιοαερίου που παράγεται.

Ανακύκλωση χαρτιού και μπαταριών

Στα κτήρια των γραφείων και στις υπόλοιπες εγκαταστάσεις της ΕΥΔΑΠ έχει οργανωθεί σύστημα ανακύκλωσης υλικών.

Σε συνεργασία με την οργάνωση Green Angels τοποθετήθηκαν από τον Ιούλιο του 2017 σε όλα τα κεντρικά κτήρια της ΕΥΔΑΠ κάδοι ανακύκλωσης χαρτιού. Το χρησιμοποιημένο χαρτί γραφείου δεν πετιέται στα σκουπίδια, αλλά συγκεντρώνεται στα κτήρια που «παράγεται» και διατίθεται σε εταιρείες ανακύκλωσης.

Αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες επίδοσης
Στερεά Απόβλητα από την επεξεργασία λυμάτων

Τα στερεά απόβλητα από τα Κέντρα επεξεργασίας Λυμάτων παρουσιάζονται παρακάτω:

Εσχαρίσματα και άμμος:

Μέση ημερήσια παραγόμενη ποσότητα εσχαρισμάτων ανά ΚΕΛ (Ψυττάλειας, Μεταμόρφωσης και Θριασίου) 2018			
Εσχαρίσματα και άμμος (tn/d)			
2018	ΚΕΛΨ	ΚΕΛΜ	ΚΕΛΘ
	29,31	2,93	0.03
2018	εσχαρίσματα και άμμος προς ΧΥΤΑ (σύνολο):	11.774 tn	

Ξηραμένη ιλύς

Ξηραμένη ιλύς από τη μονάδα ξήρανσης του ΚΕΛΨ για το 2018: **44.239 tn**

Παραγωγή Βιοαερίου

Το σύνολο του βιοαερίου που παράχθηκε στα Κέντρα Επεξεργασίας Λυμάτων της ΕΥΔΑΠ και αξιοποιείται ενεργειακά δίνεται παρακάτω:

Σύνολο του βιοαερίου που παράχθηκε στα ΚΕΛ ΕΥΔΑΠ για το **2018: 33.087.514 Nm^3**

Ανακτημένο νερό
Επαναχρησιμοποίηση του παραγόμενου νερού από τη επεξεργασία της ιλύος στις ΜΕΝ

Με την κατασκευή των έργων για την **επεξεργασία της ιλύος στις ΜΕΝ**, θα επιτυγχάνεται η επαναχρησιμοποίηση του νερού που θα προκύπτει από την φυγοκέντρηση της προκύπτουσας από τη διϋλιστική διαδικασία του νερού ιλύος. Το νερό αυτό, θα προστεθεί στην ήδη υλοποιούμενη επαναχρησιμοποίηση του συνόλου των ποσοτήτων νερού που καταναλώνονται για τις πλύσεις των φίλτρων των διυλιστηρίων, με την επανεισαγωγή του στο υδραγωγείο μεταφοράς ακατέργαστου νερού προς διύλιση.

Μέρος από την **επεξεργασμένη εκροή των Κέντρων Επεξεργασίας Λυμάτων (της Ψυττάλειας και της Μεταμόρφωσης)** χρησιμοποι-

είται τόσο για την άρδευση του πρασίνου όσο και για διάφορες χρήσεις, όπως πλυσίματα και άλλες ανάγκες νερού των εγκαταστάσεων (βιομηχανικό νερό).
Η ποσότητα αυτή χρησιμοποιείται μέσα στις εγκαταστάσεις της ΕΥΔΑΠ και δε διατίθεται ακόμη σε τρίτους.

Όγκος ανακτημένου νερού (από την επεξεργασμένη εκροή) που επαναχρησιμοποιήθηκε 2018	
Συνολική Ποσότητα (m^3)	5.372.966
Ημερήσια επαναχρησιμοποίηση (βιομηχανικό νερό m^3/ημέρα)	14.720

Επαναχρησιμοποίηση με απευθείας άντληση από το δίκτυο (sewer mining)

Η ΕΥΔΑΠ εφαρμόζει στρατηγική επαναχρησιμοποίησης στα υφιστάμενα ΚΕΛ ενώ περεταίρω αναπτύσσει και σχετικά ερευνητικά προγράμματα που έχουν ως στόχο την αποκεντρωμένη επαναχρησιμοποίηση με την αξιοποίηση υγρών λυμάτων κατευθείαν από το δίκτυο αποχέτευσης.
Συγκεκριμένα, στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού ερευνητικού προγράμματος DESSIN, η μονάδα που έχει εγκατασταθεί στην Υπηρεσία Περιβάλλοντος Έρευνας και Ανάπτυξης (R&D) της ΕΥΔΑΠ στη Μεταμόρφωση, εξετάζει μία νέα τεχνική, γνωστή ως **sewer mining**, που εφαρμόζεται για πρώτη φορά στην Ελλάδα και έχει εφαρμοστεί μόνο στην Αυστραλία ως τώρα.
Μια μονάδα sewer mining **δέχεται λύματα απευθείας από το δίκτυο αποχέτευσης, τα επεξεργάζεται επί τόπου και στη συνέχεια παράγει ανακυκλωμένο νερό για επαναχρησιμοποίηση.**
Το **«sewer mining»** μπορεί να ανακουφίσει τις υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης από την αυξανόμενη πίεση που δέχονται λόγω της αύξησης του πληθυσμού και της γήρανσης των υποδομών. Ακόμη, μειώνει την κατανάλωση ενέργειας για τη μεταφορά λυμάτων στη κεντρική μονάδα επεξεργασίας και στη συνέχεια τη μεταφορά του ανακυκλωμένου νερού στο σημείο χρήσης, καθώς επιτυγχάνει την αποκεντρωμένη επεξεργασία και επαναχρησιμοποίηση στην περιοχή που απαιτείται το νερό.
Τα κοινωνικά και περιβαλλοντικά οφέλη της τεχνολογίας sewer mining είναι σημαντικά καθώς επιτυγχάνει:

- Μείωση των ποσοτήτων των επεξεργασμένων απορροών που διατίθενται σε υδάτινους αποδέκτες.
- Μείωση της ζήτησης νερού από τους επιφανειακούς και τους υπόγειους υδροφορείς και διατήρηση των αποθεμάτων τους.
- Δυνατότητα εμπλουτισμού των υπόγειων υδροφορέων.
- Μείωση κόστους μεταφοράς λυμάτων.
- Δυνατότητα δημιουργίας και συντήρησης περιοχών αστικού πράσινου, πολύ σημαντικών για την ποιότητα ζωής στην πόλη, χωρίς κατανάλωση πόσιμου νερού για την άρδευσή τους.
- Δυνατότητα παροχής ανακτημένου νερού για χρήσεις άρδευσης σε περιοχές που αντιμετωπίζουν προβλήματα λειψυδρίας, όπως τα νησιά.

Συνεχίζοντας την αξιοποίηση της τεχνολογίας sewer mining, η ΕΥΔΑΠ συμμετέχει στο χρηματοδοτούμενο Ευρωπαϊκό ερευνητικό έργο **NEXTGEN**, με παρόμοια μονάδα επαναχρησιμοποίησης στα πλαίσια της ανάπλασης της περιοχής του Ελαιώνα σε συνεργασία με το Δήμο Αθηναίων.
Το DESSIN και η ΕΥΔΑΠ βραβεύτηκαν κατά τη διάρκεια της 6ης απονομής των «Βραβείων Επιχειρήσεων για το Περιβάλλον» στις κατηγορίες «Προϊόντα και Υπηρεσίες» και «Βιοποικιλότητα».

Ανακύκλωση χαρτιού και μπαταριών

Το 2018 συλλέχθηκαν από τα γραφεία της εταιρείας **34.456 κιλά χαρτί** προς ανακύκλωση.
Αντίστοιχα οι χρησιμοποιημένες μπαταρίες συγκεντρώνονται σε ειδικούς κάδους στα κτήρια και τις εγκαταστάσεις της εταιρείας απ' όπου συλλέγονται από την ΑΦΗΣ (Ανακύκλωση Φορητών Ηλεκτρικών Στηλών). Σύμφωνα με τα στοιχεία της ΑΦΗΣ και της ΕΥΔΑΠ, το 2018 συλλέχτηκαν **256 κιλά μπαταρίες** από τα κτίρια της ΕΥΔΑΠ.

Γ4. ΕΞΟΙΚΟΝΟΜΗΣΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
Παραγωγή Ενέργειας από Ανανεώσιμες και Εναλλακτικές Πηγές

Η ΕΥΔΑΠ στο πλαίσιο της αξιοποίησης των ανανεώσιμων και εναλλακτικών πηγών ενέργειας και με στόχο τη βελτιστοποίηση του ενεργειακού ισοζυγίου της έχει αναπτύξει εγκαταστάσεις παραγωγής ενέργειας από **μικρά υδροηλεκτρικά έργα εγκατεστημένα στα υδραγωγεία της**, καθώς και εγκαταστάσεις **συμπαραγωγής θερμικής και ηλεκτρικής ενέργειας** αξιοποιώντας το βιοαέριο που παράγεται από την επεξεργασία της ιλύος, στις μονάδες επεξεργασίας αστικών λυμάτων.
Η παραγωγή ενέργειας από μικρούς υδροηλεκτρικούς σταθμούς (ΜΥΗΣ) κατά μήκος των εξωτερικών υδραγωγείων κατά το έτος **2018** ανήλθε στις **21.239.297 KWh**.
Επίσης, στην Ψυττάλεια είναι εγκατεστημένη μικρή υδροηλεκτρική μονάδα στον αγωγό εκροής, που λειτουργεί από το 2015 και το **2018** παρήγαγε **2.325.669 KWh**.

Συνολική παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια από Βιοαέριο στα ΚΕΛ (KWh/έτος)	21.582,180
Συνολική παραγόμενη θερμική ενέργεια από Βιοαέριο στα ΚΕΛ (KWh/έτος)	192.129.800

Το βιοαέριο που παράγεται στους χωνευτές του ΚΕΛ Ψυττάλειας χρησιμοποιείται ως καύσιμο:

- σε Μηχανές εσωτερικής καύσης για συμπαραγωγή θερμικής και ηλεκτρικής ενέργειας
- στη Μονάδα θερμικής ξήρανσης της αφυδατωμένης ιλύος
- στο λεβητοστάσιο της Μονάδας χώνευσης για θέρμανση της ιλύος
- στη Μονάδα ατμοπαραγωγής για παραγωγή ατμού (για τη μονάδα θερμικής υδρόλυσης της ιλύος).

Επιπρόσθετα αξιοποιείται το θερμικό περιεχόμενο των καυσαερίων (θερμική ενέργεια) των Μονάδων συμπαραγωγής θερμικής και ηλεκτρικής ενέργειας στο ΚΕΛ Ψυττάλειας (για θέρμανση ιλύος στη μονάδα χώνευσης, καθώς και για παραγωγή ατμού) και τα απαέρια της Μονάδας θερμικής ξήρανσης υποβάλλονται σε επεξεργασία, σε Αναγεννώμενους Θερμικούς Οξειδωτές, πριν την έκλυσή τους στην ατμόσφαιρα.
Η αξιοποίηση του Βιοαερίου από τα ΚΕΛ και η παραγωγή ενέργειας από Μικρούς Υδροηλεκτρικούς Σταθμούς συμβάλλει στην επίτευξη του Εθνικού στόχου αύξησης της παραγωγής ενέργειας από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και συνεισφέρει στη βελτιστοποίηση του ενεργειακού ισοζυγίου της Εταιρείας, ενώ ταυτόχρονα συμβάλλει και στην επίτευξη του Στόχου Βιώσιμης Ανάπτυξης 7: Προσιτή και Καθαρή Ενέργεια.

	2018	
Συνολική Παραγόμενη Ενέργεια από Ανανεώσιμες Πηγές	237.276.946	KWh
Συνολική Ενέργεια που καταναλώνεται στην ΕΥΔΑΠ	404.114.858	KWh

Πέραν των ανωτέρω προγραμματίζονται δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας στις εγκαταστάσεις και στα κτήρια της Εταιρείας, με στόχο τη μείωση της καταναλισκόμενης ενέργειας.

Συγκεκριμένα:
1. Βρίσκεται σε εξέλιξη διαγωνιστική διαδικασία για την ανακαίνιση και εκσυγχρονισμό του αντλιοστασίου διυλισμένου και αδιύλιστου νερού στη ΜΕΝ Πολυδενδρίου, της δεύτερης πιο ενεργοβόρας εγκατάστασης στην ΕΥΔΑΠ μετά το ΚΕΛ Ψυττάλειας. Με την ολοκλήρωση των έργων, εκτιμάται ότι θα επιτευχθεί σημαντικότατη εξοικονόμηση ενέργειας από την εν λόγω εγκατάσταση
2. Γίνεται μελέτη, σε συνεργασία με την εταιρεία "PLAGAZI, turning waste into green hydrogen", για την εγκατάσταση μονάδας στο χώρο του ΚΕΛ Μεταμόρφωσης για παραγωγή υδρογόνου, με την κατάλληλη μέθοδο, από την παραγόμενη στο ΚΕΛ λάσπη, η οποία επί του παρόντος μεταφέρεται στο ΚΕΛ Ψυττάλειας προς ξήρανση
3. Βρίσκεται σε εξέλιξη διαγωνισμός προμήθειας και εγκατάστασης λαμπτήρων τύπου LED σε πέντε(5) κτήρια της ΕΥΔΑΠ, σε αντικατάσταση των υφιστάμενων παλαιάς τεχνολογίας που έχουν μεγαλύτερη κατανάλωση ενέργειας. Επιπλέον, πρόκειται να επεκταθεί σε αμέσως επόμενο στάδιο και στα υπόλοιπα ιδιόκτητα κτήρια της Εταιρείας, καθώς και στον εξωτερικό/περιμετρικό φωτισμό σε μεγάλα οικόπεδα της ΕΥΔΑΠ (π.χ. στις ΜΕΝ)
4. Έχουν πραγματοποιηθεί ενεργειακοί έλεγχοι σε πέντε (5) κτήρια της ΕΥΔΑΠ, με καταγεγραμμένες προτάσεις για την ενεργειακή τους αναβάθμιση, ενώ σε εξέλιξη βρίσκονται οι έλεγχοι για ακόμη έξι (6) κτήρια. Αυτή η δραστηριότητα θα συνεχιστεί έως ότου καλυφθεί το σύνολο του κτηριακού αποθέματος της ΕΥΔΑΠ. Με βάση αυτές τις προτάσεις/υποδείξεις θα πραγματοποιηθούν δράσεις εξοικονόμησης ενέργειας.
5. Με τη βοήθεια εξωτερικού ενεργειακού συμβούλου, διερευνώνται οι δυνατότητες εγκατάστασης Φ/Β σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, με το σύστημα net metering, σε εγκαταστάσεις της ΕΥΔΑΠ, με στόχο την επίτευξη σημαντικής ενεργειακής εξοικονόμησης.
6. Βρίσκεται σε εξέλιξη διαγωνισμός για την προμήθεια και εγκατάσταση Φ/Β σταθμού 1.971,20 KW στις εγκαταστάσεις της ΕΥΔΑΠ ΜΕΝ Αχαρνών, με σκοπό την πώληση της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας.

Δ. Κοινωνικά και Εργασιακά Θέματα και Σεβασμός των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου

Δ1. ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ
Κυριότεροι μη χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι, εταιρικές πολιτικές και δέουσα επιμέλεια

Η μακρόχρονη δέσμευση μας για υδροδότηση της Πρωτεύουσας με νερό αρίστης ποιότητας, η συλλογή και η ανακύκλωσή του με διαδικασίες τέτοιες που να διασφαλίζουν την βιωσιμότητα του πόρου, την υγεία των πολιτών και την προστασία του περιβάλλοντος δεν θα ήταν δυνατή χωρίς την υψηλή αφοσίωση, δέσμευση και τεχνογνωσία των εργαζομένων μας. Η στελέχωση των υπηρεσιών της ΕΥΔΑΠ με ανθρώπους αφοσιωμένους στο έργο τους και με υψηλό επίπεδο τεχνογνωσίας και υψηλής εκπαίδευσης υπογραμμίζει την προσπάθειά μας αυτή.
Αναγνωρίζοντας ότι δραστηριοποιούμαστε σε ένα τομέα με διαρκείς προκλήσεις, περιβαλλοντικές και τεχνολογικές, ενθαρρύνουμε την ανάπτυξη των προσωπικών δεξιοτήτων και καινοτόμων δράσεων, παρέχουμε ίσες ευκαιρείς για εκπαίδευση σε νέες τεχνολογίες και δομές, δίνουμε ιδιαίτερη βαρύτητα στην ασφάλεια των εργαζομένων επιδιώκοντας να παρέχουμε ένα υγιές περιβάλλον εργασίας, σεβόμενοι τα ανθρώπινα και εργασιακά δικαιώματα. Είναι απόλυτη πεποίθηση μας ότι η εξέλιξη της εταιρείας συμβαδίζει με την ανάπτυξη των εργαζομένων μας.
Η οργανωτική δομή της Εταιρείας και οι διαδικασίες που εφαρμόζει σχετικά με την υπεύθυνη διαχείριση του ανθρώπινου κεφαλαίου της διέπονται από τους Εσωτερικούς Κανονισμούς της, πάντα σε πλήρη εναρμόνιση με το Εθνικό και Ευρωπαϊκό Κανονιστικό Πλαίσιο. Με αυτό τον τρόπο, η Εταιρεία συμβάλλει στην επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης, όπως αυτοί έχουν οριστεί από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, και συγκεκριμένα των στόχων 8 «ΑΞΙΟΠΡΕΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ» και 16 «ΕΙΡΗΝΗ, ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ & ΚΑΙ ΙΣΧΥΡΟΙ ΘΕΣΜΟΙ».
Η διαδικασία των προσλήψεων για την κάλυψη των αναγκών της Εταιρείας πραγματοποιείται πάντα βάσει σχετικού νομικού πλαισίου και μέσω ΑΣΕΠ, κάτι που εξασφαλίζει την αντικειμενικότητα και τη διαφάνεια της διαδικασίας. Ο περιορισμός όμως αυτός, λόγω του ν. 3833/2010, έχει σαν αποτέλεσμα το συνεχώς μειούμενο αριθμό των εργαζομένων και την ηλικιακή γήρανση του προσωπικού. Γίνεται λοιπόν εμφανής ο κίνδυνος της μη δυνατότητας κάλυψης των συνεχώς αυξανόμενων αναγκών και υποχρεώσεων της Εταιρείας στο μέλλον. Παράλληλα, εμφανίζεται ο κίνδυνος να χαθεί η τεχνογνωσία μαζί με τους εργαζομένους που αποχωρούν προς συνταξιοδότηση, λόγω της μη έγκαιρης αναπλήρωσής τους από νέους εργαζομένους.
Προς αποφυγή του κινδύνου μη ανταπόκρισης στις πιεστικές

απαιτήσεις, ιδιαίτερα σε περιόδους με αυξημένη ζήτηση, η Εταιρεία έχει κατά καιρούς προκηρύξει θέσεις απασχόλησης 8μηνης διάρκειας. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην κατάρτιση και εκπαίδευση όλων των εργαζομένων για τη διάχυση και αναβάθμιση της γνώσης.

Αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες επίδοσης

Οι αυξανόμενες ανάγκες, η διεύρυνση του πεδίου δραστηριότητας της Εταιρείας (νέες περιοχές εντάσσονται στο δίκτυο ύδρευσης και αποχέτευσης), η μέριμνα της Εταιρείας για την προστασία του περιβάλλοντος και τη βιωσιμότητα του φυσικού πόρου έχουν καταστήσει επιτακτική την ανάγκη για ενδυνάμωση του υπάρχοντος προσωπικού με προσλήψεις μονίμων εργαζομένων διαφόρων ειδικοτήτων και μορφωτικού επιπέδου, οι οποίοι θα δώσουν ανάσα ζωής, δημιουργίας και ανάπτυξης στην ΕΥΔΑΠ. Έτσι, το 2018 προκηρύχθηκαν δύο (2) διαγωνισμοί για πρόσληψη μόνιμου προσωπικού όλων των βαθμίδων και διαφόρων ειδικοτήτων (π.χ. μηχανικούς, διοικητικούς, οικονομικούς, προγραμματιστές, ηλεκτρολόγους, καταμετρητές, εργάτες, φύλακες κ.α.) καθώς και δύο (2) διαγωνισμοί για πρόσληψη προσωπικού με σύμβαση ορισμένου χρόνου διάρκειας 8 και 18 μηνών αντίστοιχα. Η υποβολή των αιτήσεων ολοκληρώθηκε μέσα στο έτος. Τα αποτελέσματα για τις προσλήψεις μόνιμου προσωπικού αναμένονται από το ΑΣΕΠ ενώ οι προσλήψεις των συμβασιούχων βρίσκονται σε εξέλιξη.

Το 2018 η ΕΥΔΑΠ, με σκοπό την κάλυψη των έκτακτων και περιοδικών αναγκών ζήτησης, ανακοίνωσε την προκήρυξη θέσεων εργασίας α) 8μηνης διάρκειας (ΣΟΧ 1/2018) για 220 συμβασιούχους εργάτες, οδηγούς, υδραυλικούς, καταμετρητές, ηλεκτροτεχνίτες και μηχανοτεχνίτες β) 18μηνης διάρκειας (ΣΟΧ 2/2018) για 54 συμβασιούχους καθαριστές, οποίοι θα καλύψουν ανάγκες του 2019.

Η Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού και οι Υπηρεσίες της (Υπηρεσία Προσωπικού, Υπηρεσία Μισθολογίου, Υπηρεσία Γενικής Γραμματείας, Υπηρεσία Ιατρικής Υγειονομικής Περίθαλψης και Υπηρεσία Διοικητικής Υγειονομικής Περίθαλψης) είναι πιστοποιημένες με ISO από το 2014. Το Μάιο του 2017 οι διαδικασίες της Διεύθυνσης εναρμονίστηκαν πλήρως με τις απαιτήσεις της τελευταίας έκδοσης του Προτύπου ISO 9001:2015. Η ισχύς του Προτύπου ανανεώνεται ανά έτος και για μια τριετία συνολικά, ύστερα από επιτυχή ετήσια Επιτήρηση που πραγματοποιείται από το Φορέα Πιστοποίησης. Το 2018 πραγματοποιήθηκε η 1η ετήσια Επιτήρηση, η οποία ήταν επιτυχής.

Αριθμός Εργαζομένων Ορισμένου & Αορίστου Χρόνου

	Άνδρες		Γυναίκες		Σύνολο	
Αττική	**2018**	**2017**	**2018**	**2017**	**2018**	**2017**
Αορίστου	1.476	1.518	629	631	**2.105**	**2.149**
Ορισμένου	160	164	103	111	**263**	**275**
Συνολικά	**1.636**	**1.682**	**732**	**742**	**2.368**	**2.424**
Βοιωτία	**2018**	**2017**	**2018**	**2017**	**2018**	**2017**
Αορίστου	80	75	4	4	**84**	**79**
Ορισμένου	1	5	0	0	**1**	**5**
Συνολικά	**81**	**80**	**4**	**4**	**85**	**84**
Φωκίδα	**2018**	**2017**	**2018**	**2017**	**2018**	**2017**
Αορίστου	25	25	6	6	**31**	**31**
Ορισμένου	1	4	1	1	**2**	**5**
Συνολικά	**26**	**29**	**7**	**7**	**33**	**36**
Αιτωλοακαρνανία	**2018**	**2017**	**2018**	**2017**	**2018**	**2017**
Αορίστου	11	11	0	0	**11**	**11**
Ορισμένου	0	0	0	0	**0**	**0**
Συνολικά	**11**	**11**	**0**	**0**	**11**	**11**
ΣΥΝΟΛΟ	**2018**	**2017**	**2018**	**2017**	**2018**	**2017**
Αορίστου	1.592	1.629	639	641	**2.231**	**2.270**
Ορισμένου	162	173	104	112	**266**	**285**
Συνολικά	**1.754**	**1.802**	**743**	**753**	**2.497**	**2.555**

Σημειώσεις:

- *Στοιχεία με ημερομηνία ισχύος 31.12.2018.*
- *Οι Ορισμένου χρόνου αφορούν: συμβασιούχους δοκιμαστικής περιόδου, 8μηνους και συμβασιούχους καθαρισμού.*
- *Δεν συνυπολογίζονται οι φοιτητές και οι ασκούμενοι δικηγόροι, καθώς δε θεωρούνται εργαζόμενοι της Εταιρείας.*

ΠΡΟΣΛΗΨΕΙΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ & ΑΠΟΧΩΡΗΣΕΙΣ		
ΠΡΟΣΛΗΨΕΙΣ ΣΥΜΒΑΣΙΟΥΧΩΝ*		
Προσλήψεις έτους 2018		
Άνδρες	149	
Γυναίκες	94	
ΣΥΝΟΛΟ	**243**	
Προσλήψεις έτους 2018 ανά ηλικιακή κατανομή		
<30 ετών	15	
30 - 50 ετών	144	
>50 ετών	84	
ΣΥΝΟΛΟ	**243**	
Προσλήψεις έτους 2018		
Περιοχή Αττικής	240	
Περιοχή Βοιωτίας	1	
Περιοχή Φωκίδας	2	
Περιοχή Αιτωλοακαρνανίας	0	
ΣΥΝΟΛΟ	**243**	
ΑΠΟΧΩΡΗΣΕΙΣ ΜΟΝΙΜΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 2018**		
ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΚΑΤΑ ΦΥΛΛΟ		
Άνδρες	36	
Γυναίκες	1	
Σύνολο	**37**	
ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ	**Α**	**Γ**
<30 ετών	0	0
30 - 50 ετών	4	0
>50 ετών	32	1
ΣΥΝΟΛΟ	**36**	**1**

Σημειώσεις:

* *Στοιχεία με ημερομηνία ισχύος 31.12.2018, για τους εργαζόμενους με σύμβαση ορισμένου χρόνου.*

* *Οι νέες προσλήψεις αφορούν μόνο σε συμβασιούχους 8μηνης διάρκειας και σε συμβασιούχους καθαρισμού. Προσλήψεις μόνιμου προσωπικού δεν έγιναν το 2018.*

* *Δε συνυπολογίζονται οι φοιτητές και οι ασκούμενοι δικηγόροι, καθώς δε θεωρούνται εργαζόμενοι της εταιρείας.*

** *Εκ των αποχωρησάντων (μονίμων εργαζομένων), 2 άνδρες ήταν εργαζόμενοι στις εγκαταστάσεις της Εταιρείας στο Ν. Βοιωτίας ενώ οι υπόλοιποι αποχωρήσαντες προέρχονται από το Ν. Αττικής.*

Η ΕΥΔΑΠ, τόσο για την καλύτερη κάλυψη των αναγκών των πολιτών όσο και για την ορθολογικότερη διαχείριση των δραστηριοτήτων της, διαθέτει και επανδρώνει εγκαταστάσεις (περιφερειακά κέντρα, τεχνικούς τομείς, διυλιστήρια, υδραγωγεία κ.α.), διάσπαρτες σε όλο το λεκανοπέδιο Αττικής αλλά και στους Νομούς Βοιωτίας, Φωκίδος και Αιτωλοακαρνανίας.

ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Η ανταπόκριση της Εταιρείας στις ιδιαίτερες περιβαλλοντικές προκλήσεις, στις συνεχείς τεχνολογικές εξελίξεις και στην επικινδυνότητα κάποιων δραστηριοτήτων μας (διαχείριση λυμάτων κ.λπ.) απαιτεί προσωπικό υψηλού μορφωτικού επιπέδου. Έτσι, ένας μεγάλος αριθμός εργαζομένων στην Εταιρεία έχει πανεπιστημιακή εκπαίδευση και κατέχει 2ο πτυχίο ή μεταπτυχιακό δίπλωμα σπουδών ή/και διδακτορικό τίτλο σπουδών.
Συγκεκριμένα, 661 εργαζόμενοι είναι πτυχιούχοι Ανωτάτων και Ανωτέρων Σχολών, εκ των οποίων:
ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΙ ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΣΧΟΛΩΝ: 437 άτομα συνολικά
Εξ αυτών: 280 άτομα κατέχουν ένα πτυχίο, 5 άτομα κατέχουν δύο πτυχία, 120 άτομα κατέχουν πτυχίο και μεταπτυχιακό, 13 άτομα κατέχουν πτυχίο, μεταπτυχιακό και διδακτορικό, 19 άτομα κατέχουν πτυχίο και διδακτορικό (χωρίς μεταπτυχιακό)
ΠΤΥΧΙΟΥΧΟΙ ΑΝΩΤΕΡΩΝ ΣΧΟΛΩΝ: 224 άτομα συνολικά
Εξ αυτών: 20 άτομα έχουν εκτός από το πτυχίο Ανώτερης Σχολής και Μεταπτυχιακό.
Το 89,35% των εργαζομένων της ΕΥΔΑΠ καλύπτεται από Επιχειρησιακές Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας. Μόλις το 10,65%, που αφορά στους απασχολούμενους με συμβάσεις ορισμένου χρόνου, δεν καλύπτεται από τις ανωτέρω Συλλογικές Συμβάσεις αλλά από τις Γενικές Διατάξεις της Εργατικής Νομοθεσίας. Όλοι οι εργαζόμενοι, τακτικό προσωπικό και συμβασιούχοι, εργάζονται με πλήρες ωράριο, πλην των συμβασιούχων καθαριστών, οι οποίοι απασχολούνται με 4ωρη ημερησία απασχόληση.
Η βαθμολογική και μισθολογική προαγωγή του προσωπικού εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό, και από την αξιολόγηση των εργαζομένων μέσω των Φύλλων Κρίσης, η οποία γίνεται κάθε χρόνο και προβλέπεται από τον Κανονισμό Προσωπικού της ΕΥΔΑΠ. Από τις 14/2/2012 όμως και σε εφαρμογή του ν. 4048/2012 δεν γίνονται μισθολογικές προαγωγές (ωριμάνσεις), λόγω αναστολής τους.
Όλοι οι εργαζόμενοι υποχρεούνται να τηρούν τους κανόνες δεοντολογίας που καθορίζουν τις σχέσεις μεταξύ τους, με την Εταιρεία, με τους εξωτερικούς συνεργάτες αλλά και τους πελάτες κι αντανακλούν την πολιτική της Εταιρείας.
Συνεχής προσπάθεια μας είναι η ενδυνάμωση της εταιρικής ταυτότητας και κουλτούρας, μέσα από την ανάδειξη των μεγάλων έργων ύδρευσης και αποχέτευσης και τη συνεχή ενημέρωση των εργαζομένων μας σε νέες τεχνογνωσίες, ενθαρρύνοντας τη συμμετοχή σε ενδοεταιρικές εκπαιδεύσεις και σεμινάρια, όπως επίσης και σε εκπαιδεύσεις και συνέδρια που διοργανώνονται εκτός Εταιρείας.
Με ευαισθησία απέναντι στις προσωπικές ανάγκες των εργαζομένων, αλλά και στην προσπάθεια μείωσης του περιβαλλοντικού της αποτυπώματος, η Εταιρεία λαμβάνει υπόψη της τον τόπο κατοικίας των εργαζομένων στην επιλογή του τόπου εργασίας, εφόσον αυτό είναι εφικτό. Επίσης, για τα απομακρυσμένα κτίρια και τους απομακρυσμένους χωροταξικά χώρους εργασίας, η ΕΥΔΑΠ διαθέτει εταιρικά μέσα μεταφοράς ή μισθωμένα οχήματα (πούλμαν) για τη μετάβαση των υπαλλήλων σε αυτά.

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΑΟΡΙΣΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

Η Εταιρεία, στο πλαίσιο της εργασιακής ειρήνης και σταθερότητας, πέραν της κύριας αμοιβής, της ασφάλισης, των νόμιμων παροχών και αδειών, έχει επιπλέον θεσμοθετήσει τις εξής παροχές για το σύνολο των μονίμων εργαζομένων της, στο σύνολο των περιοχών δραστηριοποίησης της :

- Υγειονομική Υπηρεσία, η οποία παρέχει πρωτοβάθμια ιατρική περίθαλψη στους εργαζομένους και στα ασφαλισμένα μέλη των οικογενειών τους και διαχειρίζεται την ιατρική και φαρμακευτική κάλυψη τους
- Ιδιωτικό ασφαλιστήριο εργαζομένων και τέκνων
- Αποζημίωση του εργαζομένου από την ασφαλιστική, σε περίπτωση μερικής ή ολικής ανικανότητας για εργασία που προκλήθηκε από εργατικό ατύχημα ή κατόπιν συνταξιοδότησής του με ποσοστό αναπηρίας
- Παροχή εννεάμηνης άδειας, αντί μειωμένου ωραρίου, για την ανατροφή τέκνου, η οποία χορηγείται είτε σε μητέρα, είτε σε πατέρα εργαζόμενο
- Παροχή άδειας για διάφορους λόγους (φοιτητική, ασθένειας τέκνου, αιμοδοσίας κ.α.)
- Παροχή άδειας ανατροφής τέκνου με μισές αποδοχές μέχρι ηλικίας δύο (2) ετών.
- Συνταξιοδοτικό ασφαλιστήριο για ιατρούς (κατόπιν αίτησής τους)
- Συνταξιοδοτικό ασφαλιστήριο για μηχανικούς και δικηγόρους (κατόπιν αίτησής τους)
- Εφάπαξ αποζημίωση σε κάθε μόνιμο εργαζόμενο, που αποχωρεί λόγω συνταξιοδότησής του
- Ιδιοκτησία μετοχών
- Παροχή δαπάνης για μία ξένη γλώσσα
- Παροχή δαπάνης για παιδικές κατασκηνώσεις
- Παροχή δαπάνης για προπτυχιακές ή μεταπτυχιακές σπουδές των εργαζομένων
- Παροχή δαπάνης για σχολικά και φοιτητικά δάνεια για τα τέκνα των εργαζομένων.

ΑΔΕΙΑ ΑΝΑΤΡΟΦΗΣ ΤΕΚΝΟΥ

Το 2018, σε εφαρμογή του Ν. 4342/23-12-2015, χορηγήθηκε σε 13 εργαζομένους της Εταιρείας (9 Άνδρες και 4 Γυναίκες) 9μηνη άδεια ανατροφής τέκνου, αντί του μειωμένου ωραρίου που προβλέπει ο νόμος.
Το 100% των εργαζομένων, στους οποίους χορηγήθηκε η άδεια και έληγε εντός του 2018, επέστρεψαν στην εργασία τους μετά τη λήξη της.
Επίσης, χορηγούνται 4 ημέρες άδεια για κάθε παιδί ώστε να ενημερωθούν οι εργαζόμενοι γονείς σχετικά με τη σχολική τους πρόοδο, για τέκνα ηλικίας από 5-18 ετών.
Με πρωτοβουλία της ΕΥΔΑΠ

- παρέχεται στους εργαζόμενους οκτώ (8) ημερών άδεια,

αντί των πέντε (5) που ορίζει ο νόμος, λόγω ασθένειας τέκνου τους, ηλικίας έως 16 ετών και όχι έως 12 ετών όπως ορίζει και πάλι ο νόμος.

- παρέχεται η δυνατότητα στις εργαζόμενες μητέρες, αφού εξαντλήσουν την προβλεπόμενη από το νόμο άδεια τοκετού, να λάβουν άδεια ανατροφής του τέκνου τους με μισές αποδοχές έως αυτό να γίνει δύο (2) ετών.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΕΥΔΑΠ

Το Πολιτιστικό Κέντρο Εργαζομένων της ΕΥΔΑΠ μέσω της πολύχρονης παρουσίας του συμβάλλει στην ανάπτυξη των καλών σχέσεων μεταξύ των εργαζομένων και στην ενδυνάμωση του ομαδικού πνεύματος και της συνεργασίας. Για το λόγο αυτό πραγματοποιούνται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους, οργανωμένες δραστηριότητες που προάγουν τον πολιτισμό και την καλή συναναστροφή των εργαζομένων είτε συμμετέχοντας σε ομάδες π.χ. ορειβατική, θεατρική, χορωδία, είτε παρέχοντας τη δυνατότητα παρακολούθησης θεατρικών παραστάσεων ή οργάνωσης ξεναγήσεων σε εκθέσεις και αρχαιολογικούς χώρους, είτε ακόμη δίνοντας τη δυνατότητα προσφοράς αίματος για τους συνανθρώπους μας στις αιμοδοσίες που διοργανώνονται 3 φορές το χρόνο στις εγκαταστάσεις της ΕΥΔΑΠ. Πρόσφατη σημαντική συνεισφορά, η βοήθεια που παρασχέθηκε από το ΠΚΕ στους εγκαυματίες, από την καταστροφική πυρκαγιά στο Μάτι. Η Τράπεζας αίματος του ΠΚΕ ΕΥΔΑΠ συγκαταλέγεται στις μεγαλύτερες στη χώρα.
Νέες δραστηριότητες προστίθενται κάθε χρόνο όπως:
«Αθήνα, Παγκόσμια Πρωτεύουσα του Βιβλίου» για το 2018. Συμμετοχή του ΠΚΕ στο επίσημο πρόγραμμα των εκδηλώσεων. Η ελληνική πρωτεύουσα βρέθηκε στο επίκεντρο του παγκόσμιου πολιτιστικού ενδιαφέροντος, με το μήνυμα «Βιβλία Παντού»! που ήταν και ο στόχος της τιμητικής αυτής διοργάνωσης, που διεκδίκησε και κέρδισε άξια η Αθήνα από την UNESCO.
Η λειτουργία του **Σινέ Δεξαμενή** αποτελεί μια από τις βασικές δραστηριότητες, σημαντικό μέσο προβολής του ΠΚΕ και πηγή εσόδων για τη χρηματοδότηση των δράσεων του. Ο κινηματογράφος χρησιμοποιήθηκε και για **μη εμπορικούς σκοπούς σχετικούς με τον πολιτισμό**, όπως οι παρουσιάσεις βιβλίων, ακαδημαϊκές συζητήσεις ενώ παράλληλα το ΔΣ πέτυχε ένα άνοιγμα στην κοινωνία και στους φορείς για την ανάδειξη κοινωνικών, περιβαλλοντικών και πολιτικών θεμάτων.
Η Δημιουργία **Ομάδας Προφορικής Ιστορίας**. Το ΠΚΕ συμβάλλει ενεργά μέσω των μελών του, νυν και πρώην, για τον εντοπισμό πληροφορητών για την ιστορία του φράγματος του Μαραθώνα (εν ενεργεία και συνταξιούχων εργαζομένων και κατοίκων του χωριού). Με την υποστήριξη της ιστορικού Τασούλας Βερβενιώτη, ξεκίνησαν εργαστήρια προετοιμασίας και επεξεργασίας του υλικού του φράγματος Μαραθώνα, τα αποτελέσματα των οποίων παρουσιάστηκαν σε εκδήλωση στις 24 Νοεμβρίου 2018 στη Λέσχη Προσωπικού, στις εγκαταστάσεις της ΕΥΔΑΠ, στο Φράγμα Μαραθώνα.

ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΟΝ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΟ

Το συνταγματικό δικαίωμα του συνδικαλίζεσθαι ασκείται από την Ομοσπονδία Εργαζομένων ΕΥΔΑΠ, η οποία ιδρύθηκε το 1979, είναι Δευτεροβάθμια Συνδικαλιστική Οργάνωση και εκπροσωπεί τους εργαζόμενους της εταιρείας.
Σκοπός της ΟΜΕ – ΕΥΔΑΠ είναι η μελέτη, η προστασία και η προώθηση των συνδικαλιστικών, οικονομικών, επαγγελματικών, ηθικών, ασφαλιστικών και κοινωνικών συμφερόντων των μελών της, η προστασία του περιβάλλοντος, η πραγματοποίηση της αρχής της ισοτιμίας των φύλων και η διασφάλιση της εταιρικής ευθύνης.
Στόχος είναι η διεκδίκηση της βελτίωσης των όρων εργασίας των εργαζομένων χρησιμοποιώντας το διάλογο και τη συνεργασία με την Διοίκηση της Εταιρείας, πάντα στο πλαίσιο των κανόνων της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης.
Για την επίτευξη των σκοπών της, η Ομοσπονδία διαπραγματεύεται για την επίλυση των προβλημάτων των μελών της με κάθε αρμόδιο όργανο ή πρόσωπο και μεριμνά για την κατάρτιση των Επιχειρησιακών Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας. Η Ομοσπονδία επίσης συμμετέχει ενεργά στα Υπηρεσιακά Συμβούλια, στα Πειθαρχικά Συμβούλια και σε οποιοδήποτε άλλο όργανο ή φορέα εκπροσωπείται. Τέλος, η Ομοσπονδία εκπροσωπείται με 2 μέλη, τα οποία έχουν δικαίωμα ψήφου, στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας.

ΣΤΗΡΙΞΗ ΣΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ

Η ΕΥΔΑΠ, στην προσπάθεια της να στηρίζει τους νέους, απασχόλησε τον Ιούλιο και τον Αυγούστου του 2018, 332 φοιτητές/τριες Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (προπτυχιακούς ή μεταπτυχιακούς). Η πρωτοβουλία αυτή αποσκοπεί στην εξοικείωση των νέων ανθρώπων με το εργασιακό περιβάλλον και στην απόκτηση εμπειρίας σε αληθινό εργασιακό χώρο
Το 2018, και στο πλαίσιο της υποχρεωτικής πρακτικής άσκησης των φοιτητών Α.Τ.Ε.Ι., 232 φοιτητές/τριες τεχνολογικής εκπαίδευσης είτε ξεκίνησαν είτε ολοκλήρωσαν την πρακτική τους άσκηση στις εγκαταστάσεις και τις Υπηρεσίες της Εταιρείας λαμβάνοντας ουσιαστική γνώση και εκπαίδευση στο αντικείμενο σπουδών τους.
Τέλος, το 2018 απασχολήθηκαν στο αντικείμενο σπουδών τους και για ένα δίμηνο στις εγκαταστάσεις της Εταιρείας 20 φοιτητές μέσω ΕΣΠΑ, οι οποίοι προέρχονταν κυρίως από Πολυτεχνικές Σχολές και Σχολές Πληροφορικής.
Οι θεσμοί αυτοί υλοποιούνται για σειρά ετών και η προτίμηση των φοιτητών συνεχίζει να είναι μεγάλη. Ως μέτρο αξιολόγησης μπορεί να ληφθεί το γεγονός ότι κάθε χρόνο όλο και περισσότεροι φοιτητές από Σχολές διαφόρων πεδίων, υποβάλλουν αιτήσεις για να πραγματοποιήσουν την πρακτική τους άσκηση στις εγκαταστάσεις της Εταιρείας. Η επιτυχία αυτή είναι αποτέλεσμα της καλής συνεργασίας των Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων και των στελεχών της Εταιρείας, της ουσιαστικής και υψηλού επιπέδου ενημέρωσης, εκπαίδευσης και πρακτικής άσκησης που προσφέρονται στους φοιτητές και φυσικά στους εκάστοτε πρακτικά ασκούμενους.
Το 2018, η ΕΥΔΑΠ θέσπισε πρόγραμμα επιβράβευσης των παιδιών των εργαζομένων της Εταιρείας για την επιτυχή εισαγωγή τους στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση (ΑΕΙ και ΑΤΕΙ).
Η πρωτοβουλία της ΕΥΔΑΠ αποσκοπεί στην ηθική αναγνώριση της αριστείας που έρχεται ως αποτέλεσμα σκληρής προσπάθει-

ας και μεθοδικότητας, ελπίζοντας ότι θα αποτελέσει κίνητρο στη μετέπειτα πορεία τους τόσο στις ακαδημαϊκές σπουδές όσο και στον επαγγελματικό στίβο.
Η ΕΥΔΑΠ εφαρμόζει πλήρως και τηρεί όσα ορίζονται από την Εργατική Νομοθεσία.

Δ2. Υγεία & Ασφάλεια Εργαζομένων
Κυριότεροι μη χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Η ΕΥΔΑΠ, στο πλαίσιο της προστασίας των ανθρώπινων δικαιωμάτων και της εταιρικής κοινωνικής της ευθύνης αναγνωρίζει τη σημαντικότητα της προστασίας της υγείας των εργαζομένων της και δεσμεύεται για τη διασφάλιση της.
Η εξασφάλιση συνθηκών υγείας και ασφάλειας στους χώρους εργασίας αποτελεί αναμφισβήτητο δικαίωμα των εργαζομένων και παράλληλη υποχρέωση της εταιρείας.
Με δεδομένο ότι οι εταιρικές δραστηριότητες της ΕΥΔΑΠ (Ύδρευση – Αποχέτευση – Επεξεργασία Λυμάτων) ενέχουν πολλούς και σοβαρούς κινδύνους για την Υγεία και την Ασφάλεια των εργαζομένων της, η Εταιρεία δεσμεύεται να φροντίζει για την εφαρμογή μέτρων πρόληψης και αποφυγής τυχόν εργατικών ατυχημάτων καθώς και για τη σταθερή και συνεχή βελτίωση των συνθηκών και του περιβάλλοντος εργασίας, λαμβάνοντας πάντα υπόψη τις τεχνικές και τεχνολογικές εξελίξεις και εφαρμόζοντας πλήρως την εθνική και κοινοτική νομοθεσία.
Ως εργατικό ατύχημα, θεωρείται κάθε ανεπιθύμητη βλάβη, σωματική ή ψυχική, ή θάνατος που συμβαίνει στον ή εξαιτίας του χώρου εργασίας. Σύμφωνα με το νόμο δε, εργατικό ατύχημα θεωρείται και αυτό που συμβαίνει κατά τον χρόνο μετάβασης ή αποχώρησης από τον χώρο εργασίας, ανεξάρτητα από το μεταφορικό μέσο, αρκεί να υπάρχει χρονική και χωροταξική συσχέτιση.
Οι κυριότεροι κίνδυνοι σχετίζονται με τις ιδιαιτερότητες των χώρων εργασίας (εξωτερικοί χώροι, εργοτάξια διυλιστήρια, κλπ), με τη χρήση μηχανημάτων και εργαλείων, με την εργονομία των χώρων εργασίας καθώς και με καταστάσεις ανωτέρας βίας (ακραία καιρικά φαινόμενα κλπ).
Κίνδυνοι πρόκλησης εργατικών ατυχημάτων στην ΕΥΔΑΠ είναι:

- ▶Ηλεκτροπληξία
- ▶Πτώσεις, παραπατήματα, ολισθήσεις
- ▶Τροχαία ατυχήματα
- ▶Αστοχία εξοπλισμού εργασίας (π.χ. δίσκος κοπής γωνιακού τροχού)
- ▶Ελλιπής χρήση ΜΑΠ και μέτρων προστασίας
- ▶Κακές πρακτικές εργασίας
- ▶Ακραία καιρικά φαινόμενα
- ▶Ελλιπής συντήρηση εξοπλισμού εργασίας (μηχανήματα, εργαλεία)

Η πρόληψη και έγκαιρη αντιμετώπιση των όποιων θεμάτων σχετίζονται με το θέμα περιλαμβάνει την αναγνώριση των κινδύνων, την αξιολόγηση της συχνότητας και των επιπτώσεών τους , τη σύνταξη σχεδίου αντιμετώπισής τους και τη συνεχή εκπαίδευση και ενημέρωση του ανθρώπινου δυναμικού.
Κύριος στόχος μας είναι η εξασφάλιση ασφαλούς και ευχάριστου περιβάλλοντος εργασίας, η διασφάλιση της σωματικής και ψυχικής υγείας των εργαζομένων μας, η αναβάθμιση της εταιρικής εικόνας, συμβάλλοντας έτσι και στην επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης 3 «ΚΑΛΗ ΥΓΕΙΑ & ΕΥΗΜΕΡΙΑ», 8 «ΑΞΙΟΠΡΕΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ», 9 «ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ & ΥΠΟΔΟΜΕΣ» και 16 «ΕΙΡΗΝΗ, ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ & ΙΣΧΥΡΟΙ ΘΕΣΜΟΙ».

Εταιρικές Πολιτικές και Δέουσα Επιμέλεια

Η ΕΥΔΑΠ αναγνωρίζει ότι η Ασφάλεια και η Υγεία στην Εργασία και η πρόληψη του εργασιακού κινδύνου δεν αποτελούν πλέον μόνο νομική και ηθική υποχρέωση αλλά και επιχειρηματική αναγκαιότητα για τη διασφάλιση της Υγείας & Ασφάλειας των εργαζομένων της καθώς και της Βιώσιμης Ανάπτυξή της.
Για την εφαρμογή των παραπάνω και σύμφωνα με τη νομοθεσία (νόμος 3850/2010), η ΕΥΔΑΠ έχει συστήσει την Εσωτερική Υπηρεσία Προστασίας & Πρόληψης (ΕΣΥΠΠ), η οποία αποτελεί σύμβουλο της διοίκησης σε θέματα υγείας και ασφάλειας.
Η ΕΣΥΠΠ στελεχώνεται από Τεχνικούς Ασφαλείας (ΤΑ), Ιατρούς Εργασίας (ΙΕ), νοσηλευτικό και διοικητικό προσωπικό.
Παράλληλα, κατ' εφαρμογή του ίδιου νόμου έχει συσταθεί η Επιτροπή Υγιεινής & Ασφάλειας των Εργαζομένων (ΕΥΑΕ), αποτελούμενη από αιρετούς εκπροσώπους των εργαζομένων. Η ΕΥΑΕ είναι όργανο συμβουλευτικό με αρμοδιότητα να μελετά τις συνθήκες εργασίας στην Εταιρεία, να παρακολουθεί την τήρηση των μέτρων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων και να επισημαίνει τον επαγγελματικό κίνδυνο. Σε περίπτωση σοβαρού εργατικού ατυχήματος να προτείνει μέτρα για την αποτροπή της επανάληψης και σε περίπτωση άμεσου και σοβαρού κινδύνου να καλεί την διοίκηση της Εταιρείας να λάβει τα απαραίτητα μέτρα ακόμα και να διακόψει τη λειτουργία μηχανήματος ή εγκατάστασης ή παραγωγικής διαδικασίας. Στο πλαίσιο αυτό, κλιμάκια της ΕΥΑΕ πραγματοποιούν επισκέψεις σε όλους τους εργασιακούς χώρους της Εταιρείας.
Τριμερείς συνεδριάσεις μεταξύ της Διοίκησης, των εκπροσώπων της ΕΥΑΕ και της ΕΣΥΠΠ με παρουσία του Ιατρού Εργασίας και του Τεχνικού Ασφαλείας πραγματοποιούνται κάθε τρίμηνο για την διευθέτηση των θεμάτων που ανακύπτουν και για τον σχεδιασμό περαιτέρω δράσεων.
Βασικός **στόχος** για το 2019 αναφορικά με την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων είναι

▸ Η μέγιστη δυνατή μείωση των εργατικών ατυχημάτων σε συνδυασμό με τη καλλιέργεια κουλτούρας υγείας και ασφάλειας του προσωπικού

Η Πολιτική Υγείας και Ασφάλειας της Εταιρείας εφαρμόζεται σε όλους τους εργαζόμενους της ΕΥΔΑΠ ανεξαιρέτως του είδους της σύμβασης τους (υδρονομείς, συμβασιούχοι καθαρισμού μερικής απασχόλησης, εργαζόμενοι 8μηνης σύμβασης, φοιτητές 6μηνης και 2μηνης σύμβασης, ασκούμενοι δικηγόροι, μαθητές ΕΠΑΛ). Ως εκ τούτου, τα δεδομένα που περιγράφονται στη παρούσα έκθεση αφορούν στις κατηγορίες εργαζομένων της παραγράφου αυτής.
Στις υποχρεώσεις της ΕΣΥΠΠ για έλεγχο τήρησης των κανόνων ασφάλειας και υγείας δεν συμπεριλαμβάνεται το προσωπικό εργολάβου, εργαζόμενο σε χώρο ευθύνης της ΕΥΔΑΠ. Σύμφωνα με τη Νομοθεσία, ο εκάστοτε εργολάβος είναι υποχρεωμένος να τηρεί τους κανόνες ασφαλείας με δικό του Τεχνικό Ασφαλείας και Ιατρό Εργασίας.

Το 2017, η ΕΥΔΑΠ επικαιροποίησε τη Δήλωση Πολιτικής Υγείας & Ασφάλειας, η οποία είναι αναρτημένη στην εταιρική ιστοσελίδα (www.eydap.gr) με την οποία η Εταιρεία δεσμεύεται ότι αναγνωρίζει το θέμα ως αρμοδιότητά της, επίσης δεσμεύεται για τη συνεχή αναγνώριση των επαγγελματικών κινδύνων, για τη διάθεση πόρων με σκοπό την εξασφάλιση ενός ασφαλούς εργασιακού περιβάλλοντος μηδενικών ατυχημάτων, για την παροχή συνεχούς εκπαίδευσης και ενημέρωσης των εργαζομένων, σεβόμενη πάντα το θεσμικό πλαίσιο.
Η ΕΣΥΠΠ στελεχώνεται από Τεχνικούς Ασφαλείας (ΤΑ) και Ιατρούς Εργασίας (ΙΕ).
Οι κυριότερες **αρμοδιότητες** του Τεχνικού Ασφάλειας (Ν. 3850/2010, Άρθρο 15) είναι:
1. Επιθεώρηση χώρων και διαδικασιών εργασίας και καταγραφή των ευρημάτων σε Βιβλίο θεωρημένο από την Επιθεώρηση Εργασίας.
2. Εκπόνηση Γραπτών Εκτιμήσεων Επαγγελματικού Κινδύνου (ΓΕΕΚ).
3. Εκτέλεση Μετρήσεων Βλαπτικών Παραγόντων (πχ επικίνδυνα αέρια στην αποχέτευση) και Φυσικών Παραγόντων (φωτισμός, ήχος)
4. Σύνταξη προδιαγραφών των Μέσων Ατομικής Προστασίας και μέσων ασφαλείας.
5. Διερεύνηση εργατικών ατυχημάτων και παρ' ολίγων ατυχημάτων.

Οι κυριότερες **αρμοδιότητες** του Ιατρού Εργασίας είναι:
1. Επιθεώρηση χώρων και διαδικασιών εργασίας και καταγραφή των ευρημάτων σε Βιβλίο θεωρημένο από την Επιθεώρηση Εργασίας.
2. Εκπόνηση Γραπτών Εκτιμήσεων Επαγγελματικού Κινδύνου (ΓΕΕΚ).
3. Εκπονεί περιοδικό ιατρικό έλεγχο, συμβουλεύει ως προς την αρχική τοποθέτηση ή την αλλαγή θέσης εργασίας για λόγους υγείας του προσωπικού.
4. Εκπονεί προγράμματα εμβολιασμού των εργαζομένων (σε συνεργασία με το νοσηλευτικό προσωπικό).

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ

Για την εφαρμογή των παραπάνω, οι Τεχνικοί Ασφαλείας και οι Ιατροί Εργασίας πραγματοποιούν ετησίως περιοδικές επιθεωρήσεις σε όλες ανεξαιρέτως τις Υπηρεσίες σύμφωνα με ετήσιο Πρόγραμμα επισκέψεων που δηλώνεται στην αρχή του έτους στην Επιθεώρηση Εργασίας και κοινοποιείται σε όλες τις εγκαταστάσεις της ΕΥΔΑΠ. Οι ελάχιστες απαιτούμενες ώρες επιθεώρησης κάθε εγκατάστασης είναι συνάρτηση του αριθμού των εργαζομένων και της κατάταξης της εγκατάστασης ανά κλάδο οικονομικής δραστηριότητας (Ν. 3850/2010, Άρθρο 21).
Στην ΕΥΔΑΠ, οι πραγματοποιούμενες επιθεωρήσεις ξεπερνούν τις ελάχιστες απαιτούμενες βάσει Νομοθεσίας. Οι Επιθεωρήσεις αφορούν τις θέσεις εργασίας των εργαζομένων της είτε στις εγκαταστάσεις είτε σε εξωτερικά συνεργεία (κινητά εργοτάξια).
Για το έτος 2018 πραγματοποιήθηκε ο κάτωθι αριθμός επιθεωρήσεων, ο αριθμός των οποίων είναι πέραν των ελαχίστων που προβλέπετε από την νομοθεσία:
►Δ/νση Δικτύου Ύδρευσης: 110
►Δ/νση Δικτύου Αποχέτευσης: 154
►Δ/νση Υδροληψίας: 267
►Δ/νση ΜΕΝ: 77
►Δ/νση ΚΕΛ: 54
►Κτίρια: 209

ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΕΙΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Η ΕΣΥΠΠ (σε εφαρμογή του Ν.3850/2010, αρθ.43) συντάσσει Γραπτή Εκτίμηση υφιστάμενων κατά την εργασία Κινδύνων για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων. Οι εκτιμήσεις κινδύνου (ΓΕΕΚ) εκπονούνται για τον τακτικό κύκλο εργασιών της εταιρείας αλλά και για έκτακτες εργασίες, με χρήση ειδικού λογισμικού σε τέσσερα βήματα:
1. Προσδιορισμός των πηγών κινδύνου
2. Προσδιορισμός της έκθεσης των εργαζομένων στις πηγές κινδύνου
3. Αξιολόγηση του κινδύνου
4. Υφιστάμενα και πρόσθετα μέτρα

Οι εκτιμήσεις αυτές αναθεωρούνται συστηματικά λόγω διαφοροποιήσεων στις συνθήκες εκτέλεσης μίας εργασίας ή λόγω νέων δεδομένων.
• στη διαδικασία – τρόπο εκτέλεσης της εργασίας
• στον αριθμό προσωπικού που εκτελεί την εργασία
• στο περιβάλλον εκτέλεσης της εργασίας
• στα μέσα εκτέλεσης της εργασίας
• σε κάποιον άλλο παράγοντα που επηρεάζει την εργασία
Από το 2009 μέχρι το 2018 έχουν εκπονηθεί 456 ΓΕΕΚ.
Το 2018 πραγματοποιήθηκαν αναθεωρήσεις σε 2 ΓΕΕΚ.

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΣΥΜΒΑΝΤΩΝ

Όλα τα συμβάντα, ανεξαρτήτως κλίμακας ή επιπτώσεων, πρέπει να αναφέρονται. Σε αυτά συμπεριλαμβάνονται και τα παρ' ολίγον ατυχήματα, ώστε να καταστεί δυνατή η λήψη προληπτικών ενεργειών.
Η διαδικασία, που ακολουθείται για τη διερεύνηση, τη διαμόρφωση άποψης για τους αιτιογόνους παράγοντες των συμβάντων ή των παρ' ολίγων ατυχημάτων αλλά και της αναγνώρισης των εργασιακών κινδύνων περικλείει :
• την ενημέρωση της Εσωτερικής Υπηρεσίας Προστασίας & Πρόληψης σχετικά με το συμβάν ή τις επικίνδυνες συνθήκες εργασίας,
• την αυτοψία στο τόπο του συμβάντος με παράλληλη λήψη φωτογραφιών,
• την επικοινωνία με τα εμπλεκόμενα μέρη
• τη σύνταξη έκθεσης όπου γίνεται αναγνώριση των επικίνδυνων συνθηκών που προκάλεσαν το ατύχημα και προτάσεις για την αποφυγή παρόμοιου ατυχήματος στο μέλλον. Στο πλαίσιο αυτό, δύναται να γίνουν τροποποιήσεις και στη ΓΕΕΚ .
Η Έκθεση Διερεύνησης κοινοποιείται στην Διοίκηση της Εταιρείας.

Σε περίπτωση που ένας εργαζόμενος αδυνατεί να ανταπεξέλθει στα καθήκοντά του λόγω αναδυόμενου προβλήματος υγείας τότε σε συνεργασία με τους Γιατρούς Εργασίας, κρίνεται η δυνατότητα συνέχισης της εργασίας από τον συγκεκριμένο εργαζόμενο ή όχι λαμβάνοντας υπόψη το Ατομικό Δελτίο Υγείας.

ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΛΥΨΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Το θέμα αναλύεται στην ενότητα «Απασχόληση» του ιδίου κεφαλαίου.

ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ 2018

Η ΕΣΥΠΠ **πέραν των νομικών της υποχρεώσεων** και προκειμένου να πετύχει την υλοποίηση των στόχων της το 2018 πήρε τις κάτωθι πρωτοβουλίες:

1. Εκπαίδευση εργαζομένων. Η ΕΣΥΠΠ (νόμος 3850/2010, αρθ. 48), με εργαλείο την εκπαίδευση κα με στόχο τη διασφάλιση της σωματικής αλλά και ψυχικής υγείας των εργαζομένων της, οργανώνει ετήσιους εκπαιδευτικούς κύκλους στον τόπο εργασίας του προσωπικού, με παράλληλη τήρηση αρχείου των εκπαιδεύσεων (θεματολογία και προσωπικό που συμμετείχε). Έκτακτες εκπαιδεύσεις οργανώνονται προκειμένου να καλυφθούν οι ανάγκες νέου προσωπικού, η εισαγωγή σε νέες τεχνολογίες, η ανάληψη νέων καθηκόντων. Η εκπαίδευση παρέχεται πάντα δωρεάν καθώς και το εκπαιδευτικό υλικό που διανέμεται. Το 2018 πραγματοποιήθηκαν 34 εκπαιδευτικά σεμινάρια διάρκειας 3 ωρών στους χώρους εργασίας και τα παρακολούθησαν 333 εργαζόμενοι.

2. Σταδιακή αναθεώρηση των εκπαιδευτικών φυλλαδίων, τα οποία ήδη κυκλοφορούν από το 2007 με **πρωταγωνιστή τον «Ευδάπιο»** και αφορούν σε όλες τις κύριες εργασίες, που γίνονται στην εταιρεία. Μέσα στο 2018 κυκλοφόρησε το νέο φυλλάδιο με τίτλο «Ο Ευδάπιος στο Δίκτυο Αποχέτευσης».

3. Διαδικτυακή επικοινωνία με τους εργαζόμενους με τα **μηνύματα Ασφαλείας του μήνα.** Στόχος των μηνυμάτων αυτών είναι να τονισθεί η αναγκαιότητα ασφαλών πρακτικών κατά την εργασία, η σημασία χρήσης των Μ.Α.Π. κ.λπ.

4. Διοργάνωση της **4ης ημερίδας Υγείας & Ασφάλειας** με καλεσμένους ομιλητές – εκπροσώπους από τον Τομέα Υγείας και Ασφάλειας, που κατέθεσαν τις εμπειρίες και προτάσεις τους, καθιερώνοντας έτσι την ημερίδα ένα **θεσμό** για την ΕΥΔΑΠ.

ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΕΣ για το 2019 στο πλαίσιο υλοποίησης των στόχων που τέθηκαν είναι:

1. Πιστοποίηση της ΕΣΥΠΠ για το **Σύστημα Διαχείρισης Υγείας και Ασφάλειας στην εργασία (ΕΛΟΤ 1801:2008/OHSAS 18001:2008 Occupational health and safety management system- requirement).** Το πρότυπο OHSAS 18001 αποτελεί ένα διεθνώς εφαρμοσμένο Πρότυπο για τα συστήματα διαχείρισης επαγγελματικής Υγείας και Ασφάλειας. Είναι ευρέως αναγνωρισμένο και αποτελεί ένα «διαβατήριο» για τη διεθνή αγορά, το οποίο προσδίδει επιχειρηματικό κύρος και προάγει την εικόνα της ΕΥΔΑΠ

2. Πιστοποίηση της ΕΣΥΠΠ για το σύστημα **ISO 9001:2015 «Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας»**, ένα διεθνώς αναγνωρισμένο πρότυπο για τη διαχείριση της ποιότητας προκειμένου να εξασφαλίσει τη συνεχή βελτίωση των διεργασιών της και κατ' επέκταση των υπηρεσιών που παρέχει στην Εταιρεία και τους εργαζομένους της.

3. Δημιουργία νέων εντύπων του «Ευδάπιου».

4. Αναθεώρηση και τροποποίηση της Δομής των ΓΕΕΚ (Γραπτές Εκτιμήσεις Επαγγελματικού Κινδύνου) προκειμένου να αποτελέσουν ένα πιο εύχρηστο και αποτελεσματικό εργαλείο για τους Υπεύθυνους των Εγκαταστάσεων.

5. Οργάνωση 5ης Ημερίδας Υγείας και Ασφάλειας.

6. Συνεργασία με τη Διεύθυνση Εκπαίδευσης στο πλαίσιο οργάνωσης της εκπαίδευσης του προσωπικού σε θέματα υγείας και ασφάλειας.

7. Συνέχιση της διαδικτυακής επικοινωνίας με τους εργαζόμενους με τα μηνύματα σε θέματα ασφάλειας σε μηνιαία βάση.

Αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες επίδοσης

	2017	2018
Αριθμός θανατηφόρων ατυχημάτων	0	0
Αριθμός σοβαρών ατυχημάτων	0	0
Αριθμός εργατικών ατυχημάτων	18	11
Αριθμός εργατοωρών	4.401.720	4.253.160
Ποσοστό θανατηφόρων εργατικών ατυχημάτων	0	0
Ποσοστό σοβαρών εργατικών ατυχημάτων	0	0
Ποσοστό εργατικών ατυχημάτων	0,81786211	0,517262

Διευκρινήσεις:

• *Το ποσοστό εργατικών ατυχημάτων έχει υπολογιστεί με χρήση του αριθμού 200.000 ώρες εργασίας, για λόγους σύγκρισης με το 2017.*

• *Τα αριθμητικά δεδομένα του Πίνακα προκύπτουν από το Πρωτόκολλο εργατικών ατυχημάτων που τηρείται στην ΕΣΥΠΠ.*

• *Ως κριτήριο για τον χαρακτηρισμό εργατικού ατυχήματος ως σοβαρού έχει ληφθεί η απουσία εργαζόμενου από την εργασία για διάστημα έξι μηνών και πλέον.*

• *Τα αποτελέσματα του πίνακα αφορούν σε όλους τους εργαζόμενους της ΕΥΔΑΠ ανεξαιρέτως του είδους της σύμβασης τους (υδρονομείς, συμβασιούχοι καθαρισμού μερικής απασχόλησης, εργαζόμενοι 8μηνης σύμβασης, φοιτητές 6μηνης και 2μηνης σύμβασης, ασκούμενοι δικηγόροι, μαθητές ΕΠΑΛ) και όχι σε εργολάβους.*

• *Οι πιο συχνοί τραυματισμοί σχετίζονται με κακώσεις των άκρων*

Η σύγκριση των αποτελεσμάτων 2017 και 2018 **δείχνει μείωση των εργατικών ατυχημάτων για το έτος 2018.**
Οι πρωτοβουλίες που έλαβε η ΕΣΥΠΠ το 2018 θεωρείται ότι συνέβαλαν στη μείωση των εργατικών ατυχημάτων για το ίδιο έτος.
Το 2018 δεν υπήρχε αναφορά για επαγγελματική ασθένεια.

Δ3. Κατάρτιση & Εκπαίδευση

Κυριότεροι μη χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι, εταιρικές πολιτικές και δέουσα επιμέλεια. Αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες

Για την ΕΥΔΑΠ η συνεχής εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού της αποτελεί εργαλείο μετάδοσης γνώσης και δεξιοτήτων, βελτίωσης της παραγόμενης εργασίας, εκσυγχρονισμού των διαδικασιών και επίτευξης των στρατηγικών της στόχων. Η επιμόρφωση του ανθρώπινου κεφαλαίου μας αποτελεί επένδυση για τη διασφάλιση της Βιωσιμότητας της Εταιρείας, σε ένα περιβάλλον συνεχώς εξελισσόμενων περιβαλλοντικών και τεχνολογικών απαιτήσεων.
Στόχος μας είναι η παροχή **στοχευμένης** εκπαίδευσης και σε πλήρη αρμονία με τις γενικές εταιρικές στρατηγικές. Η εμπειρία μας στο θέμα έχει αποδείξει ότι η εκπαίδευση επιτυγχάνει όχι μόνο επαγγελματική και προσωπική ανάπτυξη των ανθρώπων μας αλλά και ενίσχυση της συνεργασίας και της εταιρικής ταυτότητας.
Η δυνατότητα εκπαίδευσης παρέχεται σε όλους τους εργαζόμενους με βάση την αρχή της ισότητας, χωρίς κριτήρια, για την αντιμετώπιση των νέων προκλήσεων και κινδύνων.
Προς αποφυγή του κίνδυνου μη κάλυψης σημαντικών εταιρικών αναγκών που προκύπτουν σε ποικίλους τομείς της δραστηριότητας της Εταιρείας, η επιλογή των θεμάτων εκπαίδευσης γίνεται μετά από αξιολόγηση του προγράμματος που ολοκληρώθηκε και διαβούλευση με τα στελέχη της Εταιρείας, ώστε να καλύπτονται οι υπηρεσιακές ανάγκες και απαιτήσεις. Οι απόψεις αυτές καταγράφονται σε ανοικτού τύπου ερωτηματολόγια.
Η Εταιρεία διαθέτει Διεύθυνση Εκπαίδευσης & Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού η οποία εφαρμόζει Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας πιστοποιημένο κατά ISO 9001:2015 και αξιοποιεί την επιδότηση από το πρόγραμμα ΟΑΕΔ/ΛΑΕΚ 0,24% ως επιστροφή εργοδοτικών εισφορών για την παροχή εκπαιδευτικών προγραμμάτων στους εργαζόμενους.
Το 2018 οργανώθηκαν 78 γνωστικά αντικείμενα εκπαίδευσης (τεχνικά, διοίκησης, οικονομικών, συστημάτων Πληροφορικής κ.α.). Τα αντικείμενα αυτά υλοποιήθηκαν σε 130 εκπαιδευτικά σεμινάρια ενώ 675 εργαζόμενοι που εκπαιδεύτηκαν, έθεσαν τις γνώσεις τους άμεσα σε εφαρμογή. Τα μαθήματα διεξάγονται είτε σε πρωινή είτε σε απογευματινή ζώνη σε εναρμόνιση με τις επαγγελματικές αλλά και προσωπικές υποχρεώσεις των συμμετεχόντων.
Η ΕΥΔΑΠ επιπροσθέτως παρέχει τη δυνατότητα στους υπαλλήλους της να αποκτήσουν πτυχίο ή μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών ή ειδίκευση από Ανώτερα και Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, καλύπτοντας το μεγαλύτερο μέρος από τα δίδακτρα των σπουδών τους παρέχοντάς επίσης και τις προβλεπόμενες από το νόμο φοιτητικές άδειες (14 ή 20 ημέρες ανά έτος). Το 2018, 16 εργαζόμενοι αιτήθηκαν και λαμβάνουν επιδότηση των διδάκτρων για τις σπουδές τους.
Στο πλαίσιο της συνεχούς επιμόρφωσης και της εταιρικής εξωστρέφειας, τα στελέχη της ΕΥΔΑΠ ενθαρρύνονται με πλήρη κάλυψη του κόστους να παρακολουθούν εκδηλώσεις, εκθέσεις ή συνέδρια, να συμμετέχουν σε επιστημονικά συνέδρια με επιστημονικές ανακοινώσεις εγχώρια ή διεθνή. Το 2018, 68 άτομα παρακολούθησαν σεμινάρια και συνέδρια εντός και εκτός Ελλάδας.
Από τις 14 – 16 Νοεμβρίου 2018, η ΕΥΔΑΠ φιλοξένησε το ετήσιο Συνέδριο του European Benchmarking Cooperation (EBC) με θεματική «Turning Data to Solutions – Improving Water Services with the power of performance data". Στη διοργάνωση συμμετείχαν 90 εκπρόσωποι εταιρειών ύδρευσης και αποχέτευσης από 20 χώρες, από τις ΗΠΑ ως το Ομάν και τη Σιγκαπούρη και από τις Σκανδιναβικές Χώρες ως την Κεντρική και Νότια Ευρώπη. Οι εκπρόσωποι της ΕΥΔΑΠ είχαν ενεργή συμμετοχή στην αποστολή πρωτογενών στοιχείων για την τελευταία 3ετία, προκειμένου να συμμετάσχουν στις συζητήσεις και να ανταλλάξουν απόψεις για τους δείκτες απόδοσης που συγκεντρώθηκαν.

Μ.Ο. ΩΡΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ ΑΝΑ ΕΠΙΠΕΔΟ*

	ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ	ΣΥΝ. ΩΡΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	Μ.Ο. ωρών εκπαίδευσης /εργαζόμενο
ΟΛΟΙ ΟΙ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ*	2231	**25845**	11,6
Άνδρες	1592	11631	7,3
Γυναίκες	639	14214	22,2
ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΙ (+άνω)	**257**	**6697**	26,1
ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΙ - ΑΝΔΡΕΣ	122	2608	21,4
ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΙ - ΓΥΝΑΙΚΕΣ	135	4089	30,3
ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ	**1974**	**19148**	9,7
ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ - ΑΝΔΡΕΣ	1470	9023	6,1
ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ - ΓΥΝΑΙΚΕΣ	504	10125	20,1
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΣΥΝΟΛ.	**191**	**2099**	11,0
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΑΝΔΡΕΣ	105	915	8,7
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ	86	1184	13,8
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΣΥΝΟΛ.	**808**	**12799**	15,8
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΑΝΔΡΕΣ	415	3934	9,5
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΓΥΝΑΙΚΕΣ	393	8865	22,6
ΤΕΧΝΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΣΥΝΟΛ.	**1232**	**10947**	8,9
ΤΕΧΝΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΑΝΔΡΕΣ	1072	6782	6,3
ΤΕΧΝΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΓΥΝΑΙΚΕΣ	160	4165	26,0

** Δεν συμπεριλαμβάνονται τα 3 άτομα της Διοίκησης*

***Οι ώρες αφορούν τις πραγματοποιηθείσες ώρες εκπαίδευσης*

Δ4. Ανθρώπινα Δικαιώματα στην Εργασία
Κυριότεροι μη χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι, εταιρικές πολιτικές και δέουσα επιμέλεια.

Η διασφάλιση των ανθρώπινων δικαιωμάτων στην εργασία και η εξάλειψη των διακρίσεων, σε όλους τους χώρους λειτουργίας της Εταιρείας αποτελεί πάγια και διαχρονική δέσμευση στο πλαίσιο της Βιώσιμης Ανάπτυξής της.

Το προσωπικό της Εταιρείας, οφείλει να λειτουργεί σύμφωνα με τις αρχές του σεβασμού στη νομιμότητα και του επαγγελματικού ήθους, ακολουθώντας τις οδηγίες που δίδονται κάθε φορά από την ιεραρχία της Εταιρείας. Η στάση αυτή ενισχύεται από το γεγονός ότι στον Κανονισμό Εσωτερικής Λειτουργίας Προσωπικού της ΕΥΔΑΠ και συγκεκριμένα στο άρθρο 5, σχετικά με τη Συμπεριφορά Προσωπικού, προβλέπεται ότι «οι εργαζόμενοι της Εταιρείας οφείλουν να σέβονται τους συναδέλφους τους, να συνεργάζονται μαζί τους για την προαγωγή του έργου και την ευόδωση των σκοπών της Εταιρείας, να συμπεριφέρονται γενικά σε όλους με ευγένεια και να έχουν την αρμόζουσα συμπεριφορά».

Τα δικαιώματα των εργαζομένων διασφαλίζονται μέσα από τις Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας και την τήρηση της νομοθεσίας, όπως για παράδειγμα σεβασμός των αδειών, συνεπής κι αδιάλειπτη καταβολή της μισθοδοσίας, υγειονομική ασφάλιση και κάλυψη νοσοκομειακής περίθαλψης στους εργαζόμενους και τα ασφαλισμένα μέλη τους, καλές κτηριακές εγκαταστάσεις, ευχάριστους χώρους εργασίας με εργονομικά γραφεία και επαρκή υλικοτεχνικό εξοπλισμό, ώστε να επιτυγχάνεται η καλή απόδοση των εργαζομένων.

Στηρίζουμε όλους τους εργαζομένους της Εταιρείας και προσπαθούμε να αναδείξουμε τις ικανότητές τους.

Προασπιζόμαστε τα δικαιώματα των εργαζομένων αλλά και συμπολιτών μας με ειδικές ανάγκες και λαμβάνουμε τα κατάλληλα μέτρα για την ευκολότερη μετακίνηση και τις ανεμπόδιστες συναλλαγές τους στους χώρους δραστηριότητάς μας.

Αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί δείκτες

ΣΥΝΘΕΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ			
ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ *			
ΑΝΔΡΕΣ	**<30 ετών**	**30-50 ετών**	**>50 ετών**
13 (0,5%)	0 (0%)	6(0,3%)	7 (0,3%)
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	**<30 ετών**	**30-50 ετών**	**>50 ετών**
0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)	0 (0%)
ΣΥΝΟΛΟ	**<30 ετών**	**30-50 ετών**	**>50 ετών**
13 (0,5%)	0 (0%)	6 (0,3%)	7 (0,3%)
ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΙ & ΆΝΩ [2018] **			
ΑΝΔΡΕΣ	**<30 ετών**	**30-50 ετών**	**>50 ετών**
122 (5,5%)	0 (0%)	34 (27,9%)	88 (72.1%)
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	**<30 ετών**	**30-50 ετών**	**>50 ετών**
135 (6,1%)	0 (0%)	57 (42,2%)	78 (57,7%)
ΣΥΝΟΛΟ	**<30 ετών**	**30-50 ετών**	**>50 ετών**
257 (11,5%)	0 (0%)	122 (47,7%)	135(52,5%)
ΛΟΙΠΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ***			
ΑΝΔΡΕΣ	**<30 ετών**	**30-50 ετών**	**>50 ετών**
1470	0 (0%)	435 (29,6%)	1035 (70,4%)
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	**<30 ετών**	**30-50 ετών**	**>50 ετών**
504	0 (0%)	224 (44,4%)	280 (55,5%)
ΣΥΝΟΛΟ	**<30 ετών**	**30-50 ετών**	**>50 ετών**
1974	0 (0%)	716 (36,3%)	1315 (66,7%)
ΣΥΝΟΛΟ			
ΑΝΔΡΕΣ	**<30 ετών**	**30-50 ετών**	**>50 ετών**
1592	0 (0%)	469 (29,5%)	1123 (70,5%)
ΓΥΝΑΙΚΕΣ	**<30 ετών**	**30-50 ετών**	**>50 ετών**
639	0 (0%)	281 (44%)	358 (56%)
ΣΥΝΟΛΟ	**<30 ετών**	**30-50 ετών**	**>50 ετών**
2.231	0 (0%)	750 (33,6%)	1481 (66,4%)

Σημείωση:

** Στο Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας συμμετέχουν 13 άτομα, όπως ορίζει η παράγραφος 1 του άρθρου 11 του Καταστατικού. Όλα τα Μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι άνδρες άνω των 30 ετών και μέχρι 70 ετών.*

*** Προϊστάμενοι & άνω: Προϊστάμενοι-ες, Αν. Διευθυντές-ριες, Διευθυντές- ντριες, Βοηθοί Γεν. Διευθυντές-ντριες, Γεν. Διευθυντές-ντριες.*

**** Τα ποσοστά του πίνακα για τους λοιπούς υπαλλήλους έτους 2018, έχουν υπολογιστεί επί του συνόλου των εργαζομένων αορίστου χρόνου.*

Για το σύνολο του μόνιμου προσωπικού της Εταιρείας, ο βασικός μισθός καθώς και τα επιδόματα διαμορφώνονται κατόπιν της Συλλογικής Σύμβασης και ισχύει για όλους τους μόνιμους εργαζομένους της Εταιρείας και δεν υπάρχει καμία διαφοροποίησή τους ως προς το φύλο ή την ηλικία. Στην Εταιρεία δεν υπήρξε ποτέ παιδική ή καταναγκαστική εργασία και ενθαρρύνουμε πάντα την ελεύθερη έκφραση.

Η μεταχείριση του συνόλου των εργαζομένων είναι ισότιμη, χωρίς καμιά διάκριση κι ανεξαρτήτως φύλου. Συγκεκριμένα, από τους 257 εργαζομένους που κατέχουν θέσεις ευθύνης, οι 135 είναι γυναίκες. Προς ενίσχυση της διαφάνειας των διαδικασιών, το 2016 η στελέχωση της ανώτατης ιεραρχικής βαθμίδας της Εταιρείας έγινε κατόπιν αξιολόγησης των υποψηφίων από ανεξάρτητη εταιρεία αξιολόγησης στελεχών. Η όλη διαδικασία επιλογής διήρκεσε τρεις (3) μήνες, από τον Ιούλιο έως το Σεπτέμβριο 2016.

Όλοι οι εργαζόμενοι, ασχέτως θέσης στην ιεραρχία, έχουν το δικαίωμα κι ενθαρρύνονται να συμμετέχουν σε εκπαιδευτικά και επιμορφωτικά προγράμματα που παρέχονται τόσο από τη Διεύθυνση Εκπαίδευσης και Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού της ΕΥΔΑΠ όσο κι από εξωτερικούς φορείς.

Η ΕΥΔΑΠ έχει εντάξει στο ανθρώπινο δυναμικό της 222 άτομα, σε εφαρμογή των διατάξεων του ν.1648/1986 (ν.2643/98) που αφορά στα άτομα με ειδικές ανάγκες, πολύτεκνους, τέκνα αναπήρων πολέμου κ.α. Στην προσπάθεια για εξασφάλιση εύκολης πρόσβασης και μετακίνησης στους εργασιακούς χώρους τόσο των εργαζομένων όσο και πολιτών με κινητικά προβλήματα όλα τα κτήρια διαθέτουν ασανσέρ και στις εισόδους τους έχουν κατασκευαστεί ράμπες.

Για την υποστήριξη της εταιρικής κουλτούρας, την προώθηση των ειρηνικών σχέσεων και την ισότιμη πρόσβαση στην εταιρική γνώση υπάρχει ελεύθερη πρόσβαση από όλους τους εργαζομένους στην εσωτερική εταιρική ιστοθέση (portal) της Εταιρείας, όπου αναρτώνται όλες οι εσωτερικές Αποφάσεις, Εγκύκλιοι, Ανακοινώσεις και Κανονισμοί, βασικές πληροφορίες για τις διαδικασίες ανά δραστηριότητα, τα εκπαιδευτικά προγράμματα,

πρότυπα τυποποιημένων εγγράφων κ.α.
Η Εταιρεία αντιμετωπίζει το σύνολο του ανθρώπινου δυναμικού με βάση τις αρχές των ίσων ευκαιριών και της αξιοκρατίας.
Οι σχέσεις Εταιρείας και εργαζομένων διέπονται από αμοιβαίο σεβασμό, ώστε να επιτυγχάνεται το υψηλότερο δυνατόν επίπεδο συνεργασίας για την κοινή πρόοδο, με αποτέλεσμα στην Εταιρεία να μην έχει προκύψει ποτέ ζήτημα άνισης μεταχείρισης και διάκρισης σε εργαζόμενο λόγω φύλου, ηλικίας, θρησκείας, γενετήσιου προσανατολισμού, αναπηρίας κ.λπ.

Δ5. Υγεία και Ασφάλεια Καταναλωτών: Ποιότητα Νερού Ύδρευσης
Κυριότεροι μη χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Το νερό είναι θεμελιώδες αγαθό, απαραίτητο για τη διατήρηση της ζωής και την ανάπτυξη και ευημερία της κοινωνίας. Η πρόσβαση σε ασφαλές και καθαρό πόσιμο νερό αναγνωρίστηκε από τη διεθνή κοινότητα ως θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα και χαρακτηρίστηκε ως ένας από τους Αναπτυξιακούς Στόχους της Χιλιετίας. Η ΕΥΔΑΠ αναγνωρίζει το καθαρό πόσιμο νερό, ως ένα αδιαμφισβήτητο παράγοντα ευημερίας και Βιώσιμης Ανάπτυξης σύμφωνα και με τους Στόχους 3 «ΚΑΛΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΕΥΗΜΕΡΙΑ» και 6 «ΚΑΘΑΡΟ ΝΕΡΟ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗ», όπως έχουν οριστεί από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών.
Η ΕΥΔΑΠ, ως ο μεγαλύτερος πάροχος υπηρεσιών ύδρευσης, με συναίσθηση της ευθύνης της απέναντι σε εκατομμύρια καταναλωτές, μεριμνά για την άριστη ποιότητα του πόσιμου νερού. Μέσα από συνεχείς επενδύσεις σε έργα υποδομής, σε τεχνολογία και σε εκπαίδευση του ανθρώπινου κεφαλαίου της, η ΕΥΔΑΠ εξασφαλίζει ποιότητα πόσιμου νερού, από τις υψηλότερες της Ευρώπης, πάντα σε αρμονία με τις κείμενες διατάξεις.
Σύμφωνα με το **Urban Water Atlas for Europe** για το 2017, που εκδίδεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και παρουσιάζονται οι καλύτερες πρακτικές στις ευρωπαϊκές πόλεις, η **ΕΥΔΑΠ βαθμολογήθηκε με 10 (άριστα) αναφορικά με την ποιότητα του πόσιμου νερού για την πόλη της Αθήνας** (Urban Water Atlas for Europe 2017, European Commission, Publications Office of the European Union, Luxembourg, σελ.54-55).
Επιπλέον, κατά τη **διεθνή διαξιολόγηση εταιρειών ύδρευσης** από τον φορέα European Benchmarking Co-operation, **η ποιότητα του νερού της ΕΥΔΑΠ βαθμολογήθηκε με 99,868%, τιμή υψηλότερη από τον μέσο όρο βαθμολογιών που επιτεύχθηκε από τις 34 αντίστοιχες εταιρείες που συμμετείχαν.**
Η άριστη ποιότητα ξεκινά ήδη από τους κύριους τροφοδοτικούς ταμιευτήρες Εύηνο και Μόρνο. Ο κίνδυνος για την σταδιακή υποβάθμιση της ποιότητας του νερού τροφοδοσίας εξαιτίας πιέσεων από ανθρωπογενείς δραστηριότητες είναι περιορισμένος, εξαιτίας της θέσης τους καθότι βρίσκονται σε μεγάλο υψόμετρο, σε δύσβατες, αραιοκατοικημένες και με πολύ περιορισμένες δραστηριότητες περιοχές. Επιπλέον η ΕΥΔΑΠ διασφαλίζει την προστασία των ταμιευτήρων της με την τήρηση αυστηρής νομοθεσίας όπως αυτή προκύπτει από την Υγειονομική Διάταξη Α5/2280/1983 «για την προστασία των νερών που χρησιμοποιούνται για την ύδρευση της περιοχής της πρωτευούσης από ρυπάνσεις και μολύνσεις και του ΠΔ51/2007 που αφορά τον καθορισμό μέτρων και διαδικασιών για την ολοκληρωμένη προστασία και διαχείριση των υδάτων σε συμμόρφωση με τις διατάξεις της Οδηγίας 2000/60/ΕΚ.
Ο κίνδυνος για την ξαφνική επιβάρυνση της ποιότητας του νερού που διατίθεται στους καταναλωτές μπορεί να προκύψει ωστόσο, είτε από κάποια φυσική καταστροφή, είτε από ακούσια εισροή ακατάλληλων ουσιών στο δίκτυο ύδρευσης, είτε από κακόβουλη ή τρομοκρατική ενέργεια, είτε από αστοχία στη λειτουργία των εγκαταστάσεων.
Η προληπτική αντιμετώπιση τέτοιων κινδύνων, πέραν του ότι ενισχύει την καλή φήμη της Εταιρείας, εγγυάται την ασφάλεια των καταναλωτών και του πόρου. Επιπλέον, αποτρέπει την επιβολή προστίμων λόγω μη τήρησης της κείμενης νομοθεσίας.
Για όλους τους παραπάνω λόγους, και με στόχο να διασφαλίζεται διαρκώς η ποιότητα νερού ύδρευσης για τους καταναλωτές, η ΕΥΔΑΠ έχει προβεί σε ανάλυση και αποτίμηση των κινδύνων που ενδέχεται να αντιμετωπίσει σε αυτόν τον τομέα. Για κανέναν από αυτούς, η πιθανότητα εμφάνισης δεν χαρακτηρίζεται υψηλή. Για κάθε μία περίπτωση κινδύνου έχει καταρτιστεί και υλοποιείται σχετικό πλάνο προληπτικών ενεργειών.
Συμπερασματικά, η ΕΥΔΑΠ διασφαλίζει ότι όλοι οι κίνδυνοι οι οποίοι δυνητικά θα μπορούσαν να διαταράξουν την ποιότητα τόσο του νερού που εισέρχεται στις εγκαταστάσεις της, αλλά ιδιαίτερα του νερού που φτάνει στη βρύση του καταναλωτή, αναγνωρίζονται και ελέγχονται επαρκώς, μέσω:

- Επιτήρησης των δραστηριοτήτων στις Λεκάνες Απορροής
- Συντήρησης, εποπτείας και λειτουργίας των φραγμάτων / ταμιευτήρων / υδραγωγείου, μέσω των οποίων συλλέγεται το νερό και υδροδοτείται το λεκανοπέδιο
- Συντήρησης και λειτουργίας του δικτύου διανομής πόσιμου νερού
- Διαρκών ελέγχων ποιότητας του ακατέργαστου και του πόσιμου νερού που διατίθεται στο καταναλωτικό κοινό.

Εταιρικές πολιτικές και δέουσα επιμέλεια
Η ΕΥΔΑΠ μεριμνά για την εφαρμογή κατάλληλων διαδικασιών ελέγχου ποιότητας νερού, ώστε:

- Να ικανοποιούνται οι απαιτήσεις της Νομοθεσίας και των Ενδιαφερομένων Μερών της.
- Να εφαρμόζονται ορθές εργαστηριακές πρακτικές και κατάλληλες μέθοδοι, ώστε να διασφαλίζεται η αξιοπιστία των μετρήσεων.
- Να παρέχονται κατάλληλοι και επαρκείς πόροι (ανθρώπινο δυναμικό, εξοπλισμός, πληροφορίες) για την υλοποίηση των λειτουργιών ποιότητας και αυτοί να χρησιμοποιούνται με τρόπο ώστε να εξασφαλίζεται η αξιοπιστία και η εν γένει αποτελεσματικότητα όλων των μέτρων που σχεδιάζονται και υλοποιούνται.
- Η ποιότητα, η αμεροληψία και η ακεραιότητα των μετρήσεων που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια των ελέγχων ποιότητας να μην επηρεάζονται από οποιεσδήποτε εμπορικές, οικονομικές και άλλες πιέσεις.
- Όλο το εμπλεκόμενο προσωπικό να εκπαιδεύεται και να αξιολογείται, ώστε να γνωρίζει και να εφαρμόζει πιστά το έργο που του ανατίθεται.

Πλαίσιο ελέγχων
Η ΕΥΔΑΠ έχει διαμορφώσει το κατάλληλο πλαίσιο ελέγχων, ώστε να εξασφαλίζει ότι το νερό που διατίθεται στο καταναλωτικό κοινό είναι ασφαλές.
Οι έλεγχοι ποιότητας αφορούν:

Τις Α΄ ύλες που χρησιμοποιούνται για την επεξεργασία του νερού και

Τα υλικά κατασκευής του δικτύου διανομής πόσιμου νερού

Οι χημικές ουσίες που προορίζονται για την επεξεργασία νερού ανθρώπινης κατανάλωσης και τα υλικά που χρησιμοποιούνται

στα δίκτυα διανομής πόσιμου νερού που προμηθεύεται η ΕΥΔΑΠ προδιαγράφονται, ώστε να είναι σύμφωνα με τα διεθνώς διαμορφωμένα πρότυπα, όπως π.χ. ΕΛΟΤ ΕΝ 878, ΕΛΟΤ ΕΝ 937, ΕΛΟΤ ΕΝ 12201 κλπ. Για κάθε ουσία και για κάθε υλικό υπάρχει σχέδιο ποιότητας βάσει του οποίου εξασφαλίζεται η καταλληλότητα για τη σκοπούμενη χρήση αυτού.

Το ακατέργαστο νερό τροφοδοσίας, στους ταμιευτήρες και στην είσοδο των Μονάδων Επεξεργασίας Νερού και Το πόσιμο νερό που διατίθεται στο καταναλωτικό κοινό

Οι καθημερινοί έλεγχοι ποιότητας του ακατέργαστου και πόσιμου νερού, που πραγματοποιούνται 7 ημέρες την εβδομάδα στα χημικά και μικροβιολογικά εργαστήρια της ΕΥΔΑΠ, έχουν ως σκοπό να εξασφαλίζεται και να πιστοποιείται η άριστη ποιότητα του νερού που διαθέτει η Εταιρεία στους κατοίκους των Αθηνών. Για τον λόγο αυτό, παρακολουθείται στενά η ποιότητα των νερών των τεσσάρων ταμιευτήρων, Μαραθώνα, Υλίκης, Μόρνου και Ευήνου, με επιτόπιες επισκέψεις, δειγματοληψίες και αναλύσεις τουλάχιστον οκτώ (8) φορές ανά έτος, όπως επίσης και η ποιότητα του πόσιμου νερού στο δίκτυο ύδρευσης, με καθημερινές δειγματοληψίες και αναλύσεις, ώστε να γίνεται άμεσα αντιληπτό και να αντιμετωπίζεται εγκαίρως οποιοδήποτε πρόβλημα ενδεχομένως προκύψει.

Με στόχο πάντα τη διασφάλιση της ποιότητας, οι έλεγχοι που διενεργούνται, ιδιαίτερα στο πόσιμο νερό, υπερκαλύπτουν τις συχνότητες βάσει νομοθετικής απαίτησης. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι ο αριθμός των δειγμάτων πόσιμου νερού που εξετάζονται για μικροβιολογικές παραμέτρους ξεπερνά τις 8.000 ετησίως έναντι των 3.300 που επιβάλλονται από τη Νομοθεσία.

Για τον έλεγχο της ποιότητας του νερού η ΕΥΔΑΠ διαθέτει διαπιστευμένα εργαστήρια στο Γαλάτσι και τις Αχαρνές. Στα εργαστήρια αυτά αναλύονται δείγματα ακατέργαστου νερού από τις λίμνες-ταμιευτήρες, τις γεωτρήσεις της ΕΥΔΑΠ και δείγματα πόσιμου νερού από τις Μονάδες Επεξεργασίας Νερού και από το δίκτυο ύδρευσης της Εταιρείας. Επιπλέον, η ΕΥΔΑΠ διαθέτει εργαστήρια για τον έλεγχο των ενδιάμεσων σταδίων της επεξεργασίας νερού, εγκατεστημένα σε κάθε μία από τις τέσσερεις Μονάδες Επεξεργασίας Νερού.

Οι Μονάδες Επεξεργασίας Νερού (ΜΕΝ) έχουν απόλυτα καθοριστική σημασία για το νερό που πίνουμε, που το καθιστούν πόσιμο αρίστης ποιότητας. Οι 4 ΜΕΝ βρίσκονται στο Γαλάτσι, τις Αχαρνές (Μενίδι), στο Πολυδένδρι (Κιούρκα) και στη Μάνδρα Ασπροπύργου και έχουν αθροιστικά μέγιστη διυλιστική ικανότητα 1.900.000 μ3 νερού ημερησίως. Το νερό φτάνει ακατέργαστο στις ΜΕΝ και υποβάλλεται σε 5 στάδια επεξεργασίας, που το καθιστούν πόσιμο.

1ο στάδιο: προσθήκη χλωρίου (απολύμανση)

Με την προχλωρίωση εξουδετερώνεται σημαντικός αριθμός μικροβίων που υπάρχουν στο νερό και διευκολύνεται η επεξεργασία του.

2ο στάδιο: προσθήκη θειικού αργιλίου (κροκίδωση)

Η προσθήκη θειικού αργιλίου βοηθά τα στερεά σωματίδια που υπάρχουν μέσα στο νερό να ενωθούν μεταξύ τους και να κατακαθίσουν. Η όλη διαδικασία είναι γνωστή ως κροκίδωση.

3ο στάδιο: καθίζηση

Μετά την κροκίδωση τα συσσωματωμένα στερεά κατακάθονται στον πυθμένα της δεξαμενής καθίζησης. Με αυτό τον τρόπο το νερό καθαρίζεται σε ποσοστό έως 80%.

4ο στάδιο: φίλτρανση

Τα πολύ ελαφρά σωματίδια που δεν κατακάθονται (20%), κατακρατούνται σε ειδικά αμμόφιλτρα, από τα οποία το νερό εξάγεται διαυγές και καθαρό, ώστε να δοθεί για κατανάλωση.

5ο στάδιο: μεταχλωρίωση

Εφόσον η προχλωρίωση κριθεί μη ικανοποιητική κατά τους Υγειονομικούς Κανονισμούς, γίνεται προσθήκη συμπληρωματικού χλωρίου κατά την είσοδο του νερού στις κλειστές δεξαμενές αποθήκευσης των ΜΕΝ πριν την διανομή του στο δίκτυο της πόλης.

Στα εργαστήρια της ΕΥΔΑΠ εφαρμόζονται οι πλέον σύγχρονες αναλυτικές μέθοδοι για τον προσδιορισμό των στοιχείων που απαιτούνται σε δείγματα νερού προκειμένου να επιτυγχάνεται υψηλή ευαισθησία, ακρίβεια και επαναληψιμότητα μέτρησης. Μεταξύ των αναλυτικών τεχνικών που εφαρμόζονται περιλαμβάνονται η αυτόματη φωτομετρική ανάλυση, η ιοντική χρωματογραφία, η αέρια χρωματογραφία με ανιχνευτές MS/MS «τριπλού τετραπόλου», ECD, FID και olfactometry, η υγρή χρωματογραφία HPLC με ανιχνευτές φθορισμού και UV, η φασματοσκοπία πλάσματος με ανιχνευτή εκπομπής, ο online έλεγχος τοξικότητας με οργανισμούς Daphnia, και η μέθοδος ELISA.

Επιπροσθέτως, κρίσιμες ποιοτικές παράμετροι, όπως το υπολειμματικό χλώριο, παρακολουθούνται on-line, σε επιλεγμένες δεξαμενές του δικτύου διανομής πόσιμου νερού. Εξελιγμένα συστήματα για την on-line παρακολούθηση κρίσιμων ποιοτικών παραμέτρων είναι επίσης εγκατεστημένα σε κομβικές θέσεις και στα εξωτερικά υδραγωγεία, τα οποία αποστέλλουν αποτελέσματα σε πραγματικό χρόνο με τηλεμετρία και έγκαιρες ειδοποιήσεις σε περιπτώσεις ακραίων τιμών. Κατά το 2018 ξεκίνησε η πιλοτική εγκατάσταση «έξυπνων συστημάτων» παρακολούθησης ποιοτικών παραμέτρων και στο δίκτυο του πόσιμου νερού με σκοπό την έγκαιρη προειδοποίηση και πρόληψη πιθανών προβλημάτων.

Έργα και πρωτοβουλίες

Με συναίσθηση ευθύνης και κοινωνικής ευαισθησίας, η ΕΥΔΑΠ, μεταξύ άλλων και με ελέγχους ποιότητας νερού, συνέδραμε κατά τα έτη 2017 και 2018 την πολιτεία και τους ΟΤΑ και στην αντιμετώπιση των έκτακτων καταστροφικών περιστατικών στη Μάνδρα, στο Μάτι και στην Κινέττα.

Στο πλαίσιο της διαρκούς βελτίωσης των μηχανισμών ελέγχου ποιότητας, η ΕΥΔΑΠ έχει δρομολογήσει, την επικαιροποίηση και τον εμπλουτισμό των σημείων δειγματοληψίας. Επιπρόσθετα στο σύνολο των σημείων ελέγχου, το 2018 συμπεριλήφθησαν και σημεία από το δίκτυο της Μαγούλας Ελευσίνας, το οποίο εντάχθηκε στο δίκτυο ΕΥΔΑΠ εντός του 2018.

Επιπλέον, κατά το 2018 ξεκίνησε η ενημέρωση με επιστολές προς καταναλωτές / ιδιοκτήτες ακινήτων, σχετικά με τον έλεγχο ποιότητας νερού που διεξάγεται βάσει προγράμματος στα ακίνητά τους, στο πλαίσιο της νομοθετικής απαίτησης για έλεγχο νερού σε βρύσες καταναλωτών.

Κατά τη διάρκεια του 2018 δρομολογήθηκε διαγωνιστική διαδικασία για την αύξηση του αριθμού των οργάνων συνεχούς παρακολούθησης της ποιότητας του πόσιμου νερού, μέσω της προμήθειας και εγκατάστασης 29 νέων on-line οργάνων (επιπλέον των υφισταμένων). Τα νέα όργανα αναμένεται να εγκατασταθούν σε επιλεγμένα σημεία μέχρι το τέλος του 2019.

Η ΕΥΔΑΠ παρακολουθεί και καταγράφει συστηματικά, σε αρχείο που τηρείται στην Υπηρεσία Ελέγχου Ποιότητας Νερού (ΥΕΠΝ) και σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας, όχι μόνο την κείμενη Νομοθεσία αλλά και τις διεθνείς τάσεις σε κανονιστικά ζητήματα, οι οποίες ενδέχεται να αποτελέσουν μελλοντικές Νομοθετικές απαιτήσεις ή απαιτήσεις ενδιαφερόμενων μερών. Αποτέλεσμα αυτής της δράσης είναι ο κατάλογος των ουσιών που παρακολουθούνται να εμπλου-

τίζεται κατάλληλα.
Στο πλαίσιο αυτό, συνήφθησαν εντός του 2017 και είναι σε εξέλιξη συμβάσεις με Ελληνικά Εκπαιδευτικά και Ερευνητικά Ιδρύματα (ΕΚΠΑ, ΕΚΕΦΕ Δημόκριτος), που βρίσκονται μεταξύ των πρωτοπόρων πανευρωπαϊκά στον τομέα τους, με σκοπό τη συνεργασία για τη διερεύνηση εξειδικευμένων θεμάτων ποιότητας νερού.
Η συνεργασία με το ΕΚΠΑ έχει σαν στόχο την εφαρμογή συνδυασμού εξελιγμένων τεχνικών «στοχευμένης» καθώς και «μη στοχευμένης» ανάλυσης, με τις οποίες γίνεται σάρωση του δείγματος για την ανίχνευση και ταυτοποίηση ενός μεγάλου εύρους άγνωστων ουσιών (διερευνάται η ανίχνευση πάνω από 10.000 ενώσεων, οι οποίες έως τώρα δεν υπάρχουν σε λίστες παρακολούθησης και ο εντοπισμός περιπτώσεων απόρριψης ρύπων στο περιβάλλον που έως τώρα ήταν αδύνατο να ανιχνευτούν). Μέσω αυτής της συνεργασίας εξετάζονται δείγματα από τους ταμιευτήρες της ΕΥΔΑΠ (Μόρνος, Εύηνος, Μαραθώνας, Υλίκη). Η συνεργασία αυτή προσβλέπει επίσης στην απόκτηση εμπειρίας των στελεχών της ΕΥΔΑΠ στις πιο σύγχρονες τεχνικές χημικής ανάλυσης.
Η συνεργασία μεταξύ ΕΥΔΑΠ και ΕΚΕΦΕ ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ ξεκίνησε από το 2017 με τη χορήγηση βιομηχανικής υποτροφίας σε μεταδιδακτορικό ερευνητή, με στόχο την ανάπτυξη νέων μεθόδων και τεχνικών που θα συμβάλλουν στην εκτίμηση κινδύνου που αφορά στους οργανικούς ρύπους σε όλο τον κύκλο του πόσιμου νερού της ΕΥΔΑΠ, από τους ταμιευτήρες μέχρι τη βρύση του καταναλωτή.
Επιπλέον, έχει ήδη δρομολογηθεί και βρίσκεται σε εξέλιξη η διαγωνιστική διαδικασία για την προμήθεια αναλυτικού εξοπλισμού τεχνολογίας αιχμής (UHPLC-HRMS τεχνολογίας q-TOF, αυτόματη προκατεργασία δειγμάτων με SPE, ICP-MS, κ.ά).

Αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες επίδοσης

Πιστοποιήσεις

Τα Χημικά Εργαστήρια Γαλατσίου και Αχαρνών, καθώς και το Μικροβιολογικό Εργαστήριο είναι διαπιστευμένα κατά ΕΛΟΤ EN ISO 17025 ήδη από το 2005, από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης (ΕΣΥΔ), για τη διενέργεια δοκιμών για τον προσδιορισμό 60 χημικών και 5 μικροβιολογικών παραμέτρων στο ανεπεξέργαστο και πόσιμο νερό (Αρ. Πιστοποιητικού 192). Τα Εργαστήρια της ΕΥΔΑΠ παρακολουθούν συστηματικά τις διεθνείς εξελίξεις και τάσεις στο πεδίο των αναλύσεων νερού. Η διαρκής εξέλιξη και βελτίωση της λειτουργίας τους, αντανακλάται στη συνεχή επέκταση του πεδίου διαπίστευσης των εργαστηρίων, δηλαδή στη διαρκή αύξηση του πλήθους των ουσιών που προσδιορίζονται με τη χρήση διαπιστευμένων μεθόδων.
Το 2018 έγινε η κατάλληλη προετοιμασία και υποβλήθηκε αίτηση προς το ΕΣΥΔ για νέα επέκταση του πεδίου διαπίστευσης, η οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί κατά το πρώτο εξάμηνο του 2019. Η επέκταση περιλαμβάνει διαπίστευση της διαδικασίας δειγματοληψίας, και τον περαιτέρω εμπλουτισμό του πεδίου διαπίστευσης με 28 επιπλέον παραμέτρους.

Διαχείριση παραπόνων

Η ΕΥΔΑΠ δίνει απόλυτη προτεραιότητα στη διασφάλιση υψηλού επιπέδου ικανοποίησης για το σύνολο του καταναλωτικού κοινού. Έχει θεσπίσει τετραψήφια τηλεφωνική γραμμή επικοινωνίας (1022) για την καταγραφή και ταχεία αντιμετώπιση όλων των ζητημάτων ποιότητας που ενδέχεται να αναφερθούν από το καταναλωτικό κοινό.
Όλα τα ζητήματα ποιότητας που τίθενται, προωθούνται άμεσα μέσω κατάλληλου λογισμικού στην Υπηρεσία Ελέγχου Ποιότητας Νερού, η οποία αναλαμβάνει τη διερεύνηση του κάθε ζητήματος. Στο 100 % των περιπτώσεων η ανταπόκριση της ΕΥΔΑΠ είναι άμεση και το πολύ εντός 24 ωρών γίνεται τηλεφωνική επικοινωνία με τον καταναλωτή. Εφόσον προκύψει σχετική αναγκαιότητα και το επιθυμεί ο καταναλωτής, πραγματοποιούνται δειγματοληψίες από το ακίνητο όπου δηλώνεται το παράπονο και αναλύσεις των αντίστοιχων δειγμάτων.
Για το 2018 το 46.5% των παραπόνων που εκδηλώθηκαν διευθετήθηκε μέσω τηλεφωνικής επικοινωνίας, ενώ το υπόλοιπο 53.5% διερευνήθηκε μέσω δειγματοληψιών και εργαστηριακών αναλύσεων. Αν από τη διερεύνηση των παραπόνων ανακύψει ανάγκη εφαρμογής τεχνικών ενεργειών, ενεργοποιείται η αρμόδια Τεχνική Υπηρεσία και γίνονται σχετικοί επανέλεγχοι μέχρι να εξασφαλιστεί, μέσω επικοινωνιών με τους καταναλωτές και μέσω των απαιτούμενων ελέγχων, ότι έχει επιτευχθεί αποκατάσταση του ζητήματος. Για το 2018 απαιτήθηκαν τεχνικές ενέργειες στο 7,5% των παραπόνων ποιότητας που αναφέρθηκαν στο 1022 και επιλύθηκε το 100% των παραπόνων για τα οποία είχε προκύψει ανάγκη επέμβασης από την ΕΥΔΑΠ.

Επιπλέον επισημαίνεται ότι δεν υπήρξε περιστατικό μη ικανοποίησης αιτήματος καταναλωτή ούτε περιστατικό επιβολής προστίμου ή αποζημίωσης για θέματα ποιότητας νερού.

Επίδοση

Όπως τεκμηριώνεται από τα αποτελέσματα περίπου 185.000 προσδιορισμών σε περίπου 10.000 δείγματα πόσιμου και 2.000 δείγματα ανεπεξέργαστου νερού ετησίως, η ΕΥΔΑΠ πιστοποιεί διαρκώς, ότι το νερό της Αθήνας είναι άριστης ποιότητας και ένα από τα καλύτερα της Ευρώπης.
Τα αποτελέσματα των αναλύσεων πιστοποιούν ότι η ποιότητα του πόσιμου νερού της ΕΥΔΑΠ ανταποκρίνεται στις νομοθετικές απαιτήσεις της ΚΥΑ Γ1(δ)/ΓΠ οικ.67322/2017 «Ποιότητα του νερού ανθρώπινης κατανάλωσης» σε συμμόρφωση προς την οδηγία 98/83/ΕΚ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (όπως αυτή τροποποιήθηκε και ισχύει). Σε ετήσια βάση εξάγονται οι μέσες τιμές όλων των παραμέτρων που προσδιορίζονται από τα εργαστήρια της ΕΥΔΑΠ. Οι τιμές αυτές ανακοινώνονται στον ιστότοπο της Εταιρείας, ώστε να έχει πρόσβαση σε αυτές κάθε ενδιαφερόμενος. Επιπλέον, κάθε χρόνο, η ΕΥΔΑΠ είναι υποχρεωμένη, βάσει της πρόσφατης Νομοθεσίας, να κοινοποιεί στο Υπουργείο Υγείας, τα στοιχεία ποιότητας πόσιμου νερού που έχει συγκεντρώσει.
Πέραν αυτών, σε ετήσια βάση διεξάγονται εσωτερικές επιθεωρήσεις αυτοαξιολόγησης των επιμέρους διεργασιών της Υπηρεσίας Ελέγχου Ποιότητας Νερού και ανασκοπείται το σύνολο των λειτουργιών που σχετίζονται με τον Έλεγχο Ποιότητας. Με τον τρόπο αυτό εντοπίζονται τυχόν αποκλίσεις από τις καθιερωμένες διαδικασίες και καταγράφονται ευκαιρίες για βελτίωση, οι οποίες στη συνέχεια προγραμματίζονται και υλοποιούνται.

Συμμόρφωση με κανονισμούς και εθελοντικούς κανόνες

Κατά την περίοδο αναφοράς δεν αναγνωρίστηκε κανένα περιστατικό μη συμμόρφωσης με κανονισμούς και εθελοντικούς κανόνες που να σχετίζονται με την ποιότητα του νερού ύδρευσης και με αρνητικές επιδράσεις στην ΥΓΕΙΑ και ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΩΝ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

Τα δεδομένα ελέγχου ποιότητας πόσιμου νερού από το δίκτυο ύδρευσης της ΕΥΔΑΠ είναι διαθέσιμα παρακάτω:

ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΠΟΣΙΜΟΥ ΝΕΡΟΥ ΑΠΟ ΤΟ ΔΙΚΤΥΟ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΕΥΔΑΠ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2018

ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟΣ ΜΕΣΟΣ	ΠΑΡΑΜΕΤΡΙΚΗ ΤΙΜΗ (Βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας ΚΥΑ Γ1(δ)/ΓΠ οικ.67322/2017)
Συγκέντρωση ιόντων υδρογόνου	pH	7,7	6,5-9,5
Αγωγιμότητα, 25°C	μS/cm	295	2764, 25°C (2500, 20°C)
Αλκαλικότητα (Ολική)	mg $CaCO_3$/l	112	
Αμμώνιο	mg NH_4+/l	0,01	0,50
Αργίλιο	μg Al/l	83	200
Ασβέστιο	mg Ca/l	45	
Γεύση *		1 (δεκτή)	Αποδεκτή στους καταναλωτές και άνευ ασυνήθους μεταβολής
Θειικά	mg SO_4^{2-}/l	25	250
Θολότητα	NTU	0,29	Αποδεκτή στους καταναλωτές και άνευ ασυνήθους μεταβολής
Κυανιούχα	μg CN^-/l	Μ.Α.	50
Μαγνήσιο	mg Mg/l	5	
Νιτρικά	mg NO_3^-/l	0,37	50
Νιτρώδη	mg NO_2^-/l	Μ.Α.	0,1
ΝΙΤΡΩΔΗ/3 + ΝΙΤΡΙΚΑ/50	mg/l	0,01	1
Οσμή *		2 (δεκτή)	Αποδεκτή στους καταναλωτές και άνευ ασυνήθους μεταβολής
Σκληρότητα (Υπολογιστικά)	mg $CaCO_3$/l	136	
Υπολειμματικό Χλώριο	mg Cl_2/l	0,34	
Φθοριούχα	mg F^-/l	0,08	1,5
Φωσφορικά	mg PO_4^{3-}/l	0,010	5 mg/l P_2O_5
Χλωριούχα	mg Cl^-/l	6,1	250
Χρώμα	mg Pt/l	1	Αποδεκτό για τους καταναλωτές και άνευ ασυνήθους μεταβολής
Νάτριο	mg Na/l	5,0	200
Κάλιο	mg K/l	0,80	
Άργυρος	μg Ag/l	Μ.Α.	
Αρσενικό	μg As/l	1,0	10
Βάριο	μg Ba/l	33	
Βόριο	μg B/l	11	1000
Κάδμιο	μg Cd/l	0,053	5
Ολικό Χρώμιο	μg Cr/l	0,26	50
Χαλκός	μg Cu/l	11,7	2000
Σίδηρος	μg Fe/l	12,5	200
Υδράργυρος	μg Hg/l	0,018	1
Μαγγάνιο	μg Mn/l	1,4	50
Νικέλιο	μg Ni/l	4,5	20
Μόλυβδος	μg Pb/l	2,2	10
Αντιμόνιο	μg Sb/l	0,07	5
Σελήνιο	μg Se/l	1,02	10
Κασσίτερος	μg Sn/l	0,60	
Ψευδάργυρος	μg Zn/l	35,9	
Διαλυτός Οργανικός Άνθρακας (DOC)	mg/l	1,0	Άνευ ασυνήθους μεταβολής
Διβρωμοχλωρομεθάνιο (CHBr2Cl)	μg/l	1,8	
Διχλωροβρωμομεθάνιο (CHBrCl2)	μg/l	8,1	
Χλωροφόρμιο (CHCl3)	μg/l	26,4	
Βρωμοφόρμιο (CHBr3)	μg/l	0,3	
Σύνολο Τριαλογονομεθανίων (TAM)	μg/l	36,6	100

Trichloroethylene	μg/l	Μ.Α.	10 (Άθροισμα δύο ουσιών)
Tetrachloroethylene	μg/l	Μ.Α.	
Benzene	μg/l	Μ.Α.	1
Bromobenzene	μg/l	Μ.Α.	
Chlorobenzene	μg/l	Μ.Α.	
Ethylbenzene	μg/l	Μ.Α.	
n-butylbenzene	μg/l	Μ.Α.	
1,2-dichloroethane	μg/l	Μ.Α.	3
Naphthalene	μg/l	Μ.Α.	
Toluene	μg/l	Μ.Α.	
Hexachlorobutadiene	μg/l	Μ.Α.	
1,2,4-trichlorobenzene	μg/l	Μ.Α.	
TRIFLURALIN	μg/l	Μ.Α.	0,100
α-BHC	μg/l	Μ.Α.	0,100
β-BHC	μg/l	Μ.Α.	0,100
LINDANE	μg/l	Μ.Α.	0,100
δ-BHC	μg/l	Μ.Α.	0,100
HEPTACHLOR	μg/l	Μ.Α.	0,030
HEPTACHLOR EPOXIDE	μg/l	Μ.Α.	0,030
α-ENDOSULFAN	μg/l	Μ.Α.	0,100
β-ENDOSULFAN	μg/l	Μ.Α.	0,100
DIELDRIN	μg/l	Μ.Α.	0,030
ENDRIN	μg/l	Μ.Α.	0,100
op'-DDD	μg/l	Μ.Α.	0,100
pp'-DDD	μg/l	Μ.Α.	0,100
op'-DDE	μg/l	Μ.Α.	0,100
pp'-DDE	μg/l	Μ.Α.	0,100
op'-DDT	μg/l	Μ.Α.	0,100
pp'-DDT	μg/l	Μ.Α.	0,100
Σύνολο βιοκτόνων/ παρασιτοκτόνων	μg/l	Μ.Α.	0,500
1,12 Benzoperylene	μg/l	Μ.Α.	
Benzo(b)fluoranthene	μg/l	Μ.Α.	
Benzo(k)fluoranthene	μg/l	Μ.Α.	
Indeno(1,2,3-cd) pyrene	μg/l	Μ.Α.	
Σύνολο PAH πλην του Benzo(a) pyrene	μg/l	Μ.Α.	0,100
Benzo(a) pyrene	μg/l	Μ.Α.	0,010
Βινυλοχλωρίδιο	μg/l	Μ.Α.	0,50
Ακρυλαμίδιο	μg/l	Μ.Α.	0,10
Επιχλωρυδρίνη	μg/l	Μ.Α.	0,10
Ισότοπο Ουρανίου U-238	mBq/l	1,4	
Ισότοπο Ουρανίου U-234	mBq/l	2,7	
Ουράνιο συνολικό	μg/l	0,1	
Ολική α-ακτινοβολία	Bq/l	Μ.Α.	
Ολική β-ακτινοβολία	Bq/l	Μ.Α.	
Ραδιενέργεια (ολική ενδεικτική δόση)	mSv/έτος	<0,10	0,10**
Ολικά κολοβακτηριοειδή	cfu/100ml	0	0
Escherichia coli (E. coli)	cfu/100ml	0	0
Εντερόκοκκοι	cfu/100ml	0	0
Αριθμός αποικιών σε 22° C	cfu/ml	0	Άνευ ασυνήθους μεταβολής
Αριθμός αποικιών σε 36° C	cfu/ml	0	Άνευ ασυνήθους μεταβολής
Clostridium perfringens (συμπεριλαμβανομένων των σπορίων)	cfu/100ml	0	0

* *Για τις παραμέτρους γεύση και οσμή, οι οποίες ελέγχθηκαν οργανοληπτικά, οι αριθμοί σημαίνουν: 1=κατώφλι, 2=ελαφριά.*

** *Για την ενδεικτική δόση η παραμετρική τιμή προκύπτει από την ΚΥΑ Π/112/1057/2016*

\# *Στις μικροβιολογικές παραμέτρους ως μέτρο κεντρικής θέσης χρησιμοποιείται η διάμεσος. Μ.Α. Μη ανιχνεύσιμο.*

Τα παραπάνω στοιχεία προέκυψαν από δειγματοληψίες και αναλύσεις που διενεργούνται για την παρακολούθηση της συμμόρφωσης του νερού του δικτύου ύδρευσης της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Βάσει αυτής της παρακολούθησης, η ΕΥΔΑΠ πιστοποιεί ότι η ποιότητα του νερού του δικτύου ύδρευσης ελέγχεται και πληροί τις απαιτήσεις και τους όρους της Υπουργικής Απόφασης ΚΥΑ Γ1(δ)/ΓΠ οικ.67322/2017 για την «Ποιότητα Νερού Ανθρώπινης Κατανάλωσης» σε συμμόρφωση προς την οδηγία 98/83/ΕΚ του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 3ης Νοεμβρίου 1998, όπως αυτή έχει τροποποιηθεί και ισχύει.

Δ6. Υγεία & Ασφάλεια Καταναλωτών: Υπηρεσίες Αποχέτευσης της ΕΥΔΑΠ

Κυριότεροι μη χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Τα έργα αποχέτευσης, στα οποία επενδύονται σημαντικότατοι δημόσιοι και κοινοτικοί πόροι, αποτελούν βασική υποδομή σε επίπεδο κράτους και αδιάψευστο δείγμα πολιτισμού και προόδου, διασφαλίζοντας τη δημόσια υγεία, το επίπεδο διαβίωσης των κατοίκων και την προστασία του περιβάλλοντος, συμβάλλοντας αδιαμφισβήτητα στην κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη του τόπου.

Η ΕΥΔΑΠ, ως η μεγαλύτερη εταιρεία στον ελλαδικό χώρο που δραστηριοποιείται στον κύκλο του νερού, μεριμνά για τη συλλογή και επεξεργασία των λυμάτων, ώστε να επιστρέφουν στο περιβάλλον απαλλαγμένα από το ρυπαντικό τους φορτίο. Η λειτουργία της ΕΥΔΑΠ βασίζεται στο κείμενο νομοθετικό πλαίσιο αλλά και σε εταιρικές πρωτοβουλίες .

Η διάθεση και επεξεργασία των λυμάτων των κατοικιών, ιδρυμάτων, εργοστάσιων ή άλλων εγκαταστάσεων μιας περιοχής διέπεται από τις διατάξεις της Ελληνικής και Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας. Η Ελληνική Δημοκρατία, ως Κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, είναι υποχρεωμένη να συμμορφώνεται με τις σχετικές Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία η διάθεση των λυμάτων των κατοικιών, ιδρυμάτων, εργοστασίων ή άλλων εγκαταστάσεων μιας περιοχής, πρέπει να γίνεται υποχρεωτικά σε αποχετευτικό δίκτυο, σε περίπτωση δε, μη ύπαρξης δικτύου, επιβάλλεται η κατασκευή στεγανών βόθρων για τη συγκέντρωση αυτών.

Η δε Οδηγία 91/271/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 1991 ορίζει ότι «τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε όλοι οι οικισμοί με ισοδύναμο πληθυσμό άνω των 15.000 να διαθέτουν δίκτυα αποχέτευσης αστικών λυμάτων έως τις 31.12. 2000 το αργότερο, και για τους δε οικισμούς με ισοδύναμο πληθυσμό από 2.000 έως 15.000 το αργότερο έως τις 31.12.2005». Η μη τήρηση της νομοθεσίας, πέραν του ότι μπορεί να επιφέρει πρόστιμα, ελλοχεύει σοβαρούς κινδύνους για τη δημόσια υγεία, την ρύπανση του εδάφους, των υπόγειων υδροφορέων και των επιφανειακών υδάτων.

Τα σημαντικότερα οφέλη-πλεονεκτήματα που προκύπτουν από την εγκατάσταση και λειτουργία ενός σύγχρονου αποχετευτικού συστήματα συνοπτικά είναι:

- Προστασία της υγείας των κατοίκων
- Βελτίωση του επιπέδου διαβίωσης των κατοίκων
- Διατήρηση και αναβάθμιση του φυσικού περιβάλλοντος
- Εξοικονόμηση και αξιοποίηση (ανακύκλωση) των νερών - αξιοποίηση λυματολάσπης
- Οικονομική και Κοινωνική ανάπτυξη

Η αναγνώριση και η αξιολόγηση των πιθανών κινδύνων είναι ένα πολύ σημαντικό θέμα που η Εταιρεία διαχειρίζεται με ιδιαίτερη προσοχή μέσω σύνταξης συγκεκριμένου Επιχειρησιακού σχεδιασμού, έχοντας επίγνωση των οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών επιπτώσεων τους.

Οι κυριότεροι κίνδυνοι που σχετίζονται με θέματα αποχέτευσης είναι:

- **υποβάθμιση του περιβάλλοντος σε περιοχές όπου υπάρχει έλλειψης δικτύου αποχέτευσης, με τη διοχέτευση των λυμάτων μέσω μη στεγανών βόθρων στο έδαφος ή και απευθείας στους φυσικούς υγρούς αποδέκτες.**

Για την εξυπηρέτηση περιοχών που στερούνται αποχέτευσης, προγραμματίζεται ο σχεδιασμός (εκπόνηση μελετών) και η κατασκευή νέων έργων αποχέτευσης.

- **εισροή λυμάτων σε ακίνητα ή διαφυγή λυμάτων στο περιβάλλον (δρόμους, ρέματα) από υπερχειλίσεις που πιθανόν να προκληθούν σε περίπτωση ισχυρών βροχοπτώσεων, λόγω παράνομης σύνδεσης ομβρίων στο δίκτυο ή από εμφράξεις των αγωγών που μπορεί να προκληθούν λόγω απόρριψης στο δίκτυο στερεών αντικειμένων και υλικών (χαρτιά, στουπιά, μπάζα, κ.λ.π.).**

Οι διαρκείς και άμεσες επεμβάσεις στο δίκτυο με χρήση σύγχρονου εξοπλισμού για έλεγχο, εντοπισμό και ταχύτατη αποκατάσταση βλαβών στο δίκτυο αποχέτευσης αποτελούν το κύριο μέτρο πρόληψης και αντιμετώπισης του συγκεκριμένου κινδύνου. Ο εντοπισμός εκ μέρους της Εταιρείας παράνομων συνδέσεων δύναται να επιφέρει κυρώσεις στους υπεύθυνους (π.χ. διακοπή υδροδότησης) σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τον Κανονισμό Λειτουργίας Δικτύου Αποχέτευσης, σε περίπτωση μη συμμόρφωσης.

Σε περιπτώσεις εισροής λυμάτων σε ακίνητα, κατόπιν αίτησης αποζημίωσης του ιδιοκτήτη και εφόσον διερευνηθεί η περίπτωση από την αρμόδια επιτροπή, η εταιρεία προβαίνει στην αποζημίωση του ιδιοκτήτη του ακινήτου.

- **αποχέτευση στο δίκτυο υγρών αποβλήτων ακατάλληλων προς διάθεση, σύμφωνα με τον Ειδικό Κανονισμό Λειτουργίας Δικτύου Αποχέτευσης, με πρόκληση αρνητικού αποτελέσματος τόσο στους αγωγούς όσο και στη λειτουργία των ΚΕΛ, με επιπτώσεις στο περιβάλλον.**

Προς αποφυγή των επιπτώσεων απόρριψης ακατάλληλων προς διάθεση αποβλήτων στο δίκτυο, διενεργούνται συστηματικές δειγματοληψίες και έλεγχοι των εισερχομένων στο δίκτυο λυμάτων με εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων και καινοτόμων τεχνολογιών και διεξάγονται με όλους τους κανόνες, οι εργαστηριακές αναλύσεις των δειγμάτων στα διαπιστευμένα εργαστήρια της εταιρείας (στον Ακροκέραμο και στη Μεταμόρφωση).

- **επιβάρυνση του θαλάσσιου οικοσυστήματος σε περίπτωση μη ορθής επεξεργασίας των λυμάτων, μη τήρησης, δηλαδή, των επιτρεπόμενων ορίων (BOD, TSS, κ.λ.π.) κατά την εκροή των επεξεργασμένων λυμάτων στο θαλάσσιο περιβάλλον.**

Για την αντιμετώπιση του συγκεκριμένου κινδύνου η Εταιρεία

λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα που διασφαλίζουν την ορθή συντήρηση και αδιάλειπτη λειτουργία των Κέντρων Επεξεργασίας Λυμάτων, την επεξεργασία των λυμάτων και διαχείριση των προϊόντων αυτής μέσω των πιο σύγχρονων μεθόδων και πάντα σε πλήρη αρμονία με τους ισχύοντες περιβαλλοντικούς όρους.
Η ΕΥΔΑΠ, με γνώμονα πάντοτε την προστασία του περιβάλλοντος και της υγείας και ασφάλειας των καταναλωτών, μεριμνά διαρκώς για την ορθή και αδιάλειπτη λειτουργία, τη συντήρηση και αναβάθμιση του συστήματος συλλογής, μεταφοράς και επεξεργασίας λυμάτων στις περιοχές αρμοδιότητάς της, συμβάλλοντας στην επίτευξη των στόχων 3 «ΚΑΛΗ ΥΓΕΙΑ ΚΑΙ ΕΥΗΜΕΡΙΑ» και 6 «ΚΑΘΑΡΟ ΝΕΡΟ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗ» βιώσιμης ανάπτυξης, όπως οι στόχοι αυτοί έχουν οριστεί από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθών.

Εταιρικές πολιτικές και Δέουσα επιμέλεια

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ

Η ΕΥΔΑΠ έχει υπό την ευθύνη της κατασκευή, λειτουργία και συντήρηση του δικτύου αποχέτευσης στην περιοχή αρμοδιότητάς της, όπως αυτή ορίζεται από το άρθρο 8 του Ν. 2744/99 όπως ισχύει σήμερα. Με την έννοια «δίκτυο αποχέτευσης» εννοούνται οι αγωγοί ακαθάρτων, οι παντορροϊκοί (παλαιό δίκτυο στο κέντρο της Αθήνας), τ' αντλιοστάσια, οι καταθλιπτικοί αγωγοί, οι υπερχειλιστές και γενικά κάθε έργο που έχει σκοπό τη συλλογή και μεταφορά των ακαθάρτων υδάτων μέχρι τους τελικούς αποδέκτες και έχει κατασκευαστεί από τους αρμόδιους φορείς σύμφωνα με τις εγκεκριμένες μελέτες. Αγωγοί και εξωτερικές διακλαδώσεις ακαθάρτων που έχουν κατασκευασθεί από τρίτους εντάσσονται στο οριστικό δίκτυο αποχέτευσης μετά την παραλαβή από την ΕΥΔΑΠ.
Η αποχέτευση του Λεκανοπεδίου Αττικής πραγματοποιείται με αγωγούς ομβρίων και ακαθάρτων υδάτων.
Οι αγωγοί ομβρίων υδάτων, καταλήγουν με φυσική ροή στη θάλασσα. Σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο, η αρμοδιότητα για τη μελέτη, κατασκευή, συντήρηση των έργων αποχέτευσης ομβρίων υδάτων και των έργων αντιπλημμυρικής προστασίας εν γένει, όπως επίσης και για τον **καθαρισμό των φρεατίων υδροσυλλογής, ανήκει στην Περιφέρεια Αττικής και στους ΟΤΑ.**
Οι αγωγοί ακαθάρτων υδάτων είναι αγωγοί βαρύτητας. Υπάρχουν όμως και αγωγοί που λειτουργούν υπό πίεση (καταθλιπτικοί), δεδομένου ότι στο σύστημα αποχέτευσης του λεκανοπεδίου περιλαμβάνονται και 44 αντλιοστάσια, κυρίως κατά μήκος του παραλιακού συλλεκτήρα της ακτής Σαρωνικού. Το συνολικό μήκος του δικτύου αποχέτευσης ακαθάρτων του λεκανοπεδίου το **2018** ανέρχεται σε περίπου **9.500 χιλιόμετρα**. Το σύστημα είναι χωριστικό (αγωγοί ακαθάρτων υδάτων – αγωγοί ομβρίων υδάτων) , εκτός από την περιοχή του κέντρου της Αθήνας, όπου το σύστημα είναι παντορροϊκό (κοινοί αγωγοί ακαθάρτων και ομβρίων υδάτων). Ο εξυπηρετούμενος πληθυσμός ανέρχεται σε 3.500.000 κατοίκους.
Η **συλλογή των λυμάτων** γίνεται με τους αγωγούς του δευτερεύοντος δικτύου αποχέτευσης ακαθάρτων των αποχετευόμενων περιοχών, μέσω των συνδέσεων σε αυτούς της κάθε παρόδιας ιδιοκτησίας. Το δευτερεύον δίκτυο καταλήγει στους αγωγούς μεταφοράς (πρωτεύον δίκτυο) και τελικά στους βασικούς συλλεκτήρες αποχέτευσης (Παρακηφίσιος, ΣΚΑΑ, ΚΑΑ, ΚΠΣ, συλλεκτήρες Δ και Α στο Θριάσιο, κλπ) μέσω των οποίων τα λύματα καταλήγουν στα Κέντρα Επεξεργασίας Λυμάτων.

ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΔΙΚΤΥΟΥ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ

Η ΕΥΔΑΠ, με την βοήθεια του άριστα εκπαιδευμένου προσωπικού και την χρήση του κατάλληλου εξοπλισμού που εκσυγχρονίζεται συνεχώς σύμφωνα με τις νέες τεχνολογίες, διαχειρίζεται το δίκτυο αποχέτευσης και διασφαλίζει:

- την συνεχή και απρόσκοπτη λειτουργία του 24ώρου βάσεως
- την επίλυση προβλημάτων και στην ελαχιστοποίηση των οποίων δυσλειτουργιών ανακύπτουν κάθε φορά, με την λήψη των εκάστοτε απαιτούμενων ενεργειών (απόφραξη ή καθαρισμό αγωγών με χρήση βυτιοφόρων οχημάτων υψηλής πίεσης, ανακατασκευή τμημάτων αγωγών, ανακατασκευή διακλαδώσεων, κατάλληλη συντήρηση του ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού των αντλιοστασίων).

Για **καθαρισμούς αγωγών δικτύων ακαθάρτων** χρησιμοποιούνται βυτιοφόρα υψηλής πίεσης ανακύκλωσης.
Για **αποφράξεις αγωγών** χρησιμοποιούνται βυτιοφόρα υψηλής πίεσης.
Για τον **έλεγχο και τον εντοπισμό Βλαβών** του δικτύου αποχέτευσης χρησιμοποιούνται Κινητές Μονάδες Τηλεοπτικού Ελέγχου υψηλής τεχνολογίας και συγκεκριμένα , οχήματα Τηλεοπτικής Επιθεώρησης με όλο τον απαραίτητο εξοπλισμό.
Σε περίπτωση σημειακών βλαβών (σπασίματα, διαβρώσεις) στους αγωγούς ή και στις διακλαδώσεις, οι οποίες απαιτείται να αποκατασταθούν, υπάρχει η δυνατότητα επισκευής αυτών με **No Dig Technology μέσω Οχημάτων Τηλεοπτικής Επιθεώρησης εξοπλισμένων με ρομποτικά μηχανήματα** για επισκευή χωρίς εκσκαφή.
Σε περιπτώσεις που απαιτείται **αποκατάσταση τμημάτων αγωγών,** ανακατασκευή δηλαδή αυτών, τούτο γίνεται μέσω εργολαβιών που τελούν υπό την εποπτεία της Διεύθυνσης Δικτύου Αποχέτευσης. Εντός του 2018 υπεγράφησαν μεταξύ ΕΥΔΑΠ και αναδόχων εταιρειών, οι συμβάσεις για δύο εργολαβίες με αντικείμενο την επισκευή-ανακατασκευή αγωγών, διακλαδώσεων και φρεατίων των περιοχών αρμοδιότητάς της.

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ ΤΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΟΣ ΕΥΔΑΠ

Η επεξεργασία των λυμάτων των περιοχών αρμοδιότητας ΕΥΔΑΠ που σήμερα διαθέτουν δίκτυο αποχέτευσης, γίνεται στα τρία Κέντρα Επεξεργασίας Λυμάτων (ΚΕΛ) στην Μεταμόρφωση Αττικής (ΚΕΛΜ), στη νήσο Ψυττάλεια (ΚΕΛΨ) και στο Θριάσιο Πεδίο (ΚΕΛΘ).

Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων Ψυττάλειας (ΚΕΛΨ)

Πρόκειται για ένα από τα μεγαλύτερα ΚΕΛ στην Ευρώπη και διεθνώς, με δυνατότητα επεξεργασίας (μέση παροχή σχεδιασμού) 1.000.000 $μ^3$/ημέρα λυμάτων. Σήμερα, η μέση παροχή των εισερχόμενων λυμάτων είναι της τάξεως των 730.000 $μ^3$/ημέρα.

Στο ΚΕΛΨ καταλήγουν τα αστικά λύματα και τα βιομηχανικά (κατόπιν προεπεξεργασίας):

- Της ευρύτερης περιοχής του Λεκανοπεδίου Αττικής, εκτός ορισμένων περιοχών τα απόβλητα των οποίων καταλήγουν στο Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων Μεταμόρφωσης,
- Του ευρύτερου Σαρωνικού κόλπου (περιοχή μείζονος πρωτευούσης),
- Της νήσου Σαλαμίνας.

Στο ΚΕΛΨ θα οδηγηθούν και τα λύματα:

- Των περιοχών Παλλήνης, Ανθούσας, Γέρακα (υπόλοιπο) του Δήμου Παλλήνης
- Των περιοχών Καπανδριτίου, Πολυδενδρίου, Μικροχωρίου του Δήμου Ωρωπού
- Της περιοχής Βαρνάβα του Δήμου Μαραθώνα

Η επεξεργασία λυμάτων στο ΚΕΛΨ περιλαμβάνει:
Προεπεξεργασία (απομάκρυνση των βαρέων στερεών, εσχάρωση, εξάμμωση, απόσμηση), πρωτοβάθμια επεξεργασία, προχωρημένη δευτεροβάθμια βιολογική επεξεργασία (με απομάκρυνση του οργανικού φορτίου και αφαίρεση του αζώτου), επεξεργασία της ιλύος (πάχυνση, αναερόβια χώνευση, αφυδάτωση θερμική ξήρανση της ιλύος).

Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων Μεταμόρφωσης (ΚΕΛΜ)

Αποτελεί εγκατάσταση υποδοχής και συνεπεξεργασίας αστικών λυμάτων (Β. Προαστίων) και οικιακών βοθρολυμάτων (από περιοχές της Αττικής που στερούνται αποχετευτικού δικτύου). Επίσης, στην εγκατάσταση γίνονται δεκτά και υγρά απόβλητα μη επικίνδυνα (Νομαρχιακή Απόφαση ΔΥ/35809/1992, ΦΕΚ 682 Β/20.11.92) από βιομηχανίες και επιχειρήσεις που έχουν αδειοδοτηθεί προς τούτο από την αρμόδια Υπηρεσία της ΕΥΔΑΠ.
Το ΚΕΛ έχει δυνατότητα επεξεργασίας (μέση παροχή σχεδιασμού) 44.000 $μ^3$/ημέρα λυμάτων (20.000 $μ^3$/ημέρα αστικών λυμάτων και 24.000 $μ^3$/ημέρα αστικών βοθρολυμάτων). Σήμερα, η μέση παροχή των εισερχόμενων λυμάτων είναι της τάξεως των 10.000 $μ^3$/ημέρα και των βοθρολυμάτων της τάξεως των 10.000$μ^3$/ημέρα επίσης.
Στο ΚΕΛΜ καταλήγουν – μέσω του δικτύου- τα λύματα των περιοχών: Κρυονέρι, Άγιος Στέφανος, Άνοιξη, Δροσιά, Εκάλη, Διόνυσος, Καστρί, Νέα Ερυθραία και Νέα Κηφισιά.
Η επεξεργασία λυμάτων στο ΚΕΛΜ περιλαμβάνει:
Προεπεξεργασία (χωριστή εσχάρωση - εξάμμωση για τα αστικά λύματα και απολίπανση για τα βοθρολύματα), Πρωτοβάθμια επεξεργασία(σε διαφορετικές δεξαμενές των αστικών λυμάτων και των βοθρολυμάτων), Δευτεροβάθμια επεξεργασία των πρωτοβάθμια επεξεργασμένων αστικών λυμάτων και των βοθρολυμάτων, Απολύμανση με διάλυμα υποχλωριώδους νατρίου, Επεξεργασία της ιλύος (αναερόβια χώνευση, αφυδάτωση). Η αφυδατωμένη ιλύς μεταφέρεται με φορτηγά προς θερμική ξήρανση στο ΚΕΛ Ψυττάλειας.

Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων Θριασίου Πεδίου (ΚΕΛΘ)

Το ΚΕΛΘ λειτουργεί από το 2012 και αποτελεί μια ολοκληρωμένη λύση σ' ένα χρόνιο πρόβλημα των κατοίκων του Θριασίου, αλλά και των επαγγελματιών που δραστηριοποιούνται στην ευρύτερη περιοχή. Παράλληλα, συμβάλλει στην αποκατάσταση της ισορροπίας του οικοσυστήματος του κόλπου της Ελευσίνας, που έχει χαρακτηρισθεί ευαίσθητος αποδέκτης.
Εξυπηρετεί τις περιοχές Ελευσίνας, Ασπροπύργου, Μάνδρας, Μαγούλας.
Το ΚΕΛ έχει δυνατότητα επεξεργασίας (μέση παροχή σχεδιασμού) 21.000 $μ^3$/ημέρα λυμάτων. Σήμερα, η μέση παροχή των εισερχόμενων λυμάτων είναι της τάξεως των 4.800 $μ^3$/ημέρα.

Η επεξεργασία λυμάτων στο ΚΕΛΘ περιλαμβάνει:
Προεπεξεργασία (εσχάρωση, εξάμμωση), Πρωτοβάθμια καθίζηση, Βιολογική επεξεργασία με την μέθοδο της ενεργού ιλύος (νιτροποίηση, βιολογική απομάκρυνση αζώτου και φωσφόρου), Επεξεργασία της ιλύος (πάχυνση, χώνευση, αφυδάτωση), Διύλιση σε αμμόφιλτρα, Απολύμανση των επεξεργασμένων λυμάτων πριν τη διάθεσή τους στη θάλασσα, μέσω υποθαλάσσιου αγωγού, **με απομάκρυνση του ρυπαντικού τους φορτίου σε ποσοστό πάνω από 95%.** Η αφυδατωμένη ιλύς μεταφέρεται στη συνέχεια για θερμική ξήρανση στο ΚΕΛ Ψυττάλειας.
Προς αντιμετώπιση των προβλημάτων και εξάλειψη των κινδύνων, με απώτερο στόχο πάντα την προστασία της δημόσιας υγείας, η ΕΥΔΑΠ φροντίζει για την επέκταση του δικτύου αποχέτευσης και των παρεχόμενων υπηρεσιών σε νέες περιοχές με τον προγραμματισμό, σχεδιασμό και κατασκευή νέων έργων αποχέτευσης, για τον συνεχή έλεγχο των αποχετευόμενων υγρών, για την ορθή και αδιάλειπτη λειτουργία και συντήρηση του δικτύου και των ΚΕΛ, τη συνεχή βελτίωση των περιβαλλοντικών επιδόσεων, την προμήθεια και διάθεση εξοπλισμού για εντοπισμό και αποκατάσταση βλαβών, τη συνεχή εκπαίδευση του προσωπικού.

ΘΡΙΑΣΙΟ ΠΕΔΙΟ

Προς συμμόρφωση με την προαναφερθείσα Οδηγία 91/271/ΕΟΚ για την επεξεργασία των αστικών λυμάτων, κατασκευάστηκαν από την ΕΥΔΑΠ τα έργα αποχέτευσης περιοχών **Θριασίου** (130 χλμ. Αγωγοί, 3 αντλιοστάσια και το ΚΕΛΘ). Το ΚΕΛΘ είναι σε λειτουργία από το 2012. Λόγω όμως απροθυμίας των κατοίκων των περιοχών Θριασίου στις οποίες έχει κατασκευαστεί δίκτυο, να συνδεθούν σ'αυτό -δεδομένης της οικονομικής κρίσης, δεν εξυπηρετείται το σύνολο των κατοίκων των περιοχών αυτών. Το γεγονός αυτό, παρά το ότι το έργο είχε ολοκληρωθεί και τεθεί σε λειτουργία, είχε ως αποτέλεσμα την επιβολή εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, προστίμων στο Ελληνικό Κράτος (Προσφυγή Ευρωπαϊκής Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο κατά Ελληνικής Δημοκρατίας (Υπόθεση C-328/16) λόγω μη εκτέλεσης της από 24/6/2004 Απόφασης ΔΕΕ στην Υπόθεση C-119/02 "Βιολογικός Καθαρισμός Θριασίου Πεδίου").
Προς αντιμετώπιση του θέματος των προστίμων για την περίπτωση του Θριασίου (απομείωση, ακύρωση), η ΕΥΔΑΠ, σε μια προσπάθεια αύξησης του αριθμού των συνδέσεων των ακινήτων και του ποσοστού επομένως των εξυπηρετούμενων κατοίκων, προχώρησε στις εξής ενέργειες:

- Αποφάσισε την υλοποίηση προγράμματος παροχής **οικονομικών κινήτρων** στους κατοίκους της περιοχής του Θριασίου Πεδίου και συγκεκριμένα για τα ακίνητα αμιγούς οικιακής χρήσης, προκειμένου να συνδεθούν στο δίκτυο αποχέτευσης, με την διάθεση ποσού έως 2.500€ πλέον ΦΠΑ ανά ακίνητο, καθώς και τον διακανονισμό της είσπραξης του παραπάνω ποσού από την ΕΥΔΑΠ Α.Ε (σε περίοδο έξι ετών κατά μέγιστο) με απαλλαγή από τα τέλη αποχέτευσης όσων ακινήτων συνδεθούν για δύο (2) έτη. Το Πρόγραμμα αυτό τέθηκε σε εφαρμογή από τα μέσα του 2014 και με Απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας στις 6.3.2019 παρατάθηκε έως τις 30.6.2019.
- Ενίσχυσε το μέτωπο **κατασκευής συνδέσεων** στους Δήμους Ελευσίνας, Μάνδρας-Ειδυλλίας και Ασπροπύργου, μέσω δύο εργολαβιών της ΕΥΔΑΠ, με τις οποίες κατασκευάστηκαν, μέσα στο 2017 και μέχρι τον Μάιο του 2018, περί τις 1.000 συνδέσεις.

ΕΛΕΓΧΟΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΥΓΡΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ ΒΙΟΤΕΧΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ

Ο Ειδικός Κανονισμός Λειτουργίας Δικτύου Αποχέτευσης (Απόφαση Δ16γ/381/5/44/Γ του Υφυπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, ΦΕΚ/Β/ 286/13.02.2012) ρυθμιζει τις ειδικές υποχρεώσεις για τη διάθεση υγρών αποβλήτων στο δίκτυο αποχέτευσης, που επιβάλλονται σε επαγγελματικές, βιομηχανικές και βιοτεχνικές δραστηριότητες στις περιοχές αρμοδιότητας ΕΥΔΑΠ. Στον εν λόγω Κανονισμό αναφέρονται τα ακατάλληλα προς διάθεση στο δίκτυο υγρά, τα οποία μπορεί να θέσουν σε κίνδυνο τη ζωή ή την υγεία των εργαζομένων, να προκαλέσουν προβλήματα στην ομαλή λειτουργία του δικτύου και των ΚΕΛ και ρύπανση των τελικών αποδεκτών από τα επεξεργασμένα λύματα. Η κατάταξη και διαχείριση των επικίνδυνων υγρών αποβλήτων γίνεται σύμφωνα με την υπ' αρ. Κοινή Υπουργική Απόφαση 13588/725/2006 (ΦΕΚ/Β/383/28-03-2006) και τις σχετικές αναθεωρήσεις, καθώς και την Κοινή Υπουργική Απόφαση ΗΠ 37591/2031/2003 (ΦΕΚ 1419Β/01-10-2003) για τα απόβλητα των υγειονομικών μονάδων.

Η ΕΥΔΑΠ προβαίνει σε **έλεγχο των αποχετευόμενων υγρών αποβλήτων** από επιχειρήσεις που έχουν αδειοδοτηθεί για την διάθεση στο δίκτυο υγρών αποβλήτων, με λήψη δειγμάτων σε τυχαίους ελέγχους, από το ειδικό φρεάτιο δειγματοληψίας ή από την έξοδο της επεξεργασίας της επιχείρησης ή από άλλο σημείο της επιχείρησης- κατά την κρίση της Εταιρείας- και ακολουθούν αναλύσεις των δειγμάτων, κατά τις οποίες εξετάζονται παράμετροι καθοριζόμενες ανάλογα με τη φύση της παραγωγικής δραστηριότητας της επιχείρησης.

Στο πλαίσιο αυτό, αυξήθηκαν τα σημεία δειγματοληψίας.

Σε περίπτωση που από τον έλεγχο προκύψει υπέρβαση των επιθυμητών ορίων των παραμετρικών τιμών, όπως αυτές ορίζονται στους πίνακες που περιλαμβάνονται στο Ειδικό Κανονισμό Λειτουργίας Δικτύου Αποχέτευσης, υπάρχουν αντίστοιχες κυρώσεις, όπως: διακοπή ύδρευσης, διακοπή σύνδεσης της επιχείρησης, επιβολή Τέλους Υπερβάσεως Ποιότητας (ΤΥΠ), αποκατάσταση των βλαβών, που προκλήθηκαν στο δίκτυο ή στα ΚΕΛ λόγω των διατεθέντων στο δίκτυο ακατάλληλων αποβλήτων, με δαπάνη που χρεώνεται στην επιχείρηση μέσω του λογαριασμού ύδρευσης.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΧΗΜΙΚΩΝ ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ ΛΥΜΑΤΩΝ

Τα εργαστήρια είναι διαπιστευμένα από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης (ΕΣΥΔ) σύμφωνα με το πρότυπο ISO 17025.

Τα επίσημα πεδία διαπίστευσης των εργαστηρίων περιλαμβάνονται στα Πιστοποιητικά με αριθμούς 862-2 (Εργαστήριο Ακροκεράμου) και 856-3 (Εργαστήρια Μεταμόρφωσης). Σε αυτά διεξάγονται δοκιμές σε δείγματα λυμάτων, ιλύος και αποβλήτων, που προέρχονται από τα ΚΕΛ, από τους αγωγούς του δικτύου και από βιομηχανίες στις οποίες γίνεται έλεγχος σχετικά με την απαιτούμενη ποιότητα των αποχετευόμενων στο δίκτυο υγρών. Οι δοκιμές (BOD, COD, ΛΙΠΗ & ΕΛΑΙΑ, ΝΗ3, ΕΞΑΣΘΕΝΕΣ ΧΡΩΜΙΟ, ΧΡΩΜΑ, ΘΕΙΟΥΧΑ, ΜΕΤΑΛΛΑ, TP, TN, κλπ) διεξάγονται με ορθή εφαρμογή και τήρηση των διαδικασιών χημικών αναλύσεων.

Η εταιρεία μεριμνά και για την συνεχή συντήρηση και αναβάθμιση του εξοπλισμού των εργαστηρίων στα οποία διεξάγονται χημικές αναλύσεις προς διασφάλιση της αξιοπιστίας των διενεργουμένων αναλύσεων, με την προμήθεια των απαραίτητων ανταλλακτικών και των πλέον αξιόπιστων οργάνων.

ΣΥΝΤΗΡΗΣΗ ΚΕΝΤΡΩΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΥΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ.

Η ΕΥΔΑΠ μεριμνά για την εύρυθμη και βέλτιστη λειτουργία των ΚΕΛ Ψυττάλειας, Μεταμόρφωσης και Θριασίου, με την συνεχή συντήρηση αυτών και τον εκσυγχρονισμό τους με τα απαιτούμενα έργα αναβάθμισης-βελτίωσης, ενώ παράλληλα μεριμνά και για την τήρηση των εγκεκριμένων περιβαλλοντικών όρων, με στόχο την εντός των αποδεκτών ορίων ποιότητα των εκροών, στους υδάτινους αποδέκτες.

Ειδικότερα:

- έχουν σχεδιαστεί έργα αναβάθμισης-βελτίωσης των υφιστάμενων εγκαταστάσεων του ΚΕΛ Μεταμόρφωσης μεταξύ των οποίων, έργα βελτίωσης των υφιστάμενων εγκαταστάσεων στο Χώρο Εκκένωσης Βυτιοφόρων, με την δημιουργία περισσότερων θέσεων εκκένωσης και την υλοποίηση των ιδιαίτερα σημαντικών για την περιοχή και τους κατοίκους έργων απόσμησης, καθώς και έργα επεξεργασίας βιομηχανικών αποβλήτων και προχωρούν οι διαδικασίες για την υλοποίηση των σχεδιασθέντων αυτών έργων.
- έχουν σχεδιαστεί έργα αναβάθμισης-βελτίωσης των υφιστάμενων εγκαταστάσεων του ΚΕΛ Ψυττάλειας προς απόλυτη συμμόρφωση με τους περιβαλλοντικούς όρους που έχουν εκδοθεί για το ΚΕΛ και προχωρούν οι διαδικασίες για την υλοποίηση των σχεδιασθέντων αυτών έργων . Πρόκειται για το έργο αποθήκευσης των κάδων προϊόντων προεπεξεργασίας με απόσμηση, το έργο βελτίωσης του αγωγού υπερχείλισης στον Ακροκέραμο, τις βελτιώσεις και τα συμπληρωματικά έργα για την απομάκρυνση και επεξεργασία -διαχείριση των επιπλεόντων (λιπών, κλπ) από τις ΔΠΚ και άλλα σημεία του ΚΕΛ.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ-ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Το προσωπικό εκπαιδεύεται συνεχώς ώστε να ανταποκρίνεται με τον βέλτιστο και ασφαλέστερο τρόπο στα καθήκοντά του. Η εκπαίδευση γίνεται με:

- Σεμινάρια σχετικά με νομοθεσία, με το δίκτυο, τα προβλήματα που παρουσιάζονται και τον τρόπο αντιμετώπισής τους, τη χρήση του διατιθέμενου εξοπλισμού για τον έλεγχο, τη συντήρηση και την αποκατάσταση των βλαβών του δικτύου, τη χρήση των μέσων ατομικής ασφάλειας (ΜΑΠ).
- Πρακτική εξάσκηση του εργατοτεχνικού προσωπικού σχετική με τη χρήση του εξοπλισμού ελέγχου, συντήρησης κ.λ.π. του δικτύου και τη χρήση των ΜΑΠ.
- Συμμετοχή σε εκθέσεις σχετικές με υλικά αποχέτευσης, εξοπλισμό συντήρησης, καινοτόμες τεχνολογίες αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων.

Ο ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΥΔΑΠ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ ΣΕ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Η απουσία ολοκληρωμένου συστήματος διαχείρισης των λυμάτων στην περιοχή της Ανατολικής Αττικής αποτελεί σοβαρό παράγοντα περιβαλλοντικής υποβάθμισης, ενώ η αδυναμία εξεύρεσης κοινώς αποδεκτής λύσης μεταξύ των εμπλεκομένων φορέων, αποτέλεσε δυσεπίλυτο ζήτημα των τελευταίων δεκαετιών.

Η ΕΥΔΑΠ με γνώμονα την προστασία και αναβάθμιση του περιβάλλοντος αλλά και την προστασία του πολύτιμου πόρου του νερού, αναλαμβάνει ουσιαστική δράση για την οριστική λύση του ζητήματος και κανονιστική συμμόρφωση με τη σχετική Οδηγία 91/271/ΕΟΚ.

Η ΕΥΔΑΠ διαχειρίζεται τα έργα αποχέτευσης Ανατολικής Αττικής και συγκεκριμένα:

1. Συλλογή, Επεξεργασία αστικών λυμάτων **Δήμων Ραφήνας-Πικερμίου και Σπάτων-Αρτέμιδος** και Επαναχρησιμοποίηση-Διάθεση επεξεργασμένων εκροών («Μεγάλο Έργο» όπως ορίζεται στον Κανονισμό ΕΕ 1303/2013/17.12. 2013, Άρθρο 100).
2. Συλλογή, Επεξεργασία αστικών λυμάτων **Δήμου Μαραθώνα** και Διάθεση επεξεργασμένων εκροών («Μεγάλο Έργο» όπως ορίζεται στον Κανονισμό ΕΕ 1303/2013/17.12. 2013, Άρθρο 100).
3. Συλλογή, Επεξεργασία αστικών λυμάτων **Δήμου Σαρωνικού** και περιοχών Αγίας Μαρίνας και Αγίου Δημητρίου **Δήμου Κρωπίας** και Επαναχρησιμοποίηση-Διάθεση επεξεργασμένων εκροών.
4. Κατασκευή Δικτύου αποχέτευσης ακαθάρτων **περιοχής Γλυκών Νερών του Δήμου Παιανίας.**
5. Επαναχρησιμοποίηση Επεξεργασμένων εκροών των Κέντρων Επεξεργασίας Λυμάτων **(ΚΕΛ) Ανατολικής Αττικής.**
6. Γενικός σχεδιασμός **(Master Plan)** για την διαχείριση, τελική επεξεργασία και αξιοποίηση/ διάθεση **των παραγόμενων βιοστερεών των ΚΕΛ Ανατολικής Αττικής.**
7. Αποχέτευση ακαθάρτων περιοχών **Λεονταρίου-Κάντζας, Κάτω Μπαλάνας και Αγ. Νικολάου Δήμου Παλλήνης** με αποδέκτη το ΚΕΛ Παιανίας-Κορωπίου.

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΟΦΕΛΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ

Τα περιβαλλοντικά οφέλη με άμεση συμβολή στην αναβάθμιση της ποιότητας ζωής των κατοίκων και των επισκεπτών από την υλοποίηση των έργων είναι εξαιρετικά σημαντικά:

Προστασία του πόρου του νερού. Η επαναχρησιμοποίηση των εκροών των ΚΕΛ (Κέντρα Επεξεργασίας Λυμάτων) αποτελεί κύρια στρατηγική επιλογή στο σχεδιασμό και την υλοποίηση των έργων. Το ΚΕΛ των Δήμων Ραφήνας-Πικερμίου και Σπάτων-Αρτέμιδος και το ΚΕΛ του Δήμου Μαραθώνα έχουν σχεδιασθεί για να λειτουργήσουν με τεχνολογία αιχμής διασφαλίζοντας την περιβαλλοντικά βέλτιστη μέθοδο διαχείρισης λυμάτων. Ο σχεδιασμός των ΚΕΛ καθιστά εφικτή την επαναχρησιμοποίηση των επεξεργασμένων εκροών για τις αρδευτικές ανάγκες των περιοχών των Δήμων κατά τη θερινή περίοδο, καθώς και για αστική-περιαστική χρήση στους Δήμους Ραφήνας – Πικερμίου και Σπάτων – Αρτέμιδος, σύμφωνα πάντα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο επαναχρησιμοποίησης (ΚΥΑ 142116/2011 & ΥΑ οικ. 191002/2013).

Προστασία του οικοσυστήματος. Η υλοποίηση των έργων αναμένεται να **αναβαθμίσει τις κολυμβητικές ακτές,** με άμεσες θετικές συνέπειες για την **αλιεία.**

Σημαντική μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου GHG στην ευρύτερη περιοχή. Από τις μελέτες που έχουν ήδη ολοκληρωθεί αποτιμάται ως σημαντικότατο αποτέλεσμα της υλοποίησης και λειτουργίας των έργων.

Κατά τη λειτουργία των έργων έχουν προβλεφθεί τα ακόλουθα για τη **μείωση του ενεργειακού αποτυπώματος των έργων:**

- *μείωση της ενεργειακής κατανάλωσης*, μέσω της εφαρμογής νέων τεχνολογιών και συστημάτων αυτοματισμού υψηλού επιπέδου, που επιτρέπει τον αναλυτικό έλεγχο και ρύθμιση των βιολογικών διεργασιών και τη βελτιστοποίηση της λειτουργίας τους, με θετικό αποτέλεσμα και στο συνεπαγόμενο κόστος λειτουργίας. Στα ΚΕΛ προβλέπεται η δυνατότητα ρύθμισης της λειτουργίας του βασικού εξοπλισμού. Επιπλέον, η συνεχής παρακολούθηση της λειτουργίας μέσω σύγχρονου συστήματος τηλεελέγχου – τηλεχειρισμού (SCADA) αναμένεται να περιορίσει σημαντικά την ενεργειακή κατανάλωση.
- Χρήση ΑΠΕ για κάλυψη μέρους των δαπανών του ΚΕΛ Ραφήνας-Πικερμίου και Σπάτων-Αρτέμιδας.
- Προβλέπεται η αξιοποίηση του παραγόμενου βιοαερίου καθώς και στην εγκατάσταση φωτοβολταϊκών διατάξεων στις ελεύθερες επιφάνειες του ΚΕΛ.

Εξυγίανση του υπόγειου υδροφορέα. Η λειτουργία των έργων των έργων αποχέτευσης στην περιοχή της Ανατολικής Αττικής θα επιτύχει την δραστική μείωση της λειτουργίας των βόθρων.

Αναβάθμιση του υδατικού συστήματος. Η δυνατότητα επαναχρησιμοποίησης των επεξεργασμένων εκροών για άρδευση πρόκειται να μειώσει τις αντλήσεις από υπόγειους υδροφόρους ορίζοντες και να περιορίσει ως εκ τούτου την υφαλμύρωση του υδατικού συστήματος.

Όλα τα περιβαλλοντικά οφέλη που προκύπτουν από τα έργα, ενισχύονται με τη λειτουργία του **Κέντρου Περιβαλλοντικής Ευαισθητοποίησης και Ενημέρωσης** στις εγκαταστάσεις του ΚΕΛ των Δήμων Ραφήνας-Πικερμίου και Σπάτων-Αρτέμιδος, στο οποίο θα υλοποιούνται προγράμματα πιλοτικών εφαρμογών για την βέλτιστη αξιοποίηση του ανακτημένου νερού, καθώς και δράσεις ενημέρωσης και εκπαίδευσης περιβαλλοντικού χαρακτήρα. Για την πλήρη ένταξη του έργου στο φυσικό περιβάλλον, θα δημιουργηθούν χώροι αναψυχής και ανάπτυξης δραστηριοτήτων, ενώ προβλέπονται εκτεταμένες φυτεύσεις πρασίνου και ποικίλα βιοκλιματικά στοιχεία, όπως φυτεμένο δώμα στα κτήρια, φωτοβολταϊκό στέγαστρο, βιοκλιματικά στέγαστρα κατά μήκος διαδρομών διαδραστικού περιπάτου και ποδηλατοδρόμων, γεωεναλλάκτες κα.

Με την ολοκλήρωση και λειτουργία των έργων αποχέτευσης στην περιοχή της Ανατολικής Αττικής θα επιτευχθεί η συμμόρφωση με την εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία, θα διασφαλιστεί η προστασία του περιβάλλοντος και των ακτών κολύμβησης, ενώ οι δράσεις περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης, θα αποτελέσουν πόλο έλξης του κοινού, ενισχύοντας την αναπτυξιακή προοπτική στην ευρύτερη περιοχή.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΤΗΣ ΕΥΔΑΠ ΜΕ ΤΟΥΣ ΕΜΠΛΕΚΟΜΕΝΟΥΣ ΟΤΑ

Η ΕΥΔΑΠ βρίσκεται σε συνεχή συνεργασία με τις αρμόδιες Δημοτικές Αρχές, τόσο για την ενημέρωσή τους, όσο και για την

εξασφάλιση της ενεργούς συμβολής τους στην εξέλιξη και ολοκλήρωση των έργων αποχέτευσης, προς όφελος των κατοίκων και των επισκεπτών της περιοχής.

Στο πλαίσιο των ενεργειών για την ταχεία υλοποίηση και λειτουργία των έργων αποχέτευσης στην Ανατολική Αττική, **η ΕΥΔΑΠ υιοθετεί για πρώτη φορά ολιστική προσέγγιση στην κατασκευή όλων των επιμέρους τμημάτων των έργων.** Συγκεκριμένα, αναλαμβάνει μέσω Προγραμματικών Συμβάσεων την ταυτόχρονη κατασκευή του δευτερεύοντος δικτύου αποχέτευσης και των αντίστοιχων εξωτερικών διακλαδώσεων προς σύνδεση των ακινήτων, η κατασκευή των οποίων ανήκει με βάση την υφιστάμενη νομοθεσία στους ΟΤΑ. Αξιοσημείωτο επίτευγμα της εν λόγω πολιτικής αποτελεί η αποφυγή των προβλημάτων και των καθυστερήσεων που προκύπτουν από την πολυδιάσπαση των αρμοδιοτήτων κατασκευής των έργων αποχέτευσης. Επιπλέον, σε συνεργασία με τους εμπλεκόμενους Δήμους, σχεδιάζονται ενέργειες για την προώθηση της ταχύτερης δυνατής σύνδεσης των ακινήτων στο δίκτυο αποχέτευσης με την ολοκλήρωση της κατασκευής.

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ ΤΗΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΩΝ ΕΡΓΩΝ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΤΟ 2018

Το 2018 επιτεύχθηκε σημαντική πρόοδος στην ωρίμανση των έργων αποχέτευσης ακαθάρτων στην Ανατολική Αττική.

Ολοκληρώθηκε η διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης του έργου αποχέτευσης **των Δήμων Ραφήνας Πικερμίου και Σπάτων Αρτέμιδας,** με την έκδοση στις 3/10/2018 της υπ. αριθ. ΥΠΕΝ/ΔΙΠΑ/65181/2140 Απόφασης Έγκρισης των Περιβαλλοντικών Όρων του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Ολοκληρώθηκαν και **εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΥΔΑΠ όλες οι σχετικές μελέτες** των δύο «Μεγάλων Έργων» αποχέτευσης και ήδη βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο και **δρομολογούνται για δημοπράτηση,** ήτοι τα έργα συλλογής, επεξεργασίας αστικών λυμάτων **Δήμων Ραφήνας-Πικερμίου και Σπάτων-Αρτέμιδος** και επαναχρησιμοποίησης-διάθεσης των επεξεργασμένων εκροών, καθώς και τα έργα συλλογής, επεξεργασίας αστικών λυμάτων **Δήμου Μαραθώνα** και διάθεσης- επαναχρησιμοποίησης των επεξεργασμένων εκροών.

Με την 5517/15-10-2018 Κ.Υ. Απόφαση Οικονομικών - Υποδομών και Μεταφορών (ΦΕΚ 229ΑΑΠ/16-10-2018) κηρύχθηκε **αναγκαστική απαλλοτρίωση** εκτάσεως εμβαδού 121.017,54 $μ^2$ για την κατασκευή του Κέντρου Επεξεργασίας Λυμάτων **(ΚΕΛ) των Δήμων Ραφήνας - Πικερμίου και Σπάτων - Αρτέμιδας, στη θέση Πλατύ Χωράφι.** Έγινε καθορισμός της αποζημίωσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7Α του Ν.2882/01 περί αναγκαστικών απαλλοτριώσεων, και εκδόθηκε η υπ. αρ. 6349/21.12.018 Απόφαση του Εφετείου Αθηνών. Σε εφαρμογή της εν λόγω Απόφασης, η ΕΥΔΑΠ παρακατάθεσε το ποσό των 5.432.488,33 € στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων Αθηνών, για αποζημίωση των θιγόμενων ιδιοκτησιών.

Για τη **συγχρηματοδότηση** των υπόψη «Μεγάλων Έργων» όπως ορίζονται στον Κανονισμό ΕΕ 1303/2013/17.12.2013, Άρθρο 100, συντάχθηκαν τα αιτήματα για ένταξη των έργων στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον και Αειφόρος Ανάπτυξη», Άξονας Προτεραιότητας 14 «Διατήρηση και Προστασία του Περιβάλλοντος – Προαγωγή της Αποδοτικής Χρήσης των Πόρων (ΤΣ)» ο οποίος συγχρηματοδοτείται από το Ταμείο Συνοχής, στο πλαίσιο της με αρ. πρωτ. 3801/14-11-2017 Πρόσκλησης, με Κωδικό ΑΤΤ-ΤΣ001, της Ε.Υ.Δ. Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ, με τίτλο «Ολοκλήρωση Υποδομών Συλλογής και Επεξεργασίας Αστικών Λυμάτων (ΕΕΛ) στους Υπολειπόμενους Οικισμούς Α' και Β' Προτεραιότητας», τα οποία υπεβλήθησαν μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος/ΟΠΣ του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης.

Συντάχθηκαν τα τεύχη δημοπράτησης του έργου **Κατασκευή δικτύου αποχέτευσης ακαθάρτων των Γλυκών Νερών του Δήμου Παιανίας** και έγινε ο διαγωνισμός για την ανάθεση του έργου. Η διαγωνιστική διαδικασία βρίσκεται σε φάση ολοκλήρωσης και αναμένεται η υπογραφή της σύμβασης με τον ανάδοχο κατασκευής. Το έργο συγχρηματοδοτείται από το ΕΠ «Αττική 2014-2020».

Σχετικά με την επαναχρησιμοποίηση των επεξεργασμένων εκροών των ΚΕΛ, η οποία αποτελεί στρατηγική επιλογή της ΕΥΔΑΠ για την προστασία του πόρου του νερού μέσω της λειτουργίας τους, συντάχθηκε και εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΥΔΑΠ **ο Γενικός Σχεδιασμός (Master Plan) Επαναχρησιμοποίησης των Επεξεργασμένων Εκροών των Κέντρων Επεξεργασίας Λυμάτων (Κ.Ε.Λ.) Ανατολικής Αττικής.**

Σε **συνεργασία με το Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών** προωθούνται νέες δράσεις για την επαναχρησιμοποίηση των επεξεργασμένων εκροών των Κέντρων Επεξεργασίας Λυμάτων (ΚΕΛ) Ανατολικής Αττικής.

Με στόχο την ορθή περιβαλλοντικά διαχείριση, τελική επεξεργασία και αξιοποίηση-διάθεση των **παραγόμενων βιοστερεών των ΚΕΛ Ανατολικής Αττικής**, συντάχθηκαν τα τεύχη για την διερεύνηση μέσω εκπόνησης αντίστοιχων μελετών, όλων των εναλλακτικών επιλογών, με σκοπό την επιλογή και εφαρμογή της βέλτιστης δυνατής λύσης.

Δρομολογούνται οι μελέτες αποχέτευσης ακαθάρτων των **περιοχών Λεονταρίου-Κάντζας, Κάτω Μπαλάνας και Αγ. Νικολάου Δήμου Παλλήνης** με αποδέκτη το ΚΕΛ Παιανίας-Κορωπίου καθώς και οι μελέτες για τα έργα συλλογής και επεξεργασίας αστικών λυμάτων Δήμου Σαρωνικού και Αγίας Μαρίνας και Αγίου Δημητρίου Δήμου Κρωπίας.

Η ΕΥΔΑΠ δεσμευόμενη στην υλοποίηση καινοτόμων έργων αποχέτευσης εξασφαλίζει αφενός την κοινωνική συναίνεση στις περιοχές όπου επενδύει σε νέες υποδομές και αφετέρου συμβάλει στην επίτευξη του Στόχου 9 «Βιομηχανία, Καινοτομία και Υποδομές», όπως αυτός ορίστηκε από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών.

Αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί δείκτες επίδοσης

Η αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας της διαχείρισης του συστήματος αποχέτευσης γίνεται με την ανάπτυξη των κάτωθι εφαρμογών και πρακτικών, κάποιες εκ των οποίων, αποτελούν και σημαντικές καινοτομίες για τη λειτουργία του συστήματος αποχέτευσης:

1. Χρήση Πληροφοριακών συστημάτων αποχέτευσης.

Οι υψηλές απαιτήσεις της ΕΥΔΑΠ σε ότι αφορά τα πληροφοριακά συστήματα και οι ανάγκες των Διευθύνσεων της Αποχέτευσης για:

- την απόκτηση αξιόπιστης ψηφιακής πληροφορίας,
- τη χρήση συγκεκριμένων και εξειδικευμένων εφαρμογών,
- την απόκτηση δυνατών πληροφοριακών συστημάτων με στόχο, όχι μόνο τη διευκόλυνση της καθημερινής εργασίας αλλά και την επιχειρησιακή ανάπτυξη,

οδήγησαν την Εταιρεία στην εγκατάσταση νέων αλλά και τη συνεχή βελτίωση των υφιστάμενων Εφαρμογών Πληροφορικής της Αποχέτευσης.

Πληροφοριακά συστήματα που χρησιμοποιούνται και Δράσεις που αναπτύσσονται:

- Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Στόλου Οχημάτων Συνεργείων Άμεσης Επέμβασης Βλαβών (e-TRACK).
- Εισαγωγή και επεξεργασία δεδομένων που προκύπτουν από τις επεμβάσεις των συνεργείων της Διεύθυνσης Δικτύου Αποχέτευσης, στην εφαρμογή Portal Αποχέτευσης.
- Πιλοτική Εφαρμογή on line Ενημέρωσης της εφαρμογής Βλαβών του Portal Αποχέτευσης από στοιχεία πεδίου.
- Αμφίδρομη Διασύνδεση Συστημάτων e-TRACK και Portal Αποχέτευσης για άμεση προώθηση σημάτων στα οχήματα όλων των Τομέων.
- Εισαγωγή, επεξεργασία και ανάλυση χωρικών δεδομένων δικτύου σε GIS περιβάλλον.
- Σύνταξη και μελέτη στατιστικών αναλύσεων με βάση τα προαναφερθέντα στοιχεία και τα δεδομένα του Κέντρου Παραπόνων 1022 στην εφαρμογή Portal Αποχέτευσης.
- Παρακολούθηση της λειτουργίας αντλιοστασίων με συστήματα Τηλεχειρισμού – Τηλεμετρίας (SCADA).

2. Έλεγχος των εισροών και των εκροών στα ΚΕΛ με συνεχή δειγματοληψία και μικροβιολογικές αναλύσεις στα εργαστήρια της Γενικής Διεύθυνσης Αποχέτευσης.

Γίνεται προγραμματισμένη δειγματοληψία λυμάτων, σύμφωνα με τις ανάγκες και την ισχύουσα νομοθεσία, στην είσοδο και έξοδο των ΚΕΛ, καθώς και σε ενδιάμεσα στάδια της επεξεργασίας και στη συνέχεια μικροβιολογικές αναλύσεις προς διαπίστωση της ποιότητας των εισερχόμενων και των επεξεργασμένων λυμάτων, με στόχο την αξιολόγηση της λειτουργίας των εγκαταστάσεων και την τήρηση των περιβαλλοντικών όρων.

Από τα αποτελέσματα των αναλύσεων, προκύπτει ότι τηρούνται τα όρια που τίθενται από τους περιβαλλοντικούς όρους των ΚΕΛ και αφορούν την ποιότητα των εκροών αυτών.

3. Αποτελέσματα ελέγχων αποχετευομένων στο δίκτυο υγρών βιομηχανικών αποβλήτων μέσω δειγματοληψιών και διενέργειας χημικών αναλύσεων λυμάτων και υγρών βιομηχανικών αποβλήτων, στα εργαστήρια της Γενικής Διεύθυνσης Αποχέτευσης.

Με βάση τα αποτελέσματα των ελέγχων και δεδομένου του πλήθους των αποχετευόμενων επιχειρήσεων (περισσότερες των 10.000) συνάγεται ότι υπάρχει εν γένει συμμόρφωση αυτών, καθώς οι επιβληθείσες κυρώσεις (ΤΥΠ) είναι ελάχιστες (π.χ. αφορούν 5 εταιρείες εντός του 2018).

4. Νέα έργα αποχέτευσης

Προκειμένου να εξασφαλιστεί, η αποχέτευση όλων των περιοχών που είναι στην αρμοδιότητα της ΕΥΔΑΠ και στερούνται σήμερα αποχέτευσης, η ΕΥΔΑΠ, σε συνεργασία με τους Δήμους, προχωρεί στο σχεδιασμό και την μελέτη των απαιτούμενων έργων αποχέτευσης και Κέντρων Επεξεργασίας Λυμάτων. Στο πλαίσιο αυτό:

- Έχει εκπονηθεί η Οριστική μελέτη για τα έργα αποχέτευσης **Καλάμου και Αγ. Αποστόλων** του Δήμου Ωρωπού και τα έργα αποχέτευσης **Καπανδρίτου -Μικροχωρίου-Πολυδενδρίου** του ιδίου Δήμου και προχωρούν οι διαδικασίες για την υλοποίηση τους.
- Είναι σε εξέλιξη ο διαγωνισμός των έργων αποχέτευσης περιοχών **Δήμου Παλλήνης** (κατασκευή του πρωτεύοντος, του δευτερεύοντος δικτύου αποχέτευσης καθώς και το τριτεύοντος δικτύου), προϋπολογισμού 60.000.000 ευρώ, το οποίο έχει ενταχθεί για χρηματοδότηση στο ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «Υποδομές Μεταφορών, Περιβάλλον & Αειφόρος Ανάπτυξη» 2014-2020, ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 14 «Διατήρηση και Προστασία του Περιβάλλοντος - Προαγωγή της Αποδοτικής Χρήσης των Πόρων (ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ).
- Εκτελείται το έργο των συλλεκτήρων αποχέτευσης στις περιοχές **Διονύσου, Ροδόπολης, Άνοιξης** και **Σταμάτας** του **Δήμου Διονύσου,** προϋπολογισμού 1.844.445 ευρώ με χρηματοδότηση σε ποσοστό 92%, με ορίζοντα ολοκλήρωσης το τέλος του 1ου εξαμήνου 2019. Το έργο έχει ενταχθεί στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Αττική 2014-2020» , στον Άξονα Προτεραιότητας «Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής στο Αστικό Περιβάλλον» και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης.

5. Δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων της επεξεργασίας των λυμάτων, στην Εθνική Βάση Δεδομένων του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

Στην ηλεκτρονική Βάση Δεδομένων της Ειδικής Γραμματείας Υδάτων δημοσιοποιούνται ποσοτικά και ποιοτικά χαρακτηριστικά των εισροών και των εκροών των κέντρων επεξεργασίας λυμάτων. Τα χαρακτηριστικά που δημοσιοποιούνται είναι τα ακόλουθα:

- Εισερχόμενη παροχή
- Εισερχόμενο φορτίο
- Ποσότητα παραγόμενης λυματολάσπης
- BOD_5, COD, SS, T-N, NH_4-N, T-P (στην είσοδο)
- BOD_5, COD, SS, T-N, NH_4-N, NO_3-N, T-P (στην έξοδο)

Η πρόσβαση στη βάση δεδομένων είναι ελεύθερη για όλους τους πολίτες.

6. Μέτρηση εισερχόμενης παροχής στο ΚΕΛ Θριασίου

Μετά τις ενέργειες στις οποίες προέβη η ΕΥΔΑΠ στην περιοχή Θριασίου (οικονομικά κίνητρα προς κατοίκους και εργολαβίες κατασκευής συνδέσεων), παρουσιάστηκε μέσα στο 2018 σημαντικότατη αύξηση της εισερχόμενης στο ΚΕΛ παροχής, η οποία βαίνει συνεχώς αυξανόμενη, σύμφωνα και με τα στοιχεία προηγούμενων ετών: Το έτος 2015 η μέση ημερήσια παροχή ήταν 2.100 $μ^3$/ημέρα, το έτος 2016 ήταν 2.400 $μ^3$/ημέρα, το τελευταίο τρίμηνο του έτους 2017 ήταν 4.000 $μ^3$/ημέρα, ξεπερνώντας το 2018 τα 4.500 $μ^3$/ημέρα.

7. Χορήγηση e-pass στα βυτιοφόρα μεταφοράς λυμάτων στο ΚΕΛ Μεταμόρφωσης

Στο πλαίσιο της ορθολογικής διαχείρισης του συστήματος ελέγχου αλλά και της ταχύτερης εξυπηρέτησης των εισερχομένων στο ΚΕΛΜ βυτιοφόρων μεταφοράς αστικών και βιομηχανικών λυμάτων τον Φεβρουάριο του 2018 τοποθετήθηκε νέο ηλεκτρονικό σύστημα ελέγχου (e-pass). Το e-pass χορηγήθηκε μετά την κατάθεση των σχετικών νομιμοποιητικών εγγράφων κάθε οχήματος. Έτσι τα οχήματα εισέρχονται στο Κέντρο με χρήση προπληρωμένης κάρτας, ακόμα και κατά τις ημέρες των αργιών.

Το 2018 εκδόθηκαν 244 ηλεκτρονικά εισιτήρια (e-pass) εισόδου βυτιοφόρων στο ΚΕΛΜ

8. Έλεγχος του θαλάσσιου οικοσυστήματος του Σαρωνικού κόλπου και του κόλπου της Ελευσίνας και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων, σε συνεργασία με ανεξάρτητο ερευνητικό φορέα (ΕΛΚΕΘΕ).

Γίνεται παρακολούθηση της εξέλιξης του οικοσυστήματος του Εσωτερικού Σαρωνικού κόλπου και του κόλπου της Ελευσίνας, υπό την επίδραση του Κέντρου Επεξεργασίας Λυμάτων Ψυττάλειας και του Κέντρου Επεξεργασίας Λυμάτων Θριασίου Πεδίου (όπως άλλωστε προβλέπεται στους ισχύοντες περιβαλλοντικούς όρους των ΚΕΛ) με την υλοποίηση σχετικών προγραμμάτων από το Ελληνικό Κέντρο Θαλασσίων Ερευνών (ΕΛ.ΚΕ.Θ.Ε.) μέσω συμβάσεων με την ΕΥΔΑΠ (επτά διαδοχικά προγράμματα έχουν χρηματοδοτηθεί από τον Σεπτέμβριο του 2005 έως σήμερα από την ΕΥΔΑΠ για την εν λόγω παρακολούθηση).

Το ΕΛΚΕΘΕ προβαίνει σε μετρήσεις, δειγματοληψίες και αναλύσεις διαφόρων παραμέτρων της υδάτινης στήλης στη διάρκεια των πλόων του Προγράμματος. Με βάση τα στοιχεία που συλλέγονται αποτυπώνεται η οικολογική κατάσταση του Εσωτερικού Σαρωνικού Κόλπου, του Κόλπου Ελευσίνας και του Όρμου Κερατσινίου, διερευνώνται πιθανές μεταβολές σε ορισμένα χαρακτηριστικά του οικοσυστήματος σε σχέση με το παρελθόν και εκτιμάται η επίδραση της εκροής των επεξεργασμένων λυμάτων και η τροφική και οικολογική κατάσταση των περιοχών. Τα αποτελέσματα δείχνουν συνεχή βελτίωση της οικολογικής κατάστασης του Σαρωνικού Κόλπου, του Κόλπου Ελευσίνας, ιδίως στα σημεία εκβολής των ΚΕΛ.

Η επεξεργασμένη εκροή του ΚΕΛΨ, διαχέεται στον Σαρωνικό Κόλπο μέσω αγωγών βαθιάς διάχυσης με μειωμένο το οργανικό φορτίο των λυμάτων κατά 93% περίπου και του αζώτου κατά 80%.

9. Για τη βέλτιστη διαχείριση των προϊόντων επεξεργασίας:

- έχει σχεδιαστεί και βαίνει προς υλοποίηση εφαρμογή για την επί τόπου επεξεργασία- σε compact μονάδα- μέρους των εισερχόμενων λυμάτων σε αντλιοστάσιο του Κεντρικού Παραλιακού Συλλεκτήρα και την επαναχρησιμοποίηση της επεξεργασμένης εκροής προς **άρδευση του Πάρκου Ελληνικού**,
- γίνεται μελέτη, σε συνεργασία με την εταιρεία "PLAGAZI, turning waste into green hydrogen", για την εγκατάσταση μονάδας στο χώρο του ΚΕΛ Μεταμόρφωσης για **παραγωγή υδρογόνου**, με την κατάλληλη μέθοδο, από την παραγόμενη στο ΚΕΛ λάσπη, η οποία επί του παρόντος μεταφέρεται στο ΚΕΛ Ψυττάλειας προς ξήρανση.
- Στο ΚΕΛΨ υπάρχουν και μονάδες **συμπαραγωγής ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας**, οι οποίες λειτουργούν με καύση βιοαερίου και φυσικού αερίου. Η παραγόμενη ηλεκτρική ενέργεια ιδιοκαταναλώνεται στο ΚΕΛΨ, συνήθως στο σύνολό της, ενώ η τυχόν περίσσεια αυτής εξάγεται προς το δίκτυο ηλεκτρικής ενέργειας της ΔΕΔΔΗΕ .

10. Πρωτοβουλίες κοινωνικής αρωγής

- Η ΕΥΔΑΠ, για τη **διασφάλιση της υγείας των πολιτών**, κατόπιν αιτήματος, επεμβαίνει ακόμη και **σε περιοχές εκτός αρμοδιότητάς** της δεδομένης της **τεχνογνωσίας** της και των **εξειδικευμένων μέσων** που διαθέτει.
- **Επεμβάσεις της ΕΥΔΑΠ** γίνονται σε **περιπτώσεις έκτακτων φαινομένων** για την προστασία της ζωής και της υγείας των πολιτών, όπως κατά τη διάρκεια της **φονικής πυρκαγιάς στο Μάτι** με τη διάθεση βυτιοφόρων και προσωπικού στην προσπάθεια αντιμετώπισης του φαινομένου (Ιούλιος 2018).
- Σύμφωνα με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο, οι αγωγοί διαμέτρου μεγαλύτερης των 30 εκατ. κατασκευάζονται από την ΕΥΔΑΠ, ενώ οι δευτερεύοντες αγωγοί ακαθάρτων διαμέτρου μέχρι και 30 εκατ. καθώς και οι συνδέσεις των ακινήτων στο δίκτυο, κατασκευάζονται από τους Δήμους. **Σε ορισμένες όμως περιπτώσεις** (π.χ. σε περίπτωση αδυναμίας κατασκευής από τους Δήμους) **η ΕΥΔΑΠ προβαίνει και στην κατασκευή συνδέσεων ακινήτων και δευτερευόντων αγωγών.**

Συμμόρφωση με κανονισμούς και εθελοντικούς κώδικες

Στην περίοδο αναφοράς δεν υπήρξαν περιστατικά μη συμμόρφωσης με κανονισμούς και εθελοντικούς κώδικες, που να αφορούν σε επιδράσεις των υπηρεσιών της ΕΥΔΑΠ στην υγεία και την ασφάλεια των πολιτών.

Δ7. Πρόσβαση σε Καθαρό Νερό, Διασφάλιση Πόρων Παροχής & Κάλυψη Δικτύου Ύδρευσης

Κυριότεροι μη χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Η ΕΥΔΑΠ προκειμένου να εξασφαλίσει την εύλογη κατανάλωση νερού των πελατών της και κατ' επέκταση να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις παροχής υπηρεσιών ύδρευσης, προμηθεύεται το ανεπεξέργαστο νερό το οποίο απαιτείται, εξ' ολοκλήρου από το Ελληνικό Δημόσιο στην είσοδο των Μονάδων Επεξεργασίας Νερού (ΜΕΝ). Μόνη εξαίρεση αποτελούν οι γεωτρήσεις Μαυροσουβάλας που είναι ιδιοκτησία της ΕΥΔΑΠ. Η Εταιρεία, διαχειρίζεται το νερό ως ένα πολύτιμο φυσικό πόρο και ως ένα πολύτιμο και ζωτικό αγαθό για τους κατοίκους της Αττικής (και όχι μόνο).

Η Εταιρεία το 2018 διένειμε κατά μέσο ετήσιο όρο 1.040.977 κ. μ. πόσιμου νερού ημερησίως σε όλη την περιοχή αρμοδιότητά της, καθώς και σε ορισμένα νησιά της Περιφέρειας του Νοτίου Αιγαίου (Κυκλάδες) αλλά και του Αργοσαρωνικού (Δήμοι Αίγινας, Αγκιστρίου) μέσω υδροφόρων πλοίων, από ειδικές παροχές, αλλά και σε κρουαζιερόπλοια και σκάφη σε λιμάνια της Αττικής κλπ. Στις Μονάδες Επεξεργασίας Νερού το νερό καθίσταται πόσιμο με τις πλέον φιλικές στο περιβάλλον και στον φυσικό πόρο μεθόδους.

Η συνεχής διασφάλιση των απαραίτητων υδατικών πόρων, η εξασφάλιση της επαρκούς επεξεργασίας τους για πόσιμο νερό άριστης ποιότητας και η ικανότητα διανομής αυτού μέσω του δικτύου ύδρευσης στους πελάτες της, αποτελούν την κύρια δραστηριότητα της ΕΥΔΑΠ.

Είναι γεγονός ότι η οποιαδήποτε εμπλοκή στην ποσοτική διασφάλισή των υδατικών πόρων και στη δυνατότητα μεταφοράς και διανομής αυτών (εγκαταστάσεις Εξωτερικών Υδραγωγείων-Τροφοδοτικό Δίκτυο πόσιμου νερού κ.ο.κ.) θα επέφερε άμεσα σημαντικές επιπτώσεις στους καταναλωτές (έλλειψη νερού), αλλά και στην ίδια την Εταιρεία (πλήγμα στην εικόνα της, μείωση εσόδων κ.ο.κ), κλιμακούμενες αναλογικά σύμφωνα με το μέγεθος του προβλήματος που δύναται να προκύψει. Με την υπεύθυνη διαχείριση του όλου θέματος, η Εταιρεία συμβάλλει στην επίτευξη των Παγκόσμιων Στόχων για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη του 3ου «ΚΑΛΗ ΥΓΕΙΑ & ΕΥΗΜΕΡΙΑ», του 6ου «ΚΑΘΑΡΟ ΝΕΡΟ & ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗ», του 11ου «ΒΙΩΣΙΜΕΣ ΠΟΛΕΙΣ & ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ» όπως αυτοί έχουν οριστεί από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών.

Σύμφωνα με το Νόμο 2744/1999 και τη Σύμβαση 20ετούς διάρκειας, μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της ΕΥΔΑΠ., που προέκυψε σε εφαρμογή του Νόμου αυτού, και η οποία Σύμβαση ισχύει από 25.10.1999 με επικείμενη ανανέωση το 2019, το Ελληνικό Δημόσιο διατηρεί την ευθύνη για την έρευνα και τη συλλογή του ανεπεξέργαστου νερού, καθώς και για την κατασκευή των απαραίτητων έργων, ώστε να διαθέτει τις αναγκαίες για την ύδρευση ποσότητες ακατέργαστου νερού στην ΕΥΔΑΠ. Η Εταιρεία από την πλευρά της, έχει την αποκλειστική ευθύνη – δικαίωμα μη μεταβιβάσιμο - για την επεξεργασία αυτού του νερού, τη διανομή του, καθώς και τη λειτουργία και συντήρηση του ιδιόκτητου δικτύου ύδρευσης, ώστε να καλύπτονται ποιοτικά και ποσοτικά οι ανάγκες υδροδότησης όλων αδιακρίτως των καταναλωτών στην περιοχή αρμοδιότητάς της.

Με την ίδια ως άνω Σύμβαση, η ΕΥΔΑΠ έχει αναλάβει (έναντι τιμήματος) τη λειτουργία και τη συντήρηση όλων των εγκαταστάσεων συλλογής και μεταφοράς ανεπεξέργαστου νερού, οι οποίες ανήκουν κατά κυριότητα στο Ελληνικό Δημόσιο, καθώς και τη σύνταξη μελετών έργων, που διασφαλίζουν την ασφαλή κατάσταση των εγκαταστάσεων και την εναλλακτική υδροδότηση των ΜΕΝ σε περιπτώσεις βλαβών. Με αυτόν τον τρόπο είναι σε θέση να ελέγχει, πρωτογενώς και με πληρότητα, τα τεχνικά έργα μεταφοράς του ανεπεξέργαστου νερού από τις πηγές, έως τις Μονάδες Επεξεργασίας Νερού (ΜΕΝ).

Με δεδομένο ότι η διάρκεια της ανωτέρω Σύμβασης μεταξύ ΕΥΔΑΠ και του Ελληνικού Δημοσίου τείνει προς την ολοκλήρωσή της, έχουν ήδη ξεκινήσει εντός του 2018 οι διαβουλεύσεις για τη σύναψη νέας σύμβασης που αναμένονται να ολοκληρωθούν εντός του 2019.

Επιπρόσθετα, η ΕΥΔΑΠ έχει αναλάβει την υποχρέωση της εκπόνησης και σύνταξης του Σχεδίου Διαχείρισης των διαθεσίμων συστημάτων παροχής ακατέργαστου ύδατος, καθώς και της διατήρησης και συνεχούς ενημέρωσης του Δημοσίου, επί των στοιχείων παροχών ανεπεξέργαστου νερού στις εκροές από τις πηγές και στις εισροές στις ΜΕΝ.

Εταιρικές πολιτικές και δέουσα επιμέλεια

Η ΕΥΔΑΠ προμηθεύεται ακατέργαστο νερό, κυρίως από επιφανειακούς υδάτινους πόρους των λεκανών απορροής Μαραθώνα, Υλίκης, Μόρνου, Ευήνου, που κατατάσσονται στην κατηγορία Α2, σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Οδηγία 75/440/ΕΟΚ περί της ποιότητας που απαιτείται για το επιφανειακό νερό που προορίζεται για την παραγωγή πόσιμου νερού.

Από τους ταμιευτήρες στις λεκάνες αυτές, μόνο αυτός της Υλίκης είναι φυσικός (λίμνη), ενώ οι υπόλοιποι έχουν δημιουργηθεί με την κατασκευή φραγμάτων σε κατάλληλα σημεία στην κοίτη των ποταμών Χαράδρου (φράγμα Μαραθώνα), Ευήνου και Μόρνου. Στις πηγές υδροληψίας που χρησιμοποιεί η ΕΥΔΑΠ περιλαμβάνονται και υπόγειοι υδατικοί πόροι, που δύναται να αξιοποιηθούν με τη λειτουργία 100 περίπου υδρογεωτρήσεων συνολικής ετήσιας αντλητικής ικανότητας 70-125 εκατ. κ. μ. νερού περίπου ανά έτος, ανάλογα με την διαθεσιμότητα των υπογείων πόρων και την πολιτική χρήσης τους.

Με βάση τις σημερινές συνθήκες λειτουργίας, οι πηγές υδροληψίας της ΕΥΔΑΠ μπορούν να διαχωριστούν ως:

- **Κύριοι υδροδότες:** Μόρνος, Εύηνος.
- **Βοηθητικοί υδροδότες:** Μαραθώνας (για την τροφοδοσία της ΜΕΝ Γαλατσίου) και Υλίκη (σε έκτακτες περιπτώσεις).
- **Εφεδρικοί υδροδότες:** υπόγειοι υδάτινοι πόροι - υδρογεωτρήσεις.

Η μεταφορά του νερού από τις πηγές υδροληψίας στις μονάδες επεξεργασίας νερού γίνεται μέσω των παρακάτω **υδραγωγείων, συνολικού μήκους 495χλμ:**

- Υδραγωγείο Μόρνου Κ.Υ. Κύριο Υδραγωγείο
- Υδραγωγείο Υλίκης Κ.Υ. Κύριο Υδραγωγείο
- Ενωτικό Υδραγωγείο Μόρνου –Υλίκης Ε.Υ. Ενωτικό Υδραγωγείο
- Ενωτικό Υδραγωγείο Μαραθώνος- Γαλατσίου Ε.Υ. Ενωτικό Υδραγωγείο
- Ενωτικό Υδραγωγείο Διστόμου Ε.Υ. Ενωτικό Υδραγωγείο
- Σήραγγα Ευήνου-Μόρνου Ε.Υ. Ενωτικό Υδραγωγείο

Παρά την μεγάλη απόσταση των κύριων υδροδοτών (Μόρνου, Ευήνου) από την Αττική, η μεγαλύτερη ποσότητα του νερού μεταφέρεται, μέσω των υδραγωγείων με τη δύναμη της βαρύτητας, χωρίς την οικονομική και περιβαλλοντική επιβάρυνση ενεργοβόρων αντλήσεων, που μόνο σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης ενεργοποιούνται, συμβάλλοντας έτσι ενεργά στη **μείωση του περιβαλλοντικού μας αποτυπώματος.**

Η ΕΥΔΑΠ διασφαλίζει την προστασία των ταμιευτήρων με την τήρηση αυστηρής νομοθεσίας (Υγειονομική Διάταξη Α5/2280/1983 για την προστασία των νερών που χρησιμοποιούνται για την ύδρευση της περιοχής πρωτευούσης από ρυπάνσεις και μολύνσεις), με έλεγχο των έργων και των δραστηριοτήτων στις ζώνες προστασίας των λεκανών απορροής των ταμιευτήρων και με δειγματοληπτικές μετρήσεις ως προς την ποιότητα του νερού των ταμιευτήρων.

Οι **τρόποι και μεθοδολογίες διαχείρισης του υδροδοτικού συστήματος** ιεραρχούνται στη λειτουργία του υφιστάμενου υδροδοτικού συστήματος, στη ρύθμιση της ροής κατάντη των ταμιευτήρων, στον επιμερισμό της απόληψης νερού ανά κύρια, δευτερεύουσα ή εφεδρική πηγή και στη μεταφορά νερού μέσω του δικτύου εξωτερικών υδραγωγείων. Μπορεί επίσης να αφο-

ρούν και σε πρόσθετα έργα για την ενίσχυση και ασφάλεια του υδροδοτικού συστήματος, εφόσον απαιτούνται.

Αντικείμενο του **Σχεδίου Διαχείρισης**, είναι η μελέτη ορθολογικών, αποδοτικών και βιώσιμων τρόπων και μεθοδολογιών διαχείρισης του Εξωτερικού Υδροδοτικού Συστήματος (ΕΥΣ), με στόχο την ποσοτικά αξιόπιστη, ποιοτικά και περιβαλλοντικά ασφαλή και οικονομικά πρόσφορη κάλυψη της ζήτησης υδρευτικού νερού στην περιοχή αρμοδιότητας της ΕΥΔΑΠ, μέσω της κατάλληλης αξιοποίησης των υδάτινων πόρων που διατίθενται για την κάλυψη της ζήτησης αυτής.

Η **διαχείριση του συστήματος υδάτινων πόρων** συνίσταται στον καθορισμό των απολήψιμων ποσοτήτων από τους ταμιευτήρες και τους υδροφορείς καθώς και στον τρόπο διοχέτευσής τους (επιμερισμού) στο δίκτυο των εξωτερικών υδραγωγείων, **ώστε να διασφαλίζεται η μακροπρόθεσμη επάρκεια των πόρων ύδρευσης** της περιοχής αρμοδιότητας της ΕΥΔΑΠ με το ελάχιστο δυνατό κόστος. Επίσης, συνίσταται και σε πρόσθετα έργα για την ενίσχυση του υδροδοτικού συστήματος, εφόσον απαιτούνται.

Ως δίκτυο εξωτερικών υδραγωγείων νοείται το σύνολο των αγωγών και λοιπών έργων (όπως αντλιοστάσια κ.λπ.) από την έξοδο των ταμιευτήρων μέχρι και τις Μονάδες Επεξεργασίας Νερού (ΜΕΝ).

Το **εξωτερικό υδροδοτικό σύστημα** απεικονίζεται στον παρακάτω χάρτη.

Το Σύστημα Υποστήριξης Αποφάσεων, το οποίο χρησιμοποιείται επιχειρησιακά καθημερινά από την ΕΥΔΑΠ για την εποπτεία και διαχείριση του υδροδοτικού συστήματος, περιλαμβάνει τις ακόλουθες συνιστώσες (υποσυστήματα):

α) Σύστημα γεωγραφικής πληροφορίας για την απεικόνιση και εποπτεία του υδροδοτικού συστήματος,

β) Σύστημα μέτρησης των υδάτινων πόρων ύδρευσης της Αθήνας,

γ) Σύστημα εκτίμησης και πρόγνωσης των υδάτινων πόρων ύδρευσης της Αθήνας,

δ) Σύστημα υποστήριξης της διαχείρισης των υδάτινων πόρων ύδρευσης της Αθήνας.

Όσον αφορά στη διασφάλιση της κάλυψης με πόσιμο νερό, αυτή γίνεται από το σύνολο των εγκαταστάσεων του δικτύου ύδρευσης.

Το **δίκτυο ύδρευσης** αποτελείται από περίπου **14.000 χιλιόμετρα τροφοδοτικών αγωγών και δικτύου διανομής**. Το **κύριο τροφοδοτικό δίκτυο (πρωτεύον δίκτυο)** έχει μήκος περίπου **1.300 χλμ** και το αποτελούν αγωγοί διαμέτρου μεγαλύτερης από φ300 χιλιοστά έως και φ2000 χιλιοστά. **Το δίκτυο διανομής** έχει μήκος περίπου **12.700km**, αποτελείται δε από το δευτερεύον και το τριτεύον δίκτυο τα οποία έχουν συνολικό μήκος αντίστοιχα 9.000 περίπου χιλιόμετρα το δευτερεύον και 3.700 χιλιόμετρα περίπου το τριτεύον. Το δίκτυο διανομής αποτελείται από αγωγούς διαμέτρου μικρότερης από φ300 χιλιοστά, που μεταφέρουν το πόσιμο νερό στους καταναλωτές.

Υπάρχουν διάσπαρτες στην περιοχή αρμοδιότητας 55 δεξαμενές συνολικής χωρητικότητας 885.000 κ. μ, 81 αντλιοστάσια συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 30.000 HP, 618 βάνες μείωσης πίεσης από Φ80 έως Φ600, 90.000 περίπου βάνες απομόνωσης, 100 σημεία τηλεπαρακολούθησης (SCADA), 783 σημεία καταγραφής και τηλεμετάδοσης δεδομένων (SMS) και 850 περίπου σημεία ποιοτικού ελέγχου πόσιμου νερού (600 για χλωριομετρήσεις και 250 για χλωριομετρήσεις και λοιπές παραμέτρους ανάλογα με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας).

Το σύνολο των ως άνω εγκαταστάσεων εξασφαλίζει την απρόσκοπτη συνεχή παροχή πόσιμου νερού και τη δυνατότητα κάλυψης των καθημερινών αναγκών των καταναλωτών στις εκάστοτε συνθήκες εποχιακής ζήτησης. Το σύνολο των εξυπηρετούμενων υδρομέτρων αγγίζει τα 2.160.000.

Η μέση ημερήσια κατανάλωση για το έτος 2018 ήταν 1.040.977 κ.μ. νερού (με ελάχιστη ημερήσια κατανάλωση: 851.636 κ. μ. τον Δεκέμβριο / 2018 και μέγιστη ημερήσια κατανάλωση: 1.255.556 κ. μ. τον Ιούλιο / 2018). Περαιτέρω τεχνικά, ποσοτικά και ποιοτικά στοιχεία μπορούν να αντληθούν από την ιστοσελίδα μας στην ενότητα ΥΔΡΕΥΣΗ.

Αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες επίδοσης

Οι εφαρμοζόμενοι μέθοδοι διαχείρισης των υδατικών πόρων χαρακτηρίζονται από:

• Επιστημονικά θεμελιωμένη ορθολογικότητα
• Αποδοτικότητα: καθ' ότι αξιοποιούν τους υδάτινους πόρους στο μέγιστο δυνατό βαθμό
• Βιωσιμότητα: καθ' ότι δεν δημιουργούν πρόβλημα εξάντλησης των υδάτινων πόρων στο μέλλον από την κάλυψη των αναγκών του σήμερα

Η **κάλυψη της ζήτησης** γίνεται με αυξημένη αξιοπιστία, μειώνοντας την πιθανότητα μη κάλυψης της απαιτούμενης ποσότητας νερού σε πολύ μικρά και αποδεκτά επίπεδα. Η έννοια της αξιοπιστίας αναφέρεται πρωτίστως στη μείωση της αβεβαιότητας που προκαλεί η μεταβλητότητα της φυσικής προσφοράς υδάτινων πόρων (ξηρασίες), αλλά περιλαμβάνει και άλλες πηγές αβεβαιότητας, όπως τα δυσμενή έκτακτα περιστατικά (βλάβες) κατά τη διάρκεια έργων στο υδροδοτικό σύστημα, για τα οποία η ΕΥΔΑΠ μεριμνά διασφαλίζοντας την αντιμετώπισή τους. Επίσης, η κάλυψη της ζήτησης γίνεται με νερό ασφαλούς ποιότητας χωρίς να δημιουργούνται προβλήματα στο περιβάλλον (οικοσυστήματα) λόγω υπέρμετρης αποστέρησης νερού, προκειμένου αυτό να διατεθεί για υδρευτική χρήση. Τέλος, η κάλυψη της ζήτησης γίνεται πάντα με στόχο τον πλέον πρόσφορο οικονομικά τρόπο.

Η ΕΥΔΑΠ διαχειρίζεται τη ζήτηση του νερού, αναπτύσσοντας προγράμματα **μείωσης των διαρροών,** (διαχείριση πίεσης – υδροδοτικές ζώνες, άμεση αποκατάσταση βλαβών –θραύσεων αγωγών του δικτύου ύδρευσης, εξυγιάνσεις και αντικαταστάσεις των Δικτύων Ύδρευσης) με στόχο όχι μόνο την εξυπηρέτηση των πελατών, αλλά και την προστασία από σπατάλη του φυσικού πόρου.

Σήμερα η ΕΥΔΑΠ παρέχει **άριστης ποιότητας πόσιμο νερό**, στην απαραίτητη ποσότητα και πίεση, ανεξάρτητα αν η Εταιρεία σε όλες τις περιοχές έχει την αρμοδιότητα διαχείρισης του Δικτύου Ύδρευσης πρωτογενώς, ή σε ορισμένες από αυτές η διαχείριση του τοπικού δικτύου γίνεται από τους οικείους ΟΤΑ. Για τις ελάχιστες εκείνες περιοχές που δεν υδροδοτούνται με νερό από την ΕΥΔΑΠ αλλά από υδρογεωτρήσεις, κυρίως στη Δυτική Αττική, η ΕΥΔΑΠ έχει δρομολογήσει σειρά παρεμβάσεων και δράσεων, σε συνεργασία με τους ΟΤΑ, ώστε σε σύντομο χρονικό διάστημα να συμπεριληφθούν και αυτές στο σύνολο των περιοχών που θα λαμβάνουν νερό από την ΕΥΔΑΠ.

Στην κατεύθυνση αυτή δρομολογήθηκε εντός του 2018 η δημοπράτηση της κατασκευής νέου χαλύβδινου τροφοδοτικού αγωγού Φ500 μήκους 15km περίπου, μέσω του οποίου θα υδροδοτηθεί η **περιοχή της Κινέττας** που μέχρι σήμερα δεν υδροδοτείται με νερό ΕΥΔΑΠ, ενώ βρίσκεται σε εξέλιξη από πλευράς Δήμου Μεγαρέων σε συνεργασία με την ΕΥΔΑΠ Α.Ε. η εκπόνηση μελέτης για την τροφοδότηση του **Αλεποχωρίου και λοιπών κοντινών περιοχών της ευρύτερης περιοχής του Δήμου Μεγαρέων.** Παράλληλα έχει ξεκινήσει η κατασκευή του υποθαλάσσιου τροφοδοτικού αγωγού που θα ενώσει τη Σαλαμίνα με την Αίγινα με ευθύνη και αρμοδιότητα της Περιφέρειας Αττικής μέσω του οποίου θα υδροδοτηθεί με νερό ΕΥΔΑΠ και το **νησί της Αίγινας**.

Επιπρόσθετα έχει προβλεφθεί στο 5ετές επενδυτικό πρόγραμμα της Εταιρείας, η παραλαβή δικτύων ύδρευσης από ΟΤΑ, των οποίων τη διαχείριση σήμερα έχουν οι ίδιοι, αλλά και η παραλαβή της διαχείρισης δικτύων ύδρευσης από ΟΤΑ εκτός αρμοδιότητας ΕΥΔΑΠ.

Στο πλαίσιο αυτό τον Δεκέμβριο του 2017 το ΔΣ της ΕΥΔΑΠ αποφάσισε την παραλαβή κατά κυριότητα του υπολοίπου **Δικτύου Ύδρευσης της Σαλαμίνας** (το νησί υδροδοτείται ήδη κατά 50% από την ΕΥΔΑΠ ΑΕ) προσθέτοντας στο πελατολόγιό της 20.000 περίπου υδροπαροχές και 300 περίπου km δικτύου ενώ το 2018 παρελήφθη **το δημοτικό δίκτυο της Μαγούλας από το Δήμο Ελευσίνας και το Δημοτικό Δίκτυο του οικισμού Αγίου Δημητρίου του Δήμου Πεντέλης –Βριλησσίων** που προσέθεσαν στην ΕΥΔΑΠ 43 περίπου km δικτύου και 2500 υδροπαροχές ακινήτων ενώ παράλληλα δρομολογήθηκε η παραλαβή των Δημοτικών Δικτύων ύδρευσης και αποχέτευσης αλλά και του Βιολογικού Καθαρισμού του Δήμου Μεγάρων και όμορων περιοχών του, τα οποία εκτιμάται ότι θα ολοκληρωθούν εντός του 2019.

Η κατανομή των απολήψεων των υδατικών πόρων που διατίθενται για την κάλυψη του συνόλου των αναγκών υδροδότησης (ΕΥΔΑΠ ΑΕ, ΟΤΑ, Οργανισμών κ.α) αναλύεται σύμφωνα με τη χρήση του 2018 όπως παρακάτω:

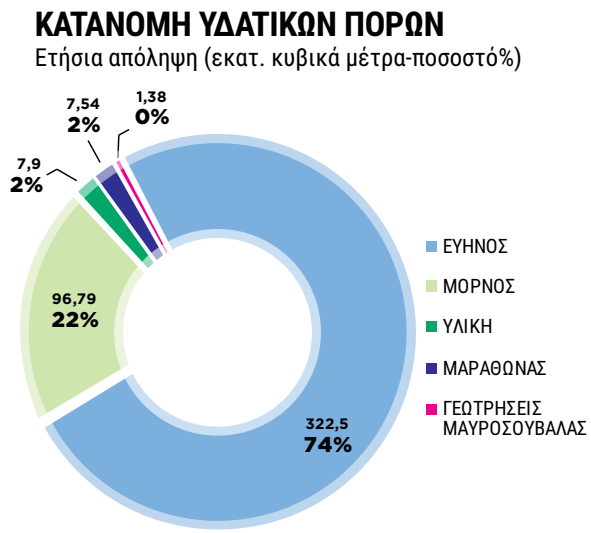

Η παραπάνω κατανομή αφορά στη βέλτιστη διαχείριση των υδάτινων πόρων για το συγκεκριμένο έτος. Οι απολήψεις μετρούνται στις πηγές υδροληψίας με παροχόμετρα και οι χρονοσειρές καταγράφονται σε σχεσιακή βάση δεδομένων.

Δ8. Αξιόπιστο Δίκτυο Ύδρευσης & Υδατική Απόδοση

Κυριότεροι μη χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Για την ΕΥΔΑΠ, η διασφάλιση σε όλη την έκταση του υδροδοτικού συστήματος επαρκούς ποσότητας πόσιμου νερού υψηλής ποιότητας σε συνθήκες αποδεκτής πίεσης, με παράλληλη προστασία του φυσικού πόρου, αποτελεί κύρια προτεραιότητα.

Ο σχεδιασμός, η κατασκευή, η λειτουργία, η συντήρηση και η συνεχής ανάπτυξη του δικτύου ύδρευσης είναι μια πολύπλοκη πολυπαραγοντική διαδικασία, που απαιτεί υψηλή τεχνογνωσία.

Το υδροδοτικό σύστημα μιας περιοχής, μέσω του οποίου διασφαλίζεται η τροφοδοσία της με πόσιμο νερό, περιλαμβάνει ένα σύστημα από δεξαμενές, τροφοδοτικούς (κύριους) αγωγούς,

αγωγούς διανομής και υδροπαροχές. Όταν, λοιπόν αναφερόμαστε στο «δίκτυο ύδρευσης» εννοούμε το σύνολο των αγωγών που μεταφέρουν διυλισμένο νερό, από τις κατά τόπους Μονάδες Επεξεργασίας Νερού μέχρι τα υδρόμετρα των καταναλωτών. Πρόκειται για το κύριο τμήμα του συνόλου των εγκαταστάσεων μίας Εταιρείας ύδρευσης που στο μεγαλύτερό του μέρος είναι υπόγειο. Το δίκτυο ύδρευσης παρέχει νερό υπό πίεση κατάλληλο για πόση, σύμφωνα με τις ισχύουσες, στην Ελλάδα, προδιαγραφές προς όλους τους καταναλωτές.

Η έκταση της υδροδοτούμενης περιοχής, η μορφολογία του εδάφους, η πυκνότητα του πληθυσμού και η εκτιμώμενη μεταβολή καθώς και η γεωγραφική του κατανομή, το ύψος των κτιρίων, η αναμενόμενη κατανάλωση με υπολογισμό μέσης ημερήσιας -χαμηλής και υψηλής - είναι κάποιοι από τους παράγοντες που καθορίζουν την ποσότητα του παρεχόμενου πόσιμου νερού, την πίεση της παροχής και κατ' επέκταση τον ορθολογικό σχεδιασμό του δικτύου.

Ως περιοχή αρμοδιότητας της ΕΥΔΑΠ ορίστηκε η μείζων περιοχή της Πρωτεύουσας, όπως αυτή καθορίζεται στον Ιδρυτικό της Νόμο 1068/1980. Με το νόμο 2744/1999 δόθηκε η δυνατότητα στην ΕΥΔΑΠ να επεκτείνει τις δραστηριότητές της, υπό όρους εντός και εκτός του Λεκανοπεδίου της Αττικής. Πιο αναλυτικά μπορεί κανείς να ενημερωθεί στην αντίστοιχη ενότητα, όπου περιγράφεται η περιοχή Αρμοδιότητας της ΕΥΔΑΠ, με τα διοικητικά όρια των Δήμων και των Κοινοτήτων, τους οποίους υδρεύει είτε απευθείας με διαχείριση του δικτύου από την ίδια, είτε με ειδικές παροχές (ενίσχυση δικτύου), όπου η διαχείριση του δικτύου γίνεται από τις επιμέρους Τοπικές Αρχές.

Αντικείμενο της ΕΥΔΑΠ είναι η εύρυθμη λειτουργία, συντήρηση και βελτίωση του δικτύου διανομής πόσιμου νερού (κύριοι τροφοδοτικοί αγωγοί, αγωγοί διανομής, παροχές, δεξαμενές, αντλιοστάσια και εξοπλισμός τους) σε όλη τη γεωγραφικά εκτεταμένη περιοχή αρμοδιότητάς της.

Απώτερος σκοπός είναι η πιο ορθολογική διαχείρισή του και η βελτιστοποίηση της ποιότητας του παρεχόμενου πόσιμου νερού. Στρατηγικό στόχο της ΕΥΔΑΠ αποτελεί η σταδιακή παραλαβή των δικτύων ύδρευσης όλων των Δήμων της Αττικής.

Η υπεύθυνη διαχείριση του δικτύου ύδρευσης και η διασφάλιση της υδατικής απόδοσης συντελεί στην ανταπόκριση στις ανάγκες και τις προσδοκίες των ενδιαφερομένων μας μερών και στην αύξηση της εμπιστοσύνης τους προς την Εταιρεία . Με τον τρόπο αυτό η ΕΥΔΑΠ συμβάλλει θετικά στη Βιώσιμη Ανάπτυξη και συγκεκριμένα στην επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης 6 «ΚΑΘΑΡΟ ΝΕΡΟ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗ», 8 «ΑΞΙΟΠΡΕΠΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ» και 12 «ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΩΓΗ», όπως αυτοί έχουν οριστεί από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, που συντελούν στη σταδιακή βελτίωση της παγκόσμιας αποδοτικότητας των πόρων τόσο στην κατανάλωση όσο και στην παραγωγή και στην προσπάθεια διαχωρισμού της οικονομικής ανάπτυξης από την περιβαλλοντική υποβάθμιση.

Εταιρικές πολιτικές και δέουσα επιμέλεια. Αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες επίδοσης

Για την υλοποίηση του αντικειμένου αυτού απαιτείται η εκτέλεση των παρακάτω βασικών κατηγοριών δραστηριοτήτων:

Παρακολούθηση και βελτίωση λειτουργίας δικτύου ύδρευσης (παρακολούθηση ζήτησης, παρακολούθηση πίεσης, τροποποιήσεις ζωνών πίεσης κ.λπ.).

Η Αττική χαρακτηρίζεται από έντονο εδαφικό ανάγλυφο. Η ΕΥΔΑΠ παρέχει νερό σε περιοχές με υψόμετρο εδάφους από 0 έως και 600 μέτρα από το επίπεδο της θάλασσας. Προκειμένου να ελέγχεται καλύτερα η πίεση των αγωγών, δημιουργήθηκαν ζώνες πίεσης, δηλαδή εδαφικές περιοχές ανά 30 έως 40 μέτρα υψομετρικής διαφοράς, οι οποίες έχουν συγκεκριμένη πίεση. Το εύρος πιέσεων εντός των υδραυλικών ζωνών κυμαίνεται από 2 έως 12 atm με τη συντριπτική πλειοψηφία να κυμαίνεται στις 4-6 atm. Το δίκτυο ύδρευσης παρακολουθείται σε 24ωρη βάση από σύστημα τηλελέγχου – τηλεχειρισμού (SCADA). Για την επίτευξη της καλύτερης διαχείρισης του δικτύου η ΕΥΔΑΠ το 2017 εγκατέστησε 20 νέα παροχόμετρα σε τροφοδοτικούς αγωγούς του δικτύου και 40 σταθμούς τηλεμετρίας επιπρόσθετα των υφισταμένων ανεβάζοντας το συνολικό αριθμό σταθμών τηλεμετρίας σε 783, τους σταθμούς SCADA στους 100 και τον αριθμό των παροχομέτρων σε περίπου 100.

Συντήρηση δικτύου – προληπτική και έκτακτη (συντήρηση αντλιοστασίων, βανών –πυροσβεστικών κρουνών, καθαρισμός δεξαμενών, επισκευές διαρροών αγωγών – παροχών κλπ.).

Η προληπτική συντήρηση των αγωγών προκύπτει κυρίως από την στατιστική ανάλυση των βλαβών. Ανάλογες δράσεις δρομολογούνται από την ΕΥΔΑΠ και για την συντήρηση των τροφοδοτικών αγωγών του δικτύου ύδρευσης μέσω συγκεκριμένων σύγχρονων μεθόδων παρέμβασης, καθώς και για το σύνολο των λοιπών υποστηρικτικών υποδομών του Δικτύου Ύδρευσης (αντλιοστάσια, δεξαμενές, φρεάτια ειδικών υδροπαροχών και μεγάλων βανών, πυροσβεστικά υδροστόμια κ.ο.κ.).

Πέραν των ανωτέρω οι προκύπτουσες καθημερινές βλάβες του δικτύου ύδρευσης που προκαλούν διαρροές ή θραύσεις στο δίκτυο, συλλέγονται στο τηλεφωνικό κέντρο βλαβών – παραπόνων της ΕΥΔΑΠ (1022) και δρομολογούνται για επισκευή στους αρμόδιους τεχνικούς των Τομέων Ύδρευσης. Η επισκευή τους υλοποιείται άμεσα, έτσι ώστε να ελαχιστοποιηθεί η όχληση που προκαλείται στους καταναλωτές – πελάτες και να αποκαθίσταται η ομαλή υδροδότηση των περιοχών όπου το δίκτυο εμφανίζει βλάβες.

Ενδεικτικά αναφέρεται ότι το 2018 οι συνολικές διαρροές – θραύσεις τόσο αγωγών όσο και δικλείδων στο σύνολο των δικτύων που χειρίζεται η ΕΥΔΑΠ. ανήλθαν σε περίπου 6.200. Οι διαρροές αυτές επισκευάστηκαν στο σύνολό τους άμεσα από τις Υπηρεσίες της Γενικής Διεύθυνσης Ύδρευσης.

Αντικατάσταση και Εξυγίανση υφισταμένων αγωγών δικτύων και υδροπαροχών ακινήτων.

Το υφιστάμενο δίκτυο της ΕΥΔΑΠ αποτελείται από αγωγούς διαφορετικών διατομών αλλά και διαφορετικών υλικών οι οποίοι έχουν τοποθετηθεί στην πορεία των ετών για την ύδρευση της Αττικής. Πολλοί από τους αγωγούς αυτούς βρίσκονται σε λειτουργία επί σειρά ετών, λόγω δε των αρχικών συνθηκών τοποθέτησής τους και εξαιτίας της ανάπτυξης της πόλης και των αλλεπάλληλων διαμορφώσεων των δρόμων και λοιπών κοινοχρήστων χώρων, σε συνδυασμό με τις λοιπές οχλήσεις (κυκλοφορία οχημάτων, άλλοι εξωγενείς παράγοντες), έχουν υποστεί σημαντικές καταπονήσεις που οδηγούν σε συχνές θραύσεις. Ομοίως και οι υδροπαροχές των ακινήτων, που υδρεύονται από τους αγωγούς αυτούς χαρακτηρίζονται από την ίδια παλαιότητα και εμφανίζουν παρόμοιες με τους αγωγούς καταπονήσεις. Οι συνθήκες λειτουργίας των αγωγών αυτών αξιολογούνται από την ΕΥΔΑΠ και στη συνέχεια οριοθετούνται και εφαρμόζονται προγράμματα αντικαταστάσεων με νέους αγωγούς και υδροπαροχές ακινήτων κατασκευαζόμενα από τα πλέον σύγχρονα υλικά.
Το 2017 και το 2018 η ΕΥΔΑΠ προγραμμάτισε και αντικατέστησε συνολικά 85.400 μμ. αγωγών διατομής Φ110, Φ160, Φ200, κοκ και εξυγίανε περίπου 25.500 υδροπαροχές ακινήτων, ενώ ολοκλήρωσε και τη μαζική αντικατάσταση 200.000 περίπου υδρομετρητών ακινήτων αντικαθιστώντας ισόποσα παλαιά οικιακά υδρόμετρα σε διάφορους Δήμους της περιοχής αρμοδιότητάς της.
Ειδικότερα, στους Δήμους Χαλανδρίου και Παλαιού Φαλήρου η ΕΥΔΑΠ αντικατέστησε 80.000 παλαιά οικιακά υδρόμετρα με νέα υδρόμετρα σύγχρονης τεχνολογίας **(smart meters)** και το 2018 ξεκίνησε το πρόγραμμα αντικατάστασης 1066 παλαιών υδρομετρητών ειδικών παροχών διατομών 2 ιντσών έως 6 ιντσών, με την τοποθέτηση αντίστοιχων υδρομετρητών σύγχρονης τεχνολογίας (smart meters), το οποίο θα ολοκληρωθεί εντός του 2019.
Η ΕΥΔΑΠ δρομολογεί εντός του 2019 την τοποθέτηση 300.000 νέων υδρομετρητών (smart meters) προς αντικατάσταση υφιστάμενων παλαιότερης τεχνολογίας σε διάφορες περιοχές, υλοποιώντας αφενός το επενδυτικό της πρόγραμμα και με παράλληλες δράσεις που βρίσκονται σε εξέλιξη, αφετέρου τη μετάβαση στο έξυπνο δίκτυο (smart water network) και στις σύγχρονες τεχνολογίες.
Επιπρόσθετα των ανωτέρω, η ΕΥΔΑΠ συνεχίζει να τοποθετεί **Νέες κοινές Παροχές και Ειδικές Παροχές σε ακίνητα,** λοιπές εγκαταστάσεις και φορείς, ικανοποιώντας τα αιτήματα που υποβάλλονται από τους ενδιαφερόμενους (καταναλωτές, ΟΤΑ, βιομηχανίες κοκ). Τα αιτήματα των καταναλωτών που αιτούνται τη χορήγηση νέων υδροπαροχών μελετώνται από την ΕΥΔΑΠ και εφ' όσον εγκριθούν, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στον Κανονισμό Λειτουργίας Δικτύων Ύδρευσης, υλοποιούνται με την τοποθέτηση των υδροπαροχών.
Οι παροχές υδροδότησης που συνδέονται με τους αγωγούς του δικτύου ύδρευσης, διακρίνονται σε:
Ύδρευσης, πυροσβεστικές, κοινοχρήστων χώρων ακινήτων, άρδευσης δημόσιων ή δημοτικών χώρων, προσωρινές για εργοταξιακή ή άλλη χρήση. Το 2018 η ΕΥΔΑΠ Α.Ε. τοποθέτησε περίπου 4.000 οικιακές παροχές, ειδικές και πυροσβεστικές παροχές.

Παραλαβές νέων δικτύων

Η ΕΥΔΑΠ παραλαμβάνει εντός της περιοχής αρμοδιότητάς της Δίκτυα Ύδρευσης, των οποίων τη διαχείριση έχει ο οικείος ΟΤΑ.
Η παραλαβή των εν λόγω Δικτύων, που σήμερα εστιάζονται κυρίως στην Ανατολική και Δυτική Αττική, αποτελεί στρατηγικό στόχο της ΕΥΔΑΠ, καθ' ότι συναρτάται με την διεύρυνση των δραστηριοτήτων της, σε συνδυασμό με τη χορήγηση άριστου ποιοτικά νερού σε όλους τους κατοίκους του Λεκανοπεδίου, αλλά και την καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών στις εν λόγω περιοχές.
Η παραλαβή των Δημοτικών Δικτύων Ύδρευσης από την ΕΥΔΑΠ. δεν συντελείται μονομερώς. Βασική προϋπόθεση προς τούτο αποτελεί η θετική απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου, που επιθυμεί να παραδώσει το δίκτυό του στην ΕΥΔΑΠ.
Το 2018 υπήρξαν σημαντικές διεργασίες της ΕΥΔΑΠ με Δήμους της Δυτικής κυρίως αλλά και της Ανατολικής Αττικής, στην κατεύθυνση παράδοσης από τους Δήμους και παραλαβής από την ΕΥΔΑΠ των Δημοτικών Δικτύων Ύδρευσης. Χαρακτηριστικότερο παράδειγμα αποτελεί η Απόφαση Παραλαβής του υπολειπόμενου Δικτύου **Ύδρευσης της Σαλαμίνας**, καθώς και οι παραλαβές των **Δημοτικών Δικτύων Μαγούλας του Δήμου Ελευσίνας** και του **οικισμού Αγίου Δημητρίου** του **Δήμου Πεντέλης**, που προσέθεσαν αθροιστικά στο Δίκτυο της ΕΥΔΑΠ περίπου 22.500 υδροπαροχές.
Παράλληλα, βρίσκονται σε τελικό στάδιο οι διαβουλεύσεις με:
• τον **Δήμο Μεγαρέων** για την Παράδοση και Παραλαβή των δικτύων ύδρευσης όλων των περιοχών του Δήμου (Μέγαρα, υπόλοιπο Ν. Περάμου, Κινέττας, κοκ), ενώ ήδη έχουν ξεκινήσει προκαταρκτικές συζητήσεις με τους **Δήμους Μαραθώνα και Μαρκοπούλου από την Ανατολική Αττική**.
Υπό προϋποθέσεις η ΕΥΔΑΠ δύναται να αναλάβει την τροφοδοσία και διαχείριση δικτύων και σε περιοχές εκτός αρμοδιότητάς της.
Το 2009 εγκρίθηκε ο νέος **Κανονισμός Λειτουργίας Δικτύου Ύδρευσης**, με τον οποίο ρυθμίζονται με λεπτομέρειες τα σημαντικότερα θέματα λειτουργίας της Εταιρείας. Στον κανονισμό αυτόν προσχωρεί ευθέως ο καταναλωτής με την υπογραφή της σύμβασης υδροδότησης με την ΕΥΔΑΠ.
Τέλος, με την υπ' αριθμ. 15858/4-4-2007 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΥΔΑΠ ΑΕ και κατ΄ εφαρμογή της υποχρέωσης που προβλέπεται στο άρθρο 7 παρ. 3 του ν.3429/2005 για όλες τις Δημόσιες Επιχειρήσεις και Οργανισμούς, εγκρίθηκε ο **Χάρτης Υποχρεώσεων προς τους Καταναλωτές της Εταιρείας (ΧΥΚ)**. Σε αυτόν περιλαμβάνονται οι βασικές υποχρεώσεις της Εταιρείας προς τους Καταναλωτές, οι χρόνοι ικανοποίησής τους, καθώς και ο τρόπος διεκδίκησης των δικαιωμάτων αυτών από τους Καταναλωτές. Το κείμενο του ΧΥΚ της ΕΥΔΑΠ είναι σύντομο, περιεκτικό και εύληπτο και είναι διαθέσιμο στον Ιστότοπο της ΕΥΔΑΠ στην αντίστοιχη ενότητα: https://www.eydap.gr/CustomerSupport/CustomerLiability/.
Οι ραγδαίες διεθνείς εξελίξεις στον χώρο των επιχειρήσεων, η ευθύνη της υδροδότησης του 40% και πλέον του πληθυσμού της Ελλάδας, η οικιστική επέκταση και φυσικά η υποχρέωση προς τους πελάτες της Εταιρείας καθιστούν επιβεβλημένη την ανοδική πορεία της ΕΥΔΑΠ, προκειμένου να υλοποιήσει έργα αποφα-

σιστικής σημασίας και αυξημένων αποδόσεων.
Για την πετυχημένη πορεία της Εταιρείας, βασικές προϋποθέσεις είναι η επικέντρωση των προσπαθειών στην ικανοποίηση του πελάτη, στην ορθολογική διαχείριση και προστασία των υδατικών πόρων και στη διατήρηση μιας αμφίδρομης και εποικοδομητικής σχέσης Εταιρείας – Πελατών, με στόχο τη βελτίωση της παροχής υπηρεσιών της Εταιρείας. Γι' αυτό το σκοπό η Εταιρεία έχει εντάξει στις στρατηγικές δράσεις της για τη βέλτιστη διαχείριση του δικτύου της, τα εξής:

• Την εφαρμογή σύγχρονων τεχνολογιών διαχείρισης της πίεσης στο δίκτυο ύδρευσης **(pressure management)**, που έχει ως αποτέλεσμα την αποφυγή άσκοπης καταπόνησης των αγωγών του δικτύου από υπερβολικές πιέσεις και κατ' επέκταση την αποφυγή θραύσεων του δικτύου, επιτυγχάνοντας έτσι αύξηση του χρόνου ζωής σε μεγάλο μήκος του με σημαντικό οικονομικό όφελος.

• Απαραίτητη προϋπόθεση γι' αυτό αποτελεί η **αξιόπιστη και οργανωμένη συλλογή δεδομένων από τις βλάβες, τη λειτουργία κλπ**. ώστε μέσω δομημένων και συνεργάσιμων εφαρμογών να επιτυγχάνεται η περαιτέρω επεξεργασία και στατιστική αξιοποίηση των συλλεχθέντων στοιχείων.

• Ο κύριος στόχος στη διαδικασία συντήρησης εστιάζεται στον εντοπισμό της συχνότητας εμφάνισης βλαβών, στην ταχύτητα και ποιότητα των επισκευών, στον προσδιορισμό της γεωγραφικής διασποράς τους, στην αιτία εμφάνισης αυτών κλπ. προκειμένου να καταρτίζεται **ολοκληρωμένο και συστηματικό πρόγραμμα συντήρησης του δικτύου ύδρευσης**.

• Προς τούτο έχει ενταχθεί στο πενταετές επενδυτικό πρόγραμμα της Εταιρείας μας, εφαρμογή ενός στοχευμένου, με τεκμηριωμένη προτεραιότητα **προγράμματος αντικατάστασης δικτύου ύδρευσης**, το οποίο περιλαμβάνει την αντικατάσταση περίπου 150 χλμ. αγωγών που αντιστοιχεί περίπου στο 1,5% του συνολικού μήκους του δικτύου κατά έτος, ακολουθώντας και **τηρώντας τις παγκόσμιες βέλτιστες πρακτικές**.

Με τα ανωτέρω, σε συνδυασμό με τις λοιπές δράσεις και παρεμβάσεις που ήδη έχουν δρομολογηθεί (μαζικές αντικαταστάσεις υδρομετρητών, παρεμβάσεις σε τροφοδοτικούς αγωγούς, συντήρηση και ανακαίνιση υφιστάμενων υποδομών όπως αντλιοστασίων, φρεατίων υδροπαροχών και βανών, δρομολόγηση λειτουργικών παρεμβάσεων στο δίκτυο μέσω σύγχρονων λογισμικών και εκσυγχρονισμός των υφιστάμενων δομών λειτουργίας), εκτιμάται ότι θα επιτευχθεί αποτελεσματικότερη λειτουργία του δικτύου ύδρευσης, συνεπής αξιόπιστη και αδιάλειπτη παροχή νερού, βελτίωση του επιπέδου παροχής υπηρεσιών προς τους καταναλωτές και εν τέλει βελτίωση της συνολικής εταιρικής εικόνας σχετικά με την απόδοση των υπηρεσιών της.

Στόχος της ΕΥΔΑΠ στον Τομέα της Ύδρευσης αποτελεί η σταθερή και στοχευμένη μετάβαση στις νέες τεχνολογίες με την παρακολούθηση και αξιοποίηση όλων των σύγχρονων τάσεων της προηγμένης τεχνολογικά διεθνούς αγοράς νερού.

Στην κατεύθυνση αυτή, σειρά στελεχών της ΕΥΔΑΠ παρακολουθεί τις δράσεις διεθνών οργανισμών νερού, παρακολουθεί διεθνείς εκθέσεις σχετικές με το νερό, επισκέπτεται μεγάλα εργοστάσια παραγωγής υλικών και οργάνων και βρίσκεται σε συνεχή διαβούλευση με άλλες προηγμένες εταιρείες νερού αλλά και διεθνείς πρακτικές, που έχουν ενσωματώσει ή έχουν ξεκινήσει την ενσωμάτωση νέων τεχνολογιών με σκοπό τη μετάβαση στο έξυπνο δίκτυο (smart water network).

Δ9. Προσιτό Τιμολόγιο Εξυπηρέτηση Πελατών

Κυριότεροι μη χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Η παροχή ενός προσιτού τιμολογίου υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης στους καταναλωτές αποτελεί ένα ουσιαστικό θέμα βιώσιμης ανάπτυξης για την ΕΥΔΑΠ, καθώς της επιτρέπει να ικανοποιεί τις βασικές ανάγκες και προσδοκίες των πολιτών για καθαρό και φθηνό νερό και αξιόπιστες υπηρεσίες αποχέτευσης. Ταυτόχρονα, το κλιμακωτό τιμολόγιο αποτρέπει την σπατάλη του πόρου και συνεισφέρει στην επίτευξη του 6ου Στόχου Βιώσιμης Ανάπτυξης του ΟΗΕ «ΚΑΘΑΡΟ ΝΕΡΟ ΚΑΙ ΥΓΙΕΙΝΗ», που αναφέρεται στην πρόσβαση σε καθαρό νερό και συνθήκες υγιεινής, για όλους τους πολίτες.

Προκειμένου να ανταποκριθεί στις προσδοκίες αυτές, η ΕΥΔΑΠ λειτουργεί με γνώμονα την ελαχιστοποίηση των κινδύνων, με έμφαση στην αποτελεσματική παρακολούθηση και διαχείριση τους, ώστε να διατηρηθεί η σταθερότητα και η συνέχεια των εργασιών της.

Ως προς το προσιτό τιμολόγιο που παρέχει στους πελάτες της, η Εταιρεία μέσω της Γενικής Διεύθυνσης Πελατών, διαμορφώνει συνολικό πλαίσιο και εισηγείται στρατηγικές πολιτικές και διαδικασίες διαχείρισης και ελέγχου των κινδύνων που σχετίζονται με αυτό. Ενδεικτικά, αναφέρουμε:

Σύμβαση με το Ελληνικό Δημόσιο

Από τη χρήση του 2004 εκκρεμεί η σύναψη έγγραφης συμφωνίας όπως ορίζεται στο άρθρο 15 της από 9.12.1999 Σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Εταιρείας, η οποία θα καθορίζει το τίμημα του απολημφθέντος μη επεξεργασμένου ύδατος.

Ελλείψει γραπτής συμφωνίας, η Εταιρεία συνεχίζει και μετά την 30.06.2013, να συμψηφίζει το τίμημα του αδιύλιστου ύδατος που αντλεί με τις υπηρεσίες συντήρησης και λειτουργίας που προσφέρει για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν στην Εταιρεία Παγίων "ΕΥΔΑΠ ΝΠΔΔ", ενώ παράλληλα βρίσκονται στο στάδιο διαβούλευσης με τους αρμόδιους φορείς οι όροι της συμφωνίας.

Αλλαγές στην τιμολόγηση των υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης θα επιφέρει η εφαρμογή της ΚΥΑ 135275 (αρ. 3, παρ.9), ΦΕΚ 1751/22.05.2017 «Έγκριση Γενικών Κανόνων Κοστολόγησης και Τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του».

Οφειλές Πελατών

Παρά τη γενικότερη οικονομική κρίση που πλήττει τα νοικοκυριά, οι οφειλές των πελατών, με τη συστηματική και επίμονη προσπάθεια των Υπηρεσιών συγκρατούνται περίπου στα ίδια επίπεδα με πέρυσι, ελλοχεύοντας όμως πάντα του κινδύνου της διόγκωσής τους.

Η ετήσια συνολική τιμολογημένη κατανάλωση νερού για το 2018 ανέρχεται σε 294.511.032 κ.μ.. Εκτενή αναφορά στην κατανομή των καταναλώσεων υπάρχει στην υποενότητα «Επισκόπηση Δραστηριοτήτων - Εξέλιξη κατανάλωσης νερού και τιμολογημένων εσόδων πώλησης νερού & χρήσης υπονόμων» σελ.6.

Από τις 16/12/2013 το τιμολόγιο υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης της Εταιρείας καθορίζεται με βάση το ΦΕΚ 3188Β/16.12.201 ως ακολούθως:

ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ		
ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΤΙΜΟΛΟΓΙΟΥ	**ΜΗΝΙΑΙΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ**	**€/Μ³**
	ΥΔΡΕΥΣΗ (ισχύει από 16.12.2013- ΦΕΚ 3188Β/16.12.2013)	
	Κατηγορία ΙΙ	
ΓΕΝΙΚΟ ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ-ΟΙΚΙΑΚΗ ΧΡΗΣΗ	0-5	0,3500
	5-20	0,6400
	20-27	1,8300
	27-35	2,5600
	άνω των 35	3,2000
		*Η υποχρεωτική κατανάλωση 2μ³/μήνα, αναστέλλεται για όσο χρόνο υπάρχει διακοπή υδροδότησης με αφαίρεση μετρητή
Κατηγορία ΙΙ		
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ- ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ		
	μέχρι 1.000	0,8300
	Άνω των 1.000	0,9800
Κατηγορία ΙΙΙ		
ΔΗΜΟΣΙΑ-ΔΗΜΟΤΙΚΑ -ΝΠΔΔ	ανεξαρτήτως μηνιαίας κατανάλωσης	0,9800
Κατηγορία IV		
ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΚΑ	ανεξαρτήτως μηνιαίας κατανάλωσης	0,2300
Κατηγορία V		
ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΔΙΚΤΥΩΝ ΔΗΜΩΝ & ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ -ΥΔΡΟΔΟΤΗΣΗ ΝΗΣΩΝ	ανεξαρτήτως μηνιαίας κατανάλωσης	0,4800
Κατηγορία VI		
ΕΦΟΔΙΑΣΜΟΣ ΠΛΟΙΩΝ	ανεξαρτήτως μηνιαίας κατανάλωσης	2,4000
Κατηγορία VII		
ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	ανεξαρτήτως όγκου ακινήτου και κατηγορίας κατανάλωσης	11,0100
Κατηγορία VIII		
ΑΔΥΙΛΙΣΤΟ ΝΕΡΟ	για ολόκληρη την κατανάλωση που πραγματοποιείται από όλους τους υδρολήπτες της κατηγορίας αυτής	0,1804
ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΑΓΙΟ ΤΕΛΟΣ		€/μήνα
	ως 30 μ³/3μηνο	1,0000
παροχή με υδρ. Μέχρι 5/8" και 3/4''	από 30ως 60μ³/3μηνο	1,0000
	άνω των 60μ³/3μηνο	1,0000
παροχή με υδρ. Μέχρι 1"		4,5000
παροχή με υδρ. Μέχρι 1 1/2"	μηνιαία -για παροχές κυρίως	4,5000
παροχή με υδρ. Μέχρι 2"	επαγγελματικής-βιομηχανικής	13,0000
παροχή με υδρ. Μέχρι 3"	χρήσης και ενίσχυσης δικτύων	13,0000
παροχή με υδρ. Μέχρι 4"	ΟΤΑ	35,0000
παροχή με υδρ. Μέχρι 6"		35,0000
ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΧΡΗΣΗΣ ΥΠΟΝΟΜΩΝ		
Κοινοί καταναλωτές	0,75 * τιμής νερού (52,5% για κήπους άνω των 200 μ²)	
Δημοσια-Κανονικά	75% *τιμής νερού	
Φιλανθρωπικά	75% *τιμής νερού	
	75% *τιμής νερού	
Βιομηχανικά	37,5% για βιομηχανίες/βιοτεχνίες ποτοποιίας, παγοποιίας,	
	χαρτοποιίας, παραγωγής τεχνητής μετάξης, υδρομετρητές	
	σε οικοδομικά έργα	
ΦΠΑ		
ΦΠΑ 13%	Από 17.12.2010 13% επί της αξίας του καταναλισκόμενου νερού (Ν3899/2010 ΦΕΚ 212Α/17.12.2010)	
ΦΠΑ 24%	Από 01.06.2016 24% επί του παγίου τελους + Δικ. Χρήσης Υπονόμων (Ν.4389/2016 ΦΕΚ 94Α/27.05.2016)	

Μέχρι το έτος 2014 το τιμολόγιο παροχής νερού και υπηρεσιών αποχέτευσης καθορίζονταν με Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΚΥΑ), αφού λαμβάνονταν υπόψη και οι εισηγήσεις του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας. Με το άρθρο 33 του ν.4258/2014 τροποποιήθηκε το άρθρο 3 ν. 2744/1999 που αφορά στην τιμολογιακή πολιτική της ΕΥΔΑΠ Α.Ε., βάσει του οποίου ορίζεται ότι από την 1η Ιουλίου του 2015 τα τιμολόγια των υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης εγκρίνονται με αποφάσεις του Ειδικού Γραμματέα Υδάτων μετά από διαβούλευση με τον Υπουργό Οικονομικών και άλλους εμπλεκόμενους φορείς, οι οποίες δημοσιεύονται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Σε συνέχεια της Οδηγίας-Πλαίσιο για τα Ύδατα (2000/60/ ΕΚ, Άρθρο 9) και της εθνικής νομοθεσίας (ν.3199/2003 όπως τροποποιήθηκε με το ν.4117/2013 και το ν.4315/2014 και ισχύει, το Π.Δ. 51/2007 και την ΚΥΑ 322/2013), η Ειδική Γραμματεία Υδάτων (ΕΓΥ) του Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, είναι αρμόδια για το στρατηγικό σχεδιασμό, τη διαμόρφωση και αξιολόγηση της πολιτικής για την ορθολογική και βιώσιμη διαχείριση των υπηρεσιών ύδατος.

Στις 22/05/2017 η Εθνική Επιτροπή Υδάτων αποτελούμενη από τον Αναπληρωτή Υπουργό Περιβάλλοντος, τον Υπουργό Εσωτερικών, τον Υπουργό Οικονομίας και Ανάπτυξης, τον Υπουργό Υγείας, τον Υπουργό Μεταφορών και Υποδομών και τον Υπουργό Ανάπτυξης, εξέδωσε την 135275 Κοινή Υπουργική Απόφαση (ΦΕΚ 1751Β/ 22.05.2017) για την *«Έγκριση Γενικών Κανόνων κοστολόγησης και Τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του»*. Με την ανωτέρω Κοινή Υπουργική Απόφαση καθορίζονται οι διαδικασίες, οι μέθοδοι και τα επίπεδα ανάκτησης του κόστους των υπηρεσιών ύδατος, με στόχο την ώθηση στην οικονομία καθώς και οι γενικοί κανόνες κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος, ώστε να εξασφαλίζεται η παροχή οικονομικά προσιτού νερού κατάλληλης ποιότητας και ποσότητας στους καταναλωτές.

Από το 2018 και μετά οι πάροχοι υπηρεσιών ύδατος προσδιορίζουν τα τιμολόγιά τους και κοινοποιούν τη σχετική απόφαση στη Διεύθυνση Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, η οποία εκδίδει συστάσεις, και εφόσον απαιτείται ενημερώνει σχετικά την Ειδική Γραμματεία Υδάτων. Σύμφωνα με το ανωτέρω ΦΕΚ για τον προσδιορισμό των τιμολογίων προς τους τελικούς χρήστες πέραν του περιβαλλοντικού κόστους περιλαμβάνεται και το κόστος πόρου και αναγράφεται υποχρεωτικά με διακριτό ευκρινή και εύληπτο τρόπο το περιβαλλοντικό τέλος. Προς αυτή την κατεύθυνση, μέσα στο 2018, ολοκληρώθηκε το έργο αρμόδιας Επιτροπής, με αντικείμενο την εφαρμογή της παραπάνω Κοινής Υπουργικής Απόφασης στην ΕΥΔΑΠ. Το παραδοτέο της Επιτροπής αποτελεί την απαραίτητη προεργασία για τον προσδιορισμό του προτεινόμενου Τιμολογίου των Υπηρεσιών Ύδρευσης και Αποχέτευσης της ΕΥΔΑΠ ΑΕ, προσδιορισμός που θα γίνει αμέσως μόλις καθορισθεί από το Ελληνικό Δημόσιο το τίμημα του αδιύλιστου ύδατος.

Εταιρικές πολιτικές και δέουσα επιμέλεια

Η ΕΥΔΑΠ, αναγνωρίζοντας τη δυσμενή οικονομική συγκυρία που βιώνει η ελληνική κοινωνία και στο πλαίσιο της διαχρονικής της προσφοράς στο κοινωνικό σύνολο, αναλαμβάνει συνεχώς πρωτοβουλίες για την ανακούφιση των ασθενέστερων οικονομικά ομάδων όπως:

ΕΙΔΙΚΑ ΤΙΜΟΛΟΓΙΑ

Η ΕΥΔΑΠ βάσει νομοθετικής πρόβλεψης (ΦΕΚ 552Β/26- 3-2009, άρθρο 3.2.3, ΦΕΚ 3188Β'/16-12-2013, ΦΕΚ 2221Β'/9-9-2013) χορηγεί τιμολόγια για ειδικές κατηγορίες καταναλωτών, όπως επιχειρήσεις, φιλανθρωπικά σωματεία, Ελληνικά Πετρέλαια, παρόχους υπηρεσιών εφοδιασμού πλοίων.

Σημειώνεται επίσης, πως το φιλανθρωπικό τιμολόγιο παρέχεται, όχι μόνο σε ιδρύματα και σωματεία κατά την έννοια του Ν.Δ. 1111 της 8/11.2.72 και του Α.Ν. 2039/1939, αλλά με απόφαση Διοικητικού Συμβουλίου και σε λοιπά ιδρύματα - φορείς που ασκούν φιλανθρωπικό - κοινωφελές έργο.

Κατά το έτος 2018 χορηγήθηκε φιλανθρωπικό τιμολόγιο σε 9 παροχές που αφορούσαν σε στο Κοσμέτειο Ίδρυμα, στην Οικουμενική Ομοσπονδία Κωνσταντινουπολιτών και στην UNESCO Πειραιώς και Νήσων.

ΕΚΤΑΚΤΟ ΕΙΔΙΚΟ ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ

Από την 1/2/2016 μέχρι τις 30/06/2017 χορηγούνταν στους δικαιούχους του Ν. 4320/2015 **Έκτακτο Ειδικό Τιμολόγιο** (ΕΕΤ) με το οποίο προβλεπόταν η δωρεάν (με έκπτωση 100%) παροχή συνολικά 6 m^3 νερού το τρίμηνο σε κάθε νοικοκυριό με ένα ή δύο μέλη, ενώ για κάθε επιπλέον μέλος πέραν των δύο, η δωρεάν παροχή ανερχόταν σε 3m^3 νερού.

Από την 01.07.2017 χορηγεί **Έκτακτο Ειδικό Τιμολόγιο** (ΕΕΤ) στους δικαιούχους Κοινωνικού Εισοδήματος Αλληλεγγύης του Ν. 4389/16, παρέχοντας έκπτωση 100% επί της αξίας του νερού ποσότητας 2m^3 ανά μήνα, ανά μέλος νοικοκυριού, αρχής γενομένης από την πρώτη κλίμακα του Γενικού Τιμολογίου και ποσότητας 3m^3 ανά μήνα για κάθε μέλος νοικοκυριού με αναπηρία άνω του 67%. Το σύνολο των επωφελούμενων νοικοκυριών από τις παραπάνω ρυθμίσεις ανήλθε στα 9.172 μέχρι τις 31/12/2018, σε σχέση με 5.415 νοικοκυριά μέχρι τις 31/12/2017, αύξηση 69,4%.

ΕΚΠΤΩΣΕΙΣ

Η ΕΥΔΑΠ, ως Εταιρεία με κοινωνική ευαισθησία και έμπρακτη συνεισφορά στην ελληνική οικογένεια, αναγνωρίζει τις δυσκολίες των **πολυμελών οικογενειών** και με θεσμοθετημένες αποφάσεις του Διοικητικού της Συμβουλίου, παρέχει σχετική έκπτωση στους λογαριασμούς τους.

Μέχρι το τέλος του 2018, το σύνολο των **παροχών που αφορούν σε πολύτεκνες οικογένειες** ανήλθε στις **12.765**.

Κατ' αντιστοιχία, ανάλογη έκπτωση απολαμβάνουν και οι **υπερήλικες πελάτες** της Εταιρείας. Από τη σχετική έκπτωση, μέχρι τις 31/12/2018 επωφελούνταν **συνολικά 484 νοικοκυριά υπερηλίκων**.

Τέλος, εκπτώσεις, με συγκεκριμένες διαδικασίες, εγκεκριμένες με σχετικές αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, παρέχονται και στους αυξημένους λογαριασμούς κατανάλωσης, όπως και στους λογαριασμούς λαθραίας υδροληψίας, λαμβάνοντας υπόψη κοινωνικά και εισοδηματικά κριτήρια. Μέσα στο 2018 η συνολική αξία της παρεχόμενης έκπτωσης από μειώσεις λογαριασμών ανήλθε στο ποσό των 5.828.716,63€ σε σχέση με 6.490.181,00€ το 2017.

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΠΟΠΛΗΡΩΜΗΣ ΟΦΕΙΛΩΝ

Η ΕΥΔΑΠ έχει θεσπίσει συγκεκριμένες διαδικασίες αποπληρωμής/ρύθμισης των οφειλών σε δόσεις, εγκεκριμένες από το Διοικητικό Συμβούλιο, παρέχοντας ευκολίες πληρωμής σε παροχές καταναλωτών που εντάσσονται στις ασθενέστερες κοινωνικές ομάδες (δικαιούχους ΚΟΤ, ΕΕΤ).

Συγκεκριμένα με Αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου του 2016 και 2017 του καταργήθηκε η απαλλαγή προσαυξήσεων και τόκων, η αναστολή λήψης μέτρων αναγκαστικής εκτέλεσης αλλά διατηρήθηκε το άτοκο των διακανονισμών για τους δικαιούχους του ΕΕΤ και ΚΟΤ.

ΑΝΘΡΩΠΟΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ

Και μέσα στο 2018, η Εταιρεία συνέχισε την υλοποίηση δράσεων που είχε αναλάβει τα προηγούμενα χρόνια σχετικά με την αναβάθμιση της ποιότητας εξυπηρέτησης του πελάτη.

Έτσι λοιπόν, εξακολουθεί να παρέχει και να εμπλουτίζει συνεχώς το εύρος των **ηλεκτρονικών υπηρεσιών** της, δίνοντας μεγαλύτερη έμφαση στην άμεση και αποτελεσματική εξυπηρέτηση του πελάτη, αξιοποιώντας τα υφιστάμενα ψηφιακά δίκτυα.

Πιο συγκεκριμένα, η Εταιρεία συνέχισε να παρέχει:

- Δυνατότητες πληρωμής διακανονισμών σε εξωτερικά κανάλια εκτός ταμείων
- Ηλεκτρονική ειδοποίηση προς τους πελάτες με e-mail και sms, σχετικά με εκδόσεις λογαριασμών, αυξημένη κατανάλωση, επικείμενη διακοπή υδροδότησης λόγω οφειλής, ενημέρωση του ιδιοκτήτη μισθωμένου ακίνητου για ύπαρξη ληξιπρόθεσμης οφειλής του ενοίκου κ.ά.,
- Δυνατότητα πληρωμής μέσω POS σε όλα τα ταμεία των Περιφερειακών Κέντρων Εξυπηρέτησης Πελατών,
- 24ωρη τηλεφωνική εξυπηρέτηση μέσω της γραμμής 1022 που συλλέγει δυναμική πληροφορία από τους καταναλωτές, τα τεχνικά τμήματα και τα περιφερειακά κέντρα. Παρέχεται τηλεφωνική εξυπηρέτηση πελάτη, ενημέρωση τεχνικών υπηρεσιών, παραγωγή στατιστικών, καταγραφή παραπόνων, ενημέρωση τρίτων φορέων – Υπηρεσιών.
- Δυνατότητες ηλεκτρονικής εξυπηρέτησης μέσω της ιστοθέσης της www.eydap.gr, όπου εξυπηρετούνται διάφορα αιτήματα, ηλεκτρονική πληρωμή, διακανονισμοί οφειλών, έκδοση ηλεκτρονικού λογαριασμου, κλπ.

Μέσα στο 2018, ολοκληρώθηκαν επίσης:

- Η υπηρεσία "Clicktocall", μέσω της οποίας δίνεται η δυνατότητα στον πελάτη να καταχωρεί τα στοιχεία επικοινωνίας του, να επιλέγει το θέμα που τον απασχολεί και την επιθυμητή ώρα επικοινωνίας, κατά την οποία ο υπάλληλος του τηλεφωνικού κέντρου θα επικοινωνεί μαζί του.
- Ηλεκτρονική πληρωμή με χρήση του e-pos του Συστήματος Πληρωμών ΔΙΑΣ.
- Δημιουργία και ανάρτηση του λογαριασμού ύδρευσης στην ιστοθέση, σε μορφή pdf διαθέσιμη για τους εγγεγραμμένους χρήστες.

Τέλος, στο πλαίσιο της φιλοσοφίας της Εταιρείας, ότι ενημερωμένος πελάτης είναι και προστατευμένος πελάτης, δημιουργήθηκε μία σειρά από **videos** που δίνουν οδηγίες σχετικά με την εύρεση του υδρομετρητή, την ανάγνωσή του, αλλά και τον εντοπισμό διαρροής στο ακίνητο. Τα συγκεκριμένα videos είναι αναρτημένα στην εταιρική ιστοσελίδα της ΕΥΔΑΠ (www.eydap.gr) καθώς και στο κανάλι της Εταιρείας στο YouTube.

ΕΜΦΑΣΗ ΣΤΟΥΣ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΠΕΛΑΤΕΣ

Το 2016 συστήθηκε η Διεύθυνση Διαχείρισης Ειδικών Πελατών, με σκοπό τη στοχευμένη εξυπηρέτηση ειδικών πελατών, όπως οι **Ο.Τ.Α., οι Υπηρεσίες του Δημοσίου** και οι **Μεγάλοι Πελάτες**.

Στους Μεγάλους Πελάτες συγκαταλέγονται αυτοί που παρουσιάζουν μεγάλες καταναλώσεις, μεγάλο πλήθος παροχών, παροχές μεγάλης διαμέτρου, συγκεκριμένα ειδικά τιμολόγια και γενικότερα πελάτες, που για επιχειρησιακούς λόγους θεωρείται χρήσιμη η ιδιαίτερη διαχείρισή τους.

Στις αρμοδιότητες της Διεύθυνσης συγκαταλέγεται η διεκπεραίωση των αιτημάτων τους, για θέματα σχετιζόμενα με την κατάσταση της παροχής τους, την καταμέτρηση των καταναλώσεων, τη διευθέτηση των οφειλών τους καθώς και η άμεση ενημέρωσή τους σε θέματα που τους αφορούν.

Μέσα στο 2018, ολοκληρώθηκε μία σειρά από διαδικασίες σχετικές με την ομαδοποίηση έκδοσης και αποστολής πολλαπλού λογαριασμού, την τακτοποίηση και ρύθμιση χρονίως αμφισβητούμενων παροχών, τη διαμόρφωση ηλεκτρονικών αναφορών για την παρακολούθηση προβληματικών παροχών, δηλαδή παροχών με συνεχή μηδενική ένδειξη ή συνεχείς τεκμαρτές καταναλώσεις.

Επίσης, η Διεύθυνση κατόρθωσε να αυξήσει την εισπραξιμότητα ληξιπρόθεσμων οφειλών των ΟΤΑ κατά 31,3% περίπου, φτάνοντας το ποσό των 62.730.241,73€. Από το σύνολο αυτό, τα 15.531.298,18€, δηλαδή ποσοστό περίπου 25% εισπράχθηκε από το Υπουργείο Εσωτερικών, σε συνέχεια σχετικών αποφάσεων που παρέχουν τη δυνατότητα στους ΟΤΑ να εξοφλήσουν τις οφειλές τους απευθείας στην ΕΥΔΑΠ μέσω του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων.

Αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες επίδοσης

Το 49,91% του Γενικού Τιμολογίου χρεώνεται με το πρώτο κλιμάκιο και το 43,83% με το δεύτερο κλιμάκιο. Τέλος, αξίζει να σημειωθεί πως η μέση ετήσια τιμή ανά κ.μ. της κατανάλωσης νερού με Γενικό Τιμολόγιο είναι 0,78 €, ενώ η αντίστοιχη μέση ετήσια τιμή της κατανάλωσης νερού και χρήσης των υπόνομων είναι 1,21€.

Για την αξιολόγηση της ικανοποίησης του πελάτη, χρησιμοποιείται ο δείκτης «ικανοποίησης αιτημάτων για μειώσεις λογαριασμών», που έχει ως παρονομαστή το πλήθος των αιτημάτων που υποβληθήκαν ετησίως για μειώσεις λογαριασμών και για αριθμητή το πλήθος των αντίστοιχων αιτημάτων που ικανοποιηθήκαν από την Εταιρεία.

	2017	2018
Πλήθος αιτημάτων που υποβλήθηκαν για μειώσεις λογαριασμών	9.157	6.851
Πλήθος αιτημάτων που ικανοποιήθηκαν	8.764	6.653
Αξία των προς εξέταση τιμολογίων	12.273.500,27	10.477.180,49
Αξία έκπτωσης	6.490.181,00	5.828.716,63
Μεταβολή (αύξηση/μείωση) αριθμού αιτημάτων για μείωση λογαριασμών 2018/2017	1.495	(2.306)

**Σε σχέση με το 2017 που ικανοποιήθηκε το 96% των αιτημάτων που υποβλήθηκαν για μειώσεις λογαριασμών (από αφανείς διαρροές, λαθραίες υδροληψίες, κλπ.)των καταναλωτών, το 2018 ικανοποιήθηκε το 97% των αιτημάτων αυτών.*

Κατά το έτος 2018, σημειώνεται μείωση του αριθμού των εξεταζόμενων αιτημάτων κατά 2.306 αιτήματα σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά. Τα προς εξέταση τιμολόγια ήταν συνολικής αξίας ποσού 10.477.180,49€ επί των οποίων χορηγήθηκε έκπτωση ποσού 5.828.716,63€.

Δ10. Ανάπτυξη Περιβαλλοντικής Συνείδησης και Ευαισθησίας

Κυριότεροι μη χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Τα τελευταία χρόνια, η έννοια της αειφόρου ανάπτυξης διαμορφώνει εκ νέου το διεθνή διάλογο γύρω από τα θέματα της προστασίας του περιβάλλοντος και αναπτύσσει ένα νέο πλαίσιο, σύμφωνα με το οποίο η οικονομική ανάπτυξη οφείλει πλέον να συμβαδίζει και να συνυφαίνεται με την προστασία του περιβάλλοντος και την κοινωνική δικαιοσύνη.
Το δυναμικό τρίπτυχο περιβάλλον-οικονομία-κοινωνία οριοθετεί εκ νέου τις πολιτικές προστασίας του περιβάλλοντος της ΕΥΔΑΠ, με έμφαση στην αειφόρο διαχείριση του νερού και την ανάπτυξη υπεύθυνων περιβαλλοντικών προτύπων και κοινωνικών αξιών.
Στο πλαίσιο αυτό, η Εταιρεία συνεισφέρει στην επίτευξη του Στόχου 9 του ΟΗΕ σχετικά με την ανάπτυξη βιώσιμων υποδομών που εξασφαλίζουν ισορροπία στην ποιότητα ζωής και την ποιότητα του περιβάλλοντος, καθώς και του Στόχου 13 για την ανάληψη δράσης με στόχο την πρόληψη περιβαλλοντικών ζητημάτων.
Η Εταιρεία εστιάζει για τον λόγο αυτό και στην περιβαλλοντική εκπαίδευση τα τελευταία 20 χρόνια, επιδιώκοντας την ευαισθητοποίηση για το περιβάλλον, αναδεικνύοντας ταυτόχρονα την αναγκαιότητα της αειφόρου χρήσης του νερού.
Η ανάπτυξη περιβαλλοντικής συνείδησης βοηθά στην επίτευξη των Στόχων 3 «ΚΑΛΗ ΥΓΕΙΑ & ΕΥΗΜΕΡΙΑ», 4 «ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ», 11 «ΒΙΩΣΙΜΕΣ ΠΟΛΕΙΣ & ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ» 12 «ΥΠΕΥΘΥΝΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ & ΠΑΡΑΓΩΓΗ» και 13 «ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΛΙΜΑ» όπως ορίστηκαν από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών που αφορά στη διασφάλιση ότι όλοι οι εκπαιδευόμενοι θα αποκτήσουν την απαιτούμενη γνώση για να έχουν τη δυνατότητα ανάληψης δράσης και συμμετοχής σε όλα τα επίπεδα για την προστασία των φυσικών πόρων.

Εταιρικές πολιτικές και δέουσα επιμέλεια

Η ΕΥΔΑΠ συμβάλλει στην καλλιέργεια περιβαλλοντικής συνείδησης και ευαισθησίας τόσο με την εκ μέρους της υπεύθυνη χρήση φυσικών πόρων, όσο και με την υποστήριξη επιχειρηματικών δράσεων που προάγουν την περιβαλλοντική και κοινωνική ωφέλεια.

Στο πλαίσιο αυτό, η Εταιρεία μεριμνά ώστε:

- Να διευρύνει τη χρήση νέων τεχνολογιών και τεχνολογικών δικτύων εξυπηρέτησης τόσο στο εσωτερικό της, όσο και με τους πελάτες της με στόχο, πέραν της εξοικονόμησης χρόνου, τη μείωση του περιβαλλοντικού της αποτυπώματος. Αναφέρουμε ενδεικτικά, τη διεύρυνση χρήσης ηλεκτρονικής αλληλογραφίας και τις ηλεκτρονικές συναλλαγές μέσω διαδικτύου και κινητού τηλεφώνου.
- Να σχεδιάζει στρατηγικές για την απόδοση των περιβαλλοντικών επιδόσεών της και την υιοθέτηση ενεργειακά αποδοτικών τεχνολογιών, όπως είναι η αντικατάσταση κεντρικών ψυκτών σε συστήματα κλιματισμού, εγκατάσταση λαμπτήρων LED, εξοικονόμηση χαρτιού, ανακύκλωση μπαταριών.
- Να συντηρεί και να προβάλει το σημαντικό αρχειακό υλικό που διαθέτει μέσα από τη Συγκρότηση και Λειτουργία του Ιστορικού Αρχείου ως φορέα που αναδεικνύει τη ζωτική σημασία του νερού διαχρονικά, και όλων των δράσεων που σχετίζονται με τον κύκλο διαχείρισης του, στην ανάπτυξη των σύγχρονων κοινωνιών. Ταυτόχρονα, συμβάλλει στην ανάπτυξη και διάχυση της εταιρικής κουλτούρας μεταξύ των εργαζομένων μέσα από την ευαισθητοποίηση τους σε περιβαλλοντικά ζητήματα, καθιστώντας τους κοινωνούς των αξιών και του οράματος της Εταιρείας.
- Να υπάρχει στην ιστοσελίδα της πλούσιο οπτικοακουστικό υλικό ειδικά σχεδιασμένο για τα παιδιά, μέσω του οποίου μεταδίδονται μηνύματα για την ορθολογική χρήση του νερού, την προστασία των φυσικών πόρων και του περιβάλλοντος.
- Να συνεργάζεται με περιβαλλοντικές οργανώσεις και φορείς για την ανάπτυξη κοινών δράσεων και πρωτοβουλιών με στόχο την ενημέρωση του κοινού και της μαθητικής κοινότητας για τη διατήρηση μιας ισορροπίας μεταξύ της ποιότητας της ζωής και της ποιότητας του περιβάλλοντος.
- Να συμμετέχει σε χρηματοδοτούμενα ερευνητικά προγράμματα εντός και εκτός Ελλάδας, καθώς και σε συνέδρια για την αντιμετώπιση περιβαλλοντικών ζητημάτων και την προώθηση καινοτόμων λύσεων.
- Να ευαισθητοποιεί τους καταναλωτές για την υιοθέτηση της ορθολογικής χρήσης του νερού και για λοιπές δράσεις που συμβαδίζουν με το πνεύμα της περιβαλλοντικής της πολιτικής μέσω αναρτήσεων της στα επίσημα μέσα κοινωνικής δικτύωσής της (Facebook, Instagram, You Tube, Twitter, LinkedIn) και στην ιστοσελίδα της.

- Να υλοποιεί εκπαιδευτικά προγράμματα και ενημερωτικές επισκέψεις, που απευθύνονται σε ενδιαφερόμενους φορείς και μαθητές όλων των βαθμίδων εκπαίδευσης, με στόχο την ανάπτυξη περιβαλλοντικής κουλτούρας. Η ΕΥΔΑΠ, μέσα από το πρότυπο εκπαιδευτικό της πρόγραμμα, επιδιώκει τη καλλιέργεια της περιβαλλοντικής συνείδησης και την ευαισθητοποίηση της νέας γενιάς για το περιβάλλον και ειδικότερα για το νερό με σκοπό τη διασφάλιση της βιωσιμότητας του πολύτιμου φυσικού αυτού πόρου.

Εξέχουσα θέση για τη συμβολή της ΕΥΔΑΠ στην καλλιέργεια περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης αποτελεί η Παγκόσμια Ημέρα Νερού, στην οποία η Εταιρεία αφιερώνει κάθε χρόνο ιδιαίτερο τιμητικό εορτασμό, λόγω της φύσης του αγαθού που διαχειρίζεται.

Συγκεκριμένα για το 2018:

- Διοργάνωσε μία ξεχωριστή πολυπολιτισμική γιορτή για μαθητές και μαθήτριες του Δημοτικού Σχολείου Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης Αλσούπολης, που επισκέφθηκαν τις εγκαταστάσεις της ΕΥΔΑΠ, για να γνωρίσουν «Το Ταξίδι του Σταγονούλη». Η εκδήλωση αυτή πλαισιώθηκε από διαδραστικά παιχνίδια με θέμα το νερό, βασισμένα σε θεατρικές τεχνικές, τα οποία απόλαυσαν οι μικροί επισκέπτες, υποσχόμενοι να κάνουν τον πλανήτη έναν πιο φιλόξενο τόπο.
- Την ίδια ημέρα μαθητές του Ειδικού Σχολείου Τυφλών Καλλιθέας είχαν την ευκαιρία να ξεναγηθούν στο ταξίδι της σταγόνας μέσα από εκπαιδευτικές δραστηριότητες και παιχνίδια που συνδυάζουν τη διασκέδαση με τη γνώση για τον πιο πολύτιμο φυσικό πόρο, το νερό.
- Η Εταιρεία αγκάλιασε επικοινωνιακές ενέργειες σε διάφορα ειδησεογραφικά μέσα, με στόχο την ευαισθητοποίηση του κοινού. Ενδεικτικά μία από τις πιο πρωτότυπες ενέργειες αφορούσε την αντίστροφη μέτρηση από την Παγκόσμια Ημέρα Νερού. Κάθε ημέρα αποκαλυπτόταν και ένα ακόμα παράθυρο ενημέρωσης για το νερό, μέχρι την Παγκόσμια Ημέρα Νερού, στις 22 Μαρτίου, που παρουσιάστηκε το βίντεο με το μήνυμα της ενέργειας.

Περιβαλλοντικά Εκπαιδευτικά Προγράμματα

Η ΕΥΔΑΠ σχεδιάζει και υλοποιεί Περιβαλλοντικά Εκπαιδευτικά Προγράμματα, τα οποία παρέχονται δωρεάν, απευθύνονται σε όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες, υλοποιούνται από εξειδικευμένα στελέχη της Εταιρείας και διεξάγονται στις εγκαταστάσεις της.

- Στις **Μονάδες Επεξεργασίας Νερού (ΜΕΝ) της ΕΥΔΑΠ στο Γαλάτσι** υλοποιείται το εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Το ταξίδι του Σταγονούλη». Μέσα από τη συμμετοχική προσέγγιση και τις βιωματικές δράσεις και με την αξιοποίηση ενός πλούσιου οπτικοακουστικού υλικού, αλλά και τα εργαλεία της ενεργητικής μάθησης, τα παιδιά ενθαρρύνονται να συμμετέχουν σε πρωτότυπα ομαδικά παιχνίδια, να γνωρίσουν όλο τον κύκλο χρήσης του νερού, να ερευνούν και να ανακαλύπτουν μέσα από πειράματα, να κατανοούν και να ερμηνεύουν τα περιβαλλοντικά προβλήματα σε παγκόσμιο επίπεδο και να υιοθετούν υπεύθυνες συμπεριφορές στην καθημερινότητα τους.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η ΕΥΔΑΠ για το εν λόγω εκπαιδευτικό πρόγραμμα απέσπασε στα Environmental Awards 2018 το δεύτερο χρυσό βραβείο, διακρινόμενη στην κατηγορία Environmental Leadership.

- Το **Φράγμα του Μαραθώνα** αποτελεί πόλο έλξης για επισκέψεις σχολείων, πανεπιστημίων, συλλόγων, άλλων φορέων, καθώς και μεμονωμένων επισκεπτών. Στις καλά συντηρημένες εγκαταστάσεις του και συγκεκριμένα στο παλαιό πέτρινο κτίριο, που ανήκε στον οικισμό που δημιουργήθηκε για τους εργαζόμενους του έργου στο Μαραθώνα, γίνεται παρουσίαση των κύριων ιστορικών στοιχείων που αφορούν στην ύδρευση της πόλης των Αθηνών από το 1929 και ύστερα, καθώς και προβολή του άριστα συντηρημένου οπτικοακουστικού υλικού, το όποιο αποτυπώνει τα διαφορετικά στάδια παραγωγής του μεγάλου αυτού έργου, μέχρι και τα εγκαίνια του νέου συστήματος ύδρευσης της Πρωτεύουσας της Ελλάδας.

Η εκπαιδευτική επίσκεψη στο Μαραθώνα περιλαμβάνει επίσης και ξενάγηση στον χώρο του Μουσείου Νερού, όπου εκτίθενται εργαλεία και αντικείμενα εργασίας από την εποχή της κατασκευής του Φράγματος (1926-1929), στη στέψη του Φράγματος, καθώς και περιήγηση κατόπιν άδειας, στο ναόσχημο μνημείο που βρίσκεται στην κατάντη πλευρά του Φράγματος και το οποίο αποτελεί αντίγραφο του Θησαυρού των Αθηναίων στους Δελφούς.

- Η **Μονάδα Επεξεργασίας Νερού Ασπροπύργου** αποτελεί μία από τις πιο σύγχρονες μονάδες επεξεργασίας νερού στην Ελλάδα, στις εγκαταστάσεις της οποίας πραγματοποιούνται ξεναγήσεις σε φορείς σχεδόν όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης, καθώς και σε άλλα ενδιαφερόμενα μέρη, τόσο από την Ελλάδα, όσο και από το εξωτερικό. Οι επισκέπτες περιηγούνται στις εγκαταστάσεις της ΜΕΝ με τη συνοδεία προσωπικού της ΕΥΔΑΠ και παρακολουθούν το πρόγραμμα που διαμορφώνεται κατά περίπτωση, ώστε να είναι αντίστοιχο με το εκπαιδευτικό επίπεδο και τα ενδιαφέροντα των επισκεπτών.
- Το **Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων Ψυττάλειας (ΚΕΛΨ)** αποτελεί μία από τις πιο σύγχρονες Εγκαταστάσεις Επεξεργασίας Λυμάτων σε ευρωπαϊκό επίπεδο και δέχεται επισκέψεις από φορείς σχεδόν όλων των βαθμίδων της εκπαίδευσης και ειδικές επιστημονικές ομάδες, τόσο από την Ελλάδα, όσο και από το εξωτερικό. Οι επισκέπτες περιηγούνται στις εγκαταστάσεις του ΚΕΛΨ, με τη συνοδεία ειδικευμένου προσωπικού της ΕΥΔΑΠ και παρακολουθούν το πρόγραμμα που διαμορφώνεται κατά περίπτωση, ώστε να είναι αντίστοιχο με το εκπαιδευτικό επίπεδο και τα ενδιαφέροντα των επισκεπτών.

Το 2018, η ΕΥΔΑΠ στη διοργάνωση: Ελληνικά Βραβεία για το Περιβάλλον του Πανελλήνιου Συνδέσμου Επιχειρήσεων Προστασίας Περιβάλλοντος (ΠΑΣΕΠΠΕ), κέρδισε το πρώτο βραβείο για το σύνολο των εκπαιδευτικών της προγραμμάτων, ως πυλώνας Περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης και πρωτοβουλιών για τους εργαζόμενους της και την κοινωνία.

Αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες επίδοσης

Τις εγκαταστάσεις της ΕΥΔΑΠ επισκέφθηκαν το 2018 περίπου 15.000 άτομα.
Αναλυτικά:

- Στις Μονάδες Επεξεργασίας Νερού της ΕΥΔΑΠ στο **Γαλάτσι**, το εκπαιδευτικό πρόγραμμα, «Το ταξίδι του Σταγονούλη» παρακολούθησαν **9.700** μαθητές από 132 σχολεία.
- Τις εγκαταστάσεις της ΕΥΔΑΠ στο Φράγμα του **Μαραθώνα** επισκέφτηκαν **4.728** μαθητές από 48 σχολεία και 688 άτομα από διάφορους άλλους φορείς.
- Στις Μονάδες Επεξεργασίας Νερού της ΕΥΔΑΠ στον **Ασπρόπυργο** ξεναγήθηκαν περίπου **170** άτομα, εκ των οποίων 150 φοιτητές του Πολυτεχνείου Κρήτης.
- Στο Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων **Ψυττάλειας** πραγματοποιήθηκαν **558** επισκέψεις:

- 10 επισκέψεις ημεδαπών και αλλοδαπών ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (213 άτομα)
- 2 επισκέψεις σχολείων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (55 άτομα)
- 2 επισκέψεις προσωπικού Υπηρεσιών ΕΥΔΑΠ και φοιτητών σε πρακτική άσκηση (περίπου 50 άτομα)
- 1 επίσκεψη ομάδας ειδικού επιστημονικού ενδιαφέροντος (40 άτομα)
- 4 επισκέψεις επιστημονικών φορέων του εξωτερικού (150 άτομα).

Το 25ο Δημοτικό Σχολείο Αθηνών που παρακολούθησε το εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Το ταξίδι του Σταγονούλη» στον Περισσό έγραψε: ***«Παρακολουθήσαμε μια πολύ ενδιαφέρουσα παρουσίαση που μας έδωσε απαντήσεις σε βασικά ερωτήματα για το νερό, την προέλευσή του, την ποιότητά του κλπ. Με τρόπο απλό και κατανοητό παρουσιάστηκαν δύσκολες έννοιες που έγιναν κατανοητές από τα παιδιά. Συγχαρητήρια για την εξαιρετική δουλειά»***, ενώ το 3ο Δημοτικό Σχολείο Κηφισιάς σημειώνει: ***«Θερμή υποδοχή, εξαιρετική παρουσίαση, κατάλληλα σχεδιασμένη για την ηλικία των παιδιών. Πλούσιο υλικό, τα παιδιά χάρηκαν, ενημερώθηκαν κι έφυγαν με τις καλύτερες εντυπώσεις. Συγχαρητήρια στους υπευθύνους!!!».***

Δ11. Δράσεις Κοινωνικής Αλληλεγγύης

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΕΥΔΑΠ

Η ΕΕΥ, ο ΟΑΠ και η ΕΥΔΑΠ, ως εταιρείες με διαδοχική λειτουργία 93 ετών (1925-2018), αποτυπώνουν την εξελικτική διαδικασία παροχής νερού και υπηρεσιών αποχέτευσης στους κατοίκους του Λεκανοπεδίου της Αττικής και αποτελούν αναμφισβήτητα φορείς ιστορίας που αλληλοσυνδέεται με την κοινωνική, οικονομική και πολιτική ιστορία της χώρας. Η σημαντικότητα των έργων που έχουν πραγματοποιηθεί κατά τη διάρκεια των χρόνων, οφείλεται τόσο στον πρωτοπόρο και τεχνολογικά άρτιο εξοπλισμό που χρησιμοποιήθηκε για την κατασκευή τους, όσο και στο συμβολικό και ιστορικό χαρακτήρα τους, καθώς έθεσαν τα θεμέλια για τον εκσυγχρονισμό της Αθηναϊκής κοινωνίας.
Αποσπάσματα αυτής της ιστορίας υπάρχουν στα ποικίλα τεκμήρια που έχει η ΕΥΔΑΠ στην κατοχή της, καθώς και σε λοιπά τεκμήρια που εντοπίζονται σε εξωγενείς φορείς (φορείς διαφύλαξης αρχείων, ιδιωτικές συλλογές, κλπ).
Το 2018, η ΕΥΔΑΠ θεσμοθέτησε **Εταιρική Πολιτική Διαχείρισης Ιστορικού Αρχείου,** η οποία αντανακλά τη δέσμευση της Εταιρείας για την ενιαία διαχείριση της σημαντικής αυτής κληρονομιάς, με τελικό σκοπό τη διάσωση, ανάδειξη και αξιοποίηση της. Πρόκειται για ένα έργο που βρίσκεται σε αέναη εξέλιξη.
Η ΕΥΔΑΠ διασώζει, καταγράφει και τεκμηριώνει, πάσης φύσεως τεκμήρια, όπως διοικητικά, τεχνικά, νομικά έγγραφα, φωτογραφίες, λοιπό οπτικό υλικό και ποικίλα αντικείμενα τα οποία χρονολογούνται από τις αρχές του 20ου αιώνα, ακολουθώντας το διεθνές πρότυπο «Dublin Core». Επιπλέον, προσπαθεί να δημιουργεί τις κατάλληλες συνθήκες διατήρησης της πρωτότυπης φυσικής μορφής, να ψηφιοποιεί βάσει επίσης διεθνών προτύπων, επιδιώκοντας κατά αυτόν τον τρόπο τη μέγιστη δυνατή διατήρηση και διάσωση του ψηφιοποιημένου υλικού ιστορικής σημασίας. Η ψηφιοποίηση του υλικού ολοκληρώνεται, μέ την ψηφιακή αρχειοθέτηση και τεκμηρίωση.
Ορισμένες από τις θεματικές που απαρτίζουν το αρχειακό υλικό ιστορικής σημασίας προέρχονται από το Αδριάνειο Υδραγωγείο, τα έργα κατασκευής του υδροδοτικού συστήματος των Αθηνών-Πειραιώς και Περιχώρων (της περιόδου 1925-1931), τα εγγειοβελτιωτικά-αρδευτικά έργα των πεδιάδων Σερρών και Δράμας (1929) και τα έργα κατασκευής των έργων της Υλίκης και του Μόρνου.
Το 2018, η ΕΥΔΑΠ πραγματοποίησε τις παρακάτω πολιτιστικές δράσεις, με σκοπό τη διάχυση των άγνωστων πτυχών της ιστορίας της:

- **Παραλαβή μέρους του Αρχείου** Νέστωρα και Θεοδώρου Νεστορίδη, οι οποίοι είχαν τα καθήκοντα του επιβλέποντα των έργων για την κατασκευή του σύγχρονου δικτύου ύδρευσης Αθηνών- Πειραιώς και Περιχώρων το 1930 π. και του αρχιμηχανικού στην Ελληνική Εταιρεία Υδάτων το 1970 αντίστοιχα.
- **Συμμετοχή** στο διεθνή εορτασμό της **Παγκόσμιας Ημέρας Αρχείων στις 9/06/2018**.
- Καθιέρωση της θεματικής εκδήλωσης **«Ιστορίες Δικτύου: Γνωριμία με το Αρχείο»**, ως εσωτερική πολιτιστική δράση, η οποία έχει ως σκοπό την ευαισθητοποίηση του ανθρώπινου δυναμικού της ΕΥΔΑΠ σε θέματα διαφύλαξης και διαχείρισης ιστορικών τεκμηρίων και την γνωριμία με την ιστορία της Εταιρείας.
- **Συγκρότηση της Ομάδας Προφορικής Ιστορίας Εργαζομένων της ΕΥΔΑΠ (ΟΠΙΕΥΔΑΠ)**, τον Φεβρουάριο του 2018. Η ΕΥΔΑΠ σε συνεργασία με το Πολιτιστικό Κέντρο Εργαζομένων, την εθελοντική συμμετοχή των εργαζομένων της, εκτός ωραρίου εργασίας, και με την καθοδήγηση της Ιστορικού Τασούλας Βερβενιώτη. Η πρώτη δράση της

Ομάδας εστίασε στη διατήρηση της μνήμης των ανθρώπων που εργάσθηκαν για την κατασκευή του Φράγματος του Μαραθώνα. Τον Νοέμβριο του 2018 ολοκληρώθηκαν 15 συνεντεύξεις και πραγματοποιήθηκε η πρώτη παρουσίαση της έρευνας στο κοινό, στο παλαιό πέτρινο κτηρίο, που αποτελούσε κτίσμα του παλαιού οικισμού των εργαζομένων του Μαραθώνα το 1926, και πλέον αποτελεί το χώρο της Λέσχης του Προσωπικού στο Μαραθώνα.

- **Εκθεσιακή διαμόρφωση του χώρου της Λέσχης του Προσωπικού στο Μαραθώνα**, με φωτογραφικό υλικό του Ιστορικού Αρχείου της ΕΥΔΑΠ, εντός της οποίας προβάλλεται οπτικοακουστικό υλικό του 1920, με θέμα την κατασκευή του τότε νέου υδροδοτικού συστήματος της πόλης των Αθηνών, στο πλαίσιο του εκπαιδευτικού προγράμματος.
- **Παροχή ιστορικού και αρχειακού υλικού σε εξωγενείς πολιτιστικούς φορείς** με σκοπό την προαγωγή και την πρόσβαση στην γνώση.
- **Συντήρηση του σιντριβανιού του Ζάππειου**, του πρώτου σιντριβανιού της Αθήνας, **ως εσωτερικό έργο**, τον Μάρτιο του 2018.
- **Προσωρινός φωτισμός** για την ανάδειξη της **σκεπασμένης Δεξαμενής στο Κολωνάκι**, κατασκευής του 1870.
- **Υλοποίηση Φωτιστικής Μελέτης Φράγματος Μαραθώνα**, η οποία κατατέθηκε στο Υπουργείο Τουρισμού με πρόταση υλοποίησης από το Υπουργείο αυτό ως αρμόδιο όργανο.
- **Συντήρηση 2 γεννητριών** κατασκευής της Ιταλικής Εταιρείας Franco Tosi Meccanica, χρονολογίας του 1932 και 1951, καθώς και του Ηλεκτροπαραγωγικού Πίνακα διανομής τους. Οι γεννήτριες μεταφέρθηκαν και τοποθετήθηκαν στον προαύλιο χώρο των εγκαταστάσεών της ΕΥΔΑΠ στο Γαλάτσι. Το όλο έργο της αποκατάστασης και μεταφοράς έγινε σε συνεργασία με τους εξειδικευμένους συνεργάτες της Εταιρείας HED ENGINEERING. Το έργο της συντήρησης τους, καθώς και πληροφορίες σχετικά με την ιστορία τους, παρουσιάστηκαν στο πλαίσιο της διοργάνωσης **«Ιστορίες Δικτύου: Γνωριμία με το Αρχείο»**, στις 8/06/2018 στο Γαλάτσι.

ΑΔΡΙΑΝΕΙΟ ΥΔΡΑΓΩΓΕΙΟ

Η ΕΥΔΑΠ στο πλαίσιο της προαγωγής της γνώσης και του πολιτισμού, έχοντας και την ευθύνη λειτουργίας του Αδριάνειου Υδραγωγείου, μέσα από συνεργασία με το Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο και τις Εφορείες Αρχαιοτήτων ολοκλήρωσε τις εργασίες διερεύνησης του Αδριάνειου Υδραγωγείου και κατέγραψε την υφιστάμενη κατάσταση σε συγκεκριμένα υπόγεια τμήματά του. Η Εταιρεία ήδη συνεργάζεται με το Δήμο Αθήνας για τη μελλοντική κάλυψη αναγκών δημοτικής άρδευσης και αναπλήρωσης υδροφόρων κατά μήκος του Αδριανείου.
Το Αδριάνειο Υδραγωγείο αποτελεί ένα σπουδαίο έργο από τεχνική και ιστορική άποψη, το οποίο κατασκευάστηκε κατ' εντολή του Ρωμαίου Αυτοκράτορα Αδριανού και λειτούργησε το 140 μ.Χ. Οι σήραγγες του ξεκινούν από τους πρόποδες της Πάρνηθας και της Πεντέλης και καταλήγουν στην πλαγιά του λόφου Λυκαβηττού, στην Πλατεία Δεξαμενής.
Το Αδριάνειο Υδραγωγείο και η Αδριάνειος Δεξαμενή υδροδοτούσαν την περιοχή της Αθήνας μέχρι την περίοδο της τουρκοκρατίας, οπότε η λειτουργία τους εγκαταλείφθηκε. Με το τέλος της Επανάστασης την απελευθέρωση και ίδρυση του νέου ελληνικού κράτους, ο αυξανόμενος πληθυσμός και η ανεπαρκής ποσότητα νερού, οδήγησαν το 1840 στην εξερεύνηση και άντληση ύδατος από τα ερείπια του Αδριάνειου Υδραγωγείου. Το 1870 ανακαλύφθηκε και η Αδριάνειος Δεξαμενή, η οποία ανακατασκευάστηκε και επαναλειτούργησε μέχρι το 1940.
Στο πλαίσιο ανάδειξης της σημαντικής ιστορίας του Αδριάνειου, η ΕΥΔΑΠ υποστήριξε το BBC για την παραγωγή ντοκιμαντέρ της σειράς "Invisible Cities".
Σημαντική θεωρείται και η Εκπαιδευτική συνεργασία μας με το μεταπτυχιακό πρόγραμμα αρχιτεκτονικής του University of Pennsylvania Penn Design που είχε ως αποτέλεσμα την παρουσίαση, στην πλατεία της Δεξαμενής, πιλοτικών ψηφιακών εργαλείων και εγκαταστάσεων ανάδειξης του Αδριάνειου Υδραγωγείου και των Δεξαμενών του, την υλοποίηση τοπικού εργαστηρίου φοιτητών από τις ΗΠΑ "Apomechanes" και τη δημιουργία αρχιτεκτονικού τεύχους προσεγγίσεων για την ανάδειξη του χώρου.

ΔΡΑΣΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Η ΕΥΔΑΠ επενδύει στην Εταιρική Υπευθυνότητα και ακολουθεί τις αρχές της Βιώσιμης Ανάπτυξης με πρωτοβουλίες και δράσεις που ενισχύουν την κοινωνία και τον πολιτισμό. Στο πλαίσιο αυτό, η Εταιρεία προάγει την κοινωνική ευημερία, επενδύει στην παιδεία και στην έρευνα και στηρίζει την ανάπτυξη του πολιτισμού, του αθλητισμού και των τοπικών κοινωνιών μέσω χορηγιών και δωρεών.
Η υλοποίηση δράσεων κοινωνικής αλληλεγγύης συνδέεται με τον Στόχο 1 του ΟΗΕ για την εξάλειψη της φτώχειας και την εξασφάλιση βιώσιμων συνθηκών διαβίωσης, με τον Στόχο 3 «Καλή Υγεία και Ευημερία», με τον Στόχο 4 «Ποιοτική Εκπαίδευση», με τον Στόχο 6 «Καθαρό Νερό και Αποχέτευση», με τον Στόχο 9 «Βιομηχανία, Καινοτομία & Υποδομές», με τον Στόχο 11 «Βιώσιμες Πόλεις & Κοινότητες» και με τον Στόχο 13 «Δράση για το Κλίμα».
Η ΕΥΔΑΠ παρέχει σταθερά, σε ετήσια βάση:

- Στήριξη ευπαθών κοινωνικών ομάδων
- Οικονομική υποστήριξη των δομών παιδείας με δωρεές σε σχολεία και πανεπιστήμια καθώς και για τη διοργάνωση επιστημονικών συνεδρίων
- Δωρεές σε αθλητικούς και πολιτιστικούς συλλόγους
- Ενίσχυση στο κοινωνικό και πολιτιστικό έργο δήμων εντός και εκτός Αττικής
- Οικονομική ενίσχυση και παροχή τεχνογνωσίας σε φορείς και έργα υποδομής που έχουν κοινωνικές προεκτάσεις.

Το συνολικό ποσό που δαπάνησε η ΕΥΔΑΠ το 2018 μέσω του χορηγικού της προγράμματος ανήλθε στα €298.000 και επιμερίζεται ως εξής: το 34% αφορά χορηγίες για την παιδεία και τη διοργάνωση επιστημονικών συνεδρίων, το 37% την οικονομική ενίσχυση αθλητικών και πολιτιστικών συλλόγων, το 14% την οικονομική στήριξη των δήμων και το 15% τη στήριξη δράσεων και φορέων με αναγνωρισμένο κοινωνικό και περιβαλλοντικό έργο.

ΣΤΗΡΙΞΗ ΕΥΠΑΘΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ

Η ΕΥΔΑΠ σεβόμενη τους στόχους της βιώσιμης ανάπτυξης και παράλληλα αναγνωρίζοντας τη δυσμενή οικονομική κατάσταση στην οποία έχει περιέλθει η ελληνική κοινωνία, έχει αναλάβει σημαντικές πρωτοβουλίες, **πέραν των καθορισμένων από το σχετικό Κανονιστικό Πλαίσιο**, για την ανακούφιση των ασθενέστερων ομάδων μέσω της εφαρμοζόμενης τιμολογιακής της πολιτικής. Στόχος, η διαφύλαξη του νερού ως δημόσιο αγαθό, προσβάσιμο σε όλους τους πολίτες.

Έτσι, **ως δωρεά της ΕΥΔΑΠ προς την κοινωνία θα πρέπει να συνυπολογισθούν και οι πρωτοβουλίες που λαμβάνει συνεχώς η εταιρεία στο πλαίσιο της τιμολογιακής της πολιτικής επωμιζόμενη η ίδια την απώλεια του εσόδου** (πχ. έκτακτο ειδικό τιμολόγιο, εκπτώσεις σε πολυμελείς οικογένειες και νοικοκυριά υπερηλίκων, εκπτώσεις σε αυξημένους λογαριασμούς καθώς και σε λογαριασμούς λαθραίας υδροληψίας με συγκεκριμένες και εγκεκριμένες από το ΔΣ της ΕΥΔΑΠ διαδικασίες, βάσει κοινωνικών και εισοδηματικών κριτηρίων, ρυθμίσεις αποπληρωμής οφειλών σε δόσεις παρέχοντας ευκολίες πληρωμής σε καταναλωτές που εντάσσονται στις ασθενέστερες ομάδες – δικαιούχους ΚΟΤ, ΕΕΤ).

Το θέμα αναλύεται εκτενώς στην ενότητα «ΠΡΟΣΙΤΟ ΤΙΜΟΛΟΓΙΟ».

ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΩΝ ΔΟΜΩΝ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΜΕ ΔΩΡΕΕΣ ΣΕ ΣΧΟΛΕΙΑ ΚΑΙ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΣΥΝΕΔΡΙΩΝ

Στον τομέα της εκπαίδευσης και της παιδείας, η Εταιρεία, με στόχο την εξοικείωση των παιδιών με την τεχνολογία και τη διάχυση της γνώσης, και ανταποκρινόμενη σε **αιτήματα σχολείων**, προχώρησε το 2018:

- στην αγορά καινούργιου ηλεκτρονικού εξοπλισμού για την κάλυψη αναγκών σχολείων, εντός και εκτός Αττικής
- σε χορηγία για τον υλικοτεχνικό εξοπλισμό σχολικών αιθουσών του «Εργαστήριου Ειδικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ΕΕΕΚ) Άμφισσας»
- σε οικονομική ενίσχυση εκπαιδευτικών σχολικών εκδρομών, εντός και εκτός Ελλάδας, στο πλαίσιο ειδικών εκπαιδευτικών προγραμμάτων
- σε οικονομική ενίσχυση για τη συμμετοχή μαθητών και φοιτητών σε σεμινάρια και διαγωνισμούς ρομποτικής στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Η Εταιρεία, ανταποκρινόμενη στις ανάγκες **ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων** και επιστημονικών φορέων, προχώρησε σε δωρεές για την προαγωγή της έρευνας και γνώσης.

Συγκεκριμένα, η Εταιρεία ενίσχυσε:

- το Τμήμα Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου για την ανάπτυξη ερευνητικής δραστηριότητας
- το Τμήμα Επιστημών Υγείας-Εργαστήριο Φυσιολογίας του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών για την υλοποίηση ασκήσεων υπαίθρου των φοιτητών στο πλαίσιο υλοποίησης προγράμματος με τίτλο «Ημέρες Φυσιολογίας στη Μάνη»
- το Τμήμα Μηχανικών Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου για τη διεξαγωγή έρευνας που πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της διοργάνωσης του 5ου Διεθνούς Συνεδρίου Swats που διεξήχθη στη Θεσσαλονίκη
- το Τμήμα Πολιτικών Μηχανικών-Τομέας Υδραυλικής του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
- την Ελληνική Γεωλογική Εταιρεία για την αναβάθμιση της ιστοσελίδας τους
- την Παιδιατρική Κλινική του Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών.

Η ΕΥΔΑΠ ενίσχυσε επίσης οικονομικά τη διοργάνωση επιστημονικών **συνεδρίων** με στόχο την προαγωγή της επιστημονικής έρευνας και γνώσης.

Συγκεκριμένα χορήγησε:

- τη διοργάνωση του Οικονομικού Συνεδρίου Δελφών
- το 5ο Διεθνές Συνέδριο για την Πράσινη Χημεία
- τη διοργάνωση του Οικόπολις 2018
- τη διεξαγωγή Συνεδρίου με θέμα **Επιστροφή στη Βρύση** που πραγματοποίησε το Δίκτυο Μεσόγειος SOS
- τη διοργάνωση του συνεδρίου Second Sustainability Summit
- τη διεξαγωγή του Ετήσιου Συνεδρίου του Ελληνικού Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών
- το διεθνές συνέδριο που διεξήχθη στην Αθήνα με τίτλο Water Conference 2018
- το 16ο ετήσιο Συνέδριο Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης που διοργανώνει το Ελληνοαμερικανικό Επιμελητήριο
- τη διεξαγωγή του 4ου Συνεδρίου Φραγμάτων
- το Παγκόσμιο Συνέδριο Πολιτιστικής Κληρονομιάς
- τη διεξαγωγή του Μεσογειακού Φεστιβάλ Διατροφής που πραγματοποίησε η Λαογραφική Εταιρεία Βαρνάβα.

ΧΟΡΗΓΙΕΣ ΣΕ ΑΘΛΗΤΙΚΟΥΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥΣ ΣΥΛΛΟΓΟΥΣ

Με στόχο την προαγωγή του **πολιτισμού** και την ανάπτυξη του **αθλητισμού**, η ΕΥΔΑΠ χορήγησε σε πλήθος αθλητικών και πολιτιστικών συλλόγων που προσφέρουν αξιόλογο έργο και συμβάλλουν στην κοινωνική ευημερία.

Ενδεικτικά αναφέρουμε την υποστήριξη μας:

- στη σπουδαία διεθνή οργάνωση «Olympians Run for 2020» υπό την Αιγίδα του Υπουργείου Τουρισμού/ΕΟΤ
- στον Έλληνα Πρωταθλητή Ξιφασκίας για την συμμετοχή του στο Παγκόσμιο Πρόγραμμα της Ομοσπονδίας Ξιφασκίας
- στην οργάνωση «ΜΕΣΟ» για σειρά δράσεων στο Πεδίο του Άρεως με τίτλο MUSAFIR-ηδες με σκοπό την ενσωμάτωση των προσφύγων στην καθημερινότητα της κοινωνίας και την αλληλεπίδραση στο πολιτισμό και την τέχνη
- στον «Κρίκο Πολιτιστικά Δρώμενα» για συναυλίες με θέματα «Ήπειρος ταξιδεύει» και «Αυτός ο κόσμος ο μικρός ο Μέγας» με σκοπό την ανάδειξη της πλούσιας πολιτιστικής μας κληρονομιάς
- στο Θέατρο Τέχνης Κάρολος Κουν με σκοπό τη συνέχιση του ανθρωπιστικού και πολιτιστικού του έργου.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΣΤΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΕΡΓΟ ΔΗΜΩΝ ΕΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΚΤΟΣ ΑΤΤΙΚΗΣ

Με στόχο την υλοποίηση δράσεων κοινωνικού, πολιτιστικού και περιβαλλοντικού χαρακτήρα που αφορούν τις **τοπικές κοινωνίες,** η ΕΥΔΑΠ:

- ενίσχυσε οικονομικά τη διοργάνωση του 5ου Ημιμαραθωνίου Δρόμου του Δήμου Μαραθώνα
- χορήγησε το απαιτούμενο ποσό για την αγορά αθλητικού υλικού που διανεμήθηκε σε σχολεία του Δήμου Μαραθώνα
- χορήγησε ποσό για την αγορά υλικοτεχνικού εξοπλισμού του Δήμου Βριλησσίων
- προχώρησε σε δωρεά στον Οργανισμό Άθλησης και Πολιτισμού των Δήμου Ραφήνας-Πικερμίου
- ενίσχυσε οικονομικά τη διοργάνωση του αθλητικού και πολιτιστικού γεγονότος με τίτλο «Kallithea Run 2018» του Δήμου Καλλιθέας
- ενίσχυσε οικονομικά την διοργάνωση πολιτιστικών και αθλητικών εκδηλώσεων στον Δήμο Μαραθώνα
- χορήγησε ποσό για την αγορά αναγκαίου εξοπλισμού για το νηπιαγωγείο της παραλίας Τύμβου Μαραθώνα
- συνέδραμε στον καθαρισμό ρεμάτων στην περιοχή της Ελευσίνας
- συμμετείχε στις εργασίες επεξεργασίας υπολειμμάτων και θρυμματισμού καμένων κλάδων στις πυρόπληκτες περιοχές των Δήμων Νέου Βουτζά, Μαραθώνα, Ραφήνας – Πικερμίου
- χορήγησε ποσό για την αγορά ηλεκτρονικού εξοπλισμού στο σχολείο Κεχριναιάς
- συνέβαλε στην αποκατάσταση υλικών ζημιών των Δήμου Ραφήνας-Πικερμίου και την αποστολή υλικού, συνδράμοντας σημαντικά στο έργο αποκατάστασης των ζημιών που υπέστησαν οι εν λόγω Δήμοι και στην ανακούφιση των πολιτών που επλήγησαν από τη φονική πυρκαγιά.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΣΕ ΦΟΡΕΙΣ ΚΑΙ ΕΡΓΑ ΥΠΟΔΟΜΗΣ ΜΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΕΡΓΟ ΜΕ ΣΤΟΧΟ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΡΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΙΣΟΤΗΤΑΣ, ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΕΧΕΙΑΣ, ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΟΜΩΝ ΥΓΕΙΑΣ, ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΥΑΙΣΘΗΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΤΟΠΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΥΡΥΤΕΡΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΣΕ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ.

Οι φορείς αυτοί είναι:
«Χαμόγελο του Παιδιού», «Ένωση Πολυτέκνων», «Φιλαράκια της Ελλάδας», «Φλόγα», «Σύλλογος Εθελοντών Αιμοδοτών Αρκαδίας», «Εθνικό Νηπιοτροφείο», «Πανελλήνιος Σύλλογος Παραπληγικών», «Παιδικά Χωριά SOS», «Κιβωτός του Κόσμου», «Lifeline Hellas», «Το σπίτι του Αγωνιστή», «Πανελλήνιος Σύλλογος Σκυτάλη», «Ελληνική Γεωλογική Εταιρεία», «Εταιρεία Μέριμνας και Αποκατάστασης Ατόμων με Ψυχοκινητικά Προβλήματα», «Παμποντιακή Ομοσπονδία Ελλάδας» «Σύλλογος Εθελοντών Αιμοδοτών Νομού Αρκαδίας», «Παιδικό Μουσείο», «Πανελλήνιο Κέντρο Οικολογικών Ερευνών και Δίκτυο Μεσόγειος SOS».

Επιπλέον, στο πλαίσιο της **κοινωνικής της πολιτικής**, η ΕΥΔΑΠ:

- συνέχισε με επιτυχία την εφαρμογή **ειδικά σχεδιασμένων υπηρεσιών καθολικής προσβασιμότητας από άτομα που έχουν προβλήματα όρασης**, οι οποίες, μεταξύ άλλων, περιλαμβάνουν αποστολή ειδικών αναγνώσιμων λογαριασμών (σε μορφή braille, μεγάλες γραμματοσειρές), αποστολή sms και ηλεκτρονική αλληλογραφία
- συνεργάστηκε με την **Ιερά Μητρόπολη Γουινέας** στη σημαντική προσπάθεια που κάνει για την αντιμετώπιση των προβλημάτων λειψυδρίας στην Αφρική, στηρίζοντας οικονομικά το **άνοιγμα δύο πηγαδιών** στην Κιντιά της Νέας Γουινέας, προκειμένου όλο και περισσότερες οικογένειες να έχουν **πρόσβαση σε νερό**
- πρόσφερε χρήματα για την **αγορά πιεστικού μηχανήματος στη Μητρόπολη Λειβαδιάς**,
- παρείχε οικονομική ενίσχυση στον **Ιερό Ναό Αναλήψεως του Κυρίου στη Ραφήνα** με σκοπό τη **διοργάνωση συσσιτίων** στην εν λόγω ενορία
- κάλυψε εξ' ολοκλήρου με δικά της χρήματα την **αγορά αμαξιδίου στο Ειδικό Δημοτικό Σχολείο Αγρινίου «Μαρία Δημάδη»**
- χορήγησε ποσό για την **επισκευή υπηρεσιακού οχήματος για την Αστυνομική Διεύθυνση Δωρίδος**
- χορήγησε ποσό για την **αγορά πολυμηχανήματος για τις ανάγκες Αστυνομικής Διεύθυνσης Φωκίδας**
- **παρείχε υλικοτεχνική βοήθεια** στις πληγείσες περιοχές της **Ανατολικής Αττικής** από την **πυρκαγιά** που ξέσπασε Ιούλιο του 2018, για την ανατροφοδότηση των πυροσβεστικών οχημάτων και δύο συνεργείων για την ταχύτερη δυνατή αποκατάσταση των διαρροών και των παροχών του τοπικού δικτύου παρότι τα δίκτυα ύδρευσης των συγκεκριμένων δήμων **δεν υπάγονται στην αρμοδιότητά της**.
- παρείχε **δωρεάν νερό για το εξάμηνο** από 23.07.2018 έως 23.01.2019 προς το **Δήμο Μαραθώνα (Μάτι και Άνω Βουτζά) και τη Δημοτική Ενότητα Ραφήνας (Κόκκινο Λιμανάκι)**.

Κατά το έτος 2018, η ΕΥΔΑΠ χορήγησε **φιλανθρωπικό τιμολόγιο** σε 9 παροχές που αφορούσαν:

- στο «Κοσμέτειο» Ίδρυμα,
- στην Οικουμενική Ομοσπονδία Κωνσταντινουπολιτών
- στην UNESCO Πειραιώς και Νήσων.

ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΥΔΑΠ ΜΕ ΤΟΝ ΔΗΜΟ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

Στο πλαίσιο της εταιρικής της υπευθυνότητας και της ανάπτυξης δράσεων κοινωνικής πολιτικής, η ΕΥΔΑΠ συνεισφέρει στην **Στρατηγική Ανθεκτικότητας της Αθήνας για το 2030**. Συγκεκριμένα, συνδράμει στους ακόλουθους τρεις άξονες του **Σχεδίου Δράσης για την Κλιματική Αλλαγή του Δήμου Αθηναίων**, καθώς και στην **Τριπλή Πράσινη Ανάπλαση**:

- **Βιώσιμη διαχείριση υδάτων και εξοικονόμηση νερού στους κοινόχρηστους χώρους:**

Η ΕΥΔΑΠ έχει συνάψει σύμφωνο συνεργασίας με τον Δήμο για την καταμέτρηση και αξιολόγηση του άμεσου **γαλάζιου αποτυπώματος** των δραστηριοτήτων του. Από τον Μάρτιο του 2018 υποστηρίζει την οργάνωση του αρχείου δημοτικών χρήσεων / καταναλώσεων νερού και τη διαχείρισή του προς ανίχνευση περιπτώσεων σπατάλης του πόρου.

- **Προστασία της δημόσιας υγείας και της πρόσβασης σε πόσιμο νερό μέσα από τη δημιουργία δημοσίων κρηνών:**

Από το καλοκαίρι του 2018, η ΕΥΔΑΠ συνεργάστηκε στην κατασκευή με το Δήμο Αθηναίων και ανέλαβε το σχεδιασμό, την αγορά, την εγκατάσταση και συντήρηση **τριών δημοσίων κρηνών** (Πλατεία Συντάγματος, Πλατεία Ασωμάτων, Σταθμός Μετρό Κεραμεικού), με βασικό στόχο την ορθολογική διαχείριση του νερού, την αναβάθμιση της στρατηγικής αειφόρου διαχείρισης των υδάτων και την πρόσβαση των Αθηναίων- και των επισκεπτών της πόλης-και πάλι σε πόσιμο νερό από δημόσιες βρύσες έπειτα από αρκετά χρόνια. **Στόχος για το 2019 είναι η τοποθέτηση 11 ακόμα κοινόχρηστών βρυσών**.

- **Δημιουργία γαλάζιων διαδρόμων και ενίσχυση υδάτινων στοιχείων στην πόλη:**

Επιπλέον, η ΕΥΔΑΠ και ο Δήμος Αθηναίων συνεργάστηκαν για τον σχεδιασμό και συνεργάζονται στην υλοποίηση της **«γαλάζιας διαδρομής»** της Στρατηγικής Σχεδιασμού του Λυκαβηττού και συγκεκριμένα του τμήματος που σχετίζεται με το υδραγωγείο «Κυριακού» (νεότερος κλάδος του Αδριάνειου συστήματος, κατ. 1870).

Ε. Καταπολέμηση της διαφθοράς και θέματα σχετικά με τη δωροδοκία

Κυριότεροι μη χρηματοοικονομικοί κίνδυνοι

Ο Στόχος 16 για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη που έχει θέσει ο ΟΗΕ με ορίζοντα το 2030, για τον οποίο έχει δεσμευθεί και οφείλει να αναλάβει δράση και η Εταιρία μας, αναφέρεται στη μείωση της διαφθοράς, στην αύξηση της διαφάνειας, στον περιορισμό των παράνομων χρηματικών ροών και στην βελτίωση της πρόσβασης στην πληροφορία. Όσο υπάρχει διαφθορά είναι σαφές ότι βιώσιμη ανάπτυξη δεν μπορεί να υπάρξει καθώς πλήττει σοβαρά το κύρος και τη φήμη της επιχείρησης.

Στην ΕΥΔΑΠ είμαστε σταθερά προσηλωμένοι στη διεξαγωγή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων μας με ακεραιότητα, εντιμότητα, διαφάνεια και σεβασμό για την κοινωνία και το περιβάλλον.

Η Διοίκηση της ΕΥΔΑΠ στο πλαίσιο ανάπτυξης Πολιτικών για χρηστή Εταιρική Διακυβέρνηση και βιώσιμη ανάπτυξη, με σκοπό την ενίσχυση της αξιοπιστίας και της φήμης της εταιρείας, της διαύγειας και της αποδοτικότητας των επιχειρηματικών λειτουργιών της και την ανταπόκριση στις ανάγκες όλων των ενδιαφερομένων μερών (πελάτες, προμηθευτές, φορείς, μετόχους, επενδυτικό κοινό, εργαζόμενους, κοινωνία) υλοποιεί προληπτικές δράσεις κατά της διαφθοράς. Σε εναρμόνιση με την Ευρωπαϊκή Πολιτική και το Ελληνικό Σχέδιο Δράσης για την καταπολέμηση της Διαφθοράς συντάχθηκε ***Πολιτική κατά της Διαφθοράς και της Δωροδοκίας*** και της οποίας η εφαρμογή παρακολουθείται συστηματικά μέσω των διενεργούμενων ελέγχων. Έτσι η Εταιρεία συμβάλλει ενεργά στην επίτευξη του 16ου Στόχου Βιώσιμης Ανάπτυξης «ΕΙΡΗΝΗ, ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ ΚΑΙ ΙΣΧΥΡΟΙ ΘΕΣΜΟΙ», όπως αυτός έχει ορισθεί από τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών.

Οι κυριότεροι κίνδυνοι, που σχετίζονται με θέματα Διαφθοράς και Δωροδοκίας, ως προς το σύνολο των δραστηριοτήτων της ΕΥΔΑΠ, είναι:

1. Δωροδοκία Υπαλλήλου.
2. Υπεξαίρεση χρημάτων εκ μέρους Υπαλλήλων που εργάζονται στα Ταμεία Υπηρεσιών της Εταιρείας.
3. Συμμετοχή σε απάτη.
4. Παράβαση καθήκοντος υπαλλήλου με σκοπό να βλάψει τον πολίτη ή το κράτος ή να προσπορίσει στον εαυτό του ή σε άλλον παράνομο όφελος
5. Ειδικά, οι συμβάσεις για την προμήθεια αγαθών, την παροχή υπηρεσιών και εκτέλεση έργων, ενέχουν τους ακόλουθους κινδύνους σε πρακτικές διαφθοράς:

- διατύπωση της συγγραφής υποχρεώσεων κατά τρόπο που να ευνοεί ορισμένους οικονομικούς φορείς,
- σύγκρουση συμφερόντων που επηρεάζει διάφορα στάδια των ανταγωνιστικών διαδικασιών,
- προσφυγή σε άμεσες αναθέσεις με σκοπό την αποφυγή των υποχρεώσεων της διαγωνιστικής διαδικασίας,
- συνεργασία με αναξιόπιστους ή αφερέγγυους οικονομικούς φορείς.

Εταιρικές πολιτικές και δέουσα επιμέλεια

Η ΕΥΔΑΠ υλοποιεί προληπτικές δράσεις κατά της διαφθοράς στο πλαίσιο ανάπτυξης πολιτικών για χρηστή Εταιρική Διακυβέρνηση και Βιώσιμη Ανάπτυξη και εφαρμόζει πολιτική μηδενικής ανοχής κατά της Διαφθοράς και Δωροδοκίας. Δεσμεύεται να διεξάγει όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων της με διαφάνεια, ήθος και ακεραιότητα, διασφαλίζοντας την άριστη ποιότητα των υπηρεσιών που παρέχει, εστιάζοντας στον πολίτη. Στο πλαίσιο αυτό, τηρείται πιστά το σχετικό νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο και ακολουθούνται συγκεκριμένες ενέργειες και πολιτικές, όπως περιγράφονται παρακάτω:

- Ενίσχυση της διαφάνειας με εφαρμογή των σχετικών διαδικασιών που απορρέουν από το ισχύον θεσμικό πλαίσιο και ειδικότερα από τη χρηματιστηριακή νομοθεσία, όπως διαδικασία γνωστοποίησης ρυθμιζόμενων πληροφοριών, έγκυρη και έγκαιρη ενημέρωση του επενδυτικού κοινού, διαδικασία γνωστοποίησης συναλλαγών από τα πρόσωπα που ασκούν διευθυντικά καθήκοντα στην Εταιρεία, διαδικασία για την αποφυγή κατάχρησης προνομιακών πληροφοριών και δημοσίευση σημαντικών εταιρικών πληροφοριών στην ιστοσελίδα της Εταιρείας, δημοσιοποίηση των οικονομικών της καταστάσεων στη διαδικτυακή πύλη της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, υποβολή και δημοσιοποίηση της δήλωσης «πόθεν έσχες» από τα υπόχρεα πρόσωπα.
- Έκδοση και διανομή εταιρικών εντύπων που ενισχύουν την ενημέρωση σχετικά με τις δραστηριότητες, τη στρατηγική, τους στόχους και την επίδοση της Εταιρείας.
- Σύνταξη Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης - Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία που διευκολύνει τη διαμόρφωση πολιτικών και πρακτικών εταιρικής διακυβέρνησης. Ο Κανονισμός έχει

δομηθεί έτσι ώστε να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της Εταιρείας. Παρουσιάζει με σαφήνεια τα στοιχεία που αφορούν στην εταιρική διακυβέρνηση, στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου και στην εκτίμηση και στη διαχείριση των επιχειρησιακών κινδύνων.

- Σύνταξη του Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας Προσωπικού, με τον οποίο θεσπίζονται δικαιώματα αλλά και υποχρεώσεις του προσωπικού της, ιδιαίτερα όταν συναλλάσσεται με τους πολίτες. Μεταξύ άλλων, ρητά απαγορεύεται στο προσωπικό της Εταιρείας να απαιτεί ή να δέχεται από τους πολίτες, άμεσα ή έμμεσα οποιαδήποτε δώρα ή αμοιβές ή άλλα ωφελήματα ή σχετικές υποσχέσεις για τον ίδιο ή για τρίτους.
- Στον τομέα της σύναψης δημοσίων συμβάσεων, η Διεύθυνση Προμηθειών και οι αρμόδιες Υπηρεσίες της, εφαρμόζουν πιστά τις διαδικασίες του νέου νόμου 4412/2016 «περί δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών», σύμφωνα με τον οποίο οι αναθέτοντες φορείς υποχρεούνται να αντιμετωπίζουν τους οικονομικούς φορείς ισότιμα και χωρίς διακρίσεις και να ενεργούν με διαφάνεια, τηρώντας την αρχή της αναλογικότητας, της προστασίας του δημοσίου συμφέροντος, της προστασίας των δικαιωμάτων των ιδιωτών, της ελευθερίας του ανταγωνισμού, της προστασίας του περιβάλλοντος και της βιώσιμης ανάπτυξης. Θεσπίζονται διατάξεις για την υποχρέωση αποτελεσματικής πρόληψης, εντοπισμού και επανόρθωσης σύγκρουσης συμφερόντων, για την υποχρέωση δημοσιοποίησης των δημοσίων συβάσεων καθώς και των διαδικασιών και στοιχείων που προηγούνται της σύναψής τους. Επίσης, ορίζονται ηλεκτρονικά μέσα σύναψης συμβάσεων με αποτέλεσμα να προσφέρονται επιπλέον εγγυήσεις όσον αφορά την πρόληψη και τον εντοπισμό πρακτικών διαφθοράς, επειδή συμβάλλουν στην ενίσχυση της διαφάνειας και διευκολύνουν τους μηχανισμούς ελέγχου. Επιπλέον, οι αναθέτοντες φορείς αποκλείουν τους οικονομικούς φορείς που δεν είναι αξιόπιστοι και ειδικά, εάν υπάρχει εις βάρος τους τελεσίδικη καταδικαστική απόφαση για δωροδοκία ή απάτη ή νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Επίσης, επισημαίνεται ότι το προσωπικό της Διεύθυνσης Προμηθειών και Υπηρεσιών έχει εκπαιδευτεί, μέσω σεμιναρίων, για την πιστή τήρηση και εφαρμογή των ανωτέρω.
- Θέσπιση της «Πολιτικής κατά της Διαφθοράς και Δωροδοκίας», η οποία συντάχθηκε σύμφωνα με τις βέλτιστες διεθνώς επιχειρηματικές πρακτικές αλλά και τις ιδιαιτέρες ανάγκες και την εταιρική κουλτούρα της ΕΥΔΑΠ. Η Εταιρεία δεσμεύεται να λειτουργεί με επαγγελματισμό, νομιμότητα και ακεραιότητα σε όλες τις επαγγελματικές της συναλλαγές, καθώς και την καθιέρωση μέτρων κατά της διαφθοράς, ώστε να διατηρήσει υψηλά επίπεδα ηθικής και να προστατεύσει τη φήμη της. Ο σχεδιασμός προληπτικών δράσεων κατά της διαφθοράς μειώνει τον κίνδυνο απάτης και ενισχύει την χρηματιστηριακή αξία της εταιρείας, αφού αποτελεί μια έμπρακτη απόδειξη προς τα ενδιαφερόμενα μέρη της δέσμευσης προς τη χρηστή Εταιρική Διακυβέρνηση και την Εταιρική Κοινωνική Ευθύνη. Η υιοθέτηση ενός πλαισίου διαδικασιών κατά της διαφθοράς ενισχύει την φήμη της Εταιρείας, την διαύγεια και αποδοτικότητα των επιχειρηματικών της δραστηριοτήτων και επιπλέον κινητοποιεί και εμψυχώνει τους ίδιους τους εργαζόμενους, επιτρέποντας τους να λειτουργούν σε ένα πλαίσιο στο οποίο η αποδοτικότητα θα συνδυάζεται με το σεβασμό των κανόνων. Η Πολιτική αυτή αφορά όλα τα άτομα της εταιρείας, ανεξαρτήτως του επιπέδου στο οποίο εργάζονται και του τίτλου / βαθμού που φέρουν, συμπεριλαμβανομένων των ανώτατων διευθυντικών στελεχών, των ανώτερων υπαλλήλων, των διευθυντών, των μελών των Επιτροπών και των Διοικητικών Συμβουλίων, υπαλλήλους (μόνιμους, με σύμβαση ορισμένου χρόνου ή προσωρινούς), συμβούλους, εργολάβους, φοιτητές και εκπαιδευόμενους. Μη συμμόρφωση με την Πολιτική αυτή, είτε γίνεται εκούσια είτε γίνεται ακούσια, δύναται να οδηγήσει σε πειθαρχικές διώξεις οι οποίες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα την απόλυση λόγω σοβαρού παραπτώματος καθώς και την ποινική δίωξη του εμπλεκόμενου, βάσει της υπάρχουσας Ελληνικής νομοθεσίας. Το Προσωπικό ενθαρρύνεται να αναφέρει ανησυχίες σχετικά με κάθε ζήτημα ή υποψία αδικήματος το συντομότερο δυνατόν που υποπέσει στην αντίληψή του. Κανένας υπάλληλος δε θα έχει επιπτώσεις γιατί ήγειρε σοβαρές ανησυχίες αναφορικά με δωροδοκία, διαφθορά, ανάρμοστες δωρεές και πληρωμές για διευκόλυνση.
- Καταγραφή και αξιολόγηση των κινδύνων που αντιμετωπίζει κάθε οργανωτική δομή της Εταιρείας, προκειμένου να γίνεται ορθή διαχείρισή τους και αποτελεσματική αντιμετώπισή τους, ώστε να αποτρέπονται, μεταξύ άλλων, περιστατικά διαφθοράς και δωροδοκίας.

Η ενδυνάμωση του Εσωτερικού Έλεγχου αποτελεί περαιτέρω ενίσχυση της θέσης της εταιρείας και της αξιοπιστία της.

Στο πλαίσιο αυτό οι στόχοι μας για το 2019 είναι:

1. Πιστοποίηση ελεγκτών με τη διεθνή πιστοποίηση CIA: Το 2018 ξεκίνησε και είναι σε εξέλιξη η διαδικασία πιστοποίησης των εσωτερικών ελεγκτών, προσθέτοντας αξία στην Εταιρεία. Α΄ στόχος τέθηκε η απόκτηση της πιστοποίησης από όσους ελεγκτές το επιθυμούν.

2. Δημιουργία Συστήματος «Whistleblowing»

Η ενσωμάτωση στην εταιρική κουλτούρα της νοοτροπίας αποκάλυψης κινδύνων, αδικιών και επιλήψιμων συμπεριφορών προωθεί το κοινό εταιρικό συμφέρον και περιορίζει την πιθανότητα φαινομένων απάτης και διαφθοράς. Η Εταιρεία εναρμονιζόμενη με τις Κατευθυντήριες Γραμμές του ΟΟΣΑ, της Διεθνούς Διαφάνειας, των Ευρωπαϊκών Οδηγιών και του νομικού πλαισίου (Ν.4308/2014, Ν.4403/2016) μελετά και σχεδιάζει τη σύνταξη πολιτικής εσωτερικού μηχανισμού έγερσης ανησυχιών που θα καθορίζει τα πρότυπα και τις διαδικασίες διαχείρισης αναφορών, συμβάλλοντας έτσι στη καλλιέργεια κλίματος ανοικτής επικοινωνίας, διαφάνειας, λογοδοσίας και υπευθυνότητας.

3. Διαμόρφωση του «Κώδικα Δεοντολογίας και Επαγγελματικής Συμπεριφοράς»

Σχεδιάζεται η σύνταξη ***Κώδικα Δεοντολογίας και Επαγγελματικής Συμπεριφοράς*** για την ενίσχυση της ηθικής συμπεριφοράς και προώθηση των αξιών που η εταιρεία θεωρεί σημαντικές, σε όλες τις μορφές της επιχειρηματικής της δραστηριότητας.

4. Χρήση νέων τεχνολογιών για την ενίσχυση του εσωτερικού ελέγχου

Σχεδιάζεται η αναβάθμιση και τυποποίηση των διαδικασιών ελέγχου με την χρήση εξειδικευμένου λογισμικού, η αξιοποίηση εργαλείων επεξεργασίας μεγάλου όγκου δεδομένων **(data analytics, big data)** και η οργάνωση του αρχείου των εταιρικών και κανονιστικών εγγράφων μέσω της υπάρχουσας εφαρμογής διαχείρισης εγγράφων με την απαραίτητη εκπαίδευση των ελεγκτών.

5. Πιστοποίηση των διαδικασιών της Δ/σης Εσωτερικού Ελέγχου κατά ISO 9001

Η λειτουργία της Δ/νσης Εσωτερικού Ελέγχου σύμφωνα με το διεθνές πρότυπο ποιότητας ISO 9001 αποτελεί σημαντικό μας στόχο που θα συμβάλλει στη βελτιστοποίηση των διαδικασιών της Δ/νσης αλλά και της εταιρείας γενικότερα.

6. Διοργάνωση ενημερωτικής ημερίδας για θέματα Εσωτερικού Ελέγχου

Στο πλαίσιο δημιουργικής συνεργασίας μεταξύ της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου και των υπόλοιπων Διευθύνσεων της εταιρείας, σχεδιάζεται η διοργάνωση ενημερωτικής Ημερίδας προς το προσωπικό με τη εισηγητές στελέχη των μονάδων εσωτερικού ελέγχου αλλά και από φορείς του δημοσίου και ιδιωτικού φορέα , υπό την αιγίδα του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών.

Αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες επίδοσης

• Στο πλαίσιο της **Εταιρικής Διακυβέρνησης της Εταιρείας, της αξιολόγησης του Συστήματος Εσωτερικού Ελέγχου και της εφαρμογής των Αποφάσεων των Εποπτικών Αρχών** (Απόφαση Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 5/204/14.11.2000, Νόμος 3016/17.05.2002, Νόμος 4449/24.01.2017), έχει συσταθεί –κατόπιν απόφασης της Γενικής Συνέλευσης- τριμελής Επιτροπή Ελέγχου από μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, η οποία λειτουργεί σύμφωνα με Κανονισμό Λειτουργίας εγκεκριμένο από το ΔΣ της Εταιρείας. Ο Κανονισμός Λειτουργίας της Επιτροπής Ελέγχου επικαιροποιήθηκε μέσα στο 2017 προκειμένου να συμπεριλάβει τις απαιτήσεις του νόμου 4449/2017 και της υπ΄ αριθμ. 1302/28-4-2017 Εγκυκλίου της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς. Οι κύριες αρμοδιότητες της Επιτροπής Ελέγχου, όπως ορίζονται από τη σχετική νομοθεσία, αφορούν στην παρακολούθηση της διαδικασίας της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης, της αποτελεσματικής λειτουργίας του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και του συστήματος διαχείρισης κινδύνων, καθώς και της ορθής λειτουργίας της μονάδας των εσωτερικών ελεγκτών της Εταιρείας.

• Επίσης, στο πλαίσιο των διατάξεων περί Εταιρικής Διακυβέρνησης (νόμος 3016/17.05.2002 και απόφαση της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς 5/204/14.11.2000) **λειτουργεί Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου** η οποία έχει ως σκοπό να παρέχει βοήθεια στη Διοίκηση, στο Διοικητικό Συμβούλιο, στα στελέχη της Εταιρείας και γενικά στους εργαζόμενους, για αποτελεσματικότερη εκτέλεση των καθηκόντων τους, μέσω αξιολόγησης λειτουργίας των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου, ανάλυσης στοιχείων και παροχής συμβουλευτικών υπηρεσιών. Ο Κανονισμός Λειτουργίας της Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου, ο οποίος επικαιροποιήθηκε το 2017, έχει συνταχθεί , σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα για την Επαγγελματική Εφαρμογή Εσωτερικού Ελέγχου (Standards for the Professional Practice of Internal Auditing) του Ινστιτούτου Εσωτερικών Ελεγκτών (Ι.Ε.Ε), της κείμενης ελληνικής νομοθεσίας περί Εταιρικής Διακυβέρνησης (ν. 3016/17.05.2002, α.ε.κ. 5/204/14.11.2000, ν. 449/2017) και τις ιδιαιτερότητες του επιχειρησιακού περιβάλλοντος λειτουργίας της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. Η Δ/νση Εσωτερικού Ελέγχου υποστηρίζει τις προσπάθειες της Διοίκησης να διαμορφώσει εταιρική κουλτούρα που ενσωματώνει την επιχειρηματική ηθική, ακεραιότητα και διαφάνεια. Αν και είναι αρμοδιότητα των διευθυντικών στελεχών να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν συστήματα διαδικασιών και ασφαλιστικών δικλείδων με σκοπό να προλαμβάνουν, να εντοπίζουν και να περιορίζουν φαινόμενα απάτης και διαφθοράς, ο Εσωτερικός Έλεγχος αξιολογεί –μέσω των διενεργούμενων ελέγχων- την αποτελεσματικότητα των συστημάτων αυτών.

- Διενεργείται τακτικός έλεγχος της Εταιρείας από τους **ορκωτούς ελεγκτές**.
- Για περιπτώσεις **πειθαρχικών παραπτωμάτων**, που σχετίζονται με την παραβίαση του Κανονισμού Προσωπικού (Π.Δ. 597/1985) και του Κανονισμού Εσωτερικής Λειτουργίας Προσωπικού επιλαμβάνεται το Πειθαρχικό Συμβούλιο της Εταιρείας.
- Οι **Κανονισμοί και οι Πολιτικές** επικαιροποιούνται ανά τακτά χρονικά διαστήματα με στόχο τη συνεχή συμμόρφωση με την ισχύουσα νομοθεσία και τις βέλτιστες διεθνείς πρακτικές.
- **Καταγραφή των διαδικασιών** στο σύνολο των δραστηριοτήτων της εταιρείας με ενιαίο και δομημένο τρόπο. Η διαδικασία αυτή αποτελεί στρατηγικό εργαλείο της Ανώτερης Διοίκησης για τη συνεχή βελτίωση των εταιρικών διαδικασιών και την ενίσχυση της λογοδοσίας και της διαφάνειας.
- **Κατάρτιση Μητρώου Κινδύνων**. Το πρώτο τρίμηνο του 2018 διεξήχθη συστηματικά αξιολόγηση κίνδυνων (risk Assessment) βάσει συγκεκριμένης μεθοδολογίας. Έγινε αναγνώριση κινδύνων με βαθμολόγηση και χαρτογράφηση σε όλο το εύρος της Εταιρείας και ορίσθηκαν οι τρόποι περιορισμού τους.
- ***Κατάρτιση Μητρώου Εκθέσεων Ελέγχων*** από το 1999 ως σήμερα, το οποίο τηρείται σε χαρτώα και ψηφιακή μορφή.
- Σχεδιασμός και υλοποίηση **παρακολούθησης συμφωνηθέντων αλλαγών (follow up)** εκ μέρους των αρμοδίων Διευθύνσεων, στο πλαίσιο έλεγχων διορθωτικών ενεργειών καταγεγραμμένων σε ειδικό μητρώο, με σκοπό τη βελτιστοποίηση των διαδικασιών και την προώθηση αρχών χρηστής εταιρικής διακυβέρνησης.

ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΑ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ 2018	
Α. Συνολικός αριθμός και φύση περιστατικών διαφθοράς	1. Διαπιστώθηκε η χρήση, από τρεις (3) εργαζομένους, τίτλων σπουδών των οποίων η γνησιότητα δεν πιστοποιήθηκε. Η πειθαρχική διαδικασία ολοκληρώθηκε εντός του 2018 και επιβλήθηκε ποινή, σύμφωνα με τον Κανονισμό Προσωπικού ΕΥΔΑΠ Α.Ε. (ΠΔ 597/1985).
Β. Συνολικός αριθμός περιστατικών διαφθοράς που σχετίζονται με πειθαρχικές κυρώσεις σε υπαλλήλους της Εταιρείας, κατά την περίοδο αναφοράς	3. Διαπιστώθηκε ένα (1) περιστατικό αναμόρφωσης λογαριασμών υδροληψίας πελατών, πέραν των νομότυπων διαδικασιών, από υπαλλήλους Περιφερειακού Κέντρου Εξυπηρέτησης Πελατών και επιβλήθηκε ποινή, σύμφωνα με τον Κανονισμό Προσωπικού ΕΥΔΑΠ Α.Ε. (ΠΔ 597/1985).
Γ. Συνολικός αριθμός περιστατικών διαφθοράς που σχετίζονται σε καταγγελίες συμβάσεων συνεργατών ή μη ανανέωση συμβάσεων λόγω διαφθοράς, κατά την περίοδο αναφοράς	0
Δ. Νομικές υποθέσεις σχετικά με θέματα διαφθοράς που υποβλήθηκαν ενάντια στην Εταιρεία ή στους εργαζόμενους της κατά την περίοδο αναφοράς	0

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ

1. Ενημερωτικό δελτίο Διεύθυνσης Εσωτερικού Ελέγχου (newsletter):
Από τον Μάρτιο του 2018 και ανά τρίμηνο, εκδίδεται το ενημερωτικό δελτίο ΠΕΡΙΣΚΟΠΙΟ από τη Δ/νση Εσωτερικού Ελέγχου για την ενημέρωση του προσωπικού για τις αρχές και βέλτιστες πρακτικές εταιρικής διακυβέρνησης. Η ενημέρωση μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου προς όλους τους εργαζόμενους συμβάλλει με την σειρά της στην μείωση του ενεργειακού αποτυπώματος της Εταιρείας. Στόχος είναι να ενισχύσει τον δίαυλο γόνιμης επικοινωνίας και ενημέρωσης του προσωπικού της Εταιρίας και ευαισθητοποίησης των ενδιαφερόμενων μερών σε θέματα εσωτερικού ελέγχου, στοχεύοντας στην προώθηση της ελεγκτικής κουλτούρας στην εταιρεία και να αποτελέσει μέσο εκπαίδευσης σε θέματα επιχειρηματικής ηθικής, εταιρικής διακυβέρνησης, κλπ. Σε τεύχη του ενημερωτικού δελτίου έγινε παρουσίαση της Πολιτικής κατά της διαφθοράς και δωροδοκίας.
2. Δημιουργία **«κλειστής Ιστοθέσης» Εσωτερικού Ελέγχου** για την ενημέρωση των Εσωτερικών Ελεγκτών. Επίσης, καθιερώθηκαν για πρώτη φορά συγκεκριμένοι δείκτες απόδοσης οι οποίοι παρακολουθούνται και επικαιροποιούνται συνεχώς, με σκοπό τη συνεχή βελτίωση των ελεγκτικών υπηρεσιών.
3. Δημιουργία εσωτερικής Ιστοθέσης της ΕΥΔΑΠ, μια ***ανοικτή τοποθεσία της Δ/νσης Εσωτερικού Ελέγχου***, με πρόσβαση από όλο το προσωπικό της ΕΥΔΑΠ και περιλαμβάνει αρχειοθήκη με χρήσιμα έγγραφα και τα ηλεκτρονικά newsletter της Δ/νσης.
4. Δημιουργία ξεχωριστού **e-mail**, περιορισμένης πρόσβασης σε ελεγκτές εσωτερικού ελέγχου, όπου μπορεί να αποστέλλει **όποιος εργαζόμενος επιθυμεί απορίες, παρατηρήσεις, σχόλια, προβληματισμούς**.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ 2014-2018
Έλεγχοι που ολοκληρώθηκαν ανα έτος

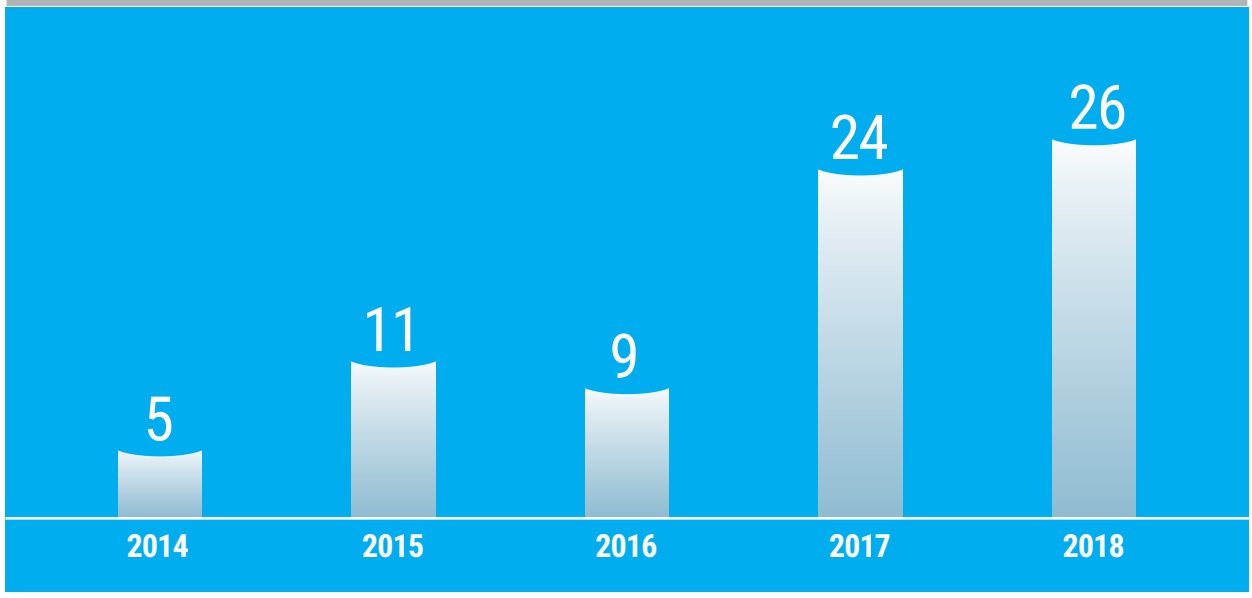

ΣΤ. Ζητήματα Εφοδιαστικής Αλυσίδας

Εταιρικές πολιτικές και δέουσα επιμέλεια, αποτελέσματα των εν λόγω πολιτικών και μη χρηματοοικονομικοί βασικοί δείκτες επίδοσης.

Οι διαρκείς ανάγκες της ΕΥΔΑΠ, τόσο σε αγαθά όσο και παρεχόμενες υπηρεσίες, ικανοποιείται με την εφαρμογή του Εθνικού Νομικού Πλαισίου περί Δημοσίων Συμβάσεων όπως αυτό ορίζεται από το Νόμο 4412/16 (ΦΕΚ Α' 147/08-08-2016) «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» και το δευτερογενές θεσμικό πλαίσιο.
Ο βασικός στόχος του συνόλου των δραστηριοτήτων που αφορούν στις προμήθειες της Εταιρείας είναι η κάλυψη των αναγκών των διαφόρων υπηρεσιακών μονάδων από την εγχώρια και τη διεθνή αγορά, κατά τρόπο:
➪ **έγκαιρο**,
➪ **ποιοτικό**, σύμφωνα με τις κατά περίπτωση απαιτήσεις ποιότητας, όπως αυτές περιγράφονται στις επιμέρους τεχνικές προδιαγραφές και
➪ **οικονομικό**, σύμφωνα με τους βέλτιστους οικονομικούς όρους (κόστος, όροι πληρωμής, εγγυήσεις κλπ.) για όλα τα συμβαλλόμενα μέρη.
Ενδεικτικά αναφέρεται ότι κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους 2018, υπεγράφησαν 566 συμβάσεις μεταξύ της ΕΥΔΑΠ και Προμηθευτών / Παρόχων Υπηρεσιών, με συνολική αξία περίπου 57 εκατομμύρια ευρώ. Από τις συμβάσεις αυτές, οι 125 αφορούν Προμήθειες και οι 441 Υπηρεσίες.
Οι ανάδοχοι συμβάλλουν στην επίτευξη των εταιρικών στόχων και αναδεικνύονται μέσω του προαναφερόμενου Νομικού Πλαισίου, το οποίο εγγυάται την ύπαρξη ελεύθερου ανταγωνισμού, την ίση μεταχείριση των προμηθευτών και την υγιή σχέση μεταξύ της ΕΥΔΑΠ και των προμηθευτών της.
Η διαγωνιστική διαδικασία γίνεται με αυστηρούς κανόνες και περιλαμβάνει:
την προκήρυξη του διαγωνισμού, τη θέσπιση κοινώς αποδεκτών Τεχνικών Προδιαγραφών, την ανάδειξη του μειοδότη βάσει κριτηρίων ανάθεσης και την υπογραφή της σχετικής Σύμβασης.
Τα στελέχη της ΕΥΔΑΠ, που εμπλέκονται άμεσα ή έμμεσα στις διαδικασίες διαγωνισμών, απαγορεύεται να αποκαλύπτουν πληροφορίες προμηθευτών και να έρχονται σε επαφή με συμμετέχοντες προμηθευτές, πριν από την τελική ανάθεση, εκτός των περιπτώσεων παροχής διευκρινίσεων, που αφορούν στις διαγωνιστικές διαδικασίες, τηρώντας ταυτόχρονα τις αρχές της ίσης μεταχείρισης και της μη καταστρατήγησης του ανταγωνισμού. Συγκεκριμένα, ο κατάλογος των υποψηφίων προμηθευτών, οι προσφερόμενες τιμές, οι όροι πληρωμής κλπ. θεωρούνται εμπιστευτικές πληροφορίες και δεν γνωστοποιούνται σε τρίτους.

Η εταιρεία δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην προσέλκυση νέων οικονομικών φορέων μέσω της ανάρτησης των Διακηρύξεων:
- στο Ηλεκτρονικό Επιγραμμικό Αποθετήριο Διοικητικών Πράξεων (ΔΙΑΥΓΕΙΑ),
- στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Δημοσίων Συμβάσεων (Κ.Η.Μ.ΔΗ.Σ.),
- στο Εθνικό Σύστημα Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (Ε.Σ.Η.ΔΗ.Σ.)
- στο Παράρτημα Δημοσιεύσεων των Διακηρύξεων της Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης
- στην ιστοσελίδα της Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. (http://www.eydap.gr) στην ενότητα ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ, ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ.
Η ΕΥΔΑΠ, σύμφωνα με το Ν. 4412/2016, προβαίνει στη σύναψη δημοσίων συμβάσεων με τους προμηθευτές λαμβάνοντας υπόψη:
➪ την καταλληλότητα άσκησης της επαγγελματικής τους δραστηριότητας,
➪ την οικονομική και χρηματοοικονομική τους επάρκεια,
➪ την τεχνική και επαγγελματική τους ικανότητα,
➪ τη συμμόρφωσή τους με τα πρότυπα διασφάλισης ποιότητας και περιβαλλοντικής διαχείρισης,
➪ τη συμμόρφωσή τους με τις διατάξεις της νομοθεσίας περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων, και τις υποχρεώσεις τους στους τομείς κοινωνικοασφαλιστικού και εργατικού δικαίου.
Ειδικότερα σε σχέση με τις μακροπρόθεσμες συμφωνίες υπογραμμίζουμε ότι αυτές είναι συμβατές με τις αρχές του ελεύθερου ανταγωνισμού, τηρουμένων των ακόλουθων προϋποθέσεων:
➪ να έχουν συναφθεί κατόπιν διαγωνιστικών διαδικασιών,
➪ οι τεχνικές προδιαγραφές των προϊόντων ή των υπηρεσιών να είναι σαφείς και λεπτομερείς,
➪ να διέπονται από αμοιβαίες υποχρεώσεις και δικαιώματα των συμβαλλομένων μερών και να ελέγχονται περιοδικά για το κατά πόσο παραμένουν ανταγωνιστικές.
Η υποχρέωση της Εταιρείας στην εκπλήρωση των συμβατικών υποχρεώσεών της προς τους προμηθευτές, με ιδιαίτερη έμφαση στις πληρωμές και τη διαθεσιμότητα του εξοπλισμού, των μέσων και των υλικών που τυχόν προβλέπει η σύμβαση, αποτελεί μείζονα προτεραιότητα, εφόσον κατ' αυτόν τον τρόπο προάγεται η εταιρική εικόνα της ΕΥΔΑΠ ως ακέραιο και αξιόπιστο μέλος της επιχειρηματικής κοινότητας.
Σε αντιδιαστολή των υποχρεώσεών της, η ΕΥΔΑΠ αναμένει από τους προμηθευτές να τηρούν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις. Οι προμηθευτές υλικών, εξοπλισμού & υπηρεσιών που επιλέγονται ως συνεργάτες της ΕΥΔΑΠ, υποχρεούνται να τηρούν τις διατάξεις της νομοθεσίας περί υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων και πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου καθώς και τις υποχρεώσεις τους στους τομείς του περιβαλλοντικού, κοινωνικοασφαλιστικού και εργατικού δικαίου που έχουν θεσπιστεί από το δίκαιο της Ένωσης, το Εθνικό δίκαιο, συλλογικές συμβάσεις ή διεθνείς διατάξεις περιβαλλοντικού, κοινωνικοασφαλιστικού και εργατικού δικαίου οι οποίες απαριθμούνται στο Παράρτημα XIV του Παραρτήματος Β΄ του Ν. 4412/2016.
Κατά την υλοποίηση των συμβατικών τους υποχρεώσεων οφείλουν να:
➪ συμμορφώνονται με την εθνική και κοινοτική νομοθεσία, διατάγματα & κανονισμούς,
➪ τηρούν τις συμβατικές τους υποχρεώσεις,
➪ εκπληρώνουν όλες τις νόμιμες υποχρεώσεις τους για την Υγεία & Ασφάλεια των εργαζομένων τους και των υπεργολάβων τους,
➪ τηρούν με προσήλωση τη νομοθεσία για το περιβάλλον,

➪ απέχουν από κάθε ενέργεια που μπορεί να ερμηνευθεί ως δωροδοκία ή πράξη διαφθοράς ή απάτης.

Η αρμόδια Επιτροπή Παρακολούθησης & Παραλαβής παρακολουθεί συστηματικά την εκτέλεση των συμβάσεων, όσον αφορά στην εκπλήρωση των συμβατικών όρων τους. Σε περίπτωση αθέτησης των όρων, τότε σύμφωνα το νόμο η αρμόδια Επιτροπή Παρακολούθησης & Παραλαβής δύναται να:

➪ κηρύξει έκπτωτο τον Προμηθευτή

➪επιβάλλει ποινικές ρήτρες στον Προμηθευτή αν οι συμβάσεις αφορούν υπηρεσίες,

➪απορρίψει το προμηθευόμενο υλικό και να επιβάλλει κυρώσεις στον Προμηθευτή, για εκπρόθεσμη παράδοση αγαθών όταν οι συμβάσεις αφορούν προμήθεια υλικών.

Κατά το έτος 2018, όσον αφορά στην τήρηση της κείμενης νομοθεσίας από τους προμηθευτές, δεν παρουσιάσθηκαν περιπτώσεις υποτροπών, αθέτησης υποχρεώσεων ή παραβίασης της εργατικής και ασφαλιστικής νομοθεσίας και ως εκ τούτου, καταγγελίας και αναγκαστικής λύσης σύμβασης. Δεν διαπιστώθηκε κανένα περιστατικό παράβασης των διατάξεων που αφορούν σε:

➪παιδική εργασία,

➪καταναγκαστική εργασία,

➪συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση,

➪δωροδοκία, διαφθορά,

➪απάτη,

➪διάπραξη τρομοκρατικών εγκλημάτων ή γενικότερα διάπραξη εγκλημάτων συνδεόμενων με τρομοκρατικές οργανώσεις,

➪νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες από τους προμηθευτές

➪περιβαλλοντική νομοθεσία, κλιματική αλλαγή.

Ειδικά για την Πολιτική κατά της Διαφθοράς και της Δωροδοκίας, η ΕΥΔΑΠ εφαρμόζει μηδενική ανοχή και δεσμεύεται να λειτουργεί με επαγγελματισμό, νομιμότητα και ακεραιότητα σε όλες τις επαγγελματικές της συναλλαγές.

Ο αποκλεισμός των προμηθευτών σε βάρος των οποίων έχει εκδοθεί αμετάκλητη δικαστική απόφαση, για οποιαδήποτε από τις ανωτέρω κατηγορίες προβλέπεται από την υφιστάμενη νομοθεσία.

Περαιτέρω, οι νομικές και συμβατικές υποχρεώσεις, καθώς και οι ηθικές αρχές της ΕΥΔΑΠ επιβάλλουν την τήρηση της εμπιστευτικότητας ευαίσθητων πληροφοριών που αφορούν στην Εταιρεία και στους προμηθευτές της, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στο σχετικό νόμο «περί Εχεμύθειας».

Η εταιρεία, έχοντας εξασφαλίσει τη ορθή δημοσιότητα και την εφαρμογή αντικειμενικών Κριτηρίων Επιλογής, εφαρμόζει εκείνες τις δικλείδες ασφαλείας για την άμεση εφαρμογή των αλλαγών στο Θεσμικό Πλαίσιο των Δημοσίων Συμβάσεων και τη διαρκή επιμόρφωση των στελεχών της ώστε να επιτυγχάνεται η ομοιογενής εφαρμογής του στο σύνολο των αναθέσεων.

Η εταιρεία, στο πλαίσιο αντιμετώπισης των κινδύνων από τη μη εφαρμογή του Ν. 4412/2016 και των συνεχών τροποποιήσεων αυτού, έχει προβεί σε σειρά ενεργειών.

Συγκεκριμένα, ο κυριότερος πιθανός κίνδυνος αφορά στην προσαρμογή των εσωτερικών διαδικασιών στις συνεχείς τροποποιήσεις των διατάξεων του Ν. 4412/2016.

Η ΕΥΔΑΠ, καταβάλλοντας κάθε εύλογη προσπάθεια μέσω υπηρεσιών υψηλής ποιότητας με έμφαση στη διαφάνεια και την ηθική ακεραιότητα και εφαρμόζοντας προληπτικές διαδικασίες συνεχούς επιμόρφωσης καθώς και πολιτικές έγκαιρης συμμόρφωσης, φροντίζει να επιμορφώνει διαρκώς, μέσω εξειδικευμένων σεμιναρίων στο ισχύον κανονιστικό πλαίσιο, όσα στελέχη της εμπλέκονται άμεσα ή έμμεσα στις διαγωνιστικές διαδικασίες. Κατά το έτος 2018 πραγματοποιήθηκαν 7 σεμινάρια σχετικά με το Ν. 4412/2016 στα οποία εκπαιδεύτηκαν 244 άτομα συνολικά.

Άλλος σοβαρός κίνδυνος θα μπορούσε να αφορά στο Επίπεδο Συμμόρφωσης των Συνεργαζόμενων Προμηθευτών της Εφοδιαστικής Αλυσίδας με τις επιταγές του Ν. 4412/2016.

Στο πλαίσιο αυτό η ΕΥΔΑΠ φροντίζει μέσω των απαιτούμενων διευκρινίσεων και με την κατάλληλη τεχνική καθοδήγηση, να εξασφαλίζει την ορθή συμμετοχή των Προμηθευτών στις διαγωνιστικές διαδικασίες.

Η ΕΥΔΑΠ, με την ενσωμάτωση στις συμβάσεις της όρων περί συμμόρφωσης των Προμηθευτών με τις Αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου του ΟΗΕ, στους τομείς των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, της Εργασίας, του Περιβάλλοντος και της Διαφθοράς διασφαλίζει, ότι όλοι οι Προμηθευτές της Εφοδιαστικής Αλυσίδας, εφαρμόζουν πρακτικές που προάγουν τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και είναι σύμφωνες με τις πολιτικές της εταιρείας σε κοινωνικά, εργασιακά και περιβαλλοντικά ζητήματα.

Γαλάτσι, 5 Απριλίου 2019	
Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου	
Ονοματεπώνυμο	**Ιδιότητα**
Κωνσταντίνος Παπαδόπουλος	Πρόεδρος Δ.Σ., Μέλος
Ιωάννης Μπενίσης	Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
Κωνσταντίνος Βαφειάδης	Εκτελεστικό Μέλος
Ιωάννης Καρδαράς	Μέλος
Αλέξανδρος Πουλιάσης	Ανεξάρτητο Μέλος
Γεώργιος Μακρυνός	Μέλος
Νικόλαος Σαράντης	Μέλος
Μιχαήλ Σταυρουλάκης	Ανεξάρτητο Μέλος
Γεώργιος Χαλαμπαλάκης	Μέλος
Παναγιώτης Σκουλαρίκης	Μέλος
Χρήστος Μηστριώτης	Μέλος
Εμμανουήλ Αγγελάκης	Μέλος
Γεώργιος Αλεξανδράκης	Μέλος

Ακριβές Αντίγραφο εκ του υπ' αριθμ. 1325
Πρακτικού του Διοικητικού Συμβουλίου της 5ης Απριλίου 2019

Ο Διευθύνων Σύμβουλος
Ιωάννης Μπενίσης

3.3 ΕΤΗΣΙΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2018 ΜΕΧΡΙ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018 ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΤΥΠΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ (Δ.Π.Χ.Α.) ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΥΔΑΠ Α.Ε. (Η ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- Γενικές Πληροφορίες για την Εταιρεία
- Κατάσταση Λογαριασμού αποτελεσμάτων της χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018 & 2017
- Κατάσταση Συνολικού Εισοδήματος της Χρήσης που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018 & 2017
- Κατάσταση Οικονομικής Θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2018 & 2017
- Κατάσταση Μεταβολών Καθαρής θέσης 1η Ιανουαρίου-31η Δεκεμβρίου 2018 & 2017
- Καταστάσεις Ταμειακών Ροών 1η Ιανουαρίου – 31 Δεκεμβρίου 2018 & 2017
- Σημειώσεις επί των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων για την περίοδο που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2018

Οι παρούσες Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας, σελ. 125 έως 195 εγκρίθηκαν κατά την συνεδρίαση του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας την 3 Απριλίου 2019 και τελούν υπό την έγκριση της Τακτικής Γενικής Συνέλευσης των μετόχων.
Υπογράφηκαν κατ' εντολή του Διοικητικού Συμβουλίου από τους κάτωθι:

Αθήνα, 5 Απριλίου 2019

Ο Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου	Ο Διευθύνων Σύμβουλος	Η Διευθύντρια των Οικονομικών Υπηρεσιών	Η Προϊσταμένη Λογιστηρίου
Κωνσταντίνος Αντ. Παπαδόπουλος Α.Δ.Τ. Π 720446	Ιωάννης Εμμ. Μπενίσης Α.Δ.Τ. ΑΒ 521661	Λεμονιά Μαρκ. Σκυλάκη Α.Δ.Τ. ΑΟ 010837 Α.Μ. Αδείας Ο.Ε.Ε. Α/17806	Δήμητρα Βασ. Ζαρκαδούλα Α.Δ.Τ. ΑΒ 253061 Α.Μ. Αδείας Ο.Ε.Ε. Α/112285

ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Επωνυμία Εταιρείας:	Εταιρεία Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης
Διακριτικός Τίτλος	Ε.ΥΔ.ΑΠ. Α.Ε.
Έδρα:	Ωρωπού 156 – Γαλάτσι
Ημερομηνία Σύστασης:	25.10.1999
Διάρκεια Εταιρείας:	100 έτη
Κύρια Δραστηριότητα:	Ύδρευση – Αποχέτευση
Αριθμός Γ.Ε.Μ.Η:	121578960000
Αρμόδιο Υπουργείο:	Υποδομών και Μεταφορών
Αρ. Φορολογικού Μητρώου:	094079101
Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου:	Κ. Παπαδόπουλος, Ι. Μπενίσης, Κ. Βαφειάδης, Ι. Καρδαράς, Γ. Μακρυνός, Γ. Χαλαμπαλάκης, Μ. Σταυρουλάκης, Ν.Σαράντης, Π. Σκουλαρίκης, Χ. Μηστριώτης, Α. Πουλιάσης, Εμ.Αγγελάκης, Γ. Αλεξανδράκης
Ημερομηνία Λήξης της Τρέχουσας Περιόδου:	31 Δεκεμβρίου 2018
Διάρκεια:	12 μήνες
Τύπος των Οικονομικών Καταστάσεων (από τις οποίες αντλήθηκαν τα συνοπτικά στοιχεία):	Ετήσιες
Ημερομηνία Έγκρισης των Οικονομικών Καταστάσεων (από τις οποίες αντλήθηκαν τα συνοπτικά στοιχεία):	5 Απριλίου 2019
Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές:	Ευστράτιος Παπαρίδης ΑΜ ΣΟΕΛ 14351 Δημήτριος Σταύρου ΑΜ ΣΟΕΛ 14791
Ελεγκτική Εταιρεία:	«Σ.Ο.Λ.» Α.Ε. ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΑΜ ΣΟΕΛ 125
Έκθεση Ελέγχου Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών επί των ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων:	Με Σύμφωνη Γνώμη – Θέμα Έμφασης
Διεύθυνση διαδικτύου όπου έχουν καταχωρηθεί οι Οικονομικές Καταστάσεις:	www.eydap.gr

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31Η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018 & 2017					
		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε χιλ. Ευρώ	**ΣΗΜ.**	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Κύκλος εργασιών	5	322.413	327.343	322.396	327.324
Κόστος πωληθέντων	6	(185.168)	(184.478)	(185.168)	(184.478)
Μικτό Κέρδος		**137.245**	**142.865**	**137.228**	**142.846**
Άλλα έσοδα εκμεταλλεύσεως	5	5.318	3.782	5.317	3.782
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	6	(61.989)	(67.564)	(61.921)	(67.487)
Έξοδα λειτουργίας διάθεσης	6	(29.859)	(29.510)	(29.859)	(29.510)
Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	40	9.877	-	9.877	-
Κέρδη Εκμεταλλεύσεως		**60.592**	**49.573**	**60.642**	**49.631**
Λοιπά έξοδα		(1.539)	(1.753)	(1.539)	(1.753)
Χρηματοοικονομικά έσοδα	9	21.877	19.156	21.869	19.148
Χρηματοοικονομικά έξοδα	10	(658)	(503)	(658)	(503)
Κέρδη προ Φόρων		**80.272**	**66.473**	**80.314**	**66.523**
Φόρος εισοδήματος	11	(32.364)	(23.046)	(32.364)	(23.046)
Κέρδη μετά από Φόρους		**47.908**	**43.427**	**47.950**	**43.477**
Κέρδη ανά μετοχή (σε Ευρώ)	12	0,45	0,41		
Προτεινόμενο μέρισμα (σε Ευρώ)				**0,27**	**0,20**

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31Η ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018 & 2017				
	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε χιλ. Ευρώ	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Καθαρά κέρδη χρήσης	47.908	43.427	47.950	43.477
Αποτίμηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων.	(1.436)	649	(1.436)	649
Αναλογιστικά κέρδη - ζημίες προγραμμάτων καθορισμένων παροχών - Λοιπά εισοδήματα που δεν μεταφέρονται στα αποτελέσματα σε μεταγενέστερες περιόδους	1.206	4.901	1.206	4.901
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	**47.678**	**48.977**	**47.720**	**49.027**

Τα ΔΠΧΑ 9 & 15 εφαρμόστηκαν αναγνωρίζοντας τη συνολική επίδραση τους στο λογαριασμό «Υπόλοιπο κερδών εις νέο» χωρίς αναπροσαρμογή των συγκριτικών ποσών του 2017.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΗΣ 31ΗΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018 & 2017					
		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε χιλ. Ευρώ	**ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ**	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
ΜΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Υπεραξία	13	3.357	3.357	3.357	3.357
Λοιπές άυλες ακινητοποιήσεις	14	950	1.026	950	1.026
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	15	825.402	852.522	825.402	852.520
Επενδύσεις σε θυγατρικές	16	-	-	1.210	1.210
Χρηματοοικονομικά Περιουσιακά Στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	17	1.703	3.659	1.703	3.659
Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις	18	9.380	19.034	9.380	19.034
Αναβαλλόμενη Φορολογική Απαίτηση	19	86.499	104.685	86.499	104.685
Σύνολο Μη Κυκλοφορούντος Ενεργητικού		**927.291**	**984.283**	**928.501**	**985.491**
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Υλικά ανταλλακτικά & αναλώσιμα	20	11.355	10.940	11.355	10.940
Απαιτήσεις από Πελάτες & Συμβατικά Περιουσιακά Στοιχεία	21	186.165	215.971	186.146	215.955
Λοιπές Απαιτήσεις	22	25.245	21.328	25.204	21.297
Τρέχουσες Φορολογικές Απαιτήσεις	11	-	5.178	-	5.178
Ταμείο και Ταμειακά Ισοδύναμα	23	383.552	294.921	382.615	293.920
Σύνολο Κυκλοφορούντος Ενεργητικού		**606.317**	**548.338**	**605.320**	**547.290**
Σύνολο Ενεργητικού		**1.533.608**	**1.532.621**	**1.533.821**	**1.532.781**
ΠΑΘΗΤΙΚΟ					
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
Μετοχικό κεφάλαιο	24	63.900	63.900	63.900	63.900
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο		40.502	40.502	40.502	40.502
Αποθεματικά Κεφάλαια	25	364.860	379.123	364.860	379.123
Συσσωρευμένα κέρδη (κέρδη εις νέον)	26	479.965	458.503	480.169	458.666
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		**949.227**	**942.028**	**949.431**	**942.191**
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Υποχρεώσεις για παροχές στο προσωπικό	27	300.115	301.006	300.115	301.006
Προβλέψεις	28	55.132	35.245	55.132	35.245
Επιχορηγήσεις επενδύσεων	29	147.272	183.187	147.272	183.187
Εγγυήσεις Καταναλωτών	30	18.488	18.387	18.488	18.387
Σύνολο Μακροπρόθεσμων Υποχρεώσεων		**521.007**	**537.825**	**521.007**	**537.825**
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Λειτουργικές Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	31	43.603	38.889	43.603	38.882
Τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις	11	4.582	-	4.582	-
Λοιπές Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	31	15.189	13.879	15.198	13.883
Σύνολο Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων		**63.374**	**52.768**	**63.383**	**52.765**
Σύνολο Παθητικού		**1.533.608**	**1.532.621**	**1.533.821**	**1.532.781**

Τα ΔΠΧΑ 9 & 15 εφαρμόστηκαν αναγνωρίζοντας τη συνολική επίδραση τους στο λογαριασμό «Υπόλοιπο κερδών εις νέο» χωρίς αναπροσαρμογή των συγκριτικών ποσών του 2017.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΚΑΘΑΡΗΣ ΘΕΣΗΣ 1ΗΣ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ – 31ΗΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018 & 2017							
ΟΜΙΛΟΣ							
2018 Ποσά σε χιλ. Ευρώ	**Μετοχικό κεφάλαιο**	**Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο**	**Τακτικό αποθεματικό**	**Λοιπά Αποθεματικά**	**Αποθεματικά Χρεογράφων**	**Αποτελ. (κέρδη) εις νέον)**	**Σύνολο ιδίων κεφαλαίων**
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2017	**63.900**	**40.502**	**22.207**	**355.765**	**1.151**	**458.503**	**942.028**
Προσαρμογή λόγω εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9	-	-	-	-	(12.827)	(25.127)	(37.954)
Προσαρμογή λόγω εφαρμογής του ΔΠΧΑ 15	-	-	-	-	-	18.774	18.774
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2018	**63.900**	**40.502**	**22.207**	**355.765**	**(11.676)**	**452.151**	**922.849**
Καθαρά Κέρδη χρήσεως						47.908	47.908
Καθαρό εισόδημα καταχωρημένο απ' ευθείας στην Καθαρή Θέσης					(1.436)	1.206	(230)
Μερίσματα						(21.300)	(21.300)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2018	**63.900**	**40.502**	**22.207**	**355.765**	**(13.112)**	**479.965**	**949.227**
2017 Ποσά σε χιλ. Ευρώ	**Μετοχικό κεφάλαιο**	**Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο**	**Τακτικό αποθεματικό**	**Λοιπά Αποθεματικά**	**Αποθεματικά Χρεογράφων**	**Αποτελ. (κέρδη) εις νέον)**	**Σύνολο ιδίων κεφαλαίων**
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2017	**63.900**	**40.502**	**22.207**	**355.765**	**502**	**421.890**	**904.766**
Καθαρά Κέρδη χρήσεως						43.427	43.427
Καθαρό εισόδημα καταχωρημένο απ' ευθείας στην Καθαρή Θέσης					649	4.901	5.550
Μερίσματα						(11.715)	(11.715)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2017	**63.900**	**40.502**	**22.207**	**355.765**	**1.151**	**458.503**	**942.028**

Τα ΔΠΧΑ 9 & 15 εφαρμόστηκαν αναγνωρίζοντας τη συνολική επίδραση τους στο λογαριασμό «Υπόλοιπο κερδών εις νέο» χωρίς αναπροσαρμογή των συγκριτικών ποσών του 2017

ΕΤΑΙΡΕΙΑ							
2018 Ποσά σε χιλ. Ευρώ	**Μετοχικό κεφάλαιο**	**Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο**	**Τακτικό αποθεματικό**	**Λοιπά Αποθεματικά**	**Αποθεματικά Χρεογράφων**	**Αποτελ. (κέρδη) εις νέον)**	**Σύνολο ιδίων κεφαλαίων**
Υπόλοιπο την 31η Δεκεμβρίου 2017	**63.900**	**40.502**	**22.207**	**355.765**	**1.151**	**458.666**	**942.191**
Προσαρμογή λόγω εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9	-	-	-	-	(12.827)	(25.127)	(37.954)
Προσαρμογή λόγω εφαρμογής του ΔΠΧΑ 15	-	-	-	-	-	18.774	18.774
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2018	**63.900**	**40.502**	**22.207**	**355.765**	**(11.676)**	**452.313**	**923.011**
Καθαρά Κέρδη χρήσεως						47.950	47.950
Καθαρό εισόδημα καταχωρημένο απ' ευθείας στην Καθαρή Θέσης					(1.436)	1.206	(230)
Μερίσματα						(21.300)	(21.300)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2018	**63.900**	**40.502**	**22.207**	**355.765**	**(13.112)**	**480.169**	**949.431**
2017 Ποσά σε χιλ. Ευρώ	**Μετοχικό κεφάλαιο**	**Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο**	**Τακτικό αποθεματικό**	**Λοιπά Αποθεματικά**	**Αποθεματικά Χρεογράφων**	**Αποτελ. (κέρδη) εις νέον)**	**Σύνολο ιδίων κεφαλαίων**
Υπόλοιπο την 1η Ιανουαρίου 2017	**63.900**	**40.502**	**22.207**	**355.765**	**502**	**422.003**	**904.879**
Καθαρά Κέρδη χρήσεως						43.477	43.477
Καθαρό εισόδημα καταχωρημένο απ' ευθείας στην Καθαρή Θέσης					649	4.901	5.550
Μερίσματα						(11.715)	(11.715)
Υπόλοιπο την 31 Δεκεμβρίου 2017	**63.900**	**40.502**	**22.207**	**355.765**	**1.151**	**458.666**	**942.191**

Τα ΔΠΧΑ 9 & 15 εφαρμόστηκαν αναγνωρίζοντας τη συνολική επίδραση τους στο λογαριασμό «Υπόλοιπο κερδών εις νέο» χωρίς αναπροσαρμογή των συγκριτικών ποσών του 2017

ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ 1ΗΣ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ – 31ΗΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018 & 2017				
	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε χιλ. Ευρώ	**1.1-31.12.2018**	**1.1-31.12.2017**	**1.1-31.12.2018**	**1.1-31.12.2017**
Λειτουργικές δραστηριότητες				
Κέρδη προ φόρων	80.272	66.473	80.314	66.523
Πλέον / μείον προσαρμογές για: Αποσβέσεις ενσώματων και ασώματων ακινητοποιήσεων	44.127	44.963	44.127	44.963
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων και συμμετοχών καταναλωτών	(6.548)	(8.184)	(6.548)	(8.184)
Μειώσεις /Μεταφορές ενσώματων και ασώματων ακινητοποιήσεων	(662)	(55)	(662)	(55)
Έσοδα χρεογράφων	(59)	(60)	(59)	(60)
Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού	1.628	14.838	1.628	14.838
Λοιπές Προβλέψεις	10.368	(308)	10.368	(308)
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	(21.810)	(19.089)	(21.810)	(19.089)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	658	503	658	503
Απομείωση χρεογράφων		-		-
Πλέον/ μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες: (Αύξηση) Μείωση Απαιτήσεων και συμβατικών Περιουσιακών Στοιχείων	5.534	3.215	5.519	3.240
Υλικά ανταλλακτικά & αναλώσιμα	(656)	1.241	(656)	1.241
Αύξηση (Μείωση) Λειτουργικών Βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων	5.197	(17.293)	5.234	(17.294)
Εγγυήσεις καταναλωτών	101	90	101	90
Εισφορά εργαζομένων για αποζημίωση	1.959	1.857	1.959	1.857
Πλέον: Προσαυξήσεις Πελατών εισπραχθείσες	8.935	5.010	8.935	5.010
Μείον: Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	(232)	(130)	(232)	(130)
Καταβεβλημένοι φόροι	(16.519)	(24.750)	(16.519)	(24.750)
Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	**112.285**	**68.314**	**112.357**	**68.395**
Επενδυτικές Δραστηριότητες				
Αγορά ενσώματων ακινητοποιήσεων	(15.413)	(14.992)	(15.413)	(14.991)
Αγορά ασώματων ακινητοποιήσεων	(857)	(842)	(857)	(842)
Είσπραξη επιχορηγήσεων	3.892	4.633	3.892	4.633
Τόκοι εισπραχθέντες	8.844	7.336	8.836	7.326
Μερίσματα εισπραχθέντα	59	60	59	60
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	**(3.475)**	**(3.805)**	**(3.483)**	**(3.814)**
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Μερίσματα πληρωθέντα	(20.179)	(50.132)	(20.179)	(50.132)
Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	**(20.179)**	**(50.132)**	**(20.179)**	**(50.132)**
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιόδου (α)+(β)+(γ)	**88.631**	**14.377**	**88.695**	**14.449**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης περιόδου	**294.921**	**280.544**	**293.920**	**279.471**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης περιόδου	**383.552**	**294.921**	**382.615**	**293.920**

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΤΗΣΙΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΗΣ 31ΗΣ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

1. ΣΥΣΤΑΣΗ, ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ & ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Η «Εταιρεία Ύδρευσης και Αποχέτευσης Πρωτευούσης» με διακριτικό τίτλο Ε.ΥΔ.Α.Π. (η "ΕΥΔΑΠ", ή η "Εταιρεία") ιδρύθηκε το 1980 (Ν.1068/80) μετά από την συγχώνευση του «Οργανισμού Αποχετεύσεως Πρωτευούσης» (Ο.Α.Π.) και της «Ανωνύμου Ελληνικής Εταιρείας Υδάτων των πόλεων Αθηνών – Πειραιώς και Περιχώρων» (Ε.Ε.Υ.).

Η έδρα της Εταιρείας βρίσκεται στην οδό Ωρωπού 156, στο Γαλάτσι Αττικής ΤΚ 111 46.

Η Εταιρεία δραστηριοποιείται στον τομέα διύλισης και προμήθειας νερού και την παροχή υπηρεσιών αποχέτευσης και επεξεργασίας λυμάτων στην περιοχή της Αττικής. Σύμφωνα με το Καταστατικό της Εταιρείας, η ΕΥΔΑΠ είναι υπεύθυνη για την μελέτη, κατασκευή, εγκατάσταση, λειτουργία, εκμετάλλευση, συντήρηση, ανάπτυξη και εκσυγχρονισμό/ανακαίνιση των εγκαταστάσεων και δικτύων προμήθειας νερού και αποχέτευσης μέσα στα όρια της περιοχής ευθύνης της. Στις δραστηριότητες της ΕΥΔΑΠ έχουν προστεθεί η δυνατότητα να χρησιμοποιεί τα δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης επιπλέον, για την ανάπτυξη τηλεπικοινωνιακών και ενεργειακών δραστηριοτήτων.

Η δραστηριότητα της ΕΥΔΑΠ όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 68 του Ν.4313/2014 εκτείνεται στους δήμους της Περιφέρειας Αττικής, όπως αυτοί ορίζονται στο εδάφιο θ' της παρ. 3 του άρθρου 3 του Ν.3852/2010, πλην των Δήμων Αίγινας, Τροιζηνίας, Κυθήρων, Αγκιστρίου, Σπετσών, Ύδρας και Πόρου της Περιφερειακής Ενότητας Νήσων της Περιφέρειας Αττικής.

Η ΕΥΔΑΠ παρέχει υπηρεσίες υδροδότησης μέσω του δικτύου ύδρευσης που αποτελείται από περίπου 14.000 χιλιόμετρα δικτύου αγωγών. Η Εταιρεία επίσης διαχειρίζεται τέσσερις Μονάδες Επεξεργασίας Νερού με συνολική δυναμικότητα 1,8 εκατομμύρια κυβικά μέτρα νερού ημερησίως. Το 2018 η Εταιρεία παρέλαβε νέα δίκτυα και συγκεκριμένα το υπόλοιπο δίκτυο ύδρευσης της Σαλαμίνας, το δημοτικό δίκτυο της Μαγούλας από το Δήμο Ελευσίνας και το Δημοτικό Δίκτυο του οικισμού Αγίου Δημητρίου του Δήμου Πεντέλης –Βριλησσίων.

Το δίκτυο αποχέτευσης έχει συνολικό μήκος περί τα 9.500 χιλιόμετρα. Το σύστημα είναι χωριστικό (αγωγοί ακαθάρτων υδάτων – αγωγοί ομβρίων υδάτων), εκτός από την περιοχή του κέντρου της Αθήνας, όπου το σύστημα είναι παντορροϊκό (κοινοί αγωγοί ακαθάρτων και ομβρίων υδάτων). Ο εξυπηρετούμενος πληθυσμός ανέρχεται σε 3.500.000 κατοίκους. Η συλλογή των λυμάτων γίνεται με τους αγωγούς του δευτερεύοντος δικτύου αποχέτευσης ακαθάρτων των αποχετευόμενων περιοχών, μέσω των συνδέσεων σε αυτούς της κάθε παρόδιας ιδιοκτησίας.

Για την επεξεργασία των λυμάτων η ΕΥΔΑΠ διαθέτει τρία κέντρα επεξεργασίας λυμάτων (Κ.Ε.Λ.),

- το Κ.Ε.Λ. Ψυττάλειας με δυνατότητα επεξεργασίας (μέση παροχή σχεδιασμού) 1.000.000 $μ^3$/ημέρα λυμάτων (σήμερα η μέση παροχή των εισερχόμενων λυμάτων είναι της τάξεως των 730.000 $μ^3$/ημέρα),
- το Κ.Ε.Λ. Μεταμόρφωσης έχει δυνατότητα επεξεργασίας (μέση παροχή σχεδιασμού) 44.000 $μ^3$/ημέρα λυμάτων (20.000 $μ^3$/ημέρα αστικών λυμάτων και 24.000 $μ^3$/ημέρα αστικών βοθρολυμάτων), (σήμερα η μέση παροχή των εισερχόμενων λυμάτων είναι της τάξεως των 10.000 $μ^3$/ημέρα και των βοθρολυμάτων της τάξεως των 10.000 $μ^3$/ημέρα) και
- το Κ.Ε.Λ. Θριασίου έχει δυνατότητα επεξεργασίας (μέση παροχή σχεδιασμού) 21.000 $μ^3$/ημέρα λυμάτων (σήμερα, η μέση παροχή των εισερχόμενων λυμάτων είναι της τάξεως των 4.800 $μ^3$/ημέρα).

Το ΚΕΛ Ψυττάλειας περιλαμβάνει και τρεις μονάδες Συμπαραγωγής Ηλεκτρικής και Θερμικής Ενέργειας (ΣΗΘΕ), η μία μονάδα ΣΗΘΕ με καύση φυσικού αερίου ηλεκτρικής ισχύος 12,9 MWe και θερμικής ισχύος 17,3 MWth και οι δύο μονάδες ΣΗΘΕ με καύση Βιοαερίου, συνολικής ηλεκτρικής ισχύος 11,4 MWe (7,14 MWe & 4,25 MWe) και θερμικής ισχύος 17,2 MWth καθώς και ένα μικρό υδροηλεκτρικό σταθμό δυναμικότητας 489 KW προς ανάκτηση της περιεχόμενης ενέργειας στο ρεύμα των επεξεργασμένων εκροών πριν τη διάθεση τους στον Σαρωνικό κόλπο.

Η ΕΥΔΑΠ με το Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων Ψυττάλειας έχει ενταχθεί στο Σύστημα Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου (Δεκέμβριος 2012).

Επιπρόσθετα η ΕΥΔΑΠ διαχειρίζεται τα έργα αποχέτευσης Ανατολικής Αττικής για τη συλλογή και επεξεργασία αστικών λυμάτων και την επαναχρησιμοποίηση-διάθεση επεξεργασμένων εκροών.

Επίσης η ΕΥΔΑΠ έχει εγκαταστήσει και λειτουργεί πέντε μικρούς υδροηλεκτρικούς σταθμούς στις θέσεις Κίρφη, Ελικώνας, Κιθαιρώνας, Μάνδρα του Υδραγωγείου Μόρνου και τον μικρό υδροηλεκτρικό σταθμό Ευήνου.

Τα έσοδα της Εταιρείας παρουσιάζουν κυκλικότητα (αυξημένη κατανάλωση ύδατος κατά τους καλοκαιρινούς μήνες), με συνέπεια να υπάρχουν σημαντικές διακυμάνσεις από τρίμηνο σε τρίμηνο στον κύκλο εργασιών και στα αποτελέσματά της. Ως εκ τούτου τα αποτελέσματα των τριμήνων δεν μπορούν αυτά καθαυτά να είναι ενδεικτικά της τάσης των αποτελεσμάτων που θα προκύψουν στο τέλος της χρήσης αλλά είναι ενδεικτικά εφόσον συγκριθούν με τα αντίστοιχα αποτελέσματα των προηγούμενων χρήσεων.

Η Εταιρεία υπάγεται στην εποπτεία του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, διέπεται από τις διατάξεις του Νόμου περί ανωνύμων εταιρειών 4548/2018 και τον ιδρυτικό Νόμο 1068/1980 όπως τροποποιήθηκε από τον Νόμο 2744/1999.

Το 1999 το Ελληνικό Δημόσιο αποφάσισε να εισάγει τις μετοχές της Εταιρείας στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών. Οι κύριες ρυθμίσεις του Νόμου 2744/1999 είναι οι εξής:

Η διάρκεια ζωής της ΕΥΔΑΠ ορίστηκε σε 100 χρόνια αρχίζοντας από τις 25 Οκτωβρίου 1999, ημερομηνία δημοσίευσης του Νόμου 2744/1999. Η περίοδος αυτή μπορεί να επεκταθεί με ειδική απόφαση της Γενικής Συνέλευσης.

Η ΕΥΔΑΠ έχει το αποκλειστικό δικαίωμα να παρέχει υπηρεσίες προμήθειας και διανομής νερού και υπηρεσίες αποχέτευσης στην περιοχή της Αττικής για 20 χρόνια ξεκινώντας από την ημερομηνία δημοσίευσης του Νόμου 2744/1999. Το δικαίωμα αυτό δεν είναι μεταβιβάσιμο και μπορεί να ανανεωθεί μετά από γραπτή συμφωνία της Εταιρείας με το Ελληνικό Δημόσιο. Ήδη είναι σε εξέλιξη η διαδικασία υπογραφής νέας Σύμβασης, προκειμένου το ως άνω δικαίωμα να ανανεωθεί για μια ακόμη εικοσαετία.

Σύμφωνα με το Άρθρο 4 του Νόμου 2744/1999 συστάθηκε Ν.Π.Δ.Δ. με την ονομασία «Εταιρεία Παγίων ΕΥΔΑΠ ΝΠΔΔ» με σκοπό κυρίως τη διαχείριση λειτουργίας και συντήρησης των φραγμάτων, των ταμιευτήρων και των κύριων αγωγών μεταφοράς νερού και στο οποίο μεταφέρθηκαν από την ΕΥΔΑΠ, τον Οκτώβριο του 1999, οι κυριότερες εγκαταστάσεις για την ύδρευση της περιοχής της Αττικής δηλαδή τα φράγματα, οι ταμιευτήρες Ευήνου, Μόρνου, Μαραθώνα, η λίμνη της Υλίκης και

Οι σημειώσεις στις σελ 134 -181 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

οι αγωγοί μεταφοράς ακατέργαστου νερού και τα εξωτερικά υδραγωγεία.
Το Ελληνικό Δημόσιο μέσω της «Εταιρείας Παγίων ΕΥΔΑΠ ΝΠΔΔ» υποχρεούται να παρέχει ικανοποιητικές ποσότητες μη επεξεργασμένου νερού στην Εταιρεία ώστε να μπορεί να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις για ύδρευση.
Η «Εταιρεία Παγίων ΕΥΔΑΠ ΝΠΔΔ» είναι υπεύθυνη για την ορθή λειτουργία και την συντήρηση των φραγμάτων και των αγωγών ύδρευσης που έχουν μεταφερθεί σε αυτήν. Η καθημερινή συντήρηση του Εξωτερικού Υδροδοτικού Συστήματος (ΕΥΣ) πραγματοποιείται από την ΕΥΔΑΠ. Οι σχέσεις μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου, Εταιρείας Παγίων ΕΥΔΑΠ ΝΠΔΔ και Ε.ΥΔ.Α.Π. Α.Ε. ρυθμίζονται με την από τον 12ο του έτους 1999 μεταξύ τους Σύμβαση. Η σύμβαση αυτή προβλέπει ρυθμίσεις σχετικά με την τιμολόγηση των υπηρεσιών που προσφέρει η ΕΥΔΑΠ για την λειτουργία και καθημερινή συντήρηση του ΕΥΣ. Το ετήσιο κόστος της καθημερινής συντήρησης και λειτουργίας των εγκαταστάσεων αυτών συμψηφίζεται με το κόστος του ακατέργαστου νερού που παρέχει το ΝΠΔΔ «Εταιρεία Παγίων ΕΥΔΑΠ». Οι εκατέρωθεν απαιτήσεις της ΕΥΔΑΠ και του Ελληνικού Δημοσίου μέχρι 30/06/2013 έχουν αποσβεστεί με την υπ' αριθμ. Δ6/2476/3/12/2013 Κοινή Υπουργική Απόφαση.
Πέραν της τροποποίησης που επήλθε με το άρθρο 68 του Ν.4313/2014, στον Ν.2744/1999 έχουν γίνει και οι κάτωθι νομοθετικές αλλαγές:
Με το άρθρο 35 παρ. 2 του Νόμου 4053/2012 η ΕΥΔΑΠ μπορεί μέσω θυγατρικών εταιρειών να αναλαμβάνει δραστηριότητες και εκτός πεδίου αρμοδιότητάς της (η οποία καθορίστηκε με το Νόμο 1068/80) όπως ισχύει μέσω προγραμματικών συμβάσεων του άρθρου 100 του Νόμου 3852/2010. Στην περίπτωση αυτή στις θυγατρικές εφαρμόζεται το σύνολο του νομοθετικού και ρυθμιστικού πλαισίου της ΕΥΔΑΠ με εξαίρεση την τιμολογιακή πολιτική η οποία θα καθορίζεται με τις προγραμματικές συμβάσεις. Η ΕΥΔΑΠ Α.Ε. ίδρυσε τον Ιούλιο του 2011, (ΦΕΚ Τεύχος Α.Ε. & ΕΠΕ 6773/19.07.2011, Απόφ. Δ.Σ. 17241/13.05.2011), Εταιρεία με την επωνυμία «ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΝΗΣΩΝ» με το διακριτικό τίτλο «ΕΥΔΑΠ ΝΗΣΩΝ Α.Ε.», στης οποίας το μετοχικό κεφάλαιο συμμετέχει με ποσοστό 100%. Συνεπώς συντάσσει από το 2011.
Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις. Με την από 21/09/2017 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της ανώνυμης Εταιρείας, η επωνυμία άλλαξε σε «ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ» και με διακριτικό τίτλο «ΕΥΔΑΠ ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.»
Με την παράγραφο 2, του άρθρου 1 της από 07.09.2012 ΠΝΠ, ΦΕΚ Α 175/07.09.2012, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο Ν.4092/2012, ΦΕΚ Α 220/08.11.2012, ορίζεται ότι η παράγραφος 10, του άρθρου 1 του Ν.2744/1999 (Α 222) καταργείται. Μεταβιβάσεις μετοχών της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. από το Ελληνικό Δημόσιο προς την «Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε.» είναι έγκυρες έστω και αν πραγματοποιήθηκαν πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος Νόμου. Σύμφωνα με την ανωτέρω νομοθετική ρύθμιση τροποποιήθηκε και το Καταστατικό της Εταιρείας.
Με το άρθρο 64 του Ν.4150/2013 ΦΕΚ Α 102/29.04.2013 προστέθηκε στο άρθρο 1 του Ν.2744/1999 η παράγραφος 5Α με την οποία ορίζεται ότι «Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, των Υπουργών Ναυτιλίας και Αιγαίου και των καθ' ύλην αρμοδίων Υπουργών, μπορεί να ανατίθεται στην Εταιρεία ΕΥΔΑΠ Α.Ε. ή στις θυγατρικές της εταιρείες η εκπόνηση ή ανάθεση εκπόνησης μελέτης για την κατασκευή σε νησιωτικές περιοχές έργου συναφούς με τη δραστηριότητα τους, καθώς και η ανάθεση και διοίκηση εκτέλεσης του έργου αυτού. Με την απόφαση καθορίζονται ειδικότερα ζητήματα, όπως οι υποχρεώσεις της Εταιρείας ΕΥΔΑΠ Α.Ε. ή των θυγατρικών της εταιρειών, ο κύριος του έργου, ο τρόπος χρηματοδότησης των μελετών και των έργων, τα εκάστοτε αρμόδια αποφαινόμενα όργανα και κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής.»
Με το άρθρο 33 του Ν.4258/2014 αντικαταστάθηκαν οι παράγραφοι 1 και 2 του άρθρου 3 του Ν. 2744/1999. Από την 1η Ιουλίου 2015, τα τιμολόγια των υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης εγκρίνονται με αποφάσεις του Ειδικού Γραμματέα Υδάτων μετά από διαβούλευση με τον Υπουργό Οικονομικών και άλλους εμπλεκόμενους φορείς. Επίσης οι αποφάσεις που αφορούν τα τιμολόγια των υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης για τις διάφορες κατηγορίες καταναλωτών και χρηστών έχουν πενταετή διάρκεια και εκδίδονται στο τέλος κάθε περιόδου για κάθε επόμενη πενταετία, ενώ με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου της ΕΥΔΑΠ Α.Ε., η οποία εγκρίνεται από τον Υπουργό Οικονομικών μετά από πρόταση του Ειδικού Γραμματέα Υδάτων, δύναται να καθορίζεται ειδικό τιμολόγιο ύδρευσης ή αποχέτευσης για τους κατοίκους, τις επιχειρήσεις και τους εν γένει χρήστες, οι οποίοι εξυπηρετούνται εξ ιδίου δικτύου είτε ύδρευσης είτε αποχέτευσης, ανεξαρτήτως του ενιαίου δικτύου ύδρευσης και αποχέτευσης της Εταιρείας.
Στις 22 Μαΐου 2017, δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ Β 1751, η Κοινή Υπουργική Απόφαση η οποία είχε ως θέμα: «Έγκριση γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του.»
Σκοπός της προαναφερθείσας Κ.Υ.Α. είναι η έγκριση γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης των υπηρεσιών ύδατος για διάφορες χρήσεις και κανόνων και μέτρων βελτίωσης των υπηρεσιών αυτών, καθώς και ο καθορισμός των διαδικασιών και της μεθόδου ανάκτησης του κόστους των υπηρεσιών αυτών, συμπεριλαμβανομένου του περιβαλλοντικού κόστους και του κόστους υδατικού πόρου, ώστε να επιτυγχάνεται η βιώσιμη χρήση και η βελτίωση της κατάστασης των υδάτων και να διασφαλίζεται ο συνταγματικά κατοχυρωμένος δημόσιος χαρακτήρας του νερού ως κοινωνικό αγαθό απολύτως απαραίτητο για τη διαβίωση του ανθρώπου.
Η ΕΥΔΑΠ εξετάζει την εφαρμογή των γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος σύμφωνα με την ανωτέρω ΚΥΑ.
Τέλος δυνάμει του Ν.4389/2016 άρθρο 184, συστήθηκε η ανώνυμη Εταιρεία με την επωνυμία «Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε.» (ΕΕΣΥΠ Α.Ε.), η οποία διέπεται από τις διατάξεις του παρόντος νόμου και συμπληρωματικά από τις διατάξεις του κ.ν. 2190/1920. Η ΕΕΣΥΠ Α.Ε. δεν ανήκει στο δημόσιο ή στον ευρύτερο δημόσιο τομέα, όπως αυτός εκάστοτε ορίζεται.
Η ΕΕΣΥΠ Α.Ε. εξυπηρετεί ειδικό δημόσιο σκοπό (για «χάριν του δημοσίου συμφέροντος, σύμφωνα με τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας»). Το πλαίσιο του σκοπού της είναι να κατέχει τις συμμετοχές του δημοσίου σε επιχειρήσεις του ν.3429/2005, τις οποίες διαχειρίζεται επαγγελματικά και να επαυξάνει την αξία τους και να τις αξιοποιεί σύμφωνα με βέλτιστες διεθνείς πρακτικές και τις κατευθυντήριες γραμμές Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Ο.Ο.Σ.Α.) όσον αφορά την εταιρική διακυβέρνηση, την εταιρική συμμόρφωση, την εποπτεία και τη διαφάνεια των διαδικασιών, καθώς και σύμφωνα με τις βέλτιστες πρακτικές σε θέματα κοινωνικά και περιβαλλοντικά υπεύ-

θυνης επιχειρηματικότητας και διαβούλευσης με τα ενδιαφερόμενα με τις δημόσιες επιχειρήσεις μέρη.
Σύμφωνα με το άρθρο 197 του Ν.4389/2016 και το παράρτημα Ε΄, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του νόμου, το σύνολο των μετοχών κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου στην ΕΥΔΑΠ ΑΕ, μεταβιβάζονται αυτοδικαίως και χωρίς αντάλλαγμα στην ΕΕΣΥΠ, στις οικονομικές καταστάσεις της οποίας ενοποιούνται και οι οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας.
Συγκεκριμένα την 21.03.2018 μεταβιβάστηκαν (50%+1 μετοχή) της ΕΥΔΑΠ Α.Ε., από το Ελληνικό Δημόσιο στην «Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε.» (ΕΕΣΥΠ Α.Ε.) σύμφωνα με την παρ.20 του άρθρου 380 του ν. 4512/2018, με την οποία αντικαταστάθηκε η παρ.1 του άρθρου 197 του ν. 4389/2016, με ισχύ από 01.01.2018. Το Ελληνικό Δημόσιο ελέγχει κατά 100% την ΕΕΣΥΠ Α.Ε.

2. ΝΕΑ ΠΡΟΤΥΠΑ, ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΕΣ ΚΑΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ

Υιοθέτηση Νέων και Αναθεωρημένων Διεθνών Προτύπων

Νέα πρότυπα, τροποποιήσεις προτύπων και διερμηνείες έχουν εκδοθεί και είναι υποχρεωτικής εφαρμογής για τις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την 1η Ιανουαρίου 2018 ή μεταγενέστερα.
Στην χρήση 2018 η εταιρεία και ο Όμιλος υιοθέτησε τα πρότυπα ΔΠΧΑ 15 και ΔΠΧΑ 9. Όπου δεν αναφέρεται διαφορετικά οι άλλες τροποποιήσεις και ερμηνείες που ισχύουν για πρώτη φορά στη χρήση 2018, δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις. Η εταιρεία και ο Όμιλος δεν υιοθέτησε πρόωρα πρότυπα, ερμηνείες ή τροποποιήσεις που έχουν εκδοθεί από Σ.Δ.Λ.Π. και υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση αλλά δεν έχουν υποχρεωτική εφαρμογή στη χρήση 2018.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για την τρέχουσα οικονομική χρήση 2018

ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά μέσα»

Στις 24 Ιουλίου 2014 το Συμβούλιο εξέδωσε την τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9, το οποίο περιλαμβάνει καθοδήγηση σχετικά με την ταξινόμηση και επιμέτρηση, την απομείωση και τη λογιστική αντιστάθμισης των χρηματοοικονομικών μέσων. Το πρότυπο αντικαθιστά το ΔΛΠ 39 και όλες τις προηγούμενες εκδόσεις του ΔΠΧΑ 9. Το ΔΠΧΑ 9 εφαρμόζεται υποχρεωτικά σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση στις 22 Νοεμβρίου 2016. Η επίδραση από την υιοθέτηση του προτύπου στην παρούσα χρήση παρουσιάζεται στη σημείωση 40.

ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες» και Διευκρινίσεις στο ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες»

Στις 28 Μαΐου 2014 το ΣΔΛΠ εξέδωσε το ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από συμβάσεις με πελάτες». Αποτελεί το νέο πρότυπο που αφορά στην αναγνώριση του εσόδου και συμπεριλαμβανομένων και των τροποποιήσεων επί του προτύπου που εκδόθηκαν στις 11 Σεπτεμβρίου του 2015 είναι υποχρεωτικής εφαρμογής σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2018. Το ΔΠΧΑ 15 αντικαθιστά τα ΔΛΠ 18, ΔΛΠ 11 και τις διερμηνείες ΕΔΔΠΧΑ 13, ΕΔΔΠΧΑ 15, ΕΔΔΠΧΑ 18 και ΜΕΔ 31. Τον Απρίλιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση διευκρινίσεων στο ΔΠΧΑ 15 με σκοπό να παρασχεθούν διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή των εν λόγω αρχών.
Ο Όμιλος υιοθέτησε το πρότυπο αναδρομικά με την σωρευτική επίδραση της αρχικής εφαρμογής να αναγνωρίζεται κατά την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής, την 1 Ιανουαρίου 2018, ως προσαρμογή στο υπόλοιπο ανοίγματος των κερδών εις νέον. Ο Όμιλος δεν χρησιμοποίησε κάποια από τις πρακτικές διευκολύνσεις που παρέχονται από το πρότυπο κατά την μετάβαση, όπως περιγράφονται στις παραγράφους Γ7 και Γ7Α του ΔΠΧΑ 15. Στην Σημείωση 41 περιγράφεται η επίδραση από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 15 στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις του Ομίλου και της Εταιρείας και στην Σημείωση 3 παρουσιάζονται οι νέες λογιστικές πολιτικές που εφαρμόζονται από την 1η Ιανουαρίου 2018.

Εκτός των ανωτέρω εκδόθηκαν τροποποιήσεις και στα παρακάτω πρότυπα οι οποίες δεν έχουν εφαρμογή στην εταιρεία και στον όμιλο.

ΔΠΧΑ 4 «Ασφαλιστήρια Συμβόλαια» (Τροποποίηση) «Εφαρμογή του νέου ΔΠΧΑ 9 με το ΔΠΧΑ 4».
ΕΔΔΠΧΑ 22 Διερμηνεία «Συναλλαγές σε ξένο νόμισμα και Προκαταβολές»
ΔΛΠ 40 « Επενδυτικά ακίνητα» Μεταφορές Επενδυτικών ακινήτων
ΔΠΧΑ 2 Παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών (Τροποποίηση) "Ταξινόμηση και επιμέτρηση συναλλαγών που αφορούν παροχές που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών"

Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ, Κύκλος 2014-2016

Οι τροποποιήσεις του Κύκλου 2014-2016, εκδόθηκαν από το Συμβούλιο στις 8 Δεκεμβρίου 2016, έχουν εφαρμογή σε περιόδους που ξεκινούν την ή μετά από την 1 Ιανουαρίου 2018 υιοθετήθηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση την 7η Φεβρουαρίου 2018. Οι τροποποιήσεις αυτές δεν έχουν εφαρμογή στην εταιρεία και στο όμιλο.

Πρότυπα και Διερμηνείες υποχρεωτικά για μεταγενέστερες περιόδους που δεν έχουν εφαρμοστεί νωρίτερα από την Εταιρεία και τον Όμιλο

ΔΠΧΑ 9 (Τροποποίηση) «Χρηματοοικονομικά Μέσα - Χαρακτηριστικά προπληρωμής με αρνητική αποζημίωση»

Το Συμβούλιο εξέδωσε στις 12 Οκτωβρίου 2017 τροποποιήσεις στο πρότυπο ΔΠΧΑ 9 ώστε να δοθεί η δυνατότητα τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία με χαρακτηριστικά προπληρωμής τα οποία επιτρέπουν ή απαιτούν από ένα αντισυμβαλλόμενο μέρος σε μια σύμβαση είτε να εξοφλήσει είτε να εισπράξει αποζημίωση για τον πρόωρο τερματισμό της σύμβασης, να μπορούν να αποτιμώνται στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων.
Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019 και υιοθετήθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση την 22 Μαρτίου 2018. Η τροποποίηση δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου.

ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις»

Το Δ.Π.Χ.Α. 16 παρέχει ένα ενιαίο μοντέλο για τον προσδιορισμό των μισθώσεων και τον λογιστικό χειρισμό τους στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις τόσο των εκμισθωτών όσο και των μισθωτών. Το Δ.Π.Χ.Α. 16 εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019 και αντικαθιστά την υπάρχουσα λογιστική αντιμετώπιση των μισθώσεων βάσει του Δ.Λ.Π. 17 "Μισθώσεις" και των σχετικών Διερμηνειών. Το Δ.Π.Χ.Α. 16 θα έχει σημαντική επίδραση στους μισθωτές, καθώς καταργείται η διάκριση μεταξύ λειτουργικών και χρηματοδοτικών μισθώσεων για τους μισθωτές και σχεδόν όλες οι μισθώσεις θα αναγνωρίζονται στον Ισολογισμό των μισθωτών. Με βάση το νέο πρότυπο, για κάθε μίσθωση θα αναγνωρίζεται ένα περιουσιακό στοιχείο ("περιουσιακό στοιχείο με δικαίωμα χρήσης") και μια χρηματοοικονομική υποχρέωση καταβολής ενοικίων ("υποχρέωση από την μίσθωση"). Οι μόνες εξαιρέσεις αναγνώρισης είναι οι βραχυπρόθεσμες μισθώσεις και οι μισθώσεις στις οποίες το υποκείμενο περιουσιακό στοιχείο έχει χαμηλή αξία. Σε αντίθεση με την λογιστική αντιμετώπιση των μισθώσεων από την πλευρά του μισθωτή, το Δ.Π.Χ.Α. 16 ουσιαστικά μεταφέρει τις απαιτήσεις του Δ.Λ.Π. 17 για την λογιστική αντιμετώπιση των μισθώσεων από την πλευρά του εκμισθωτή.
Ο Όμιλος θα εφαρμόσει το Δ.Π.Χ.Α 16 από την υποχρεωτική ημερομηνία εφαρμογής του, την 1η Ιανουαρίου 2019. Για τις βραχυπρόθεσμες μισθώσεις, ο Όμιλος θα επιλέξει να αναγνωρίζει τα μισθώματα των εν λόγω μισθώσεων ως έξοδα με την σταθερή μέθοδο, όπως επιτρέπεται από το Δ.Π.Χ.Α. 16. Επιπλέον, ο Όμιλος θα εφαρμόσει την πρακτική διευκόλυνση που παρέχεται από το πρότυπο στους μισθωτές, να μην διαχωρίζει τα μη μισθωτικά στοιχεία από τα μισθωτικά στοιχεία και, αντιθέτως, να αντιμετωπίζει λογιστικά κάθε μισθωτικό και συνδεδεμένο μη μισθωτικό στοιχείο ως ενιαίο μισθωτικό στοιχείο.
Ο Όμιλος επέλεξε να εφαρμόσει την απλοποιημένη προσέγγιση μετάβασης (αναδρομικά με την σωρευτική επίδραση της αρχικής εφαρμογής του Δ.Π.Χ.Α. 16 να αναγνωρίζεται ως προσαρμογή στο υπόλοιπο ανοίγματος της καθαρής θέσης κατά την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής) και δεν θα επαναδιατυπώσει τα συγκριτικά στοιχεία του προηγούμενου έτους. Επιπλέον, ο Όμιλος αποφάσισε να επιμετρήσει κατά την μετάβαση τα περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης σε ποσό ίσο με την υποχρέωση από την μίσθωση, προσαρμοσμένο κατά το ποσό τυχόν προπληρωμένων ή δουλευμένων μισθωμάτων που αφορούν την εν λόγω μίσθωση. Επίσης, ο Όμιλος επέλεξε να μην εφαρμόσει την πρακτική διευκόλυνση που παρέχεται από το Δ.Π.Χ.Α. 16 παρ.Γ3 κατά την μετάβαση, αλλά αποφάσισε να επαναξιολογήσει όλες τις συμβάσεις που ήταν σε ισχύ την ημερομηνία αρχικής εφαρμογής ως προς το αν αποτελούν ή εμπεριέχουν μίσθωση με βάση τις απαιτήσεις του Δ.Π.Χ.Α. 16.
Ο Όμιλος εκτιμά ότι θα αναγνωρίσει περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης κατά προσέγγιση περίπου 3.500 χιλ. ευρώ και υποχρεώσεις από μισθώσεις περίπου ίσου ποσού. Τα σχετικά περιουσιακά στοιχεία με δικαίωμα χρήσης και οι υποχρεώσεις από μισθώσεις που θα αναγνωριστούν αφορούν κυρίως μισθώσεις χώρων γραφείων.

ΕΔΔΠΧΑ 23 Διερμηνεία «Αβεβαιότητα σχετικά με το χειρισμό θεμάτων φορολογίας εισοδήματος»

Η Διερμηνεία 23 έχει εφαρμογή στον προσδιορισμό του φορολογητέου κέρδους (φορολογική ζημία), τις φορολογικές βάσεις, τις αχρησιμοποίητες φορολογικές ζημίες, τις αχρησιμοποίητες φορολογικές ελαφρύνσεις και τους φορολογικούς συντελεστές, όταν υπάρχει αβεβαιότητα ως προς την ορθότητα των φορολογικών χειρισμών σύμφωνα με το ΔΛΠ 12. Σε αυτή την περίπτωση θα πρέπει να εξετάζεται:
• εάν οι φορολογικοί χειρισμοί πρέπει να εξετάζονται συλλογικά ή εξατομικευμένα και υπό την παραδοχή ότι οι έλεγχοι θα διενεργηθούν από τις φορολογικές Αρχές έχοντας πλήρη γνώση των σχετικών πληροφοριών
• η πιθανότητα να γίνει αποδεκτός ο προσδιορισμός του φορολογητέου κέρδους (φορολογικής ζημίας), των φορολογικών βάσεων, των αχρησιμοποίητων φορολογικών ζημιών, των αχρησιμοποίητων πιστώσεων φόρου και των φορολογικών συντελεστών από τις φορολογικές Αρχές, και
• η επαναξιολόγηση των κρίσεων και εκτιμήσεων εάν αλλάξουν τα γεγονότα και οι περιστάσεις
Η διερμηνεία εφαρμόζεται σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1 Ιανουαρίου 2019.
Η τροποποίηση δεν αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας ή και του Ομίλου.

Ετήσιες Βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ, Κύκλος 2015-2017

Οι κατωτέρω τροποποιήσεις του Κύκλου 2015-2017, εκδόθηκαν από το Συμβούλιο τον Δεκεμβρίου του 2017, έχουν εφαρμογή σε περιόδους που ξεκινούν την ή μετά από την 1 Ιανουαρίου 2019 και δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι κατωτέρω τροποποιήσεις δεν αναμένεται να έχουν σημαντική επίπτωση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του Ομίλου εκτός αν αναφέρεται διαφορετικά.

ΔΠΧΑ 3 Συνενώσεις Επιχειρήσεων και ΔΠΧΑ 11 Κοινές Συμφωνίες

Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 3 διευκρινίζουν ότι όταν μια οικονομική οντότητα αποκτά τον έλεγχο μιας επιχείρησης που αποτελούσε κοινή επιχείρησή της, θα πρέπει να προχωρήσει σε αποτίμηση των συμφερόντων που είχε προηγουμένως στην επιχείρηση αυτή.
Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 11 διευκρινίζουν ότι μια οντότητα που συμμετέχει, αλλά δεν έχει από κοινού τον έλεγχο μιας κοινής επιχείρησης μπορεί να αποκτήσει από κοινού έλεγχο στην κοινή επιχείρηση, της οποίας η δραστηριότητά αποτελεί επιχείρηση όπως ορίζεται στο ΔΠΧΑ 3. Σε τέτοιες περιπτώσεις, τα συμφέροντα στην κοινή επιχείρηση που κατείχε προηγουμένως δεν αποτιμώνται εκ νέου.

ΔΛΠ 12 Φόροι Εισοδήματος

Το Συμβούλιο τροποποιώντας το ΔΛΠ 12 διευκρίνισε ότι μια οικονομική οντότητα πρέπει να καταχωρίζει όλες τις φορολογικές επιπτώσεις που προκύπτουν από τη διανομή μερισμάτων στα αποτελέσματα, στα άλλα συνολικά εισοδήματα ή στα ίδια κεφάλαια, ανάλογα με το πού η οντότητα καταχώρισε την αρχική συναλλαγή από την οποία προέκυψαν τα διανεμόμενα κέρδη και εν συνεχεία το μέρισμα.

ΔΛΠ 23 Κόστος δανεισμού

Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν ότι εάν ο δανεισμός που λήφθηκε ειδικά για την απόκτηση περιουσιακού στοιχείου παραμείνει σε εκκρεμότητα και το σχετικό περιουσιακό στοιχείο έχει καταστεί έτοιμο για την προοριζόμενη χρήση ή πώληση του, τότε το υπόλοιπο του δανεισμού αυτού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνεται στα κεφάλαια του γενικού δανεισμού κατά τον υπολογισμό του επιτοκίου κεφαλαιοποίησης.
Το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων την 7η Φεβρουαρίου 2018 εξέδωσε τροποποίηση στο ΔΛΠ 19 με την οποία διευκρινίζει τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να προσδιορίζεται το κόστος υπηρεσίας όταν προκύπτουν αλλαγές στο πρόγραμμα καθορισμένων παροχών. Σύμφωνα με το ΔΛΠ 19 σε περίπτωση τροποποίησης, περικοπής ή διακανονισμού, απαιτείται επανυπολογισμός της καθαρής υποχρέωσης ή απαίτησης των καθορισμένων παροχών. Η τροποποίηση του ΔΛΠ 19 προβλέπει ότι θα πρέπει να χρησιμοποιηθούν οι αναθεωρημένες παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν και κατά τον επανυπολογισμό της καθαρής υποχρέωσης ή απαίτησης προκειμένου να προσδιοριστεί το κόστος υπηρεσίας και ο καθαρός τόκος για την υπόλοιπη περίοδο μετά την αλλαγή στο πρόγραμμα.
Επίσης, με την τροποποίηση του ΔΛΠ 19 αποσαφηνίζεται η επίδραση μίας τροποποίησης, περικοπής ή διακανονισμού στις απαιτήσεις αναφορικά με τον περιορισμό στην αναγνώριση της καθαρής απαίτησης (ανώτατο όριο περιουσιακού στοιχείου).
Η τροποποίηση εφαρμόζεται στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019.

Τροποποιήσεις των παραπομπών στο εννοιολογικό πλαίσιο των ΔΠΧΑ (που εκδόθηκαν στις 29 Μαρτίου 2018)

Την 29η Μαρτίου 2018 το Συμβούλιο των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε το αναθεωρημένο εννοιολογικό πλαίσιο το οποίο επανακαθορίζει:
-το σκοπό της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης,
-τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των οικονομικών καταστάσεων,
-τους ορισμούς του περιουσιακού στοιχείου, της υποχρέωσης, της καθαρής θέσης, καθώς και των εσόδων και των εξόδων,
-τα κριτήρια αναγνώρισης και τις οδηγίες σχετικά με τον χρόνο της διαγραφής περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων στις οικονομικές καταστάσεις,
-τις βάσεις αποτίμησης και οδηγίες σχετικά με τον τρόπο που πρέπει να χρησιμοποιούνται και,
-έννοιες και καθοδήγηση σχετικά με την παρουσίαση και τις γνωστοποιήσεις
Ο σκοπός της αναθεώρησης του εννοιολογικού πλαισίου είναι η υποβοήθηση όσον προετοιμάζουν οικονομικές καταστάσεις να αναπτύσσουν συνεπείς λογιστικές πολιτικές για συναλλαγές και άλλα γεγονότα που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των υπαρχόντων προτύπων ή όταν ένα πρότυπο δίνει δυνατότητα επιλογής μεταξύ λογιστικών πολιτικών. Επιπλέον, σκοπός της αναθεώρησης είναι να βοηθήσει όλα τα εμπλεκόμενα μέρη να κατανοήσουν και να ερμηνεύσουν τα πρότυπα.
Το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων εξέδωσε επίσης ένα συνοδευτικό έγγραφο, «Τροποποιήσεις στις παραπομπές του εννοιολογικού πλαισίου», το οποίο καθορίζει τις τροποποιήσεις των προτύπων που επηρεάζονται προκειμένου να επικαιροποιηθούν οι αναφορές στο αναθεωρημένο εννοιολογικό πλαίσιο.
Η τροποποίηση εφαρμόζεται από τους συντάκτες που αναπτύσσουν λογιστικές πολιτικές βάσει του εννοιολογικού πλαισίου, στις ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2020.

ΔΛΠ 1 και ΔΛΠ 8 (τροποποιήσεις) «Ορισμός του σημαντικού»

Οι τροποποιήσεις αποσαφηνίζουν τον ορισμό του σημαντικού και τον τρόπο με τον οποίο πρέπει να εφαρμοσθεί, συμπεριλαμβάνοντας στον ορισμό καθοδήγηση που μέχρι στιγμής έχει αναφερθεί σε άλλα ΔΠΧΑ. Ο ορισμός του σημαντικού, που αποτελεί μία σημαντική λογιστική έννοια στα ΔΠΧΑ, βοηθά τις εταιρείες να αποφασίσουν κατά πόσο οι πληροφορίες πρέπει να περιλαμβάνονται στις οικονομικές τους καταστάσεις. Ο επικαιροποιημένος ορισμός τροποποιεί το ΔΛΠ 1 «Παρουσίαση των Οικονομικών Καταστάσεων» και το ΔΛΠ 8 «Λογιστικές Πολιτικές, Μεταβολές στις Λογιστικές Εκτιμήσεις και Λάθη». Η τροποποίηση διασφαλίζει ότι ο ορισμός του σημαντικού είναι συνεπής σε όλα τα πρότυπα των ΔΠΧΑ. Η τροποποίηση ισχύει από την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2020.

ΔΠΧΑ 3 (Τροποποίηση) «Συνενώσεις επιχειρήσεων»

Η τροποποίηση αφορά τη βελτίωση του ορισμού της επιχείρησης με σκοπό να βοηθήσει τις εταιρείες να καθορίσουν κατά πόσον μια εξαγορά που πραγματοποιούν αφορά επιχείρηση ή ομάδα περιουσιακών στοιχείων. Ο τροποποιημένος ορισμός της επιχείρησης επικεντρώνεται στο παραγόμενο προϊόν μιας επιχείρησης, που είναι η παροχή αγαθών και υπηρεσιών στους πελάτες, ενώ ο προηγούμενος ορισμός εστίαζε στις αποδόσεις με τη μορφή μερισμάτων, χαμηλότερου κόστους ή άλλου οικονομικού οφέλους απευθείας στους επενδυτές ή άλλους ιδιοκτήτες, μέλη ή συμμετέχοντες.
Οι εταιρείες υποχρεούνται να εφαρμόζουν τον τροποποιημένο ορισμό της επιχείρησης σε εξαγορές που θα πραγματοποιηθούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2020.

3. ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

Δήλωση Συμμόρφωσης

Οι οικονομικές καταστάσεις έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς «Δ.Π.Χ.Α.» (International Financial Reporting Standards).

Βάση Ενοποίησης

Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της τρέχουσας περιόδου όπως και της προηγούμενης περιλαμβάνουν την Εταιρεία και τη θυγατρική της «Ε.ΥΔ.Α.Π. ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.».
Οι ετήσιες ελεγμένες από Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές Οικονομικές Καταστάσεις της θυγατρικής «Ε.ΥΔ.Α.Π. ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.» είναι διαθέσιμες στο διαδίκτυο, στην διεύθυνση της εταιρείας www.eydapnison.gr.
Θυγατρικές εταιρείες είναι όλες οι εταιρείες που διοικούνται και ελέγχονται, άμεσα ή έμμεσα, από την Εταιρεία, είτε με την κατοχή της πλειοψηφίας των μετοχών της Εταιρείας στην οποία έγινε η επένδυση, είτε με την εξάρτησή τους από την τεχνογνωσία που τους παρέχει ο Όμιλος. Οι οικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών εταιρειών περιλαμβάνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος μέχρι την ημερομηνία που παύει να υφίσταται ο έλεγχος. Κατά την εξαγορά της θυγατρικής, οι απαιτήσεις και οι υποχρε-

ώσεις καθώς και οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις της θυγατρικής, αποτιμώνται στην εύλογη αξία. Σε περίπτωση που η αξία κτήσης είναι μεγαλύτερη της εύλογης αξίας, η διαφορά αναγνωρίζεται ως υπεραξία. Στην αντίθετη περίπτωση που η αξία κτήσης είναι μικρότερη της εύλογης αξίας, η διαφορά πιστώνεται στα αποτελέσματα της χρήσης κατά την οποία αποκτήθηκε η θυγατρική. Τα δικαιώματα των μετόχων της μειοψηφίας εμφανίζονται στην αναλογία της μειοψηφίας στην εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων που αναγνωρίστηκαν.
Οι αποκτήσεις θυγατρικών λογιστικοποιούνται με την μέθοδο της αγοράς. Τα αποτελέσματα χρήσης θυγατρικών, οι οποίες αποκτώνται ή πωλούνται κατά τη διάρκεια της χρήσης, συμπεριλαμβάνονται στην ενοποιημένη κατάσταση αποτελεσμάτων χρήσης, από την ημερομηνία απόκτησής τους ή μέχρι την ημερομηνία πώλησής τους, αντίστοιχα.
Όπου κρίνεται απαραίτητο, γίνονται αναμορφώσεις στις οικονομικές καταστάσεις των θυγατρικών, προκειμένου τα κονδύλια να είναι ομοειδή και συγκρίσιμα με τα αντίστοιχα κονδύλια των υπόλοιπων εταιρειών του Ομίλου. Κατά την ενοποίηση, όλες οι διεταιρικές συναλλαγές και τα υπόλοιπα καθώς και τα κέρδη και οι ζημίες μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται.
Στις Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας, οι συμμετοχές σε θυγατρικές και συνδεδεμένες εταιρίες φέρονται στο κόστος απόκτησής τους μειωμένο με μετέπειτα προβλέψεις απομείωσης της αξίας τους. Η Εταιρεία εξετάζει σε ετήσια βάση ή/και οποτεδήποτε υπάρχει ένδειξη απομείωσης τη λογιστική αξία των παραπάνω συμμετοχών σε σχέση με την ανακτήσιμη αξία τους, στη βάση της μεγαλύτερης αξίας μεταξύ της αγοραίας αξίας τους μείον τα έξοδα για να πραγματοποιηθεί η πώλησή τους (fair value less cost to sell) και της αξίας χρήσης τους (value in use).

Συμμετοχές σε συγγενείς Εταιρείες

Συγγενείς εταιρείες είναι εκείνες οι εταιρείες επί των οποίων ο Όμιλος ασκεί ουσιώδη επιρροή αλλά δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για να χαρακτηρισθούν ως θυγατρικές. Οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου περιλαμβάνουν την αναλογία του Ομίλου επί των κερδών και των ζημιών των συγγενών εταιρειών, με βάση τη μέθοδο της καθαρής θέσης, από την ημερομηνία που ο Όμιλος αποκτά την ουσιώδη επιρροή μέχρι την ημερομηνία που παύει να υφίσταται η επιρροή αυτή. Όταν η αναλογία του Ομίλου επί των ζημιών της συγγενούς Εταιρείας υπερβαίνει την απεικονιζόμενη λογιστική αξία της επένδυσης, η λογιστική αξία της επένδυσης μειώνεται στο μηδέν και παύει η αναγνώριση περαιτέρω ζημιών, εκτός αν ο Όμιλος έχει αναλάβει υποχρεώσεις ή ενδεχόμενες υποχρεώσεις της συγγενούς Εταιρείας, πέραν εκείνων που προκύπτουν από τη μετοχική ιδιότητα. Τα αποτελέσματα των συναλλαγών μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου και των συγγενών, απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις συγγενείς επιχειρήσεις.
Στις ιδιαίτερες Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας, οι συγγενείς αποτιμώνται στην αξία κτήσης και υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους ετησίως ή σε ενδιάμεσες περιόδους όταν υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις απομείωσης.

Υπεραξία

Η υπεραξία που προκύπτει κατά την απόκτηση μιας θυγατρικής ή μίας από κοινού ελεγχόμενης οντότητας ή άλλης επιχειρηματικής δραστηριότητας αντιπροσωπεύει τη διαφορά μεταξύ του κόστους της απόκτησης και της συμμετοχής της Εταιρείας στην καθαρή εύλογη αξία των αναγνωρίσιμων περιουσιακών στοιχείων των υποχρεώσεων και των ενδεχόμενων υποχρεώσεων της θυγατρικής ή της από κοινού ελεγχόμενης οικονομικής μονάδας ή της άλλης επιχειρηματικής δραστηριότητας των αναγνωρισμένων κατά την ημερομηνία της απόκτησης.
Η υπεραξία αρχικά αναγνωρίζεται ως ένα περιουσιακό στοιχείο στο κόστος και μεταγενέστερα επιμετράται στο κόστος μειωμένο με οποιεσδήποτε συσσωρευμένες ζημίες απομείωσης.
Για τον σκοπό της εξέτασης απομείωσης, η υπεραξία κατανέμεται σε κάθε μονάδα δημιουργίας ταμιακών ροών της Εταιρείας. Μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών στις οποίες έχει κατανεμηθεί υπεραξία εξετάζονται για απομείωση ετησίως ή περισσότερο συχνά όταν υπάρχει μία ένδειξη ότι η μονάδα μπορεί να είναι απομειωμένη. Εάν το ανακτήσιμο ποσό της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών είναι μικρότερο από την λογιστική αξία της μονάδας, η ζημία απομείωσης κατανέμεται πρώτα για να μειώσει την λογιστική αξία κάθε υπεραξίας που έχει κατανεμηθεί στην μονάδα και κατόπιν στα άλλα περιουσιακά στοιχεία της μονάδας αναλογικά με βάση την λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων της μονάδος. Μία αναγνωρισθείσα ζημία απομείωσης για υπεραξία δεν αναστρέφεται σε μία μεταγενέστερη περίοδο.
Κατά την πώληση θυγατρικής ή από κοινού ελεγχόμενης οντότητας ή άλλης επιχειρηματικής δραστηριότητας το προσδιορισμένο ποσό της υπεραξίας περιλαμβάνεται στον καθαρισμό του κέρδους ή της ζημίας που προκύπτει από την πώληση.
Η πολιτική της Εταιρείας για την υπεραξία που προκύπτει κατά την απόκτηση μιας συγγενούς περιγράφεται στις «Επενδύσεις σε συγγενείς» ανωτέρω.

Αναγνώριση εσόδων

Οι κυριότερες πηγές εσόδου του Ομίλου είναι οι ακόλουθες:
- Έσοδα από παροχή νερού και σχετιζόμενες υπηρεσίες
- Έσοδα από υπηρεσίες αποχέτευσης και σχετιζόμενες υπηρεσίες
- Έσοδα από πώληση ηλεκτρικού ρεύματος
- Έσοδα από πωλήσεις αποθεμάτων

Επιπλέον, η Εταιρεία συνάπτει κατασκευαστικά συμβόλαια με πελάτες. Παρόλα αυτά, δεν υπάρχει κάποιο κατασκευαστικό συμβόλαιο κατά την τρέχουσα χρήση.
Το έσοδο επιμετράται βάσει του ανταλλάγματος που καθορίζεται στην σύμβαση με τον πελάτη και δεν περιλαμβάνει ποσά που εισπράχθηκαν για λογαριασμό τρίτων. Ο Όμιλος αναγνωρίζει έσοδο όταν ο έλεγχος του αγαθού ή της υπηρεσίας μεταβιβάζεται στον πελάτη.
Ο Όμιλος δεν συνάπτει συμβάσεις όπου η περίοδος ανάμεσα στην μεταβίβαση των αγαθών ή των υπηρεσιών που έχουν υποσχεθεί στον πελάτη και της πληρωμής από τον πελάτη να υπερβαίνει τον ένα χρόνο. Συνεπώς, ο Όμιλος δεν προσαρμόζει το τίμημα της συναλλαγής για την διαχρονική αξία του χρήματος.

Έσοδο από παροχή νερού και υπηρεσίες αποχέτευσης και σχετιζόμενες υπηρεσίες

Η παροχή νερού και υπηρεσίες αποχέτευσης είναι οι κυριότερες πηγές εσόδου της Εταιρείας και του Ομίλου και αποτελούν διακριτές υποχρεώσεις εκτέλεσης. Το έσοδο για κάθε μια από τις δυο προαναφερόμενες υποχρεώσεις εκτέλεσης αναγνωρίζεται σε βάθος χρόνου, καθώς ο πελάτης λαμβάνει και ταυτόχρονα αναλώνει τα οφέλη που απορρέουν από την κατανάλωση του νερού και την χρήση του δικτύου αποχέτευσης. Το έσοδο επιμετράται βάσει των καταναλισκόμενων ποσοτήτων νερού και των

ισχύοντων τιμοκαταλόγων. Η Εταιρεία τιμολογεί τους πελάτες για την παροχή νερού και τις υπηρεσίες αποχέτευσης κυρίως σε τριμηνιαία βάση, σύμφωνα με τις σχετικές καταμετρήσεις. Στις περιπτώσεις που η Εταιρεία δεν έχει διενεργήσει σχετική καταμέτρηση των καταναλισκόμενων ποσοτήτων μέχρι την ημερομηνία αναφοράς, η Εταιρεία προβαίνει σε σχετική εκτίμηση των καταναλισκόμενων ποσοτήτων με βάση ιστορικά στοιχεία και αναγνωρίζει το σχετικό έσοδο. Η Εταιρεία αναγνωρίζει ένα συμβατικό περιουσιακό στοιχείο για τα δεδουλευμένα έσοδα που δεν έχουν τιμολογηθεί ακόμα στους πελάτες. Όταν εκδίδεται το σχετικό τιμολόγιο στους πελάτες, η Εταιρεία αναγνωρίζει σχετική απαίτηση, καθώς η έκδοση του τιμολογίου αποτελεί την στιγμή κατά την οποία το δικαίωμα της Εταιρείας σε αντάλλαγμα γίνεται ανεπιφύλακτο (εφόσον απαιτείται μόνο η πάροδος του χρόνου προκειμένου να καταστεί απαιτητή η πληρωμή του εν λόγω ανταλλάγματος). Η συνήθης διάρκεια πίστωσης για την εξόφληση των λογαριασμών είναι περίπου 30 ημέρες από την ημερομηνία έκδοσης του σχετικού παραστατικού. Επίσης, η Εταιρεία προσαρμόζει τα έσοδα που αναγνωρίζονται σε κάθε περίοδο αναφοράς με βάση τις εκτιμήσεις της για εκπτώσεις που θα χορηγηθούν αναδρομικά σε πελάτες για διάφορους λόγους. Οι σχετικές εκτιμήσεις στηρίζονται σε ιστορικά δεδομένα και η Εταιρεία αναγνωρίζει μια αντίστοιχη υποχρέωση.
Οι πελάτες της Εταιρείας είναι υποχρεωμένοι να συμμετέχουν στα κόστη σύνδεσης με το δίκτυο (υδρομετρητές, αγωγοί διανομής, συνδετικοί σωλήνες). Συγκεκριμένα, οι πελάτες στους οποίους παρέχονται υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης χρεώνονται προκαταβολικά με εφάπαξ τέλη που σχετίζονται με την κατασκευή του δικτύου σύνδεσης/εξοπλισμό σύνδεσης (συμπεριλαμβανομένων τυχόν αναβαθμίσεων/επεκτάσεων). Βάσει της αξιολόγησης που έκανε η Εταιρεία, η σύνδεση κάθε σπιτιού με το δίκτυο ύδρευσης και αποχέτευσης αποτελεί διακριτή υποχρέωση εκτέλεσης, καθώς η σύνδεση έχει αυτοτελή αξία για τον πελάτη. Δηλαδή, ένα ακίνητο που είναι συνδεδεμένο με το δίκτυο ύδρευσης και αποχέτευσης έχει μεγαλύτερη εμπορική αξία από ένα ακίνητο που δεν είναι συνδεδεμένο. Τα έσοδα από αυτά τα εφάπαξ τέλη αναγνωρίζονται σε δεδομένη χρονική στιγμή, και συγκεκριμένα τη στιγμή που γίνεται η σύνδεση με το Δίκτυο.
Η Εταιρεία αναγνωρίζει μια συμβατική υποχρέωση όταν λαμβάνει προκαταβολές από πελάτες σε αντάλλαγμα για αγαθά και υπηρεσίες που θα μεταβιβαστούν στους πελάτες.

Έσοδα από πώληση ηλεκτρικού ρεύματος

Η πώληση ηλεκτρικής ενέργειας αποτελεί μία ενιαία υποχρέωση εκτέλεσης και το έσοδο αναγνωρίζεται σε βάθος χρόνου επιμετρώντας την πρόοδο προς την πλήρη εκπλήρωση της υποχρέωσης εκτέλεσης βάσει των ποσοτήτων ηλεκτρικού ρεύματος που πουλήθηκαν και των ισχύοντων τιμοκαταλόγων. Η Εταιρεία τιμολογεί μηνιαία για την πώληση ηλεκτρικής ενέργειας και αναγνωρίζει μια σχετική απαίτηση κατά την τιμολόγηση.

Έσοδα από πώληση αποθεμάτων

Οι πωλήσεις αποθεμάτων σχετίζονται με πωλήσεις άχρηστου υλικού στους πελάτες. Το σχετικό έσοδο αναγνωρίζεται σε δεδομένη χρονική στιγμή, όταν ο έλεγχος των αγαθών μεταβιβάζεται στους πελάτες. Καθώς οι όροι κάθε σύμβασης μπορεί να διαφέρουν, η Εταιρεία αξιολογεί κάθε σύμβαση ξεχωριστά, προκειμένου να καταλήξει στο πότε μεταβιβάζεται ο έλεγχος των αγαθών στους πελάτες βάσει των κριτηρίων στην παράγραφο 38 του ΔΠΧΑ 15 (άμεσο δικαίωμα πληρωμής, νομικός τίτλος, φυσική κατοχή, σημαντικοί κίνδυνοι και σημαντικά οφέλη που σχετίζονται με την κυριότητα του περιουσιακού στοιχείου, αποδοχή των αγαθών από τον πελάτη).

Μισθώσεις

Οι μισθώσεις ταξινομούνται ως χρηματοδοτικές μισθώσεις όταν σύμφωνα με τους όρους μίσθωσης μεταφέρονται ουσιαστικά όλοι οι κίνδυνοι και τα οφέλη της ιδιοκτησίας του μισθίου στον μισθωτή. Όλες οι υπόλοιπες μισθώσεις ταξινομούνται ως λειτουργικές μισθώσεις.

Η Εταιρεία ως εκμισθωτής
Τα ποσά που οφείλονται από τους μισθωτές σε περίπτωση χρηματοδοτικής μίσθωσης καταχωρούνται στις απαιτήσεις στο ύψος της καθαρής επένδυσης της Εταιρείας στο μίσθιο. Το εισόδημα από αυτά τα μισθώματα κατανέμεται στις λογιστικές χρήσεις έτσι ώστε να αντανακλά ένα σταθερό περιοδικό ποσοστό απόδοσης πάνω στο εκάστοτε υπόλοιπο της καθαρής επένδυσης της Εταιρείας στο μίσθιο.
Το εισόδημα από μισθώματα λειτουργικής μίσθωσης αναγνωρίζεται με βάση την σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της σχετικής μίσθωσης. Αρχικά άμεσα κόστη που πραγματοποιούνται κατά την διαπραγμάτευση και συμφωνία μιας λειτουργικής μίσθωσης προστίθενται στην λογιστική αξία του μισθωμένου περιουσιακού στοιχείου και αναγνωρίζονται με βάση την σταθερή μέθοδο κατά την διάρκεια της μίσθωσης.

Η Εταιρεία ως μισθωτής
Τα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται στο πλαίσιο χρηματοδοτικής μίσθωσης αναγνωρίζονται ως περιουσιακά στοιχεία της Εταιρείας στην εύλογη αξία τους κατά την έναρξη της μίσθωσης ή αν είναι μικρότερη, στην παρούσα αξία των ελάχιστων καταβολών μισθωμάτων. Η αντίστοιχη υποχρέωση προς τον εκμισθωτή συμπεριλαμβάνεται στην Κατάσταση Οικονομικής θέσης ως υποχρέωση από χρηματοδοτική μίσθωση.
Οι πληρωμές μισθωμάτων διαχωρίζονται σε κόστος χρηματοδότησης και στη μείωση της υποχρέωσης της μίσθωσης έτσι ώστε να επιτευχθεί μια σταθερή επιβάρυνση από τόκους στο εναπομένον υπόλοιπο της υποχρέωσης. Το κόστος χρηματοδότησης επιβαρύνει τα αποτελέσματα εκτός εάν αυτό το κόστος αποδίδεται άμεσα σε ένα ειδικό περιουσιακό στοιχείο, περίπτωση κατά την οποία αυτό κεφαλαιοποιείται σύμφωνα με γενικές πολιτικές της Εταιρείας που διέπουν το κόστος δανεισμού (βλέπε κατωτέρω). Ενδεχόμενα μισθώματα αναγνωρίζονται στα έξοδα στις περιόδους που προκύπτουν.
Οι πληρωμές μισθωμάτων σε περίπτωση λειτουργικής μίσθωσης αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα με βάση τη σταθερή μέθοδο κατά τη διάρκεια της σχετικής μίσθωσης εκτός και αν μια άλλη συστηματική βάση είναι πιο αντιπροσωπευτική προκειμένου να εξαντικρυσθούν τα οικονομικά οφέλη του εκμισθούμενου περιουσιακού στοιχείου που αναμένεται να αναλωθούν. Ενδεχόμενα μίσθια που προκύπτουν στο πλαίσιο λειτουργικής μίσθωσης αναγνωρίζονται στα έξοδα στις περιόδους που προκύπτουν. Σε περίπτωση που λαμβάνονται κίνητρα στο πλαίσιο λειτουργικής μίσθωσης, αυτά τα κίνητρα θα πρέπει να καταχωρούνται ως υποχρέωση. Τα σωρευτικά οφέλη των κινήτρων καταχωρούνται ως μείωση των εξόδων από μισθώματα σύμφωνα με τη σταθερή μέθοδο, εκτός εάν μια άλλη συστηματική βάση είναι πιο αντιπροσωπευτική προκειμένου να εξαντικρυσθούν τα οικονομικά

οφέλη εκμισθούμενου περιουσιακού στοιχείου που αναμένεται να αναλωθούν.

Ξένα νομίσματα

Οι οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας παρουσιάζονται στο νόμισμα του οικονομικού περιβάλλοντος στο οποίο λειτουργεί (το λειτουργικό της νόμισμα), το οποίο είναι το Ευρώ. Κατά την σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρείας, συναλλαγές σε νομίσματα διαφορετικά από τα νομίσματα λειτουργίας της (ξένα νομίσματα) καταχωρούνται με τις ισοτιμίες που ισχύουν κατά τις ημερομηνίες των συναλλαγών. Σε κάθε ημερομηνία Αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων τα εκφραζόμενα σε ξένο νόμισμα νομισματικά στοιχεία επαναμετατρέπονται με την ισοτιμία που ισχύει κατά την ημερομηνία Αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων. Τα μη-νομισματικά στοιχεία που επιμετρώνται στην εύλογη αξία τους και εκφράζονται σε ξένα νομίσματα επαναμετατρέπονται με την ισχύουσα ισοτιμία της ημερομηνίας που καθορίστηκε η εύλογη αξία τους. Τα μη νομισματικά στοιχεία τα οποία επιμετρώνται σε συνθήκες ιστορικού κόστους σε ξένο νόμισμα δεν επαναμετατρέπονται.
Οι συναλλαγματικές διαφορές αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της περιόδου με εξαίρεση:

- Συναλλαγματικές διαφορές που σχετίζονται με περιουσιακά στοιχεία υπό κατασκευή με σκοπό την μελλοντική χρήση τους στην παραγωγή, οι οποίες περιλαμβάνονται στο κόστος αυτών των περιουσιακών στοιχείων και θεωρούνται ως προσαρμογή στο επιτοκιακό κόστος δανεισμού σε συνάλλαγμα,
- Συναλλαγματικές διαφορές σε συναλλαγές αντιστάθμισης συγκεκριμένων κινδύνων συναλλάγματος και
- Συναλλαγματικές διαφορές σε νομισματικά στοιχεία εισπρακτέα από ή πληρωτέα σε δραστηριότητα στο εξωτερικό για την οποία δεν έχει προγραμματισθεί ούτε υπάρχει ενδεχόμενο να προκύψει διακανονισμός, και οι οποίες αποτελούν μέρος της καθαρής επένδυσης στο εξωτερικό και έχουν καταχωρηθεί στα αποθεματικά μετατροπής συναλλάγματος καθώς και στα αποτελέσματα κατά την διάθεση αυτής της καθαρής επένδυσης.

Η υπεραξία και οι προσαρμογές των εύλογων αξιών που προκύπτουν κατά την απόκτηση δραστηριότητας στο εξωτερικό, αντιμετωπίζονται ως περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις της δραστηριότητας στο εξωτερικό και μετατρέπονται με την ισοτιμία κλεισίματος.

Κόστος Δανεισμού

Το κόστος δανεισμού σε όλες τις περιπτώσεις επιβαρύνει τα αποτελέσματα της χρήσης μέσα στην οποία πραγματοποιείται.

Επιχορηγήσεις

Οι επιχορηγήσεις δεν αναγνωρίζονται μέχρις ότου υπάρχει εύλογη βεβαιότητα ότι η Εταιρεία θα συμμορφωθεί με τους όρους που τη διέπουν και η επιχορήγηση θα εισπραχθεί.
Οι κρατικές επιχορηγήσεις των οποίων ο πρωταρχικός όρος είναι η αγορά, κατασκευή ή κατά άλλο τρόπο η απόκτηση μη κυκλοφορούντων περιουσιακών στοιχείων καταχωρούνται ως αναβαλλόμενο έσοδο στον Ισολογισμό και μεταφέρονται στα αποτελέσματα σε συστηματική και ορθολογική βάση κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του περιουσιακού στοιχείου.
Οι λοιπές κρατικές επιχορηγήσεις καταχωρούνται σε συστηματική βάση στα έσοδα των περιόδων μέσα στις οποίες πρέπει να γίνει ο συσχετισμός των επιχορηγήσεων αυτών με τα αντίστοιχα κόστη. Οι κρατικές επιχορηγήσεις που λαμβάνονται ως αποζημίωση για έξοδα ή ζημίες που έχουν ήδη αναληφθεί ή για σκοπούς άμεσης οικονομικής υποστήριξης στην Εταιρεία χωρίς μελλοντικά κόστη, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της περιόδου κατά την οποία καθίστανται εισπρακτέα.
Η Εταιρεία εισπράττει επιχορηγήσεις από την Ευρωπαϊκή Ένωση, το Ελληνικό Δημόσιο και τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης για τη χρηματοδότηση ειδικών έργων. Επιπλέον, οι πελάτες της ΕΥΔΑΠ απαιτείται να συμμετέχουν στα έξοδα του αρχικού δικτύου σύνδεσης (παροχές, δίκτυα διανομής, συνδετικούς σωλήνες κλπ) ή στην αναβάθμιση ή επέκταση των δικτύων της Εταιρείας. Οι επιχορηγήσεις και οι συνεισφορές των πελατών λογίζονται ως έσοδα επομένων χρήσεων και αναγνωρίζονται στα έσοδα με τον ίδιο συντελεστή απόσβεσης με τον οποίο αποσβένονται τα σχετικά πάγια που επιδοτήθηκαν. Τα έσοδα αυτά εμφανίζονται αφαιρετικά από τις αποσβέσεις στα αποτελέσματα χρήσης.
Οι κρατικές επιχορηγήσεις για επανεκπαίδευση του προσωπικού αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα κατά την διάρκεια των περιόδων που απαιτούνται για να εξαντικρυσθούν με τα ανάλογα συσχετιζόμενα έξοδα και παρουσιάζονται αφαιρετικά από αυτά.

Κόστος παροχών αποχώρησης προς το προσωπικό

Οι εισφορές σε προγράμματα αποχώρησης καθορισμένων εισφορών, αναγνωρίζονται στα έξοδα όταν το προσωπικό έχει παράσχει τις υπηρεσίες που του δίνουν το δικαίωμα αυτών των εισφορών.
Για τα προγράμματα αποχώρησης καθορισμένων παροχών, το κόστος των παροχών αυτών προσδιορίζεται με τη χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδας με βάση τις εκτιμήσεις αναλογιστικών μελετών, οι οποίες πραγματοποιούνται σε κάθε ημερομηνία κλεισίματος της Κατάστασης Οικονομικής θέσης. Τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημίες αναγνωρίζονται απευθείας στα συνολικά εισοδήματα της περιόδου κατά την οποία πραγματοποιούνται και δεν μεταφέρονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων σε μεταγενέστερη περίοδο. Το κόστος προϋπηρεσίας αναγνωρίζεται άμεσα στο βαθμό που οι παροχές είναι ήδη κατοχυρωμένες , διαφορετικά αποσβένονται σε μια σταθερή βάση, σε τόσα έτη όσα και η μέση περίοδος κατοχύρωσης των παροχών αυτών.
Η υποχρέωση για καθορισμένες παροχές κατά την αποχώρηση που αναγνωρίζεται στην κατάσταση Οικονομικής Θέσης, αντιπροσωπεύει την παρούσα αξία της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών αφού ληφθούν υπόψη οι προσαρμογές για τα μη αναγνωρισμένα αναλογιστικά κέρδη και ζημίες και το μη αναγνωρισμένο κόστος προϋπηρεσίας μειωμένο κατά την εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος.
Οποιοδήποτε περιουσιακό στοιχείο, προκύπτει από τον υπολογισμό αυτό, περιορίζεται στις μη αναγνωρισμένες αναλογιστικές ζημιές και το κόστος προϋπηρεσίας, πλέον την παρούσα αξία των διαθέσιμων επιστροφών και των μειώσεων των μελλοντικών εισφορών στο πρόγραμμα.

Φορολογία

Το έξοδο του φόρου αντιπροσωπεύει το άθροισμα του τρέχοντος πληρωτέου φόρου και του αναβαλλόμενου φόρου.

Οι σημειώσεις στις σελ 134 -181 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

Τρέχων φόρος

Ο πληρωτέος τρέχων φόρος βασίζεται στο φορολογητέο κέρδος της χρήσης. Το φορολογητέο κέρδος διαφέρει από το κέρδος που απεικονίζεται στα αποτελέσματα διότι το φορολογητέο κέρδος δεν συμπεριλαμβάνει έσοδα ή έξοδα που φορολογούνται ή εκπίπτονται, σε άλλες χρήσεις και επιπλέον δεν συμπεριλαμβάνει κονδύλια τα οποία ουδέποτε φορολογούνται ή εκπίπτονται. Η υποχρέωση της Εταιρείας για τον τρέχοντα φόρο υπολογίζεται σύμφωνα με τους ισχύοντες φορολογικούς συντελεστές ή αυτούς που ουσιαστικά έχουν θεσπιστεί κατά την ημερομηνία Αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων.

Αναβαλλόμενος φόρος

Αναβαλλόμενη φορολογία αναγνωρίζεται σε διαφορές μεταξύ της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων στις οικονομικές καταστάσεις και των αντίστοιχων φορολογικών βάσεων που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό των φορολογητέων κερδών. Η αναβαλλόμενη φορολογία λογιστικοποιείται με την χρήση της μεθόδου της υποχρέωσης στον Ισολογισμό. Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενη φορολογία γενικά αναγνωρίζονται για όλες τις φορολογητέες προσωρινές διαφορές και απαιτήσεις από αναβαλλόμενη φορολογία γενικά αναγνωρίζονται για όλες τις εκπεστέες προσωρινές διαφορές στην έκταση που είναι πιθανό ότι φορολογητέα κέρδη θα είναι διαθέσιμα, έναντι των οποίων, αυτές οι εκπεστέες προσωρινές διαφορές, θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Τέτοιες απαιτήσεις και υποχρεώσεις δεν αναγνωρίζονται αν οι προσωρινές διαφορές προκύπτουν από υπεραξία ή από την αρχική αναγνώριση (εκτός από μία συνένωση επιχειρήσεων) περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων σε συναλλαγές που δεν επηρεάζουν ούτε τα φορολογητέα ούτε τα λογιστικά κέρδη.

Υποχρεώσεις από αναβαλλόμενη φορολογία αναγνωρίζονται για όλες τις φορολογητέες προσωρινές διαφορές που προκύπτουν από επενδύσεις σε θυγατρικές, συγγενείς, και συμμετοχές σε κοινοπραξίες με εξαίρεση τις περιπτώσεις όπου η Εταιρεία μπορεί να ελέγξει την αναστροφή των προσωρινών διαφορών και είναι πιθανό ότι οι διαφορές αυτές δεν θα αναστραφούν στο ορατό μέλλον. Απαιτήσεις από αναβαλλόμενη φορολογία, οι οποίες προκύπτουν από εκπεστέες προσωρινές διαφορές που συνδέονται με επενδύσεις και συμμετοχές, αναγνωρίζονται μόνο στο βαθμό που είναι πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή φορολογητέα κέρδη έναντι των οποίων θα χρησιμοποιηθούν τα οφέλη των προσωρινών διαφορών και είναι πιθανό ότι θα αναστραφούν στο ορατό μέλλον.

Η λογιστική αξία των απαιτήσεων από αναβαλλόμενη φορολογία επανεξετάζεται σε κάθε ημερομηνία Ισολογισμού και μειώνεται στην έκταση που δεν είναι πλέον πιθανό ότι θα υπάρξουν επαρκή φορολογητέα κέρδη τα οποία θα επιτρέψουν την ανάκτηση αυτού του περιουσιακού στοιχείου εξ' ολοκλήρου ή εν μέρει.

Οι απαιτήσεις και υποχρεώσεις από αναβαλλόμενη φορολογία υπολογίζονται σύμφωνα με τους φορολογικούς συντελεστές που αναμένεται να βρίσκονται σε ισχύ την περίοδο που θα ρευστοποιηθεί το περιουσιακό στοιχείο ή θα διακανονιστεί η υποχρέωση, σύμφωνα με τους φορολογικούς συντελεστές που έχουν θεσπιστεί ή που ουσιαστικά είναι θεσπισμένοι κατά την ημερομηνία Αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων. Η επιμέτρηση των απαιτήσεων και υποχρεώσεων από αναβαλλόμενη φορολογία αντικατοπτρίζει τα φορολογικά αποτελέσματα που θα ακολουθήσουν, σύμφωνα με τον τρόπο που αναμένει η Εταιρεία, κατά την ημερομηνία Αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων, να επανακτήσει ή να διακανονίσει τη λογιστική αξία των περιουσιακών της στοιχείων και των υποχρεώσεών της.

Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις συμψηφίζονται όταν υπάρχει ένα νομικά εκτελεστό δικαίωμα να συμψηφισθούν τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις με τρέχουσες φορολογικές υποχρεώσεις και όταν αυτές σχετίζονται με φόρους εισοδήματος επιβαλλόμενους από την ίδια φορολογική αρχή και επιπλέον όταν η Εταιρεία προτίθεται να διακανονίσει τις τρέχουσες φορολογικές απαιτήσεις και υποχρεώσεις της με συμψηφισμό.

Τρέχων και αναβαλλόμενος φόρος περιόδου

Ο τρέχων και ο αναβαλλόμενος φόρος καταχωρούνται ως έξοδο ή έσοδο στα αποτελέσματα, με εξαίρεση όταν σχετίζεται με κονδύλια που χρεώθηκαν ή πιστώθηκαν απευθείας στα ίδια κεφάλαια, περίπτωση κατά την οποία ο φόρος επίσης καταχωρείται απευθείας στα ίδια κεφάλαια, ή όταν προκύπτουν από αρχική αναγνώριση συνένωσης επιχειρήσεων. Σε περίπτωση συνένωσης επιχειρήσεων, η επίδραση του φόρου λαμβάνεται υπόψη για τον υπολογισμό της υπεραξίας ή τον προσδιορισμό του υπερβάλλοντος μεταξύ της συμμετοχής του αποκτώντα στην εύλογη αξία των αναγνωρισμένων περιουσιακών στοιχείων, υποχρεώσεων και ενδεχόμενων υποχρεώσεων και του κόστους της αποκτηθείσας επιχείρησης.

Ενσώματες ακινητοποιήσεις

Τα γήπεδα και τα κτίρια που κατέχονται με σκοπό τη χρήση τους στην παραγωγή ή την διάθεση αγαθών ή υπηρεσιών ή για διοικητικούς σκοπούς, εμφανίζονται στην κατάσταση Οικονομικής Θέσης στην αξία κτήσεώς τους μείον τις μεταγενέστερες συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις μεταγενέστερες συσσωρευμένες ζημίες απομείωσης. Τα ακίνητα υπό κατασκευή που προορίζονται για την παραγωγή, την ενοικίαση ή για διοικητικούς σκοπούς ή για σκοπούς ακόμη μη καθορισμένους, παρουσιάζονται στο κόστος τους μειωμένα με κάθε αναγνωρισθείσα ζημία απομείωσης. Το κόστος περιλαμβάνει και τις αμοιβές επαγγελματιών.

Η απόσβεση των στοιχείων αυτών στην ίδια βάση όπως και των άλλων ακινήτων, αρχίζει όταν τα περιουσιακά στοιχεία είναι έτοιμα για την προτιθέμενη χρήση τους. Η γη που ανήκει στην Εταιρεία δεν αποσβένεται.

Τα δίκτυα ύδρευσης, και αποχέτευσης καθώς και τα έργα αντιρρύπανσης και τα κέντρα επεξεργασίας λυμάτων, τα έπιπλα και ο λοιπός εξοπλισμός εμφανίζονται στο κόστος μειωμένα κατά το ποσό των συσσωρευμένων αποσβέσεων και τις οποιεσδήποτε συσσωρευμένες ζημίες απομείωσης. Η απόσβεση επιβαρύνει τα αποτελέσματα ώστε να μειώνει το κόστος ή την αξία των περιουσιακών στοιχείων, με εξαίρεση την αξία των γηπέδων και των ακινήτων υπό κατασκευή, κατά την διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής τους, χρησιμοποιώντας την σταθερή μέθοδο. Οι εκτιμώμενες ωφέλιμες ζωές, οι υπολειπόμενες αξίες και η μέθοδος απόσβεσης επανεξετάζονται στο τέλος κάθε χρήσης, με τα αποτελέσματα που επιφέρει οποιαδήποτε αλλαγή στις εκτιμήσεις να υπολογίζεται σε μελλοντική βάση.

Τα περιουσιακά στοιχεία που κατέχονται με χρηματοδοτικές μισθώσεις αποσβένονται με βάση την εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή τους στην ίδια βάση όπως και τα περιουσιακά στοιχεία της Εταιρείας ή με βάση τη διάρκεια της σχετικής μίσθωσης εάν είναι συντομότερη.

Το κέρδος ή η ζημιά που προκύπτει από την πώληση ή την απόσυρση ενσώματων ακινητοποιήσεων καθορίζεται ως η διαφορά

μεταξύ των εσόδων από την πώληση και της αναπόσβεστης αξίας του περιουσιακού στοιχείου και καταχωρείται στα αποτελέσματα.

Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία

Άυλα περιουσιακά στοιχεία αποκτώμενα διακεκριμένα
Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία που αποκτώνται διακεκριμένα απεικονίζονται στο κόστος μειωμένο κατά τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις συσσωρευμένες ζημίες απομείωσης. Η απόσβεση καταχωρείται στα αποτελέσματα σε σταθερή βάση κατά τη διάρκεια της εκτιμώμενης ωφέλιμης ζωής των άυλων περιουσιακών στοιχείων. Η εκτιμώμενη ωφέλιμη ζωή και η μέθοδος απόσβεσης επανεξετάζονται στο τέλος κάθε χρήσης και τα αποτελέσματα που επιφέρει οποιαδήποτε αλλαγή στις εκτιμήσεις υπολογίζονται σε μελλοντική βάση.

Εσωτερικώς δημιουργούμενα άυλα περιουσιακά στοιχεία - έξοδα ερευνών και ανάπτυξης
Οι δαπάνες σε ερευνητικές δραστηριότητες αναγνωρίζονται ως έξοδα στην περίοδο που πραγματοποιούνται.
Ένα εσωτερικώς δημιουργούμενο άυλο περιουσιακό στοιχείο που προκύπτει από την ανάπτυξη (ή από φάση ανάπτυξης μιας εσωτερικής μελέτης) αναγνωρίζεται μόνο και μόνο όταν αποδεικνύονται όλα τα ακόλουθα:
• η τεχνική δυνατότητα ολοκλήρωσης του άυλου περιουσιακού στοιχείου, ούτως ώστε να είναι διαθέσιμο προς χρήση ή πώληση.
• η πρόθεση να ολοκληρωθεί το άυλο περιουσιακό στοιχείο και να χρησιμοποιηθεί ή να πωληθεί.
• η ικανότητα να χρησιμοποιηθεί ή να πωληθεί το άυλο περιουσιακό στοιχείο.
• το άυλο περιουσιακό στοιχείο να δημιουργήσει πιθανά μελλοντικά οικονομικά οφέλη.
• η διαθεσιμότητα κατάλληλων τεχνικών, οικονομικών και άλλων πόρων για την ολοκλήρωση της ανάπτυξης και της χρησιμοποίησης ή πώλησης του άυλου περιουσιακού στοιχείου και
• η ικανότητα να αποτιμώνται αξιόπιστα οι αποδοτέες δαπάνες στο άυλο περιουσιακό στοιχείο κατά τη διάρκεια της ανάπτυξής του.
Το ποσό που αρχικά αναγνωρίζεται για το εσωτερικώς δημιουργούμενο άυλο περιουσιακό στοιχείο είναι το σύνολο των δαπανών που προκύπτουν από την ημερομηνία εκείνη που το άυλο περιουσιακό στοιχείο για πρώτη φορά πληροί τα ανωτέρω κριτήρια. Όπου δεν είναι δυνατό να αναγνωρισθούν εσωτερικώς δημιουργούμενα άυλα περιουσιακά στοιχεία, τα έξοδα ανάπτυξης καταχωρούνται στα αποτελέσματα της περιόδου που προκύπτουν.
Μεταγενέστερα της αρχικής καταχώρησης τα εσωτερικώς δημιουργούμενα άυλα περιουσιακά στοιχεία απεικονίζονται στο κόστος μειωμένο κατά τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις συσσωρευμένες ζημίες απομείωσης, στην ίδια βάση όπως και τα άυλα περιουσιακά στοιχεία που αποκτώνται διακεκριμένα.

Άυλα περιουσιακά στοιχεία αποκτώμενα σε συνένωση επιχειρήσεων
Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία που αποκτώνται σε συνένωση επιχειρήσεων προσδιορίζονται και γνωστοποιούνται ξεχωριστά από την υπεραξία όταν πληρούν τις προϋποθέσεις του ορισμού του άυλου περιουσιακού στοιχείου και η εύλογη αξία τους μπορεί να επιμετρηθεί αξιόπιστα. Το κόστος αυτών των άυλων περιουσιακών στοιχείων είναι η εύλογη αξία τους κατά την ημερομηνία της απόκτησης.
Μεταγενέστερα της αρχικής επιμέτρησης, τα άυλα περιουσιακά στοιχεία αποκτώμενα σε συνένωση επιχειρήσεων απεικονίζονται στο κόστος, μειωμένο κατά τις συσσωρευμένες αποσβέσεις και τις συσσωρευμένες ζημίες απομείωσης, στην ίδια βάση όπως και τα άυλα περιουσιακά στοιχεία που αποκτώνται διακεκριμένα.

Απομείωση αξίας ενσώματων και άυλων περιουσιακών στοιχείων εκτός από υπεραξία

Σε κάθε ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων, η Εταιρεία εξετάζει τη λογιστική αξία των ενσώματων και άυλων περιουσιακών στοιχείων για να προσδιορίσει αν υπάρχει ένδειξη ότι αυτά τα περιουσιακά στοιχεία έχουν υποστεί ζημία απομείωσης. Αν οποιαδήποτε τέτοια ένδειξη υπάρχει, το ανακτήσιμο ποσό του περιουσιακού στοιχείου εκτιμάται για να καθορισθεί ο βαθμός της ζημίας απομείωσης (αν υπάρχει). Όταν δεν είναι δυνατό να εκτιμηθεί η ανακτήσιμη αξία ενός επί μέρους περιουσιακού στοιχείου, η Εταιρεία εκτιμά την ανακτήσιμη αξία της μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών στην οποία το περιουσιακό στοιχείο ανήκει.
Όταν μια εύλογη και σταθερή βάση επιμερισμού μπορεί να αναγνωρισθεί, τα ενσωματωμένα περιουσιακά στοιχεία μπορούν επίσης να επιμερισθούν σε μεμονωμένες μονάδες δημιουργίας ταμειακών ροών ή, διαφορετικά, να επιμερισθούν σε μικρότερες ομάδες μονάδων δημιουργίας ταμειακών ροών για τις οποίες εύλογη και σταθερή βάση επιμερισμού μπορεί να αναγνωρισθεί.
Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία με αόριστη ωφέλιμη ζωή καθώς επίσης και τα άυλα περιουσιακά στοιχεία μη διαθέσιμα ακόμη για χρήση υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης ετησίως και όποτε υπάρξει ένδειξη ότι το περιουσιακό στοιχείο είναι απομειωμένο.
Το ανακτήσιμο ποσό είναι το μεγαλύτερο μεταξύ της εύλογης αξίας μειωμένης κατά τα έξοδα πώλησης και της αξίας χρήσης του. Για τον υπολογισμό της αξίας χρήσης (του περιουσιακού στοιχείου), οι εκτιμώμενες μελλοντικές ταμειακές ροές προεξοφλούνται στη παρούσα αξία τους χρησιμοποιώντας ένα προ-φόρου προεξοφλητικό επιτόκιο που αντανακλά τις παρούσες εκτιμήσεις της αγοράς της διαχρονικής αξίας του χρήματος και τους κινδύνους που σχετίζονται με το περιουσιακό στοιχείο.
Αν το ανακτήσιμο ποσό ενός περιουσιακού στοιχείου (ή μιας μονάδας δημιουργίας ταμειακών ροών) εκτιμάται ότι είναι μικρότερο από τη λογιστική αξία του, η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου (ή μιας μονάδας δημιουργίας ταμιακών ροών) μειώνεται μέχρι το ανακτήσιμο ποσό αυτού. Μια ζημιά απομείωσης αναγνωρίζεται αμέσως στα αποτελέσματα.
Όταν, μεταγενέστερα, μία ζημιά απομείωσης αναστραφεί, η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου (ή μιας μονάδας δημιουργίας ταμιακών ροών) αυξάνεται μέχρι την αναθεωρημένη εκτιμώμενη ανακτήσιμη αξία του, έτσι ώστε η αυξημένη λογιστική αξία να μην υπερβαίνει τη λογιστική αξία που θα είχε προσδιορισθεί αν δεν είχε αναγνωρισθεί καμία ζημιά απομείωσης της αξίας του περιουσιακού στοιχείου (ή μιας μονάδας δημιουργίας ταμιακών ροών) στα προηγούμενα έτη. Μία αναστροφή της ζημιάς απομείωσης αναγνωρίζεται αμέσως στα αποτελέσματα.

Αποθέματα

Τα αποθέματα παρουσιάζονται στη χαμηλότερη τιμή μεταξύ του κόστους και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας. Το κόστος υπολογίζεται με τη μέθοδο του μέσου σταθμικού κόστους. Το

Οι σημειώσεις στις σελ 134 -181 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

κόστος περιλαμβάνει τα άμεσα υλικά και όπου συντρέχει περίπτωση τα άμεσα εργατικά κόστη και εκείνα τα γενικά βιομηχανικά έξοδα που πραγματοποιούνται προκειμένου να φέρουν τα αποθέματα στην παρούσα τους θέση ή και κατάσταση. Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία αντιπροσωπεύει την εκτιμώμενη αξία πώλησης μειωμένης κατά τα εκτιμώμενα κόστη ολοκλήρωσης και τα αναγκαία κόστη για την πραγματοποίηση της πώλησης.

Προβλέψεις

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν η Εταιρεία έχει μία παρούσα υποχρέωση (νομική ή τεκμαιρόμενη) ως αποτέλεσμα ενός γεγονότος του παρελθόντος, είναι πιθανό ότι η Εταιρεία θα απαιτηθεί να διακανονίσει αυτή την υποχρέωση και μπορεί να γίνει μία αξιόπιστη εκτίμηση για το ποσό αυτής της υποχρέωσης.
Το ποσό που αναγνωρίζεται ως πρόβλεψη αποτελεί την καλύτερη εκτίμηση των απαιτούμενων δαπανών να διακανονιστεί η παρούσα υποχρέωση κατά την ημερομηνία αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων, λαμβάνοντας υπόψη τους κινδύνους και τις αβεβαιότητες που περιβάλλουν αυτήν την υποχρέωση. Σε περίπτωση που για την επιμέτρηση των προβλέψεων χρησιμοποιούνται εκτιμώμενες ταμειακές ροές που θα διακανονίσουν την τρέχουσα υποχρέωση, το λογιστικό υπόλοιπο της πρόβλεψης αυτής είναι η παρούσα αξία αυτών των ταμειακών ροών.
Όταν μέρος ή το σύνολο της απαιτούμενης οικονομικής ωφέλειας για τον διακανονισμό μιας πρόβλεψης αναμένονται να αποζημιωθεί από άλλο μέρος, η απαίτηση καταχωρείται ως περιουσιακό στοιχείο όταν είναι πραγματικά βέβαιο ότι η αποζημίωση θα εισπραχθεί και το ποσό της είσπραξης μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα.

Επαχθείς συμβάσεις
Παρούσα υποχρέωση που προκύπτει από επαχθείς συμβάσεις καταχωρείται και επιμετράται σαν μια πρόβλεψη. Μία επαχθής σύμβαση θεωρείται ότι υπάρχει όταν η Εταιρεία έχει μία σύμβαση στο πλαίσιο της οποίας τα αναπόφευκτα κόστη εκπλήρωσης των δεσμεύσεων της σύμβασης υπερβαίνουν τα οικονομικά οφέλη που αναμένονται να ληφθούν από αυτήν.

Αναδιάρθρωση
Μία πρόβλεψη για κόστη αναδιάρθρωσης καταχωρείται όταν η Εταιρεία έχει αναπτύξει λεπτομερές τυπικό πλάνο για την αναδιάρθρωση και έχει βάσιμες προσδοκίες, ότι θα φέρει σε πέρας την αναδιάρθρωση, αρχίζοντας την εφαρμογή αυτού του πλάνου ή δηλώνοντας τα κύρια χαρακτηριστικά σε αυτούς που επηρεάζονται από αυτό. Η επιμέτρηση μιας πρόβλεψης αναδιάρθρωσης περιλαμβάνει μόνο της άμεσες δαπάνες που προκύπτουν από την αναδιάρθρωση, οι οποίες αναγκαστικά προέρχονται από την αναδιάρθρωση και ταυτόχρονα δε συνδέονται με τις συνεχιζόμενες δραστηριότητες της επιχείρησης.

Εγγυήσεις
Προβλέψεις για δαπάνες εγγυήσεων καταχωρούνται την ημερομηνία της πώλησης των σχετικών προϊόντων, σύμφωνα με τις καλύτερες δυνατές εκτιμήσεις της Διοίκησης για το ποσό της δαπάνης που θα απαιτηθεί προκειμένου η Εταιρεία να διακανονίσει τη δέσμευση.

Χρηματοοικονομικά μέσα

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζει την πρακτική διευκόλυνση που παρέχει η παράγραφος 7.2.15 του ΔΠΧΑ 9 αναφορικά με τη μετάβαση για την ταξινόμηση, επιμέτρηση και απομείωση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, χωρίς να επαναταξινομήσει (επαναδιατυπώσει) τα κονδύλια των συγκριτικών περιόδων κατά την πρώτη εφαρμογή. Η συγκεκριμένη πολιτική είχε ως αποτέλεσμα κάθε προσαρμογή στη λογιστική αξία των κονδυλίων των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και των προβλέψεων απομείωσης της οικονομικής θέσης να αναγνωρίζεται αναδρομικά με την σωρευτική επίδραση της αρχικής εφαρμογής ως προσαρμογή στο υπόλοιπο ανοίγματος των κερδών εις νέον την 1 Ιανουαρίου 2018, δηλαδή να μην επαναδιατυπωθούν τα κονδύλια αυτά της οικονομικής θέσης, την αντίστοιχη συγκριτική περίοδο.
Οι επενδύσεις σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία καταχωρούνται είτε ως υποχρέωση ή είτε ως επένδυση στην καθαρή θέση με αναφορά στις απαιτήσεις του ΔΛΠ 32 «Χρηματοοικονομικά Μέσα»

(α) Απομείωση Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων
Οι κατηγορίες των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που υπόκεινται στο μοντέλο των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών του ΔΠΧΑ 9 είναι οι εξής:
• Απαιτήσεις από Πελάτες και Λοιπές Απαιτήσεις
• Ταμείο και Ταμειακά Ισοδύναμα.
Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναθεώρησε τη μεθοδολογία για την επιμέτρηση της απομείωσης, σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9, για κάθε μία από τις παραπάνω κατηγορίες.

Απομείωση
Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζει την απλοποιημένη προσέγγιση (simplified approach), για την εκτίμηση των αναμενόμενων μελλοντικών πιστωτικών ζημιών των «Απαιτήσεων από Πελάτες» σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9, παράγραφο 5.5.15. Ο Όμιλος αναγνωρίζει πρόβλεψη αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών κατά την αρχική αναγνώριση για το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο «Απαιτήσεις από Πελάτες» που ταξινομείται και επιμετράται στο αποσβεσμένο κόστος.
Στα πλαίσια των όσων ορίζει το ΔΠΧΑ 9 για το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού «Απαιτήσεις από Πελάτες», ο όμιλος έχει υιοθετήσει την απλοποιημένη προσέγγιση (simplified approach), με βάση την οποία αναγνωρίζει και ταξινομεί το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού "Απαιτήσεις από Πελάτες" είτε στο στάδιο 2 (stage 2) είτε στο στάδιο 3 (stage 3) σύμφωνα με τις ημέρες καθυστέρησης αποπληρωμής των λογαριασμών ως εξής:
• Στάδιο 2: 0 – 89 ημέρες καθυστέρησης από την ημερομηνία εξόφλησης του τιμολογίου. Στο στάδιο 2 οι απαιτήσεις έναντι των πελατών δεν έχουν υποστεί απομείωση.
• Στάδιο 3: 90 ή περισσότερες ημέρες καθυστέρησης. Στο στάδιο 3 ταξινομούνται απαιτήσεις έναντι των πελατών για τους οποίους έχει συμβεί το πιστωτικό γεγονός (έχουν υποστεί απομείωση).
Για τα στάδια 2 και 3 η Εταιρεία σχηματίζει Αναμενόμενες Πιστωτικές Απώλειες στη βάση παραμέτρων κινδύνου οι οποίες υπολογίζονται με ιστορικά δεδομένα. Οι παράμετροι κινδύνου είναι η εκτιμώμενη πιθανότητα αθέτησης, το ποσοστό της ζημίας πάνω στο οφειλόμενο κεφάλαιο με δεδομένο ότι ο πελάτης έχει αθετήσει να αποπληρώσει το οφειλόμενο ποσό και το υπόλοιπο που είναι εκτεθειμένη η εταιρεία σε περίπτωση αθέτησης του πελάτη.
Κατά γενικό κανόνα, η αξιολόγηση της ταξινόμησης σε στάδια διενεργείται σε εξαμηνιαία βάση και σε κάθε περίοδο αναφοράς.
Ο Όμιλος αναγνωρίζει πρόβλεψη αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών κατά την αρχική αναγνώριση για το χρηματοοικονομικό πε-

ριουσιακό στοιχείο «Απαιτήσεις από Πελάτες» που ταξινομείται και επιμετράται στο αποσβεσμένο κόστος.

Επενδύσεις και Λοιπά Χρηματοοικονομικά Περιουσιακά Στοιχεία Ταξινόμηση

Με ημερομηνία μετάβασης την 01 Ιανουαρίου 2018, ο Όμιλος και η Εταιρεία κατατάσσει τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στις παρακάτω κατηγορίες:

• Επιμέτρηση στην εύλογη αξία (είτε μέσω λοιπών συνολικών εσόδων, είτε μέσω αποτελεσμάτων),

• Επιμέτρηση στο αποσβεσμένο κόστος

Η κατάταξη εξαρτάται από τα αποτελέσματα αξιολόγησης του επιχειρηματικού μοντέλου διαχείρισης των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και των χαρακτηριστικών των συμβατικών ταμειακών ροών των διακρατούμενων τίτλων.

Για περιουσιακά στοιχεία που επιμετρώνται στην εύλογη αξία, κέρδη και ζημιές μπορούν να αναγνωριστούν είτε στα αποτελέσματα είτε στα λοιπά συνολικά έσοδα. Για επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους που δεν διακρατούνται για διαπραγμάτευση η εταιρεία έχει αμετάκλητα επιλέξει κατά την ημερομηνία μετάβασης (initial recognition) να αναγνωρίσει τους συμμετοχικούς τίτλους στην εύλογη αξία μέσω των Λοιπών Συνολικών Εσόδων.

Επιμέτρηση

Κατά την αρχική αναγνώριση ο Όμιλος και η Εταιρεία μπορεί να επιμετρήσει ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο στην εύλογη αξία, προσθέτοντας κόστη που πραγματοποιήθηκαν κατά την απόκτηση του περιουσιακού στοιχείου, εφόσον δεν το αναγνωρίσει στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων αλλά στα λοιπά συνολικά έσοδα. Σε περίπτωση καταχώρησης στα αποτελέσματα τυχόν κόστη θα εξοδοποιηθούν.

Επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους

Οι επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση αναγνωρίστηκαν στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων και συγκεκριμένα:

Συμμετοχικοί τίτλοι, εισηγμένοι στην χρηματιστηριακή αγορά, επαναταξινομήθηκαν, την ημερομηνία μετάβασης 01 Ιανουαρίου 2018, από το κονδύλι «Επενδύσεις Διαθέσιμες προς Πώληση» στο κονδύλι «Χρηματοοικονομικά Μέσα στην Εύλογη Αξία μέσω των Λοιπών Συνολικών Εσόδων». Η κατάταξη αυτή, θεωρείται αμετάκλητη, για τον Όμιλο και την Εταιρεία. Σε συμμόρφωση με το ΔΠΧΑ 9, ο Όμιλος και η Εταιρεία εκτιμά ότι η αξία αυτών των συμμετοχικών τίτλων αποτελεί μία αξιόπιστη αποτίμηση τους, στην εύλογη αξία τους.

Οι συμμετοχικοί τίτλοι επιμετρώνται στην εύλογη αξία. Όταν ο Όμιλος και η Εταιρεία έχει επιλέξει να καταχωρεί τα κέρδη ή τις ζημίες, για τους συμμετοχικούς τίτλους στην εύλογη αξία, μέσω των Λοιπών Συνολικών Εσόδων δεν υφίσταται ανακατάταξη των κερδών/ζημιών στα αποτελέσματα, ως συνέπεια της αποαναγνώρισης της επένδυσης. Μερίσματα από τέτοιες επενδύσεις συνεχίζουν να αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όπως και τα λοιπά έσοδα όταν η Εταιρεία έχει θεμελιώσει το δικαίωμα να λαμβάνει ταμειακές ροές. Αλλαγές στην εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων μέσω των αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται στο κονδύλι άλλα έσοδα, στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Ζημίες απομείωσης (και η αναστροφή τους), σε επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, δεν απεικονίζονται διακριτά από άλλες μεταβολές στην εύλογη αξία.

Ταμείο και ταμιακά ισοδύναμα

Το ταμείο και τα ταμιακά ισοδύναμα περιλαμβάνουν μετρητά και καταθέσεις όψεως και άλλες βραχυπρόθεσμες υψηλής ρευστότητας επενδύσεις, οι οποίες είναι εύκολα μετατρέψιμες σε ένα γνωστό ποσό μετρητών και υπόκεινται σε ένα ασήμαντο κίνδυνο μεταβολής στην αξία.

Τομείς δραστηριότητας

Οι βασικές επιχειρηματικές δραστηριότητες της Εταιρείας (παροχή υπηρεσιών ύδρευσης, αποχέτευσης και λοιπές), δεν υπόκεινται σε διαφορετικούς κινδύνους και αποδόσεις. Κατά συνέπεια, η Εταιρεία δεν προέβη στην παρουσίαση γνωστοποιήσεων όσον αφορά τους τομείς επιχειρηματικής δραστηριότητας. Διευκρινίζεται ότι η Εταιρεία δραστηριοποιείται σ' έναν γεωγραφικό τομέα (λεκανοπέδιο Αττικής). Η πολιτική και η λήψη αποφάσεων είναι κοινή για όλους τους τομείς δραστηριότητας της Εταιρείας.

4. ΚΡΙΣΙΜΕΣ ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΩΝ

Κατά την σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τις λογιστικές πολιτικές του ομίλου, όπως περιγράφονται στην σημείωση 3, η Διοίκηση είναι απαραίτητο να προβεί σε κρίσεις, εκτιμήσεις και παραδοχές σχετικά με την λογιστική αξία των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων, οι οποίες δεν είναι προφανείς από άλλες πηγές πληροφόρησης.

Οι εκτιμήσεις και οι σχετικές με αυτές παραδοχές, βασίζονται στην εμπειρία του παρελθόντος, εκτιμήσεις ειδικευμένων εξωτερικών συμβούλων καθώς και σε άλλους σχετικούς παράγοντες. Τα πραγματικά αποτελέσματα ενδέχεται να διαφέρουν από αυτές τις εκτιμήσεις.

Οι εκτιμήσεις και οι υποκειμενικές παραδοχές επανεξετάζονται σε συνεχή βάση. Οι αναθεωρήσεις λογιστικών εκτιμήσεων, αναγνωρίζονται στην περίοδο κατά την οποία συμβαίνουν, αν αυτές επηρεάζουν μόνο την συγκεκριμένη περίοδο ή και σε μελλοντικές περιόδους.

Οι λογιστικές κρίσεις στις οποίες έχει προβεί η διοίκηση κατά την εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών του Ομίλου και οι οποίες έχουν σημαντική επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας και του ομίλου είναι οι ακόλουθες:

1. Το ύψος της πρόβλεψης για τυχόν επισφαλείς απαιτήσεις από πελάτες (Ιδιώτες, Ελληνικό Δημόσιο, ΔΕΚΟ).
2. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις της Εταιρείας με το Ελληνικό Δημόσιο (κόστος συντήρησης παγίων «Εταιρεία Παγίων ΕΥΔΑΠ» ΝΠΔΔ, τίμημα ακατέργαστου νερού).
3. Το ύψος των προβλέψεων για παροχές στο προσωπικό από τέσσερα προγράμματα καθορισμένων παροχών.
4. Προβλέψεις για επίδικες εργατικές υποθέσεις.

Επιπλέον η διοίκηση εξετάζει σε κάθε χρήση, στη βάση υποθέσεων και εκτιμήσεων τα ακόλουθα:

1. Ωφέλιμες ζωές και ανακτήσιμες αξίες των αποσβεσίμων ενσώματων και άυλων παγίων.
2. Φόρο εισοδήματος που περιλαμβάνει την πρόβλεψη για τον τρέχοντα φόρο εισοδήματος και πρόβλεψη για πρόσθετους φόρους και προσαυξήσεις για ανέλεγκτες χρήσεις.
3. Ανακτησιμότητα αναβαλλόμενης φορολογικής απαίτησης.

5. ΕΣΟΔΑ

Τα έσοδα της Εταιρείας αναλύονται ως ακολούθως:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
ΕΣΟΔΑ				
Έσοδα από παροχή νερού και σχετιζόμενων υπηρεσιών	220.283	223.259	220.266	223.240
Έσοδα από υπηρεσίες αποχέτευσης	100.280	101.093	100.280	101.093
Έσοδα από κατασκευές έργων στο Ελληνικό Δημόσιο	-	529	-	529
Έσοδα από πώληση ηλεκτρικού ρεύματος	1.850	1.999	1.850	1.999
Πωλήσεις αποθεμάτων	-	463	-	463
Κύκλος εργασιών	322.413	327.343	322.396	327.324
Λοιπά λειτουργικά έσοδα	5.318	3.782	5.317	3.782
Χρηματοοικονομικά έσοδα	21.877	19.156	21.869	19.148
Συνολικά έσοδα	**349.608**	**350.281**	**349.582**	**350.254**

Η μείωση του κύκλου εργασιών κατά ποσό Ευρώ 4,9 εκατ. περίπου οφείλεται κυρίως στη μείωση των εσόδων από κατανάλωση νερού και στη μείωση των εσόδων από χρήση υπονόμων.
Τα χρηματοοικονομικά έσοδα αυξήθηκαν κατά ποσό Ευρώ 2,7 εκατ. περίπου που οφείλεται κυρίως, στην αποπληρωμή των δόσεων των τόκων των διακανονισμένων οφειλών των δήμων προς την Εταιρεία.
Η εταιρεία έχει εκτιμήσει τα έσοδα της σύμφωνα με το πρότυπο ΔΠΧΑ15 (σημείωση 41).
Ο Όμιλος διαχωρίζει τα έσοδα από τις συμβάσεις με τους πελάτες στην βάση του χρόνου μεταβίβασης των υπηρεσιών, καθώς η διοίκηση πιστεύει ότι αυτό καταδεικνύει καλύτερα πως η φύση, η ποσότητα, ο χρόνος και η αβεβαιότητα των εσόδων και ταμειακών ροών του Ομίλου επηρεάζονται από οικονομικούς παράγοντες.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε χιλ. Ευρώ	**31.12.2018**			
ΕΣΟΔΑ	**Σε βάθος χρόνου**	**Σε δεδομένη χρονική στιγμή**	**Σε βάθος χρόνου**	**Σε δεδομένη χρονική στιγμή**
Έσοδα από παροχή νερού και σχετιζόμενες υπηρεσίες	221.298	8.968	211.298	8.968
Έσοδα από υπηρεσίες αποχέτευσης και σχετιζόμενες υπηρεσίες	98.055	2.242	98.055	2.225
Έσοδα από πώληση ηλεκτρικού ρεύματος	1.850	-	1.850	-
Σύνολο	**311.203**	**11.210**	**311.203**	**11.193**

6. ΜΕΡΙΣΜΟΣ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΚΑΤ΄ ΕΙΔΟΣ ΕΞΟΔΩΝ

Οι λογαριασμοί εξόδων (κατά φύση) έχουν μερισθεί στο κόστος πωλήσεων και στις λειτουργίες διοίκησης και διάθεσης ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ

31.12.2018 Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ	Κόστος Πωληθέντων	Έξοδα Διάθεσης	Έξοδα Διοίκησης	Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	Σύνολο
Αμοιβές & έξοδα τρίτων	40.164	2.443	8.426	-	**51.033**
Κόστος ιδιοκατασκευών	(3.873)	-	-	-	**(3.873)**
Σύνολο Α	**36.292**	**2.443**	**8.426**	-	**47.160**
Αμοιβές & έξοδα προσωπικού (σημ.8)	64.824	19.259	37.820	-	**121.903**
Παροχές τρίτων	20.103	5.160	9.290	-	**34.553**
Αποσβέσεις (σημ.7)	33.911	1.052	2.617	-	**37.580**
Διάφορες προβλέψεις (σημ. 20, 21, 28)	20.245	-	-	(9.877)	**10.368**
Διάφορα έξοδα	14.294	1.689	3.040	-	**19.023**
Αναλώσεις υλικών	**6.263**	**257**	**796**	**-**	**7.316**
Κόστος ιδιοκατασκευών	(10.763)	**-**	**-**	**-**	**(10.763)**
Σύνολο Β	**148.876**	**27.417**	**53.563**	**(9.877)**	**219.979**
Σύνολο (Α + Β)	**185.168**	**29.859**	**61.989**	**(9.877)**	**267.139**
31.12.2017 Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ	**Κόστος Πωληθέντων**	**Έξοδα Διάθεσης**	**Έξοδα Διοίκησης**	**Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων**	**Σύνολο**
Αμοιβές & έξοδα τρίτων	40.978	2.260	8.289	**-**	**51.527**
Κόστος ιδιοκατασκευών	(4.141)	**-**	**-**	**-**	**(4.141)**
Σύνολο Α	**36.837**	**2.260**	**8.289**	**-**	**47.386**
Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	70.751	18.642	38.845	**-**	**128.238**
Παροχές τρίτων	20.170	5.656	9.492	**-**	**35.318**
Αποσβέσεις	32.601	1.181	2.997	**-**	**36.779**
Διάφορες προβλέψεις	13.141	-	-	**-**	**13.141**
Διάφορα έξοδα	10.470	1.485	7.245	**-**	**19.200**
Αναλώσεις υλικών	6.804	286	696	**-**	**7.786**
Κόστος ιδιοκατασκευών	(6.296)	**-**	-	**-**	**(6.296)**
Σύνολο Β	**147.641**	**27.250**	**59.275**	**-**	**234.166**
Σύνολο (Α + Β)	**184.478**	**29.510**	**67.564**	**-**	**281.552**

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

31.12.2018 Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ	Κόστος Πωληθέντων	Έξοδα Διάθεσης	Έξοδα Διοίκησης	Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	Σύνολο
Αμοιβές & έξοδα τρίτων	40.164	2.443	8.369	**-**	**50.976**
Κόστος ιδιοκατασκευών	(3.873)	-	-	**-**	**(3.873)**
Σύνολο Α	**36.292**	**2.443**	**8.369**	**-**	**47.103**
Αμοιβές & έξοδα προσωπικού (σημ.8)	64.824	19.259	37.817	**-**	**121.900**
Παροχές τρίτων	20.103	5.160	9.290	**-**	**34.553**
Αποσβέσεις (σημ.7)	33.911	1.052	2.617	**-**	**37.580**
Διάφορες προβλέψεις (σημ. 6.δ.)	20.245	-	-	(9.877)	**10.368**
Διάφορα έξοδα	14.294	1.688	3.032	**-**	**19.014**
Αναλώσεις υλικών	6.263	257	796	**-**	**7.316**
Κόστος ιδιοκατασκευών	(10.763)	**-**	-	**-**	**(10.763)**
Σύνολο Β	**148.876**	**27.416**	**53.552**	**(9.877)**	**219.968**
Σύνολο (Α + Β)	**185.168**	**29.859**	**61.921**	**(9.877)**	**267.071**
31.12.2017 Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ	**Κόστος Πωληθέντων**	**Έξοδα Διάθεσης**	**Έξοδα Διοίκησης**	**Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων**	**Σύνολο**
Αμοιβές & έξοδα τρίτων	40.978	2.260	8.226	**-**	**51.464**
Κόστος ιδιοκατασκευών	(4.141)	**-**	**-**	**-**	**(4.141)**
Σύνολο Α	**36.837**	**2.260**	**8.226**	**-**	**47.323**
Αμοιβές & έξοδα προσωπικού	70.751	18.642	38.842	**-**	**128.235**
Παροχές τρίτων	20.170	5.656	9.492	**-**	**35.318**
Αποσβέσεις	32.601	1.181	2.997	**-**	**36.779**
Διάφορες προβλέψεις	13.141	**-**	**-**	**-**	**13.141**
Διάφορα έξοδα	10.470	1.485	7.234	**-**	**19.189**
Αναλώσεις υλικών	6.804	286	696	**-**	**7.786**
Κόστος ιδιοκατασκευών	(6.296)	**-**	**-**	**-**	**(6.296)**
Σύνολο Β	**147.641**	**27.250**	**59.261**	**-**	**234.152**
Σύνολο (Α + Β)	**184.478**	**29.510**	**67.487**	**-**	**281.475**

Οι σημειώσεις στις σελ 134 -181 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

Η διακύμανση των εξόδων σε σχέση με την προηγούμενη χρήση, παρουσιάζεται στους παρακάτω πίνακες:

α. ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΡΙΤΩΝ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Ο λογαριασμός αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε χιλ Ευρώ	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Ηλεκτρικό Ρεύμα Παραγωγής	15.919	15.155	15.919	15.155
Φυσικό Αέριο Παραγωγής	545	522	545	522
Ενοίκια	7.853	8.101	7.853	8.101
Τηλεπικοινωνίες-Ταχυδρομικά	5.350	5.308	5.350	5.308
Επισκευές και Συντηρήσεις	3.215	4.431	3.215	4.431
Λοιπές Παροχές Τρίτων	1.671	1.801	1.671	1.801
Σύνολο (Σημείωση 6)	**34.553**	**35.318**	**34.553**	**35.318**

β. ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΞΟΔΑ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Ο λογαριασμός αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε χιλ Ευρώ	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Φόροι - Τέλη	4.524	7.567	4.524	7.564
Υλικά Άμεσης Ανάλωσης	1.514	2.013	1514	2.013
Έξοδα Προβολής και Διαφήμισης	979	988	979	988
Έξοδα Μεταφορών	668	646	668	646
Δωρεές Επιχορηγήσεις	504	387	504	387
Λοιπά Έξοδα	10.834	7.599	10.825	7.591
Σύνολο (Σημείωση 6)	**19.023**	**19.200**	**19.014**	**19.189**

Η σημαντική αύξηση στα Λοιπά Έξοδα οφείλεται κυρίως στην αυξημένη δραστηριότητα της εταιρείας για κατασκευή έργων που συμπεριλαμβάνεται στο κόστος ιδιοκατασκευών.

γ. ΑΜΟΙΒΕΣ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΤΡΙΤΩΝ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Ο λογαριασμός μετά την αφαίρεση του κόστους ιδιοκατασκευών (Σύνολο Α) αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε χιλ Ευρώ	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Αμοιβές Εργολάβων ΚΕΛΨ	28.261	27.734	28.261	27.734
Αμοιβές Εργολάβων ΚΕΛΜ	2.412	1.640	2.412	1.640
Αμοιβές Εργολάβων Δικτύου Ύδρευσης	2.845	2.295	2.845	2.295
Λοιπές Αμοιβές Τρίτων	13.642	15.717	13.585	15.654
Σύνολο (Σημείωση 6)	**47.160**	**47.386**	**47.103**	**47.323**

δ. ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Ο λογαριασμός αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε χιλ Ευρώ	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Προβλέψεις Απομείωσης Απαιτήσεων	(9.877)	5.942	(9.877)	5.942
Προβλέψεις Επίδικων Υποθέσεων	20.005	6.993	20.005	6.993
Προβλέψεις για Απαξίωση Αποθεμάτων	240	206	240	206
Σύνολο (Σημείωση 6)	**10.368**	**13.141**	**10.368**	**13.141**

7. ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ

Οι αποσβέσεις των παγίων στοιχείων λογίζονται με βάση την ωφέλιμη ζωή τους με την μέθοδο της σταθερής απόσβεσης ως ακολούθως:

I. ΔΙΚΤΥΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ	
Κύριοι τροφοδοτικοί αγωγοί	33-35χρ.
Δευτερεύοντες τροφοδοτικοί αγωγοί	25-50χρ.
Δίκτυα διανομής, εξωτερικά και εσωτερικά αντλιοστάσια	10-50χρ.
Δεξαμενές-Διυλιστήρια	17-50χρ.
II. ΔΙΚΤΥΑ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ	
Έργα βαριάς υποδομής και βασικοί συλλεκτήρες	25-50χρ.
Δευτερεύοντες αγωγοί	25-50χρ.
Εξωτερικές διακλαδώσεις	25-50χρ.
Ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις	20-50χρ.
III. ΕΡΓΑ ΑΝΤΙΡΡΥΠΑΝΣΗΣ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΑ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΥΜΑΤΩΝ	
Ερευνητικά κέντρα λυμάτων	10-40χρ.
Κέντρα λυμάτων	10-40χρ.
IV. ΛΟΙΠΑ	
Έπιπλα και εξοπλισμός	5χρ.
Ηλεκτρονικοί υπολογιστές	3-4χρ.
Μεταφορικά μέσα	5-20χρ.
Μηχανολογικός εξοπλισμός	7-10χρ.
Κτίρια	20-50χρ.

Τα ποσά που παρουσιάζονται στις οικονομικές καταστάσεις αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Αποσβέσεις ενσώματων ακινητοποιήσεων	43.096	43.863	43.096	43.863
Αποσβέσεις άυλων περιουσιακών στοιχείων	1.032	1.100	1.032	1.100
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων επενδύσεων	(6.548)	(8.184)	(6.458)	(8.184)
Σύνολο (Σημείωση 6)	**37.580**	**36.779**	**37.580**	**36.779**

8. ΑΜΟΙΒΕΣ & ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Μισθοί και Ημερομίσθια	86.299	81.576
Εργοδοτικές εισφορές σε ασφαλιστικά ταμεία	19.866	19.266
Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού Ν.2112 (σημ. 27.α)	1.776	1.780
Πρόβλεψη για Ειδική εφάπαξ αποζημίωση προσληφθέντων έως και 25/10/1999 (σημ. 27.δ)	2.847	13.453
Πρόβλεψη για Ειδική εφάπαξ αποζημίωση προσληφθέντων μετά 25/10/1999 (σημ. 27.γ)	367	923
Προβλέψεις Ιατροφαρμακευτικής Περίθαλψης για τους δικαιούχους (σημ. 27.β)	5.060	5.502
Λοιπές Παροχές	5.688	5.735
Σύνολο (Σημείωση 6)	**121.903**	**128.235**

Η Εταιρεία εφαρμόζοντας το Νόμο 4024/2011 προσαρμόζει τις αμοιβές του προσωπικού στις απαιτήσεις του προαναφερόμενου Νόμου.

9. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΣΟΔΑ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Τόκοι Πελατών	11.200	8.910	11.200	8.910
Μερίσματα	59	60	59	60
Τόκοι προθεσμιακών καταθέσεων	8.644	7.100	8.635	7.092
Λοιπά Έσοδα	1.974	3.086	1.975	3.086
Σύνολο (Σημείωση 5)	**21.877**	**19.156**	**21.869**	**19.148**

Το κονδύλι «Λοιπά Έσοδα» περιλαμβάνει έσοδο από διακανονισμούς οφειλών δήμων προς την Εταιρεία ποσού Ευρώ 1,6 εκατ. περίπου κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018 και ποσού Ευρώ 2,9 εκατ. περίπου κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017.

10. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΞΟΔΑ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Τα χρηματοοικονομικά έξοδα της Εταιρείας ποσού Ευρώ 658 χιλ. και Ευρώ 503 χιλ. κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018 και 2017 αντίστοιχα, αυξήθηκαν λόγω της αύξησης των εξόδων και των προμηθειών τραπεζών.

11. ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

α. Φόρος Εισοδήματος στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσεως
Ο φόρος εισοδήματος της τρέχουσας χρήσης αντιπροσωπεύει το άθροισμα του τρέχοντος φόρου εισοδήματος, της αναβαλλόμενης φορολογίας και της πρόβλεψης του φόρου των ανέλεγκτων χρήσεων καθώς και των διαφορών φορολογικού ελέγχου και αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε χιλ. Ευρώ	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Φόρος εισοδήματος	26.194	21.404	26.194	21.404
Πρόβλεψη πρόσθετου φόρου χρήσης	-	-	-	-
Διαφορές εκκαθάρισης φόρου εισοδήματος	40	895	40	895
Αναβαλλόμενη Φορολογία	6.130	747	6.130	747
Σύνολο	**32.364**	**23.046**	**32.364**	**23.046**

Ο φόρος εισοδήματος για την τρέχουσα περίοδο προέκυψε ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε χιλ. Ευρώ	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Κέρδη προ φόρων	80.272	66.473	80.314	66.523
Φόρος εισοδήματος υπολογιζόμενος με τον ισχύοντα φορολογικό συντελεστή (29%)	23.278	19.277	23.291	19.292
Διαφορά φορολογικού συντελεστή σύμφωνα με την παρ.1α του άρθρ.23 του ν.4579/2018	10.488	-	10.488	-
Διαφορές εκκαθάρισης φόρου εισοδήματος	40	895	40	895
Φόρος επί μονίμων διαφορών και μη εκπιπτόμενων δαπανών	(1.442)	2.574	(1.455)	2.859
Σύνολο	**32.364**	**23.046**	**32.364**	**23.046**

Η υποχρέωση για φόρο εισοδήματος έχει υπολογιστεί επί των κερδών της χρήσεως σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία με τον ισχύοντα συντελεστή 29%.
Με τις διατάξεις του άρθρου 23 του Ν.4579/2018 αντικαταστάθηκε το άρθρο 58 του ν. 4172/2013 (Α' 167) ως εξής:
«1.α) Τα κέρδη από επιχειρηματική δραστηριότητα που αποκτούν τα νομικά πρόσωπα και οι νομικές οντότητες που τηρούν διπλογραφικά βιβλία, εξαιρουμένων των πιστωτικών ιδρυμάτων της περίπτωσης β' της παρούσας παραγράφου, καθώς και οι υπόχρεοι των περιπτώσεων β', γ', δ', ε', στ' και ζ' του άρθρου 45 που τηρούν απλογραφικά βιβλία, φορολογούνται με συντελεστή είκοσι εννέα τοις εκατό (29%) για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2018, ο οποίος μειώνεται σταδιακά σε είκοσι οκτώ τοις εκατό (28%) για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2019, σε είκοσι επτά τοις εκατό (27%) για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2020, σε είκοσι έξι τοις εκατό (26%) για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2021 και σε είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) για τα εισοδήματα του φορολογικού έτους 2022 και επομένων.
β) Τα πιστωτικά ιδρύματα της περίπτωσης 1 της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 4261/2014 φορολογούνται με συντελεστή είκοσι εννέα τοις εκατό (29%).»

β. Φόρος Εισοδήματος στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης
Τρέχουσα Φορολογική υποχρέωση

Στο χρήση του 2018 η συνολική υποχρέωση για φόρο εισοδήματος ανέρχεται σε ποσό Ευρώ 4.582 χιλ. και αναλύεται:

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	
Τρέχων Φόρος Εισοδήματος χρήσης 2018	26.194
Παρακρατούμενοι Φόροι	(21.612)
Σύνολο τρεχουσών φορολογικών υποχρεώσεων 31.12.2018	**4.582**

Οι φορολογικές υποχρεώσεις της εταιρείας για τις χρήσεις από 2012 μέχρι 2018 δεν έχουν εξεταστεί από τις φορολογικές αρχές. Ως εκ τούτου τα φορολογικά αποτελέσματα των χρήσεων αυτών δεν έχουν καταστεί οριστικά.
Για τις χρήσεις 2012 έως και 2017 η Εταιρεία έχει υπαχθεί στο φορολογικό έλεγχο των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών, σύμφωνα με το καθεστώς που προβλεπόταν από τις διατάξεις της παρ. 5 του άρθρου 82 του Ν 2238/1994 (χρήσεις 2012 και 2013) και από τις διατάξεις του άρθρου 65Α του Ν. 4174/2013 (χρήσεις 2014 έως 2017) όπως ισχύει και εκδόθηκαν Εκθέσεις Φορολογικής Συμμόρφωσης χωρίς επιφύλαξη. Στις εκθέσεις φορολογικής συμμόρφωσης των χρήσεων 2016 και 2017,περιλαμβάνεται θέμα έμφασης, που αναφέρεται σε ερώτημα προς την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων ως προς την υποχρέωση καταχώρησης ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων στην Δήλωση Περιουσιολογίου (Ε9) της Εταιρείας.
Για τη χρήση 2018 η Εταιρεία έχει υπαχθεί στο φορολογικό έλεγχο των ΟΕΛ, όπως προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 65α Ν. 4174/2013. Ο έλεγχος αυτός βρίσκεται σε εξέλιξη και το σχετικό φορολογικό πιστοποιητικό προβλέπεται να χορηγηθεί μετά τη δημοσίευση των χρηματοοικονομικών/οικονομικών καταστάσεων χρήσης 2018. Αν μέχρι την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις εκτιμούμε ότι αυτές δεν θα ασκήσουν ουσιώδη επίδραση στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.
Οι οικονομικές καταστάσεις περιλαμβάνουν πρόβλεψη για πιθανές διαφορές, συνολικού ύψους Ευρώ 2,4 εκατ. περίπου για τη χρήση 2018.
Η Ε.ΥΔ.Α.Π. ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε. δεν έχει ελεγχθεί από τη σύστασή της από τις χρήσεις 2011 και εξής και δεν έχει σχηματίσει σχετική πρόβλεψη λόγω των περιορισμένων συναλλαγών της.

12. ΚΕΡΔΗ ΑΝΑ ΜΕΤΟΧΗ

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας το καθαρό κέρδος της χρήσεως με το μέσο σταθμισμένο αριθμό των κοινών μετοχών σε κυκλοφορία κατά την διάρκεια της χρήσης. Τα κέρδη ορίζονται ως τα κέρδη ή ζημίες από συνεχιζόμενες δραστηριότητες του Ομίλου. Διευκρινίζεται ότι στην τρέχουσα, όπως και στην προηγούμενη χρήση δεν υπάρχουν μη συνεχιζόμενες δραστηριότητες. Δεν υπήρξαν ομολογίες μετατρέψιμες σε μετοχές ή άλλοι δυνητικοί τίτλοι μετατρέψιμοι σε μετοχές που είναι μειωτικοί των κερδών κατά τις περιόδους στις οποίες αναφέρονται οι συνημμένες οικονομικές καταστάσεις και συνεπώς δεν έχουν υπολογιστεί απομειωμένα κέρδη ανά μετοχή.

	ΟΜΙΛΟΣ	
	31.12.2018	**31.12.2017**
Κέρδη που αναλογούν στους μετόχους (σε χιλ Ευρώ)	47.908	43.427
Σταθμικός Μέσος Όρος των σε κυκλοφορία μετοχών	106.500.000	106.500.000
Κέρδη ανά μετοχή – Βασικά σε Ευρώ	0,45	0,41

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας σε συνεδρίασή του στις 05.04.2019 ενέκρινε την υποβολή πρότασης προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων, για τη διανομή μερίσματος, του άρθρου 160 του Ν. 4548/2018, ποσού είκοσι επτά λεπτών (Ευρώ 0,27) ανά μετοχή, (συνολικό μικτό ποσό Ευρώ 28,76 εκατ.) για τη χρήση 2018.
Το μέρισμα αποτελεί αντικείμενο έγκρισης από την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων και περιλαμβάνεται στο υπόλοιπο του λογαριασμού «Αποτελέσματα εις νέον».

13. ΥΠΕΡΑΞΙΑ

Το ποσό της υπεραξίας Ευρώ 3.357 χιλ. κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018 αφορά το υπερβάλλον τίμημα εξαγοράς των δικτύων Ελευσίνας, Ασπροπύργου και Λυκόβρυσης από το αναπόσβεστο κόστος αντικατάστασης, όπως αποτιμήθηκε κατά την εξαγορά. Οι μονάδες δημιουργίας ταμιακών ροών και κατά συνέπεια η υπεραξία των δικτύων, εξετάζονται για απομείωση των αξιών τους σε ετήσια βάση ή και πιο συχνά αν τα γεγονότα ή οι μεταβολές των συνθηκών υποδεικνύουν ότι θα μπορούσε να απομειωθεί η αξία. Από τον έλεγχο αποτίμησης της υπεραξίας από την εξαγορά των δικτύων δεν προέκυψε ζημία απομείωσης. Ο έλεγχος απομείωσης έγινε από την Δ/νση Οικονομικής Ανάλυσης της Εταιρείας το Δεκέμβριο του 2018.

Ειδικότερα:
Στο πλαίσιο της τακτοποίησης απαιτήσεών της από συγκεκριμένους ΟΤΑ, η Εταιρεία υπέγραψε συμβάσεις με τρεις δήμους (Ασπρόπυργου και Ελευσίνας κατά την διάρκεια του Β΄εξαμήνου 2003 και Λυκόβρυσης κατά την διάρκεια του Β΄εξαμήνου 2006) για την μεταβίβαση της κυριότητας των δικτύων ύδρευσης των εν λόγω δήμων. Στο πλαίσιο των ανωτέρων συμβάσεων περιήλθαν στην κυριότητα της Εταιρείας δίκτυα ύδρευσης συνολικού μήκους περίπου 327 χιλιομέτρων τα οποία εξυπηρετούν, μέσω 26.786 παροχών, περίπου 65.000 κατοίκους των εν λόγω δήμων, οι οποίοι εντάσσονται στην βάση καταναλωτών της Εταιρείας.
Η απόκτηση του δικτύου του Δήμου Ασπροπύργου, κόστισε Ευρώ 2.749 χιλ. και διακανονίστηκε με συμψηφισμό αντίστοιχων οφειλών του προς την Εταιρεία. Η αποτίμηση του δικτύου σε τιμές αντικατάστασης, που έγινε από τις τεχνικές υπηρεσίες της Εταιρείας και συμφωνήθηκε με τις αντίστοιχες εκτιμήσεις των τεχνικών υπηρεσιών του Δήμου, ανέρχεται στο ποσό των Ευρώ 2.192 χιλ.
Η απόκτηση του δικτύου του Δήμου Ελευσίνας, κόστισε Ευρώ 1.800 χιλ. και διακανονίστηκε με συμψηφισμό οφειλών του Ευρώ 1.500 χιλ. και καταβολή από την Εταιρεία ποσού Ευρώ 300 χιλ.. Η αποτίμηση του δικτύου σε τιμές αντικατάστασης, που έγινε από τις τεχνικές υπηρεσίες της Εταιρείας και συμφωνήθηκε με τις αντίστοιχες εκτιμήσεις των τεχνικών υπηρεσιών του Δήμου, ανέρχεται στο ποσό των Ευρώ 681 χιλ.
Η απόκτηση του δικτύου του Δήμου Λυκόβρυσης, κόστισε Ευρώ 2.271 χιλ. και διακανονίστηκε με συμψηφισμό ισόποσων οφειλών. Η αποτίμηση του δικτύου σε τιμές αντικατάστασης, που έγινε από τις τεχνικές υπηρεσίες της Εταιρείας και συμφωνήθηκε με τις αντίστοιχες εκτιμήσεις των τεχνικών υπηρεσιών του Δήμου, ανέρχεται στο ποσό των Ευρώ 590 χιλ.

14. ΛΟΙΠΕΣ ΑΥΛΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Κόστος κτήσης 31η Δεκεμβρίου 2017	31.259
Προσθήκες	857
Υπόλοιπο 31η Δεκεμβρίου 2018	32.116
ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ	
31η Δεκεμβρίου 2017	(30.233)
Αποσβέσεις χρήσης	(1.032)
Μειώσεις /Μεταφορές	99
Σύνολο Αποσβέσεων 31η Δεκεμβρίου 2018	(31.166)
Αναπόσβεστη αξία	
31η Δεκεμβρίου 2017	1.026
31η Δεκεμβρίου 2018	950

Οι λοιπές άυλες ακινητοποιήσεις αφορούν δαπάνες για αγορά λογισμικού και λοιπών άυλων περιουσιακών στοιχείων, τα οποία εκτιμάται ότι θα επιφέρουν μελλοντικά οφέλη στην Εταιρεία και καταχωρούνται ως άυλα στοιχεία του Ενεργητικού. Τα λογισμικά αποσβένονται κυρίως σε τρία έτη. Για τα λοιπά άυλα περιουσιακά στοιχεία η Εταιρεία επανεξετάζει την ωφέλιμη ζωή τους σε τακτά χρονικά διαστήματα.

15. ΕΝΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

Οι σημειώσεις στις σελ 132 -195 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων
Η Εταιρεία κάνοντας χρήση των διατάξεων του Δ.Π.Χ.Α. 1: «Πρώτη χρήση εφαρμογής των Δ.Π.Χ.Α.» χρησιμοποίησε την εξαίρεση σχετικά με την παρουσίαση και αποτίμηση των ακινήτων κατά την σύνταξη του Ισολογισμού Μετάβασης στα Δ.Π.Χ.Α. την 1 Ιανουαρίου 2004. Στο πλαίσιο αυτό θεώρησε την αναπροσαρμοσμένη αξία των ακινήτων στοιχείων σαν τεκμαιρόμενο κόστος (deemed cost) για τους σκοπούς σύνταξης του Ισολογισμού Μετάβασης της 1ης Ιανουαρίου 2004.
Ειδικότερα για σκοπούς μετάβασης στα Δ.Π.Χ.Α., η Εταιρεία αποτίμησε τα ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα σε εύλογες αξίες όπως αυτές καθορίστηκαν από μελέτες ανεξαρτήτων εκτιμητών. Οι εύλογες αυτές αξίες αποτέλεσαν το τεκμαιρόμενο κόστος για τη σύνταξη του Ισολογισμού.

Κατωτέρω παρατίθεται ο πίνακας μεταβολών παγίων των χρήσεων 2018 και 2017 για τον Όμιλο και την Εταιρεία:

2018 Ποσά σε χιλ. Ευρώ	Κτίρια-Γήπεδα	Μηχανήματα & Μηχαν/κός εξοπλισμός	Δίκτυο ύδρευσης & μετρητές κατανάλωσης	Δίκτυο υπονόμων-Βιολογικοί καθαρισμοί	Οχήματα Έπιπλα	Προκαταβολές & έργα υπό κατασκευή	Σύνολο
Αναπόσβεστη αξία την 1 Ιανουαρίου 2018	**266.831**	**3.827**	**226.368**	**340.222**	**6.916**	**8.356**	**852.520**
Προσθήκες	117	171	11.161	177	1.142	2.901	15.668
Μειώσεις/ Μεταφορές	-	-	-	-	(257)	-	(257)
Αναστροφή αποσβέσεων	-	-	-	-	565	-	565
Αποσβέσεις Χρήσης	(3.513)	(930)	(17.312)	(17.918)	(3.422)	-	(43.095)
Αναπόσβεστη αξία την 31.12.2018	**263.435**	**3.068**	**220.217**	**322.481**	**4.944**	**11.257**	**825.402**
01.01.2018:							
Κόστος	303.722	24.497	491.156	557.862	62.718	8.356	1.448.311
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(36.891)	(20.670)	(264.788)	(217.640)	(55.802)	0	(595.791)
Καθαρή αναπόσβεστη αξία	**266.831**	**3.827**	**226.368**	**340.222**	**6.916**	**8.356**	**852.520**
31.12.2018							
Κόστος	303.839	24.668	502.317	558.039	63.603	11.257	1.463.723
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(40.404)	(21.600)	(282.100)	(235.558)	(58.659)	0	(638.321)
Καθαρή αναπόσβεστη αξία	**263.435**	**3.068**	**220.217**	**322.481**	**4.944**	**11.257**	**825.402**
2017							
Ποσά σε χιλ. Ευρώ	**Κτίρια-Γήπεδα**	**Μηχανήματα & Μηχαν/κός εξοπλισμός**	**Δίκτυο ύδρευσης & μετρητές κατανάλωσης**	**Δίκτυο υπονόμων-Βιολογικοί καθαρισμοί**	**Οχήματα Έπιπλα**	**Προκαταβολές & έργα υπό κατασκευή**	**Σύνολο**
Αναπόσβεστη αξία την 1 Ιανουαρίου 2017	**269.916**	**4.527**	**236.753**	**355.559**	**9.772**	**4.810**	**881.337**
Προσθήκες	542	348	6.458	3.437	716	3.491	14.991
Μειώσεις/ Μεταφορές	-	-	-	-	(55)	55	-
Αναστροφή αποσβέσεων	-	-	-	-	55	-	55
Αποσβέσεις Χρήσης	(3.627)	(1.048)	(16.843)	(18.774)	(3.572)	-	(43.863)
Αναπόσβεστη αξία την 31.12.2017	**266.831**	**3.827**	**226.368**	**340.222**	**6.916**	**8.356**	**852.520**
01.01.2017:							
Κόστος	303.180	24.149	484.698	554.425	62.057	4.810	1.433.319
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(33.264)	(19.622)	(247.945)	(198.866)	(52.285)	-	(551.982)
Καθαρή αναπόσβεστη αξία την 31.12.2017	**269.916**	**4.527**	**236.753**	**355.559**	**9.772**	**4.810**	**881.337**
Κόστος	303.722	24.497	491.156	557.862	62.718	8.356	1.448.311
Συσσωρευμένες αποσβέσεις	(36.891)	(20.670)	(264.788)	(217.640)	(55.802)	-	(595.791)
Καθαρή αναπόσβεστη αξία	**266.831**	**3.827**	**226.368**	**340.222**	**6.916**	**8.356**	**852.520**

Οι σημειώσεις στις σελ 134 -181 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

16. ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΕ ΘΥΓΑΤΡΙΚΕΣ

Την 18η Ιουλίου 2011 η Εταιρεία ΕΥΔΑΠ Α.Ε. ίδρυσε με την υπ' αριθμ. 17241/13.05.2011 Απόφαση του Δ.Σ., Εταιρεία με την επωνυμία «ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΝΗΣΩΝ» με το διακριτικό τίτλο «Ε.ΥΔ.Α.Π. ΝΗΣΩΝ Α.Ε.», στο μετοχικό κεφάλαιο της οποίας συμμετέχει με ποσοστό 100% (Ευρώ 1.210 χιλ.). Με την από 21/09/2017 απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των μετόχων της ανώνυμης Εταιρείας, η επωνυμία άλλαξε σε «ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ» και με διακριτικό τίτλο «ΕΥΔΑΠ ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.»
Η «Ε.ΥΔ.Α.Π. ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.», έχει σκοπό την ανάπτυξη δραστηριοτήτων στους τομείς ύδρευσης, αποχέτευσης, άρδευσης και συλλογής όμβριων υδάτων της νησιωτικής Ελλάδας. Η θυγατρική μέχρι σήμερα έχει περιορισμένη δραστηριότητα.
Οι Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις της «Ε.ΥΔ.Α.Π. ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.» έχουν αναρτηθεί στο διαδίκτυο, στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.eydapnison.gr.

17. ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΣΤΗΝ ΕΥΛΟΓΗ ΑΞΙΑ ΜΕΣΩ ΛΟΙΠΩΝ ΣΥΝΟΛΙΚΩΝ ΕΣΟΔΩΝ

Το χαρτοφυλάκιο της Εταιρείας διαμορφώθηκε ως εξής:

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	Αριθμός Μετοχών	Αξία Κτήσης	Αποτίμηση 31.12.2017	Αποτίμηση 31.12.2018
Εταιρεία Ύδρευσης Αποχέτευσης Θεσσαλονίκης (Ε.Υ.Α.Θ.)	264.880	485	1.176	1.192
Attica Bank Ανώνυμη Τραπεζική Εταιρεία	4.701.457	20.000	527	2.467
Σύνολα	**4.966.337**	**20.485**	**1.703**	**3.659**

Στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης στις 31.12.2017 το κονδύλι «Επενδύσεις Διαθέσιμες προς πώληση» προσαρμόστηκε σύμφωνα με το ΔΠΧΑ9 σε «Χρηματοοικονομικά Περιουσιακά Στοιχεία στην Εύλογη Αξία μέσω των Συνολικών Εσόδων».
Στα Χρηματοοικονομικά Περιουσιακά στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω των συνολικών εσόδων περιλαμβάνονται:

- Συμμετοχή στην Ε.Υ.Α.Θ. Α.Ε., Εταιρεία εισηγμένη στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών, η οποία δίνει την δυνατότητα στην Εταιρεία να αποκομίσει έσοδα από μερίσματα και ενδεχομένως κεφαλαιουχικά κέρδη. Αποτιμήθηκε στην εύλογη αξία σύμφωνα με την επίσημη τιμή του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών κατά την 31.12.2018 και η διαφορά που προέκυψε λόγω μεταβολής της εύλογης αξίας καταχωρήθηκε στην καθαρή θέση μέσω της Κατάστασης Συνολικού Εισοδήματος.
- Συμμετοχή στην Attica Bank. Η Ε.ΥΔ.ΑΠ. Α.Ε., με την υπ' αριθμ. 18770/18.12.2015 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου ενέκρινε την συμμετοχή της στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Attica Bank, Ανώνυμη Τραπεζική Εταιρεία με το ποσό των Ευρώ 20 εκατ.. Η απόφαση επικυρώθηκε από την Έκτακτη Γενική Συνέλευση των μετόχων την 15.01.2016. Η επένδυση της Εταιρείας σε μετοχές της Attica Bank θεωρείται στρατηγικού χαρακτήρα και ως εκ τούτου η εταιρεία επέλεξε την ένταξή της στην κατηγορία των συμμετοχικών τίτλων στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων. Με το ενημερωτικό δελτίο στις 24.04.2018, η τράπεζα Αττικής ανακοίνωσε την αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου με την έκδοση και διάθεση νέων κοινών μετοχών με δικαίωμα προτίμησης υπέρ των υφιστάμενων κοινών μετόχων με αναλογία 4 νέες μετοχές προς 1 παλαιά μετοχή. Η Ε.ΥΔ.ΑΠ. Α.Ε. με την υπ΄ αριθμ.19649/11.05.2018 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου ενέκρινε τη μη άσκηση δικαιώματος προτίμησης στην αύξηση κεφαλαίου της τράπεζας Αττικής. Ως εκ τούτου η συμμετοχή της εταιρείας ανήλθε σε 4.701.457 μετοχές που αποτιμήθηκαν στην εύλογη αξία σύμφωνα με την επίσημη τιμή του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών κατά την 31.12.2018 και η διαφορά (ζημία) που προέκυψε λόγω μεταβολής της εύλογης αξίας.

18. ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Ο λογαριασμός στις οικονομικές καταστάσεις αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε χιλ. Ευρώ	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Δάνεια Προσωπικού (Σημείωση 22)	5.990	6.088	5.990	6.088
Ρυθμίσεις οφειλών δήμων	2.851	8.106	2.851	8.106
Έργα για λογαριασμό τρίτων	-	4.297	-	4.297
Εγγυήσεις (ΔΕΗ, Ακινήτων)	539	543	539	543
Σύνολα	**9.380**	**19.034**	**9.380**	**19.034**

Ρυθμίσεις Οφειλών Δήμων:

Η Εταιρεία στα πλαίσια της δραστηριότητάς της τροφοδοτεί με νερό (διυλισμένο ή αδιύλιστο) διάφορους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΟΤΑ) οι οποίοι διαχειρίζονται τα δικά τους δίκτυα διανομής και τιμολογούν τους δημότες τους. Στο πλαίσιο τακτοποίησης των υποχρεώσεων του Ελληνικού Δημοσίου από ΟΤΑ, ΝΠΔΔ και φορέων Γενικής Κυβέρνησης προς την Εταιρεία εξοφλήθηκαν το έτος 2013 οι ληξιπρόθεσμες υποχρεώσεις τους. Η Εταιρεία από το έτος 2014, για την αντιμετώπιση καθυστερήσεων στην είσπραξη των σχετικών απαιτήσεων από τους ΟΤΑ προχώρησε στην κατάρτιση συμβάσεων με συγκεκριμένους ΟΤΑ, με βάση τις οποίες τα υπόλοιπά αυτών των ΟΤΑ διακανονίζονται σε άτοκες μηνιαίες δόσεις. Οι μακροπρόθεσμες αυτές απαιτήσεις εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις στο αναπόσβεστο κόστος.
Το προεξοφλητικό επιτόκιο που εφαρμόζεται για ληξιπρόθεσμες απαιτήσεις από Δήμους, ανέρχεται σε 8,76% και το ποσό που καταχωρήθηκε στα χρηματοοικονομικά έσοδα για τις προαναφερόμενες απαιτήσεις ανέρχεται σε Ευρώ 1,6 εκατ. περίπου.

Έργα για λογαριασμό τρίτων (Όμιλος & Εταιρεία)

Την 1η Ιανουαρίου 2018 το ποσό των ευρώ 4.297 χιλ. αναγνωρίστηκε ως χρεωστική προσαρμογή στα κέρδη εις νέον της Εταιρείας, καθώς σχετιζόταν με συμβάσεις οι οποίες δεν πληρούσαν το κριτήριο (α) της παραγράφου 9 του ΔΠΧΑ 15 (συμβάσεις που δεν δημιουργούσαν εκτελεστά δικαιώματα και υποχρεώσεις στα μέρη).

19. ΑΝΑΒΑΛΛΟΜΕΝΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΑΠΑΙΤΗΣΗ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις συμψηφίζονται με τις αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις όταν υπάρχει ένα νόμιμο δικαίωμα για συμψηφισμό και υπόκεινται και τα δύο στην ίδια φορολογική αρχή.
Οι αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις – (υποχρεώσεις), κατά την 31.12.2018 και 2017, αντίστοιχα, έχουν υπολογισθεί, με βάση τον ισχύοντα συντελεστή φορολογίας 29% .
Οι αναβαλλόμενες απαιτήσεις- (υποχρεώσεις) αναλύονται κατωτέρω:

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	2017				2018				
Περιγραφή	Υπόλοιπο 01.01.2017	(Επιβάρυνση)/ Ωφέλεια στα αποτελέ-σματα περιόδου	(Επιβάρυνση)/ Ωφέλεια στην Καθαρή Θέση	Υπόλοιπο 31.12.2017	Υπόλοιπο έναρξης 01.01.2018 μετα την επιδραση ΔΠΧΑ 9 & 15	(Επιβάρυνση)/ Ωφέλεια στα αποτελέ-σματα	(Επιβάρυνση)/ Ωφέλεια από αλλαγή φορολογικού συντελεστή	(Επιβάρυνση)/ Ωφέλεια στην Καθαρή Θέση	Υπόλοιπο λήξης 31.12.2018
Εξοδοποίηση άυλων ακινητοποιήσεων	39			39	39	(25)	(5)	-	9
Απομείωση αποθεμάτων	562	60	-	622	622	61	(85)	-	598
Υποχρέωση για παροχές στο προσωπικό	56.156	3.078	(2.002)	57.232	57.232	228	(5.549)	(3.002)	48.910
Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων	5.340	-	-	5.340	5.340	-	(736)	-	4.604
Λοιπές προβλέψεις για κινδύνους και έξοδα	14.166	(6.288)	-	7.878	7.878	5.053	(924)	-	12.007
Συμμετοχές καταναλωτών & ΟΤΑ-Δήμων	17.649	(1.279)	-	16.370	6.725	71	(874)	-	5.923
Διαφορά μεταξύ λογιστικής & φορολογικής βάσης αποσβέσεων	(6.102)	(323)	-	(6.425)	(6.425)	(750)	981	-	(6.194)
Έσοδα και έξοδα δεδουλευμένα	(81)	(9)	-	(90)	-	-	-	-	0
Αναβ. Φορ. στο Φορ. Αποθεματικό από αναπροσαρμογή ακινήτων	9.001	-	-	9.001	9.001	-	(1.242)	-	7.759
Απομείωση χρεογράφων	5.239	-	(154)	5.085	5.085	-	(736)	520	4.869
Λοιπά αναβαλλόμενα φορολ. Στοιχεία	5.619	4.014	-	9.633	9.613	(281)	(1.318)	-	8.015
	107.388	(747)	(2.156)	104.685	95.110	4.358	(10.488)	(2.482)	86.499

Οι σημειώσεις στις σελ 134 -181 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

Η χρέωση στους λογαριασμούς αποτελεσμάτων χρήσεως για αναβαλλόμενους φόρους εισοδήματος (έξοδο χρήσης-αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση), περιέχει την εκπλήρωση προσωρινών φορολογικών διαφορών που προέκυψαν από λογισθέντα έξοδα τα οποία λογίστηκαν σε προηγούμενες χρήσεις. Η πίστωση για αναβαλλόμενους φόρους (έσοδο χρήσης-αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση) περιέχει κυρίως προσωρινές φορολογικές διαφορές που προκύπτουν από συγκεκριμένες προβλέψεις, οι οποίες είναι φορολογικά εκπεστέες κατά την πραγματοποίηση της αντίστοιχης δαπάνης σε μεταγενέστερες χρονικές περιόδους.

20. ΥΛΙΚΑ, ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΑ & ΑΝΑΛΩΣΙΜΑ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Ο λογαριασμός στις οικονομικές καταστάσεις αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	31.12.2018	31.12.2017
Αναλώσιμα υλικά και ανταλλακτικά	13.742	13.087
Πρόβλεψη Απομείωσης	(2.387)	(2.147)
Σύνολο	**11.355**	**10.940**

Τα αποθέματα προορίζονται για την εξυπηρέτηση των δικτύων (συντήρηση και επέκταση). Αποθέματα ποσού Ευρώ 6,3 εκατ. περίπου αναμένεται να ανακτηθούν μετά από 12 μήνες (την αντίστοιχη περσινή περίοδο ποσό Ευρώ 5 εκατ. περίπου).

Η κίνηση της πρόβλεψης απομείωσης για αναλώσιμα υλικά και ανταλλακτικά που έχει σχηματισθεί για εκτιμώμενα μη ανακτήσιμα ποσά αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	31.12.2018	31.12.2017
Υπόλοιπο Έναρξης	2.147	1.941
Πρόβλεψη χρήσης	240	206
Υπόλοιπο Λήξης	**2.387**	**2.147**

21. ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΠΕΛΑΤΕΣ, ΣΥΜΒΑΤΙΚΑ ΠΕΡΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Το υπόλοιπο των Απαιτήσεων των Πελατών και των Συμβατικών Περιουσιακών Στοιχείων πριν την μείωση τους με τις προβλέψεις απομείωσης διαμορφώθηκε την τρέχουσα χρήση σε ποσό Ευρώ 271,7 εκατ. περίπου.
Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφάρμοσε την απλοποιημένη προσέγγιση (simplified approach), για την εκτίμηση των αναμενόμενων μελλοντικών πιστωτικών ζημιών των «Απαιτήσεων από Πελάτες» σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9, παράγραφο 5.5.15. Ο Όμιλος αναγνωρίζει πρόβλεψη αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών κατά την αρχική αναγνώριση για το κονδύλι «Απαιτήσεις από Πελάτες» που ταξινομείται και επιμετράται στο αποσβεσμένο κόστος.
Στα πλαίσια των όσων ορίζει το ΔΠΧΑ 9 για το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού «Απαιτήσεις από Πελάτες», ο όμιλος έχει υιοθετήσει την απλοποιημένη προσέγγιση (simplified approach), με βάση την οποία αναγνωρίζει και ταξινομεί το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού "Απαιτήσεις από Πελάτες" είτε στο στάδιο 2 (stage 2) είτε στο στάδιο 3 (stage 3) σύμφωνα με τις ημέρες καθυστέρησης αποπληρωμής των λογαριασμών ως εξής:
• Στάδιο 2: 0 – 89 ημέρες καθυστέρησης από την ημερομηνία εξόφλησης του τιμολογίου. Στο στάδιο 2 οι απαιτήσεις έναντι των πελατών δεν έχουν υποστεί απομείωση.
• Στάδιο 3: 90 ή περισσότερες ημέρες καθυστέρησης. Στο στάδιο 3 ταξινομούνται απαιτήσεις έναντι των πελατών για τους οποίους έχει συμβεί το πιστωτικό γεγονός (έχουν υποστεί απομείωση).
Για τα στάδια 2 και 3 η Εταιρεία σχηματίζει Αναμενόμενες Πιστωτικές Απώλειες στη βάση παραμέτρων κινδύνου οι οποίες υπολογίζονται με ιστορικά δεδομένα. Οι παράμετροι κινδύνου είναι η εκτιμώμενη πιθανότητα αθέτησης, το ποσοστό της ζημίας πάνω στο οφειλόμενο κεφάλαιο με δεδομένο ότι ο πελάτης έχει αθετήσει να αποπληρώσει το οφειλόμενο ποσό και το υπόλοιπο που είναι εκτεθειμένη η εταιρεία σε περίπτωση αθέτησης του πελάτη.
Κατά γενικό κανόνα, η αξιολόγηση της ταξινόμησης σε στάδια διενεργείται σε κάθε περίοδο αναφοράς.

Η πρόβλεψη απομείωσης, των απαιτήσεων πελατών, όπως δημοσιεύτηκε την 31.12.2017 με τη σωρευτική επίδραση της αρχικής εφαρμογής την 01.01.2018 (ως προσαρμογή σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9) παρατίθεται κατωτέρω:

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	Όμιλος & Εταιρεία
Πρόβλεψη απομείωσης όπως δημοσιεύτηκε την 31.12.2017 (σύμφωνα με το ΔΛΠ 39)	57.521
Συμπληρωματική πρόβλεψη απομείωσης την ημερομηνία μετάβασης (σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9)	37.954
Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων την 01.01.2018 (σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9)	**95.475**
Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων την 31.12.2018 (σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9)	(9.877)
Συνολική πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων	**85.598**

Συνεπώς το υπόλοιπο των απαιτήσεων των πελατών και των συμβατικών περιουσιακών στοιχείων απομειωμένο μετά την πρόβλεψη απομείωσης, διαμορφώθηκε στην τρέχουσα χρήση σε Ευρώ 186,1 εκατ. περίπου.
Η Εταιρεία για την αντιμετώπιση του πιστωτικού κινδύνου που υφίσταται έχει σχηματίσει κατά την 31.12.2018 προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις συνολικού ποσού Ευρώ 85,6 εκατ. περίπου.
Το κονδύλι «Συμβατικά Περιουσιακά Στοιχεία» αφορά δεδουλευμένα, μη τιμολογημένα έσοδα στους πελάτες, από παροχή νερού και υπηρεσίες αποχέτευσης. Στην συγκριτική χρήση, το σχετικό ποσό περιλαμβανόταν στο κονδύλι «Απαιτήσεις από πελάτες».
Παρατίθεται σχετική ανάλυση:

ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
Ποσά σε χιλ. Ευρώ	**31.12.2018**	**01.01.2018**	**31.12.2017**
Απαιτήσεις από Πελάτες Ιδιώτες	163.326	165.261	165.889
Πρόβλεψη Απομείωσης Απαιτήσεων Πελατών Ιδιωτών	(58.930)	(64.836)	(57.521)
Τοπική Αυτοδιοίκηση, Ελληνικό Δημόσιο, ΔΕΚΟ	57.071	61.956	52.587
Πρόβλεψη Απομείωσης Απαιτήσεων Πελατών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, Ελληνικό Δημόσιο, ΔΕΚΟ	(24.828)	(28.497)	-
Υπόλοιπο Απαιτήσεων Πελατών μετά τη μείωση της πρόβλεψης απομείωσης	**136.639**	**133.884**	**160.955**
Δεδουλευμένα, μη τιμολογημένα έσοδα	-	-	55.001
Συμβατικά Περιουσιακά Στοιχεία	51.347	45.646	-
Πρόβλεψη Απομείωσης Συμβατικών Περιουσιακών Στοιχείων	(1.840)	(2.141)	-
Υπόλοιπο Συμβατικών Περιουσιακών Στοιχείων μετά τη μείωση της πρόβλεψης απομείωσης	**49.507**	**43.505**	**55.001**
Σύνολο Απαιτήσεων Πελατών και Συμβατικών Περιουσιακών Στοιχείων	**186.146**	**177.389**	**215.955**

Εξαιτίας του μεγάλου πλήθους των πελατών (2.028.980 περίπου την 31.12.2018), η συγκέντρωση του πιστωτικού κινδύνου για την Εταιρεία είναι εν μέρει σχετικά περιορισμένη. Ταυτόχρονα οι όροι της σύμβασης παροχής ύδρευσης και αποχέτευσης είναι τέτοιοι ώστε να εξασφαλίζουν στο μέγιστο δυνατό βαθμό την είσπραξη των απαιτήσεων από τον κάτοχο της παροχής.
Οι απαιτήσεις των πελατών της Εταιρείας εξετάζονται από τη Διεύθυνση Διαχείρισης Εσόδων & Απαιτήσεων, η οποία ελέγχει διαρκώς τα υπόλοιπα οφειλών τους, είτε χωριστά είτε κατά ομάδα (κωδικοί τιμολογίων, κατηγορίες πελατών) και παρέχει τις σχετικές πληροφορίες αυτές για το σχηματισμό της πρόβλεψης.
Η Εταιρεία στο πλαίσιο των διαδικασιών που προβλέπει ο Κώδικας Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (Ν.356/1974) όπως τροποποιήθηκε με τους νόμους 4174/2013, 4224/2013, 4337/2015 & 4517/2018, υπολογίζει τόκους επί των ληξιπρόθεσμων οφειλών με την καταβολή των οφειλών τους.

Απαιτήσεις από Πελάτες και Λοιπές Απαιτήσεις

Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφαρμόζουν την απλοποιημένη προσέγγιση (simplified approach) για την εκτίμηση των αναμενόμενων μελλοντικών πιστωτικών ζημιών των «Απαιτήσεων από Πελάτες» σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9. Προκειμένου να επιμετρηθούν οι αναμενόμενες πιστωτικές ζημιές οι "Απαιτήσεις από Πελάτες" έχουν ταξινομηθεί με βάση παραμέτρους πιστωτικού κινδύνου που έχουν υπολογιστεί με ιστορικά δεδομένα και τις ημέρες καθυστέρησης αποπληρωμής των λογαριασμών.
Με βάση τα ανωτέρω, η πρόβλεψη απομείωσης την 1η Ιανουαρίου 2018 (μετά την επίδραση του ΔΠΧΑ9) και την 31 Δεκεμβρίου 2018 προσδιορίστηκε τόσο για τις «Απαιτήσεις από Πελάτες» όσο και για τα «Συμβατικά Περιουσιακά Στοιχεία» ως εξής:

31.12.2018						
Απαιτήσεις από Πελάτες Ιδιώτες μη διακανονισμένες	**Μη Ληξιπρόθεσμο**	**0-30**	**30-60**	**60-90**	**90+**	**Σύνολο**
Πιθανότητα Αθέτησης (%)	2,7%	2,7%	2,7%	2,7%	56,3%	**36,5%**
Απαίτηση πριν την απομείωση	30.356	9.039	7.242	5.212	88.184	**140.044**
Πρόβλεψη απομείωσης	833	248	199	143	49.689	**51.112**
Απαιτήσεις από Πελάτες Ιδιώτες διακανονισμένες	**Μη Ληξιπρόθεσμο**	**0-30**	**30-60**	**60-90**	**90+**	**Σύνολο**
Πιθανότητα Αθέτησης (%)	0,3%	0,3%	0,3%	0,3%	14,0%	**11,4%**
Απαίτηση πριν την απομείωση	132	745	970	1.090	12.423	**15.361**
Πρόβλεψη απομείωσης	0	2	3	3	1.736	**1.745**
Απαιτήσεις από Πελάτες Ιδιώτες εκτός ύδρευσης/αποχέτευσης	**Μη Ληξιπρόθεσμο**	**0-30**	**30-60**	**60-90**	**90+**	**Σύνολο**
Πιθανότητα Αθέτησης (%)		3,9%	3,9%	3,9%	81,7%	**76,7%**
Απαίτηση πριν την απομείωση		403	61	52	7.405	**7.921**
Πρόβλεψη απομείωσης		16	2	2	6.052	**6.072**
Τοπική Αυτοδιοίκηση, Ελληνικό Δημόσιο, ΔΕΚΟ	**Μη Ληξιπρόθεσμο**	**0-30**	**30-60**	**60-90**	**90+**	**Σύνολο**
Πιθανότητα Αθέτησης (%)	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%	55,2%	**43,5%**
Απαίτηση πριν την απομείωση	8.197	3.446	102	2.531	42.795	**57.071**
Πρόβλεψη απομείωσης	697	293	9	215	23.614	**24.828**
Συμβατικά Περιουσιακά Στοιχεία	**Μη Ληξιπρόθεσμο**	**0-30**	**30-60**	**60-90**	**90+**	**Σύνολο**
Πιθανότητα Αθέτησης (%)	3,6%					**3,6%**
Απαίτηση πριν την απομείωση	51.347					**51.347**
Πρόβλεψη απομείωσης	1.840					**1.840**
Σύνολο Απαιτήσεων Από Πελάτες και Συμβατικά Περιουσιακά Στοιχεία	**Μη Ληξιπρόθεσμο**	**0-30**	**30-60**	**60-90**	**90+**	**Σύνολο**
Απαίτηση πριν την απομείωση	90.032	13.634	8.375	8.884	150.807	**271.743**
Πρόβλεψη απομείωσης	3.370	559	213	364	81.092	**85.597**
						186.146
01.01.2018						
Απαιτήσεις από Πελάτες Ιδιώτες μη διακανονισμένες	**Μη Ληξιπρόθεσμο**	**0-30**	**30-60**	**60-90**	**90+**	**Σύνολο**
Πιθανότητα Αθέτησης (%)	3,8%	3,8%	3,8%	3,8%	62,1%	**40,1%**
Απαίτηση πριν την απομείωση	29.644	7.713	8.595	5.751	85.526	**137.229**
Πρόβλεψη απομείωσης	1.121	292	325	217	53.134	**55.089**
Απαιτήσεις από Πελάτες Ιδιώτες διακανονισμένες	**Μη Ληξιπρόθεσμο**	**0-30**	**30-60**	**60-90**	**90+**	**Σύνολο**
Πιθανότητα Αθέτησης (%)	0,9%	0,9%	0,9%	0,9%	21,5%	**18,7%**
Απαίτηση πριν την απομείωση	74	455	946	1.056	15.976	**18.508**
Πρόβλεψη απομείωσης	1	4	9	10	3.430	**3.454**
Απαιτήσεις από Πελάτες Ιδιώτες εκτός ύδρευσης/αποχέτευσης	**Μη Ληξιπρόθεσμο**	**0-30**	**30-60**	**60-90**	**90+**	**Σύνολο**
Πιθανότητα Αθέτησης (%)		4,4%	4,4%	4,4%	68,9%	**66,1%**
Απαίτηση πριν την απομείωση		180	226	14	9.105	**9.524**
Πρόβλεψη απομείωσης		8	10	1	6.274	**6.293**
Τοπική Αυτοδιοίκηση, Ελληνικό Δημόσιο, ΔΕΚΟ	**Μη Ληξιπρόθεσμο**	**0-30**	**30-60**	**60-90**	**90+**	**Σύνολο**
Πιθανότητα Αθέτησης (%)	9,5%	9,5%	9,5%	9,5%	58,8%	**46,0%**
Απαίτηση πριν την απομείωση	9.894	37	3.174	2.978	45.872	**61.956**
Πρόβλεψη απομείωσης	943	4	303	284	26.964	**28.497**
Συμβατικά Περιουσιακά Στοιχεία	**Μη Ληξιπρόθεσμο**	**0-30**	**30-60**	**60-90**	**90+**	**Σύνολο**
Πιθανότητα Αθέτησης (%)	4,7%	-	-	-	-	**4,7%**
Απαίτηση πριν την απομείωση	45.646	-	-	-	-	**45.646**
Πρόβλεψη απομείωσης	2.141	-	-	-	-	**2.141**
Σύνολο Απαιτήσεων Από Πελάτες και Συμβατικά Περιουσιακά Στοιχεία	**Μη Ληξιπρόθεσμο**	**0-30**	**30-60**	**60-90**	**90+**	**Σύνολο**
Απαίτηση πριν την απομείωση	85.258	8.386	12.941	9.799	156.479	**272.863**
Πρόβλεψη απομείωσης	4.206	308	647	512	89.803	**95.475**
						177.389

Οι σημειώσεις στις σελ 134 -181 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

22. ΛΟΙΠΕΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Ο λογαριασμός αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε χιλ. Ευρώ	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Προκαταβολές και δάνεια Προσωπικού	4.841	4.972	4.841	4.972
Απαίτηση για συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου στην υποχρεωτική κάλυψη του ελλείμματος ειδικού λογαριασμού εφάπαξ	258	258	258	258
Προκαταβολές διάφορες	6.736	2.198	6.736	2.198
Απαίτηση προσόδου από Τράπεζα της Ελλάδος	2.834	2.751	2.834	2.751
Απαίτηση από Εκπαιδευτικά Προγράμματα Προσωπικού	1.677	1.367	1.677	1.367
Απαίτηση από εργαζόμενους σύμφωνα με την απόφαση ΔΣ 19389/25.10.2017	3.682	3.682	3.682	3.682
Απαίτηση από το Ελληνικό Δημόσιο για τις εισφορές ασθένειας στους νεοεισερχόμενους (από 01.01.1993) στην ασφάλιση του ΙΚΑ	2.813	2.549	2.813	2.549
Λοιπές απαιτήσεις	1.973	3.440	1.932	3.409
Απαίτηση απόδοσης κρατήσεων εισφορών υγειονομικής περίθαλψης συνταξιούχων	431	111	431	111
Σύνολο	**25.245**	**21.328**	**25.204**	**21.297**

Στα ανωτέρω υπόλοιπα των λοιπών απαιτήσεων περιλαμβάνεται απομείωση ποσού Ευρώ 5.269 χιλ. την 31.12.2018 και ποσού Ευρώ 5.305 χιλ. την 31.12.2017.

Απαίτηση από εργαζόμενους σύμφωνα με την απόφαση ΔΣ 19389/25.10.2017:
Μία μικρή ομάδα εργαζομένων διεκδίκησε, μέσω της διαδικασίας των ασφαλιστικών μέτρων, τις αποδοχές τους χωρίς την περικοπή του Ν.4024/2011. Σε εκτέλεση της απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Αθηνών, η ΕΥΔΑΠ ΑΕ με την υπ' αριθμ. 19389/25.10.2017 απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, κατέβαλε προσωρινά τα σχετικά ποσά, σχηματίζοντας απαίτηση ποσού Ευρώ 3,7 εκατ.

Προκαταβολές και Δάνεια προσωπικού:
Η Εταιρεία παρέχει στο προσωπικό άτοκα δάνεια, άτοκες βραχυπρόθεσμες προκαταβολές μισθοδοσίας, ταμειακές διευκολύνσεις και μακροπρόθεσμα έντοκα δάνεια. Το ποσό Ευρώ 4.841 χιλ. αφορά το βραχυπρόθεσμο μέρος των δανείων προς το προσωπικό, το μακροπρόθεσμο μέρος των δανείων, το οποίο κατά την 31.12.2018 ανέρχεται σε Ευρώ 5.990 χιλ. περιλαμβάνεται στο υπόλοιπο των μακροπρόθεσμων απαιτήσεων (σημείωση 18).

Συμμετοχή του Ελληνικού Δημοσίου στην υποχρεωτική κάλυψη του ελλείμματος ειδικού λογαριασμού εφάπαξ:
Το ποσό αφορά την υποχρέωση του Ελληνικού Δημοσίου βάσει του Ν. 2939/6.8.2001 να καλύψει το έλλειμμα του λογαριασμού της ειδικής εφάπαξ αποζημίωσης για το προσωπικό που αποχωρεί και που εργαζόταν στην Εταιρεία μέχρι την 25η Οκτωβρίου 1999.

Το Υπόλοιπο Ευρώ 258 χιλ. προέκυψε ως εξής:

Συσσωρευμένο έλλειμμα αρχής	68.844
Εκκαθαρισμένες αποζημιώσεις	1.922
Κρατήσεις εργαζομένων	(769)
Είσπραξη από το Ελληνικό Δημόσιο (άρθρο 52 Ν. 4186/2013)	(58.351)
Συμψηφισμός μερίσματος Ελ. Δημοσίου με το Λογ/σμό (Έκδοση απόφασης απ το Ελ. Δημ.)	(11.388)
Συσσωρευμένο έλλειμμα απαιτητό από το Ελληνικό Δημόσιο τέλους χρήσης	**258**

Μετά την ψήφιση του άρθρου 52 του Ν.4186/17.09.2013, η Εταιρεία εισέπραξε Ευρώ 58,4 εκατ. περίπου, την 25.09.2013, για την υποχρέωση κάλυψης του λογαριασμού από το Ελληνικό Δημόσιο, έως την 30.06.2013. Η απαίτηση που υφίσταται αφορά ληξιπρόθεσμη οφειλή του Ελληνικού Δημοσίου από 01.07.2013 - 08.08.2013 (ημερομηνία δημοσίευσης του Ν.4179/2013).

23. ΤΑΜΕΙΟ ΚΑΙ ΤΑΜΕΙΑΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ

Ο λογαριασμός αναλύεται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε χιλ. Ευρώ	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Ταμείο	443	408	418	408
Λογαριασμοί Καταθέσεως Όψεως και προθεσμίας	383.109	294.513	382.197	293.512
Σύνολο	**383.552**	**294.921**	**382.615**	**293.920**

Οι λογαριασμοί καταθέσεων όψεως και προθεσμίας έχουν κυμαινόμενα επιτόκια ανάλογα με το ύψος της κατάθεσης και την περίοδο του εκτοκισμού.
Η τρέχουσα αξία των εν λόγω καταθέσεων όψεως και προθεσμίας προσεγγίζει τη λογιστική τους αξία λόγω των κυμαινόμενων επιτοκίων και των βραχυπρόθεσμων λήξεων τους. Στο υπόλοιπο των λογαριασμών όψεως δεν εμπεριέχονται τα ποσά Ευρώ 513 χιλ. και Ευρώ 785 χιλ. των ληξιπρόθεσμων επιταγών πληρωτέων κατά την 31.12.2018 και 2017 αντίστοιχα τα οποία απεικονίζονται στο λογαριασμό λοιπών βραχυπρόθεσμων υποχρεώσεων (Σημείωση 31). Τα έσοδα τόκων από τραπεζικές καταθέσεις, αναγνωρίζονται με βάση την αρχή του δεδουλευμένου εσόδου, και συμπεριλαμβάνονται στα χρηματοοικονομικά έσοδα.

24. ΜΕΤΟΧΙΚΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Η Εταιρεία ιδρύθηκε το 1980 σε εφαρμογή του Νόμου 1068/1980 ως αποτέλεσμα της συγχώνευσης των δύο εταιρειών ύδρευσης και αποχέτευσης Αθηνών της εποχής, που ονομάζονταν Ελληνική Εταιρεία Ύδρευσης και Οργανισμός Αποχέτευσης Πρωτευούσης.
Το αρχικό μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας καθορίστηκε αποτιμημένο σε Ευρώ στο ποσό των 130.502 χιλ €. βάσει αποτίμησης του ενεργητικού και του παθητικού των εταιρειών που συγχωνεύθηκαν και σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου 1068/1980.
Το 1992 το μετοχικό κεφάλαιο διαμορφώθηκε σε Ευρώ 1.253.507 χιλ. αποτελούμενο από 213.566.282 κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας Ευρώ 5,87 έκαστη. Η αύξηση προέκυψε σύμφωνα με τις διατάξεις του Νόμου 1914/1990, με βάση μια νέα αποτίμηση της καθαρής θέσης της Εταιρείας λόγω της συνεισφοράς από το Ελληνικό Δημόσιο στην ΕΥΔΑΠ ενός σημαντικού αριθμού εγκαταστάσεων και την κεφαλαιοποίηση οφειλών προς το Δημόσιο.
Η Γενική Συνέλευση της 30ης Ιουνίου 1998 αποφάσισε την περαιτέρω αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρείας κατά ποσό Ευρώ 6.845 χιλ. μέσω της κεφαλαιοποίησης των επιχορηγήσεων που είχαν εισπραχθεί μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 1997. Μετά την αύξηση το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας διαμορφώθηκε σε Ευρώ 1.260.352 χιλ. αποτελούμενο από 214.732.544 κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας Ευρώ 5,87 (δύο χιλιάδες Δραχμές) έκαστη.
Κατά τη χρήση 1999, λόγω της εισαγωγής της Εταιρείας στο Χρηματιστήριο Αθηνών και σύμφωνα με το Νόμο 2744/1999, το μετοχικό της κεφάλαιο ορίστηκε σε Ευρώ 58.694 χιλ. αποτελούμενο από 100.000.000 κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας Ευρώ 0,59 (διακόσιες Δραχμές) έκαστη. Σύμφωνα με τον ίδιο Νόμο το υπολειπόμενο μέρος του μετοχικού κεφαλαίου ποσού Ευρώ 1.201.658 χιλ. μετατράπηκε σε «Ειδικό Αφορολόγητο Αποθεματικό», το οποίο μεταξύ άλλων μειώθηκε με την αξία των παγίων τα οποία μεταβιβάσθηκαν στην «Εταιρεία Παγίων ΕΥΔΑΠ» ΝΠΔΔ άνευ ανταλλάγματος. Το Δεκέμβριο του 1999 εκδόθηκαν 6.500.000 νέες κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας Ευρώ 0,59 (διακόσιες Δραχμές) έκαστη και καλύφθηκαν μέσω της αρχικής δημόσιας εγγραφής κατά την εισαγωγή της ΕΥΔΑΠ στο Χρηματιστήριο Αθηνών.
Κατόπιν των ανωτέρω το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας κατά την 31 Δεκεμβρίου 2000 ανερχόταν σε Ευρώ 62.509 χιλ. αποτελούμενο από 106.500.000 κοινές μετοχές ονομαστικής αξίας Ευρώ 0,59 (διακόσιες Δραχμές) έκαστη.
Τον Μάιο 2001 η Εταιρεία αποφάσισε να μετατρέψει το μετοχικό της κεφάλαιο σε Ευρώ μέσω αύξησης της ονομαστικής αξίας έκαστης μετοχής από Ευρώ 0,59 σε Ευρώ 0,60 με το συνολικό ποσό της προκύψασας αύξησης Ευρώ 1.391 χιλ. να μεταφέρεται από τη «Διαφορά Υπέρ το Άρτιο». Κατά συνέπεια κατά την 31 Δεκεμβρίου 2012 και 2011 το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ανέρχεται σε Ευρώ 63.900 χιλ. διαιρούμενο σε 106.500.000 μετοχές ονομαστικής αξίας Ευρώ 0,60 έκαστη.
Δεν υπήρξε καμία μεταβολή στο μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρείας ούτε σ' αυτήν ούτε στην προηγούμενη περίοδο.

25. ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

Ο λογαριασμός στις οικονομικές καταστάσεις αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Τακτικό αποθεματικό	22.207	22.207
Ειδικό Αφορολόγητο Αποθεματικό Ν 2744/99	352.078	352.078
Αποθεματικό από Έσοδα Φορολογηθέντα κατ' ειδικό τρόπο	3.687	3.687
Λοιπά Αποθεματικά	(285)	1.152
Προσαρμογή λόγω εφαρμογής του ΔΠΧΑ9	(12.827)	-
Σύνολο	**364. 860**	**379.123**

Τακτικό αποθεματικό:
Σύμφωνα με τον Ελληνικό εμπορικό νόμο, (Άρθρο 44 ν. 2190/1920) οι εταιρείες πρέπει να μεταφέρουν κατ' ελάχιστο 5% των ετήσιων καθαρών κερδών τους σε τακτικό αποθεματικό, μέχρις ότου αυτό το αποθεματικό να ισούται τουλάχιστον με το 1/3 του καταβλημένου μετοχικού κεφαλαίου. Αυτό το αποθεματικό δεν μπορεί να διανεμηθεί και ο σκοπός της δημιουργίας του συνίσταται στην κάλυψη ζημιών. Κατά την 31.12.2011 η Εταιρεία κάλυψε το απαιτούμενο από το νόμο τακτικό αποθεματικό, επί του συνολικού καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της. Κατά την χρήση 2015 η Εταιρεία τακτοποίησε αποθεματικό από αποτίμηση μετοχών ποσού Ευρώ 660 χιλ. περίπου σύμφωνα με το άρθρο 72 του Ν.4172/2013.

Ειδικό Αφορολόγητο Αποθεματικό Ν. 2744/99:
Το εν λόγω Ειδικό Αφορολόγητο Αποθεματικό προέκυψε κατά την εισαγωγή της Εταιρείας στο Χ.Α.Α. στη χρήση 1999, από τον προσδιορισμό του τότε μετοχικού κεφαλαίου στο ισόποσο των Ευρώ 58.694 το δε αρχικό του υπόλοιπο ήταν Ευρώ 1.201.658.
Με βάση τις διατάξεις του Ν. 2744/99 το αρχικό υπόλοιπο του αποθεματικού:

- Μειώθηκε με την αναπόσβεστη αξία των εγκαταστάσεων που εκχωρήθηκαν στην Εταιρεία Παγίων «Ε.ΥΔ.Α.Π. ΝΠΔΔ» άνευ ανταλλάγματος.
- Μειώθηκε με τη λογιστικοποίηση διαφόρων λογαριασμών προβλέψεων που καταχωρήθηκαν στα βιβλία κατά την εισαγωγή της Εταιρείας στο Χ.Α.Α.
- Αυξήθηκε με την υπεραξία που προέκυψε κατά την αποτίμηση σε τρέχουσες αξίες των εγκαταστάσεων και δικτύων που παρέμειναν στην κυριότητα της Εταιρείας.
- Και αυξήθηκε με τη μεταφορά του λογαριασμού «Υπόλοιπο κερδών εις Νέον» που εμφανιζόταν στο Ισολογισμό της 31ης Δεκεμβρίου 1998.

Σύμφωνα με το Ν. 2744/99 το εν λόγω αποθεματικό ορίσθηκε σαν «Ειδικό Αφορολόγητο Αποθεματικό».

26. ΣΥΣΣΩΡΕΥΜΕΝΑ ΚΕΡΔΗ ΕΙΣ ΝΕΟΝ

Ο λογαριασμός στις οικονομικές καταστάσεις αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε χιλ Ευρώ	ΟΜΙΛΟΣ	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
Υπόλοιπο κατά την 01.01.2017	**421.890**	**422.003**
Μερίσματα πληρωθέντα	(11.715)	(11.715)
Καθαρό εισόδημα καταχωρημένο απευθείας στην Καθαρή θέση	4.901	4.901
Καθαρά κέρδη χρήσης 2017	43.427	43.477
Αποθεματικό αποτίμησης μετοχών		
Υπόλοιπο 31.12.2017	458.503	458.666
Προσαρμογή λόγω εφαρμογής των ΔΠΧΑ 9 & 15	(6.352)	(6.352)
Υπόλοιπο κατά την 01.01.2018	**452.151**	**452.313**
Μερίσματα πληρωθέντα	(21.300)	(21.300)
Καθαρά κέρδη χρήσης 2018	47.908	47.950
Καθαρό εισόδημα καταχωρημένο απευθείας στην Καθαρή θέση	1.206	1.206
Υπόλοιπο 31.12.2018	**479.965**	**480.169**

27. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΠΑΡΟΧΕΣ ΣΤΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Η Εταιρεία και ο Όμιλος εφαρμόζουν από 01.01.2013 το αναθεωρημένο πρότυπο ΔΛΠ 19 «Παροχές προς εργαζομένους» με αναδρομική εφαρμογή από 01.01.2012 σύμφωνα με το ΔΛΠ 8 «Λογιστικές Πολιτικές μεταβολές των λογιστικών εκτιμήσεων και σφαλμάτων». Θεμελιώδη αλλαγή του νέου προτύπου, είναι η άμεση αναγνώριση των αναλογιστικών κερδών και ζημιών και του κόστους προϋπηρεσίας που προκύπτουν από τα προγράμματα καθορισμένων παροχών και δεν μετακυλίονται με βάση την πολιτική του «περιθωρίου», με βάση το προηγούμενο ΔΛΠ 19.

Ο λογαριασμός στις οικονομικές καταστάσεις αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε χιλ Ευρώ	31.12.2018	31.12.2017
Πρόβλεψη αποζημίωσης Προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	34.867	34.135
Ιατροφαρμακευτική κάλυψη προσωπικού	155.858	155.325
Ειδική εφάπαξ αποζημίωση προσωπικού (προσληφθέντες πριν και μετά την 25-10-1999)	109.390	111.546
Σύνολο	**300.115**	**301.006**

Οι σημειώσεις στις σελ 134 -181 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

Η Εταιρεία έχει υποχρέωση να καλύπτει την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη για το σύνολο των εργαζομένων, των συνταξιούχων και των προστατευμένων μελών τους. Διατηρεί επίσης λογαριασμό αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία και δυο προγράμματα ειδικών εφάπαξ αποζημιώσεων προσληφθέντων πριν και μετά την 25.10.1999.
Η αναλογιστική αποτίμηση υποχρεώσεων καταρτίστηκε σύμφωνα με τις απαιτήσεις του αναθεωρημένου ΔΛΠ 19 από ανεξάρτητους εκτιμητές.

α. Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Η κίνηση της πρόβλεψης για αποζημίωση για την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2018 και 2017 έχει ως ακολούθως:

ΠΕΡΙΟΔΟΣ	01.01 - 31.12.2018	01.01 - 31.12.2017
Ποσά αναγνωρισμένα στον ισολογισμό		
Παρούσα αξία υποχρεώσεων	34.867	34.135
Εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων προγράμματος	-	-
Καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στον ισολογισμό	**34.867**	**34.135**
Ποσά αναγνωρισμένα στον λογαριασμό αποτελεσμάτων		
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	1.349	1.354
Καθαρός τόκος επί της υποχρέωσης/(περιουσιακού στοιχείου)	427	426
Συνολικό διαχειριστικό έξοδο που αναγνωρίζεται στο λογ. αποτελεσμάτων		-
Κανονικό έξοδο στον λογαριασμό αποτελεσμάτων	**1.776**	**1.780**
Αναγνώριση κόστους προϋπηρεσίας		**-**
Κόστος περικοπών /διακανονισμών /τερματισμού υπηρεσίας		-
Συνολικό έξοδο στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	**1.776**	**1.780**
Μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης		
Παρούσα αξία υποχρέωσης στην αρχή της περιόδου	34.135	33.105
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	1.349	1.354
Κόστος τόκου	427	426
Εισφορές εργαζομένων	-	-
Παροχές που πληρώθηκαν από το σχέδιο	-	-
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(710)	(529)
Κόστος περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	-	-
Κόστος προϋπηρεσίας κατά την περίοδο	-	-
Αναλογιστική ζημιά /(κέρδος)-οικονομικές υποθέσεις	(468)	175
Αναλογιστική ζημιά /(κέρδος)-δημογραφικές υποθέσεις	-	-
Αναλογιστική ζημιά /(κέρδος)-εμπειρία περιόδου	135	(396)
Παρούσα αξία υποχρέωσης στο τέλος της περιόδου	**34.867**	**34.135**
Προσαρμογές		
Προσαρμογές στις υποχρεώσεις από αλλαγή των υποθέσεων	469	(175)
Εμπειρικές προσαρμογές στις υποχρεώσεις	(135)	396
Εμπειρικές προσαρμογές στα περιουσιακά στοιχεία	-	-
Συνολικό αναλογιστικό κέρδος /(ζημιά) στην Καθαρή Θέση	**334**	**221**
Μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στον ισολογισμό		
Καθαρή υποχρέωση κατά την έναρξη του έτους	34.135	33.105
Εισφορές εργοδότη	-	-
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(710)	(529)
Σύνολο δαπάνης που αναγνωρίστηκε στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	1.776	1.780
Μεταβολή στην καθαρή θέση	(334)	(221)
Καθαρή υποχρέωση στο τέλος του έτους	**34.867**	**34.135**

Οι αναμενόμενες παροχές (μη προεξοφλημένες) από το πλάνο κατά την επόμενη χρήση προσδιορίζονται σε Ευρώ 2.662 χιλ.

Οι σημειώσεις στις σελ 134 -181 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό των σχετικών προβλέψεων αποζημίωσης προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία έχουν ως εξής:

Αναλογιστικές παραδοχές	2018	2017
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,43%	1,29%
Πληθωρισμός	2019-22: ~1,52%, 2023+: 1,80%	2018-22: ~1,50%, 2023+: 1,80%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	2019-22: ~ 1,40%, 2023+: 1,80%	2018-22: ~ 1,24%, 2023+: 1,80%
Διάρκεια Υποχρεώσεων	8,73	9,47

β. Ιατροφαρμακευτική περίθαλψη

Η Εταιρεία καλύπτει έξοδα ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης για τους εργαζομένους, τους συνταξιούχους και τα προστατευόμενα μέλη τους με βάση τον ισχύοντα εσωτερικό κανονισμό. Το πρόγραμμα χρηματοδοτείται, μερικώς, από εισφορές των εργαζομένων και των συνταξιούχων. Οι σχετικές υποχρεώσεις της Εταιρείας που απορρέουν από το πρόγραμμα ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης προσδιορίσθηκαν με βάση αναλογιστικές μελέτες που διενεργήθηκαν για τις χρήσεις 2018 και 2017.

Η κίνηση της πρόβλεψης για ιατροφαρμακευτική περίθαλψη κατά τη διάρκεια των χρήσεων 2018 και 2017 έχει ως ακολούθως:

ΠΕΡΙΟΔΟΣ	01.01 - 31.12.2018	01.01 - 31.12.2017
Ποσά αναγνωρισμένα στον ισολογισμό		
Παρούσα αξία υποχρεώσεων	155.858	155.325
Εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων προγράμματος		-
Καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στον ισολογισμό	**155.858**	**155.325**
Ποσά αναγνωρισμένα στο λογαριασμό αποτελεσμάτων		
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	2.525	2.627
Καθαρός τόκος επί της υποχρέωσης/(περιουσιακού στοιχείου)	2.535	2.875
Συνολικό διαχειριστικό έξοδο που αναγνωρίζεται στο λογ. αποτελεσμάτων	-	-
Κανονικό έξοδο στον λογ/μό Αποτελεσμάτων	**5.060**	**5.502**
Αναγνώριση κόστους προϋπηρεσίας	-	-
Κόστος περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	-	-
Συνολικό έξοδο στον λογαριασμό αποτελεσμάτων	**5.060**	**5.502**
Μεταβολές στην παρούσα αξία της υποχρέωσης		
Παρούσα αξία υποχρέωσης στην αρχή της περιόδου	155.325	168.168
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	2.525	2.627
Κόστος τόκου	2.535	2.875
Εισφορές εργαζομένων	-	-
Παροχές που πληρώθηκαν από το σχέδιο	-	-
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(5.814)	(5.165)
Κόστος περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	-	-
Κόστος προϋπηρεσίας κατά την περίοδο	-	-
Αναλογιστική ζημιά /(κέρδος)-οικονομικές υποθέσεις	(7.093)	2.154
Αναλογιστική ζημιά /(κέρδος)-δημογραφικές υποθέσεις		-
Αναλογιστική ζημιά /(κέρδος)-εμπειρία περιόδου	8.380	(15.333)
Παρούσα αξία της υποχρέωσης στο τέλος της περιόδου	**155.858**	**155.326**
Προσαρμογές		
Προσαρμογές στις υποχρεώσεις από αλλαγή των υποθέσεων	7.093	(2.154)
Εμπειρικές προσαρμογές στις υποχρεώσεις	(8.380)	15.333
Εμπειρικές προσαρμογές στα περιουσιακά στοιχεία	-	-
Συνολικό αναλογιστικό κέρδος /(ζημιά) στην Καθαρή Θέση	**(1.287)**	**13.179**
Μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στον ισολογισμό		
Καθαρή υποχρέωση κατά την έναρξη του έτους	155.325	168.168
Εισφορές εργοδότη	-	-
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	(5.814)	(5.165)
Σύνολο δαπάνης που αναγνωρίστηκε στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	5.060	5.502
Μεταβολή στην καθαρή θέση	1.287	(13.179)
Καθαρή υποχρέωση στο τέλος του έτους	**155.858**	**155.326**

Οι σημειώσεις στις σελ 134 -181 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

Οι αναμενόμενες παροχές (μη προεξοφλημένες) από το πλάνο κατά την επόμενη χρήση προσδιορίζονται σε Ευρώ 5.896 χιλ.

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό των σχετικών προβλέψεων ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης έχουν ως εξής:

Αναλογιστικές παραδοχές	2018	2017
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,92%	1,66%
Ιατρικός Πληθωρισμός	2019-22: ~ 1,52%, 2023+: 1,80%	2018-22: ~ 1,50%, 2023+: 1,80%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	2019-25: ~ 1,40%, 2026+: 1,80%	2018-22: ~ 1,24%, 2023+: 1,80%
Διάρκεια Υποχρεώσεων	16,40	17,12

γ. Ειδικός εφάπαξ λογαριασμός προσληφθέντων από 26.10.1999

Για τους προσληφθέντες μεταγενέστερα της 25ης Οκτωβρίου 1999, η Εταιρεία είναι υποχρεωμένη να καταβάλλει τις αποζημιώσεις στο σύνολό τους, σύμφωνα με το εργατικό δίκαιο και τη συλλογική σύμβαση εργασίας.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ	01.01 - 31.12.2018	01.01 - 31.12.2017
Ποσά αναγνωρισμένα στον ισολογισμό		
Παρούσα αξία υποχρεώσεων	10.676	10.920
Εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων προγράμματος	(7.640)	(7.039)
Καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στον ισολογισμό	**3.036**	**3.881**
Ποσά αναγνωρισμένα στο λογαριασμό αποτελεσμάτων		
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	311	254
Καθαρός τόκος επί της υποχρέωσης/(περιουσιακού στοιχείου)	56	30
Συνολικό διαχειριστικό έξοδο που αναγνωρίζεται στο λογ. Αποτελεσμάτων	-	-
Κανονικό έξοδο στον λογαριασμό αποτελεσμάτων	**367**	**284**
Αναγνώριση κόστους προϋπηρεσίας	-	639
Κόστος περικοπών / διακανονισμών /τερματισμού υπηρεσίας	-	-
Συνολικό έξοδο στον λογαριασμό αποτελεσμάτων	**367**	**923**
Μεταβολή στη παρούσα αξία της υποχρέωσης		
Παρούσα αξία υποχρέωσης στην αρχή της περιόδου	10.920	8.502
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	311	254
Κόστος τόκου	166	137
Εισφορές εργαζομένων	376	355
Παροχές που πληρώθηκαν από το σχέδιο	(6)	(17)
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	-	-
Κόστος περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	-	-
Κόστος προϋπηρεσίας κατά την περίοδο	-	639
Αναλογιστική ζημιά /(κέρδος)-οικονομικές υποθέσεις	(433)	78
Αναλογιστική ζημιά /(κέρδος)-δημογραφικές υποθέσεις	-	-
Αναλογιστική ζημιά /(κέρδος)-εμπειρία περιόδου	(658)	972
Παρούσα αξία υποχρέωσης στο τέλος της περιόδου	**10.676**	**10.920**
Μεταβολή στην αξία των περιουσιακών στοιχείων		
Αξία περιουσιακών στοιχείων προγράμματος στην αρχή της περιόδου	7.039	6.485
Αναμενόμενη απόδοση περιουσιακών στοιχείων	110	107
Εισφορές εργοδότη	2	2
Εισφορές εργαζομένων	376	355
Παροχές που πληρώθηκαν από το σχέδιο	(6)	(17)
Έξοδα	-	-
Προσαρμογή περιουσιακών στοιχείων (μέσω Καθαρής Θέσης)	-	-
Αναλογιστική (ζημιά) / κέρδος	119	107
Αξία περιουσιακών στοιχείων προγράμματος στο τέλος της περιόδου	**7.640**	**7.039**

Οι σημειώσεις στις σελ 134 -181 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

Σημειώνεται ότι η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος όπως αναφέρεται ανωτέρω, ανέρχεται σε Ευρώ 7.640 χιλ. και Ευρώ 7.039 χιλ. κατά την 31.12.2018 και την 31.12.2017 αντίστοιχα.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ	01.01 - 31.12.2018	01.01 - 31.12.2017
Προσαρμογές		
Προσαρμογές στις υποχρεώσεις από αλλαγή των υποθέσεων	433	(78)
Εμπειρικές προσαρμογές στις υποχρεώσεις	658	(972)
Εμπειρικές προσαρμογές στα περιουσιακά στοιχεία	119	107
Συνολικό αναλογιστικό κέρδος /(ζημιά) στην Καθαρή Θέση	**1.210**	**(943)**

Μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στον ισολογισμό		
Καθαρή υποχρέωση κατά την έναρξη του έτους	3.881	2.017
Εισφορές εργοδότη	(2)	(2)
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	-	-
Σύνολο δαπάνης που αναγνωρίστηκε στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	367	923
Μεταβολή στην καθαρή θέση	(1.210)	943
Καθαρή υποχρέωση στο τέλος του έτους	**3.036**	**3.881**

Οι αναμενόμενες εισφορές και παροχές (μη προεξοφλημένες) από το πλάνο κατά την επόμενη χρήση προσδιορίζονται σε Ευρώ 394 χιλ. και Ευρώ 242 χιλ. αντίστοιχα.
Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό των σχετικών προβλέψεων του ειδικού εφάπαξ λογαριασμού προσληφθέντων από 26/10/1999 έχουν ως εξής:

Αναλογιστικές παραδοχές	2018	2017
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,68%	1,54%
Πληθωρισμός	2019-22: ~ 1,52%, 2023+: 1,80%	2018-22: ~ 1,50%, 2023+: 1,80%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	2019-25: ~ 1,40%, 2026+: 1,80%	2018-22: ~ 1,24%, 2023+: 1,80%
Διάρκεια Υποχρεώσεων	13,25	14,07

δ. Ειδικός εφάπαξ λογαριασμός προσληφθέντων μέχρι 25.10.1999

Με την ψήφιση του άρθρου 45 του Ν.4179/2013 με το οποίο καταργήθηκαν οι διατάξεις του άρθρου 26 του Ν.2939/2001 για την υποχρεωτική κάλυψη του ελλείμματος του λογαριασμού εφάπαξ για τους προσληφθέντες ως την 25.10.1999 από το Ελληνικό Δημόσιο, η Διοίκηση της Εταιρείας προβαίνει σε αναλογιστική μελέτη προκειμένου να σχηματίσει την ανάλογη πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ	01.01 - 31.12.2018	01.01 - 31.12.2017
Ποσά αναγνωρισμένα στον ισολογισμό		
Παρούσα αξία υποχρεώσεων	98.716	100.627
Εύλογη αξία περιουσιακών στοιχείων προγράμματος	(7.061)	(5.702)
Καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στον ισολογισμό	**91.655**	**94.925**
Ποσά αναγνωρισμένα στο λογαριασμό αποτελεσμάτων		
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	1.476	1.399
Καθαρός τόκος επί της υποχρέωσης/(περιουσιακού στοιχείου)	1.053	882
Συνολικό διαχειριστικό έξοδο που αναγνωρίζεται στο λογ. Αποτελεσμάτων	-	-
Κανονικό έξοδο στον λογ/μό Αποτελεσμάτων	**2.529**	**2.281**
Αναγνώριση κόστους προϋπηρεσίας	-	11.172
Κόστος περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	318	-
Συνολικό έξοδο στον λογαριασμό αποτελεσμάτων	**2.847**	**13.453**
Μεταβολές στην παρούσα αξία της υποχρέωσης		
Παρούσα αξία υποχρέωσης στην αρχή της περιόδου	100.627	81.440
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	1.476	1.399
Κόστος τόκου	1.125	944
Εισφορές εργαζομένων	1.266	1.210
Παροχές που πληρώθηκαν από το σχέδιο	(2.273)	(1.190)
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	-	-
Κόστος περικοπών/διακανονισμών/τερματισμού υπηρεσίας	318	-
Κόστος προϋπηρεσίας κατά την περίοδο	-	11.172
Αναλογιστική ζημιά /(κέρδος)- οικονομικές υποθέσεις	(2.340)	(4)
Αναλογιστική ζημιά /(κέρδος)- δημογραφικές υποθέσεις	-	-
Αναλογιστική ζημιά /(κέρδος)- εμπειρία περιόδου	(1.483)	5.656
Παρούσα αξία της υποχρέωσης στο τέλος της περιόδου	**98.716**	**100.627**

Οι σημειώσεις στις σελ 134 -181 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

Μεταβολή στην αξία των περιουσιακών στοιχείων	01.01 - 31.12.2018	01.01 - 31.12.2017
Αξία περιουσιακών στοιχείων προγράμματος στην αρχή της περιόδου	5.702	4.399
Αναμενόμενη απόδοση των περιουσιακών στοιχείων	72	62
Παροχές εργοδότη	2.168	1.125
Εισφορές εργαζομένων	1.266	1.210
Παροχές που πληρώθηκαν από το σχέδιο	(2.273)	(1.190)
Έξοδα	-	-
Προσαρμογή περιουσιακών στοιχείων (μέσω Καθαρής Θέσης)	-	-
Αναλογιστική (ζημιά) / κέρδος	126	97
Αξία περιουσιακών στοιχείων προγράμματος στο τέλος της περιόδου	**7.061**	**5.702**

Σημειώνεται ότι η εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων του προγράμματος όπως αναφέρεται ανωτέρω, ανέρχεται σε Ευρώ 7.061 χιλ. και Ευρώ 5.702 χιλ. κατά την 31.12.2018 και την 31.12.2017 αντίστοιχα.

ΠΕΡΙΟΔΟΣ	01.01 - 31.12.2018	01.01 - 31.12.2017
Προσαρμογές		
Προσαρμογές στις υποχρεώσεις από αλλαγή των υποθέσεων	2.340	4
Εμπειρικές προσαρμογές στις υποχρεώσεις	1.483	(5.656)
Εμπειρικές προσαρμογές στα περιουσιακά στοιχεία	126	97
Συνολικό αναλογιστικό κέρδος /(ζημιά) στην Καθαρή Θέση	**3.949**	**(5.555)**
Μεταβολές στην καθαρή υποχρέωση αναγνωρισμένη στον ισολογισμό		
Καθαρή υποχρέωση κατά την έναρξη του έτους	94.925	77.041
Εισφορές εργοδότη	(2.168)	(1.125)
Παροχές που πληρώθηκαν από τον εργοδότη	-	-
Σύνολο δαπάνης που αναγνωρίστηκε στο λογαριασμό αποτελεσμάτων	2.847	13.453
Μεταβολή στην καθαρή θέση	(3.949)	5.555
Καθαρή υποχρέωση στο τέλος του έτους	**91.655**	**94.924**

Οι αναμενόμενες εισφορές και παροχές (μη προεξοφλημένες) από το πλάνο κατά την επόμενη χρήση προσδιορίζονται σε Ευρώ 10.155 χιλ. και Ευρώ 9.275 χιλ. αντίστοιχα.

Οι κύριες αναλογιστικές παραδοχές που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό των σχετικών προβλέψεων του ειδικού εφάπαξ λογαριασμού προσληφθέντων έως και την 25.10.1999 έχουν ως εξής:

Αναλογιστικές παραδοχές	2018	2017
Προεξοφλητικό επιτόκιο	1,31%	1,16%
Πληθωρισμός	2019-22: ~ 1,52%, 2023+: 1,80%	2018-22: ~ 1,50%, 2023+: 1,80%
Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	2019-25: ~ 1,40%, 2026+: 1,80%	2018-22: ~ 1,24%, 2023+: 1,80%
Διάρκεια Υποχρεώσεων	7,36	8,10

Ανάλυση ευαισθησίας αποτελεσμάτων:

Τα αποτελέσματα της αποτίμησης εξαρτώνται από τις υποθέσεις (οικονομικές και δημογραφικές) εκπόνησης της αναλογιστικής μελέτης. Υπολογίσαμε την αναλογιστική υποχρέωση (DBO) στην ημερομηνία αποτίμησης για κάθε πλάνο και για τα ακόλουθα σενάρια ευαισθησίας:

Αναλογιστική υποχρέωση (σε Ευρώ)

Σενάριο	Ν.2112/20	Ειδικός Λογαριασμός	Υγειονομική Περίθαλψη	Παροχή Ειδικής Σ.Σ
Επιτόκιο προεξόφλησης +0,5%	33.425.802	10.018.134	144.708.262	95.240.217
Επιτόκιο προεξόφλησης -0,5%	36.404.773	11.390.131	168.411.262	102.396.424
Πληθωρισμός +0,5%	36.304.451	10.408.936	168.369.365	97.545.262
Πληθωρισμός -0,5%	33.466.141	10.950.680	144.636.936	99.841.827
Αύξηση αποδοχών +0,5%	34.910.400	11.638.225	155.698.677	103.160.881
Αύξηση αποδοχών -0,5%	34.788.772	9.806.393	156.013.845	94.493.074
Προσδόκιμο επιβίωσης +1 έτος	34.919.822	10.684.420	161.376.925	98.886.020
Προσδόκιμο επιβίωσης -1 έτος	34.809.576	10.666.364	150.547.184	98.529.776
Νοσηρότητα +0,5%	34.867.111	10.675.751	168.315.538	98.715.787
Νοσηρότητα -0,5%	34.867.111	10.675.751	144.430.800	98.715.787
Ιατρικός Πληθωρισμός +0,5%	34.867.111	10.675.751	168.315.538	98.715.787
Ιατρικός Πληθωρισμός -0,5%	34.867.111	10.675.751	144.430.800	98.715.787

Αναλογιστική υποχρέωση (μεταβολή)

Οι σημειώσεις στις σελ 134 -181 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

Σενάριο	Ν.2112/20	Ειδικός Λογαριασμός	Υγειονομική Περίθαλψη	Παροχή Ειδικής Σ.Σ
Επιτόκιο προεξόφλησης +0,5%	-4,1%	-6,2%	-7,2%	-3,5%
Επιτόκιο προεξόφλησης -0,5%	4,4%	6,7%	8,1%	3,7%
Πληθωρισμός +0,5%	4,1%	-2,5%	8,0%	-1,2%
Πληθωρισμός -0,5%	-4,0%	2,6%	-7,2%	1,1%
Αύξηση αποδοχών +0,5%	0,1%	9,0%	-0,1%	4,5%
Αύξηση αποδοχών -0,5%	-0,2%	-8,1%	0,1%	-4,3%
Προσδόκιμο επιβίωσης +1 έτος	0,2%	0,1%	3,5%	0,2%
Προσδόκιμο επιβίωσης -1 έτος	-0,2%	-0,1%	-3,4%	-0,2%
Νοσηρότητα +0,5%	0,0%	0,0%	8,0%	0,0%
Νοσηρότητα -0,5%	0,0%	0,0%	-7,3%	0,0%
Ιατρικός Πληθωρισμός +0,5%	0,0%	0,0%	8,0%	0,0%
Ιατρικός Πληθωρισμός -0,5%	0,0%	0,0%	-7,3%	0,0%

28. ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΕΚΚΡΕΜΟΔΙΚΙΕΣ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Ο λογαριασμός στις οικονομικές καταστάσεις αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε χιλ Ευρώ	31.12.2018	31.12.2017
Προβλέψεις για εκκρεμοδικίες με εργαζομένους - συνταξιούχους	25.085	12.376
Προβλέψεις για αστικές εκκρεμοδικίες	30.047	22.869
Σύνολο	**55.132**	**35.245**

Έχουν ασκηθεί αγωγές για αστικές υποθέσεις κατά της Εταιρείας συνολικού ύψους περίπου Ευρώ 84,9 εκατ. κατά την 31.12.2018. Οι αγωγές αυτές αφορούν κυρίως αποζημιώσεις λόγω καταστροφών από πλημμύρες (λόγω θραύσης αγωγών ή βροχοπτώσεων), είτε αγωγές διάφορων αντισυμβαλλόμενων προμηθευτών και εργολάβων για παραβάσεις συμβατικών όρων. Επίσης υπάρχουν σε εκκρεμότητα δικαστικές υποθέσεις για εργατικές διαφορές ύψους Ευρώ 169,2 εκατ. περίπου.
Το συνολικό ύψος των προβλέψεων που έχει σχηματίσει η Εταιρεία ανέρχεται σε Ευρώ 55,1 εκατ. περίπου κατά την 31.12.2018 (ποσό Ευρώ 35,2 εκατ. περίπου κατά την 31.12.2017). Επιπρόσθετα ποσό Ευρώ 1,4 εκατ. περίπου, που αφορά υπόλοιπο συμβιβαστικής επίλυσης εργατικών διαφορών των υπ'αριθμ. 19105/21.12.2016 και 19224/24.05.2017 αποφάσεων του Διοικητικού Συμβουλίου, παρουσιάζεται στις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις, (το αντίστοιχο περσινό, ανερχόταν σε ποσό Ευρώ 1,7 εκατ. περίπου).
Η πρόβλεψη επίδικων υποθέσεων βασίζεται σε εκτιμήσεις της Διοίκησης σε συνεργασία με τη Διεύθυνση Νομικών Υπηρεσιών για το ποσό που πιθανολογείται ότι θα εκταμιευτεί.

29. ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Η κίνηση του λογαριασμού στις οικονομικές καταστάσεις αναλύεται ως εξής:

Ποσά σε χιλ Ευρώ	31.12.2018	31.12.2017	1.1.2018	Προσαρμογή κόστους εφαρμογής του ΔΠΧΑ15
Αρχική Αξία:				
Επιχορηγήσεις Επενδύσεων	234.987	234.081	234.081	-
Έσοδα από δικαιώματα αποχέτευσης 22%	36.403	105.237	33.417	(71.820)
	271.390	**339.318**	**267.498**	**(71.820)**
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις				
Επιχορηγήσεις Επενδύσεων	(110.554)	(104.917)	(104.917)	-
Έσοδα από δικαιώματα αποχέτευσης 22%	(13.564)	(51.214)	(12.654)	38.560
	(124.118)	**(156.131)**	**(117.571)**	**38.560**
Αναπόσβεστη Αξία				
Επιχορηγήσεις Επενδύσεων	124.433	129.164	129.164	-
Έσοδα από δικαιώματα αποχέτευσης 22%	22.839	54.023	20.763	(33.259)
	147.272	**183.187**	**149.927**	**(33.259)**

Οι σημειώσεις στις σελ 134 -181 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

Η Εταιρεία επιχορηγείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω του Ελληνικού Δημοσίου για τη χρηματοδότηση συγκεκριμένων έργων. Επιπροσθέτως, οι πελάτες της Εταιρείας (συμπεριλαμβανομένων του Δημοσίου και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης) συμμετέχουν στη χρηματοδότηση του αρχικού κόστους ανάπτυξης του δικτύου (μετρητές, δικτυακές ενώσεις κλπ.) ή της αναβάθμισής του.
Τα σχετικά εφάπαξ τέλη που είχαν χρεωθεί στους πελάτες πριν τις 30 Ιουνίου 2009 (δηλαδή νωρίτερα από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της ΕΔΔΠΧΑ 18, η οποία δεν εφαρμόστηκε αναδρομικά), λογίζονταν από την Εταιρεία ως έσοδα επόμενων χρήσεων και αναγνωρίζονταν στα έσοδα κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των σχετικών παγίων περιουσιακών στοιχείων. Με την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 15, το ποσό των Ευρώ 33.259 χιλ. που συμπεριλαμβάνονταν την 1η Ιανουαρίου 2018 ως έσοδο επομένων χρήσεων στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης στο κονδύλι «Επιχορηγήσεις Επενδύσεων και Συμμετοχές Καταναλωτών», αναγνωρίστηκε στα κέρδη εις νέον της Εταιρείας και του Ομίλου.
Οι ως άνω επιχορηγήσεις και τα έσοδα από δικαιώματα 22% λογίζονται κατά την είσπραξη και εμφανίζονται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης στις μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις. Τα ποσά αυτά αποτελούν έσοδα επομένων χρήσεων και αποσβένονται βάσει της ωφέλιμης ζωής των σχετικών παγίων, όταν αυτά τεθούν σε λειτουργία. Η απόσβεση των επιχορηγήσεων και των εσόδων από δικαιώματα 22% εμφανίζεται αφαιρετικά των αποσβέσεων παγίων στα αποτελέσματα χρήσεως.
Εκτός των ανωτέρω επιχορηγήσεων στην Εταιρεία έχουν παρασχεθεί και άλλης φύσεως κρατικές επιχορηγήσεις, όπως η παραχώρηση της νήσου Ψυττάλειας που χρησιμοποιεί η ΕΥΔΑΠ Α.Ε. για τη λειτουργία του κέντρου επεξεργασίας λυμάτων.

30. ΕΓΓΥΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ

Το ποσό Ευρώ 18.488 χιλ. την 31.12.2018 και Ευρώ 18.387 χιλ. την 31.12.2017 αφορά εγγυήσεις από πελάτες για την χρήση του μετρητή, εισπραχθείσες κατά την αρχική σύνδεση παροχής. Οι εν λόγω εγγυήσεις επιστρέφονται (χωρίς τόκο) με τον τερματισμό της σύνδεσης από μέρους του πελάτη. Οι ανωτέρω εγγυήσεις έχουν καταχωρηθεί στην ονομαστική τους αξία, και όχι στην εύλογη αξία τους κατά την αρχική καταχώρηση και μεταγενέστερα στο αναπόσβεστο κόστος τους, επειδή μπορούν να απαιτηθούν από τους καταναλωτές σε οποιοδήποτε χρόνο.

31. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΕΣ & ΛΟΙΠΕΣ ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ

Ο λογαριασμός στις οικονομικές καταστάσεις αναλύεται ως εξής:

α. Λειτουργικές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε χιλ Ευρώ	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Προμηθευτές	23.303	24.956	23.303	24.949
Παρακρατημένοι πληρωτέοι φόροι	8.772	8.061	8.772	8.061
Ασφαλιστικές και λοιπές εισφορές	4.588	2.955	4.588	2.955
Συμβατικές Υποχρεώσεις	6.435	2.449	6.435	2.449
Μερίσματα πληρωτέα	505	468	505	468
Λειτουργικές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	**43.603**	**38.889**	**43.603**	**38.882**

Οι λειτουργικές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις αυξήθηκαν κατά Ευρώ 4,7 εκατ. περίπου κυρίως λόγω της ανακατάταξης των αναμενόμενων αναδρομικών εκπτώσεων σε πελάτες, στο κονδύλι «Λειτουργικές Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις» κατ' εφαρμογή του ΔΠΧΑ15 (σημ. 41) και της αύξησης των ασφαλιστικών εισφορών κατά Ευρώ 1,6 εκατ. περίπου.

β. Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε χιλ Ευρώ	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Εκκρεμοδικίες με εργαζόμενους – συνταξιούχους	1.380	1.753	1.380	1.753
Επιταγές πληρωτέες	513	785	513	785
Εισπράξεις για λογαριασμό τρίτων	916	896	916	896
Πρόβλεψη μη ληφθείσας άδειας	-	436	-	436
Αποζημιώσεις προσωπικού	63	91	63	91
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	6.641	4.339	6.652	4.343
Βραχυπρόθεσμες Εγγυήσεις καταναλωτών	5.622	5.579	5.622	5.579
Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	**15.189**	**13.879**	**15.198**	**13.883**

Οι σημειώσεις στις σελ 134 -181 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

32. ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Δεν έχει συμβεί κάποιο γεγονός το οποίο επηρεάζει σημαντικά την οικονομική διάρθρωση ή την επιχειρηματική πορεία της Εταιρείας και του ομίλου από 31.12.2018 μέχρι την ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων από το Διοικητικό συμβούλιο της Εταιρείας.

33. ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ & ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ-ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ

Οι ενδεχόμενες υποχρεώσεις δεν καταχωρούνται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται, εφόσον η πιθανότητα για εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη είναι ελάχιστη.

1. Σχέσεις με Ελληνικό Δημόσιο

Με κοινή υπουργική απόφαση της 03.12.2013 που εκδόθηκε βάσει νομοθετικών ρυθμίσεων ορίστηκε ότι οι οφειλές του Ελληνικού Δημοσίου προς την Εταιρεία από επιχορηγούμενες δαπάνες επενδυτικού προγράμματος για τη δεκαετία 2000-2010 που απορρέουν από την 09.12.1999 σύμβαση του Ελληνικού Δημοσίου με την Εταιρεία ύψους Ευρώ 294 εκατ. περίπου αποσβένονται με μη φορολογικές οφειλές ισόποσης αξίας της Εταιρείας προς το Ελληνικό Δημόσιο, μέχρι τις 30.6.2013 οι οποίες αφορούν το κόστος του διατεθέντος σε αυτήν αδιύλιστου νερού περιόδου 25.10.2004-30.06.2013. Με την ίδια κοινή υπουργική απόφαση αποσβέστηκαν και οι λοιπές αξιώσεις μέχρι την 30.06.2013 μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και ΕΥΔΑΠ Α.Ε.

Με απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων την 27η Δεκεμβρίου 2013 έγινε αποδεκτή η ανωτέρω κοινή υπουργική απόφαση.

Ωστόσο εκκρεμεί από τη χρήση 2004 η σύναψη έγγραφης συμφωνίας όπως ορίζεται στο άρθρο 15 της από 09.12.1999 σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Εταιρείας η οποία θα καθορίζει το τίμημα του απολημφθέντος μη επεξεργασμένου ύδατος. Ελλείψει γραπτής συμφωνίας, η Εταιρεία συνεχίζει και μετά την 30.06.2013, να συμψηφίζει το τίμημα του αδιύλιστου ύδατος που αντλεί με τις υπηρεσίες συντήρησης και λειτουργίας που προσφέρει για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν στην Εταιρεία Παγίων «ΕΥΔΑΠ ΝΠΔΔ» (σημ.36) επιβαρύνοντας τα αποτελέσματά της.

Αλλαγές στην τιμολόγηση των υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης θα επιφέρει η εφαρμογή της ΚΥΑ 135275 (αρ. 3, παρ.9), ΦΕΚ 1751/22.05.2017 «Έγκριση γενικών Κανόνων κοστολόγησης και Τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του». Στην παρούσα φάση δεν είναι δυνατόν να προβλεφθούν τυχόν επιπτώσεις από τη διαδικασία αυτή στην μέχρι τώρα ακολουθούμενη τακτική της εταιρείας.

2. Δεσμεύσεις από Ανεκτέλεστες Συμβάσεις

Οι δεσμεύσεις της Εταιρείας που αφορούν επεκτάσεις, βελτιώσεις και συντηρήσεις δικτύων και εγκαταστάσεων, τοποθετήσεις παροχών μονάδων συμπαραγωγής ηλεκτρικής και θερμικής ενέργειας κ.λ.π. ανέρχονται την 31.12.2018 σε Ευρώ 32 εκατ. περίπου και την 31.12.2017 σε Ευρώ 50 εκατ. περίπου.

3. Εγγυητικές επιστολές

Η Εταιρεία έχει εκδώσει εγγυητικές επιστολές για εξασφάλιση υποχρεώσεων ποσού Ευρώ 1.514 χιλ. την 31.12.2018.

4. Εκκρεμείς Δικαστικές Υποθέσεις

Οι εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις αναλύονται ως εξής:

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	Αιτούμενο Ποσό	Πρόβλεψη	Ενδεχόμενη Υποχρέωση
Εργατικά	169.229	26.465	142.764
Ενοχικά	84.889	30.047	54.842
Σύνολο	**254.118**	**56.512**	**197.606**

5. Λειτουργικές Μισθώσεις

Το ποσό των καταβληθέντων μισθωμάτων για λειτουργικές μισθώσεις χώρων γραφείων, επαγγελματικών αυτοκινήτων και μηχανημάτων με το οποίο επιβαρύνθηκαν τα αποτελέσματα της τρέχουσας χρήσεως της Εταιρείας και του Ομίλου ανέρχεται σε Ευρώ 7.853 χιλ. περίπου έναντι Ευρώ 8.101 χιλ περίπου το 2017. Η Εταιρεία και ο Όμιλος είχε εκκρεμείς δεσμεύσεις για ελάχιστες μελλοντικές καταβολές μισθωμάτων από μη ακυρωτέες λειτουργικές μισθώσεις (μικρής χρονικής διάρκειας και συμβάσεις που έχουν λάβει σιωπηρή παράταση), οι οποίες αναλύονται ως εξής:

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε χιλ. Ευρώ	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Υποχρεώσεις από λειτουργικές μισθώσεις		
Έως 1 έτος	1.810	4.865
Από 1 έως 5 έτη	2.355	2.803
Πάνω από 5 έτη	826	1.225
Σύνολο	**4.991**	**8.893**

Οι σημειώσεις στις σελ 134 -181 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

34. ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ (ΟΜΙΛΟΣ & ΕΤΑΙΡΕΙΑ)

Α) Συναλλαγές με Μέλη Διοικητικού Συμβουλίου

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	31.12.2018	31.12.2017
Αμοιβές (Προέδρου & Δ/ντος Συμβούλου και Εκτελεστικών Συμβούλων)	114	114
Αμοιβές & έξοδα παράστασης μελών Δ.Σ.	239	138
Σύνολο	**353**	**252**

Β) Συναλλαγές και υπόλοιπα με Ελληνικό Δημόσιο και ΟΤΑ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε χιλ. Ευρώ	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
1) Συναλλαγές				
- Έσοδα	55.938	61.512	55.938	61.512
- Κόστος πωληθέντων (κόστος κατασκευής έργων)	-	529	-	529
2) Υπόλοιπα				
- Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις (Έργα για λογαριασμό Ελληνικού Δημοσίου)	-	4.297	-	4.297
- Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις από πελάτες (Διακανονισμοί Δήμων)	3.619	12.961	3.619	12.961
- Απαιτήσεις από Πελάτες (ΟΤΑ, Ελληνικό Δημόσιο)	50.433	53.286	50.433	53.286
- Απαίτηση από Ε.ΥΔ.Α.Π. ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε.	-	-	-	24
Λοιπές Απαιτήσεις (από το Ελληνικό Δημόσιο για κάλυψη ελλείμματος από αποζημίωση προσωπικού	258	258	258	258

Οι συναλλαγές με Ελληνικό Δημόσιο και ΟΤΑ αφορούν έσοδα υδροληψίας τιμολογημένα και δεδουλευμένα, καθώς επίσης και δεδουλευμένα έσοδα από το κόστος κατασκευής έργων για λογαριασμό του Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών και μεταφορών και του Ν.Π.Δ.Δ «Εταιρεία Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π».

Γ) Συναλλαγές και υπόλοιπα με λοιπά Συνδεδεμένα μέρη που ενοποιούνται με την ΕΕΣΥΠ ΑΕ

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	31.12.2018
1) Συναλλαγές	
Έσοδα	2.491
Έξοδα	19.625
2) Υπόλοιπα	
Απαιτήσεις από πελάτες	2.346
Υποχρεώσεις προς Προμηθευτές	1.442

Στην χρήση 2018 , για πρώτη φορά οι Οικονομικές Καταστάσεις της Εταιρείας συμπεριλαμβάνονται στις ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις της Ελληνικής Εταιρείας Συμμετοχών και Περιουσίας Α.Ε. («ΕΕΣΥΠ ΑΕ»).

35. ΑΜΟΙΒΕΣ ΕΛΕΓΚΤΩΝ

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε χιλ. Ευρώ	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Αμοιβές Ελεγκτών για τον έλεγχο των ετήσιων λογαριασμών	63	50	60	47
Λοιπές αμοιβές	15	15	15	15
Σύνολο Αμοιβών	**78**	**65**	**75**	**62**

36. ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΓΙΩΝ «Ε.ΥΔ.Α.Π. ΝΠΔΔ»

1. Η «Εταιρεία Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π.» ΝΠΔΔ ιδρύθηκε κατά την εισαγωγή της Εταιρείας στο Χρηματιστήριο Αξιών με σκοπό την μεταβίβαση των φραγμάτων και ταμιευτήρων του Μαραθώνα, του Μόρνου, του Ευήνου και της Υλίκης. Εκτός από τις κατασκευές και επεκτάσεις των εγκαταστάσεων που συνδέονται με τ' ανωτέρω φράγματα και τους ταμιευτήρες, το Ελληνικό Δημόσιο μέσω της «Εταιρεία Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π.» ΝΠΔΔ προμηθεύει την Εταιρεία με ακατέργαστο ύδωρ ώστε να είναι σε θέση να ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις της παροχής υπηρεσιών ύδρευσης.
2. Σημειώνεται ότι:
- το Υδραγωγείο της Υλίκης μέχρι την Βίλιζα Θηβών μεταγράφηκε στα αρμόδια Υποθηκοφυλακεία Θηβών και Ωρωπού.
- Το εργοτάξιο της Άμφισσας και του Χρισσού Δελφών έχουν ήδη ενταχθεί στο Κτηματολογικό γραφείο Αμφίσσης που τελεί χρέη Υποθηκοφυλακείου.

3. Με την απόφαση 18448/24.09.2014 του Διοικητικού Συμβουλίου της «ΕΥΔΑΠ Α.Ε.», εγκρίθηκε η υπογραφή σύμβασης μεταξύ της «Εταιρείας Παγίων Ε.ΥΔ.Α.Π.» ΝΠΔΔ και της «ΕΥΔΑΠ Α.Ε.» που αφορά την από 01.10.2014 υδροδότηση και τιμολόγηση από την «Εταιρεία Παγίων ΕΥΔΑΠ» ΝΠΔΔ, των ΟΤΑ και λοιπών Ν.Π.Δ.Δ., κατά μήκος του Εξωτερικού Υδροδοτικού Συστήματος (Ε.Υ.Σ.) εκτός γεωγραφικής περιοχής δραστηριότητας της ΕΥΔΑΠ Α.Ε.. Συγκεκριμένα η Απόφαση αφορά τους παρακάτω Δήμους:
- Δελφών
- Λεβαδέων (και της ΔΕΥΑΛ)
- Θηβαίων (και της ΔΕΥΑΘ)
- Τανάγρας
- Χαλκιδέων (και της ΔΕΥΑΧ)
- Διστόμου – Αράχωβας

37. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Η Εταιρεία διαχειρίζεται το κεφάλαιό της με τρόπο τέτοιο ώστε να εκπληρώνει τους σκοπούς της, όπως αναφέρονται στην παράγραφο 4α του άρθρου 1 του Ν.2744/99. Επίσης σύμφωνα με την παράγραφο 8 του ιδίου άρθρου απαγορεύεται η σύσταση εμπράγματου δικαιώματος επί των ακινήτων παγίων στοιχείων της, που χρησιμοποιούνται για την άσκηση των σχετικών με την παροχή υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης δραστηριοτήτων της. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με το άρθρο 5 του ιδίου νόμου δεν χωρεί αναγκαστική εκτέλεση του ενεργητικού της ΕΥΔΑΠ που χρησιμοποιείται για την άσκηση των σχετικών με την παροχή υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης δραστηριοτήτων της.
Η Εταιρεία την τρέχουσα περίοδο δεν έχει δανειακές υποχρεώσεις είτε μακροπρόθεσμες είτε βραχυπρόθεσμες. Μετά την εισαγωγή της στο χρηματιστήριο το 2000 και μέχρι το 2013 η Εταιρεία είχε προβεί κυρίως σε βραχυπρόθεσμο δανεισμό, προκειμένου να ανταποκριθεί στις λειτουργικές της υποχρεώσεις λόγω της μη πληρωμής των λογαριασμών ύδρευσης από ορισμένους ΟΤΑ και άλλους δημόσιους φορείς.
Η Εταιρεία φροντίζει να διατηρεί ικανοποιητικό ύψος κεφαλαίων προκειμένου να εξυπηρετεί τους σκοπούς της εφαρμόζοντας την κατάλληλη μερισματική πολιτική.

Δείκτης δανειακής επιβάρυνσης

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Ποσά σε χιλ Ευρώ	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Δανειακές Υποχρεώσεις	-	-	-	-
Ταμειακά Διαθέσιμα & Ισοδύναμα	(383.552)	(294.921)	(382.615)	(293.920)
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	949.227	942.028	949.431	942.191
Δείκτης καθαρού χρέους προς ίδια κεφάλαια	**0**	**0**	**0**	**0**

Συνεπώς δεν υφίσταται κίνδυνος από μεταβολή των επιτοκίων των τραπεζών.

38. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Η διαχείριση χρηματοοικονομικών κινδύνων διεκπεραιώνεται από τις αρμόδιες Διευθύνσεις της Εταιρείας, οι οποίες λειτουργούν με συγκεκριμένους κανόνες που έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο.
Το Διοικητικό Συμβούλιο θέτει τους στόχους, ορίζει την πολιτική, επιλέγει το πλαίσιο διαχείρισης κινδύνων, η υλοποίηση του οποίου ανατίθεται στα στελέχη της Εταιρείας. Η ύπαρξη πλαισίου διαχείρισης κινδύνων είναι κεντρικής σημασίας και η διαδικασία παρακολούθησης είναι δομημένη, συνεχής και διαρκής.

(α) Πιστωτικός κίνδυνος

Η έκθεση της Εταιρείας όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο περιορίζεται στα κάτωθι χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία τα οποία αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
Κατηγορίες χρηματοοικονομικών στοιχείων	**31.12.2018**	**31.12.2017**	**31.12.2018**	**31.12.2017**
Χρηματοοικονομικά Περιουσιακά Στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω λοιπών συνολικών εσόδων	1.703	3.659	1.703	3.659
Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	383.552	294.921	382.615	293.920
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις και Συμβατικά Περιουσιακά Στοιχεία	211.410	237.299	211.350	237.252
Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	9.380	19.034	9.380	19.034
Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες	-	-	1.210	1.210
Σύνολο	**606.045**	**554.913**	**606.258**	**555.075**

Στις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις περιλαμβάνονται απαιτήσεις από ιδιώτες πελάτες, για τις οποίες υφίσταται σχετικός κίνδυνος, ο οποίος περιορίζεται με την ανάληψη μέτρων και δράσεων από τις αρμόδιες διευθύνσεις. Οι δράσεις αφορούν τη λήψη μέτρων για την αντιμετώπιση των ληξιπρόθεσμων οφειλών και παροχής διευκολύνσεων για την αποπληρωμή αυτών.

Για την κατηγορία των οφειλών της τοπικής αυτοδιοίκησης ΟΤΑ, η Εταιρεία εξετάζει την δυνατότητα είσπραξης των ληξιπρόθεσμων οφειλών μέσω κατάρτισης συμβάσεων (διαχείρισης δικτύων ή διακανονισμών) ή μέσω νομοθετικών ρυθμίσεων.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναθεώρησε τη μεθοδολογία για την επιμέτρηση της απομείωσης των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9. Το ΔΠΧΑ 9 αντικαθιστά τις προβλέψεις του ΔΛΠ 39 που σχετίζονται με την αναγνώριση, ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων καθώς και των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, την αποαναγνώριση των χρηματοοικονομικών μέσων, την απομείωση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και την λογιστική πολιτική αντιστάθμισης. Η εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» από 01 Ιανουαρίου 2018 έχει ως αποτέλεσμα αλλαγή στη λογιστική πολιτική και προσαρμογές στα κονδύλια των οικονομικών καταστάσεων. Η αρχική εφαρμογή από την επίδραση της νέας πολιτικής απομείωσης αναγνωρίζεται ως προσαρμογή στο υπόλοιπο ανοίγματος των κερδών εις νέον την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν επηρεάζει τα κονδύλια της κατάστασης οικονομικής θέσης της 31.12.2017 (Σημ. 40).

Η επίδραση από την εφαρμογή του νέου προτύπου στην καθαρή θέση, ως συνέπεια της νέας μεθοδολογίας απεικονίζεται ως εξής:

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	**Σημειώσεις**	**Όμιλος**	**Εταιρεία**
Κέρδη εις νέον την 31.12.2017 - ΔΛΠ 39/ΔΛΠ 18		**458.503**	**458.666**
Αύξηση της πρόβλεψης Απομείωσης των απαιτήσεων και των Συμβατικών περιουσιακών στοιχείων		(37.954)	(37.954)
Συνολική επίδραση από την ανακατάταξη των Συμμετοχικών τίτλων από τις επενδύσεις		12.827	12.827
Σύνολο προσαρμογών ΔΠΧΑ9		**(25.127)**	**(25.127)**
Κέρδη εις νέον την 1.1.2018 - ΔΠΧΑ 9 πριν την αναπροσαρμογή από το ΔΠΧΑ 15		**433.376**	**433.539**

Επισημαίνεται ότι με την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 επαναξιολογήθηκε το σύνολο των εμπορικών απαιτήσεων της εταιρείας.

Παρακάτω παρατίθεται πίνακας χρονοανάλυσης για τις απαιτήσεις της Εταιρείας:

Ποσά σε χιλ Ευρώ

ΧΡΟΝΟΑΝΑΛΥΣΗ ΛΗΞΙΠΡΟΘΕΣΜΩΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ							
2018	**Μη Ληξιπρόθεσμες**	**0-1 μήνα**	**1-6 μήνες**	**6 μήνες-2 έτη**	**2 έτη-5 έτη**	**> 5 έτη**	**Σύνολο**
ΙΔΙΩΤΕΣ	30.489	10.030	27.375	38.812	33.844	37.719	**178.268**
ΔΗΜΟΣΙΟ	2.137	943	1.060	4.219	5.004	4.848	**18.212**
ΟΤΑ	6.059	2.659	9.681	8.656	7.143	663	**34.862**
Σύνολο	**38.685**	**13.632**	**38.116**	**51.688**	**45.992**	**43.230**	**231.343**

2017	**Μη Ληξιπρόθεσμες**	**0-1 μήνα**	**1-6 μήνες**	**6 μήνες-2 έτη**	**2 έτη-5 έτη**	**> 5 έτη**	**Σύνολο**
ΙΔΙΩΤΕΣ	30.029	9.548	30.352	45.046	33.458	33.422	**181.855**
ΔΗΜΟΣΙΟ	3.483	736	1.806	3.671	5.369	3.367	**18.432**
ΟΤΑ	6.411	2.450	8.139	10.901	16.743	860	**45.503**
Σύνολο	**39.923**	**12.734**	**40.297**	**59.617**	**55.569**	**37.649**	**245.789**

Σημειώνεται ότι το εξοφλημένο ποσό των δόσεων, των διακανονισμών ιδιωτών την 31.12.2018 ανέρχεται σε ποσό Ευρώ 14.015 χιλ. έναντι ποσού Ευρώ 13.069 χιλ. της αντίστοιχης περσινής περιόδου και δεν συμπεριλαμβάνεται στο υπόλοιπο των ιδιωτών πελατών, στον πίνακα της χρονοανάλυσης.
Η Διεύθυνση Διαχείρισης Εσόδων & Απαιτήσεων και η Διεύθυνση Διαχείρισης Ειδικών πελατών, ελέγχουν διαρκώς τις απαιτήσεις από πελάτες της Εταιρείας, είτε χωριστά είτε κατά ομάδα (κωδικοί τιμολογίων, κατηγορίες πελατών) και ενσωματώνουν τις πληροφορίες αυτές στις διαδικασίες του πιστωτικού ελέγχου.
Για την αντιμετώπιση του πιστωτικού κινδύνου η Υπηρεσία Αναγκαστικών Εισπράξεων της Διεύθυνσης Νομικών Υπηρεσιών εξετάζει σε συνεχή βάση και διευθετεί μέσω της δικαστικής οδού (ΝΔ 356/1974 «Κώδικας Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων») ληξιπρόθεσμες οφειλές προς είσπραξη από υδροληψία, δικαιώματα χρήσης και δικαιώματα σύνδεσης ακινήτων από ιδιώτες και ΟΤΑ.
Το ταμείο και τα ταμειακά ισοδύναμα υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9 και η εκτιμώμενη ζημία απομείωσης δεν κρίνεται σημαντική. Η διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου γίνεται με συγκέντρωση του μεγαλύτερου τμήματος των διαθεσίμων της Εταιρείας στην Τράπεζα της Ελλάδος (περίπου 60%) και με περιορισμό της έκθεσης στα λοιπά ημεδαπά πιστωτικά ιδρύματα (κυρίως Συστημικές τράπεζες).
Κανένα από τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία δεν έχει εξασφαλιστεί με υποθήκη ή άλλη μορφή πιστωτικής εξασφάλισης. Αντίστοιχα η Εταιρεία δεν έχει εκχωρήσει σε τρίτους ως μορφή εγγύησης χρηματοπιστωτικά μέσα του Ενεργητικού.

(β) Κίνδυνος ρευστότητας
Ο κίνδυνος ρευστότητας αντιμετωπίζεται με τη διατήρηση ικανών χρηματικών διαθεσίμων και την εξασφάλιση τραπεζικών πιστώσεων προς χρήση. Δεν υφίσταται κίνδυνος ρευστότητας λόγω της ύπαρξης σημαντικών ταμειακών διαθεσίμων ικανών να καλύψουν τις τρέχουσες λειτουργικές και επενδυτικές ανάγκες.
Ο παρακάτω πίνακας αναλύει τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις της Εταιρείας, ταξινομημένες σε σχετικές ομαδοποιημένες ημερομηνίες λήξης, οι οποίες υπολογίζονται σύμφωνα με το χρονικό υπόλοιπο από την ημερομηνία ισολογισμού μέχρι τη συμβατική ημερομηνία λήξης, σε μη προεξοφλημένες τιμές.

Ποσά σε χιλ Ευρώ

ΧΡΟΝΟΑΝΑΛΥΣΗ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ							
2018	**0-1 Μήνα**	**2-3 Μήνες**	**3-6 Μήνες**	**6-12 Μήνες**	**1- 5 έτη**	**> 5 έτη**	**Σύνολο**
Δανειακές Υποχρεώσεις	-	-	-	-	-	-	**-**
Προμηθευτές & Λοιπές Υποχρεώσεις	17.249	29.388	10.682	4.973	42.295	328.532	**433.119**
Σύνολο	**17.249**	**29.388**	**10.682**	**4.973**	**42.295**	**328.532**	**433.119**

2017	**0-1 Μήνα**	**2-3 Μήνες**	**3-6 Μήνες**	**6-12 Μήνες**	**1- 5 έτη**	**> 5 έτη**	**Σύνολο**
Δανειακές Υποχρεώσεις	-	-	-	-	-	-	**-**
Προμηθευτές & Λοιπές Υποχρεώσεις	15.908	27.819	4.594	4.464	39.042	315.576	**407.403**
Σύνολο	**15.908**	**27.819**	**4.594**	**4.464**	**39.042**	**315.576**	**407.403**

(γ) Κίνδυνος Αγοράς
Ο κίνδυνος αγοράς σχετίζεται με το μετοχικό χαρτοφυλάκιο της Εταιρείας, το οποίο αποτελεί μακροπρόθεσμη, στρατηγική επένδυση κι ως εκ τούτου περιορίζεται σε προκαθορισμένα όρια θέσης (Position Limits).

(δ) Σχέσεις με Ελληνικό Δημόσιο
Με κοινή υπουργική απόφαση της 03.12.2013 που εκδόθηκε βάσει νομοθετικών ρυθμίσεων ορίστηκε ότι οι οφειλές του Ελληνικού Δημοσίου προς την Εταιρεία από επιχορηγούμενες δαπάνες επενδυτικού προγράμματος για τη δεκαετία 2000-2010 που απορρέουν από την 09.12.1999 σύμβαση του Ελληνικού Δημοσίου με την Εταιρεία ύψους Ευρώ 294 εκατ. περίπου αποσβένονται με μη φορολογικές οφειλές ισόποσης αξίας της Εταιρείας προς το Ελληνικό Δημόσιο, μέχρι τις 30.6.2013 οι οποίες αφορούν το κόστος του διατεθέντος σε αυτήν αδιύλιστου νερού περιόδου 25.10.2004-30.06.2013. Με την ίδια κοινή υπουργική απόφαση αποσβέστηκαν και οι λοιπές αξιώσεις μέχρι την 30.06.2013 μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και ΕΥΔΑΠ ΑΕ. Με απόφαση της Έκτακτης Γενικής Συνέλευσης των Μετόχων την 27η Δεκεμβρίου 2013 έγινε αποδεκτή η ανωτέρω κοινή υπουργική απόφαση.
Ωστόσο εκκρεμεί από τη χρήση 2004 η σύναψη έγγραφης συμφωνίας όπως ορίζεται στο άρθρο 15 της από 09.12.1999 σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Εταιρείας η οποία θα καθορίζει το τίμημα του απολεφθέντος μη επεξεργασμένου ύδατος. Ελλείψει γραπτής συμφωνίας, η Εταιρεία συνεχίζει και μετά την 30.06.2013, να συμψηφίζει το τίμημα του αδιύλιστου ύδατος που αντλεί με τις υπηρεσίες συντήρησης και λειτουργίας που προσφέρει για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν στην Εταιρεία Παγίων «ΕΥΔΑΠ ΝΠΔΔ» (σημ.33) επιβαρύνοντας τα αποτελέσματά της.
Αλλαγές στην τιμολόγηση των υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης θα επιφέρει η εφαρμογή της ΚΥΑ 135275 (αρ. 3, παρ.9), ΦΕΚ 1751/22.05.2017 «Έγκριση γενικών Κανόνων κοστολόγησης και Τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του». Στην παρούσα φάση δεν είναι δυνατόν να προβλεφθούν τυχόν επιπτώσεις από τη διαδικασία αυτή στην μέχρι τώρα ακολουθούμενη τακτική της εταιρείας.

Οι σημειώσεις στις σελ 134 -181 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

(ε) Κίνδυνοι από την επιβολή κεφαλαιακών ελέγχων στην Ελλάδα

Με Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου στις 28 Ιουνίου 2015, οι Ελληνικές τράπεζες τέθηκαν σε αργία και επιβλήθηκαν κεφαλαιακοί έλεγχοι. Η τραπεζική αργία έληξε στις 20 Ιουλίου 2015, ενώ σταδιακά περιορίζονται οι κεφαλαιακοί έλεγχοι, ωστόσο μέρος αυτών παραμένει σε ισχύ. Λόγω της ιδιαιτερότητας και της ανελαστικότητας του προϊόντος, η ζήτησή του δεν επηρεάζεται από την επιβολή κεφαλαιακών ελέγχων, συνεπώς οι σχετικές οικονομικές εξελίξεις στην Ελλάδα δεν επηρέασαν τις εισπράξεις, τις πληρωμές και τον κύκλο εργασιών της Εταιρείας.

(στ) Ρυθμιστικός κίνδυνος

Στις 22 Μαΐου 2017, δημοσιεύτηκε στο ΦΕΚ Β 1751, η Κοινή Υπουργική Απόφαση η οποία είχε ως θέμα: «Έγκριση γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του». Η ΕΥΔΑΠ ΑΕ εξετάζει την εφαρμογή των γενικών κανόνων κοστολόγησης και τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος σύμφωνα με την ανωτέρω Κοινή Υπουργική Απόφαση.

Από την προκαταρκτική εξέταση της Κοινής Υπουργικής Απόφασης από την Εταιρεία, προέκυψαν θέματα προς διευκρίνιση, που αφορούν:

- Την τιμή του ακατέργαστου ύδατος, ως βασικό στοιχείο κόστους,
- Το περιβαλλοντικό κόστος και το κόστος πόρου ανά κυβικό μέτρο νερού, καθώς αυτό δεν έχει γνωστοποιηθεί στην Εταιρεία, έως την 31 Οκτωβρίου 2018, από τη Διεύθυνση Υδάτων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης,
- Το κόστος ευκαιρίας του επενδεδυμένου κεφαλαίου και ειδικότερα την εύλογη ετήσια απόδοση των ιδιωτικών επιχειρηματικών κεφαλαίων που χρησιμοποιούνται,

Με Κοινή Υπουργική Απόφαση που εκδόθηκε στις 03.12.2013, ορίστηκε ότι οι οφειλές του Ελληνικού Δημοσίου προς την Εταιρεία από επιχορηγούμενες δαπάνες επενδυτικού προγράμματος για τη δεκαετία 2000-2010, που απορρέουν από την 09.12.1999 σύμβαση του Ελληνικού Δημοσίου με την Εταιρεία, ύψους Ευρώ 294 εκατ. περίπου, αποσβένονται με μη φορολογικές οφειλές ισόποσης αξίας της Εταιρείας προς το Ελληνικό Δημόσιο, οι οποίες αφορούν το κόστος του διατεθέντος σε αυτήν αδιύλιστου νερού, περιόδου 25.10.2004-30.06.2013.

Ωστόσο εκκρεμεί από τη χρήση 2004 η σύναψη έγγραφης συμφωνίας όπως ορίζεται στο άρθρο 15 της από 09.12.1999 σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Εταιρείας η οποία θα καθορίζει το τίμημα του απολημφθέντος μη επεξεργασμένου ύδατος. Ελλείψει γραπτής συμφωνίας, η Εταιρεία συνεχίζει και μετά την 30.06.2013, να συμψηφίζει το τίμημα του αδιύλιστου ύδατος που αντλεί με τις υπηρεσίες συντήρησης και λειτουργίας που προσφέρει για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν στην Εταιρεία Παγίων «ΕΥΔΑΠ ΝΠΔΔ» επιβαρύνοντας τα αποτελέσματά της.

Μέχρι και σήμερα ισχύει το τιμολόγιο που εγκρίθηκε με το ΦΕΚ 3188Β/16.12.2013.

39. ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΕΥΛΟΓΩΝ ΑΞΙΩΝ

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που διαπραγματεύονται σε ενεργείς αγορές (χρηματιστήρια) (π.χ. παράγωγα, μετοχές, ομόλογα, αμοιβαία κεφάλαια), προσδιορίζεται από τις δημοσιευόμενες τιμές που ισχύουν κατά την ημερομηνία Αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων. Τα διαθέσιμα προς πώληση χρηματοοικονομικά στοιχεία αποτιμώνται στην εύλογη αξία τους η οποία είναι η χρηματιστηριακή τους αξία και συνεπώς κατατάσσονται σε επίπεδο 1, σύμφωνα με τις διατάξεις του ΔΠΧΑ 7, παρ.27Β.

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργείς αγορές προσδιορίζεται με τη χρήση τεχνικών αποτίμησης και παραδοχών που στηρίζονται σε δεδομένα της αγοράς κατά την ημερομηνία Αναφοράς των Οικονομικών Καταστάσεων.

Η ονομαστική αξία μείον προβλέψεις για απομείωση των εμπορικών απαιτήσεων εκτιμάται ότι προσεγγίζει την πραγματική τους αξία. Οι πραγματικές αξίες των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων για σκοπούς εμφάνισής τους στις οικονομικές καταστάσεις υπολογίζονται με βάση την παρούσα αξία των μελλοντικών ταμιακών ροών που προκύπτουν από συγκεκριμένες συμβάσεις χρησιμοποιώντας το τρέχον επιτόκιο το οποίο είναι διαθέσιμο για την Εταιρεία για τη χρήση παρόμοιων χρηματοπιστωτικών μέσων.

40. ΔΠΧΑ 9 ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΜΕΣΑ

Το ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» έχει εφαρμογή σε ετήσιες λογιστικές περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018. Ο Όμιλος εφάρμοσε το ΔΠΧΑ 9 για πρώτη φορά στην τρέχουσα ενδιάμεση περίοδο. Ο Όμιλος επέλεξε να εφαρμόσει το ΔΠΧΑ 9 αναδρομικά με την σωρευτική επίδραση της αρχικής εφαρμογής να αναγνωρίζεται ως προσαρμογή στο υπόλοιπο ανοίγματος των κερδών εις νέον την 1 Ιανουαρίου 2018.

<u>Παραδοχές στην υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 9</u>

Ο Όμιλος και η Εταιρεία επέλεξε να εφαρμόσει την πρακτική διευκόλυνση που παρέχει η παράγραφος 7.2.15 του ΔΠΧΑ 9 αναφορικά με τη μετάβαση για την ταξινόμηση, επιμέτρηση και απομείωση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων, χωρίς να επαναταξινομήσει (επαναδιατυπώσει) τα κονδύλια των συγκριτικών περιόδων κατά την πρώτη εφαρμογή. Η συγκεκριμένη πολιτική είχε ως αποτέλεσμα κάθε προσαρμογή στη λογιστική αξία των κονδυλίων των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και των προβλέψεων απομείωσης της οικονομικής θέσης να αναγνωρίζεται αναδρομικά με την σωρευτική επίδραση της αρχικής εφαρμογής ως προσαρμογή στο υπόλοιπο ανοίγματος των κερδών εις νέον την 1 Ιανουαρίου 2018, δηλαδή να μην επαναδιατυπωθούν τα κονδύλια αυτά της οικονομικής θέσης, την αντίστοιχη συγκριτική περίοδο.

Οι επενδύσεις σε χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία καταχωρούνται είτε ως υποχρέωση ή είτε ως επένδυση στην καθαρή θέση με αναφορά στις απαιτήσεις του ΔΛΠ 32 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» - Παρουσίαση.

1.Αλλαγή στη Λογιστική πολιτική
Επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις ΔΛΠ 8
Η επίδραση από την αρχική μεταβολή της νέας πολιτικής απομείωσης αναγνωρίζεται ως προσαρμογή στο υπόλοιπο ανοίγματος των κερδών εις νέον την 1 Ιανουαρίου 2018 και δεν επηρεάζει τα κονδύλια της κατάστασης οικονομικής θέσης της 31.12.2017.

(α) Απομείωση Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων
Οι κατηγορίες των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων που υπόκεινται στο μοντέλο των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών του ΔΠΧΑ 9 είναι οι εξής:

- Απαιτήσεις από Πελάτες και Λοιπές Απαιτήσεις
- Ταμείο και Ταμειακά Ισοδύναμα.

Ο Όμιλος και η Εταιρεία αναθεώρησε τη μεθοδολογία για την επιμέτρηση της απομείωσης, σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9, για κάθε μία από τις παραπάνω κατηγορίες. Η επίδραση από την εφαρμογή του νέου προτύπου «στα κέρδη εις νέον» ως συνέπεια της νέας μεθοδολογίας απεικονίζεται στον παρακάτω πίνακα «Κατάσταση Οικονομικής Θέσης την 1Η Ιανουαρίου 2018».
Το ταμείο και τα ταμειακά ισοδύναμα υπόκειται σε έλεγχο απομείωσης σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 9 και η εκτιμώμενη ζημία απομείωσης κρίνεται αμελητέα.

Απομείωση
Ο Όμιλος και η Εταιρεία εφάρμοσε την απλοποιημένη προσέγγιση (simplified approach), για την εκτίμηση των αναμενόμενων μελλοντικών πιστωτικών ζημιών των «Απαιτήσεων από Πελάτες» σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9, παράγραφο 5.5.15. Ο Όμιλος αναγνωρίζει πρόβλεψη αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών κατά την αρχική αναγνώριση για το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο «Απαιτήσεις από Πελάτες» που ταξινομείται και επιμετράται στο αποσβεσμένο κόστος.
Στα πλαίσια των όσων ορίζει το ΔΠΧΑ 9 για το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού «Απαιτήσεις από Πελάτες», ο όμιλος έχει υιοθετήσει την απλοποιημένη προσέγγιση (simplified approach), με βάση την οποία αναγνωρίζει και ταξινομεί το χρηματοοικονομικό στοιχείο ενεργητικού "Απαιτήσεις από Πελάτες" είτε στο στάδιο 2 (stage 2) είτε στο στάδιο 3 (stage 3) σύμφωνα με τις ημέρες καθυστέρησης αποπληρωμής των λογαριασμών ως εξής:

- Στάδιο 2: 0 – 89 ημέρες καθυστέρησης από την ημερομηνία εξόφλησης του τιμολογίου. Στο στάδιο 2 οι απαιτήσεις έναντι των πελατών δεν έχουν υποστεί απομείωση.
- Στάδιο 3: 90 ή περισσότερες ημέρες καθυστέρησης. Στο στάδιο 3 ταξινομούνται απαιτήσεις έναντι των πελατών για τους οποίους έχει συμβεί το πιστωτικό γεγονός (έχουν υποστεί απομείωση).

Για τα στάδια 2 και 3 η Εταιρεία σχηματίζει Αναμενόμενες Πιστωτικές Απώλειες στη βάση παραμέτρων κινδύνου οι οποίες υπολογίζονται με ιστορικά δεδομένα. Οι παράμετροι κινδύνου είναι η εκτιμώμενη πιθανότητα αθέτησης, το ποσοστό της ζημίας πάνω στο οφειλόμενο κεφάλαιο με δεδομένο ότι ο πελάτης έχει αθετήσει να αποπληρώσει το οφειλόμενο ποσό και το υπόλοιπο που είναι εκτεθειμένη η εταιρεία σε περίπτωση αθέτησης του πελάτη.
Κατά γενικό κανόνα, η αξιολόγηση της ταξινόμησης σε στάδια διενεργείται σε εξαμηνιαία βάση και σε κάθε περίοδο αναφοράς.
Ο Όμιλος αναγνωρίζει πρόβλεψη αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών κατά την αρχική αναγνώριση για το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο «Απαιτήσεις από Πελάτες» που ταξινομείται και επιμετράται στο αποσβεσμένο κόστος.

Η πρόβλεψη απομείωσης, των απαιτήσεων πελατών, όπως δημοσιεύτηκε την 31.12.2017 με τη σωρευτική επίδραση της αρχικής εφαρμογής την 01.01.2018 (ως προσαρμογή σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9) παρατίθεται κατωτέρω:

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	Όμιλος & Εταιρεία
Πρόβλεψη απομείωσης όπως δημοσιεύτηκε την 31.12.2017 (σύμφωνα με το ΔΛΠ 39)	57.521
Συμπληρωματική πρόβλεψη απομείωσης την ημερομηνία μετάβασης (σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9)	37.954
Πρόβλεψη επισφαλών απαιτήσεων την 01.01.2018 (σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9)	**95.475**

Ταξινόμηση και Επιμέτρηση:
Επενδύσεις και Λοιπά Χρηματοοικονομικά Περιουσιακά Στοιχεία

Ταξινόμηση
Με ημερομηνία μετάβασης την 01 Ιανουαρίου 2018, ο Όμιλος και η Εταιρεία κατάταξε τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία στις παρακάτω κατηγορίες:

- Επιμέτρηση στην εύλογη αξία (είτε μέσω λοιπών συνολικών εσόδων, είτε μέσω αποτελεσμάτων),
- Επιμέτρηση στο αποσβεσμένο κόστος

Η κατάταξη εξαρτάται από τα αποτελέσματα αξιολόγησης του επιχειρηματικού μοντέλου διαχείρισης των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και των χαρακτηριστικών των συμβατικών ταμειακών ροών των διακρατούμενων τίτλων.
Για περιουσιακά στοιχεία που επιμετρώνται στην εύλογη αξία, κέρδη και ζημιές μπορούν να αναγνωριστούν είτε στα αποτελέσματα

είτε στα λοιπά συνολικά έσοδα. Για επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους που δεν διακρατούνται για διαπραγμάτευση η εταιρεία έχει αμετάκλητα επιλέξει κατά την ημερομηνία μετάβασης (initial recognition) να αναγνωρίσει τους συμμετοχικούς τίτλους στην εύλογη αξία μέσω των Λοιπών Συνολικών Εσόδων.

Επιμέτρηση

Κατά την αρχική αναγνώριση ο Όμιλος και η Εταιρεία μπορεί να επιμετρήσει ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο στην εύλογη αξία, προσθέτοντας κόστη που πραγματοποιήθηκαν κατά την απόκτηση του περιουσιακού στοιχείου, εφόσον δεν το αναγνωρίσει στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων αλλά στα λοιπά συνολικά έσοδα. Σε περίπτωση καταχώρησης στα αποτελέσματα τυχόν κόστη θα εξοδοποιηθούν.

Επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους

Οι επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση αναγνωρίστηκαν στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων και συγκεκριμένα: Συμμετοχικοί τίτλοι, εισηγμένοι στην χρηματιστηριακή αγορά, επαναταξινομήθηκαν, την ημερομηνία μετάβασης 01 Ιανουαρίου 2018, από το κονδύλι «Επενδύσεις Διαθέσιμες προς Πώληση» στο κονδύλι «Χρηματοοικονομικά Μέσα στην Εύλογη Αξία μέσω των Λοιπών Συνολικών Εσόδων». Η κατάταξη αυτή, θεωρείται αμετάκλητη, για τον Όμιλο και την Εταιρεία. Σε συμμόρφωση με το ΔΠΧΑ 9, ο Όμιλος και η Εταιρεία εκτιμά ότι η αξία αυτών των συμμετοχικών τίτλων αποτελεί μία αξιόπιστη αποτίμηση τους, στην εύλογη αξία τους.
Οι συμμετοχικοί τίτλοι επιμετρώνται στην εύλογη αξία. Όταν ο Όμιλος και η Εταιρεία έχει επιλέξει να καταχωρεί τα κέρδη ή τις ζημίες, για τους συμμετοχικούς τίτλους στην εύλογη αξία, μέσω των Λοιπών Συνολικών Εσόδων δεν υφίσταται ανακατάταξη των κερδών/ζημιών στα αποτελέσματα, ως συνέπεια της αποαναγνώρισης της επένδυσης. Μερίσματα από τέτοιες επενδύσεις συνεχίζουν να αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα όπως και τα λοιπά έσοδα όταν η Εταιρεία έχει θεμελιώσει το δικαίωμα να λαμβάνει ταμειακές ροές. Αλλαγές στην εύλογη αξία των περιουσιακών στοιχείων μέσω των αποτελεσμάτων αναγνωρίζονται στο κονδύλι άλλα έσοδα, στην κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων. Ζημίες απομείωσης (και η αναστροφή τους), σε επενδύσεις σε συμμετοχικούς τίτλους που επιμετρώνται στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, δεν απεικονίζονται διακριτά από άλλες μεταβολές στην εύλογη αξία.
Λαμβάνοντας υπόψη ότι η εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 πραγματοποιήθηκε χωρίς επαναδιατύπωση των κονδυλίων της αντίστοιχης συγκριτικής περιόδου, στον παρακάτω πίνακα παρατίθεται αναλυτικά η επίδραση στα κονδύλια της οικονομικής θέσης «Επενδύσεις Διαθέσιμες προς Πώληση», «Χρηματοοικονομικά Περιουσιακά Στοιχεία στην Εύλογη Αξία μέσω των Λοιπών Συνολικών Εσόδων» και «Απαιτήσεις από Πελάτες» ως εξής:

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	Υπόλοιπο 31.12.2017 Σύμφωνα με το ΔΛΠ39	Αναπροσαρμογή	Επιμέτρηση	Αναπροσαρμοσμένο υπόλοιπο 01.01.2018 Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9
ΟΜΙΛΟΣ				
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	3.659	(3.659)	-	-
Χρηματοοικονομικά Περιουσιακά Στοιχεία στην Εύλογη Αξία μέσω των Λοιπών Συνολικών Εσόδων	-	3.659	-	3.659
Απαιτήσεις από πελάτες	215.971	-	(37.954)	178.017

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	Υπόλοιπο 31.12.2017 Σύμφωνα με το ΔΛΠ39	Αναπροσαρμογή	Επιμέτρηση	Αναπροσαρμοσμένο υπόλοιπο 01.01.2018 Σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9
ΕΤΑΙΡΕΙΑ				
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	3.659	(3.659)	-	-
Χρηματοοικονομικά Περιουσιακά Στοιχεία στην Εύλογη Αξία μέσω των Λοιπών Συνολικών Εσόδων	-	3.659	-	3.659
Απαιτήσεις από πελάτες	215.955	-	(37.954)	178.001

Παράλληλα αναταξινομήθηκε από τα κέρδη εις νέον στο λογαριασμό αποθεματικά χρεογράφων το κονδύλι των διαφορών αποτίμησης των ανωτέρω Χρηματοοικονομικών Περιουσιακών Στοιχείων στην Εύλογη Αξία μέσω των Λοιπών Συνολικών Εσόδων ευρώ 12.827.333,21 χωρίς να μεταβληθεί η καθαρή θέση του ομίλου και της εταιρείας.

Οι παρακάτω πίνακες παρουσιάζουν τις προσαρμογές διακριτά σε κάθε κονδύλι της Οικονομικής Θέσης ως εξής :

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΗΝ 01 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2018

	ΟΜΙΛΟΣ			ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
Ποσά σε χιλ. Ευρώ	**Υπόλοιπο 31.12.2017 όπως δημοσιεύτηκαν**	**Προσαρμογή**	**Υπόλοιπο 01.01.2018 ΔΠΧΑ 9**	**Υπόλοιπο 31.12.2017 όπως δημοσιεύτηκαν**	**Προσαρμογή**	**Υπόλοιπο 01.01.2018 ΔΠΧΑ 9**
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
ΜΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
Υπεραξία	3.357	-	3.357	3.357	-	3.357
Λοιπές άυλες ακινητοποιήσεις	1.026	-	1.026	1.026	-	1.026
Ενσώματες ακινητοποιήσεις	852.522	-	852.522	852.520	-	852.520
Επενδύσεις σε θυγατρικές	-	-	-	1.210	-	1.210
Επενδύσεις διαθέσιμες προς πώληση	3.659	(3.659)	-	3.659	(3.659)	-
Χρημ/κά Περιουσιακά Στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω Λοιπών Συνολικών εσόδων	-	3.659	3.659	-	3.659	3.659
Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις	19.034	-	19.034	19.034	-	19.034
Αναβαλλόμενη Φορολογική Απαίτηση	104.685	-	104.685	104.685	-	104.685
Σύνολο Μη Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	**984.283**	**-**	**984.283**	**985.491**	**-**	**985.491**
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ						
Υλικά ανταλλακτικά & αναλώσιμα	10.940	-	10.940	10.940	-	10.940
Απαιτήσεις από Πελάτες	215.971	(37.954)	178.017	215.955	(37.954)	178.001
Λοιπές Απαιτήσεις	21.328	-	21.328	21.297	-	21.297
Τρέχουσες Φορολογικές Απαιτήσεις	5.178	-	5.178	5.178	-	5.178
Ταμείο και Ταμειακά Ισοδύναμα	294.921	-	294.921	293.920	-	293.920
Σύνολο Κυκλοφορούντος Ενεργητικού	**548.338**	**(37.954)**	**510.384**	**547.290**	**(37.954)**	**509.336**
Σύνολο Ενεργητικού	**1.532.621**	**(37.954)**	**1.494.667**	**1.532.781**	**(37.954)**	**1.494.827**
ΠΑΘΗΤΙΚΟ						
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ						
Μετοχικό κεφάλαιο	63.900	-	63.900	63.900	-	63.900
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	40.502	-	40.502	40.502	-	40.502
Αποθεματικά Κεφάλαια	379.123	(12.827)	366.296	379.123	(12.827)	366.296
Συσσωρευμένα κέρδη (κέρδη εις νέον)	458.503	(25.127)	433.376	458.666	(25.127)	433.539
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων	**942.028**	**(37.954)**	**904.074**	**942.191**	**(37.954)**	**904.237**
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ						
Υποχρεώσεις για παροχές στο προσωπικό	301.006	-	301.006	301.006	-	301.006
Προβλέψεις	35.245	-	35.245	35.245	-	35.245
Επιχορηγήσεις επενδύσεων	183.187	-	183.187	183.187	-	183.187
Εγγυήσεις Καταναλωτών	18.387	-	18.387	18.387	-	18.387
Σύνολο Μακροπρόθεσμων Υποχρεώσεων	**537.825**	**-**	**537.825**	**537.825**	**-**	**537.825**
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ						
Λειτουργικές Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	38.889	-	38.889	38.882	-	38.882
Λοιπές Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	13.879	-	13.879	13.883	-	13.883
Σύνολο Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων	**52.768**	**-**	**52.768**	**52.765**	**-**	**52.765**
Σύνολο Παθητικού	**1.532.621**	**(37.954)**	**1.494.667**	**1.532.781**	**(37.954)**	**1.494.827**

ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά μέσα – Επίδραση από την εφαρμογή

Το ΔΠΧΑ 9 αντικαθιστά τις προβλέψεις του ΔΛΠ 39 που σχετίζονται με την αναγνώριση, ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων καθώς και των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, την αποαναγνώριση των χρηματοοικονομικών μέσων, την απομείωση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων και την λογιστική πολιτική αντιστάθμισης. Ο Όμιλος και η Εταιρεία δεν εφαρμόζει πολιτική αντιστάθμισης. Η εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» από 01 Ιανουαρίου 2018 έχει ως αποτέλεσμα αλλαγή στη λογιστική πολιτική και προσαρμογές στα κονδύλια των οικονομικών καταστάσεων. Οι νέες λογιστικές πολιτικές παρατίθενται στη σημείωση 2. Η καταχώρηση των προβλέψεων, πραγματοποιήθηκε την ημερομηνία μετάβασης, σύμφωνα

με το ΔΠΧΑ 9 (7.2.15 και 7.2.26) χωρίς επαναδιατύπωση των κονδυλίων της αντίστοιχης συγκριτικής περιόδου. Η συνολική επίδραση από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9, στο κονδύλι «κέρδη εις νέον» την 01 Ιανουαρίου 2018 έχει ως εξής:

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	Όμιλος	Εταιρεία
Κέρδη εις νέον την 31.12.2017 - ΔΛΠ 39/ΔΛΠ 18	**458.503**	**458.666**
Αύξηση της πρόβλεψης Απομείωσης των απαιτήσεων και των Συμβατικών περιουσιακών στοιχείων	(37.954)	(37.954)
Συνολική επίδραση από την ανακατάταξη των Συμμετοχικών τίτλων από τις επενδύσεις	12.827	12.827
Κέρδη εις νέον την 1.1.2018 - ΔΠΧΑ 9 πριν την αναπροσαρμογή από το ΔΠΧΑ 15	**433.376**	**433.539**

(γ) Επίδραση από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 στην τρέχουσα περίοδο 1.1.2018 έως 31.12.2018

Η εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» από 01 Ιανουαρίου 2018 έχει ως αποτέλεσμα αλλαγή στη λογιστική πολιτική και την αναγνώριση πρόβλεψης αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών για το χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο «Απαιτήσεις από Πελάτες» από την αρχική αναγνώριση των απαιτήσεων.
Η πρόβλεψη απομείωσης κατά την περίοδο 1.1.2018 -31.12.2018 μειώθηκε κατά ποσό ευρώ 9,8 εκατ. περίπου. Το ποσό των - 9.877 χιλιάδων € στην αναστροφή της πρόβλεψης απομείωσης των πελατών οφείλεται:

- κατά 60% στη σημαντική μείωση της έκθεσης (exposure at default) του ολικού υπολοίπου των πελατών (συμπεριλαμβανομένου του αρχικού ποσού διακανονισμένων οφειλών των ΟΤΑ που βρίσκονται στις μακροπρόθεσμες απαιτήσεις), η οποία έλαβε χώρα κατά το 2ο εξάμηνο του 2018,
- κατά 29% στη βελτίωση των Ζημιών Δεδομένης της Αθέτησης (Losses Given Default) που προέκυψε με την ενσωμάτωση επιπρόσθετων 12 μηνιαίων παρατηρήσεων σε σχέση με την αρχική εκτίμηση για κάθε επιμέρους κατηγορία πελατών και
- κατά 11% στη μείωση των Εκτιμώμενων Πιθανοτήτων Αθέτησης (Probabilities of Default) λόγω της βελτίωσης των εκτιμήσεων των μακροοικονομικών μεταβλητών (από Διεθνείς Οργανισμούς) που χρησιμοποιούνται στα μακροοικονομικά μοντέλα εκτίμησης τους.

41. ΔΠΧΑ 15 ΕΣΟΔΑ ΑΠΌ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΜΕ ΠΕΛΑΤΕΣ – ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΑΠΌ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ

α) Επίδραση από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 15 την 1η Ιανουαρίου 2018

Ο ακόλουθος πίνακας συνοψίζει την επίδραση της αρχικής εφαρμογής του ΔΠΧΑ 15 στα κέρδη εις νέον του Ομίλου και της Εταιρείας την 1η Ιανουαρίου 2018.

Ποσά σε χιλ. Ευρώ	Σημειώσεις	Όμιλος	Εταιρεία
Κέρδη εις νέον την 01.01.2018 - μετά την αναπροσαρμογή από το ΔΠΧΑ 9		**433.376**	**433.539**
Προσαρμογή σχετικά με τις συμμετοχές καταναλωτών	(α)	33.259	33.259
Αποαναγνώριση εσόδου που είχε αναγνωριστεί για συμβάσεις που δεν πληρούν το κριτήριο (α) της παραγράφου 9 του ΔΠΧΑ 15	(β)	(4.297)	(4.297)
Αποαναγνώριση εσόδου που είχε αναγνωριστεί για συμβάσεις που δεν πληρούν το κριτήριο (ε) της παραγράφου 9 του ΔΠΧΑ 15	(γ)	(613)	(613)
Προσαρμογή στον αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος	(α), (β)	(9.575)	(9.575)
Κέρδη εις νέον την 1.1.2018 - μετά την αναπροσαρμογή από το ΔΠΧΑ 15		**452.150**	**452.313**

(α) Οι πελάτες της ΕΥΔΑΠ είναι υποχρεωμένοι να συμμετέχουν στα κόστη σύνδεσης με το Δίκτυο της Εταιρείας (υδρομετρητές, αγωγοί διανομής, συνδετικοί σωλήνες). Συγκεκριμένα, οι πελάτες στους οποίους παρέχονται υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης χρεώνονται προκαταβολικά με εφάπαξ τέλη που σχετίζονται με την κατασκευή του δικτύου σύνδεσης/εξοπλισμό σύνδεσης.
Με βάση την αξιολόγηση που διενέργησε η ΕΥΔΑΠ, η σύνδεση κάθε σπιτιού με το δίκτυο ύδρευσης και αποχέτευσης αποτελεί διακριτή υποχρέωση εκτέλεσης, καθώς η σύνδεση έχει αυτοτελή αξία για τον πελάτη. Συγκεκριμένα, ένα ακίνητο που είναι συνδεδεμένο με το δίκτυο ύδρευσης και αποχέτευσης έχει μεγαλύτερη εμπορική αξία από ένα ακίνητο που δεν είναι συνδεδεμένο με το Δίκτυο. Συνεπώς, τα έσοδα από τα συγκεκριμένα εφάπαξ τέλη θα συνεχίσουν να αναγνωρίζονται σε δεδομένη χρονική στιγμή, και συγκεκριμένα την στιγμή που γίνεται η σύνδεση με το Δίκτυο.
Τα σχετικά εφάπαξ τέλη που είχαν χρεωθεί στους πελάτες πριν τις 30 Ιουνίου 2009 (δηλαδή νωρίτερα από την ημερομηνία έναρξης ισχύος της ΕΔΔΠΧΑ 18, η οποία δεν εφαρμόστηκε αναδρομικά), λογίζονταν από την Εταιρεία ως έσοδα επόμενων χρήσεων και αναγνωρίζονταν στα έσοδα κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των σχετικών παγίων περιουσιακών στοιχείων. Με την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 15, το ποσό των Ευρώ 33.259 χιλ. που συμπεριλαμβάνονταν την 1η Ιανουαρίου 2018 ως έσοδο επομένων χρήσεων στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης στο κονδύλι «Επιχορηγήσεις Επενδύσεων και Συμμετοχές Καταναλωτών», αναγνωρίστηκε στα κέρδη εις νέον της Εταιρείας και του Ομίλου. Η σχετική αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση που είχε αναγνωριστεί προηγουμένως (ποσό ευρώ 9.645 χιλ.) αναγνωρίστηκε ως χρεωστική προσαρμογή στα κέρδη εις νέον της Εταιρείας και του Ομίλου την 1η Ιανουαρίου 2018.

(β) Την 1η Ιανουαρίου 2018 το ποσό των ευρώ 4.297 χιλ. αναγνωρίστηκε ως χρεωστική προσαρμογή στα κέρδη εις νέον της Εταιρείας, καθώς σχετιζόταν με συμβάσεις οι οποίες δεν πληρούσαν το κριτήριο (α) της παραγράφου 9 του ΔΠΧΑ 15 (συμβάσεις που δεν δημιουργούσαν εκτελεστά δικαιώματα και υποχρεώσεις στα μέρη). Καθώς η Εταιρεία είχε αναγνωρίσει αναβαλλόμενη φορολογική υποχρέωση ποσού Ευρώ 70 χιλ. επί των απαιτήσεων από τις σχετικές συμβάσεις, με την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 15 αντιλογίστηκε το σχετικό ποσό από τον αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος.
(γ) Με βάση το κριτήριο (ε) της παραγράφου 9 του ΔΠΧΑ 15, το έσοδο αναγνωρίζεται μόνο εάν θεωρείται πιθανό ότι η οικονομική οντότητα θα εισπράξει το αντάλλαγμα που δικαιούται έναντι των αγαθών ή των υπηρεσιών που θα μεταβιβαστούν στον πελάτη. Η Εταιρεία διενέργησε αξιολόγηση, η οποία βασίστηκε σε ιστορικά στοιχεία και κατέληξε ότι το ποσό των ευρώ 613 χιλ. που είχε αναγνωριστεί ως έσοδο την 1η Ιανουαρίου 2018 σχετίζεται με συμβάσεις που δεν πληρούν το κριτήριο (ε) της παραγράφου 9 του ΔΠΧΑ 15. Το ποσό αυτό αναγνωρίστηκε ως χρεωστική προσαρμογή στα κέρδη εις νέον της Εταιρείας την 1η Ιανουαρίου 2018 και θα αναγνωριστεί ως έσοδο με την σχετική είσπραξη από τους πελάτες.

β) Επίδραση από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 15 στην τρέχουσα χρήση 1.1.2018 έως 31.12.2018

Παρακάτω παρουσιάζεται η επίδραση σε κάθε κονδύλι των χρηματοοικονομικών καταστάσεων από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 15 σε σχέση με τα προηγούμενα πρότυπα για το έσοδο (ΔΛΠ 18, ΔΛΠ 11 και σχετικές διερμηνείες).

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΧΡΗΣΗ ΠΟΥ ΕΛΗΞΕ ΤΗΝ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

		ΟΜΙΛΟΣ			ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
Ποσά σε χιλ. Ευρώ	**Σημειώσεις**	**Προηγούμενα πρότυπα (ΔΛΠ 18, ΔΛΠ 11 & σχετικές διερμηνείες)**	**Προσαρμογή**	**ΔΠΧΑ 15**	**Προηγούμενα πρότυπα (ΔΛΠ 18, ΔΛΠ 11 & σχετικές διερμηνείες)**	**Προσαρμογή**	**ΔΠΧΑ 15**
Κύκλος εργασιών	(i)	322.992	(579)	322.413	322.975	(579)	322.396
Κόστος πωληθέντων	(ii)	(183.396)	(1.772)	(185.168)	(183.396)	(1.772)	(185.168)
Μικτά Αποτελέσματα	-	**139.596**	**(2.351)**	**137.245**	**139.579**	**(2.351)**	**137.228**
Άλλα έσοδα εκμεταλλεύσεως	-	5.318	-	5.318	5.317	-	5.317
Έξοδα διοικητικής λειτουργίας	-	(61.989)	-	(61.989)	(61.921)	-	(61.921)
Έξοδα λειτουργίας διάθεσης	-	(29.859)	-	(29.859)	(29.859)	-	(29.859)
Απομείωση χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων	-	9.877	-	9.877	9.877	-	9.877
Κέρδη Εκμεταλλεύσεως	-	**62.943**	**(2.351)**	**60.592**	**62.993**	**(2.351)**	**60.642**
Λοιπά έξοδα	-	(1.539)	-	(1.539)	(1.539)	-	(1.539)
Χρηματοοικονομικά έσοδα	-	21.877	-	21.877	21.869	-	21.869
Χρηματοοικονομικά έξοδα	-	(658)	-	(658)	(658)	-	(658)
Κέρδη περιόδου προ Φόρων	-	**82.623**	**(2.351)**	**80.272**	**82.666**	**(2.351)**	**80.314**
Φόρος εισοδήματος	(iii)	(32.877)	514	(32.364)	(32.877)	514	(32.364)
Καθαρά Κέρδη περιόδου	-	**49.745**	**(1.837)**	**47.908**	**49.787**	**(1.837)**	**47.950**
Αριθμός μετοχών	-			106.500			
Κέρδη περιόδου ανά μετοχή (σε Ευρώ)	-			0,45			

(i) Η προσαρμογή στο έσοδο συνολικού ποσού Ευρώ 579 χιλ. στην διάρκεια της χρήσης 2018, αφορά έσοδο που αναγνωρίστηκε για συμβάσεις με πελάτες που δεν πληρούν το κριτήριο (ε), όσον αφορά την εισπραξιμότητα, της παραγράφου 9 του ΔΠΧΑ 15
(ii) Όπως περιγράφηκε παραπάνω στην ενότητα (α), σημείωση (α), τα εφάπαξ τέλη που είχαν χρεωθεί στους πελάτες πριν τις 30 Ιουνίου 2009 σχετικά με την κατασκευή του δικτύου σύνδεσης λογίζονταν από την Εταιρεία ως έσοδα επόμενων χρήσεων και αναγνωρίζονταν στα έσοδα κατά την διάρκεια της ωφέλιμης ζωής των παγίων περιουσιακών στοιχείων που αφορούσαν. Με την υιοθέτηση του ΔΠΧΑ 15, η σχετική υποχρέωση που περιλαμβανόταν στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης ως έσοδο επομένων χρήσεων την 1η Ιανουαρίου 2018 αναγνωρίστηκε στα κέρδη εις νέον της Εταιρείας και του Ομίλου. Το ποσό των Ευρώ 1.772 χιλ. αντιπροσωπεύει το ποσό από την σχετική υποχρέωση που θα αναγνωριζόταν ως έσοδο της τρέχουσας χρήσης σύμφωνα με τα προηγούμενα πρότυπα.
(iii) Η προσαρμογή στο φόρο εισοδήματος σχετίζεται με τον αναβαλλόμενο φόρο επί των εφάπαξ τελών που χρεώθηκαν στους πελάτες πριν τις 30 Ιουνίου 2009. Βλέπε σχετικά την σημείωση (ii) ανωτέρω.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ ΤΗΝ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2018

	ΟΜΙΛΟΣ				ΕΤΑΙΡΕΙΑ		
Ποσά σε χιλ. Ευρώ	**Σημειώσεις**	**Προηγούμενα πρότυπα (ΔΛΠ 18, ΔΛΠ 11 & οι σχετικές διερμηνείες)**	**Προσαρμογή**	**ΔΠΧΑ 15**	**Προηγούμενα πρότυπα (ΔΛΠ 18, ΔΛΠ 11 & οι σχετικές διερμηνείες)**	**Προσαρμογή**	**ΔΠΧΑ 15**
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ							
ΜΗ ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ							
Υπεραξία		3.357	-	3.357	3.357	-	3.357
Λοιπές άυλες ακινητοποιήσεις		950	-	950	950	-	950
Ενσώματες ακινητοποιήσεις		825.402	-	825.402	825.402	-	825.402
Επενδύσεις σε θυγατρικές	-	-	-	-	1.210	-	1.210
Χρημ/κά Περιουσιακά Στοιχεία στην εύλογη αξία μέσω Λοιπών Συνολικών εσόδων	-	1.703	-	1.703	1.703	-	1.703
Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις	(iv)	13.678	(4.297)	9.380	13.678	(4.297)	9.380
Αναβαλλόμενη Φορολογική Απαίτηση	(v)	95.560	(9.061)	86.499	95.560	(9.061)	86.499
Σύνολο Μη Κυκλοφορούντος Ενεργητικού		**940.649**	**(13.358)**	**927.291**	**941.859**	**(13.358)**	**928.501**
ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ							
Υλικά ανταλλακτικά & αναλώσιμα	-	11.355	-	11.355	11.355	-	11.355
Απαιτήσεις από Πελάτες & Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία	(vi)	183.357	2.808	186.165	183.338	2.808	186.146
Λοιπές Απαιτήσεις		25.245	-	25.245	25.204	-	25.204
Ταμείο και Ταμειακά Ισοδύναμα	-	383.552	-	383.552	382.615	-	382.615
Σύνολο Κυκλοφορούντος Ενεργητικού		**603.510**	**2.808**	**606.317**	**602.513**	**2.808**	**605.320**
Σύνολο Ενεργητικού		**1.544.158**	**(10.550)**	**1.533.608**	**1.544.371**	**(10.550)**	**1.533.821**
ΠΑΘΗΤΙΚΟ							
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ							
Μετοχικό κεφάλαιο	-	63.900	-	63.900	63.900	-	63.900
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	-	40.502	-	40.502	40.502	-	40.502
Αποθεματικά Κεφάλαια	-	364.860	-	364.860	364.860	-	364.860
Συσσωρευμένα κέρδη (κέρδη εις νέον)	-	463.028	16.937	479.965	463.231	16.937	480.169
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		**932.290**	**16.937**	**949.227**	**932.493**	**16.937**	**949.431**
ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ							
Υποχρεώσεις για παροχές στο προσωπικό	-	300.115	-	300.115	300.115	-	300.115
Προβλέψεις	-	55.132	-	55.132	55.132	-	55.132
Επιχορηγήσεις επενδύσεων	(vii)	178.759	(31.487)	147.272	178.759	(31.487)	147.272
Εγγυήσεις Καταναλωτών		18.488	-	18.488	18.488	-	18.488
Σύνολο Μακροπρόθεσμων Υποχρεώσεων		**552.495**	**(31.487)**	**521.007**	**552.495**	**(31.487)**	**521.007**
ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ							
Λειτουργικές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	(vi), (v)	39.603	4.000	43.603	39.603	4.000	43.603
Τρέχουσες φορολογικές Υποχρεώσεις	-	4.582	-	4.582	4.582	-	4.582
Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις		15.201	-	15.201	15.198	-	15.198
Σύνολο Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων		**59.386**	**4.000**	**63.386**	**59.383**	**4.000**	**63.383**
Σύνολο Παθητικού		**1.544.158**	**(10.550)**	**1.533.608**	**1.544.371**	**(10.550)**	**1.533.821**

Οι σημειώσεις στις σελ 134 -181 αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτών των Οικονομικών καταστάσεων

(iv) Η προσαρμογή στο κονδύλι "Μακροπρόθεσμες απαιτήσεις" σχετίζεται με συμβάσεις που δεν πληρούν το κριτήριο (α) της παραγράφου 9 του ΔΠΧΑ 15. Βλέπε σχετικά ενότητα (α) ανωτέρω, σημείωση (β).
(v) Η προσαρμογή στο κονδύλι "Αναβαλλόμενη φορολογική απαίτηση" σχετίζεται κυρίως με τα εφάπαξ τέλη που χρεώθηκαν στους πελάτες πριν από τις 30 Ιουνίου 2009, σχετικά με την κατασκευή του δικτύου σύνδεσης, καθώς επίσης και με απαιτήσεις από συμβάσεις για τις οποίες δεν πληρείται το κριτήριο (α) της παραγράφου 9 του ΔΠΧΑ 15. Βλέπε σχετικά ενότητα (α) ανωτέρω, σημείωση (α) και (β).
(vi) Το κονδύλι «Απαιτήσεις από Πελάτες» αναπροσαρμόστηκε ως εξής:
α) το ποσό των Ευρώ 1.192 χιλ. αντιλογίστηκε καθώς σχετιζόταν με απαιτήσεις που είχαν αναγνωριστεί για συμβάσεις που δεν πληρούν το κριτήριο (ε) της παραγράφου 9 του ΔΠΧΑ 15. Μέσα στο 2018 από το ποσό των Ευρώ 613 χιλ. που είχε αναγνωριστεί ως έσοδο την 01.01.2018 και το οποίο σχετίζεται με συμβάσεις που δεν πληρούν το κριτήριο (ε) της παραγράφου 9 του ΔΠΧΑ 15, εισπράχθηκε το ποσό των Ευρώ 274 χιλ.
β) το ποσό των Ευρώ 51.347 χιλ. που σχετιζόταν με δεδουλευμένα, μη τιμολογημένα έσοδα στους πελάτες, ανακατατάχθηκε από το κονδύλι «Δεδουλευμένα, μη τιμολογημένα έσοδα» στο κονδύλι «Συμβατικά περιουσιακά στοιχεία» το οποίο περιλαμβάνεται στο κονδύλι «Απαιτήσεις από πελάτες» της Κατάστασης Οικονομικής Θέσης της Εταιρείας και του Ομίλου.
γ) το ποσό των Ευρώ 4.000 χιλ. που σχετιζόταν με αναμενόμενες αναδρομικές εκπτώσεις σε πελάτες, ανακατατάχθηκε στο κονδύλι «Λειτουργικές Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις».
(vii) Τα εφάπαξ τέλη που είχαν χρεωθεί στους πελάτες πριν τις 30 Ιουνίου 2009, σχετικά με την κατασκευή του δικτύου σύνδεσης, αναγνωρίστηκαν στα κέρδη εις νέων της εταιρείας την 01.01.2018. Βλέπε σχετικά ενότητα (α), σημείωση (α) ανωτέρω.

ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΟΥ ΟΡΚΩΤΟΥ ΕΛΕΓΚΤΗ ΛΟΓΙΣΤΗ

Έκθεση Ανεξάρτητου Ορκωτού Ελεγκτή Λογιστή
Προς τους Μετόχους της Εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης
Ανώνυμη Εταιρεία (ΕΥΔΑΠ Α.Ε.)

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Οικονομικών Καταστάσεων

Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις ανωτέρω εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας Υδρεύσεως και Αποχετεύσεως Πρωτευούσης Ανώνυμη Εταιρεία (ΕΥΔΑΠ Α.Ε.) (η Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση οικονομικής θέσης της 31ης Δεκεμβρίου 2018, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων χρήσεως και συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι ανωτέρω εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, την οικονομική θέση της εταιρείας ΕΥΔΑΠ Α.Ε, και της θυγατρικής αυτής (ο Όμιλος) κατά την 31η Δεκεμβρίου 2018, τη χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχό μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην ενότητα της έκθεσής μας "Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων". Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και την ενοποιούμενη θυγατρική της, καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας, σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Έμφαση Θέματος

Εφιστούμε την προσοχή σας στην υπ' αριθμό 33.1 σημείωση επί των οικονομικών καταστάσεων σχετικά με τον προσδιορισμό του τιμήματος του μη επεξεργασμένου ύδατος που προμηθεύεται η εταιρεία από το Ελληνικό Δημόσιο. Ελλείψει έγγραφης συμφωνίας καθορισμού του ανωτέρω τιμήματος, η Εταιρεία συνεχίζει και μετά την 30.06.2013, ημερομηνία κατά την οποία διακανονίστηκε το σύνολο των οικονομικών εκκρεμοτήτων με το Ελληνικό Δημόσιο, τον προβλεπόμενο στο άρθρο 15 της από 09.12.1999 σύμβασης με το Ελληνικό Δημόσιο συμψηφισμό του τιμήματος του αδιύλιστου ύδατος με το κόστος των παρεχόμενων υπηρεσιών συντήρησης και λειτουργίας των παγίων περιουσιακών στοιχείων αποταμίευσης και μεταφοράς ύδατος που ανήκουν στην Εταιρεία Παγίων «ΕΥΔΑΠ ΝΠΔΔ».

Αλλαγές στην τιμολόγηση των υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης θα επιφέρει η εφαρμογή της ΚΥΑ 135275 (ΦΕΚ 1751/22.05.2017) «Έγκριση γενικών Κανόνων κοστολόγησης και Τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του». Στην παρούσα φάση δεν είναι δυνατόν να προβλεφθούν τυχόν επιπτώσεις από την εφαρμογή της ανωτέρω ΚΥΑ στην μέχρι τώρα ακολουθούμενη τακτική της εταιρείας. Στη γνώμη μας δεν διατυπώνεται επιφύλαξη σε σχέση με το θέμα αυτό.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσεως. Τα θέματα αυτά και οι σχετιζόμενοι κίνδυνοι ουσιώδους ανακρίβειας αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέρουμε ξεχωριστή γνώμη για τα θέματα αυτά.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ	ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ
Αναγνώριση εσόδων	
Ο κύκλος εργασιών της εταιρείας, ανήλθε τη χρήση που έληξε την 31.12.2018 σε € 322,4 εκατ., (€ 327,3 εκατ. τη χρήση που έληξε την 31.12.2017).	Οι βασικές ελεγκτικές διαδικασίες που πραγματοποιήσαμε μεταξύ άλλων περιλαμβάνουν:
Για την καταχώρηση των εσόδων της εταιρείας απαιτείται η περιοδική καταμέτρηση και τιμολόγηση, με βάση τα ισχύοντα τιμολόγια, των καταναλώσεων 2,1 εκατ. παροχών περίπου.	- Επισκόπηση των καταγεγραμμένων στον εσωτερικό κανονισμό πολιτικών και διαδικασιών που εφαρμόζονται από τη διοίκηση της εταιρείας για την αναγνώριση των εσόδων σε συνδυασμό με τις αρχές και τους κανόνες που προβλέπονται στο νέο λογιστικό πρότυπο ΔΠΧΑ 15.
Λόγω της απαιτούμενης επεξεργασίας μεγάλου όγκου δεδομένων και της εφαρμογής από 1.1.2018 του νέου λογιστικού προτύπου ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες», η αναγνώριση των εσόδων αξιολογήθηκε ως ένα από τα σημαντικότερα θέματα του ελέγχου.	- Εξέταση, με την υποστήριξη ελεγκτών πληροφοριακών συστημάτων της εταιρείας μας, του σχεδιασμού, και της εφαρμογής των εσωτερικών δικλείδων ασφαλείας και της αποτελεσματικότητας των πληροφοριακών συστημάτων της εταιρείας αναφορικά με την ορθή αναγνώριση των εσόδων της.
Οι γνωστοποιήσεις της Διοίκησης αναφορικά με τη λογιστική πολιτική και λοιπές πληροφορίες σχετικά με την αναγνώριση των εσόδων περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 3, 5 και 41 των οικονομικών καταστάσεων.	- Αξιολόγηση της επίδρασης της εφαρμογής του νέου λογιστικού προτύπου ΔΠΧΑ 15, για την αναγνώριση των εσόδων, στις οικονομικές καταστάσεις της κλειόμενης χρήσεως.
	- Έλεγχο της ορθής καταχώρησης των εσόδων στη χρήση που αυτά πραγματοποιήθηκαν.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ	ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ
Ανακτησιμότητα εμπορικών απαιτήσεων	
Την 31.12.2018 οι εμπορικές απαιτήσεις της Εταιρείας ανέρχονται σε € 186,1 εκατ. συμπεριλαμβανομένης πρόβλεψης απομείωσης € 85,6 εκατ. (την προηγούμενη χρήση, εμπορικές απαιτήσεις € 216 εκατ. συμπεριλαμβανομένης πρόβλεψης απομείωσης € 57,5 εκατ.).	Οι ελεγκτικές διαδικασίες που εφαρμόστηκαν σχετικά με την ανακτησιμότητα των εμπορικών απαιτήσεων περιλάμβαναν, μεταξύ άλλων:
Βάσει του νέου λογιστικού προτύπου ΔΠΧΑ 9 που εφαρμόζεται από 1 Ιανουαρίου 2018, η απομείωση των απαιτήσεων εκτιμάται λαμβάνοντας υπόψη τις αναμενόμενες και όχι τις πραγματοποιθείσες πιστωτικές ζημιές.	- Εξέταση των διαδικασιών και των δικλίδων επί της παρακολούθησης και είσπραξης των απαιτήσεων από πελάτες.
Λαμβάνοντας υπόψη το ύψος των απαιτήσεων, το πλήθος των πελατών, το οικονομικό περιβάλλον και τις αρχές και κανόνες του ΔΠΧΑ 9 αξιολογήσαμε την εκτίμηση της πρόβλεψης απομείωσης των απαιτήσεων από πελάτες ως ένα από τα σημαντικότερα θέματα του ελέγχου.	- Έλεγχο και συμφωνία των δεδομένων και των πληροφοριών που χρησιμοποιήθηκαν κατά τη διαδικασία εκτίμησης της απομείωσης.
Οι γνωστοποιήσεις της Διοίκησης σχετικά με τις εμπορικές απαιτήσεις και την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 3, 21 και 40 των οικονομικών καταστάσεων.	- Αξιολόγηση των παραδοχών και της μεθοδολογίας που χρησιμοποιήθηκε από την Εταιρεία, για τον προσδιορισμό της πρόβλεψης ζημίας απομείωσης στο πλαίσιο των αρχών και κανόνων του νέου λογιστικού προτύπου ΔΠΧΑ 9.
	- Αξιολόγηση του λογιστικού χειρισμού και της επάρκειας και της καταλληλότητας των σχετικών γνωστοποιήσεων στις οικονομικές καταστάσεις εταιρείας.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΑ ΘΕΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ	ΕΛΕΓΚΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ
Υποχρεώσεις για παροχές στο προσωπικό	
Η εταιρεία έχει υποχρέωση να καλύπτει την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη των εργαζομένων, των συνταξιούχων και των προστατευόμενων μελών τους. Έχει επίσης υποχρέωση παροχής εφάπαξ αποζημίωσης και ειδικής εφάπαξ αποζημίωσης στο προσωπικό της κατά την έξοδο του από την υπηρεσία σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία και την συλλογική σύμβαση εργασίας του προσωπικού.	Για την αντιμετώπιση του θέματος αυτού πραγματοποιήθηκαν οι ακόλουθες διαδικασίες:
Οι παροχές αυτές αντιμετωπίζονται από τη Διοίκηση ως προγράμματα καθορισμένων παροχών και η εκτίμηση της υποχρέωσης γίνεται σύμφωνα με το ΔΛΠ19, με ανάθεση της εκπόνησης της σχετικής μελέτης σε ανεξάρτητους αναλογιστές.	- Έλεγχος και αξιολόγηση της καταλληλότητας του λογιστικού χειρισμού σύμφωνα με το ΔΛΠ 19.
Τόσο το ύψος (300 εκατ. ευρώ περίπου) όσο και η ευαισθησία του ποσού της υποχρέωσης σε σχέση με διάφορες παραμέτρους – αναλογιστικές παραδοχές, όπως, προεξοφλητικό επιτόκιο, πληθωρισμός, θνησιμότητα κ.λπ., μας οδήγησαν στο να αξιολογήσαμε την εκτίμηση της υποχρέωσης για παροχές στο προσωπικό ως ένα από τα σημαντικότερα θέματα του ελέγχου.	- Έλεγχος των στοιχείων και των πληροφοριών που παρασχέθηκαν από την εταιρεία στους αναλογιστές για την εκπόνηση της αναλογιστικής μελέτης.
Οι γνωστοποιήσεις της Διοίκησης σχετικά με τις υποχρεώσεις για παροχές στο προσωπικό, σύμφωνα με το ΔΛΠ 19, περιλαμβάνονται στη σημείωση 27 των οικονομικών καταστάσεων	- Αξιολόγηση, με τη συνδρομή εξειδικευμένου τεχνικού συμβούλου αναλογιστή, των αναλογιστικών παραδοχών και των υπολογισμών της αναλογιστικής μελέτης της 31.12.2018.
Για την αντιμετώπιση του θέματος αυτού πραγματοποιήθηκαν οι ακόλουθες διαδικασίες:	- Αξιολόγηση της επάρκειας των γνωστοποιήσεων που παρέχονται από τη Διοίκηση της εταιρείας σύμφωνα με το ΔΛΠ 19 στη σημείωση 27 των οικονομικών καταστάσεων.
	- Δειγματοληπτικός έλεγχος του υπολογισμού και της λογιστικής καταχώρησης των παροχών που καταβλήθηκαν σε εργαζόμενους εντός της ελεγχόμενης χρήσης.

Άλλες πληροφορίες

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες περιλαμβάνονται στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην "Έκθεση επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων" στις Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις οικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και εάν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προβεί σ 'αυτές τις ενέργειες.

Η Επιτροπή Ελέγχου (άρθ. 44 ν.4449/2017) της Εταιρείας έχει την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας και του Ομίλου.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, στο σύνολο τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας. Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν, μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό τη διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη Διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσεως από τη διοίκηση της λογιστικής αρχής της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων, καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Αποκτούμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου, καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε προς αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων της ελεγχόμενης χρήσεως και ως εκ τούτου αποτελούν τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου.

Έκθεση επί άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

1. Έκθεση Διαχείρισης Διοικητικού Συμβουλίου

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης που περιλαμβάνεται στην έκθεση αυτή, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του Ν. 4336/2015 (μέρος Β), σημειώνουμε ότι:

α) Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πλη-

ροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 43ββ του
κ.ν. 2190/1920.
β) Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτισθεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107Α και της παραγράφου 1 (περιπτώσεις
γ' και δ') του άρθρου 43ββ του κ.ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις ανωτέρω οικονομικές καταστάσεις της χρήσεως που έληξε την 31.12.2018.
γ) Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας, για την εταιρεία ΕΥΔΑΠ Α.Ε. και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

2. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου
Η γνώμη μας επί των ανωτέρω εταιρικών και ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων είναι συνεπής με τη Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας, που προβλέπεται από το άρθρο 11 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

3. Παροχή μη ελεγκτικών υπηρεσιών
Δεν παρείχαμε στην Εταιρεία και τις θυγατρικές της μη ελεγκτικές υπηρεσίες που απαγορεύονται σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014 ή λοιπές επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες.

4. Διορισμός Ελεγκτή
Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές της Εταιρείας με την από 29.4.2015 απόφαση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων. Έκτοτε ο διορισμός μας έχει αδιαλείπτως ανανεωθεί για μια συνολική περίοδο 4 ετών με βάση τις κατ' έτος λαμβανόμενες αποφάσεις της τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων.

Αθήνα, 5 Απριλίου 2019

Ευστράτιος Γ. Παπαρίδης
Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
Α.Μ. ΣΟΕΛ 14351

Δημήτριος Χ. Σταύρου
Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
Α.Μ. ΣΟΕΛ 14791

ΣΟΛ Α.Ε.
Μέλος Δικτύου Crowe Global
Φωκ. Νέγρη 3, 112 57 Αθήνα
Α.Μ. ΣΟΕΛ 125

ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ- ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ 2018

Οι παρακάτω ανακοινώσεις/γνωστοποιήσεις έχουν σταλεί στο Ημερήσιο Δελτίο Τιμών και βρίσκονται αναρτημένες στην ιστοσελίδα του Χρηματιστηρίου Αθηνών και στην ιστοσελίδα της Εταιρίας www.eydap.gr.

30/01/2018	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ 2018
12/2/2018	ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ 2018
23/2/2018	ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΔΙΥΠΟΥΡΓΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΠΟΚΡΑΤΙΚΟΠΟΙΗΣΕΩΝ
27/2/2018	ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΡΥΘΜΙΖΟΜΕΝΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΤΟΥ Ν. 3556/2007: Γνωστοποίηση για μεταβολή ποσοστού μετόχων σε επίπεδο δικαιωμάτων ψήφου
2/3/2018	ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΡΥΘΜΙΖΟΜΕΝΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΤΟΥ Ν. 3556/2007: Γνωστοποίηση για μεταβολή ποσοστού μετόχων σε επίπεδο δικαιωμάτων ψήφου
21/3/2018	ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 3556/2007
30/3/2018	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΗΣ 2017
3/4/2018	ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ 2017 ΣΤΟΥΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥΣ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ
3/4/2018	ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ 2018
18/5/2018	ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΣΕ ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ 2018
25/5/2018	ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΣΕ ΤΑΚΤΙΚΗ ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ 2018
1/6/2018	ΑΝΑΡΤΗΣΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΟΥ ΕΝΤΥΠΟΥ ΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΥ
8/6/2018	ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ 9ου ΘΕΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ ΤΗΣ 36ης ΤΑΚΤΙΚΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΤΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΤΗΣ ΕΥΔΑΠ ΣΤΙΣ 18 ΙΟΥΝΙΟΥ 2018
11/6/2018	ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ ΜΕΤΟΧΩΝ ΜΕΙΟΨΗΦΙΑΣ
14/6/2018	ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΕ ΣΩΜΑ
18/6/2018	ΜΕΡΙΣΜΑ ΧΡΗΣΗΣ 2017
18/6/2018	ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΤΑΚΤΙΚΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗΣ
29/6/2018	ΠΑΡΑΤΑΣΗ ΘΗΤΕΙΑΣ ΕΝΝΕΑ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
28/9/2018	ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ Α' ΕΞΑΜΗΝΟΥ 2018
30/10/2018	ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2017 ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟΥ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ
1/11/2018	Έγκριση τροποποίησης του εσωτερικού κανονισμού Εταιρικής Διακυβέρνησης και Λειτουργίας

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΥΔΡΕΥΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΕΩΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ Α.Ε. (ΕΥΔΑΠ)
ΑΡ.ΓΕΜΗ.121578960000
Έδρα: Ωρωπού 156 ΤΚ11146 Γαλάτσι
ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ από 1 Ιανουαρίου 2018 έως 31 Δεκεμβρίου 2018

Τα παρακάτω στοιχεία και πληροφορίες, που προκύπτουν από τις οικονομικές καταστάσεις, στοχεύουν σε μία γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα του Ομίλου και της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. (η Εταιρεία). Συνιστούμε, επομένως στον αναγνώστη, πριν προβεί σε οποιαδήποτε είδους επενδυτική επιλογή ή άλλη συναλλαγή με την Εταιρεία, να ανατρέξει στην διεύθυνση διαδικτύου της, όπου αναρτώνται οι οικονομικές καταστάσεις καθώς και η έκθεση ελέγχου των νόμιμων ελεγκτών, όποτε αυτή απαιτείται.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Αρμόδιο Υπουργείο :	Υπουργείο Υποδομών & Μεταφορών
Διεύθυνση Διαδικτύου Εταιρείας:	www.eydap.gr
Σύνθεση Διοικητικού Συμβουλίου	Κ.Παπαδόπουλος, Ι.Μπενάσης, Κ.Βαφειάδης, Ι. Καρδαράς, Γ. Μακρυνός, Ν.Σαράντης, Μ. Σταυρουλάκης, Γ.Χαλαμπαλάκης, Π. Σκουλαρίκης, Χ. Μηστριώτης, Α.Πουλιάσης, Ε.Αγγελάκης, Γ.Αλεξανδράκης
Ημερομηνία έγκρισης από το Διοικητικό Συμβούλιο των οικονομικών καταστάσεων :	5 Απριλίου 2019
Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές	Ευστράτιος Παπαρίδης (ΑΜ ΣΟΕΛ 14351), Δημήτριος Σταύρου (Α.Μ. ΣΟΕΛ 14791)
Ελεγκτική Εταιρεία	"Σ.Ο.Λ." Α.Ε. Ανώνυμη Εταιρεία Ορκωτών Ελεγκτών (Α.Μ. ΣΟΕΛ: 125)
Τύπος Έκθεσης Ελέγχου Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών	Με σύμφωνη Γνώμη-Θέμα Έμφασης

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

Ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ				
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ενσώματα πάγια στοιχεία	825.402	852.522	825.402	852.520
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	950	1.026	950	1.026
Λοιπά μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	100.939	130.735	102.149	131.945
Αποθέματα	11.355	10.940	11.355	10.940
Απαιτήσεις από πελάτες & Συμβατικά Περιουσιακά Στοιχεία	186.165	215.971	186.146	215.955
Λοιπά κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία	408.797	321.427	407.819	320.395
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	**1.533.608**	**1.532.621**	**1.533.821**	**1.532.781**
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ				
Μετοχικό κεφάλαιο	63.900	63.900	63.900	63.900
Λοιπά στοιχεία ιδίων κεφαλαίων	885.327	878.128	885.531	878.291
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	**949.227**	**942.028**	**949.431**	**942.191**
Υποχρεώσεις για παροχές στους εργαζόμενους	300.115	301.006	300.115	301.006
Επιχορηγήσεις επενδύσεων	147.272	183.187	147.272	183.187
Προβλέψεις /Λοιπές μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	73.620	53.632	73.620	53.632
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	63.374	52.768	63.383	52.765
Σύνολο υποχρεώσεων	**584.381**	**590.593**	**584.390**	**590.590**
ΣΥΝΟΛΟ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ	**1.533.608**	**1.532.621**	**1.533.821**	**1.532.781**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων έναρξης περιόδου (1.01.2018 και 1.01.2017 αντίστοιχα)	**922.849**	**904.766**	**923.011**	**904.879**
Κέρδη μετά από φόρους	47.908	43.427	47.950	43.477
Καθαρό εισόδημα καταχωρημένο απ' ευθείας στην καθαρή θέση	(230)	5.550	(230)	5.550
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους	47.678	48.977	47.720	49.027
Διανεμηθέντα μερίσματα	(21.300)	(11.715)	(21.300)	(11.715)
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων λήξης περιόδου (31.12.2018 και 31.12.2017 αντίστοιχα)	**949.227**	**942.028**	**949.431**	**942.191**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

Ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες €	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Λειτουργικές δραστηριότητες				
Κέρδη προ φόρων (συνεχιζόμενες δραστηριότητες)	80.272	66.473	80.314	66.523
Πλέον / μείον προσαρμογές για:				
Αποσβέσεις	44.127	44.963	44.127	44.963
Αποσβέσεις επιχορηγήσεων	(6.548)	(8.184)	(6.548)	(8.184)
Μειώσεις /Μεταφορές ενσώματων και ασώματων ακινητοποιήσεων	(662)	(55)	(662)	(55)
Εσοδα χρεογράφων	(59)	(60)	(59)	(60)
Προβλέψεις για παροχές προσωπικού	1.628	14.838	1.628	14.838
Λοιπές Προβλέψεις	10.368	(308)	10.368	(308)
Πιστωτικοί τόκοι και συναφή έσοδα	(21.818)	(19.096)	(21.810)	(19.089)
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	658	503	658	503
Πλέον/ μείον προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης ή που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες:				
(Αύξηση) Μείωση:				
Απαιτήσεων & Συμβατικών Περιουσιακών Στοιχείων	5.534	3.215	5.519	3.240
Υλικά αναλλακτικά & αναλώσιμα	(656)	1.241	(656)	1.241
Αύξηση (Μείωση):				
Υποχρεώσεων	5.197	(17.293)	5.234	(17.294)
Εγγυήσεις καταναλωτών	101	90	101	90
Εισφορά εργαζομένων για αποζημίωση	1.959	1.857	1.959	1.857
Πλέον:				
Προσαυξήσεις πελατών εισπραχθείσες	8.935	5.010	8.935	5.010
Μείον:				
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα	(232)	(130)	(232)	(130)
Καταβεβλημένοι φόροι	(16.519)	(24.750)	(16.519)	(24.750)
Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)	**112.285**	**68.314**	**112.357**	**68.395**
Επενδυτικές δραστηριότητες				
Αγορά ενσώματων ακινητοποιήσεων	(15.413)	(14.992)	(15.413)	(14.991)
Αγορά ασώματων ακινητοποιήσεων	(857)	(842)	(857)	(842)
Είσπραξη επιχορηγήσεων	3.892	4.633	3.892	4.633
Τόκοι εισπραχθέντες	8.844	7.336	8.836	7.326
Μερίσματα εισπραχθέντα	59	60	59	60
Σύνολο εισροών / (εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)	**(3.475)**	**(3.805)**	**(3.483)**	**(3.814)**
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες				
Μερίσματα πληρωθέντα	(20.179)	(50.132)	(20.179)	(50.132)
Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)	**(20.179)**	**(50.132)**	**(20.179)**	**(50.132)**
Καθαρή (μείωση) / αύξηση στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα περιόδου (α) + (β) + (γ)	**88.631**	**14.377**	**88.695**	**14.449**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης περιόδου	**294.921**	**280.544**	**293.920**	**279.471**
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης περιόδου	**383.552**	**294.921**	**382.615**	**293.920**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες €	ΟΜΙΛΟΣ	
	1.01-31.12.2018	1.01-31.12.2017
Κύκλος εργασιών	322.413	327.343
Μικτά κέρδη	137.245	142.865
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων	59.053	47.820
Κέρδη προ φόρων	**80.272**	**66.473**
Κέρδη μετά από φόρους (Α)	47.908	43.427
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Β)	(230)	5.550
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Α)+(Β)	**47.678**	**48.977**
Κατανέμονται σε:		
Μετόχους Εταιρείας	47.908	43.427
Κέρδη μετά από φόρους ανά μετοχή – βασικά (σε €)	0,45	0,41
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων	96.632	84.599

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Ποσά εκφρασμένα σε χιλιάδες €	ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1.01-31.12.2018	1.01-31.12.2017
Κύκλος εργασιών	322.396	327.324
Μικτά κέρδη	137.228	142.846
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων	59.103	47.877
Κέρδη προ φόρων	**80.314**	**66.523**
Κέρδη μετά από φόρους (Α)	47.950	43.477
Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Β)	(230)	5.550
Συγκεντρωτικά συνολικά έσοδα μετά από φόρους (Α)+(Β)	**47.720**	**49.027**
Κατανέμονται σε:		
Μετόχους Εταιρείας	47.950	43.477
Προτεινόμενο μέρισμα ανά μετοχή- (σε €)	0,27	0,20
Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων	96.682	84.656

ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

1. Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού του Ομίλου και της Εταιρείας στις 31 Δεκεμβρίου 2018 ανερχόταν σε 2.234 άτομα και στις 31 Δεκεμβρίου 2017 σε 2.270 άτομα.

2. Οι προβλέψεις που έχει σχηματίσει η Εταιρεία μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2018 αφορούν : α) Αγωγές για αστικές υποθέσεις που έχουν ασκηθεί κατά της Εταιρείας συνολικού ύψους περίπου Ευρώ 84,9 εκατ. οι οποίες αφορούν κυρίως αποζημιώσεις λόγω καταστροφών από πλημμύρες (λόγω θράυσης αγωγών ή βροχοπτώσεων), καθώς και αγωγές διάφορων αντισυμβαλλόμενων προμηθευτών και εργολάβων για παραβάσεις συμβατικών όρων β) Δικαστικές υποθέσεις για εργατικές διαφορές ύψους Ευρώ 169,2 εκατ. περίπου. Έναντι των ζημιών που πιθανόν να προκύψουν αφού καταστούν οριστικές και αμετάκλητες οι προαναφερόμενες (α και β) εκκρεμείς δικαστικές υποθέσεις η Ε.Υ.Δ.Α.Π. έχει σχηματίσει προβλέψεις συνολικού ύψους Ευρώ 55,1 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2018 έναντι Ευρώ 35,3 εκατ. κατά την 31 Δεκεμβρίου 2017, οι οποίες εκπιμώνται επαρκείς. γ) Φόρους για τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις Ευρώ 2,4 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2018 όπως και την 31 Δεκεμβρίου 2017 (σημ.11) και δ) Λοιπές προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις (πελάτες, συμβατικά περιουσιακά στοιχεία και χρεώστες) και απαξιωμένα αποθέματα Ευρώ 93,3 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2018 έναντι Ευρώ 65 εκατ. στις 31 Δεκεμβρίου 2017.

3. Όπως περιπτέρω αναφέρεται στην σημείωση 33 των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων, εκκρεμεί από τη χρήση 2004 η σύναψη έγγραφης συμφωνίας όπως ορίζεται στο άρθρο 15 της από 9.12.1999 σύμβασης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Εταιρείας η οποία θα καθορίζει το τίμημα του απολημθένος ακατέργαστου ύδατος. Ελλείψει γραπτής συμφωνίας, η Εταιρεία συνεχίζει να συμμηνβίζει το τίμημα του αδιύλιστου ύδατος που αντλεί με τις υπηρεσίες συνιήρησης και λειτουργίας που προσφέρει για τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν στο ΝΠΔΔ «Εταιρεία Παγίων ΕΥΔΑΠ» επιβαρύνοντας τα αποτελέσματα της.

4. Τα ποσά πωλήσεων και αγορών συφρετικά από την έναρξη της τρέχουσας χρήσης και τα υπόλοιπα των απαιτήσεων και υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας στη λήξη της τρέχουσας χρήσης, που έχουν προκύψει από συνναλλαγές με τα συνδεδεμένα μέρη προς αυτήν κατά την έννοια του ΔΛΠ 24, έχουν ως εξής: (ποσά σε χιλιάδες ευρώ).

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	2018	2017	2018	2017
i) Εσοδα	58.429	61.512	58.429	61.512
ii) Εξοδα	19.625	529	19.625	529
iii) Απαιτήσεις	56.656	70.802	56.656	70.826
iv) Υποχρεώσεις	1.442	-	1.442	-
v) Αμοιβές και αποζημιώσεις Διευθυντικών στελεχών και μελών της Διοίκησης	353	252	353	252

5. Στην τρέχουσα χρήση καταχωρήθηκε: α) στα "Λοιπά συνολικά έσοδα μετά από φόρους" έξοδο Ευρώ 1.436 χιλ. που αφορά μεταβολή της εύλογης αξίας χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων (σημ.17) β) αναλογιστικό κέρδος Ευρώ 1.206 χιλ. μετά φόρων από προγράμματα καθορισμένων παροχών σύμφωνα με το αναθεωρημένο ΔΛΠ 19.

6. Δεν έχει συμβεί κάποιο γεγονός το οποίο επηρεάζει σημαντικά την οικονομική διάρθρωση ή την επιχειρηματική πορεία της Εταιρείας και του Ομίλου από την 31.12.2018 μέχρι την ημερομηνία έγκρισης των οικονομικών καταστάσεων από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας (σημ.32).

7. Στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, εκτός της ΕΥΔΑΠ, περιλαμβάνεται η ΕΥΔΑΠ ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε. με έδρα την Αθήνα με ποσοστό συμμετοχής 100% της ΕΥΔΑΠ στο κεφάλαιο της, η οποία ενοποιήθηκε με την μέθοδο της ολικής ενοποίησης. Ως εκ τούτου δεν υπολογίζονται δικαιώματα μειοψηφίας. Η διεύθυνση διαδικτύου της ΕΥΔΑΠ ΝΗΣΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ Α.Ε. είναι www.eydapnison.gr

8. Οι βασικές λογιστικές αρχές και οι σημαντικές λογιστικές κρίσεις από την πλευρά της Διοίκησης που ακολουθήθηκαν είναι οι ίδιες με εκείνες που εφαρμόστηκαν στις ετήσιες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας για την χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017, εκτός από την υιοθέτηση των νέων διεθνών προτύπων χρηματοοικονομικής αναφοράς όπως περιγράφεται στις σημειώσεις 40 και 41 των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων.

9. Το θέμα έμφασης των ορκωτών ελεγκτών λογιστών είναι το ακόλουθο :"Εφιστούμε την προσοχή σας στην υπ΄ αριθμό 33.1 σημείωση των χρηματοοικονομικών καταστάσεων σχετικά με τον προσδιορισμό του τιμήματος του μη επεξεργασμένου ύδατος που προμηθεύεται η εταιρεία από το Ελληνικό Δημόσιο. Ελλείψει έγγραφης συμφωνίας καθορισμού του ανωτέρω τιμήματος, η Εταιρεία συνεχίζει και μετά την 30.06.2013, ημερομηνία κατά την οποία διακανονίστηκε το σύνολο των οικονομικών εκκρεμοτήτων με το Ελληνικό Δημόσιο, τον προβλεπόμενο στο άρθρο 15 της από 09.12.1999 σύμβασης με το Ελληνικό Δημόσιο συμμηφισμό του τιμήματος του αδιύλιστου ύδατος με το κόστος των παρεχόμενων υπηρεσιών συνιήρησης και λειτουργίας των παγίων περιουσιακών στοιχείων αποταμίευσης και μεταφοράς ύδατος που ανήκουν στην Εταιρεία Παγίων «ΕΥΔΑΠ ΝΠΔΔ». Αλλαγές στην τιμολόγηση των υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης ενδέχεται να επιφέρει η εφαρμογή της ΚΥΑ 135275 (ΦΕΚ 1751/22.05.2017) <<Έγκριση γενικών Κανόνων κοστολόγησης και Τιμολόγησης υπηρεσιών ύδατος. Μέθοδος και διαδικασίες για την ανάκτηση κόστους των υπηρεσιών ύδατος στις διάφορες χρήσεις του>>. Στην παρούσα φάση δεν είναι δυνατόν να προβλεφθούν τυχόν επιπτώσεις από την εφαρμογή της ανωτέρω ΚΥΑ στην μέχρι τώρα ακολουθούμενη τακτική της εταιρείας. Στη γνώμη μας δεν διατυπώνεται επιφύλαξη σε σχέση με το θέμα αυτό. "

Αθήνα, 5 Απριλίου 2019

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ	Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ	Η ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΟΥ ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΝΤ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ	ΙΩΑΝΝΗΣ ΕΜΜ. ΜΠΕΝΙΣΗΣ	ΛΕΜΟΝΙΑ ΜΑΡΚ. ΣΚΥΛΑΚΗ	ΔΗΜΗΤΡΑ ΒΑΣ.ΖΑΡΚΑΔΟΥΛΑ
Α.Δ.Τ. Π 720446	Α.Δ.Τ. ΑΒ 521661	Α.Δ.Τ. ΑΟ 010837 Α.Μ.Αδείας Ο.Ε.Ε. Α/17806	Α.Δ.Τ. ΑΒ 253061 Α.Μ.Αδείας Ο.Ε.Ε. Α/112285

ΕΥΔΑΠ

Ωρωπού 156, 111 46 Γαλάτσι
Τ.: 210 2144 444
F.: 210 2144 159
E.: grammateia@eydap.gr
www.eydap.gr

Εφαρμογή EydApp